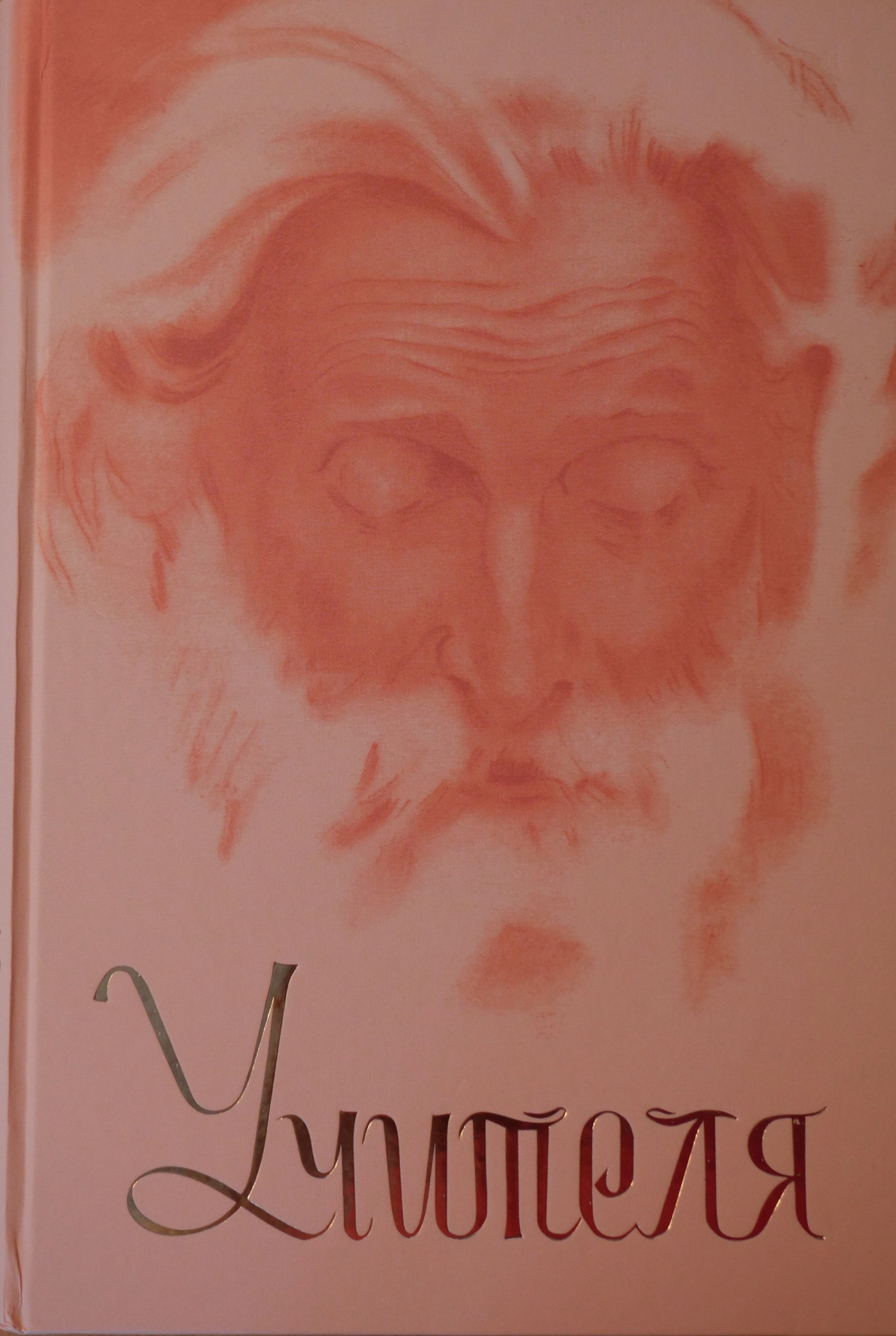
Учителя

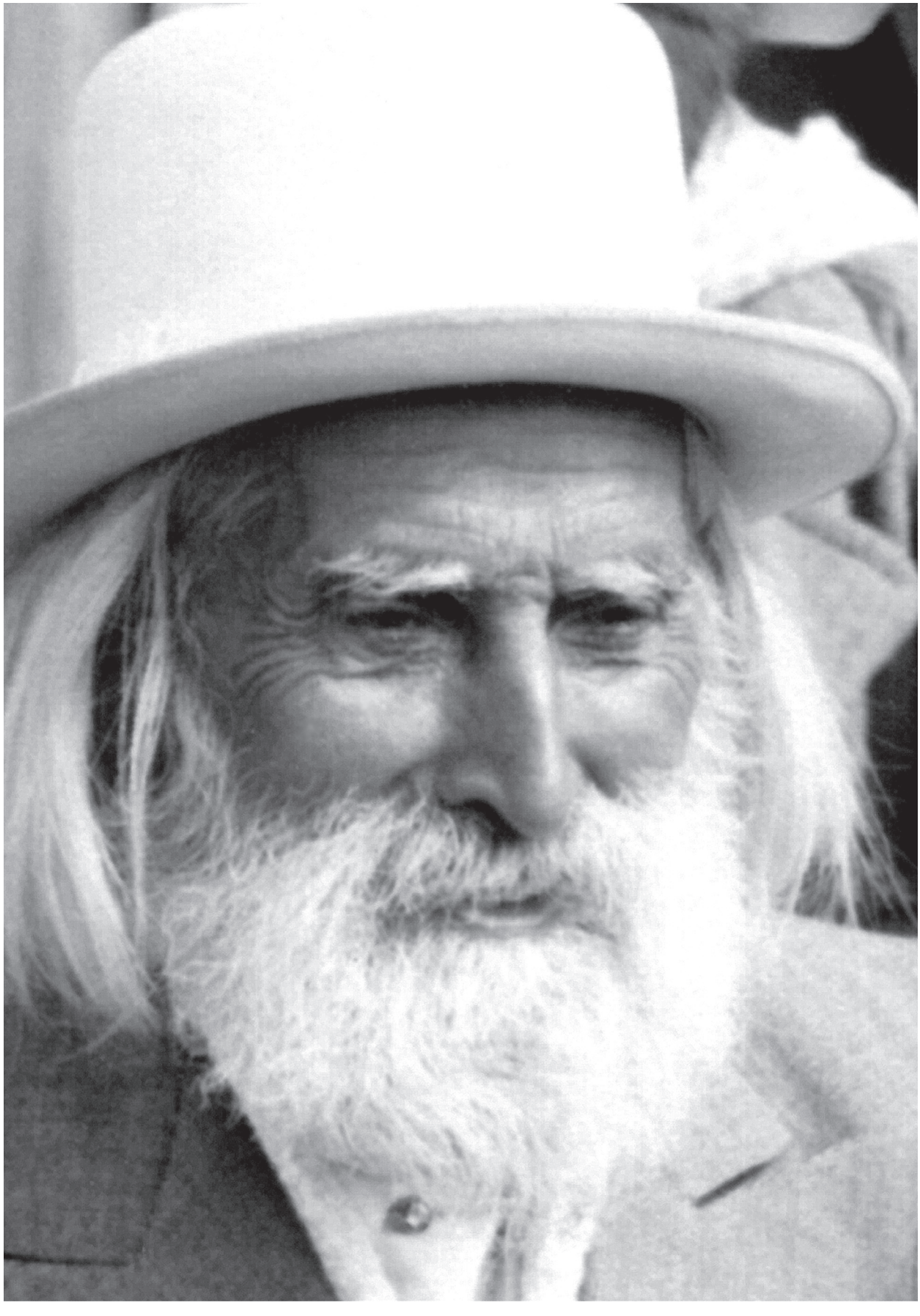

УЧИТЕЛЯ

Издателство Бяло Братство

© Издателство Бяло Братство, София, 2005
© Методи Константинов, Боян Боев, Мария Тодорова, Борис Николов, автори

ISBN 954-744-050-0

УЧИТЕЛЯ

Методи Константинов

Боян Боев

Мария Тодорова

Борис Николов

СЪДЪРЖАНИЕ

Предисловие към трето издание 10
Той иде 13
Предисловие 15

ДЯЛ ПЪРВИ
ЖИВОТОПИС И ТВОРЧЕСТВО

Обща характеристика на епохата при идването на Учителя 20
България при идването на Учителя 22
Детски години, юношество, следване 25
Поставяне основите на Обществото 27
Учредяване на съборите 34
Първите години от живота на Обществото 38
Създаване общежитието на Изгрева 41
Учредяване на Школите 45
Неделни беседи 50
Традиции на Бялото Братство 56
Животът в планините 61
Делото на Учителя в чужбина 76
Духовният образ на Учителя 81
Учител и ученик 101
Музикалното творчество на Учителя 113

ДЯЛ ВТОРИ
ИДЕИ

Въведение 133

ЧАСТ ПЪРВА
ПРОБУЖДАНЕ НА КОЛЕКТИВНОТО СЪЗНАНИЕ

Първобитно колективно съзнание 138
Развитие на индивидуалното съзнание 140
Разцвет на индивидуалното съзнание 142
Колективно съзнание 144
Космическо съзнание 147
Божествено съзнание 149
Инволюция и еволюция 150

ЧАСТ ВТОРА

МИРОВАТА ЛЮБОВ – ИЗТОЧНИК НА ЖИВОТА

Пред храма на Любовта 156
Любовта като творчески принцип в Битието 157
Търсене на Бога 160
Трите форми на Любовта 161
Любовта е същина на човешката природа 166
Единство в Любовта – Любовта е неделима 168
Прояви и методи на Любовта 170
Стъпалата на Любовта 201
Постижения на Любовта 208
Любовта носи Живот 212
Любовта носи Светлина 217
Любовта носи Свобода 219
Методи за проучване на Любовта 224
Култура на Любовта 236
Пред идване на Любовта 239
В градината на Любовта (притчи за Любовта) 241
Закони и методи на Доброто 249

ЧАСТ ТРЕТА

МЪДРОСТТА – НОСИТЕЛКА НА СВЕТЛИНА И ЗНАНИЕ

МЪДРОСТТА КАТО ТВОРЧЕСКИ ПРИНЦИП В БИТИЕТО

Разумност в Природата 256
Природата е жив организъм 260

МЪДРОСТТА КАТО ПРАВА МИСЪЛ И РАЗУМНОСТ

Условия за правата мисъл 262
Качества на правата мисъл 265
Постижения на правата мисъл 266
Разумност 268

МЪДРОСТТА НОСИ СВЕТЛИНА И ЗНАНИЕ

Проучване на Природата по форма, съдържание и смисъл 270
Нова насока в науката 272
Живата наука 274
Методи за проучване на Мъдростта 277
Закони и методи на Разумната Природа 283

КУЛТУРАТА НА МЪДРОСТТА

Значението на Мъдростта при съграждането на Новата култура 299
Любовта и Мъдростта 301
Лъчи от светлината на Мъдростта (притчи за Мъдростта) 302

ЧАСТ ЧЕТВЪРТА

ИСТИНАТА И СВОБОДАТА – ИДЕАЛ ЗА ЧОВЕЧЕСТВОТО

В хармония със законите на Мировата държава 310
Четирите стъпала в историята на човешката култура 313
Справедливостта – вътрешният закон 315
Закони и методи на Истината и Свободата 320
Трите основи на Новата култура 332
Високият планински връх (притчи за Истината и Свободата) 334

ЧАСТ ПЕТА

ЖИВОТ ЗА ЦЯЛОТО

Животът като единство 340
Всичко в Природата е плод на общи усилия 343
Що е Живот за Цялото? 344
Животът за Цялото подобрява условията 346
Животът за Цялото развива заложбите и дарбите в човека 348
Животът за Цялото е пробуждане на съзнанието 349
Животът за Цялото царува в Разумната Природа 350
Животът за Цялото и международният живот 351
Животът за Цялото е в хармония със законите на развитието 353
Животът за Цялото и Новата култура 354
Ново направление на труда 356

ЧАСТ ШЕСТА

ИДВАНЕТО НА ШЕСТАТА РАСА

Закони за слизане и възлизане на културите 368
Историческата мисия на Бялата раса 374
Предвестници на Новата епоха 376
Учителя за идването на Шестата раса 382
Новата международна организация 398
Синове на Светлината (притчи за новия човек) 402
На работа! 403

ПРИЛОЖЕНИЯ

Обяснителни бележки 408
Речник на остарели и чужди думи 411
Азбучен показател 412
Книгопис 438

Всичко онова, което съм казал,
няма да загине – то ще си бъде,
това са живи думи ...

УЧИТЕЛЯ В МЕН

Предисловие към трето издание

Всяко поредно преиздаване на текст е всъщност своеобразна поредна негова интерпретация – като се започне от полиграфичната физиономия на книгата и се стигне до обяснителните бележки или азбучния показател накрая. Най-същественото, разбира се, се случва между кориците и приложенията – там автор, текст и читател се опитват да вникнат един в друг и да стигнат до триединно съгласие. Иначе казано, преиздадената книга всякога е нова, доколкото неизбежно носи оригиналната и различна гледна точка на различните поколения читатели.

„Учителя" се появява през 1947 г. като пръв опит за цялостно представяне на учението на Учителя Беинса Дуно (Петър Дънов) като философска система и нова школа на езотеричното християнство. Авторите са четирима от най-близките му ученици – Методи Константинов (1902-1976), Боян Боев (1883-1963), Мария Тодорова (1898-1976) и Борис Николов (1900-1991). В този смисъл текстовете в книгата могат да бъдат наречени *апостолически*, защото успяват да възкресят възторга, мъдростта и вдъхновяващата мощ на първите християнски писания в „Деяния на светите апостоли" или в посланията на апостол Павел.

Апостолическият жанр се случва само в редките звездни мигове от човешката история, когато се прогласяват нови учения и се създават нови културни течения. Същността на апостолическия жанр не е нито в самата проповед на учението, нито в някакво специфично негово тълкуване. Единствено можем да го определим като *Слово, преживяно в пратениците Му*. И не само заради знака, че *апостол* на старогръцки означава *пратеник*, а най-вече затова, че тъкмо *пратеникът* е най-необикновената категория слушател или читател. Апостолът е едновременно и най-непосредствен във възприемането, и най-автентичен във възпроизвеждането. Както зеницата е първата и последната, която вижда светлината и може да свидетелства за нея. Апостолическият стил е неподражаем, тъй както чистата прозрачност на зеницата е неподражаема за плътната ретина. Ретината рисува от светлината само конкретни образи, а единствено зеницата преживява трептенията на светлината и се оставя да бъде път, по който тя да танцува.

Днес, почти половин век след написването си, книгата на четиримата апостоли около Учителя Беинса Дуно наистина има съдбата на апостолически текст и продължава да се случва в различни поколения или в превод на различни езици (руски, френски, полски). Въпреки че читателят от XXI век сравнително трудно би могъл да почувства едно апостолическо преживяване, като това на апостол Павел например: „Не аз живея, но Христос живее в мен" (*Галатяни 2:20*). Две хилядолетия по-късно дори апостолическата индивидуалност изглежда много по-различно. В нея с необикновена мощ се проявява онова, което живият Христос е изработил за две хиляди години вътре в човешката душа, в човешкия *Аз*. Това е нестихващо възпламеняващият се импулс на християнизираната душа да преобразува творчески свръхсетивните си тела. Езотеричната наука го нарича *Свети Дух*, *Дух на Истината* или *Единия Велик Учител*. След две хилядолетия Светият Дух

вече не е само космичен посредник между Божественото и човешкото, а се е превърнал в органична същност на човешкия *Аз* – неотделимо вътрешно битие на Великия Учител в съзнанието на всеки от нас. Може би затова Учителя Беинса Дуно перифразира знаменития стих на апостол Павел по следния начин: „За окултните ученици този стих трябва да се измени. Добре е да се изостави частичката *не* и той да гласи така: „Аз се уча от Христа, уча се от това, което Той върши в мен."

Текстовете в третото издание на „Учителя" изобилстват от категории, изписани с главна буква. Несъмнено, знаковото им предназначение се състои в другостта на прочита, различен от разговорното езиково значение на такива понятия като *живот*, *обич*, *топлина*, *светлина*, *радост*, *знание*, *истина*, *природа* и много други. Всички те са намерили място в семиотичната мрежа на азбучния показател, който се публикува в края на книгата за първи път. Също така с главна буква започват всички местоимения, свързани с индивидуалността на Учителя Беинса Дуно, и може би тъкмо това е специфичното апостолическо послание на четиримата автори. Навсякъде, където те са написали сухото на пръв поглед изречение „Учителя казва", прочитът може да бъде трансформиран: „Не аз, а Учителя в мен казва".

Който иска да преживее книгата „Учителя" като действително апостолическо събитие, нека направи този удивителен опит с нейния текст – *аз се уча от Учителя в мен*.

Варна, 15 май 2005 г.

ТОЙ ИДЕ!

Той иде!

Долавяй говора Му в нежното лъхане на вятъра.

В благоуханието, което пълни въздуха.

Долавяй Го в чистия син цвят на небето.

Долавяй Го в тихата светлина на звездите. Те говорят тъй ясно за Оня, Който иде и носи вълната на Любовта.

Новото слиза безшумно в душите като нова музика, като велика хармония, като мощна сила, като ярка светлина, като мекота и нежност, като Любов, която издига душите от смърт в Живот, извежда ги от тъмнина на Свобода и простор.

Отворете с радост душите си за Оня, Който иде!

Запалете светилниците си!

Облечете се със светлите дрехи на Чистотата, украсете се със злато и скъпоценни камъни, за да Го посрещнете.

Той иде и носи изобилни скъпи дарове.

Приемете ги и ще се повдигнете в ново битие, ще влезете в досег с една велика Реалност и ще кажете: "Досега не съм живял, от днес започвам да живея."

Четири работи ще те приготвят за идването Му:

Ще ореш, ще копаеш, ще сееш и ще жънеш.

Той иде.

И ще чуеш гласа Му. Той прилича на гласа на хилядострунна арфа, като глас на много води, на нежна песен. И като Го чуеш, ще проблесне в теб светъл спомен. Този глас ти е тъй познат, близък и свой.

И сухите, разпръснати кости ще се скачат една с друга, ще се облекат с плът и кожа и Духът ще ги оживи.

И няма да вият вече чакали в развалините и пустините.

И там, дето не е имало води, ще протекат буйни кристални извори.

И изсъхналата лоза отново ще се раззелени и ще дава изобилен плод.

Пригответе пътя на Мощния и Силния, Който иде!

ПРЕДИСЛОВИЕ

От дълбока древност Балканите са били люлка на духовен живот.

Хилядолетия преди Христа, когато голяма част от човечеството е тънело в невежество и мрак, на Балканския полуостров пламва една ярка светлина, която посочва нов път в развитието на човечеството. В свещените недра на планините Рила и Родопи е създаден мистичен център – Школата на Орфей. Този представител на светлите гении на човечеството е роден и откърмен в Тракия, сред величествената ѝ девствена Природа. Орфей е велик Мъдрец, посветен в мистериите на Египет, владеещ висшето знание и магическите закони на музиката. Той създаде мистичната традиция, мистичното движение, което стана център на нова култура, даде нов тласък на Бялата раса.

Древните елини са смятали Тракия (южната част на България) като страна на Светлината, като отечество на музите. Там, при високите Рило-Родопски върхове, се е намирало светилището на Орфей. Там се е преподавало свещеното изкуство, поезията и музиката. Там Орфей е възвестил великите закони на Живота.

По-късно Балканите втори път стават огнище на културен тласък. Преди хиляда години в България се роди движение с международно значение – това движение беше богомилството. Богомилите бяха носители на истинското Христово учение. Те възвестиха простия, чист и свят живот, основан върху любовта, братството и равенството между човеците. Те станаха носители на нови идеи, които имаха общочовешко значение. Богомилството имаше не само духовен характер, но то ратуваше за дълбоки социални реформи в тъмната епоха на феодализма и средновековието.

Днес трети път България и Балканите стават люлка на едно движение с общочовешко значение – Новото учение, учението на Любовта, което Учителя донесе на света.

Днес Учителя дойде да покаже един нов път на човечеството. В сегашната епоха се завършва един дълъг цикъл от ред култури на слизане, на отдалечаване на човечеството от Великия разумен център. Сега то е достигнало до крайния предел и трябва да се направи завой, да обърне кормилото на Живота и да тръгне по новия път нагоре, към Великия източник, откъдето идва Животът.

В такъв важен момент Учителя идва, както е идвал във всички по-важни моменти от живота на човечеството. Той носи знанието, силите и методите за работа, необходими в пътя, който предстои. Върху това знание ще бъде изградена Новата култура.

Любовта влиза днес като една нова Сила в човешките души. Досега тя се е проявявала частично, сега тя става ръководна сила. Тя ще организира вътрешния и външния живот и ще създаде Новата култура на Любовта и братството.

Изключителна епоха е, когато Учител идва между човеците, живее между тях и заедно с тях. Той става център, около който новите сили, новите идеи почват да действат; един нов Живот почва да се изгражда. Този Живот намира отзвук в човешките души и тогава се почва едно чудно явление – създаването на един нов свят.

Животът и Знанието са едно. Всички, които търсят Знанието, се наричат ученици на Живота. Ние сме ученици днес. Всички вие ще бъдете ученици утре. Един е пътят, който стои пред нас, и рано или късно всички ще минат по него. За този път е необходимо Знание – Светлина. Пътят е приложение на това Знание. Учителя го даде изобилно. Той създаде един малък свят, подходящи условия и среда. Той реализира в един момент този

живот на бъдещето. В това кратко време от няколко десетки земни години Учителя внесе този Живот, предаде това Знание, събуди спящите Сили на душата, извърши великото чудо на пробуждането и се оттегли. В този кратък миг са вложени силите, зародишите и възможностите на бъдещата култура, тъй както в семката са вложени качествата, силите, възможностите на голямото дърво, което ще се развие и принесе плод.

В този смисъл, когато говорим за Учителя, ние разбираме Великия Разумен свят – всички Възвишени същества, които работят над човешките души и ги повдигат. Всички светли идеи, всички благородни пориви, цялото знание и култура на човечеството се дължи на тях. Ние ги наричаме Големите братя, Белите братя, които бдят над нас. Те са извели човечеството из мрака на вековете, те го водят към светли бъднини. Всички те образуват Великото Всемирно Бяло Братство. Те посещават човеците и работят между тях и с тях, видимо или невидимо. Този Разумен център привлича всички, които са подготвяни през вековете и са готови да приемат този живот, да влязат като работници в него.

Мировият Учител иде от Всемирното Бяло Братство. Той се е явявал през хилядолетията под разни имена, всред различни народи, ала идеите, животът, знанието, които Той носи, не са затворени в границите на един народ или дадена епоха. Те са достояние на цялото човечество.

Голяма привилегия за един народ е, когато всред него дойде Учителя. Това е златният век в неговата история. Тогава той се намира под закрилата на Великия Разумен свят и през каквито изпитания и опасности да мине, излиза невредим. Ала и голяма е отговорността му, ако не го приеме и послуша.

Тази книга говори за онези следи, които Учителя остави в света на формите, ала тя говори и за онези велики идеи, за онези мощни сили, които Той внесе в живота и които вече работят и преобразяват света.

Божественото започва с най-малкото, с най-слабия разумен подтик, който действа отвътре и отвън. Той е началото, предвестникът на Мощния и Силния, Който иде – Божият Дух.

Идването на Учителя не е еднократно явление, макар за дадено време да има конкретен израз в света на формите. От този момент Той действа като една нова сила на Живота. Той е Високият идеал, към който всички се стремят. Той работи в човешките души през цялата вечност, докато ги повдигне и въведе в света, в който Той живее.

Всички, които Го очакват, ще станат за работа. Те Го познават, отдавна те гладуват и жадуват за Словото на Живота. На тях ние казваме: "Близо до вас има Извор с обилни кристални води."

Учителя се явява тъкмо в епохата на големите световни политико-стопански и интелектуални противоречия, като показва изходния път – път към разумната култура. Защото след тези големи катастрофи иде едно издигане на човешкото съзнание в по-висок свят.

Преди две хилядолетия Христос каза: "В онези дни Луната ще потъмнее, Слънцето няма да дава светлината си и звездите ще паднат." Някога Великите Ръководители и Учители са говорили вечните истини, забулени в символи, защото хората не са били готови да ги приемат. Днес човечеството минава през огъня на страданията, които представляват посвещение, подготовка за разбиране на Истината.

Думите Христови в цитирания стих в днешната епоха стават действителност. В този стих Луната символизира външните религиозни форми – те ще рухнат. Слънцето символизира формата на държавата. Звездите символизират авторитетите във всички области на живота.

Тази книга има задачата да покаже начините, методите, които дава Учителя и чрез които човек непосредствено може да схване основния тон на Живота. Човечеството

може да намери своето място в Битието, да разбере своите задачи в необятния път към съвършенството, който се губи в безграничността.

Тази книга има за цел да посочи как Учителя разкрива един Живот, който е съобразен с висшите форми на Битието и който ще бъде идеал за цялото човечество. Тази книга посочва един висш Живот, подробно изразен в беседите и лекциите на Учителя и който е вечният копнеж на човешката душа. Този Живот ще бъде реализиране на вечния блян на човечеството за Красота, Истина, Свобода и творчество.

Защото е дошъл моментът, когато цялата подготовка на човешкия ум, сърце, воля, душа и Дух, която подготовка са извършили Великите Учители на миналото, днес да намери своя конкретен израз, да се реализира – човечеството да влезе в един нов Живот. Сега Учителя посочва пътя за осъществяване на това, което са говорили Великите Учители на миналото и особено Христос. Така ще имаме резултат, от който ще могат да се ползват както отделната личност, така и обществото, народите и човечеството.

Тази книга е предназначена за душите, които търсят пътя на Истината. И като го намерят, ще го покажат на своите братя, залутани в безпътицата на съвременната цивилизация.

Изгрев – София, 1947 г.

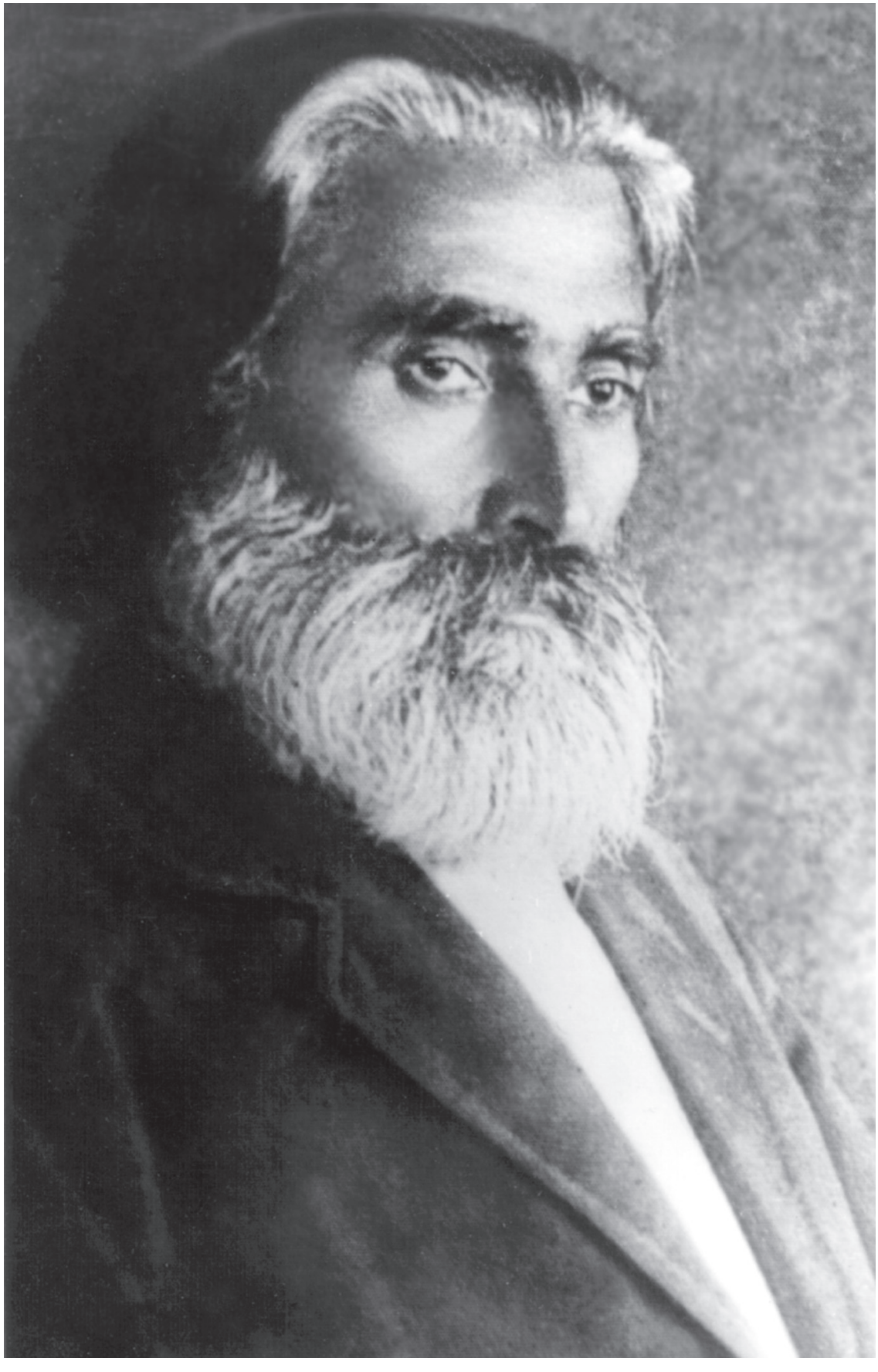

Дял първи

Животопис и творчество

ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ЕПОХАТА

Историческите епохи в културния живот на отделните народи и на цялото човечество са нещо живо. Те подлежат на същите цикли, на същото развитие, както живите същества. Най-първо се зачеват, после се раждат, растат, дохождат до своя разцвет и като дадат израз на своите духовни и материални ценности, отстъпват мястото си на следващите епохи, които се зачеват с още по-голям вътрешно-прогресивен потенциал.

Човечеството в своето вековно развитие е преживяло изгрева и залеза на много епохи. Всяка епоха има своите задачи и постижения във Великия Божествен план и само в него тя може да бъде разбрана.

Постиженията в една култура се определят от отношението на човека към Вечните Божествени принципи – Любовта, Мъдростта и Истината. Когато човек изгуби връзката си с тях, животът изгубва всякакъв смисъл, човек изпитва вътрешна пустота, изгубва посоката на своето движение, изпада в безпътица. Това е период на застой, движение в затворен кръг.

От този момент човек почва да губи Живота, Светлината, Свободата си. Той става лекомислен, отрича духовните ценности, Разумното начало, Вечния живот, изгубва пътя към съвършенството. Съмнението и недоволството изпълват душата му. Той става подозрителен и враждебен към всички. Страхът – древният закон на животинското царство – постепенно го обзема. В това положение човек е изложен на опасността да загуби Свободата си. В този момент от Великия източник на Живота идва една нова вълна, един нов подтик, който извежда човека от това статично положение, една нова, свежа струя навлиза в живота – това е новото. И понеже човек не го разбира, почва да му противодейства. От този момент настават борби, движения, разрушения във външния и вътрешния живот, в личния, обществения и международен живот. Учителя казва:

> *В стария живот, който е изиграл вече своята роля, става разлагане, каквото и в органическия свят. Обаче това разлагане показва, че в този живот започват да приидват нови енергии, нови сили – условие за новия Живот.*

Днес човечеството изживява тази криза. Изправено е пред този изпит. Във всички области на живота настава едно поляризиране на силите. Очертават се тези две течения – старото и новото. В областта на науката, изкуството, религията, социалния живот – навсякъде старото е в борба с новото.

В областта на науката човек достигна до границите на материалния свят, изучи го и със своето точно, ясно и систематично знание създаде условия за тържеството на материализма – един завършен резултат на стария живот. Едновременно с това човек се докосна и до друг един свят, отвъд границите на материалното – до Невидимия, Духовния свят. Това разколеба вярата му в материализма – това е новото. Химията, физиката, математиката, биологията плахо и несигурно прекрачиха границите на един непознат за тях свят. Днес видни математици се занимават с проблема за четвъртото измерение, животът отвъд смъртта е предмет на научни изследвания; новите изследвания върху невидимия човек, шестото чувство привличат вниманието на учените; превръщането на елементите един в друг, разпадането на материята е постигнато и намира приложение. Нови, необозрими възможности стоят пред човека. В биологията странните лъчи на

живата клетка, строителните сили на организма, жизненият магнетизъм са подложени на изследване[1]. Един нов път се отваря за научната мисъл и този път извежда човека вън от яките стени на материалния свят.

В социалния живот наблюдаваме същата полярност. Днешното време се характеризира с класовите борби – търсене правото на човека. От друга страна се повдигат духовните движения – за братство и любов.

В международните отношения, от една страна, имаме още стария стремеж за господство в света чрез силата, който създава съперничество, недоверие и омраза в света. А от друга страна, възниква идеята за сближение и съжителство на народите, основано на равенството и взаимното зачитане. Ражда се идеята за единно човечество, в което големите и силните да бъдат в помощ на малките и слабите.

Две сили се борят – старото и новото. Старото обединява човеците чрез насилието. Новото ги обединява чрез любовта и братството. Между тези два процеса обаче никакво равенство по сила не съществува. Старото е силно, могъщо, самоуверено, то е един завършен процес, със зрели, ясни и определени форми. Новото сега започва, то е едва доловимо, с неясни очертания, ала пълно с живот – то носи бъдещето.

Животът иде от един Велик разумен център на Вселената. Той идва ритмично, има своите приливи и отливи. Всяка вълна представлява една епоха. Когато една нова Божествена вълна идва, тя засяга всичко. Всички същества, от най-малките до най-големите, са под нейно влияние: и растенията, и животните, и човекът, и минералите, и елементите. Тази вълна носи в себе си силите и зародишите на една нова култура. В нея те ще се развият и принесат плод. Когато тази вълна почне да действа, вечните истини отново засияват на хоризонта. Светлината заменя мрака, Вярата – неверието, Надеждата – отчаянието, Любовта – омразата.

Казано е: "Словото на Живия Бог иде и то ще преобрази всичко."

За осъществяването на една епоха винаги един Учител на човечеството жертва своя живот. Силите, които Той носи, дават начало и тласък за осъществяването на тази епоха. За създаването на по-малките исторически периоди, за тяхното изграждане вземат участие гениите на човечеството, талантливите души, както и милионите безименни работници.

В началото на всяка култура един Небесен пратеник иде и чрез езика на един народ дава конкретен, словесен израз на новото. От Неговото Слово можем да съдим за вечното богатство, което иде от Великия Разумен свят.

В XIX век, когато една по една гаснеха духовните ценности в мрака, който се разстилаше над човечеството, една светлина блясна и откри новия път на възход – това беше идването на Учителя. Чрез Своя живот Учителя показа какъв трябва да бъде човекът на Новата култура. Неговият живот стана синтез и символ на тази култура, която Той благовества.

След огненото кръщение на човечеството при днешните събития, в пламъците на страданието ще изгорят и ще се ликвидират всички минали противоречия на индивидите, народите и расите. Сред развалините на стария свят ще се роди човекът на Божествената Любов, която ще обедини народите, за да се почувстват като живи удове на едно цяло.

В тъмнината на днешната епоха изгрява нова светлина. Пред човечеството се откриват нови хоризонти. Ние сме на границата между две епохи. Нови сили се събуждат в човешкото съзнание. Чрез тях човек ще влезе в досег с неизвестни досега страни на Природата. Нови възможности се откриват за човечеството. Един нов свят, пълен с духовни и материални богатства, ще стане достояние на цялото човечество.

В днешната важна епоха Учителя иде със Своя живот и със Своето Слово да внесе нова, свежа струя, нова мисъл, нови идеи, нови сили, да покаже един нов път – Пътя на Любовта, Мъдростта и Истината – за всички народи, за цялото човечество.

БЪЛГАРИЯ ПРИ ИДВАНЕТО НА УЧИТЕЛЯ

България е малка планинска страна, ведра и красива. По цялата ѝ дължина от запад към изток минава планинската верига на Балкана. Диплите на нейните предпланини се спущат в хубави долини на север и юг. Северната част на страната се нарича Мизия, а южната – Тракия. Тук се намират древните планини Рила, Родопи и Пирин – мощни масиви, остатъци от стария Източнотракийски континент. Според геолозите той никога не е бил заливан от моретата през всички геологични епохи. През ледниковите периоди от тези планини се спущали могъщи ледници. Те са изрязали дълбоките стръмни долини, гигантските каменни циркуси, тъй характерни сега за тези планини, и са образували многобройните прекрасни езера с кристални води, наречени очи на планината. В тази страна има малки плодородни долини, населени с енергичен, предприемчив, гостоприемен, трудолюбив народ, буден за свободата си, много страдал, вследствие на което е изработил характера на един добър народ. В дълбока древност тук са цъфтели старите култури на траките и одрисите още преди идването на римляните по тези места. От тези култури и досега има запазени следи.

Няма място в тази страна, откъдето да не се виждат красивите очертания на върховете и далечните планински вериги, които се губят в хоризонта.

Има едно съответствие между душата на един народ и Природата, всред която живее. Безмълвното присъствие на тези едри форми очертава хоризонта и дава на душата определени и ясни впечатления. Те турят в ред целия душевен свят на човека. Светлините се менят по тези високи масиви през всички часове на деня и през всички годишни времена. Мълчаливият говор на Вечното буди в душата благоговение и чувство за красота. Планината възвишава човека, от нея лъха нещо необикновено. Там душата търси начин да се докосне до тайнствения Живот, който изпълва Вселената. Свободолюбиви, горди хора живеят в планините. Те не се примиряват с робството. Те са свикнали да се борят с трудните условия на живота и затова са упорити и силни. Планината издига човека над обикновеното поле на живота, гдето той работи. Тя го поставя в досег с Великия живот на Цялото. Под нейното влияние в човека се раждат нови чувства, нови мисли, нови идеи. Слънцето грее другояче в планините – радостно и освобождаващо. В планината човек чувства по-определено и по-ясно отношенията си към всичко. Високите върхове насочват погледа нагоре. Човешката индивидуалност се развива и оформя в планините. Мисълта се пробужда рано.

Човек всякога е търсил в планините утеха и отговор на всички въпроси, които вълнуват душата му. В тях е прибягвал той, за да се отърси от гнета на робството. Просторите и безкрайните хоризонти са поддържали стремежа му към свободата. Вечните истини е търсил човек, качвайки се по върховете, издигнати над равнините на живота.

Защо България беше изходна точка за дейността на Учителя?

На Земята всички океани, материци, планини, реки и други съответстват на дадени области в Духовния свят, свързани са с известни сили и идеи, които действат там, и със съществата, които ги населяват. От друга страна, също такова съответствие имат те и към човешката душа, към различните страни на нейното естество. Когато една култура се посажда в дадена географска област, то е с оглед да се проявят определени сили, качества и способности на душата, да влязат в живота нови идеи, да се направи още една крачка напред в пътя на съвършенството.

България се намира на кръстопътя между Изтока и Запада. Тя се намира между три континента. В нея се срещат силите, които работят в трите континента. Тя има голяма историческа роля като глава в общославянския организъм. Учителя дойде в една славянска страна във връзка с бъдещата мисия на славянството, която не е расова, а общочовешка.

В 1898 г. Учителя отправя едно послание към българския народ и славянството[2]. В това послание Великият Разумен свят чрез Учителя се обръща към славянството, към всички негови синове, малки и големи, и ги призовава на служение в новия Живот, който сега настъпва на тая Земя. Той го нарича *Царство на Мира*. Той казва:

В този Живот са призовани да вземат участие всички люде и народи, които образуват цвета на новите поколения на цялото човечество.

Времето за идването на това Царство е близко; затова, пригответе се. За да устоите на призванието си, вярвайте само на Великата Разумност, която работи в света. Тогава вас ви очаква едно славно бъдеще.

Истината на Живота слиза от света на Вечната виделина да просвети умовете, да възроди сърцата, да въздигне и обнови душите на всички синове на Истината, определени да съставят зародиша на новото човечество, на което славянството ще стане огнище.

Великият Небесен пратеник, Вождът на спасението, ще пристигне с всичката своя сила и духовна пълнота и ще промени вида на този свят.

Времето е близо, Истината ще възтържествува и ще се възцари с пълната си хубост и красота.

Просветете се, съзнайте Истината на Живота, не се двоумете, не се колебайте, отхвърлете вашето малодушие и маловерие настрана, елате към Вечната виделина на Живота, за да бъдете в пътя на Разумното начало, което ви е въздигнало от нищожеството.

Пред вас стои една голяма опасност, която заплашва да разруши всичко свято, посадено от ръката на Божественото провидение. Днес е настанал часът да се реши съдбата на този свят. Небето иде да извърши един коренен и велик преврат, и то сега, в новия век, който наближава. Нова страница на Живота се отваря.

Слабата черта на душата ви е общото разединение и разногласие. То спъва святото дело. Ако не устоите и отстъпите от призванието си, ако се повърнете назад, както израилският народ в пустинята, ще оставите костите си като тях заради вашето малодушие и неверие. Но новото поколение, което Божественото провидение ще повдигне, ще осъществи Неговите планове, определени да се изпълнят. Ако се отдадете на разпуснатия живот на покварените народи, вие може да затрудните вървежа на вашето дело.

Тези думи на Великия Разумен свят са зов и предупреждение към българския народ и цялото славянство, което е определено да бъде опорна точка на Божествения лост, който да вдигне тежестта на всички духовни и материални противоречия, които спират духа на новата култура.

Някога богомилството, за което ще говорим после по-подробно, се яви като мощно духовно движение да повдигне българския народ, да го освободи от робството, насилието, заблужденията и суеверията. То искаше да просвети този народ, да го въведе в един светъл и свободен живот. В България то беше възпрепятствано да извърши мисията си, ала Божествената искра, която то носеше, запали огъня на Запад и оттам се почна Възраждането, което обхвана цялото човечество. Плановете на Великия Разумен свят всякога се изпълняват, но който е призован да работи за него, а се отклони, ще изкупи

това с големи страдания. България попадна под турско робство. То трая пет века. Малко народи са били под робство през такъв дълъг период. Това беше последствие на известни грешки и отклонения от истинския път. От друга страна, това беше подготовка от Разумния свят, за да може в българския народ да се събуди мощната сила на Божественото. По този начин той да дойде до онова възмъжаване, което е необходимо, за да му бъде възложена една такава задача. Защото, както казва Учителя, страданието е онзи натиск, под който се образуват скъпоценните камъни, създават се духовни ценности, получава се онзи опит, чрез който индивидите и народите узряват и възмъжават.

Българският народ трябваше да мине по пътя на страданието, за да се подготви за своята духовна мисия, да даде условия за идването на Мировия Учител в България, да се подготви да приеме Неговите идеи.

Българинът, член на славянското семейство, морфологически и психологически съчетава в себе си развитото славянско сърце с развития ум на англосаксонската раса. В общославянския организъм той се явява като израз на волевата страна на славянина. Ето защо Мировият Учител е избрал България за своето идване, за да може оттук да направлява силите и да създаде основите за идването на Новата култура, която ще се направлява от тия три космични сили – Любовта, Мъдростта и Истината.

ДЕТСКИ ГОДИНИ, ЮНОШЕСТВО, СЛЕДВАНЕ

Когато Учителя реши да дойде между човеците и да се облече в дрехата на един народ, Той избира здрав, благочестив, чист и свят дом. Така Учителя се роди в семейството на свещеника Константин Дъновски в 1864 г., на 11 юли, Петровден, и беше наречен Петър.

Баща му на младини е искал да стане монах в Атонските манастири, за където е заминал, ала на път за там се отбил в Солун да се помоли в старинната църква *Св. Димитър*. Там се е срещнал с един стар монах, с когото е разговарял[3]. Тази странна среща изменя неговия път в живота. Връща се в родината си, оженва се и става свещеник. Той е един от работниците за възраждането на българския народ – смел, доблестен, честен, с дълбока вяра в Бога и високо съзнание за своя дълг като свещеник.

Майката е била от знатен род, нежна, тиха и любеща[4].

В такава здрава, патриархална семейна среда е расъл Учителя. Като дете Той е бил с деликатно здраве, ала подвижен, чувствителен, отзивчив, услужлив, внимателен към всички, често замечтан и замислен. От малък Той обичал самотните разходки на открито всред Природата, която е говорила на неговата душа от най-ранни години на разбран език.

Завършил е средното си образование във Варна и Свищов. След това отива една година учител в с. Хотанца, Русенско, дето оставя светли спомени между учениците си[5].

Свещеник Константин Дъновски (около 1910 г.)

Константин Дъновски и жена му Добра Чорбаджиатанасова; зад тях – първите им деца Мария и Атанас

От най-ранни години проявява голяма обич към музиката. Още като ученик Той свири на цигулка, с която не се разделя през целия си земен живот. Музиката остава любимото му изкуство.

През август 1888 г. заминава за Америка, Съединените щати, където следва богословие и медицина[6]. В своето следване в Америка Учителя проверява докъде е отишло човешкото знание и ходът на научната мисъл. Но Мъдростта, която Учителя изявява, Той не черпи от никакъв университет, а от друг извор. Това Знание е вечно и човек трябва да бъде готов, за да може да дойде в непосредствен досег с него. Човек трябва да хармонизира своята мисъл в съгласие с това голямо Знание, за да може да го възприеме.

Преди да почне Своята голяма задача на Земята, Учителя предварително е изучил отклонението на човешкия ум и сърце от света на Реалното, Великото, Божественото, за

П. Дънов след завършване на Варненската гимназия

П. Дънов като студент в САЩ

да може по този начин да подаде своята ръка на отруденото човечество, което с това свое отклонение от законите на Живата Природа е дошло до вътрешен конфликт и външни противоречия. В Америка Учителя прекарва богат вътрешен живот, в непрекъснато общение с висшите области на Духа, откъдето е черпил постоянно упътвания, ръководство и сила. Макар и млад, Той още там получава прозрение за Своята задача всред българския народ, славянството и човечеството във връзка с идването на Новата култура на Земята. Така Той получава светлина за Своята работа.

Учителя се завръща в България през 1895 г., озарен от съзнанието за своята Божествена мисия.

ПОСТАВЯНЕ ОСНОВИТЕ НА ОБЩЕСТВОТО

През 1896 г., непосредствено след пристигането Си в България, Учителя слага под печат книгата *Науката и възпитанието*[7]. В този Свой труд Той излага в сбита форма дълбоките принципи, закони и методи, върху които по-после развива цялото свое философско и духовно схващане за вечните начала на Живата Природа и човека.

Годините от 1895 до 1900 Учителя прекарва в уединение и самота, в размишление и съзерцание, в молитва и дълбока вътрешна работа[8]. В едно писмо от онова време до един от Своите първи ученици Той говори така за Своята работа на един красив и старинен език:

> *Аз съм тук и се подвизавам за Господа. Упражнявам се в търпението и на помощ му викам добрия нрав и благостта. Давам място на великодушието и го уякчавам с безкористието и смирението и викам искреността на помощ. Украсявам челото си с учтивостта, Доброто и незлобието. И като свърша тази трудна работа, ще принеса в жертва Господу Богу дар избран и ще Му благодаря за милостта, с която ме е подкрепил да извърша и победя в Негово Име, и че ме е турил в безопасно място да стоя в Неговия дом.*

Отначало още Учителя е срещал голямо противодействие от традиционните разбирания на средата, в която се е движел. Обаче с благост и търпение е превъзмогвал всичко. Целомъдрие, чистота и святост обгръщат Учителя в онова най-ранно време и после през всичките дни на живота Му тази атмосфера царува около Него.

За Своята мисия, за Божието дело Той говори със смирение и упование в Бога. В едно писмо от онова време Той говори така:

> *Да бъдем верни на делото Му и Той ще промисли за Своята работа. Моята молба и горещо желание е делото да произлезе от подбуждението на Духа Божий. Той да ни научи как да постъпваме във всичко,неспоредчовешкатаМъдрост, но според Бога; не според човешката сила, но според Божията.*

Законите на материалния свят са задължителни за всички същества, които идват на Земята. Когато един Учител идва на Земята, Той се справя първо с условията

П. Дънов след завръщането си от САЩ

на материалния свят. След като ги превъзмогне, Той възстановява връзките си с Великия Разумен свят, от който Той идва. Тези пътища остават отворени за Него през целия му живот на Земята. Това е трудна, дълбока вътрешна работа, която се извършва в мълчание. Тази работа е необходима, тя предшества всяка външна работа. Като осигури връзките Си с Великия Разумен свят, Той осигурява съдействието и подкрепата на Светлите същества, които живеят там. Те му помагат в Неговата работа.

Учителя обмисля делото и се подготвя за него. Той съзнава всички трудности, които стоят пред Него. С простота и скромност Той казва:

Делото е трудно, съпроводено с много мъчнотии и страдания. Но все-таки някой трябва да пожертва живота си за Слава Божия и за доброто на другите.

Когато Учителя говори за Бога, за Великия, Вечния извор на Живота, Той казва:

Моята Радост и Моят Мир почиват в Неговата Любов.

Към 1898 г. Учителя влиза във връзка с първите свои ученици. С тях Той поддържа оживена кореспонденция.

През 1900 г., на 6 април[9], Учителя призовава учениците Си – тогава само трима души – на среща в град Варна.

Нашата среща ще бъде придружена със сила и благодат.

Като се видим и обменим чувствата и мислите на душата си и Духът Господен пребъде с нас, всичко ще стане ясно.

През 1901 г. Учителя почва Своите пътувания из България, като държи сказки във всички по-големи градове. Сказките са със свободен вход и най-често приходът, ако има такъв, отива за ученическите трапезарии или благотворителни дружества. Сказките Му привличат много слушатели.

След като завършва една обиколка из северната част на страната, Той пише на един от учениците Си[10]:

Радостно е, че ние с вяра и търпение можахме да сторим това, което е най-добро засега – да влеем една нова струя на живот и да раздвижим умовете на всички.

Цели дванадесет години Учителя обхожда страната, говори, поучава и едновременно с това проучва основно българина не само чрез пряк досег с него, но и чрез многобройни френологични изследвания, които прави.

Всеки човек пази в душата си спомена за един далечен светъл и блажен живот и изпитва дълбок копнеж към него. Може човек да се увлече от живота на Земята, да се нагърби с големи, трудни работи, ала все пак идват моменти, когато той мечтае за този красив живот и съзнателно или несъзнателно се стреми да го реализира тук, на Земята. Този копнеж понякога заглъхва, ала понякога неочаквано се пробужда с неудържима сила и отвежда човека по чудни пътища в непознати страни. Този стремеж един ден ще го изведе из противоречията на земния живот, из вълните на буйното житейско море на спасителния бряг. Един ден този стремеж ще заведе човека при Бога.

Учителя казва:

Разумният свят чака с търпение времето, за да прояви човек Доброто.

Човек не е изоставен сам и безпомощен в своя път. Светли Същества бдят над него и го пазят, упътват го и го ръководят. Колкото и непослушен да е човек, тяхното търпение и Любов превъзмогват неговото своенравие и упорство. Тези Същества могат да бъдат неговият баща, майка, брат, сестра, наставници, учители, всички добри хора, които могат да го срещнат в неговия път по един или друг начин.

Ала когато човек се смири, когато в душата му се пробуди желание да изправи живота си, когато се обърне към Бога и потърси Неговата подкрепа, тогава той непременно ще срещне своя Учител, Небесния пратеник, Който ще му даде ръка и ще го поведе в тесния път към онзи мечтан и далечен свят на Светлината, за който той пази спомен в душата си.

Според древните традиции на Великото Бяло Братство, което е ръководило човечеството в неговия път през вековете, Учителя потърси първо онези души, които са изпратени да Му помагат в делото. Тях призова Той. В своята обиколката из страната със Своите сказки и срещи Той ги призовава на работа за делото. Първата и най-съществена работа е работата над себе си. Учителя казва:

Ако в света искате да имате сила, най-напред станете господари на себе си.

Както един съвършен инструмент е отзивчив под ръката на майстора, тъй трябва да бъде готова човешката душа да отзвучи на всеки Божествен подтик.

Броят на учениците расте постоянно и те стават ценни съработници за осъществяването на Неговото дело. Така Той намери, привлече и свърза с нишките на Любовта работници за Царството Божие.

В Своите обиколки из България Учителя намери малки самородни огнища на духовен живот, малки групи, пръснати тук-там, които работят. Тях Той насърчи и упъти. Той се радва на тези прояви на духовен живот и пише на приятелите:

Господ ме е пратил да видя Неговите чада.

В писмата Си до Своите първи ученици Той ги упътва, насърчава и укрепва в трудния път към Бога, уяснява положението им. Той им пише:

Ето, аз ви нося радостната вест, че Бог ви люби.

Тези думи са живи, те звучат и сега и се изпълняват. Те се отнасят за всички ученици през всички времена. На друго място Той казва:

Господ ви е избрал и пожелал да Му служите.

Той ги пази и се моли за тях, защото животът на Земята прилича на голямо и опасно море:

Аз се моля усърдно Господ да ви просвети и благослови още по-изобилно, за да имате всички онзи Дух на Господа, Който да ни свърже още по-тясно в духовно единство, за да имаме в душата си и сърцето си Неговата велика и неизказана Любов.

Като съзерцава пробуждането на човешката душа, най-красивото явление на Земята, Той възкликва:

Колко е благ Господ, че ви е събудил чрез Своя благ Дух да търсите пътя на Истината и да Му служите.

Той често им говори за великата епоха, която иде и за която те са призовани да работят. Ние сме в преддверието на една велика епоха на Любов и Братство, на Светлина и Свобода, която иде, както новият ден:

Ето Светлината иде и мракът, който обвива света и вашите умове, ще се разпръсне. И вечната заря на Истината ще ви озари и просвети.

В тази нова култура, която настъпва, Той посочва тяхното място, работата, която им предстои, и задачите, които трябва да разрешат:

През всякого едного от вас ще минат известни сили на новата култура, необходими за нея. Затова всички бъдете верни и истинни, не се отклонявайте във второстепенни неща, но бъдете верни на призванието си и постоянни в молитвата си.

Днешната тъмнина ще се обърне на бъдеща Виделина, днешните страдания ще изработят бъдещото Добро.

Радвайте се, че вашият Дух се приближава до Бога. Оставете се напълно Той да ви ръководи. Временните промени в живота са преходни. Те са както годишните времена. В живота не става това, което става и в Природата. Днес е бурно и облачно или дъждовно, или пък ясно, със слънце и приятно. Вярата, Надеждата и Любовта – те са основата. Сега е мрачкаво, но иде ден. Зорницата, която е на нашия хоризонт, го доказва. Той е славен ден, блажен ден на Живота. Ние сме пришълци и странници на този свят. Нашето отечество е другаде. Като свършим своята работа, ще се отправим към дома на нашия Небесен Баща.

И тъй, мислете честно, чувствайте благородно и действайте безкористно.

Идването на Учителя на Земята е съпроводено с големи промени, с големи катаклизми във вътрешния и външния живот на човека: в личния, обществения и международния живот. Нови сили влизат да работят в човечеството. Нови сили се пробуждат в човешката душа. Те влизат в конфликт със старото. Силите, които са работили досега, трябва да отстъпят на новите сили, които сега идват. От това е и тази борба и промените, които настават. Но след това идват добри условия за работа. Той пише на учениците Си:

Животът е училище, дето трябва да се придобие Знание и Мъдрост и да се научим да употребяваме благата на този Живот. Трябва да погледнем на Живота с поглед дълбок и обширен, въоръжени с вяра, за да можем да схванем онзи славен момент, онова обширно действие на Любовта, което озарява този мрачен хаос.

Всяка душа е подобна на един свят неустроен и пуст, но щом проникне Любовта, както светлината и топлината на Земята, тя извиква към живот в нашето битие всичко благо и добро, всичко чисто и свято, всичко високо и благородно. Докосва и призовава към живот в нас всички семена и зародиши на вечните възможности за развитието и усъвършенстването на нашата душа.

Призовани сме да живеем, да любим, да се подвизаваме, да размишляваме, да ходим с вяра, да се надеем и да очакваме бъдещето, да сме весели и радостни, като разглеждаме и изучаваме великите дела Божии, в които сме призовани да участваме.

Животът е в нас, в нашите души, и според както мислим и чувстваме, така и го разбираме.

От ученика се изисква много:

Преди всичко нашият живот трябва да се развива според плана и начина, който невидимият наш Баща е отредил; не както се иска нам, а както се слага животът сам по себе си; онова, което ни се дава според Волята на Бога, то е най-доброто, най-благото. Господ ще промисли най-добрия път и всичко ще уреди постепенно, но Той иска от нас послушание, търпение, пълно упование и непоколебима вяра. Бог е свят, Бог е Любов. Той изисква всички да бъдем такива.

Животът постоянно поставя изпити на учениците. Учителя им пише:

Неприятности има в живота, но трябва да се понасят с дух на търпение и благост. Това е правилото на всеобемащата Любов.

Ние не служим на човеци, но на Този, Който ни е призовал в Живот и Виделина.

Моята радост е вие да растете в Благодат и Сила и да сте разумни и мъдри във всичко. Бъдете всички верни и усърдни. Това е нашето дело.

Когато в човека се роди съзнание да служи на една велика идея, първото противодействие идва от неговия личен живот. Неговата лична природа съзнателно или несъзнателно иска да използва и подчини Божественото на себе си. От това се поражда една борба, която спъва развитието и на самия човек, и на делото. Този процес е неизбежен в човешката среда и тук се иска голямо самоотричане, пълно безкористие, голяма Любов, за да излезе човек из тази мъчна област на борба, да излезе из областта на земното притегляне. В човешката душа става борба между силите на Слънцето, на Светлината, и силите на мрака. Човек е поставен под влиянието на два центъра. Ако надвият силите, които идат от центъра на Земята, човек изпада в мрак и робство. Ако вземат надмощие силите, които идат от центъра на Слънцето, човешката душа навлиза в света на Светлината и Свободата – човек влиза в Божественото училище.

Тази опасност Учителя предвижда. Той познава много добре тази област, Той бди и пази учениците, за да ги изведе на безопасно място. Той работи заедно с тях, просвещава ги и ги упътва, за да преминат те тази опасна област в пътя на човешката душа към Вечното начало. Той казва:

Любовта да бъде ръководител на всички ни.
Имайте мир и съгласие всички и да не става някой от вас пречка за делото. Ако пуснете неприятеля да влезе в крепостта, ще пострадате всички.

Мъдри бъдете, обсъждайте нещата – по-добра е Любовта.
Всеки от вас да не дири своето добро, но доброто на другите.

От ученика се изисква послушание на Разумното, смирение и готовност за жертва. Понякога Учителя се обръща със силни думи към учениците, когато те се поддават на съмнението и се разколебават или когато силите им отпадат. Той казва:

Как мислите да служите на Великото Разумно начало? Със сила или с Любов? Наказание ли искате, или благословение? Не се съблазнявайте от малките пречки и когато се изпитвате, не се двоумете. Ако падате, ставайте пак. Ако и да срещате несполука, постоянствайте. Никога не се обезсърчавайте. Никога не отслабвайте. Дръжте се яко за Божията ръка и победата е ваша. Слушайте съвета на Божия Дух. Благославяйте винаги, ходете в мир и съгласие духом и Разумното начало ще ви укрепи.

Нашето желание е Любовта да тържествува, а не силата.

Учителя им обяснява причините на техните състояния, които те не всякога разбират.

Неприятностите и спънките идват от друг източник, а не от този, който е Виделина. Свободата е дело на духовния живот на Любов.

По онова време някои от приятелите са твърде много свързани с официалната църква, с нейните форми и търсят помощ и подкрепа оттам, откъдето не може да дойде. Учителя казва:

Ако Любовта не ви свързва, как мислите да вършите Волята Божия? Не мислете, че с многото си ходене на църква ще придобиете нещо. Църквата е вътре в душата ви. Там трябва да слугувате на Господа. В този ваш храм трябва да принасяте жертви и хваление.

Като спорите и се състезавате един друг, на мен вредите повече. Но няма нищо. Аз ще понеса и това. Най-после Господ ще ви изправи, ще ви свести, ще ви упъти и ще ви благослови. Разсъдете помежду си кое е право да се върши. Всеки успех иде отгоре.

Понякога към делото се привличат неподходящи хора, които не са се определили още в своя път. На тях Учителя казва:

Без онова ясно разбиране на Любовта на Господа и готовност да вършите Неговата воля може ли да има успех? Онези от нашите приятели, които не са разбрали това, по-добре, за да не се спъват нито те, нито другите, да идат, където им се нрави. Ние нямаме нужда от болшинство. По-добре двама в Дух, отколкото много без Него.

Не туряйте вашите планове и мисли за Божии. Приемете пътя така, както Разумното начало го устройва и отваря.

Ние сеем, Великото Разумно начало събира.
Ние работим, Великото Разумно начало гради.

Има понякога въпроси, които не са ясни. Учителя не бърза да ги разрешава. Той казва:

Аз искам да гледам с чисто око на тази работа и съм в молитва.

За всичко Той търси да долови каква е Волята Божия.

В материалните работи, към които хората са много чувствителни, Учителя беше крайно внимателен. Той отклоняваше всяка възможност да се създадат материални обекти за съблазън. Той знаеше, че такива стават цел за домогване на користолюбиви хора и ако такива се привлекат, ще се увреди на делото. По същата причина не раздаваше никакви отличия и похвали. Той работеше сам безвъзмездно, съвършено безкористно и учеше всички да работят така.

Работете с Любов. Освободете се от егоизма си. Вложите ли най-малкото егоистично чувство в работата си, то ще разяде основите ѝ, както червеят разяжда младите коренчета.

Всяка работа трябва да се започва със свещен трепет и безкористие.

Един от възрастните братя, много състоятелен, пожелава да завещае състоянието си на Братството. Някои от братята се въодушевяват от това и го насърчават. Учителя го оставя напълно свободен, ала след някое време Той забелязва едно малко колебание в него и веднага отклонява това негово желание. Учителя бди преди всичко да не се увреди с нещо на делото – *което Господ ми е поверил да пазя*, казва Той.

Ние трябва да бодърстваме, понеже Великото Разумно начало е с нас.

Много огорчения среща ученикът в пътя си и от външни, и от близки. Учителя казва:

Казано е: "Добре ми стана, че се огорчих." Разочарованието трябва да дойде първо, преди да дойде благословението. Помнете, че всички хора имат своите слабости, че много пъти те могат да ни нанасят огорчения, без да съзнават.

Той казва на учениците Си:

Зная, че да прощавате обидите е трудно, но Вечната Благодат го изисква.

Учителя дава и следните съвети на учениците:

Безграничният е винаги верен.
И Неговата Любов е неизменна.

Вслушайте се в тихия глас в себе си и в неговите наставления.

Волята Божия е да укрепвате в Неговата Любов.

Безграничният ще изкара Своето дело в съвършена Пълнота.

Изисква се постоянство, разумно търпение, чистосърдечие, яснота на ума, свежест на душата, бодрост на Духа.

Човешките души на Земята не са изолирани една от друга. Те са свързани помежду си и образуват системи, подобни на звездните. Пътят на една душа е път на много души, свързани с нея. Нейното благо е и тяхно благо; нейният успех е техен успех. Ето защо Учителя, като работи върху учениците Си, работи върху цялото човечество.

Някои от състоянията на учениците се дължат на средата, в която живеят. Тогава, като разрешават правилно тези свои задачи, те помагат и на другите да разрешат своите задачи правилно. Чрез учениците Невидимият, Разумният свят работи върху цялото човечество и му помага.

Както майката бди над своите рожби и ги пази, тъй и Учителя бодърства над Своите ученици, защото хиляди опасности дебнат ученика в пътя му. Много съблазни протягат към него ръце, за да го отклонят от пътя на Истината. Учителя предвижда всичко, предупреждава, поучава, помага, подкрепя отвътре и отвън, и то тъй, както Светлината работи – без никаква принуда, по закона на Свободата.

УЧРЕДЯВАНЕ НА СЪБОРИТЕ

Всяка година Учителя призовава учениците на среща. Това са братските срещи, наречени събори. Първият от тях се е състоял във Варна през юли 1900 г. На този събор Учителя е поканил само трима ученика: единия от Сливен – д-р Миркович, и двама от Бургас: Пеню Киров и Тодор Стоименов. На тази среща Той ги е въвел в първата подготвителна работа – предговор към онази голяма работа, която Великият Разумен свят има да извърши тук, на Земята, върху човечеството. Той им е говорил за онази велика култура на Любовта, Братството и Свободата, предвестниците на която вече се чувстват.

Тогава един от учениците си помислил: "Ето ние сме само трима души, събрани тук, и то единият от нас е вече стар и си отива. Останалите двама сме малцина за тази важна мисия."

Учителя отговаря на мисълта му така:

Действително вие сте малко, но в бъдеще ще станете хиляди и милиони.

През следващите години съборите стават традиция. Те се състояват през месец август. Това не е случайно. То е във връзка с известни сили, които в дадено време действат в Природата. Те са условия, които Учителя разумно използва.

През следващите две години съборите се състояват в Бургас и след това пак във Варна. От 1910 г. те се провеждат в старопрестолния град Велико Търново, един от най-живописните градове в България. Този град е свързан не само с политическия живот на българите, но и с духовния. Той е бил най-важният център при създаването и разпространението на богомилството.

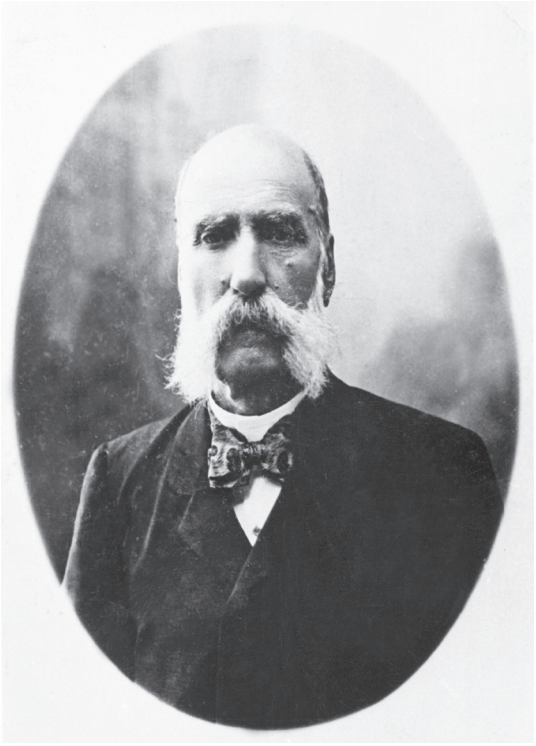

Д-р Георги Миркович (1826-1905)

Незабравими са годишните срещи на учениците с Учителя. За тях те се готвят отдалече. Учителя казва:

Пригответе се и се очистете всички, за да може Божият Дух да работи.

Всеки в себе си да възстанови Царството Божие.

В старопрестолния град Търново съборите стават вън от града, в лозята, дето всред китна зеленина се гушат малки вили. Подготовката и уредбата на срещите се извършва под ръководството на Учителя от братя и сестри, дошли няколко дни по-рано. Наемат се околните вили за разквартируване на гостите, но те са недостатъчни. В едно от лозята възниква стан от палатки. В определения ден от всички краища на страната пристигат гости. Всички са сърдечно посрещнати и настанени. Оживлението е голямо, но редът е образцов. Една велика идея, един

свещен огън, един зов, прозвучал в глъбините на душата, споява всички в едно голямо семейство. Ние се наричаме братя и сестри. Учителя казва:

Братството е израз на Любовта към Бога. Всяко учение, което поставя Братството за основа на човешкия живот, е безсмъртно. Братството е условие за идване на Любовта между хората. В бъдещата религия всички хора ще бъдат родени от Бога, ще съставляват едно голямо семейство. Всеки ще бъде готов да се жертва за другите. Тогава няма да срещнете човек, който да се нуждае от нещо.

Наред със старите ученици приждат и голям брой млади. Това внася в цялата среда нова струя – сила, свежест, устрем. Красиво е, когато младите имат усет за изгряващото и са на предна линия – работници за новото. Учителя се радваше на младите и с голяма Любов се разговаряше с тях. Те идваха при Него, търсещи красотата на един възвишен идеал, който да осмисли живота им, да даде насока на чистия им копнеж. Той им казваше:

Бъдете чисти и светли, за да изпълните своята задача на Земята.

Лицата на всички ученици са озарени от вътрешна светлина. В очите им се чете радостта на новия ден, който иде. Едно свещено присъствие навлиза в душите и ги изпълня с мир и хармония. Всеки е готов да служи на другите. Външни заповеди не се издават. Работата се разпределя естествено. Едни работят в кухнята, други носят вода, трети се грижат за чистотата в стана. Възпитателите пък поемат грижата за децата. Всеки е щастлив, че може да извърши нещо за другите. Учителя казва:

Служенето е най-високата точка, до която може да достигне човек. И тук, и горе няма по-високо нещо от служенето.

През време на съборните дни всички се храним общо. Насядали на дългите трапези под вековните брястове, всички се чувстваме като едно семейство. Яденето сближава хората, задължава ги да се чувстват близки, премахва преградите между тях. Дежурните прислужват сръчно. Доброто разположение като благословение лъха от всички лица.

Първият ден на събора започва. Нова страница от великата книга на вечността се отваря и ни дарява своето откровение. Изток вече се заруменява. В ранната утрин е прохладно и свежо. Още преди изгрева на Слънцето всички са на поляната пред салона. Учителя вече е тук. На изток се откроява красивата Му фигура.

Утринната молитва започва. В тържествено мълчание, едногласно от всички се произнасят свещените думи на *Добрата молитва*. В тайната молитва, която следва, душите се обръщат към Великата реалност в света. После тихо се подемат от много гласове молитвени утринни песни, дадени от нашия обичен Учител. Те изразяват хармонията,

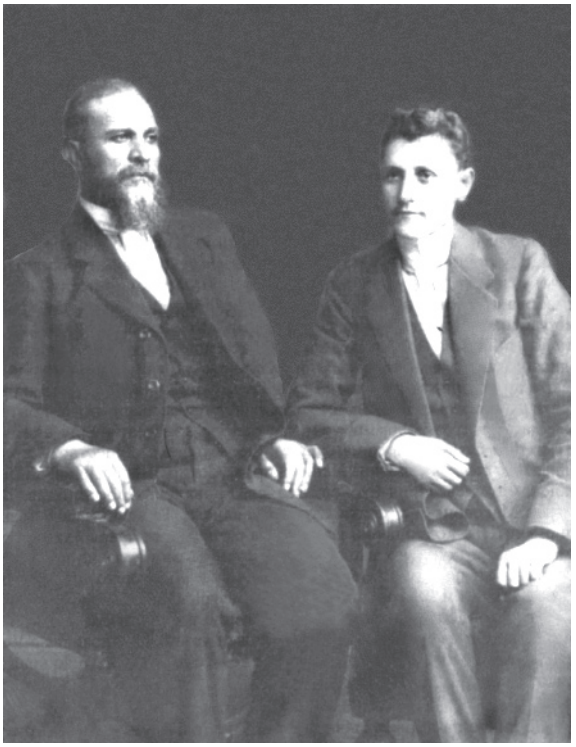

Пеню Киров и Тодор Стоименов

която изпълва душите в този миг. В техните дълбоки топли тонове се долавя и гласът на много души от един възвишен свят, който не може да се види, ала се чувства от всички. Това е разговор, чуден по своята красота, пълен и понятен.

Изгревът на Слънцето е тържествен момент, свещен миг за учениците.

Велика идея е скрита в Слънцето. Хората, които не обичат Слънцето, не обичат и Бога. Слънцето не иска да му се кланяш, нито да му служиш. То само дава и казва: "Вземи от мен колкото искаш." Как ще се отплатите на Великото? Великото само дава, а ти само прилагай това, което ти се дава.

След изгрева на Слънцето започват гимнастическите упражнения. Те са хармонични движения, свободни, плавни, изпълняват се бавно и съсредоточено. При всяко упражнение се произнася една мисъл. След упражненията всички се отправят към мястото, дето Учителя говори. В първите години Учителя говореше в салона, но скоро той стана малък, тъй като броят на братята и сестрите растеше всяка година според онзи естествен вътрешен закон, по който Разумният Божествен център организира нещата.

Сега Учителя говори от открита беседка под големите ясени. Словото на Учителя през съборните дни хвърля светлина върху много въпроси, които вълнуват душите. Учителя постепенно разкрива великото Божествено знание за Живата Разумна Природа, за силите, които работят в нея, за съществата, които я населяват, за човешката душа и пътя ѝ към Бога, за силите, вложени в нея. Той даде методи и правила как тези сили да се развият и насочат правилно, за да служат за нейното повдигане. Всяка стъпка в този труден път Учителя подготвя внимателно. Всяко нещо, което Той дава, не надхвърля силите и възможностите на човека. Всяко знание се превръща в Сила, когато се прилага.

Музиката беше един от любимите методи за работа, който Учителя прилагаше. Той даваше понякога нови песни, които заучавахме заедно с Него.

Едва ли някой от учениците ще забрави момента, когато Учителя за пръв път изпя песента *Фир-фюр-фен*. Той я изпълни с движения, вложи в нейното изпълнение странна светла сила, която изпълни душите ни, предаде ни вяра, смелост и упование в един могъщ и светъл свят, който бди над нас и ни помага. Тая песен изпяхме после всички с движения. Тя стана химн на ученика.

Красива традиция беше през съборните дни Учителя да говори на гражданите един или два пъти. Тогава всички се упътвахме към старопрестолния град. Големият салон се изпълваше с народ. И учени, и прости, всички с голям интерес идваха да слушат беседите на Учителя. Не беше трудно да се различат между голямото множество учениците. У тях преобладаваше белият цвят. Пък и радостната светлина на лицата им ги издаваше. Мощните песни на Братството изпълваха салона, преминаваха през стените, разливаха се далеч над града и в целия свят като зов към един нов живот и носеха навсякъде надежда в бъдния ден, вяра във Великото, което крие човешката душа и което чака да се изяви със сила и красота, и да се роди едно ново човечество, един нов живот.

Всеки съборен ден Учителя държеше на учениците една или две беседи. Той им разкриваше някои закони на Живота, необходими в техния път. Даваше им постепенно едно Знание, което трябва да се прилага и опитва. Той задаваше работа и упражнения през свободните часове. Съборът беше Школа.

Така Учителя подготвяше учениците за истинска духовна работа, уясняваше положението им всред този народ, задачите, които им предстояха във връзка с неговото повдигане и духовно пробуждане. Той казва:

Материалното състояние на един народ не може да се подобри без духовното му повдигане. Когато има между един народ добри хора, Господ работи повече и помага заради добрите хора.

На друго място казва:

Силен е само онзи, у когото Бог обитава и пребъдва със Своя Дух.

През свободните часове учениците се събираха на групи, разискваха и споделяха мисли по разни въпроси, които ги интересуваха.

Понякога Учителя предоставяше на учениците да Му задават въпроси, а Той отговаряше. Разговорите с Учителя бяха едни от най-обичните часове. Тогава мисълта се издигаше до недосегаеми мистични висини, дето витае свободният и просветлен човешки Дух.

Спомена за тези светли дни всички носят в душата си през цялата година и от него черпят сила за работа в живота.

Привечер, когато Слънцето залезе, станът добива друг вид. Из въздуха се носи нежният дъх на хиляди цветя. Долавят се отделни разговори за преживяното през деня, проекти за работа, ала и те скоро стихват.

Ясен покой се спуща над стана.

Разхождам се край палатките, съзерцавам горите и звездното небе. Тишина. Всички вие, които сте дошли от близо и далеч, за да се опознаете, за да получите ново прозрение за Живота, нов подтик, вие жадувате за един нов ред на Земята. Вие не сте празни мечтатели. С трезвен поглед за бъдещето и с ясно съзнание за мъчнотиите, които имате да превъзмогвате, вие ковете една по-добра съдба за страдалческото измъчено човечество.

ПЪРВИТЕ ГОДИНИ ОТ ЖИВОТА НА ОБЩЕСТВОТО

През 1904 г. Учителя идва в София, която става център на Неговата бъдеща дейност. Той започва в София с най-малките възможности, верен на принципа, че Божественото започва с най-малкото и постепенно расте.

Учителя винаги се е водел от едно правило на Разумния живот, което гласи: при най-скромен външен израз – най-богато вътрешно съдържание. Обстановката, при която живя и работи Учителя, е трогателно скромна. Жилището е малко. Дворчето и градинката – също. Те принадлежат на ученици. Учителя обладаваше чудното качество да накара нещата, до които се приближава, да светят. Чистота, мир и светлина изпълнят малкия дом. Тук всеки пристъпва със свещен трепет. Всеки, който приближи прага, чува в душата си тихия глас: "Събуй обущата си, защото мястото, гдето стоиш, е свято." А ония, на които бяха отворени очите, виждаха горящата къпина, която гори и не изгаря. В присъствието на Учителя всичко постепенно се подобрява, преобразява, става светло и хубаво. Така малкият дом се разхубави и светна.

Когато не пътуваше из страната, Учителя държеше в неделните дни беседи тук, в една от малките стаички. Обаче скоро тя стана тясна, тъй като посетителите се увеличаваха непрестанно. Тогава Учителя говореше при отворения прозорец. Така можеха да слушат и тези, които са в стаята, и онези, които заставаха на двора и в градината. В скоро време малкият двор и градинката се изпълниха с народ. Тук всяко време беше добро. Понякога валеше дъжд. Никой не се смущаваше от това. Понякога през зимата термометърът показваше 10-15 градуса под нулата; всички слушаха търпеливо и с внимание. Когато пък Слънцето грееше, лицата и душите заливаше светлина.

Днес на хората се проповядва Божественото учение. То е Христовото учение. То е за онези, които имат дълбоко разбиране за Живота. То е за всички хора, за цялото човечество, за всички положения, за всички времена и епохи. Който се домогне до вътрешния смисъл на това учение, той ще намери в него сила да обнови своя живот и да реши задачите си правилно.

Беседата завършва с песни и молитва. За малко всичко затихва. Всеки е вдълбочен и благодарен. Тиха радост го изпълва. Видението на един нов живот се разкрива пред погледа му. Той отдавна го е предчувствал, винаги е жадувал за него, винаги го е търсил. Сега пътят към този живот му се разкрива и едно решение се ражда в душата му – да ходи в този път. Нови сили се пробуждат в него. Светлината на един вътрешен празник озарява лицата на всички.

Тук и там се подхващат разговори. Разменят се поздрави, присъствието на един хубав Живот премахва преградите, които отделят душите, и те се чувстват близки. Мнозина пък мълчаливо отнасят със себе си Многоценния бисер.

Някои от посетителите остават. Долу, в малката трапезария е уютно и чисто. Гости винаги има на трапезата. Сам Учителя е добрият домакин тук. Разговорите понякога продължават до късно, прекъсвани от време на време от песни. Така добре се чувстват братя, събрали се отново след дълга раздяла около своя баща. Това е Божествената трапеза, която се слага веднъж на хиляди години. Отдавна, много отдавна човешките души гладуват и жадуват за Словото на Живота.

Малкият дом е оживен през всичките дни на седмицата. При Учителя идват непрекъснато посетители от сутрин до вечер не само от града, но и от цялата страна.

Учителя на излет със Свои ученици

Човек е живял дълго време, без да се съобразява с великите Божии закони, направил е много погрешки и така е объркал живота си, че се намира в безизходно положение. Учителя знае как да помогне на всекиго и доколко да помогне, защото все пак всеки трябва сам да реши задачите си.

Веднъж една много изстрадала сестра възкликна: "Учителю, защо ме наказва Бог?" Учителя отговори:

Бог никого не наказва. Той само учи човека.

Учителя намираше във всекиго нещо хубаво, добро и върху него спираше вниманието си, от него почваше. С недостатъците на хората не се занимаваше. И ако на някого посочваше някои недостатъци, то само ония, които той можеше да изправи, като му и помагаше в това.

На нажалените Той даваше утеха, на изпадналите в съмнение – Светлина, на отчаяните – подтик за работа, на болните – начин да се лекуват.

Учителя работеше много, без да дава вид, че работи. Във всяко време се чукаше на Неговата врата. При Него се вървяха непрекъснато посетители, всеки със своите скърби, неволи, болести, противоречия. Той изслушваше търпеливо, внимателно всички. Умееше да разпръсне облаците, да облекчи натоварените, да изпрати лъч Светлина на изгубилите пътя си, да подаде ръка на отпадналите, да вдъхне вяра в обезверените, да помогне на болните. Това беше голяма и трудна работа, за която се изискваше търпение, сила и най-вече Любов.

Понякога човек чувства нужда да разкрие пред някого душата си, да изкаже болката си. Ала малцина са онези, които умеят да слушат, защото и слушането е магия, както и говоренето. Учителя умееше от погрешките на хората да извлече най-хубавите правила за Живота. На слабостите на човека Той противопоставяше Добродетелите, на безверието – Вярата, на лицемерието и лъжата – Истината, на омразата – Любовта. Той превръщаше отрицателното в положително.

Наистина в присъствието на Любовта и Светлината всички неща вземат своя първичен, Божествен вид!

Много хора идваха при Учителя за съвет и помощ. Учителя лекуваше. Даваше съвети и помагаше на всички. Онези, които имаха вяра и готовност в душата си да служат на Бога, Той лекуваше с една дума, с един поглед, с едно докосване, с една мисъл, независимо от това дали болният е пред Него, или се намира далеч някъде. За болестите Той казваше:

Те са възпитателно средство, с което Природата уравновесява силите на организма. Болният, потопен в Божията Любов, може да оздравее моментално.

Учителя препоръчваше естествени лечебни средства: храна, вода, въздух и светлина. Слънчевите лъчи, взети с Любов, са най-лечебни за тялото. Те действат успокоително на душата и ободрително на Духа. На учениците Той даваше методи за лекуване чрез повдигане на мисълта и чувствата, понякога чрез молитва, а в някои случаи с пост. Учителя казва:

Чистотата на мислите, чувствата, желанията и тялото е условие за здравето. Живей и се движи винаги в Любовта.

Често при Него идваха възторжени хора, вдъхновени от един висок идеал, лицата им озарени от една вътрешна светлина. Те имаха нужда от подкрепа повече от другите.

Учителя помагаше така, че всичко изглеждаше, като че естествено е дошло. Ала Той никога не говореше за това. Той знаеше, че всяко Добро е дело на Бога, на тази Разумна сила във Вселената, която помага, а сама винаги остава скрита. Учителя казва:

И този, който е направил Добро, и онзи, на когото е направено, еднакво да благодарят на Бога.

По това време беседите добиха популярност. Броят на посетителите растеше постоянно. Малкият дом не можеше да побира всички. Тогава за целта се наемаше някой салон в града. По-късно един от учениците отпусна място в града и там се построи салон, където Учителя почна да държи редовно Своите беседи.

СЪЗДАВАНЕ ОБЩЕЖИТИЕТО НА ИЗГРЕВА

След 1920 г. почна нов период в работата на Учителя. Той ни постави в по-интимен досег с Природата. През пролетта всяка сутрин излизахме на разходка из обширната борова гора край София. Постепенно това стана навик и необходимост за нас. Това внесе нова красота в нашия живот и стана източник на нови сили. Тези утринни разходки всред свежата, събуждаща се Природа освобождават човека от много тягости, освежават и ободряват, правят ни жизнерадостни, внасят в нас нещо слънчево и младенческо.

Учителя ни научи да посрещаме изгрева на Слънцето. Това е важен момент, при който приливът на животворна слънчева енергия е най-голям. Този прилив обновява човека както физически, така и духовно.

Приливът на слънчевата енергия сутрин при изгрев е най-силен и животворен. Повърхностно погледнато, би трябвало слънчевите лъчи да са най-лечебни към 1 или 2 ч. следобед, когато топлината е най-голяма. Не слънчевата топлина е най-големият лечебен фактор, а други, по-високи енергии, които можем да наречем жизнени, а към тях Земята е по-възприемчива сутрин.

Аналогично явление става и в течение на годината. От всички годишни времена през пролетта слънчевите лъчи действат най-лечебно. Тогава има най-голям прилив на животворна слънчева енергия.

Зад видимия живот на Природата има един невидим, пак тъй реален. Него човек познава в душата си. С него той общува чрез ума и сърцето си. Този Живот подхранва неговата мисъл, неговите чувства. Той иде от Великия Разумен център и населява външните форми на Природата. Той ги създава и осмисля. Без туй вътрешно общение с този Живот външната Природа остава безмълвна и затворена за човека.

Учителя постепенно извърши ред промени в нас, освободи ни от много непотребни навици на миналото и създаде на тяхно място нови, съобразно с Разумния Живот. Подготви ни да чувстваме този Живот и да общуваме с него. Под Неговото благотворно влияние всичко това ставаше незабелязано и така естествено, както расте тревата.

Селището на хълма, край младата борова гора, всред хубавите поляни, възникна пак тъй незабелязано, като че случайно. Отначало там ние посрещахме Слънцето. Като почнем от ранна пролет до есента, ние не пропущахме нито един ден, без да посрещнем окото на деня, да отправим нашите молитви към Всевечния наш Баща, да пеем нашите песни и хваления и да правим нашите гимнастически упражнения. Много радост има в ранната утрин, много светлина, чистота, свежест и сила. От всички часове на деня и нощта най-хубавите часове са пред изгрева и при изгрева на Слънцето. Учителя ни научи да ги ценим и да се ползваме от тях. Сънливите хора на града ни обвиняваха, че се кланяме на Слънцето. Ние кротко се усмихвахме на техните трезви разсъждения, като онзи, който е намерил Многоценния бисер. Тези часове те проспиваха, а ние винаги успявахме навреме да бъдем на работата си – бодри, свежи, радостни и здрави – и я изпълнявахме добре. Тук те не можеха да ни упрекнат в нищо. Отначало някои от приятелите по нареждане на Учителя закупиха няколко ливади. После една пролет се явиха няколко палатки, на другото лято – повече, след това няколко малки дървени жилища, после повече и така възникна малкото селище *Изгрев*, където скоро дойде да живее и Учителя. Най-скромното селище по външен вид и най-богатото по вътрешен живот. Малкото земя, с

която се сдобихме, работехме заедно; голяма радост ни доставяше тази работа. Работата стана за нас училище, както всяко нещо, до което Учителя се докосваше. Той я свързваше със Знанието, което ни даваше в нашия път. Той ни даде методи как да работим и сам работеше понякога с нас. Трудът стана за нас нещо свещено. Едно от правилата на труда гласи:

Всяка работа извършвай с Любов. Така тя носи благословение за теб и за твоите близки.

Второто правило за труда гласи:

Всяко нещо, което работиш, изработвай го по най-хубавия начин. Никаква небрежност, никаква немарливост. Лекостта поражда всички пороци, а самата тя е рожба на желанието на човека да се удоволства. Бъди всякога бодър и готов за работа.

На нашия връх на *Изгрева* нямаше наблизо вода. Когато открихме долу край рекичката извор, това беше цял празник за нас. Учителя се радваше на изворите, Той ги издирваше навсякъде, дето отиваше. Той ни научи да ги обичаме с ясна и чиста обич. Ние никога не отминаваме извор. Ще се спрем край него да му се порадваме, ще го почистим грижливо и ще разхубавим всичко около него. Учителя сам вземаше участие в работата. Даваше идеи и се вслушваше в нашите хрумвания. Оставяше ни да проявим инициатива и досетливост и изворът ставаше център на живот за нас. Той се превръщаше в предметно учение и символ. Законът за извора гласи:

Търси най-хубавата вода. Черпи винаги от главата на извора, където е най-чиста.

Учителя казва:

Почиствайте изворите и като ги чистите, мислете за вашето сърце.

Редица задачи и упражнения ни даде Учителя с извора. Чешмичката беше направена с участието и Любовта на всички. Водата беше открито доведена до малък басейн, огряван обилно от Слънцето. Около извора се поддържаше сияйна чистота. Носенето на вода от извора се разработи в лечебен метод, духовен и физически – метод за обновяване и пречистване. То се правеше през определени часове на деня, обикновено сутрин. Спазваха се известни правила. През тези упражнения минаха учениците, млади и стари. Така се изработи отношението към извора, към водата и то остана завинаги в душите ни като едно от най-хубавите неща, които Учителя ни даде.

Всяко нещо, което Учителя правеше, имаше дълбок смисъл и вечно значение за нашите души. Всяко нещо беше и реалност, и символ. Така Учителя ни учеше да разбираме дълбокия смисъл на Природата, да четем в нейната вечна книга. Голяма радост изпитва ученикът, когато разчита първите букви на великата книга. Голяма радост изпитва, когато разбере, че същите слова са написани от премъдрата и любеща ръка на Бога и в неговата душа. Тогава чувството за Великото единство на Живота изпълва душата на ученика. Той изпитва умиление, благодарност, блаженство и сила, че принадлежи на Великия Живот. Изпълва го дълбоко упование във вечните закони, върху които Бог е положил Живота. Учителя казва:

Само диханието на Единия, Вечния оживотворява всичко.

Слънцето прави *Изгрева* Изгрев. Може ли да има *Изгрев* без Слънце? Може да запитате какво е *Изгрев*? *Изгрева* е преди всичко живот, той не е само място. Животът е всичко. *Изгрева* може да бъде и състояние на душите, които очакват Бога!

Учителя казва:

Изгрева е жив център, към който е насочена мисълта на Велики Разумни същества.

Има по Земята великолепни дворци от мрамор, дело на велики архитекти, с обширни паркове, с езера и фонтани, с прекрасни кътове и редки произведения на изкуството. Ценни неща. Ала Живот нямат. Земята е пълна с мъртви паметници. Те говорят само за велико минало. За *Изгрева* не може да се каже, че е великолепен, нито прекрасен. За него може да се каже само, че е чист и светъл.

Животът на *Изгрева* почва в ранната утрин, когато на изток се яви първата виделина и по небето се виждат още големите звезди. Въздухът е свеж, прохладен, наситен с дъха на боровете. Тогава могат да се забележат тук и там силуетите на учениците, застанали между дърветата по края на поляната в мълчанието на ранната утрин. Природата говори на богат и красив език на душата. Тя говори със звуци, ала тя говори и с багри, и с форми, и с движения. Когато е нужно, ще лъхне ветрец. Ако иска да каже нещо, тя ще разположи чудни облаци на изток, ще ги оцвети, ще ги насити със светлина, ще изпрати лъчи като струи в пространството и ще почне бавно да ги движи и променя. В същото време, ако трябва, ще изпрати утринния прохладен ветрец да мине между дърветата и листата ще зашумят. Ако е нужно, птичка ще се обади наблизо. Нови чувства ще се разцъфтят в сърцето ви и ума ви ще посетят добри мисли. Това са хубавите часове на деня, когато светът спи и е затихнал и когато Бог говори на душите чрез Своите светли пратеници. Не е било време, когато да не е говорил Бог на човека. Говори и сега. Така ни е учил нашият обичан Учител. Така сме опитали и ние.

Когато наближи да изгрява Слънцето, почти всички са на поляната. Тогава се изпяват някои от нашите молитвени песни. Те се преливат в общата хармония и я допълват. Когато на изток блесне първият лъч на Слънцето, ние казваме общо нашата утринна молитва. Това е *Господнята молитва* или *Добрата молитва*, дадена от Учителя още в първите времена от живота на Братството. В нея ние се обръщаме към нашия благ Небесен Баща да ни изпрати Своя Дух да ни пази и закриля и да ни дава Сила и Живот да струваме добрата Му Воля. Молитвата не е само изговаряне на думи. Тя е общение с Бога. Молитвата може да бъде и без думи. Молитвата може да бъде и с дела, и с чувства, и с мисъл. Молитва е самият Живот – Животът с Бога!

При изгрева на Слънцето, наредени в дълги редици, ние правим нашите гимнастически упражнения. Те са дадени от Учителя. Това са движения, създадени по известни закони за ползване от силите на Природата, за регулиране енергиите в организма, за правилното им разпределение. Те се правят ритмично, съсредоточено. Съпроводени са с вдишване, задържане и издишване на въздуха. Те укрепват организма, действат лечебно, хармонизират чувствата и мисълта, укрепват волята. Тези упражнения правим през цялата година.

През пролетта и лятото след тях изпълняваме *Паневритмията*, наредени в кръг по двама. Това са ритмични стъпки и движения, придружени с музика. Мелодиите и движенията са дадени от Учителя.

УЧРЕДЯВАНЕ НА ШКОЛИТЕ

В Божествената Школа вие сте влезли да се научите как да живеете разумно.

Аз наричам Пътя на ученика едно строго самоопределяне.

В ученичеството на Бялото Братство влизат едновременно пътят на Любовта, на Мъдростта и на Истината.

Учителя

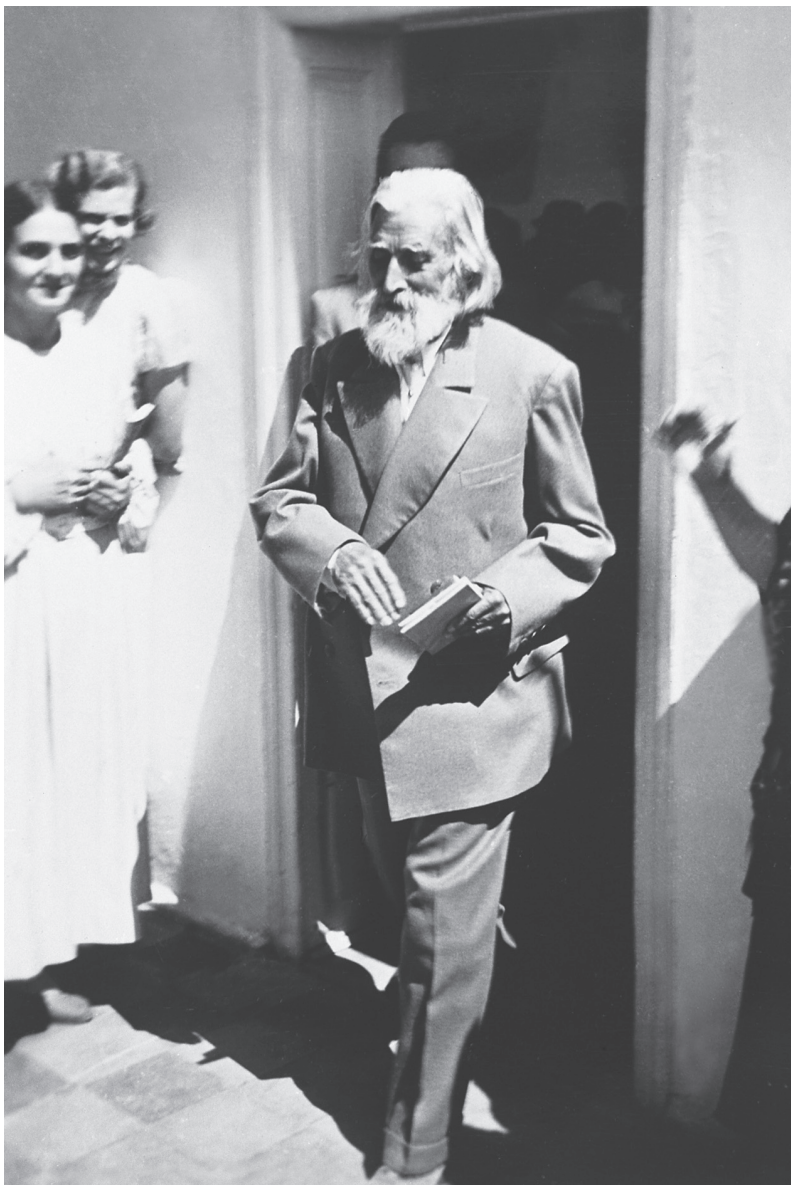

Учителя след беседа (около 1935 г.)

Когато Учителя откри Школите, това беше нова епоха в нашия живот. Годишните събори бяха подготовка за Школите; неделните беседи – също. Най-първо Учителя откри Школата за младежите и първите ученици бяха поканени поименно (1922 г.). После отвори Школата и за възрастни, в която влизаха и младежите.

Окото Божие се отвори, за да види какво правят тези деца тук, на Земята, какво са постигнали, от какво се нуждаят, къде се спъват в пътя си и какво се бавят и губят в тези пътеки на живота.

Учителя идва на Земята скромно, незабелязано. И докато вниманието на света е отвлечено от големите събития – политически, икономически, социални и други, каквито винаги има, в това време Учителя извършва мълчаливо Своята благословена работа. Той намира Своите ученици, призовава ги и започва над тях работата, която е и работа над цялото човечество. В тази малка среда, около този жив Божествен център се разрешават въпросите,

които вълнуват човешките души за дадена епоха. Тук възникват всички проблеми и противоречия от външен и вътрешен характер. Тук се изпитват силите, способностите и възможностите на човешката душа, тук се разрешават много задачи, лекуват се вековни недъзи, ликвидира се един стар живот – животът на миналото, подготвят се условията за Новия живот. Едно ново знание се прилага, подлага се на опит и резултатите най-щателно се проучват. Около Учителя са представени като характери, като типове расите, племената и народите. Тук са представени всички недостатъци, от които страда човечеството, ала и всички добродетели, дарби и способности присъстват тук. Върху тях се работи грижливо, както градинарят работи върху своите плодни дървета и посеви. Учителя казва:

Добродетелите са онази естествена сила в човека, която може да го направи мощен; те са великият капитал, около който започват да циркулират силите на Живата Природа. Ето защо под човек се разбира сбор от всички Добродетели.

Всички положителни и отрицателни сили имат свои представители около Учителя. Тук се започва онази духовна алхимия, оная най-важна работа над човешкото естество – изправяне погрешките на миналото, преценяване на настоящите възможности и постижения и очертаване пътя на бъдещето.

Както в една модерна химическа лаборатория се правят опити с всички елементи, проверяват се всички реакции, изследват се новите съединения, както резултатите са валидни за цялата Земя, така и тук. Затова нищо не се пренебрегва. Няма маловажни работи. И най-малките неща се вземат под внимание, всичко се взема предвид.

Човекът и човешкото естество се подлагат в Школата на всестранно изследване и опити; изпитва се тялото – неговите качества, неговата устойчивост, издръжливост и отзивчивост, изпитва се умът – неговата възприемчивост и възможности, изпитва се сърцето – неговата готовност за служене и жертва. Всичко се проверява и постоянно се подобрява. Човек се е откъснал от Живата Разумна Природа и физически, и духовно. Една от първите задачи на Школата е да се възстановят тези пътища, по които живите сили на Природата идват и обновяват човека. Школата приготвя учениците за новите условия, при които Животът ще се прояви.

Малцина, даже и от тези, които участват в тази деликатна и отговорна работа, съзнават нейното значение и смисъл. Това, което се извършва в този малък кръг, предстои да се извърши в цялото човечество. Това, което може да се постигне тук, е възможно и постижимо за цялото човечество. Знанието, което се дава тук, се дава за човеците-братя по цялата Земя.

Работата в една духовна Школа е работа върху човешката душа, върху човешкото сърце, върху човешкия ум, върху човешката воля.

Задачата на Божествената Школа е да приготви умовете и сърцата на хората да разбират и прилагат Истината. Едно от качествата на Великата Школа на Живота – Школата на Бялото Братство или така наречената Божествена Школа – това е: тя поставя всичко изучено на опит. В нея теорията и практиката вървят ръка за ръка. Тя показва на ученика не само пътя към Истината, но и начините за нейното приложение.

Лекциите на Общия и Младежкия клас се различават. Първите имат предвид извървян път, дето са направени редица погрешки и отклонения, които трябва да се изправят. Създадени са вече известни навици, върху които трябва да се работи. Умът, сърцето и тялото са достигнали своето развитие. Обстановката, при която се работи в Общия клас, е по-друга.

Лекциите на Младежкия клас имат предвид едно начало: умът, сърцето и тялото сега разгъват своите сили; те трябва да се насочат, да им се даде правилна насока, трябва да се създаде благоприятна и здравословна атмосфера, за да се развиват правилно.

Младежкия клас Учителя нарече клас на вечната младост, на Божествената нежност и чистота. Той казва:

> *Бих желал винаги да останете деца не по ум, но душите ви да бъдат детски, или да употребя друга една форма – душите ви да бъдат нежни. Знаете ли колко е нежна човешката душа? В нея няма абсолютно никаква грубост. Нежността и благостта, която притежава, са качества на Бога. Това е идеал. Душата е чиста и светла, както стои пред Бога. Тя е излязла от Божественото дихание. Чистата душа не може да се опорочи. Тя всякога е чиста. Никоя сила не е в състояние да превърне човешката душа във въглен. Тя за вечни времена си остава един скъпоценен камък на Небесното Царство. Дръжте тази мисъл в себе си: "Моята душа е чиста!" И не се обезсърчавайте.*

В класовете се дават теми, упражнения и задачи, чрез които знанието се прилага и подлага на опит.

Вековни заблуждения вървят като сенки подир човешките души, помрачават взора им, отнемат силите им, спъват ги в пътя им. Много Любов трябва за тази работа – Любовта на Бога. Много Светлина е нужна за тази работа над душите – Мъдростта на Бога. Много Сила – Силата и търпението на Бога. Такава е задачата на един Учител, Който дойде да работи върху душите. Той взе греховете на човеците върху Себе Си.

Отначало, докато бяхме в града, Школите бяха вечер. Щом обаче се преселихме на Изгрева и съградихме нашия светъл слънчев салон, Школите се откриха в ранните утринни часове преди изгрева на Слънцето.

Наистина ръката на Любовта е блага като ръката на майката. Ала ръката на Любовта е силна като ръката на баща, който е и добър. С какво търпение ни води Учителя през тези години, с каква Любов и благост. Когато Божественото учение се преподава, това е началото на една нова епоха в пътя на човешките души. Учителя казва:

Няма по-хубаво нещо от това, да бъде човек ученик на Великата Разумна Природа.

Пътят на ученика, това е новото, което днес влиза в живота на човечеството.

Първото въздействие от Словото на Учителя върху душите ни беше, както въздействието на слънчевите лъчи върху семенцата в почвата. Те трепнаха, оживяха и покълнаха. Много сили дремят в човешката душа, много дарби и способности. Всичко това биде призовано към Живот. Цял един свят оживя. Душата на ученика е като градина, в която зреят плодове. Учителя казва:

Всяка ваша мисъл, всяко ваше чувство е плод в Духовния свят. И всяка ваша постъпка е един зрял плод. Вие сте като плодните дървета в света на Ангелите. Всяко дърво, което принася плод, се благославя.

Знанието за пътя на човешката душа към Бога е велико Знание на Живота. Учителя се вслушва с чутко ухо в нашите души. Много противоречия, много съмнения и предразсъдъци имаше да се отстраняват. Имаше да се ликвидира с един стар живот на хиляди поколения, отишли далеч в своето отклонение от правилния път.

Работата в Школата Учителя води двадесет и две години планомерно и последователно. С Любов и търпение Той ни въведе в света на душата – свят, обширен като Вселената. Има ред правила и закони, които ученикът на Божествената Школа трябва да пази. Едно от първите правила е смирението. Идеята е тази: Вечното, Безграничното не може да се събере в ограниченото. Ученикът трябва да знае мястото си. Има ученици начинаещи, има ученици напреднали. Знанието на първите по отношение знанието на последните е нищожно. Ученикът знае, че върху познанията, които тук придобива, почива неговото щастие. Понеже той ще съгражда бъдещия си живот върху тези свои познания, затова той пристъпва към работата в Школата с благоговение.

Друго правило на Божествената Школа гласи:

Знанието се придобива по закона на Любовта. Знание, придобито без Любов, не ползва. Божествената Школа отговаря на много въпроси, но не на всички. Всеки въпрос трябва да се разгледа на своето време. Как да живеем, как да подобрим живота си, как да обновим живота си, как да развием ума си, как да очистим сърцето си, как да развием душевните си сили – на тези въпроси се отговаря пълно и се дават методи за работа.

В Школата най-първо се пристъпва към основно проучване на човека – сегашния човек, така както е в тази му фаза, с тези сили, които се развиват в неговия организъм, проявяват се в неговия ум, действат в неговото сърце и се реализират в неговата воля. След като се проучи човекът по този начин, пристъпва се тогава в други области, по-широки и по-приятни. Когато се проучава положителната страна на човека, е приятно; когато се проучават

неговите отрицателни страни, е неприятно. Ученикът трябва да бъде смел и решителен. Да се проучава човекът, това е трудно нещо. В Божествената Школа се дават знания по какъв начин да овладее ученикът положителните и отрицателни сили на своето естество. Земята е едно училище и то трябва да се свърши по който и да е начин.

Знанието, което съвременната наука дава, трябва да се използва. То служи като основа. Учителя казва:

Съвременната наука е само предговор на Великата Божествена наука. Ако знанието, което тя дава, не можете да придобиете, как ще придобиете Божественото знание? Казвам ви: едно е Знанието, една е Светлината, но Знанието от едно място не идва и Светлината през един прозорец не влиза.

Правилото за ученика гласи:

Само онова, което приложиш и опиташ, може да те ползва.

Една от първите задачи на ученика е да познае себе си, силите, които са му дадени на разположение – да ги овладее, да ги направлява, да ги регулира, да установи правилни отношения с Живата Природа, да се ползва от нейните сили, да установи връзките си с Разумния невидим свят, който направлява Живота. Понятията, с които ученикът си служи, са живи. Те растат заедно с него, съпътстват го като добри приятели и му помагат.

Учителя казва:

Пътят на ученика е като зазоряване.

В тази задружна работа се изграждат онези прекрасни, бащински отношения между Учителя и учениците. Познаването на Учителя е чисто вътрешен процес. Учителя идва като вътрешна разумна проява в човека. Затова отвътре става познаването на Учителя в душата на ученика. Мнозина възприемат известна мисъл по внушение и мислят, че това е техният Учител, който им говори отвътре. Има обаче грамадна разлика между вътрешния говор на Учителя и внушението. Внушението е един акт на насилие. Говорът на Учителя е свободен акт и затова, когато Учителя говори отвътре, ученикът се вдъхновява. Ала и когато Учителя говори отвън чрез думите на някой език, Неговият говор има определени качества. Учителя употребява всяка дума на мястото ѝ. Той знае защо е употребил една дума и какво въздействие ще произведат нейните трептения. Понятието *Учител* е строго определено в Живата Природа. Учител е само Онзи, у Когото няма никакво насилие. Учител е само Онзи, у Когото няма никаква лъжа. Неговата възвишена Разумност изключва лъжата. Учител е само Онзи, у Когото няма никакво зло. Неговата Доброта изключва всяко зло.

Светът на Любовта е красив и необятен. Учителя казва:

Велико нещо е да опита човек Любовта в нейния развой и непрекъсната проява, като се почне от физическия свят, мине се през Духовния и се стигне до Божествения свят. Велико нещо е да се опита Светлината във всичките форми, които тя създава. Велико нещо е да се опитат Мирът и Радостта. Това са области, които ученикът трябва да премине, да опита и проучи в своя път.

НЕДЕЛНИ БЕСЕДИ

Всеки неделен ден рано сутринта се събираме в нашия салон на обща молитва и песни. Това са хубави часове. Тогава Учителя държи Утринното слово. То докосва душата. Една насъщна нужда има човешката душа – да възстанови връзките си с Бога, Вечния източник на Живота. Какво е една светла мисъл, какво е едно благородно чувство? Едно писмо от нашия Небесен Баща. Душата гладува и жадува за даровете Божии. Тя ги очаква с трепет и ги приема с благодарност.

Учителя казва:

Дошло е време, когато Божественото, вложено в човека, трябва да се развие. Когато човек развие Божественото в себе си, това състояние се нарича възмъжаване. Когато Божественото в човека се събуди, той вече има вътрешна връзка с Целокупния живот. Такъв човек знае смисъла на физическия, духовния и Божествен живот.

В 10 ч. Учителя държи неделната беседа. Големият и светъл салон на *Изгрева* се изпълва с посетители. Повечето от тях идат от града, от няколко километра разстояние. Преди беседата се изпяват няколко песни. Слънчевата светлина струи изобилно през седемте големи прозорци. Точно в 10 ч. Учителя влиза през малката западна врата, преминава с бързи и леки стъпки и се качва на естрадата.

Учителя прочита една глава от Свещеното Писание. После взема само един стих от прочетената глава и говори върху него. Като се спира върху същината, Той е съвършено свободен от буквата. Така постепенно Той изявява дълбокия смисъл на стиха, извиква Вечния живот, който го е родил и облякъл в тази форма, и го проектира в съзнанието на съвременния човек. Колкото по-съвършен е човек, толкова по-съвършено постига Истината. Колкото човек възраства, толкова по-пълно му се разкрива тя. Учителя си служи свободно с формите. Той знае, че те са създадени заради съдържанието и смисъла, а не обратното. Следователно Духът, Който твори всичко и има Истината, всякога може да създаде една подходяща форма, за да я изкаже. Затова всеки, който слуша Учителя, чувства едно освобождение, една вътрешна радост, един възторг. Поръсени от живата вода на Неговото Слово, вкаменените форми на миналото оживяват, започват да се движат и говорят. Цял един заспал свят се пробужда към Живот. От Словото на Учителя струи нова Светлина и тя разкрива Истината тъй, както всеки дълбоко в душата си я чувства, ала не всякога може да я изкаже. Затова Словото на Учителя е откровение.

Всяка душа носи неразрешени въпроси в себе си и мълчаливо очаква отговор на тях. Когато Учителя застане на естрадата, към Него се отправят погледите на стотици хора; в техните очи горят въпросите, които ги вълнуват, противоречията, които ги смущават, пречките, които ги спъват в пътя им, миражите, които ги заблуждават, тъмните облаци от предразсъдъци и заблуждения, които закриват Слънцето на Живота за тях. Те очакват помощ, те очакват Светлина. Те очакват една ръка да ги подкрепи или да им повдигне малко от бремето. Понякога много малко помощ е потребна на човека – една дума, една мисъл, едно добро чувство, един малък подтик, за да разреши задачата си и да тръгне в Пътя. Понякога една малка светлинка е нужна в мрака, който е обгърнал душите, за да видят пътя и тръгнат напред. Благословена е работата на Учителя. Когато един Учител

Беседа в салона на Изгрева

дойде между човеците, към Него отправят зов за помощ всички души, които са в нужда. Той трябва да им помогне. Затова за Христа е казано: "Той взе греховете на света."

В неделните беседи Учителя разглежда Живота в светлината на Божественото учение. Понякога Той зове, а понякога предупреждава. Христос казва: "Ако не бях дошъл и не бях им говорил, грях не щяха да имат."

Беседите Си Учителя илюстрира богато с примери и анекдоти, а понякога с легенди и приказки, които Той сам създава. В тях Той облича вечните истини в прекрасни образи и символи. Една мека светлина струи от тях. Тя не очертава нещата ярко, но оставя всеки да почерпи, което му е необходимо. Много от тези легенди и приказки остават като едни от най-хубавите образци от този род творчество.

Някъде Учителя дава малката легенда за царския син на адитите, който пожелал да има вечно горяща свещ. Тогава един от мъдреците на баща му му подарил такава. За целта той превърнал в свещ любещата душа на една млада овчарка. Царският син много се зарадвал на подаръка. Само едно нещо той на могъл да си обясни – защо, когато гледал свещта, очите му се пълнели със сълзи.

Като чуете тази легенда, пред вас застават редица неразрешени въпроси. Наистина коя е връзката между Знанието и Любовта? Защо царският син плаче? Когато излезе от утробата на майка си, малкото дете заплаква. То казва: "Мамо, без теб аз погивам." Майката го взема на ръцете си и казва: "Не бой се, ти си в моята ръка на Любовта. Аз ще положа всички грижи за теб."

Плачът символизира началото на съзнателния Живот.

Няма област от човешкия живот, която Учителя да не е засегнал в многобройните Си беседи. Няма въпрос, върху който да не е хвърлил светлина, няма мъчнотия и

противоречие, от което да не е посочил изход. В това отношение беседите на Учителя са съкровище на Знание и Мъдрост.

Самотен, обезсърчен, потиснат и унижен от греха стои човекът на Земята и мисли що да прави. Истината иде да освободи човека, Мъдростта – да му даде Знание и Светлина, Любовта – да възстанови неговото достойнство на син Божий, Правдата – да възвърне неговата вяра и упование в Бога, Доброто – да му даде Сила. Учителя казва:

Какво учим ние?
Животът да дойде чрез Любовта!
Светлата интелигентност – чрез закона на Мъдростта.
Силната воля и Свободата – чрез закона на Истината.

Учителя знае как да извика силите на душата към Живот. Това е велико Божествено изкуство. Той говори убедително, разкрива един свят, близък нам и все пак непознат – света на душата. Понякога е строг и предупредителен. Понякога си служи с хумор. Той събужда противоречия и ги разрешава или ги оставя вие да ги разрешите. Обаче едно нещо всякога постига – кара слушателите си да мислят.

Учителя е смел новатор и революционер и със своето мощно и свободно Слово предизвиква силна реакция в известни среди, които се почувстваха засегнати. Те реагираха по стария, свойствен тям начин с интриги, клевети и насилия. Ала Учителя изтърпя всичко и никога не излезе да се защити. Той остави Истината да говори.

Към лъжите и заблужденията, към всички онези форми на миналото без съдържание и живот, към които човек страхливо се придържа, Той беше безпощаден.

Когато говори за новото, което идва, Учителя казва:

Новото, което иде – Царството Божие, бъдещата Нова култура, изисква нещо съвършено, нещо абсолютно ново, а не тези стари възгледи и вярвания. Новото учение е учение на Любовта. Това учение ще го приложим. Ще го носим в себе си.

Днес няма нито една религия права. Всички религии имат нещо Божествено, но са пълни със заблуждения. Филтриране трябва. Това са външни форми и учения на човешки интереси. Когато хората изгубиха Рая, когато изгубиха църквата в душата си, почнаха да правят каменни църкви. Нас ни трябва една църква, съградена върху душите ни, дето Бог да бъде Първосвещеник. Трябва да се освободите от всички досегашни форми. Те са изпълнили своето предназначение.

Свободен от външните форми и догми, Учителя смело възвестяваше Истината.

Мнозина очакват Христос да се роди отвън. Ако Христос се роди, трябва в душите ви да се роди. Вие не може да очаквате Христос да се роди от една жена. Като се роди в твоята душа, това е Възкресение, това е пробуждане на човешката душа. И когато Той дойде да живее в хората, всички ще бъдат живи.

Сега Христос е в света. Вие искате да Го видите в една форма, но ако Той изпълва сърцата ви с най-хубави, възвишени чувства, какво повече искате от това? Не е ли това Той?

Общественият живот си има своите догми и суеверия. Към тях Учителя беше също така безпощаден.

Съвременният строй е една дреха. Сега той си отива. Не се страхувайте от това. Една друга, по-хубава дреха е приготвена. Същественото – това са човешките души и Духове; след това идват човешките сърца и умове и човешката воля, с които трябва да работим.

В Своите беседи Той посочва пътя как да се излезе от противоречията, как да се разрешат мъчнотиите според Великата Божествена наука, която Той проповядва, и то не само в личния, но и в обществения живот, в живота на народите и на цялото човечество.

В Неговите беседи е хроникирана цялата история на съвременната епоха. Всички по-важни събития и явления Той разгледа в светлината на Божественото учение и направи Своите преценки. Тези преценки са пълни – по форма, съдържание и смисъл, вдъхновени и пророчески. Неговата мисъл докосна и миналото – пътя, който човечеството е извървяло досега. Той хвърли светлина върху него, посочи погрешките и отклоненията, които човек е направил, и начина, по който да се изправят сега. Докато човек не се върне и изправи погрешките от миналото, не може да върви напред; те всякога ще го спъват в пътя му. Човек е свързан с миналото, работи в настоящето, принадлежи на бъдещето. Учителя насочваше погледа напред, нагоре, към светлото бъдеще, което иде. Той затова дойде, за да възвести на човечеството идването на Новата култура – културата на Любовта, Братството и Свободата между човеците. Тази култура не седи във външните форми. Учителя казва:

Тези, в които Божият Дух живее, представят истинската култура.

Понякога в Своите беседи Учителя незабелязано вдига невидима завеса, която отделя човека от Духовния свят, и оставя една мека, приятна светлина да струи върху него. За малко време у човека се пробужда споменът за неговата светла родина, която непрестанно го зове и която той търси винаги.

Учителя не пренебрегва физическия живот, винаги изтъква неговото значение. Той казва:

Физическият живот е основа на Духовния, а Духовният – основа на Божествения. Докато нямате здраво тяло, здрав стомах, здрави бели дробове и мозък, не можете да се проявите правилно.

Затова Учителя започваше от физическия живот и даваше правила и методи, за да възстанови човек здравето си и правилното отношение към Живата Природа.

Учителя умееше да посочва смешните страни на живота, онези неестествени положения, в които изпада човек в своята наивност и лековерие. Всички ония наивни понятия, удобни и лесни, с които човек се кичи, всички онези книжни кумири, които човек си създава в личния и обществен живот, в науката и религията, Учителя разсейваше с лекота и хумор.

Истината е като хляба – като ядеш, чувстваш Сила и Живот. Истината е като слънчевата светлина – на нея плодовете зреят.

Както добрият градинар почиства всяко дръвче в градината си, тъй и Учителя работеше в градината на душата и с внимание и Любов посаждаше Божествените семенца, които ще принасят своя плод и сега, и през цялата вечност. Той дава едно правило:

Не изкоренявайте дивачките – облагородявайте ги, използвайте силите на злото за Добро.

В беседите Си Учителя свободно се ползва от формите. В тях Той облича Истината и пак така свободно ги разрушава, за да не помисли човек, че тя може да бъде затворена в

тях. Духът е, Който създава формите, Той внася Живот в тях. Когато Животът ги напусне, те са непотребни вече. Духът е господар, Той ръководи всичко.

Великият Божествен Дух се проявява чрез всички цветя, реки, гори и планини, събрани заедно. Вие не подозирате какво богатство носите. Като развиете това богатство, ще влезете в досег с Природата, за да разберете Божия Дух, Който работи в нея.

Божият Дух живее във всички хора. Един е Духът. Той възпитава майката, бащата, учителя. Той разпределя всички блага, както намери за добре. Да живеем всички в пълна хармония и съгласие, за да живее и Бог в нас като наш Баща, а ние – като Негови деца. И като слушаме Бога, ще имаме права мисъл и право разбиране.

Кой може да каже докъде се простират възможностите на душата, докъде са границите на нейните постижения? Понякога в Своите беседи Учителя отвежда слушателите Си на далечни екскурзии в пространството, във Вселената, до непознати светове.

Нашата Слънчева система е част от друга система, в която има милиони слънца като нашето. Ако нашето Слънце е само един уд от тази всемирна система, какво може да разреши един малък уд от Великия Божествен организъм? Центърът на тази всемирна система – това е великото космично Слънце; наричат го Душа на Вселената. Силата му е сто милиона пъти по-голяма от тази на нашето Слънце.

Ние виждаме как се усмихват трезвите и самоуверени хора, здраво стъпили на земята, които познават добре собственото си тегло и обем, ала ние знаем, че никой не е смогнал досега да затвори човешкия Дух в яката коруба на материалния свят. Неуловим и свободен, той се надсмива над всички ограничения и затвори. Той е излязъл неуязвим, възроден и силен от всички изпитания и ограничения. Преминал е през огъня и през каменните зидове все така млад, силен, смел и свободен, светъл и сияен. Има хора на Духа, има хора на материята. Духът е творецът, Той носи бъдещето. Душата е неговата възлюблена – Божията дъщеря. Умът и сърцето са техните отлични служители.

Има моменти, когато Словото на Учителя е като слънчев ден. Ала има моменти, когато то преминава като буря, с мълнии, гръм и дъжд, отнася и разпилява старите форми на греха, раздвижва душната, застояла атмосфера на съмнението, измива и отнася отровите на злото в човешката душа, които я сковават; раздвижва всичко и пречиства. Човек се чувства след това свеж и обновен и поглежда живота с надежда. Слънцето огрява и всяко нещо намира своето място във великия Божествен ред. Тогава човек се чувства в хармония с Целокупния живот.

В беседите Си Учителя често говори за живия Бог. Защото, когато говорят за Бога, хората най-често разбират кумирите, които те са си създали.

Не търсете Бога вън от себе си. Такъв Бог, Какъвто вие търсите, не съществува. Търсете Бога вътре в себе си. Бог се изявява в човека като Светлина в ума му, като Топлина в сърцето му и като Сила във волята му.

Не питайте къде е Слънцето. Изложете гърба си на слънчевата светлина и топлина и ще разберете какво представлява то. Слънце, което дава Светлина и Топлина, е път, който води към Бога на Любовта. Той повдига хората, обединява ги и възраства; вън от Него никакъв Бог не съществува.

Живият Бог е достъпен за всички. Неговата мисъл осветява умовете на всички хора, облагородява сърцата им, повдига Духа им.

Любов към живия Бог.

Любов към своята душа.

Любов към своя ближен.

Каквото и да ви се случи в живота, мислете за живия Господ, Който е на Земята между нас.

Да познаваме Бога и да вярваме в Него, това значи да мислим и да чувстваме като Него, да работим като Него. Това подразбира да носим Силата на Бога в себе си и да изпълняваме Неговата воля.

Беседа в салона на Изгрева

ТРАДИЦИИ НА БЯЛОТО БРАТСТВО

Великите души, Съвършените, които са завършили своето човешко развитие, образуват Всемирното Бяло Братство. С Любов и Мъдрост те ръководят човечеството в пътя на съвършенството. Всемирното Бяло Братство работи като Слънцето – дава топлина и светлина, дава живот, дава подтик. Всички велики подтици в историята на човечеството, които са давали начало на културите, са идвали винаги от този Божествен център. Учениците на Учителя се наричат ученици на Всемирното Бяло Братство, защото те са във вътрешна духовна връзка с този свещен Център, който е ръководен от Христа.

Всички мистични братства на Земята, които имат Любовта, които са носители на Божественото, имат подкрепата на Всемирното Бяло Братство и така чрез него те са обединени помежду си.

Всемирното Бяло Братство има свои хилядолетни традиции, следи от които са запазени всред всички народи, където то е работило. Това са методи за работа на Братството. Учителя възстанови и освети за нас много от традициите на Всемирното Бяло Братство.

Ще споменем някои от тях:

1. Хората на Земята са забравили, че са деца на Великото Разумно начало. Учениците на Всемирното Бяло Братство през всички времена са се наричали братя и сестри. Тази традиция премахва племенните и класови различия и съдейства за прекратяване на всички борби, които са причинили неизброими беди на човечеството. Тази традиция се възстанови и освети всред учениците на Учителя.

2. Друга свещена традиция на Всемирното Бяло Братство са общежитията. Тук под *общежитие* разбираме не известно външно подражание, но онези живи извори на чист духовен живот, които се наричат оазис в пустинята на живота.

Общежитията се реализират в Братството под разни форми. Те всякога подразбират единство на Духа и единство в работата за Цялото. Те са основани на Любовта и Свободата.

3. Друга от вековните традиции на Всемирното Бяло Братство е братската вечеря. Тя е символ на общение с Братството. Мистично значение е скрито в братската вечеря. Традицията на братската вечеря ще намерите между всички народи и общества, където е работило Бялото Братство.

4. Възлизане на планината. Когато една душа се пробуди от дълбокия сън в материалния свят, всякога отправя погледа си нагоре, към висините на Духа. Планината е емблема на пробуждащата се човешка душа и същевременно тя е символ на Божествения свят, свещено място, където човек възлиза, за да почерпи Сили и Светлина за своя земен път.

Въпросът не е само във външното изкачване на височините. Възлизането подразбира едно вътрешно движение, аналогично на външното. Най-хубавите Слова Учителя е държал на планината.

Планината е символ на Пътя на ученика. Това е път, в който ученикът превъзмогва инертността на материята, развива висшите сили на своето естество, разширява хоризонта на своята мисъл, на своите идеи и постига Чистотата на своето сърце.

5. Един от древните обичаи на Всемирното Бяло Братство са годишните братски срещи, наречени събори. Това са светли празници за учениците. Тези събори стават в определени дни, почти винаги всред Природата. Това са дни за учение, приложение и работа, дни на хармония и светлина, спомен за светлата Божествена родина на човешката душа. Дните на събора са дни, когато работниците на Братството от Небето и Земята се срещат за задружна работа.

Тези събори хранят ученика цяла година, дават му сили да се справя с всички мъчнотии и да разреши всички задачи, които му предстоят. Тях Учителя възстанови и освети за нас от самото начало на Своята работа.

6. Свещена традиция на Всемирното Бяло Братство е посрещането на слънчевия изгрев. Посрещането на Слънцето е здравословно за физическия и духовен живот на човека. Това не е само един външен акт. Човек трябва да има онова вътрешно разположение на душата си, за да приеме силите, които Слънцето обилно раздава. Слънцето представлява Божественият живот, който постоянно изгрява в човешката душа.

7. Друга традиция на Всемирното Бяло Братство са тъй наречените празници на Природата. За да влезем в досег с великия Космичен живот, за да се почувстваме граждани на цялата Вселена, да почувстваме ритъма на Природата, Учителя е обръщал внимание на по-важните моменти от живота ѝ. Той казва:

За нас Природата е нещо велико не само в своето устройство, но и в онази интелигентност и разумност, която проявява.

Важни моменти от живота на Природата са пролетните и есенни равноденствия и лятното и зимно слънцестояния. Пролетното равноденствие на 22 март е от особено значение, защото тогава влизат в действие нови сили в живота на Природата. Затова от астрономично гледище 22 март може да се вземе като начало на Новата година, като начало на един нов период на творчество в живота на Природата. В този ден Слънцето влиза в знака Овен.

Началото на пролетта се празнува като символ за онази пролет в човешката душа и култура, за която копнее човек и която той очаква като свой скъп блян.

Празникът на лятното слънцестоене – 22 юни, най-дългият ден в годината – е друг важен момент в живота на Природата. Тогава става смяна на силите, които действат в нея.

Есенното равноденствие – 22 септември – е важно като нова смяна в живота на Природата, смяна, която важи за всички природни царства.

Зимното слънцестоене – 22 декември – е важно, защото оттогава денят започва да расте и започват да приждат нови сили.

Човек трябва да познава тези моменти и в своята външна и вътрешна работа да се съобразява с тях. Има едно съответствие между онова, което става отвън – във външната Природа, и това, което става в човешката душа. Защото Животът е един, единен и неделим.

Човек е дете на Великата Разумна Природа. Той участва във всички моменти от нейния живот, свързан е със силите, които действат в нея, ползва се от тях съзнателно или несъзнателно, но за предпочитане е съзнателно.

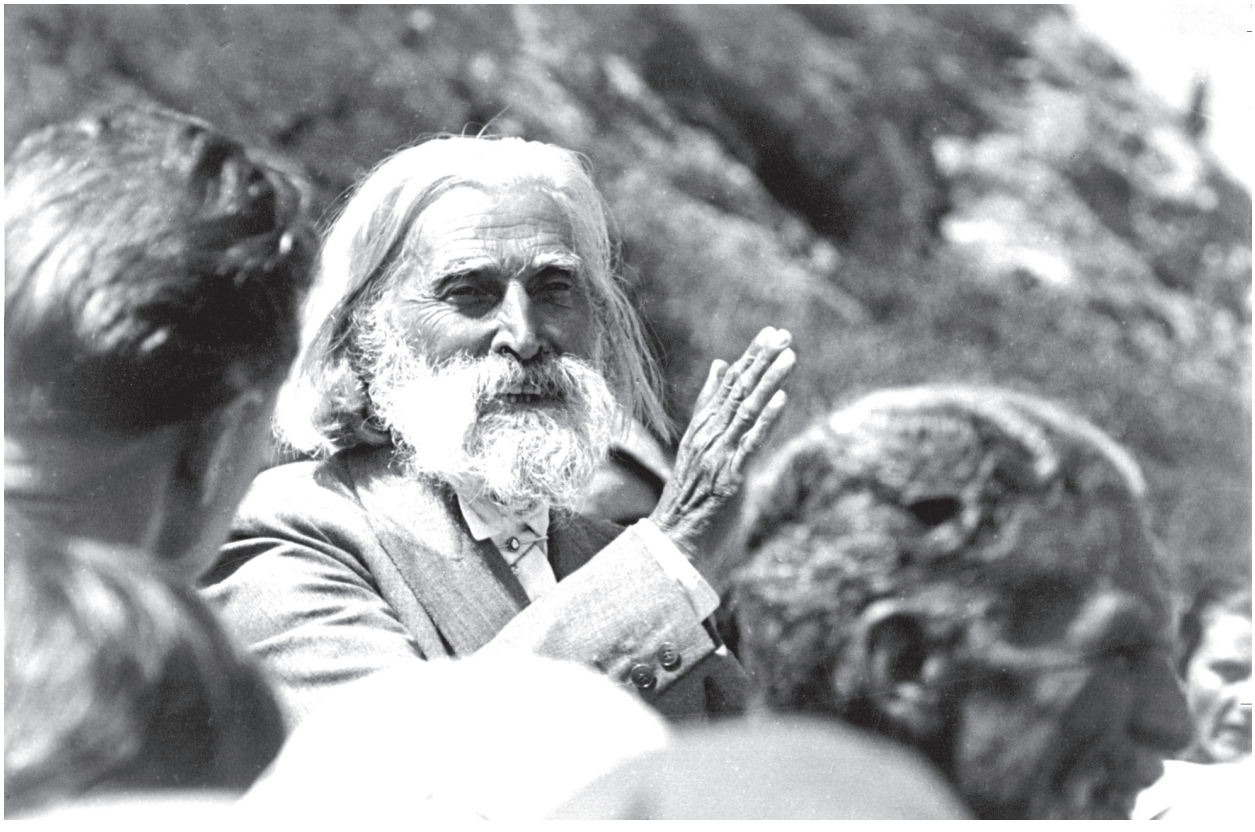

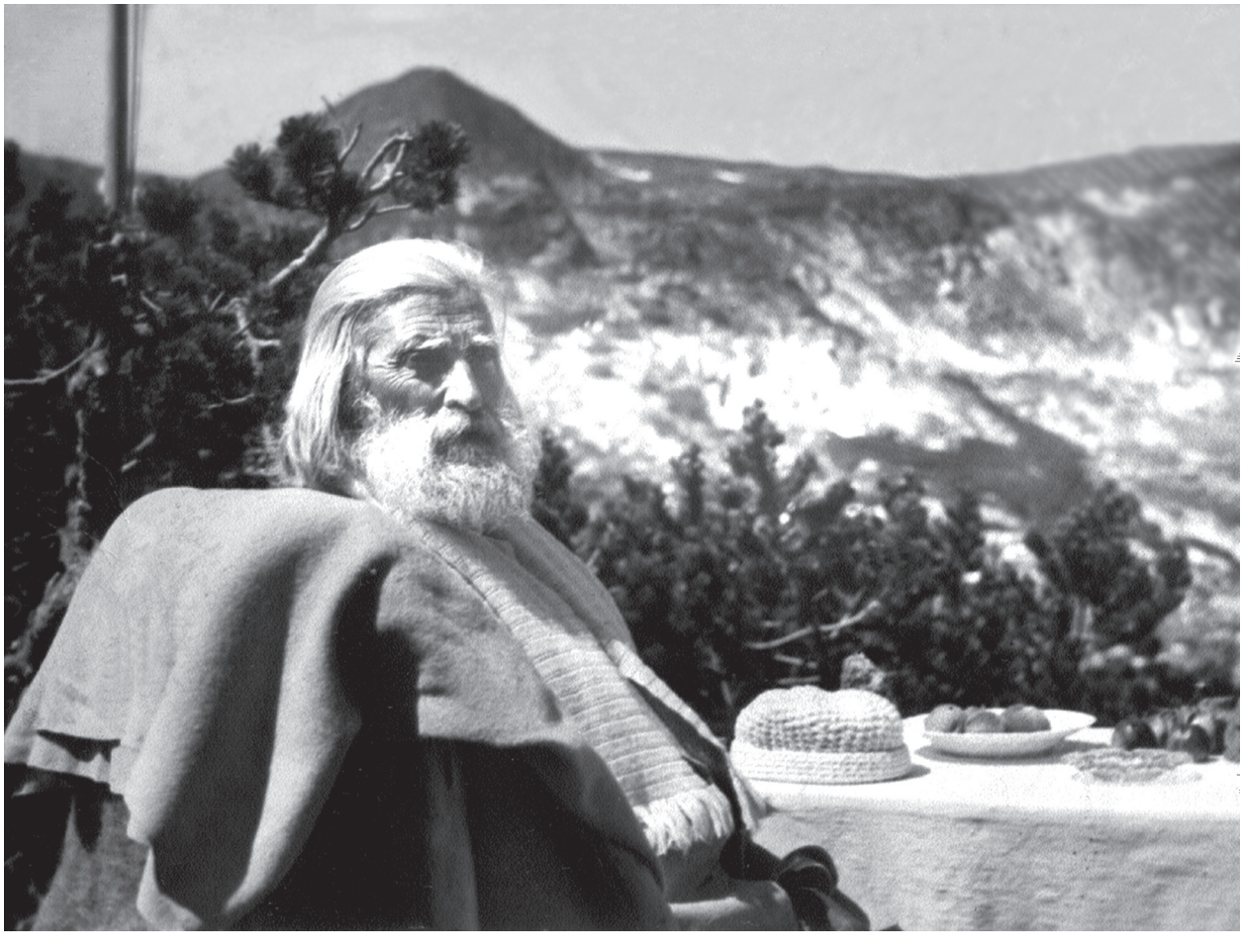

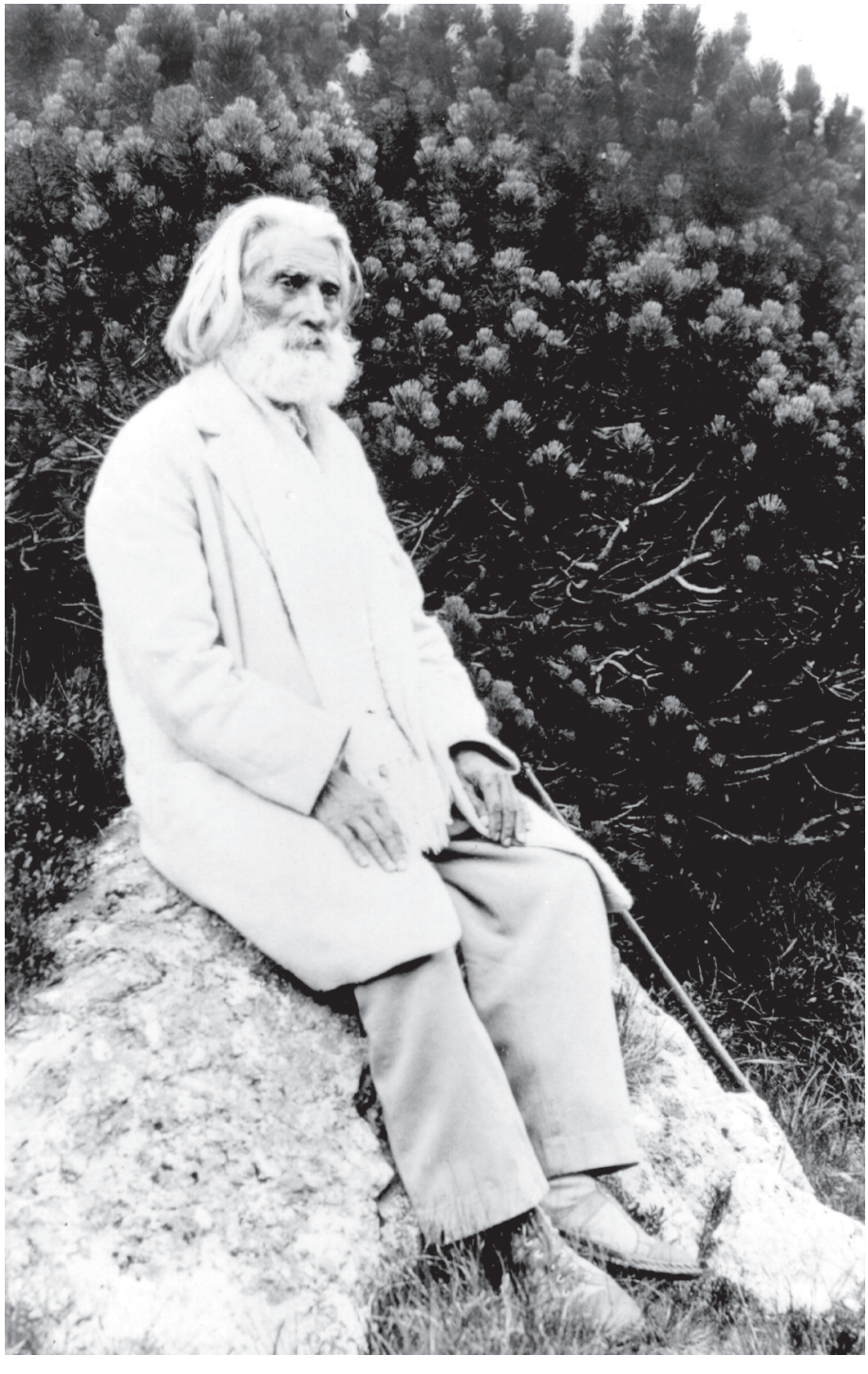

ЖИВОТЪТ В ПЛАНИНИТЕ

Планините представляват акумулатори на енергия, а човек представлява трансформатор. Като идеш на планината, трябва да знаеш да трансформираш енергията, която тя ти дава. Ако не я трансформираш, нищо не печелиш.

Напролет, когато цветята никнат, дърветата цъфтят, наблюдавайте ги и проверявайте резултатите. В тях ще намерите смисъла на Живота.

Учителя

Учителя постепенно въвежда ученика във великото училище на Природата, която е неизчерпаем извор на знание, сила, творчество и вдъхновение. Ученикът трябва да влезе в нейните свещени чертози, да я обикне, защото тя дарява своите блага само на онези, които отиват при нея с Любов.

Защо отиваме в свещеното царство на планините? За да освободим душата си от всички грижи и ограничения, да се вслушаме в това, което ще ни каже планината. Личността със своите дребни и лични интереси замлъква, за да проговори човекът. Човек се пробужда и чувства, че един лъх от Вечното докосва душата му; той чувства Вечното начало, което лежи в основата на неговото същество, и слуша тихия глас в глъбините на своята душа.

Защо на планината човек се чувства съвсем друго същество? Горе душата е свободна от обикновените тревоги на делничния живот. Там Духът се чувства свободен, отхвърлил всички вериги и прегради, които го спъват, за да се изяви в своята красота и сила.

За да ти проговори планината, трябва да дойдеш в съзвучие с нейната душа, тъй както са в съзвучие два инструмента, които свирят заедно. Тогава ти и тя ставате едно. Тогава ти се потопяваш в изобилния ѝ живот и в един миг научаваш това, що се учи за хилядолетия. А висшият израз на съзвучието е Любовта. Ако обичаш планината, тя те обсипва със своите дарове, понеже тогава душата ти е отворена, за да ги приеме.

За да ти проговори планината, иди при нея с трепет на очакване. Душата ти да се изпълни с благоговение. Каква тишина изпълва нейните долини и върхове! Тя е приготвила толкова неща за теб! Когато си отруден и обременен, иди на планината, за да добиеш отново крила, вяра в своя идеал. Когато душата ти е арена на борби, когато тя е раздирана от съмнения и противоречия, когато минаваш през тъмните завои на живота, иди на планината, за да превърнеш всичко това в чуден Мир. Там ще утихнат бурите и ще получиш прояснение и просветление. И ако слезеш отгоре озарен и преобразен, ти си чул гласа на планината.

Горе душата се изявява красива, светла и чиста. На планината тя говори и те ръководи. Там се учиш да гледаш през други очи на всичко около теб. Всички същества ти стават мили и близки. Всички лица стават за теб красиви и скъпи. Там, на светлите върхове, ставаш способен да простиш на всички, защото влизаш в досег със Светлината, която излиза от душите им. Ставаш способен да разбираш мистичния език, на който говори вътрешният човек в тях.

Присъствието на Светли същества се чувства там. Техният говор е музика на многострунен инструмент. Планината ни дава великия урок на Чистотата. Човек добива

представа за Чистотата и Свободата на Небесния живот. Там той се чувства в своята естествена среда, намира себе си, своята същина.

Ученикът слиза от планината с ново просветление за работата, която го чака долу. Той слиза отгоре, за да донесе на своите братя и сестри в долината като любовен дар богатствата, които е получил във висините.

В планината са складирани грамадни енергии. Скалите, водите, растенията, всичко влияе върху човека външно и вътрешно – механически и психически. Всичко, което виждаме, не е само тази материя, която е пред нас. То е свързано с други, по-високи сили, каквито има и у човека. Човек може да използва разумно енергиите, натрупани в тези мощни акумулатори, каквито представляват планините. Там той влиза във връзка със строителните енергии, които работят в дърветата, тревите, цветята, скалите и водите. Зад тия енергии има разумни сили. Човек влиза във връзка с тях. Това съдейства за неговата физическа и духовна обнова. Природата е лаборатория, в която работят живи и разумни сили. Когато отидете всред нея с това съзнание, то ще внесе смисъл във вашето разбиране на Природата. Тогава ще станете способни да почувствате и преживеете освен красотата на външните ѝ форми, но и вътрешната Красота, защото най-високата Красота е там, гдето виждаме присъствието на Духа, на Разумното. В цялата Природа се проявява Разумното, Божественото начало. Един мистик, като съзерцава кристалите, растенията, животните, чувства в тях присъствието на Разумното. Тъй всички форми, които виждаме около нас в Природата, образуват буквите на една свещена книга.

Планината е място за размишление, за повдигане на мисълта. Духовната атмосфера на планината е чиста. Там по-лесно става свързване с възвишените светове и със Светлите Разумни сили, които работят в тях. Казано е в Евангелието: "И отиде Христос на планината да се помоли." Не напразно е писано, че преображението на Христа стана на планината Тавор и че Мойсей разговаря с Бога на планината Синай.

ЕЛ-ШАДАЙ

Близо до София се издига високият масив на Витоша. Планината е могъща и стръмна. Върховете ѝ до късно през лятото пазят снежните си преспи. Височините имат притегателна сила. Сутрин първите лъчи на Слънцето обагрят върховете. Те светят в ранната утрин. Учителя ни насочи към планината незабелязано, постепенно. Със знание и умение Той ни въведе в един нов свят, разкри ни го, даде ни методи да се ползваме разумно от него. И този свят стана за нас училище. Учителя казва:

Когато ходите на планинските върхове, пазете чистота. Това е най-простият израз, с който можете да покажете, че цените това, което Разумната Природа е създала. По този начин вие ще се свържете с Напредналите същества в Невидимия свят, които ще ви помагат. Всичко, каквото виждате около вас, е създадено от Разумното начало. Следователно обхождайте се добре с всичко това, което То е създало.

Учителя вдъхна в нас обич към Природата, Красотата и Свободата. Той свързва всяко движение в нея с духовния ни път. Така планината стана за нас източник на Знание и Сила. Учителя казва:

Ние сме дошли на планината по Божие благоволение и се ползваме от въздуха, от водата, от светлината заради Доброто в нас. Тогава дайте ход на Доброто в себе си, изявете го навън. А без това благоволение не бихме могли

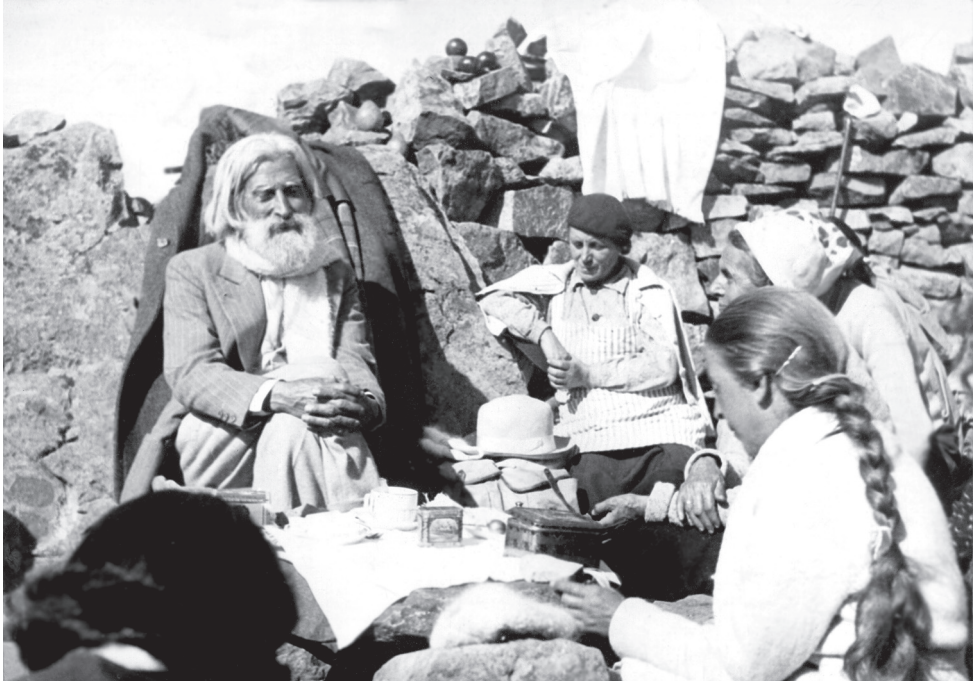

един ден да останем на планината. Работете върху себе си да придобиете правилна обхода. Да придобиете в себе си чувство да цените всичко, което ви е дадено. Ценете вашия ум, вашето сърце, вашата воля. Обхождайте се добре с ближните си, с всички растения и животни, с цялата Природа. Ценете всичко, което ви заобикаля. Придобиете ли това, вие ще бъдете човек на новото, човек на Любовта.

Едно от най-хубавите явления, което Учителя ни показа на планината, беше Слънцето. Ние винаги възлизахме на планината преди изгрева на Слънцето в ранни зори. Изгревът стана емблема на духовния ни път. Когато по-късно основахме нашето селище вън от града, край младата борова гора, откъдето се виждаха любимите ни планини и нищо не ни пречеше да посрещаме изгряващото Слънце, нашето селище получи името *Изгрев*.

Едно от правилата за планината гласи: никога не пий студена вода. Ние свикнахме скоро да пием гореща вода и от това се чувстваме всякога добре. Нашите чайници ни придружават винаги на планината и огньовете лумват, щом спрем на почивка. Горещата вода за нас е предпазно средство от настинка и целебно средство за всички неразположения и болести – телесни и душевни. Всеки пие гореща вода колкото може. Второто правило за планината гласи: щом си изпотен, веднага се преоблечи. Горещите води и стръмните пътеки извършват своето. Това пречиства, обновява и закалява организма.

Ние правим нашите екскурзии при всяко време. Когато Учителя определи ден за екскурзия, нищо не ни спира. Дали вали дъжд, или е люта зима, ние отиваме. Така ние се научихме да не се боим от времето. Станахме приятели на стихиите. Те ни станаха обични. Ние сме прекарвали на планината при всяко време, което плаши хората, и тогава те гледаха подозрително и недоверчиво на нас. Те нямаха още навик да ходят на планината. Ала най-хубавото на планината бяха планинските беседи и разговорите с Учителя. Това са незабравими часове. Повечето дни в планината и зиме, и лете са хубави. Слънцето грее меко, приятно, радостно. Всичко се потопява в светлина, небето се спуща до земята, мир изпълва душите. Тогава в светлата тишина горе започват разговорите. Животът винаги поднася толкова много въпроси за разглеждане и изясняване. Учителя говори тихо:

Има нещо в човека, което не умира и в този, и в онзи свят. Това, което не умира, това, което не се разлага, това, което не изчезва, то е човекът. То нито остарява, нито се подмладява. Когато говорим за човека, ние разбираме душата. Ако има нещо Божествено в човека, то е светлата душа, която мисли.

Човек чувства нужда от Доброто и Правдата, както от здравия планински въздух. Словото за тях той вдишва дълбоко в себе си и черпи сила от него.

Едно от качествата на Любовта е добрата обхода към всички живи същества. Ако паякът няма добра обхода, това е извинително за него. Но не е извинително за човека, на когото е даден отличен ум и отлично сърце, да няма обхода, да не цени онова, което е вложено в душата на неговите ближни. Всеки трябва да се стреми да изработи в себе си правилна външна обхода и чувство да цени малките неща. Като развие това чувство в себе си, същевременно той развива и вътрешна обхода. Който няма правилна обхода, влиза в стълкновение с Волята Божия.

За Любовта Учителя говори най-често. Може би защото хората смесват Любовта с всички нейни отражения и търсейки нея – Великата Реалност, тичат подир отраженията ѝ. Когато Учителя говори за Любовта, Светли същества присъстват. Неговото Слово е като песен.

Какво нещо е Любовта? Силата, която се крие в ума, сърцето и душата! Тя е сладчината. Красотата – това е Любовта. Хармонията – това е Любовта. Силата – това е Любовта. Истинското богатство е слуга на Любовта. Всички неща в света са слуги на Любовта. Обаче Любовта е слуга само на Духа. Любовта е най-възрастната дъщеря на Бога. Тя е първата дъщеря, която урежда света. Тя е най-красивата, най-силната, най-разумната от всички останали дъщери.

Най-същественото е Любовта. Първото нещо, човек трябва да търси най-ценното в света. Другите неща идат от само себе си. Какво ще стане, ако липсва Слънцето? Ще стане тъмнина и такъв студ, че никой няма да издържи. Когато Слънцето иде, условията се подобряват. Законът е: когато Любовта влезе в човешката душа, тя подобрява всички неща.

Щастието е възможно само при Великата Любов. При Любовта Безграничният е, Който действа в теб. Ето защо Любовта е познаване на Безграничния. Единственият път, по който Безграничният се открива на човешкия ум, сърце, душа и сила – това е пътят на Любовта. Ако човек не люби, Безграничният ще остане непознат за него. Всички хора, които любят, са проводници на Безграничния. Човек, който има Любов, не се бои нито от смърт, нито от тъмнина, нито от болест, нито от сиромашия, нито от нищо.

Най-важното е Любовта към Безграничния!

Когато човек обича Безграничния, той ще се научи да обича и вечното множество в света.

Това, което човек трябва да внесе в себе си, то е Любовта към Безграничния.

В Любовта всеки човек е отражение на Божественото. Небето е съкровище, голямо богатство, до което се домогва само онзи, който има ключ за отварянето му. Ключът за Небето е Любовта.

Познаването на Любовта е Живот вечен.

Любовта е учение за слугуване. Всички хора са дошли на Земята, за да станат

слуги. На какво трябва да се учи човек? Да служи. В това седи Истината. Това слугуване е предварителен изпит, за да те приемат в университета. Сега трябва да дойдем до онази Любов, която дава. Бъдещата култура е култура на даването. Същността на нещата е в непреривната връзка с Любовта на Безграничния.

Външният и вътрешният живот на човека е обусловен от Любовта. А пък Любовта – това е образът, с който познаваме Безграничния. Човек е човекът, който има образа на Любовта. Всичко зависи от Любовта, която човек има към Безграничния. Любовта създаде света. Тя създаде цялата Вселена. Първият подтик в човека трябва да бъде да възприеме Любовта. Щастието зависи от Любовта, която имаш. Всички онези, които живеят в Любовта, съставляват Божественото общество.

Равенство има само в Любовта. За да бъдат хората равни, трябва да се обичат. Едничката Реалност е Любовта.

Човек, който живее в Реалността, никога не отпада духом. Щом си отпаднал духом, трябва да знаеш, че си извън Реалността. Някой казва: "Ние търсим Любовта." Няма какво да я търсим. Ти живееш в нея. Ще отвориш съзнанието си, за да влезе тя в теб. А Любовта иде сега на Земята. Любовта е Силата на Безграничния. Тя е силата на човешкото безсмъртие. Когато получите онова ново разбиране на Безграничния, този строй ще се стопи. Тогава ще почувстваш, че всички хора са близки с теб. Това е най-новото верую, което ще обедини човечеството в едно цяло.

Това е Словото при *Ел-Шадай* – Вечния, Безграничния.

Горе на планината има скала, която Учителя нарече *Ел-Шадай*.

Тук сме прекарвали много дни с Него. Възлизането по тесните нанагорни пътеки е един малък подвиг, който ние често правехме. Зад скалата има малка поляна, изложена на юг. Слънцето особено приятно грее тук. Малки храсти обличат скалите. Горе са върховете. Ароматният дъх на смриката иде от горните поляни. Ограда от големи камъни в полукръг пази от северния вятър. Много пъти тук са горели весели огньове и кипящи чайници са разливали живителна влага. На долния край, под бялата бреза има чешма с обилна вода, направена от тежки груби камъни.

Когато Учителя обгърне нещо с Любовта Си, то се отваря и красотата на един отвъден свят струи през него. Тъй и *Ел-Шадай* се отвори. Той влезе в нашето ученичество. Редица задачи и упражнения за планината са свързани с него. Тук беше нашият постоянен бивак. Имаше години, особено през пролетта, когато Учителя възлизаше почти всяка седмица. Той се движеше с леки стъпки по отвесните пътеки. Ала знаеше кога да дава почивки – малки почивки от една минута, през които въздухът се вдишва с особена сладост. Много тягостни състояния, болки и грижи изоставаха по тези стръмнини и горе, на светлите поляни, пристигаха свободни и радостни хора.

В човешката душа дремят странни спомени – далечни, много далечни, за някаква чудна страна на Блаженство, Мир и Светлина. Словото на Учителя имаше магическа сила да събужда тези спомени. Сякаш То идеше от тая чудна страна. То говори на роден, познат език на душата, почти забравен. То пробуждаше и развързваше силите ни, освобождаваше волята ни, зовеше ни на работа. Така постепенно ние станахме ученици и работници за делото Божие на Земята.

Ходенето на планината за нас никога не е било спорт. По-скоро то беше поклонение. По скоро то бе свещенодействие. Тук Учителя ни научи да се молим в ранни зори и да пеем нашите химни. Песните и музиката придружаваха всяка стъпка на Учителя. Много

от песните, които Той ни даде, са създадени на планината. Много от нашите ритмични движения и гимнастически упражнения са създадени пак тук. Ние обичаме да се греем на Слънцето в сутринните часове и греем гърба си през часове, предписани от науката за планината. Правим нашите гимнастически и евритмични упражнения, придружени с музика. В тях има ритъм, хармония, музика и красота.

МУСАЛА

Животът ни в планините по-късно доби организиран вид. Освен до близката Витоша Учителя устройваше летуване и в по-далечните наши планини – в първите години към Мусала, най-високия връх на Рила. Той също се превърна за нас в символ, възрасна в душите ни като жив идеал, към който вечно да се стремим. Името му е на древен език и значи Божи връх. Учителя казва:

Най-високият връх е Любовта към Бога.

Любовта възкресява всичко, до което се докосне. С такава Любов Учителя обгърна Мусала, Божия връх. Той вдъхна тази Любов и в нашите души. За него Той създаде песен. Мусала стана за нас школа. Учителя казва:

Като сте дошли на Мусала, задачата ви е да се свържете с всички добри хора, които желаят подобрението на човечеството. После трябва да се свържете с всички същества от Духовния и Божествения свят, които работят за повдигането на човечеството. Като се свържете с добрите хора на физическия свят и с разумните и възвишени Същества в Духовния и Божествения свят, вие ще почнете да мислите и работите като тях. По този начин ще станете проводници на Божиите блага.

Преди още хората да бяха тръгнали из планините, преди да направят своите хижи и хотели с техните удобства, нашите огньове горяха при езерата. Нашият екип по онова време беше най-скромен. Ала какъв богат живот, какъв изобилен вътрешен живот изпълваше всяко наше движение. Ние отсядахме обикновено край първото езеро под Мусала. Възникваше примитивен бивак, почти без никакви удобства. Огньовете горяха и множество чайници кипяха радостно. Хладните нощи прекарвахме край огньовете. И то добре, ако се случеше времето хубаво. Ала често студени мъгли лягаха по върховете, изпълваха долините и дъжд с дни се отцеждаше от тях. Понякога изпитите бяха трудни там, горе в планината. Учителя понасяше всичко с нас. Всякога намираше нещо хубаво и в най-трудните условия и ги осмисляше. За Него всички условия бяха добри. Той ни научи да намираме доброто в тях и да се ползваме от него.

Възлизането на Мусала става в ранните зори. Тръгва се още през нощта, за да се достигне върхът преди изгрева на Слънцето. По тясната нагорна пътека през нощта се виждат светлинки в дълги редици. Мълчаливи и съсредоточени, всички поемаме към върха. Ако нощта е звездна, каменните циркуси очертават синьо небе. Звездите мигат с ясна светлина над нас. Учителя върви обикновено начело на веригата. Малки почивки се дават от време на време за отдих. Тясната пътека извива в скалите между острите върхове над дълбоки пропасти, навлиза в долините – легла на някогашните ледници, минава над бистрите кристални езера и потоците, изтичащи от тях. Когато наближим върха, той вече свети в нощта, озарен от сиянието на зората. Със свещен трепет правим всяка стъпка нагоре. Бавно излизаме от каменните циркуси, кръгозорът расте, звездите

На връх Мусала

бледнеят, ледениятдъх на пространството ни обгръща. Нищо не може да се сравни с гледката от Мусала в ранната утрин. Наоколо безмълвни върхове са застанали молитвено. На изток живо трепти зората. В мълчание дочакваме свещения миг на изгрева. Първия лъч на Слънцето ние приемаме в душите си и нашите песни тихо, молитвено се понасят в пространството, като че звучат сами душите ни, докоснати от лъчите на Слънцето. Додето погледът стига, се редуват планини, всяка обагрена със свой цвят. Тези багри се менят постоянно, като че разказват приказка. Далечните върхове на Пирин са като корона, окичена с бисери. Родопите се диплят необозримии се губят в далечините, а ниско в долините още спи сънливата тъмнина. Всеки глас е замлъкнал. Говори само светлината в пространството чрез вечния език на Бога, който душата знае от далечната своя родина и никога не забравя.

Някога се случват тихи дни, ясното Слънце се издига и на върха става топло. Тогава оставаме дълго време там, горе. Очите не могат да се нагледат на необятните простори. Царство на Светлината, царство на Свободата, царство на Духа. На върха, насядали около Учителя, ние слушаме Словото на планината:

Защо се молите на Бога? Бог е Любов. Ще Му предадете ли нещо с вашата молитва? Ние се молим на Господа, понеже е съвършен. Следователно към Онзи, Който ни обича, ние можем да отправим само една добра, светла мисъл и да Му благодарим. На Съвършения, на Любещия изпращаме своята благодарност. Нищо повече не можем да Му дадем.

Мислете за Бога, за да станете съвършени като Него.
Мислете за Бога, за да станете добри като Него.
Мислете за Бога, за да станете благи като Него.
Единственото нещо, което можете да направите, е да проявите Любов към Бога, Любов към ближния, Любов към всички братя и сестри, към майки и

бащи, Любов към най-малките растения и бръмбарчета. Всички те са братя, приели различни форми, за да свършат някаква работа. Под брат разбираме всяко същество, което в дадения случай може да ти услужи. Кравата е твоя сестра, ябълката – също. Малко хора познават своите братя и сестри, които им слугуват. Светлината, която излиза отгоре, е наш брат. Топлината е наша сестра. Така гледам аз на нещата.

От единия до другия край на света трябва да се чува само песента за изпълнението на Божията Любов.

Иде новото в света. Новото е в песента.
Новото, което иде в света, е в мисълта.
Новото, което иде в света, е в сърцето.
Новото, което иде в света, е в душата.
Новото, което иде в света, е в Духа.
Всеки трябва да слуша своя ум.
Всеки трябва да слуша своето сърце.
Всеки трябва да слуша своята душа.
Всеки трябва да слуша своя Дух.
Това е езикът на Бога.
Това е зов, който се отправя сега към всички хора в света.

В циркуса под връх Мусала има малко езеро, най-високото в нашите планини. Учителя го нарече *Окото*. То е любимото Му езеро. Чистите му кристални води почиват спокойно. В тях съвършено се отразяват Слънцето и върховете наоколо. Понякога по повърхността му играят слънчевите лъчи. Тогава целият циркус се изпълня с бяла светлина. Учителя обичаше да отсяда на връщане от върха край него. И ако времето е хубаво, тук прекарваме няколко часа на зелените поляни край езерото. Незабравима тишина, незабравим покой, топлина и чистота изпълнят долината. Чудните Слова на Учителя изразяват цялата хармония и красота. Душите ги приемат като хляб, изпратен от нашия Небесен Баща.

Ала понякога, когато възлизаме на Мусала, студени ветрове тичат по върховете и мъгли се вият из циркусите. Тогава планината говори на друг език. И тогава ние приемаме даровете ѝ с благодарно сърце. Така ни е учил нашият обичен Учител: "Бъди всякога благодарен!"

Намерете между беседите на Учителя една беседа, озаглавена *Малкият стрък*. Запазете словата ѝ в душата си. Тази беседа е неоценима награда на учениците за дните и нощите, героично издържани под студения дъжд и мъгла край първото езеро на Мусала.

Въпреки времето ние пак възлязохме на върха. След като се върнахме, Учителя говори за малкия стрък. Мъглите висяха ниско над езерото. Тревите тегнеха от влага. Учителя приседна на един камък край езерото. Ние всички се събрахме около Него. И Той почна:

Всеки стрък, който излиза от земята, ще види Слънцето. Може да попитате сега защо седим на този дъжд. Дъждът за нас е предметно обучение. Когато нивата е посята, дъждът е благословение. Когато нивата не е посята, дъждът е нещастие. Защо ни посрещнаха на Мусала с гръмотевици, дъжд и сняг? Това беше езикът на Небето. Господ казва: "Кажи на тези хора, че ако вършат Волята Ми, ще дойде Моето благословение над тях." Красиво е да вършите това, което Бог иска, да бъдете винаги добри. Мнозина от вас сте оставили вашите Добродетели непроявени, т.е. много от вашите семена не са поникнали

на нивата ви. Защо ви доведох на Мусала? Да познаете Господа! Той ви говори отгоре, но вие не разбирате езика Му. Той ви казва: "Вие трябва да се обичате." Да обичаш, както хората обичат, това развращава. Вие трябва да обичате така, както Бог обича. Ще обичате и ще прощавате. Ще работите – за кого? Само за Господа. Тая мисъл: "За Бога" да седи всякога в ума ви. Каквото вършите, само за Бога да го вършите. Ако някой ме запита: "Защо обичаш Господа, защо Му служиш?", ще кажа: "Защото Бог ме обича." На Любовта винаги се отговаря със служене, с работа. Любовта работи – това да знаете.

Това е Мусала, високият връх. Доброто е нещо вътрешно. Човек трябва да бъде добър в сърцето си. Доброто, което Бог е вложил във вас, ще гледате да го развиете, като работите единствено заради Господа. Ще се борите, докато вашите Добродетели вземат надмощие и кажете: "Мога да служа на Бога през всички времена и при всички условия." Вие казвате: "Да бъдем добри." За Доброто има три категории. Човек може да бъде добър за себе си, човек може да бъде добър за ближните си. Аз считам, че идеалното състояние е човек да бъде добър за Бога. Да бъде добър за себе си, човек е научил това изкуство. Да бъде добър за ближните си – също. Отсега нататък трябва да се учим да бъдем добри за Господа. Вижте малката пчеличка, която изминава големи разстояния да събира прашец и да приготвя мед. За себе си, за своите ближни не е ли тя добра? Добра е. Но пчелата не е научила, не е разбрала великия закон – да бъде добра за Бога. Вземеш ли ѝ малко медец, тя веднага жили. Тя не дава нищо за Бога. За себе си всичко е уредила отлично. Къщата ѝ е хубава, самата тя е чиста, трудолюбива, но не знае закона, че трябва да бъде добра за Господа. И ние сме като пчелите. За къщите си сме много добри хора, за ближните си – също, но дойдем ли до Господа, поиска ли от нас най-малкото нещо, ние Му показваме жилото си.

Отсега нататък ще учите закона да бъдете добри за Господа. То е най-великото нещо. Когато го научите, целият ви живот ще се осмисли, Живата Природа ще ви заговори и вие ще се учите от нея. Сега на всички ви ще ви дам по един спомен, по една тревичка. Тя ще бъде за вас емблема. Тази тревица ще бъде за вас образ на идеята – служене на Бога. Великата наука на Живота – това е служене на Бога. Когато говоря за служене на Бога, разбирам този свещен момент на нашата душа, когато пристъпяме към Бога с всичката си чистота и съвършенство. Чисти и светли в своите мисли, желания и действия! Само при такова съвършенство на Духа и чистота на душата ще разберем какво изисква Бог от нас. Ще почнем с най-мъчното – Божествената наука, която ще ни научи на всичко онова, за което душата ни копнее, на всичко онова, към което Духът ни се стреми. Когато отиваме да служим на Бога, трябва ни Божествено знание, Знанието на Живата Природа.

След беседата един ученик каза: "Учителю, колко е хубаво всякога да бъдете с нас и така да ни говорите!" Учителя отвърна:

Не е било време, когато да не съм бил с вас.

После друг каза: "Колко е хубаво да останем тук!" Учителя отговори:

Тук значи при Бога. А при Бога ще бъдем всякога.

СЕДЕМТЕ РИЛСКИ ЕЗЕРА

Има в планината Рила красива долина. Седем езера са разположени в нея. Всяко от тях си има име и свой характер. Тази долина е свещена долина за ученика. Когато за първи път установихме нашия лагер с Учителя край Второто езеро през 1929 г., ние открихме един кът от Рая. Светъл мир и чистота изпълваха долината. Бяха топлите дни на лятото. Тревите, цветята, бистрите води на езерата, големите мълчаливи върхове, песните на птичките, всичко тук те вдъхновява. Тук светлината танцува, скалите се молят, цветята цъфтят, потоците пеят, езерата съзерцават величието на Бога. Тук душата се моли, пее и съзерцава красотата на Божия живот. Оттогава ние идваме всяко лято тук. Край тези езера живяхме с години с нашия обичан Учител. И както навсякъде, дето се докосне Неговата магическа пръчка, така и тук всичко се разхубави още повече. Всичко оживя и почна да говори на език, разбран за нашите души. Всичко стана училище за нас. Изворите се украсиха, съградиха се чешми. Те се родиха тук и бяха задача, урок и живот на учениците. Мостове се направиха над потоците, пътищата се подобриха, създадохме нашия живот край езерата. Слънцето беше с нас, Светлината беше с нас, Животът беше с нас.

Когато отидете при Седемте рилски езера, потърсете Молитвения връх. Това е свещено място на Земята. Ако намерите малката пътечка, която води дотам, не забравяйте, че по нея са вървели светите стъпки на нашия обичан Учител. Много пъти на ранина, когато

на изток зората трепти с жива светлина, с тихи, отмерени стъпки нашият обичан Учител е минавал оттук. Всеки камък помни това и всеки храст няма да го забрави никога. Горе, на върха, ако душата ти чува шепота на скалите, те още пазят чудните Слова, изречени тук, и песните, и молитвите на учениците. Ти пак ще видиш изгрева на Слънцето, пак ще те погледне вечното Божие око и ще те благослови. Сиянието на чуден живот ще те обгърне и ще изпиташ непознато блаженство. Знай, че тук е свещено място. Тук е горяла къпината, която гори и не изгаря. Оттук една ранна утрин Учителя отправи привет:

Привет към светлите умове, съвършените души, благородните сърца, към всички, които мислят, които познаваме и които ни познават в света на Реалното и Неизменното.

Почвата, която стои, е твърда.

Дървото, което стои и расте, е търпеливо.

Водата, която тече, е чиста.

Въздухът, който вее, е свеж.

Светлината, която свети, е силна и жива.

И човекът, който мисли, е разумен и щастлив.

Защото в него самия Животът, Знанието, Светлината, Свободата и Любовта в съвършена пълнота се сливат.

Понякога думите на Учителя звучат като притчи:

Младостта е дреха на Живота.

Светлината е дреха на Знанието.

Водата е дреха на здравето.

Живот без Добродетели е подобен на градина без цветя, на дървета без плодове.

Начало на всички неща е Духът.
Началото на Духа е Любовта.
Зенитът на Духа е Мъдростта.
Краят на всички неща е Истината, която носи Свобода.
Край има само там, гдето престават всички противоречия.
Начало има само там, гдето всичко е в съгласие.
Ако сърцето не чувства, Красивото няма да дойде.
Ако умът не мисли, Великото ще остане неразбрано.
Когато умният се качва в своята ладия, тя сама тръгва.
Защо трябва да страдаш? За да дойде Радостта.
Защо трябва да живееш? За да придобиеш щастие.
Защо трябва да бъдеш красив? За да те посети Любовта.
Красива мисъл, благородно чувство, добра постъпка са верни приятели.
Истинският приятел трябва да бъде красив, благороден и добър.
Вслушвай се в наставленията на Духа си, в упътването на душата си, за да ти бъде всякога добре.
В пътя на Живота се изпитват Вярата и Надеждата на човека.
В пътя на Знанието се изпитват умът и волята на човека.
В пътя на Свободата се изпитва благородството на душата и милосърдието на сърцето.
Един е Духът, много са духовете.
Един е Бог, много са душите.
Един е Той, много са Неговите синове и дъщери.
Едно е Цялото, много са частите на Цялото.
Едно е името на Цялото. Неизброими са имената на частите.
Ходи там, гдето Светлината ходи.
Слизай там, гдето водата слиза.
Работи там, гдето Духът работи.
Любовта живее.
Мъдростта свети.
Истината носи бъдните.

Има една стълба със седемдесет и две стъпала, просто наредени, от недялан камък. Може някои от тях да са разместени, когато ти дойдеш тук. Тези стъпала извеждат на малка полянка, заобиколена със зелени клекове, с гледка към долината на езерата и върховете. Нашият Учител живееше тук. Ще намерите може би още следи от малката му палатка. На тази полянка сме слушали Словото Му много пъти, пили сме от нектара на безсмъртието. А може би ще намерите една малка пътека, която започва оттам, минава по хребета вдясно и отива залутана към върховете на планината. Тръгни по нея. Върви и размишлявай. Върви и благодари на Бога за великите блага, с които те е оградил. Тя ще те изведе горе, при *Езерото на Чистотата*. Като стигнеш там, измий лицето и нозете си в него. И всякога носи образа му в душата си. Нека той да ти бъде като талисман, който да те пази и заведе при Бога.

Когато дойдеш при *Езерото на Чистотата*, спомни си правилото за ученика:

Вложи Истината в душата си и Свободата, която търсиш, ще я намериш.
Вложи Светлината в ума си, Мъдростта ще дойде и Знанието ще ти даде своята помощ.
Вложи Чистотата в сърцето си, Любовта ще дойде и истинският Живот ще почне.

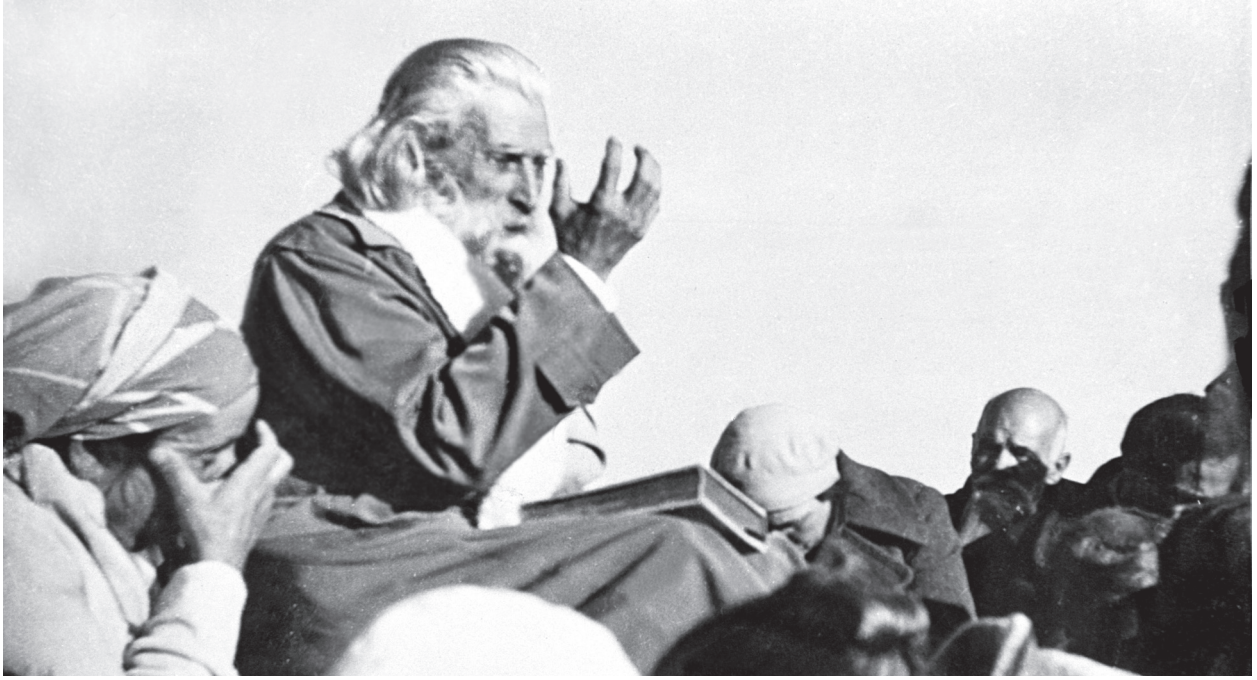

На Молитвения връх

Вечер синият здрач изпълва езерната долина и заличава с мека ръка ярките гледки на деня. Високите върхове ограждат с мощни линии небето и безброй звезди припламват и се оглеждат в тихите води на езерото. Тогава запалваме големия огън при езерото *Елбур*. От сухите клекове лумват ярки пламъци. Разнася се дъх на смола. Приятна топлина смекчава вечерния хлад. Огънят е вечният наш спътник през хиляди и хиляди години на земния ни живот. От колко несрети ни е пазил той! На познат език говори огънят на душата ни и тя обича да го слуша. Подвижните пламъци се издигат нагоре, рой искри летят към звездите. От малките палатки всички идват край огъня. Ала душата иска да се изкаже. И ние запяваме песен. Тогава скалите, звездите, огънят, езерата и душите – всички отправят химн към Бога, Вечния, Безграничния – благодарствен химн за Живота, който ни е дарил. Така се отблагодаряват душите.

Ала има моменти, които прекарваме в мълчаливо съзерцание. Всеки се вслушва дълбоко в душата си да долови това, което планината говори на своя предвечен език. В тези свещени мигове много въпроси стават ясни, озарени от светлината на един друг свят.

От време на време ние поглеждаме към тъмния скалист склон горе и когато там блесне малка бяла светлинка и почне да се движи бавно към нас, знаем, че нашият обичен Учител идва. Когато Той седне между нас, ние чувстваме пълнота, като че имаме всичко. Отблясъците на огъня играят по кроткото Му хубаво лице, обкръжено с бели сребристи коси. Понякога ние дълго мълчим, слушаме огъня и се вглеждаме в буйните му пламъци. Огънят е нещо свещено. Някой път вдъхновен поет излее душата си в стихове или майстор на лъка показва изкуството си. Ала от всичко най-много обичаме да пеем песните на Учителя. Някои от тях са за ранни утрини, други – за дневна слънчева светлина, а някои подхождат за тихия покой на вечерта край огъня. Тогава в нощта към звездите се издигат нашите песни. Вечерният ритъм на Живота се чувства в тях, както в звездите, в песента на водите, в играта на пламъците, в устрема на искрите, в прохладния дъх на пространството. Всичко се слива в една единна вечна хармония. Животът на Цялото изпълва всичко.

Трябва да ви запознаем с всички езера. Второто езеро се нарича *Елбур*. Това име му даде Учителя. На горния му край, където потокът се влива в него, ще намерите чешма,

направена от бял, млечен кварц. Такава чешма няма никъде. Тя има формата на котва. Водата изтича от две ръце. Изворът е открит от нашия обичен Учител.

Под голямата скала имаше само мочури. Когато ги разчистихме и разкопахме, открихме водата. Това е любимата ни чешма. С много Любов е направена, както Учителя умееше да работи с Любов и да ни учи. На скалата е гравирана котва – символ на връзката на човешката душа с Бога. И надпис има там, изрязан в скалата, даден от нашия Учител. Той гласи:

Братя и сестри,
майки и бащи,
учители и ученици,
слуги и господари,
всички вие, служители на Живота,
отворете сърцата си за Доброто
и бъдете като този извор.

Тази чешма е щастлива. Тя е била свидетел на красиви неща. Всички скали наоколо са живи, душа има в тях. Тук е големият кръгъл камък, който се опира само на една точка. Учителя обичаше да го поклаща с пръст, макар и да тежи хиляди килограми.

Ако вървите нагоре по долината, красотата ще изпълни душата ви, както ароматът изпълва току-що цъфналия цвят. Пътеката върви край езерния поток. Цветята край него са свежи и тревите сочни. Ако я следвате, тя ще ви заведе при всичките езера. Третото езеро Учителя нарече *Балдер-Дару*. На полянката край него много пъти сме играли нашите евритмични упражнения. Вслушайте се в ехото на скалите дали няма да доловите чудните мелодии, които са звучали тук. Когато Бог посети долината, скалите пеят.

Пътеката ще ви доведе до четвъртото езеро. То е двойно езеро – *Близнака*. Вътрешното езеро е затворено от високи отвесни скали. Хладен, строг, тържествен покой лъха от него. Тук е място за размишление и съзерцание.

Като се изкачите на по-горната тераса, ще видите голямо, светло езеро. Учителя го нарече *Махабур*. Много светлина и радост има във водите му. Обширни поляни се простират около него, далечни простори се разкриват. И тук трепетът на хубав живот се носи над тях. Щастливи хора тук са пели песни и са играли под звуците на музиката своите ритмични игри. Преди да дойдете до него, може би ще намерите една малка чешма във формата на сърце. И в нея ще познаете светлата обич на Учителя към изворите.

От голямото и светло езеро *Махабур* пътеката се изправя стръмно нагоре. Ще ви посрещне шумът на водопади и потокът приказлив ще ви разправи много неща, а горе ви очаква изненада. Най-красивото езеро ще видите тук – *Сърцето*. Дълбоко, чисто, тихо и прекрасно, замечтано езеро. Неговият шепот е тих като арфа и пленява душата. Тук може да седите с часове. Най-хубавите мисли ще ви посетят. Да, тук човек може да разговаря с Ангелите. И то ще ви разправи за дните, когато нашият обичан Учител ходеше по Земята между човеците. И за много още души, които като рой птички вървяха с Него и пиеха от живата вода.

Когато изкачите последната стръмнина, ще намерите малко езерце, което наричаме *Главата*. Учителя го нарече *Шемхаа*, най-горното от Седемте езера. И над него е греел погледът на Учителя с обич. И при него е казвал хубави слова, които опитайте се да доловите.

Горе, по билата на планината, ще видите обширен свят, който Бог, нашият Баща, е създал, за да се радват душите ни, да се учат, да Го хвалят, да Го възлюбят и да се възвърнат при Него.

Вечният наш Баща бди над нас. Нашият обичен Учител живее в душите ни. Да бъде благословено Неговото Име.

Скалата над извора Ръцете, които дават.

ДЕЛОТО НА УЧИТЕЛЯ В ЧУЖБИНА

Движението постепенно взема международен характер. Идеите на Учителя събудиха интерес във Франция, Съединените щати, Югославия, Латвия, Естония, Финландия, Швеция, Швейцария, Италия и прочее.

При Учителя идваха посетители от разни страни, привлечени от идеите Му. В последните събори от 1932 г. насам много гости са присъствали – особено в 1939 г. Една голяма група французи ни гостуваха на *Изгрева* и Рилските езера. Красиви бяха думите, които произнесе Учителя, когато те се явиха при Него след пристигането си на Рила. Между другото Той каза:

Подвигът за Любовта е най-великият подвиг в Живота!

По този път само могат човешките души да се освободят от ония ограничения, с които са живели досега.

Всички сега се поканват на служене на Любовта без насилие и без страдание.

Французите казаха:

"Това, което видяхме и чухме в България – на *Изгрева* и на Рила, надминава това, което ни разказваха във Франция. Братската среда, топлотата, новите отношения – всичко това остави неизгладими впечатления у нас."

Мила картина беше срещата и бързото сближаване на представители от различни народи в името на една велика идея. Ясно се чувстваше, че всички хора на Земята са близки, сродни, членове на едно семейство.

Идейното общение на народите – ето най-късия и най-сигурния път за тяхното взаимно опознаване, единение и сътрудничество.

Коя беше оная идея, която събра тук хора от разни краища на Земята и ги обединява в едно цяло? Служенето на Бога. Съграждане на Земята на един нов свят – свят на хармония, красота, мир, свобода и братство.

Те дойдоха горе, при свещените, чисти Рилски езера и върхове, за да почерпят нови сили, ново вдъхновение от Словото на Учителя. С тия нови сили те слязоха долу, за да градят един нов свят, да работят за светлата, красива идея, която изгря в душите им.

Гостите от Франция при разни случаи държаха няколко слова. Един от братята каза:

"Учителю! Братя и сестри!

Откакто сме между вас, ние изживяхме нещо неизразимо хубаво, неизразимо велико.

Преди няколко години един измежду вас[11] дойде във Франция да ни донесе едно съобщение, каквото, вярвам, малко хора по цялата Земя и във всички времена са имали щастието да чуят.

Следователно аз бих искал да почна с изпращането към този брат на нашите хубави мисли, на нашата дълбока благодарност за всички хубави неща, които ни донесе.

След като видяхме Рила, след като видяхме Изгрева, ние знаем, че всичко това, което се съдържаше в неговите думи, е една велика действителност.

Така в този *Изгрев*, за който той ни е говорил толкова често, ние искаме да обещаем да бъдем помощници в изпълнението на великата работа в света. Ние искаме да помагаме,

като даваме най-хубавото от нас самите. Ние искаме да помагаме по единствения ефикасен начин – чрез примера на нашия живот.

Драги братя и сестри българи, мнозина от вас са ни питали какво ни е направило най-силно впечатление при нашето пристигане тук! Ето отговора:

Това, което ни направи най-силно впечатление, не е Учителя, защото още когато бяхме в Париж, четейки книгите на Учителя, слушайки сказките, държани там, ние почувствахме Неговата Любов, Неговата Мъдрост, Неговата красота, Неговото величие.

Но това, което най-много ни порази, е, че намерихме толкова много братя и сестри, достойни да се нарекат истински ученици на Учителя. В първия ден на нашето пристигане, когато прекрачихме вратите на *Изгрева*, ние видяхме в очите на мнозина от вас една Светлина – Светлината на тези, които не живеят живота на обикновените хора. После, когато влязохме в досег с всички вас, ние почувствахме едно излъчване на Живот, един нежен братски възторг, които ни трогнаха дълбоко.

След това срещнахме Учителя там, горе, близо до това малко езеро, което ще остане занапред запечатано в нашите сърца и в нашата памет. Между това езеро и планинския гребен, гдето всяка сутрин поздравявахме слънчевите изгреви, близо до Неговата палатка, Учителя ни прие. Ние го поздравихме. Той произнесе няколко думи на Любов. Братя и сестри плачеха. Ние получихме нещо като едно ново кръщение. В най-големите глъбини на самите нас ние ще запазим спомена за това кръщение като нещо свято. Ние сега се чувстваме по-силни в усилията си да създадем във Франция едно здраво ядро на Всемирното Бяло Братство. Ние се чувстваме по-силни да служим на Цялото, на Безграничния и да служим на хората, които са създадени по образ Божий."

Ето част от словото на Тони Белмен от Лион, Франция, казано на Рила пред Учителя и пред братята и сестрите:

"Откак сме дошли в България, първо на Изгрева и сега тук, на планината Рила, при вас и при всички наши братя-българи, ние чувстваме около нас такива добри мисли, благи думи и духовна радост, та имаме впечатлението, че сме станали вече жители на Небето.

Ние си спомняме за нашето детинство, когато дните ни бяха свободни, открити за радостта, игрите и ученето всред Природата. Ние можехме да обичаме Природата и да прекараме всред нея от сутрин до вечер, да вдишваме нейните благоухания и нейния живот без ограничения и без страх. После, когато пораснахме, около нас срещнахме хора, които ни дадоха пример на страх, на егоизъм, на подозрение, на лични долни сметки и интереси, и бяхме принудени да се подчиним на техните правила на цивилизация и на техния неестествен живот.

Затова ние трябваше да пазим грижливо, тайно в душата си нашия дивен блян за Рая на Земята. Но днес, бидейки тук, ние виждаме и чувстваме, че нашите детски мечти стават действителност. Ние се уверяваме в това, като констатираме от месеци насам – откакто изучаваме вашето Божествено учение – неочаквани големи промени в нашата душа и в нашето физическо тяло, постепенно и в нашите семейства и в нашите приятели. Тези резултати са така важни, че те не могат да се сравнят с малкия напредък, който правехме по-рано с голям труд и бавно, година след година. Ритъмът на нашия живот се промени, всичко приема за нас нов смисъл и сега за нас започва нов живот.

Аз изказвам тези мисли от името на всички французи и от името на всички приятели, които са останали във Франция, но които са свързани с нас в този момент с всичката искреност на своето сърце.

Ние ще им кажем, че сме намерили тук своето истинско Отечество – страната на Любовта, на Светлината и на истинската Радост. И ще им занесем с отворени сърца всички неоценими богатства, които получихме тук.

Учителю, ние искаме да Ви изкажем своята дълбока благодарност за ония благословения, които Вие изляхте върху нас. Ние Ви благодарим от все сърце, че ни изпратихте във Франция един от Своите ученици – Михаил Иванов.

Ние изказваме също дълбоката си благодарност на всички наши братя българи, които четиридесет години извършват първата най-мъчна работа с такова търпение и Любов за всички свои братя човеци. Те са за нас едно голямо огнище на Топлина и Светлина. Ние ги обикнахме и благодареие на тях чувстваме голяма сила в себе си да вървим напред."

Алфред Ломоние, професор в Историко-филологическия факултет на университета в Тулуза, Франция, държа две слова пред Учителя и учениците. Ето част от първото му слово, държано на 13 август 1939 г. на Рила:

"Ние дойдохме да ви благодарим от всичката си душа и всичкия си Дух, също така и да искаме нови благословения, съвети, примери, физическа, интелектуална и морална сила, за да можем по-добре да служим на Цялото. Сега ние все повече съзнаваме нашата задача. Тя е още много малка, понеже сме много слаби. Ние искаме да станем по-силни, за да могат да ни се възлагат по-големи и по-трудни задачи.

Онова откровение за живо Братство, което ни се даде чрез трогателния пример от страна на всички братя-българи и чужденци, което ни се изявява в атмосферата, пълна с мир и мекота, всред планини и езера, Вашето присъствие и Вашето Слово разтърсиха цялото ни естество, за да го преустроят. Ето ни пред основите на един нов живот. Ние искаме да станем по-добри и по-възприемчиви за Божията Любов и Мъдрост. Ние искаме да излъчваме все по-голяма и по-чиста Светлина. Големият урок, който научихме вече тук, между другото е и съществената роля на музиката, на песните, на *Паневритмията*, които могат да ни помогнат в изпълнението на нашата задача. В нашите неспокойни, механизирани западни страни, в нашите изкуствени и тъжни градове музиката и *Паневритмията* са най-доброто средство за засилване на Духа и за обединението на душите. Ние си поставяме за задача да ги изучим колкото се може по-добре и след това да ги разпространим, за да може всеки един от нас да стане в своя град малко по малко едно живо огнище, един малък *Изгрев*, една малка Рила, съвсем малка, дребничка в началото, но дълбоко и завинаги свързана с големия *Изгрев*, с голямата Рила.

Обещаваме пред вас, Учителю, пред всички братя-българи, които Вие вече отдавна сте обединили чрез толкова хубави връзки, пред тази величествена и чиста Природа, която вие превърнахте в източник на Любов, ние обещаваме да станем добри служители на Божественото. Ще ни трябва много, много време и търпение, но тъй като Божественото е слязло при нас, понеже Вие ни протягате ръка, ние се надяваме и вярваме, че ще можем да изкачим пътеката на духовния живот тъй, както се изкачихме днес с Вас при *Езерото на Чистотата*."

Ето част от приветствието на французите към Учителя при изпращането им на 28 август 1939 г. на Изгрева:

"Скъпи Учителю, голямо вълнение ни изпълва при мисълта за нашето близко заминаване за Франция, защото ние виждаме големи промени, които ще станат в нашия живот, когато бъдем отдалечени от вас и от всички наши български братя и сестри.

Нашата радост не може да се предаде с думи. Думите са много безсилни, за да изкажем това, което нашите души са изпитвали всеки ден при общението с нашите братя, които са сега нашата истинска намерена фамилия. Ние намираме, че нашето пребиваване в България бе много късо. Едва можахме да се запознаем едни с други, но въпреки това нашата радост е голяма, защото нов живот започва за нас сега.

В светлината на Истината ние откриваме това, което в действителност е истинско Братство. Това откритие ще бъде голям урок на Живота, който ние ще отнесем от нашето

пътуване. Ние знаем сега, че Братството е една велика сила на Новата култура, която иде. Без това Братство ние сме само инвалиди, малки и слаби, блъскайки се при най-малките пречки в живота.

Ние ще се завърнем във Франция сега всред общата загриженост и ще бъдем първите пионери на великия Мир. После, ние ще се стараем да бъдем работници на Светлината. Ще почнем работа с доверие – без да чакаме другите да почнат.

Каквито и да са времената, всеки ден, с всичките си сили ние ще работим, ще вършим добри дела – творчески и съграждащи. И достатъчно е да мислим за великите дни, изживени тук, за да придобием кураж и вяра.

Учителю, с всичката си душа, с всичката си сила ние, французите, Ви молим да ръководите и нас в пътя ни към Светлината на Истината, за да можем да успеем в нашия живот и да станем от сега истински Божии работници на Земята, за доброто на всички хора."

Беседи на Учителя има преведени на много езици: на френски, английски, немски, руски, сръбски, хърватски, чешки, латвийски, естонски, италиански, шведски, есперанто и прочее.

Учителя с гости от чужбина

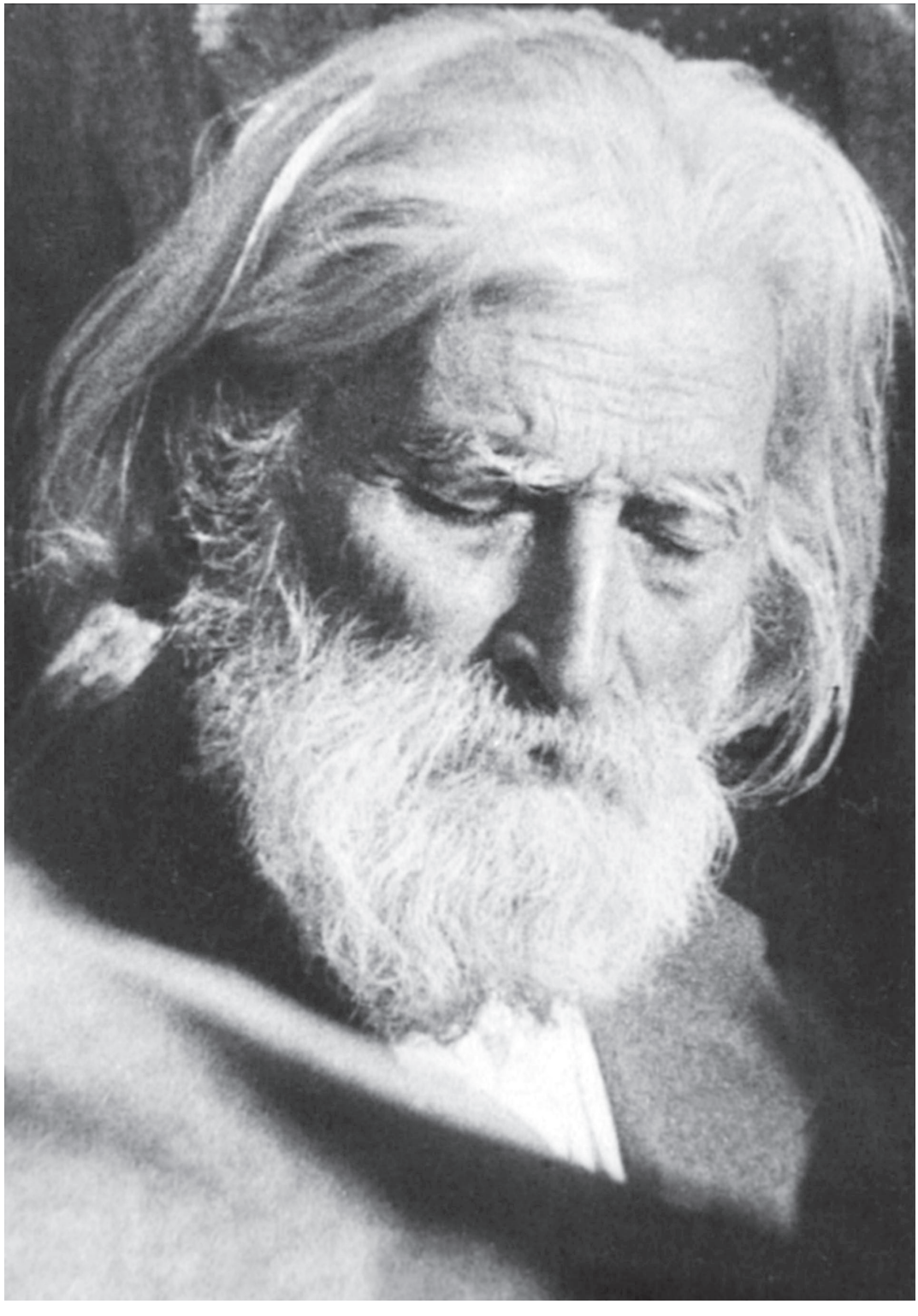

ДУХОВНИЯТ ОБРАЗ НА УЧИТЕЛЯ

Заветът на Учителя:

Обичай съвършения път на Истината и Живота.
Постави Доброто за основа на дома си,
Правдата – за мерило,
Любовта – за украса,
Мъдростта – за ограда,
Истината – за светило.
Само тогава ще Ме познаеш и Аз ще ти се изявя.

Един ученик описва първата си среща с Учителя:

"Беше летен ден. Светъл мир царуваше над земята. Една малка пътечка между лозята на старинния град, цялата заляна в светлина, ме изведе съвсем случайно пред имението, където пребиваваше по това време Учителя. Първото чувство, което изпитах, когато видях Учителя, беше изненадата, че и друг път съм Го виждал, че ми е познат и близък. Това чувство постепенно ме обхвана със сила, раздвижи дълбоки и странни спомени. Създаде се някакво мъчително напрежение в мен да обхвана, да разбера, да овладея всичко това. После като че се премахна някаква преграда и дълго време задържани води изведнъж нахлуха със сила.

Учителя стоеше пред мен тих и спокоен. Тогава едно блажено чувство почна да ме изпълва; една радост на човек, който някога, много отдавна е загубил нещо свято и днес отново го намира. Всички неясни спомени се отдръпнаха настрани. Само светлата радост остана в душата ми.

Учителя се усмихна и ми подаде ръка. Аз хванах и целунах с благоговение ръката, която ме е водила и крепила през всичките дни на живота ми. Това чувство никога по-късно не ме е напускало през целия ми живот с Учителя.

След време много неща се проясниха. Очертаха се картини и образи. Много неразбрани неща станаха понятни, ала чувството на блаженство от срещата с моя Учител грееше в душата ми като лампада, запалена от невидимата ръка на Бога.

При тази първа среща почти нищо не говорихме. Безмълвният говор на душите понякога не се съвместява в словата на една човешка реч.

Всякога, когато се опитвах да говоря на Учителя, чувствах, че нещо най-важно, най-съществено остава неизказано, неуловимо, неизразимо. Онова, което можем да кажем за Него, е винаги съвсем малко и недостатъчно. Наистина, понякога Великият, Безграничният приема образа на човек и живее между хората и заедно с тях. Това са щастливи и незабравими дни за човешките души."

Учителя имаше среден ръст, благородна осанка, в някои моменти тъй величествена, че изглеждаше по-висок и по-голям от всички околни.

Дълги коси, прошарени вече, се спускаха до раменете му. После, през годините, ние видяхме как тези коси станаха целите сребристи, бели, светещи.

Лицето на Учителя беше красиво. То изразяваше спокойна Сила, вътрешен Мир. Челото – право, ясно. Очите – леко наведени, носът – правилен, скулите – широки; те

Му придаваха мощ, устойчивост. Брадата – хубаво очертана. Общият израз – добър, бащински. Погледът Му беше дълбок, благ и чист. В него нямаше никакво раздвоение. Очите изразяваха само една мисъл – Любов и безкористие. Понякога в този поглед се чувстваше нежността на майката, понякога – силата и добрината на бащата. Той имаше Сила, власт, можеше да държи злото далеч, успокояваше, насърчаваше, вдъхваше вяра и упование в Бога. В този поглед грееше предвечната Мъдрост на Великия. Пред Него въпросите се поставяха просто и ясно. Понякога през Него струеше слънчевата Радост на един възвишен свят. Ала друг път прозираше скръбта на цялото човечество. В Него никога не се забелязваше упрек и осъждане, нямаше никакво насилие. Ала всеки изпитваше желание да Му се довери, да разкрие душата си. Когато този поглед срещнеше Красотата или Доброто, в него светеше детинска радост. Присъствието на хубава светла мисъл се чувстваше у него. Този поглед винаги и съвършено изразяваше Истината.

Учителя държеше главата Си изправена, ходеше свободно и леко; будно съзнание проличаваше във всяко Негово движение. Една хармонична естественост имаше в цялата Му фигура. Тя придаваше красота и искреност на всяка Негова постъпка.

Естествеността дава условия за проява на Любовта.

Учителя имаше мек, приятен, нисък глас. Той говореше обикновено тихо, без никакви риторични ефекти, ала, макар и тих, гласът Му проникваше далеч. Той говореше със спокойни, плавни, хармонични движения, изразителни и ясни, както Неговото Слово.

Учителя пееше хубаво и вдъхновено. Той имаше приятен, дълбок глас. Често пееше песните, които ни предаваше. Показваше ни как трябва да се изпълняват или ги свиреше на цигулка. И най-простите упражнения Той предаваше тъй изразително, с такова преживяване, че те се изпълваха със съдържание и смисъл. У Него всяко движение беше музика, всяка мисъл, всяко чувство, всяка постъпка.

Животът Му беше музика – ритъм, мелодия и хармония.

Той посещаваше концертите на големите майстори и слушаше с внимание, съсредоточено и вдълбочено. Неговите преценки бяха съвършени.

Музиката беше красивият свят, в който Той живееше – съзвучие между мисъл, чувство и постъпка. Тя създаваше тази атмосфера на хармония и светлина около Него, която се чувстваше от всички. Тази вътрешна музикалност Той изразяваше понякога в песни, които създаваше естествено, свободно, непосредствено. Те се пораждаха у Него в момента, като израз на онази музика, която носеше в душата си. Така създаде Той повечето от песните и упражненията пред нас, а понякога и заедно с нас.

Учителя беше за естествения живот, без никаква ексцентричност. С хората се обхождаше естествено и просто. Той беше учтив, внимателен и търпелив към всички.

Обличаше се винаги чисто, спретнато, красиво. Обичаше свободната, широка дреха. Предпочиташе светлите цветове. Той казва:

Не дрехата, но лицето трябва да изпъква.
И не лицето, а душата.

Учителя беше подвижен, ходеше с лека, сигурна стъпка, можеше да извървява големи разстояния. Понякога се движеше толкова бързо, че едва можехме да го следваме.

Той обичаше чистите, високи места в планините. Издирваше ги и ги посещаваше често. За тях казваше:

Свещени неща е поставила там Природата.

Учителя се хранеше скромно, не обичаше пищните трапези. Плодовете бяха любимата Му храна. Радваше се на едрите, правилни и хубави плодове. Той казваше, че те идат от един възвишен свят. С тях свързваше много хубави идеи, мисли и чувства и даваше методи как да се ползваме от силите, които съдържат. Плодовете Учителя считаше за идеална храна. Той казва:

Плодовете чистят както тялото, тъй също мислите и чувствата.
Когато човек се храни, трябва да бъде изпълнен с благодарност и Обич. Така той се ползва пълно от Божествените блага, вложени в храната.

Учителя сядаше да се храни със свещено чувство. Яденето е едно от великите тайнства на Живота. Чрез него ние общуваме с Великата Реалност. Чрез него ние приемаме Сила, Живот и Знание. Учителя дава следното правило:

Яж хляба с Любов и мисли, че Бог е в него.
Пий водата с Любов и мисли, че Бог е в нея.
Дишай въздуха с Любов и мисли, че Бог е в него.
Приемай светлината с Любов и мисли, че Бог е в нея.
Под думата Любов разбираме Бога. А Бог е навсякъде.
Хлябът, водата, въздухът и светлината са проводници на Живота.

Учителя обичаше Слънцето. Той обичаше всички моменти на живота, в които Слънцето участваше. "Когато Слънцето грее, всичко Добро може да се случи" – казва Той.

Както се греем на Слънцето, тъй трябва да живеем в Божествената Любов.

Учителя обичаше светлината – обилната светлина.

Около Него всякога имаше Светлина – и в пряк, и в преносен смисъл.

Обстановката, при която живееше и работеше Учителя, беше скромна. Той не обичаше разточителност с материалните блага и небрежност. Когато трябваше обаче беше щедър. Знаеше кога и как да дава. Използваше всеки случай, за да предаде един урок на учениците. Само така имаха за Него смисъл материалните блага. Иначе, сами по себе си, като обект за постижение, те нямаха значение.

Никога и за нищо Той не казваше, че е Негово. Учителя казва:

Истинският дом на човека е в душата му. Той няма дом отвън.

Около Учителя царуваше атмосфера на чистота и святост, която всеки, който се приближеше, чувстваше и зачиташе.

Учителя беше добър събеседник. Дето и да се явяваше, Той ставаше център. Около Него се събираха хора, жадни да чуят Словото Му. Разговорите с Учителя се провеждаха непринудено – във време на екскурзии, през време на почивка, след беседите или след обедите. Тогава задаваха на Учителя въпроси, възникнали спонтанно. В тях се засягаше животът от всичките му страни. Ала основният мотив беше пътят на човешката душа към Бога. Тук беше необходимо Знание, Светлина, за да се излезе от джунглите на стария живот, да се разсеят вековните заблуждения, да се хвърли светлина напред в бъдещето, към което всеки се стремеше.

Учителя биваше повече радостен и весел. Той беше духовит, често караше слушателите Си да се смеят и сам се смееше хубаво. Неговият хумор беше ясен и чист, както искри лъч, паднал върху росни капки.

Той приличаше на голям изобилен извор, чиито бистри струи развеселяваха всичко, през което минаваха.

При всички условия на живота Учителя беше доволен. Дълбок вътрешен Мир Го изпълваше. И в най-лошите условия намираше нещо хубаво, осмисляше ги и така ги използваше разумно. Неговото вътрешно равновесие никога не се нарушаваше. Той казва:

Един път, ако и да е мъчен, по него се ходи добре, когато е огрян от Светлината.

Имаше редки моменти, когато Учителя биваше затворен, непроницаем, мълчалив. Тогава Той с никого не се срещаше, никого не приемаше. Всеки чувстваше, че трябва да стои настрана. Ние всички знаем, че и за Божествените Пратеници не е лесно да изправят

някои вековни недъзи на хората. Има трудни моменти на Земята, опасни, съдбоносни, пълни с отговорност. Големи са препятствията, които лежат по пътя на Любовта.

Учителя беше точен и ни учеше да бъдем точни. Когато определи час за нещо, биваше съвършено точен. Имаше едно правило: малко обещавай, но всякога изпълнявай.

Той не обичаше да отлага нещата. Като проектира нещо и като дойде време за изпълнението му, веднага пристъпваше към работа.

Когато Учителя започваше някоя работа, тя можеше да бъде и най-малката наглед, обаче добиваше значение и смисъл, тя влизаше в услуга на един Велик живот. Учителя работеше за идването на Царството Божие на Земята. Всяко нещо, което Той вършеше, беше служене на Бога.

Всяко нещо Той извършваше внимателно, грижливо, по най-хубавия начин.

Каквото работите, работете го заради Господа.

Всяко Негово движение беше красиво, всяка Негова постъпка – пълна с достойнство.

Помни, че ти всякога предстоиш пред Великото Разумно начало.

Велико е да се служи на Бога.
При Бога винаги е хубаво.
Волята Божия включва благото на всички живи същества.
Желай, което е разумно!
Желай, което е добро за всички!
Желай, което желае Бог!

Учителя работеше през всичките часове на денонощието. Той използваше за работа и часовете, когато шумът на обикновения живот затихваше – тихите нощни или ранните утринни часове. През тях често се виждаше стаята му да свети. Учителя почиваше малко, работеше много. Той казва:

Човек разрешава най-мъчните въпроси в абсолютна тишина, когато всички спят, а само Бог е буден.

Работата, която Той извърши, е колосална по своя обем и значение. Той беше неуморим работник, строг към работата си и същевременно любещ.

Най-голямото благо, което човек има от Бога, е Животът. И най-голямата благодарност на човека заради Живота е работата.
Работи само онзи, който работи от Любов, който работи от Обич. Който почита работата на другите, и самият той работи.
Който разбира, мисли.
Който разбира, работи.
Казано е: "Отец Ми работи, и Аз работя."

Работата, която Учителя извършваше, беше огромна и всестранна. При все това Той я извършваше тъй просто и тъй естествено, както дишането. Като че ли не правеше никакви усилия. Всеки в своята специалност можеше да получи от Учителя ценни знания. При Него идваха хора от разни професии, с най-различно обществено положение. На всекиго даваше упътвания. На земеделеца даваше ценни правила как да работи, как да отглежда своите култури според великата Божествена наука. Тя предвиждаше участието на човека не само с неговата сила, но и с неговата душа, с неговите мисли и чувства. Тъй се установява едно живо общение и сътрудничество с Разумната Природа. Резултатите, които се получаваха, бяха удивителни. Природата е отзивчива, чувствителна – тя реагира на всяка наша проява.

С учителите на децата и възпитателите Той беседваше надълго върху тяхната работа, даваше им много ценни знания, методи и правила, които те прилагаха, разработваха и после обсъждаха резултатите с Него. Тъй се създаваше една нова педагогика, построена върху дълбоко познаване на човешката душа и законите на Живата Природа. Резултатите насърчаваха и вдъхновяваха работниците. Голяма част от идеите на Учителя за образованието са изложени в книгата *Учителя за образованието*[12].

Понякога при Него идваха артисти. Повечето от тях очакваха да получат само общи идейни упътвания. Ала онези, които Го запитваха във връзка с работата си, оставаха учудени от дълбоките разбирания на Учителя върху тяхното изкуство. Той даваше тълкуване на движенията, на позите, на изразите. Правеше превод на душевните преживявания. Мнозина почерпиха ценни знания.

На музикантите и певците Той също даде много идеи, знания и правила за работа според Божествената наука. В това направление е разработена цяла школа, която един ден, може би, ще бъде достояние на всички.

При Учителя идваха майстори на музикални инструменти. И на тях даваше ценни указания в работата им. Обръщаше вниманието им върху онези строги изисквания по отношение на материала, начина за работа в тяхното изкуство, навеждаше ги на пътя, по който са вървели старите майстори-класици, даваше нови съвети и правила, които никой дотогава не знаеше.

Веднъж един стар и опитен юрист поиска да провери как Учителя разбира правото. Той остана крайно учуден от обширните познания и дълбокото прозрение, което Учителя показваше в тази област.

В областта на хигиената и медицината Учителя даде много ценни знания, правила и методи за поддържане на здравето и лекуване на болния. Средствата, които Той препоръчваше, бяха прости, естествени. Човек трябва да се научи да черпи сили от Живата Разумна Природа по онези естествени пътища, които тя поставя на негово разположение. Причините за повечето болести са духовни. Следователно болният сам трябва да извърши главната работа по лекуването, сам трябва да направи усилие да се лекува.

Писатели, поети, изобретатели идваха при Учителя. На всички Той даваше идеи, ценни съвети, напътстваше ги към бъдещето.

Божественото Знание е необходимо във всички области на живота, то разкрива едно бъдеще, което сега идва.

Учителя беше носител на това Знание. Той даваше с щедра ръка, ала законът е такъв: "Търсете, хлопайте, искайте."

Когато беше време за почивка, Учителя умееше да почива безметежно и с благодарност. Ясен Мир царуваше около Него. Присъствието на една хубава мисъл се чувства и без да се изказва. Тогава като че ли всичко е светло и прекрасно. Любовта също се чувства, без да бъде изказана. Тя се долавя от душите. Една вътрешна Пълнота, една вътрешна Радост изпълва всички.

Небесни пратеници посещаваха Учителя. Той знаеше как да ги посреща, знаеше как да вдъхне в нас едно свещено отношение към тях.

Всяка работа Учителя започваше с молитва. И след свършването на всяка работа пак благодареше с молитва. Той казва:

Разумният, Невидимият свят участва във всичките ни дела тук, на Земята. С молитвата ние призоваваме Неговата помощ. Благодарността пък е израз на това, че ние оценяваме тази помощ. Тя е израз на нашите хубави чувства.

На друго място Учителя казва:

Бъди винаги във връзка с Бога на Любовта. Вън от Бога се създава грехът. Аз всякога се моля. Човек трябва да се огражда от влиянието на преходното с молитва, чиста мисъл и непрестанна Любов към Бога.

Всеки ден отваряй сърцето си пред Възлюбления на своята душа, за да види Той най-скритите ти глъбини. Всеки ден отваряй душата си пред Господа. Всеки ден!

Молитвата постига целта си, когато преживееш едно Божествено състояние.

Чрез нея ще научиш каква е Волята Божия.

За съзерцанието Учителя казва:

Съзерцанието – това е онзи свещен момент, когато възвишени образи изпълват съзнанието на ученика.

Понякога Той се оттегляше и в тишина и мълчание се отдаваше на размишление и съзерцание. След такива моменти излизаше озарен от нова Светлина, изпълнен със Сила и мощ, даваше нови идеи, нова мисъл. Тогава Негово Слово се изливаше в съвършени, чисти, кристални форми. Той казва:

Тихото езеро отразява планинските върхове, небето, Слънцето и звездите.

В душата си ученикът винаги слуша говора на Бога. Тогава страхът изчезва и у него настъпва дълбок Мир. Той е свободен.

Молитвата, съзерцанието и размишлението бяха важни методи за духовно повдигане и общение с Бога. По-съвършен начин за общение с Бога – това е Любовта. Любовта към Бога – това е първата и най-голяма заповед.

Когато Учителя говореше за Бога, за Великото Разумно начало, това бяха свещени мигове.

Той говореше проникновено, озарен от вътрешна светлина.

Бог е вечна хармония.

Когато я преживееш в себе си, Той те е посетил.

Бога най-лесно ще намериш в себе си.

Когато човек Го намери в себе си, ще стане способен да Го намери навсякъде около себе си.

Докато намираме Бога в себе си, нашият живот е пълен, радостен, има смисъл. Извън Бога има само нещастия и страдания.

Само в Бога е нашият Живот.

Има едно свещено място в душата, което никой не може да прекрачи.

То е предначначено само за Бога.

Своята мисия като Божествен Пратеник Той очертава така:

Учителя слиза, за да изяви Любовта. Това не е външен процес. През Него минават чистите струи на Любовта към всичко живо. И в какво се изразява Любовта на Учителя? Той иска да приближи душите към Светлината и Радостта, в които живее.

На друго място казва:

Някой пита кой съм аз.

Аз съм пратен от Божествения свят да изявя Любовта, да внеса в Живота нейната Сила, нейната мощ.

Всеки, който проповядва Божественото учение, е неуязвим. Божественото учение е неделимо. То е било в миналото, е сега, ще бъде утре. Следователно не е важно кой го е проповядвал, кой днес го проповядва, кой ще го проповядва утре.

Божият Дух е един и същ във всички времена и епохи.

Следователно никоя сила в света не е в състояние да Го победи.

За мисията на Божественото Слово Той казва:

Онова, което аз говорих четиридесет години, то вече изпълни света. От него той не може да се освободи.

То не е мое. То е Божествено. Един ден хората отвътре ще го приемат.

Пак за Своята мисия Той казва:

Аз съм дошъл да кажа на хората, че Бог е решил да създаде нов свят, ново Небе, нова Земя и да промени всички хора. Това ще стане.

Това, което говоря, е Божествено. Моята проповед ще я чуят всички. Не могат да не я чуят, понеже Бог е, Който говори в света. А Той е навсякъде. Слънцето как проповядва, чувате ли гласа му? Моята проповед е като Слънцето. Няма да остане нито един, който да не я чуе. Не това, което се говори, но има нещо, което остава неизказано. То влиза във всички хора. То е Божествено. Това Божествено Начало всички ще го почувстват и всички ще заживеят добре. Светът е направен от Бога и този свят ще стане такъв, какъвто Бог го изисква.

Когато Учителя дойде, Той е връзка между Небето и Земята. Само Небесната Мъдрост разрешава земните противоречия. Само Небесната сила лекува недъзите на земния живот. Само Божествената Любов превръща силите, които са служили на злото, в служители на Доброто. Това е висша магия, която Учителя владееше като Божествен Пратеник в съвършенство. Във всички Негови беседи, лекции и разговори тази велика опитност е предадена в пълнота.

Има една свещена, мистична песен, която Учителя ни е дал – *Запали се огънят на огнището*. Това е свещеният огън, който гори с пламъка на безсмъртието.

Всички велики, безсмъртни души, които излизат от Бога, носят този свещен Огън в себе си и където отидат в необятната Вселена, те работят с него. Учителя носеше свещения Огън в душата Си. Този Огън привличаше всички души и те бяха готови във всичко да Му услужват:

Съхранявайте Божествения пламък във вас като най-ценното в човешкия Дух.

Всеки чувстваше едно нещо – в присъствието на Учителя той ставаше по-добър.

Пред Учителя всички изпитваха свещен трепет, дълбоко почитание. Великото, Необятното, Доброто, Красивото, Вечното у Него усещаха всички.

Всеки се чувстваше малък и благодарен същевременно. Всеки чувстваше желание да се слее с Великото, Разумното и да върши Неговата воля.

Учителя служеше на Бога и всеки, който се доближаваше до Него, изпитваше желание да служи.

Учителя казва:

Гледайте да разберете Божествения Дух, проучавайте този Дух, Който просвещава, Който раздава всички блага, Който е извор на Божествената Любов, носител на Божията Мъдрост, носител на Божията Истина, Правда и Добродетел.

Този, Великия Дух, Него слушайте!

Когато човек достигне да слуша Духа си, той има най-хубавата опитност.

Дошло е време човек да познава Бога.

Учителя обгръщаше всяко нещо с Любов и Светлина. Всички се чувстваха добре при Него – и растения, и животни, и хора. Всички тях Той познаваше от онзи, великия, реалния, неизменния свят, от който беше дошъл. За всекиго Той носеше по един подарък, по една блага вест от неговата родина.

Заставали ли сте пред някой обилен извор? Потапяли ли сте погледа си в неговите чисти, кристални води, които сега излизат на светлината? Какви чувства изпитвате? Една радост, една благодарност, едно желание да пиете от неговите води – не само вие, но всички. У вас няма да се роди желание да обсебите това богатство. У вас идва един подтик да раздавате. Зад този извор вие долавяте присъствието на Великия, Вечния източник.

Подобно нещо изпитвате и при Учителя.

Всяко разумно същество, което мисли, чувства и действа като Бога, е едно с Него.

За Любовта Учителя е говорил много. В своите беседи и лекции най-много е говорил за нея. Въпреки това Той казва:

Досега съм ви говорил само за даровете на Любовта.

Това, което съм ви говорил досега, е само предисловие.

За Любовта още не съм ви говорил.

Любовта е вътрешният свят, който осмисля Живота. Тя дава дълбок подтик в душата на човека към Бога. Това е за онзи, който разбира. Тогава човек може и сам да живее, т.е. с Любовта. А Бог е Любов.

И гдето е Бог, там е всичко.

Учителя служеше на Любовта, служеше на Бога. Принципа на Божествената Любов, която е вечна и неизменна, Учителя поставя за основа на новия Живот. Тази Любов беше основна черта на Неговия характер. Затова с право учениците Му го нарекоха Учител на Любовта.

Спасението на човечеството се крие в онази велика религия, която обединява всички религии като удове на едно Цяло. Тази религия е Любовта.

Тя обединява всички хора. Примирява и разрешава противоречията им и внася в тях Радост и Веселие.

Учителя казва:

Любовта има две важни качества: Милосърдие и Чистота.
Любовта създаде целия Космос.
От нея произтича всичко живо в Природата.
Всичко съществува чрез Любовта на Бога.
Който познава Любовта, той говори само за величието на Бога.

Учителя беше нежен и внимателен към всички. За Него външното положение на човека нямаше значение. То нито му предава, нито му отнема нещо. Ала той ценеше чистотата и честността в човека.

Нежността подготвя пътя на Любовта.
Нежността тръст смазана не настъпва и замъждяло кандило не угасва.
Доброто е плод на Любовта.
Любовта е плод на Духа.
Духът е изявление на Бога.

Учителя всякога вземаше най-скромен вид. Той не се откриваше пред нас в своето величие, а оставяше всеки да Го познава според възможностите, които има. Такава голяма беше свободата в Него.

Той никога не се рисуваше. Никога не изтъкваше своето знание, възможности и могъщество. По този начин ни оставяше свободни. Само Любовта към Него, която чувствахме, беше едничкият закон. Знанието Той даваше естествено и просто.

За всичко, което направите, отдавайте слава на Бога.

Когато правеше велики работи, Той вземаше вид, като че нищо не прави.

За смирението Учителя казва:

Смирението е израз на Любовта към Великия.

Има едно качество на Божиите служители – смирението. В Блаженствата е казано: "Блажени нисшите духом..." През тях Божественият живот минава чист. През тях Божествената Истина се изявява съвършено. Те не насилват Божественото. Не му налагат своя отпечатък.

Учителя не говореше от свое име.

Учителя беше търпелив. Той знаеше, че за всяко нещо има време. Умееше да изчаква това време.

Много хули изсипа светът към Него и много клевети. Той обаче остана тих и спокоен и никога не излезе да се защити, нито да спори. Никога не отговаряше на тях. Останали без храна, те заглъхваха и изчезваха. Светлината разпръсква сенките на мрака.

Учителя изнася следния закон:

Умния човек затварят само заради Истината. Само за Истината мога да подложа гърба си. Нека бият. Като те бият за Истината, ще мълчиш. Остави Истината да те защитава. Онзи, който днес те е ударил три пъти, след години ще бъде твой приятел. Но кога? Когато ти премълчиш заради Истината. Тогава той ще дойде при теб и ще ти каже: "Извини, аз направих голяма грешка по отношение на теб. Но заради това отсега вече съм твой приятел."

Учителя казва:

Търпението е едно от великите качества на Бога.
Търпението е велика наука.
Търпение с Любов.
Търпение с Мир.
Търпение с Радост.
Само любещият е търпелив.
Само човекът с Мир е търпелив.
Само радостният е търпелив.
Само разумният е търпелив.

За кротостта Учителя казва:

Кротостта е голям, чист извор в Живота. Бъди винаги кротък и пази свещено в душата си всичко, което излиза от този извор.

На всички малки същества Учителя гледаше с Любов. Той ги наричаше малките братя. Зачиташе тяхната свобода и правото, което Природата им е дала. Виждаше разумността и необходимостта от тяхното съществуване на Земята.

Той често ни обръщаше вниманието върху най-малките, незабележими същества, като ги осветляваше със Своята светлина и ние виждахме техните нужди, техните подвизи, борби, тяхното значение за Целокупния живот.

Всичкото ваше щастие в света почива върху страданията на тези малки същества, които ви служат.

Всички растения, цветя, буболечици, млекопитаещи, всички да чувстват, че Бог живее във вас, че всичко ви е мило, на всичко давате неговата цена. Само така можете да разберете великия закон на Любовта.

Учителя беше досетлив и внимателен към всички. Често пъти долавяше нуждата на някой скромен човек, който не смееше да я изкаже, и му се притичваше на помощ, даваше му подкрепа, видима и невидима. Той изпълняваше в съвършенство свещеното правило:

Бъди досетлив като Разумната Природа, която се прислушва в зова и на най-малките буболечици и цветенца за дъжд и ги снабдява с влага.

Бъди досетлив какво иска Божият Дух ти да направиш.

Това е досетливост – да знаеш да угодиш на Бога в себе си и в другите.

Учителя влизаше в положението на всяко същество, разбираше го и му помагаше с Обич. Към всекиго Той имаше специфично отношение – особено държание.

Обаче Той никому не даваше предпочитание, никого не изтъкваше, никого не хвалеше. Беше най-скъп към похвалите. Но при все това всеки чувстваше ясно пред Него кога е постъпил добре и кога не. Ако искаше да те насърчи, Той ще го направи без да се забележи. Случваше се някой ученик да бъде унижен, пренебрегнат или даже да бъде презрян от другите заради някоя своя постъпка или слабост. И когато се почувства самотен и изоставен, отхвърлен от всички, когато дойде в него разкаянието, Учителя винаги ще намери начин да го насърчи, както само Той умееше – с една дума, с една малка постъпка, с едно малко внимание ще възвърне в него вярата, ще го утеши, ще му помогне да възстанови Мира си, необходим, за да може да работи и да следва своя път.

Веднъж един от възрастните братя направи една погрешка, която силно смути всички други[13]. Те се събраха, разискваха и осъдиха строго неговата постъпка, като му дадоха да почувства това и с поведението си. Настанаха съборните дни. Всички бяха изпълнени със светла радост, движеха се с грейнали лица, учеха и изпълняваха своята работа като ученици. Бяха забравили този брат. Той страдаше много, още повече че и физически не беше представителен. Това го караше да чувства унижението си по-силно. Настана денят, когато учениците на групи отиваха в горницата да се помолят. Никой не покани този брат в групата си. Той се чувстваше отхвърлен, нещастен, ала героично понасяше това, като правеше усилия да запази равновесие. Когато всички се бяха изредили, този брат, самотен и чужд между многото, минаваше край горницата. Учителя открехна прозорчето, без да го забележи някой, извика го тихичко по име и му каза: "Ела, ние ще отидем заедно да се помолим." След малко от горницата слизаше един възроден човек, лицето му беше прояснено, погледът му – отправен напред. Какво ставаше в неговата душа мъчно можеше да се каже. Само очите му като че бяха малко влажни.

Учителя казва:

Не мислете, че хората са грешни.
Само Бог знае защо те грешат и защо страдат.

Учителя обичаше искрените, честните хора. На тях Той даваше веднага Своята подкрепа. Към неискрените ставаше вътрешно недостъпен. Той ценеше една искрена и свещена постъпка, в която Бог се изявява.

Учителя обръщаше внимание на положителното в живота и с него работеше. Ако се докоснеше някога до отрицателните прояви, Той ги използваше като фон, като сенки, за да се очертае положителното. Когато се срещаше с отрицателното, веднага се поляризираше, веднага търсеше противоположното на него, намираше положителното и го утвърждаваше. Това е един метод, за да пази човек силите си.

Не търсете недостатъците на другите.
Не се спирайте на погрешките им.
Човекът – това е вложеното от Бога в него.

В Бога на Живота има едно качество – Той обича в нас най-доброто. "Възлюбил си Истината в човека." Най-възвишеното, най-чистото в нас – това Бог обича. Да се радваш на всички хора, това значи да виждаш в тях Доброто.

Всяка душа е индивидуална. Тя е една единствена и неповторима в Битието. Тя има свой път, свои нужди, свой вкус, свое особено отношение към Бога, към Великата реалност.

И Бог има към всяка душа особено и неповторимо отношение. Учителя казва:

Същината на човека е Доброто. Човек трябва да разработва Доброто в себе си. Затова е пратен на Земята.

За Доброто трябва воля. За да вървиш нагоре, изисква се воля.

А само при Доброто се отива нагоре.

За злото няма нужда от воля – ти само се остави на течението и то само ще те повлече надолу.

Воля трябва за Доброто.

Всяко движение на Учителя, всяка постъпка, всяко нещо, което даваше, имаше дълбок смисъл и значение. Той имаше вечната мярка за нещата – Божествената Правда. Учителя казва:

На всичко, което става, намери мястото – вътрешния смисъл. Така ще влезеш в Царството на Мира.

Учителя говореше убедително, умееше да изказва и най-трудните неща просто и леко. Тъй говори човек, който вижда нещата, а не който ги описва. Той спечелваше веднага доверието. Една сигурност се чувстваше при Него. Такава сигурност чувства малкото дете, което баща му е хванал за ръка и развежда из Райската градина. То знае, че на тая голяма, силна и добра ръка може да уповава винаги.

Учителя превеждаше от Великата Божествена книга вечните Слова на Живота, за които душата жадува. Понякога Той дълго време и грижливо търсеше подходящата дума за някое понятие и се случваше да възкреси, да извика към живот някоя забравена, загубена хубава дума. Произнесена от Него, тя засияваше с цялата си красота, съдържание и смисъл. Друг път Той се заемаше с трудната задача да очисти някои понятия, оцапани от хората през дългия им немарлив живот. Учителя се отнасяше с думите като с живи същества. Той ги призоваваше с внимание и уважение като приятели.

Силата на Словото не е във външния израз. Тя е в онова невидимо присъствие, неуловимо и неизразимо – присъствието на Духа. Отсъства ли Той, същите тези думи, същите тези изрази стават безсъдържателни. Духът е, който говори на душата. Неговото Слово очаква тя както гладният очаква хляба.

Учителя умееше да говори на ума, на сърцето, ала най-вече Той говореше на душата – на вечната, безсмъртната човешка душа. Нея зовеше Той да се пробуди, да съзнае своя висок произход, да встъпи в изпълнение на своята Божествена мисия, за която е изпратена на Земята. И с голяма Любов вършеше тази работа. Той си служеше с много примери, за да изясни някои идеи. Използваше стари сказания, създаваше легенди и приказки, вземаше примери от цялата Жива Природа.

Има идеи, които не могат да бъдат изказани днес ясно на хората. Изказани, те звучат като иносказания, като притчи, остават като скрити дарове за бъдните поколения, които ще дораснат до тях да ги разберат и приложат.

Той често си служеше с езика на символите. Това е синтетичен език. Спестява време, ала той е строг език – с него само мъдреците могат да си служат.

Ако река да ви преведа една моя символична реч, трябват години. Една година трябва да говоря върху един символ. Моите определения не са турени случайно. Те вървят по известни закони. Има известно съчетание. То е цяла музика. И Природата така говори. Той е особен език, който в бъдеще ще изучавате.

Учителя разясняваше и осветляваше днешното положение на човека, сегашните условия, при които живее. Той гледаше да ни изведе от света на равнината, за да можем от високо да го видим и разберем.

Рибата не може да разбере водата, в която живее, докато не излезе да живее във въздуха.

Духовният свят е обширен. Физическият свят – светът, който познаваме с нашите сетива – е само една безкрайно малка област от него. Необятни са областите на Духовния свят. Във всички тях Животът се изявява в необозримо разнообразие.

Светът на душата е вътрешният, Духовният свят. Има едно съответствие между Духовния и физическия свят. Както се устройва вътрешният свят, тъй се устройва и външният. Това е един непреривен, вечен процес. В света на душата стават смени, аналогични на тези, които стават във външния. И във вътрешния свят има светлина и тъмнина, ден и нощ, лято и зима. Когато душата е обхваната от съмнение и страх, когато се лута в безпътица, тогава е нощ. Тук времето се определя и измерва от резултатите. Един завършен процес определя края на едно време. Тук дванадесетият час идва, когато един процес е вече завършен. Външното, механичното време, равномерно разпределено на часове, минути и секунди, тук не съществува. Нито календарното разпределение на дни, месеци и години. В света на душата *близо* и *далеч* са съвсем други понятия. Те не се измерват с метър. Животът определя всичко. Действието на принципите, законите и силите определя времето и пространството. Тук може да бъде пълен мрак, когато навън грее ярко Слънце; да бъде студена зима, когато навън е лято, и обратното. Учителя казва:

Вие трябва да разбирате вътрешния език на Природата.
Великата Сила, която прави хората разумни, иде отвътре.
Великата Сила, която лекува хората, иде отвътре.
Любовта, която повдига човека, и тя иде отвътре.
Отвън съществуват само условия, поводи.
Вътрешният свят е реалният, истинският, действителният свят.

Изгревът на Слънцето е величествено явления във вътрешния свят, в света на душата. Това е цяла епоха. Пробуждането на душата е зазоряване. Един вътрешен прилив на Светлина, Знание, Сила и Живот. Виделината се проявява. Разумни, Напреднали същества участват в това явление. Те го създават със своята мисъл.

Душата се пробужда за един нов живот. Божественото Слънце изгрява. Това е тържествен момент на живота. Когато Знанието иде, то иде със сила и мощ. Настава ден, настава време за учение и работа.

Идването на Учителя на Земята съответства на това зазоряване в Духовния свят. Той е Слънцето. Животът, Знанието, Силата, които носи, са лъчите на изгряващото Слънце, което разпръсква мрака, стопля Земята, създава условия на всичко живо да расте, да се развива, да учи.

Когато говорим за културата на онзи свят, ние подразбираме всички Разумни същества, които са завършили своето развитие преди милиони години още и днес направляват целия Космос. Някои от тези Същества направляват Слънчевата система, други – живота на някои планети, трети направляват отделните народи, четвърти направляват водите, пети – растенията в света, и т.н. Според степента на своето знание и развитие всяко Същество изпълнява съответна служба. Всички хора са заобиколени от тези Разумни същества, които се грижат за тях и направляват живота им.

Учителя ни въвеждаше в този свят със сигурната ръка на зрящ, който при това познава пътя добре. Той ни насочваше да работим върху себе си, върху нашия ум, сърце и воля, даваше ни естествени и прости методи, за да се справим с мъчнотиите и да навлезем в новите области на Живота. Понякога Той ни извеждаше на планината; горе, във великото мълчание, в свещената тишина се долавя тихият глас на Вечния.

Понякога Учителя разкриваше перспективите на бъдещата наука:

Ще дойде време, когато учените хора ще проповядват нови учения, нови теории. Те ще бъдат на новата, положителна, Божествена наука.

Бъдещата наука ще бъде жива, ще работи с живи величини, ще проучва жива материя.

За учените Той казва:

Учените хора представляват планински върхове от различни височини. От тези върхове слиза Божествената енергия.

Учителя не пренебрегваше физическия живот. Той казва:

Първо трябва да се разбере физическият живот и постепенно да се отива към Духовния и Божествения живот.

Физическият свят е място за учение, а не за забава. Ученето прави живота пълен, красив и радостен. Ученето дава съдържание на живота. Служенето на Бога осмисля живота. Човек само минава през физическия свят. Той не се спира там. На Земята всичко е преходно. Ученикът ще си служи с буквара и плочата, докато завърши първо отделение, и после ще мине напред. А тях ще остави на другите. Няма защо да носи със себе си буквара и плочата в университета.

Във физическия свят е складирана енергията на светлината в растенията и плодовете. Хигиената на физическия живот започва с правилното хранене. Учителя казва:

Яденето е предговор на физическия живот.
Музиката е предговор на Духовния живот.
Молитвата е предговор на Божествения живот.

Учителя одухотворяваше всяко нещо, до което се докоснеше. В Своите беседи Той често вземаше за пример някое растение, някой плод, някой извор или някое животно. От този момент те се изпълваха със съдържание и смисъл, като че сега за пръв път ги виждахме. Те влизаха в нашата Школа и бяха предметно учение за нас. Той влагаше в тях идеи, извикваше добри мисли и чувства. Така внасяше в нас онези сили, необходими за нашето растене. Учителя благославяше, насърчаваше, даваше подтик на всичко живо да расте и да се развива. Хора, животни, растения – всички в Неговото присъствие се чувстваха добре.

Така Той ни водеше от физическото към духовното.

Когато Учителя възлюбеше нещо, всички го обикваха. То изглеждаше ново, като че сега са го открили за първи път.

Учителя владееше Божественото изкуство да говори на душата, да я докосва със Словото Си. Той казва:

В света има разумни души, които искат да се повдигнат, да живеят съзнателно. За тях слизат на Земята Великите Учители. На тях помагат всички любещи и светещи души, които работят в света.

Учителя знаеше на кого говори. Когато говореше на някого, Той не се обръщаше към тялото му. Той се обръщаше към душата му и на нея говореше. Това въздейства дълбоко върху човека и събужда неговите вътрешни сили. И ако някога Учителя произнесеше името ти, като че за пръв път го чуваш. Така ново прозвучава то за самия теб и така радостно ти става, като че си намерил отдавна загубен приятел.

Едва ли имаше въпрос, който вълнува човешката душа и който Учителя да не е засегнал, на който да не е дал отговор. Изключително събитие е да бъдат осветлени, разгледани всички човешки прояви в светлината на Божествената Мъдрост и Любов. Може ли човек да възстанови първоначалната чистота на своя стремеж? Може ли човек да възвърне първоначалната си детинска вяра? Може ли да отправи погледа си към Бога с чистосърдечието на дете? Може ли обезсърчението да се замени с Надежда, отчаянието – с Вяра? Може ли болестта да се замени със здраве? Може. Това са безброй чудеса, извършени от Учителя в тишина. Скромно, незабелязано, без блясък и външен показ.

Учителя предвиждаше нещата отдалеч. Той много страдаше, като гледаше своенравието и непослушанието на хората, упорството им в нарушението на великите Божествени закони. Ясно виждаше последиците от това и всякога предупреждаваше.

Той живя в една от най-бурните и неспокойни епохи – епоха на големи международни катаклизми, епоха на големи страдания, ала и в тях Той виждаше светлото бъдеще.

Човечеството само в една фаза на своето развитие минава през областта на страданията. Те каляват нервната система, за да издържи тя новата Светлина, която иде.

Учителя разбираше значението и на най-малките прояви, които ставаха в околната среда. В хората около Него бяха представени силите, които действат в цялото човечество. Как се срещат тези сили, как си взаимодействат, как реагират на Божественото – всичко това Той наблюдаваше.

И най-малките прояви имаха за Него голямо значение. За Него нямаше маловажни неща. Той наблюдаваше облаците, промените на времето, ветровете, температурата, растенията, животните.

Между всички явления в Природата съществува тясна връзка. Всеки човек, който може да разгадае проявата на тези явления, ще може да разгадае и пътя на своя живот.

Той загатваше закони, които надхвърлят постиженията на обикновения ум, който опипва нещата. Виждаше зависимост и връзка между явления, които външно, повидимому нямат такава. Ала Неговите думи винаги се оправдаваха. Цялата Природа Му говореше.

След стотици или хиляди години хората ще разберат тясната връзка, която съществува между Живота на всички същества.

Учителя беше буден и за най-малките промени. Той ги разбираше, тълкуваше ги правилно, знаеше причините им, разбираше езика им. Има една вътрешна връзка между явленията. Поради това често пъти наглед малки явления са от голямо значение за живота. От друга страна, големи явления, много шумни и блестящи, могат да бъдат без никакво значение.

Учителя казва:

Ученикът трябва да издържа всичко, каквото му се случва. Зад това, което става в живота, той трябва да вижда дейността на необятната Любов, която обединява нещата.

Учителя умееше да използва противоречията. Умееше да ги хармонизира, да използва силите им за Добро. Той предвиждаше онова, което имаше да стане, и вземаше мерки навреме. В такива случаи Той действаше бързо и решително. Нямаше време за обяснения. Веднъж в Рила нареди да се дигне лагерът и да слизаме веднага. Всичко се извърши с най-голямата възможна бързина. Само няколко часа след това се разрази голяма буря и такъв проливен дъжд, че реките излязоха от леглата си и едва не ни отнесоха с колите. В такива случаи трябва само да се действа.

Учителя ни учеше да виждаме във всичко, което става около нас, любещата ръка на Бога.

Учителя беше отличен педагог. Никога не даваше нещо преждевременно; подготвяше грижливо условията, преди да внесе една нова мисъл, една нова идея. Той подготвяше условията, както градинарят обработва земята грижливо, преди да посее семенцата. Отглеждаше мислите и чувствата в Божествената градина на душата, като гледаше да има необходимата светлина, топлина и влага. Той знаеше кой от какво има нужда и според това му и даваше всяко нещо.

Учениците чувстваха благотворната работа на Учителя и чрез нея – подкрепата на цялото Небе. Това ги изпълваше с благодарност и благоговение.

Има закони на физическия свят. Нарушаването им създава нещастия. Всички същества от този свят трябва да ги спазват.

Има закони на Духовния свят. Тяхното нарушаване води към страдание. Те трябва да се изучават и спазват. В Своите беседи, лекции и раговори Учителя дава много знания за тях. Той казва:

Законите, които действат в Природата, са израз на една висша Разумност.

Учителя често говореше за онзи свят.

Човек трябва да се приготви съзнателно да замине от този свят. Онзи свят – това е училище, гдето той ще продължи да се учи. Този свят и онзи свят са един свят.

Учителя имаше едно свещено правило:

Никога не коригирай Божественото. То е абсолютно. При Божественото няма друго мнение.

Всеки, който мисли, че може да измени законите на Природата, ще се намери в положението на един откъснат лист, който ще увехне, и на мястото му ще се яви друг, по-достоен.

Това, което Учителя говореше на учениците, за Него беше Живот.

Сила и Живот нарече Той Словото Си, защото всичко, което говореше, идваше от дълбок вътрешен опит. Всеки, който Го познаваше, чувстваше това. На това се дължеше неотразимото обаяние и обич, които изпитваха всички към Него.

Словото и животът на Учителя се допълваха в едно цяло. Животът Му беше приложение на онова, което учеше. Нагледен пример за нас. Така Той ни показваше как да се справяме с всички мъчнотии.

Спрямо страданията не бъди пасивен. Когато дойде страданието, приеми го тихо и спокойно. Така положението ти ще се уясни и ти ще извлечеш полза от него. Същевременно с това ще работиш, за да се справиш с него. Догдето то трае, ти не изгубвай равновесието и Мира си. Така ще имаш разумно отношение към него и ще разбираш вътрешния му смисъл и значение. Така ще превърнеш страданието в хармония.

Гледайте какво аз правя.

Учителя казва:

Едничката реалност е Истината.
Истината е Духът на Любовта.
Човек трябва да се издигне до Истината.
Това е пътят на съвършенството.

Истината е сила, която движи човека по вечния път – тя го освобождава.
Виделината, която имаме, произтича от Светлината на Истината
Любовта иде отгоре, от Истината. Красотата е също израз на Истината.

Учителя ценеше Красотата. Той имаше свещено чувство към нея. Не пропускаше да обърне вниманието ни и на най-скромната красота, на малките цветенца, на росните капки, на една малка проява на Доброто. Неговото око виждаше и най-малкия Божествен трепет на Живота.

Красотата е дреха на Истината.

Учителя не понасяше лъжата. Единственото нещо, което не се прощава на човека, който ходи в пътя на Истината, това е лъжата. Истината изключва лъжата. Учителя казва:

Трябва да изключите лъжата от себе си, абсолютно да изключите всяка лъжа, бяла или черна. В лъжата седят всички спънки. В нея седят всички условия за нашето робство.
Това, което не лъже у нас, е Божественият ум, който всякога говори Истината. От този ум излизат Божествените мисли.
Казано е: "Истината ще ви направи свободни."
И после: "Истината носи свобода и простор за душата на човека."

Един велик стремеж и копнеж има човешката душа – да бъде свободна. Това е велик вътрешен подтик у човека, у когото се е пробудило Божественото.

Учителя зачиташе свободата на всяко същество, онази свещена Свобода, която Великото Разумно начало му е дало, за да расте, да се развива, да се учи. За Него беше ценно само онова, което всеки по свобода, по вътрешен подтик, от Любов правеше. Свободата за Него беше мерило за съзнателния живот, мерило за онези постижения, които учениците имаха в своя път.

Учителя обичаше всяка работа да се извършва по свобода – една вътрешна дисциплина, която идва от съзнанието, а не е наложена отвън. Той не обичаше насилието, в каквато форма и да беше то.

Свободата – това е закон за хармонизирине в Разумния живот. Освобождението на човека не идва механично отвън. Той трябва да се повдигне нагоре при условия, където душата му може да расте и да се развива правилно. Това е непреривен процес на пробуждане и освобождение. Това е колективен процес, стремеж на всички разумни същества. Законът е: когато един се повдига, всички се повдигат.

Свободата е необходима за вътрешния растеж на онзи висш идеал, към който човек се стреми.

Единственото нещо, което иска Бог, то е всички същества да бъдат свободни като Него. Казано е: "Където е Духът, там е свободата." Това значи да дойде Бог да живее в нас, да се прояви и да слушаме Неговите съвети. Господ не ни е ограничил. Той ни е дал велика свобода да вършим Добро и зло.

Като мислиш, чувстваш и действаш свободно, имаш възможност да изучаваш всичко, което Бог е създал.

Никога никой от нас не знае Учителя да е изискал нещо от него или да го е принудил да направи нещо.

Всяко нещо, направено с Любов, носи благословение за околните и за този, който го прави.

В живота на Учителя се чувстваше космичен ритъм. Някакво велико, светло, радостно бъдеще проникваше във всичко, което Учителя вършеше и говореше – онова многоочаквано бъдеще, за което душите жадуват от незапомнени времена и са го въплътили в идеята на Спасителя, на Месия, Който иде.

Всеки, който се приближаваше до Учителя, чувстваше доколко може да се приближи. Една свещена дистанция, едно свещено пространство имаше, което никой не си позволяваше да преодолее. Един вътрешен закон определяше това разстояние за всеки. И макар заобиколен винаги от нас, Учителя беше самотен.

Високия планински връх Слънцето огрява най-рано.

Долините сияят, когато той приема благословението на светлината.

Той бодърства, когато другите още спят. Той е буден и чува гласа на Вечния.

Благата Божии той приема и изпраща в долините, където житното зърно расте и плодовете зреят.

Високият планински връх е самотен, огрян от лъчите на изгряващото Слънце.

Веднъж ние седяхме с Учителя горе на *Ел-Шадай*. Беше един от онези слънчеви, топли дни на ранното лято, когато небето се спускаше до земята. Светлината и топлината дълбоко проникваха всичко. Един блажен трепет смекчаваше очертанията на предметите. Земята беше изгубила своята плътност и неподвижност. Учителя беше седнал на любимото Си място до скалата и, притворил очи, се вслушваше в светлото мълчание. Разговорът беше затихнал. Всеки жадуваше за Словото на Учителя и се оставяше то да действа върху него, както слънчевите лъчи.

Неочаквано някой каза: "Учителю, изпейте ни нещо, което не сте пели досега." Дълбоко мълчание се възцари. Никой не беше отправял такава молба към Учителя.

Като поседя малко вдълбочен в Себе Си, Учителя взе цигулката и като докосваше леко с пръсти струните, изпя *Песента на странника*. Никой не беше я чувал дотгава и никой не я чу след това. Всички със затаен дъх изслушаха песента, пленени от чудната ѝ красота, с един оттенък на тъга в нея. Странна песен, неочаквана. Тя беше молитва. Тя раздвижи в душите на всички чувства, които не бяха трепвали дотогава. Мелодията никой не запомни, ала думите записахме.

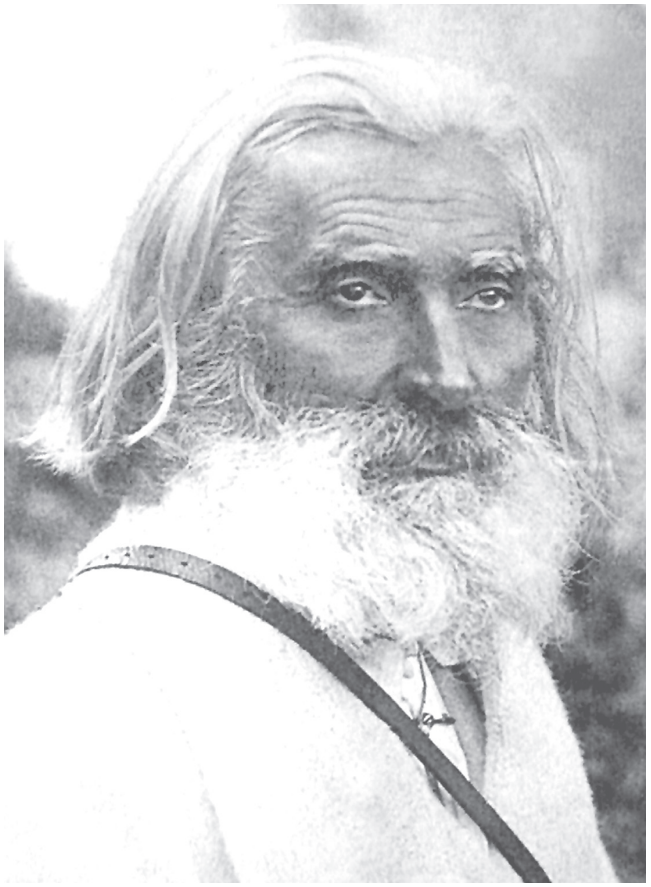

Странник съм на този свят.
Никого не познавам освен Тебе.
Ти, Господи, Боже мой, си създал всичко за мене.
Аз възнасям своята благодарност към Тебе.
На Тебе, Господи, възложих своето упование.
Да възлезе молбата ми към Тебе.

УЧИТЕЛ И УЧЕНИК

Земята е велика Школа.
Работи, учи, свободен бъди!

Учителя

Учител и ученик са най-високите положения в съзнателния живот. Човек е извървял дълъг път, докато дойде до положението на ученик. Има ред степени, които предшестват това положение. Човек се е учил в школата на Разумната Природа хиляди години, докато се пробуди душата му и в нея проблесне идеята за Вечния, Който дава Живота и всички условия. Тогава човек обръща лицето си към Него. Това е важен момент в неговия път. Той ознаменува една нова посока на неговото движение, една нова епоха. До този момент човек се е отдалечавал, а отсега започва да се приближава към Великия Разумен център на Природата. Досега е слизал, а отсега започва да възлиза. Защото следващият подтик, който се ражда в човешката душа, е да познава Великия, Вечния извор на Живота. Човек започва да търси пътищата си към него, да отстранява и превъзмогва препятствията – външни и вътрешни. В това усилие той отправя зов към Великото Разумно начало за помощ и получава отговор. Един нов прилив на Живот, Знание и Сила идва у него. Тогава в човека се ражда Радостта, а с нея и Любовта към Вечния. С този нов подтик той започва да устройва живота си. Когато в душата на човека се роди Любовта, той стъпва в Пътя на ученика. Бог е чувствителен и отзивчив за всеки порив в човешката душа. Той отговаря на тази Любов. И как се проявява Любовта на Вечния към човека? Той съизволява да се прояви като Велик Баща и взема положението на Учител. Той слиза до уровена на човека, за да го повдигне и направи като Себе Си. Човек взема положението на ученик. От този момент започва живот на учение и работа. Човек се подготвя да приеме и изяви Любовта и Доброто и намира мястото си в Целокупния живот. В красивия образен език на мистиците това положение се нарича цъфтене и вързване. При тази степен на ученичеството човек е свободен и неуязвим, има сила и власт, може да помага на своите по-малки братя и да ги повдигне. Това е висока степен в Пътя на ученика. Ала преди да дойде до това положение, човек трябва да мине през големи изпитания, скърби и страдания. В тези страдания той остава сам. Всичко, каквото има, изгубва, жертва личното; в този огън то изгаря. Човек се освобождава от всички връзки и ликвидира с всички дългове на миналото. След като мине през този изпит, той може да създаде пак връзки и отношения, ала вече е свободен от тях. Когато човек издържи този изпит, той става ученик на *Единия Учител*.

Учителя говори за ученика:

Пътят на ученика е път на зазоряване, вечен път на съвършенство. Временното, преходното, несъвършеното не може да бъде идеал за човешката душа. Само Великият, Вечният, Съвършеният, Непостижимият може да бъде идеал за човешката душа, идеал, към който тя вечно ще се стреми. Това е пътят на съвършенството.

А това е Живот вечен, да познаваме Тебе, Единаго истиннаго Бога, и Христа, Когото Ти си изпратил.

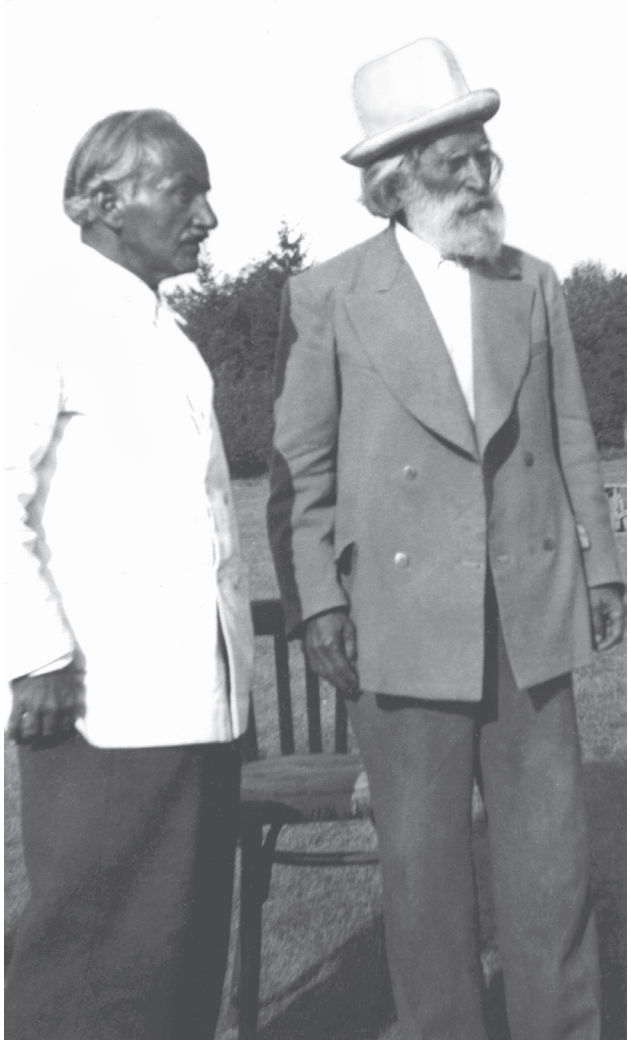

Учител и ученик (Боян Боев)

Човек има три допирни точки с Абсолютната реалност, т.е. с безграничното, вечното Начало на Живота.

Любовта е първата допирна точка, Мъдростта е втората, Истината е третата допирна точка. Когато човек намери тези три допирни точки в себе си, той се самоопределя по отношение на Абсолютната реалност като мислеща душа; той става ученик. Пътят на ученика е едно строго самоопределяне.

Като намери първата допирна точка, човек придобива Живот и Топлина.

Като намери втората допирна точка, той придобива Светлина и Знание, условия за развиване на неговия ум.

Като намери третата допирна точка, той придобива Свободата си – първото условие за развиване на волята. Това са живите пътища, по които силите, които излизат от Бога, минават през човешката душа и пак се връщат при Него. Това са живите съзнателни връзки с Великата реалност.

Онова, което определя ученика като ученик, е Любовта му към Бога, към неговия Учител. Любовта създава условия за учене. Докато ученикът е свързан със своя Учител, той може да учи. Ученик е онзи, който се стреми към един съвършен живот. В който момент изневери на този живот, ученикът става обикновен като всички хора.

Да бъдеш Учител, значи да родиш някого. Думата Учител има отношение към Духовния свят. Божият Дух е Учителят. Затова под Учител разбираме човек, в когото Бог живее с Духа Си. Учителят съзнателно се свързва с ученика, за да може със силата на тази връзка да го въведе един ден в Своя свят. Ученикът живее във вечен стремеж към своя Учител, ала той никога не може да го достигне. Когато дойде там, където е бил неговият Учител, последният вече е отишъл далеч по пътя на съвършенството. Ученикът трябва да срещне своя Учител, за да съзре своя идеал във физическия, Духовния и Божествения свят.

Най-хубавите отношения, които съществуват в Живота, са отношенията между Учител и ученик. Затова Христос, като посочва учениците Си, казва: "Ето тези са Моите братя и сестри, които вършат волята на Отца Ми."

За да бъдеш брат или сестра на Христа, Любовта Божия трябва да изпълва сърцето, душата и Духа ти. Като приложиш този принцип, тогава ще бъдеш ученик. Който иска да бъде ученик, не трябва да мисли за своята воля. Който иска да бъде ученик, трябва да мисли за Разумната Природа, която го е допуснала в своя дом.

Ученикът, който иска да учи, е възлюбленият на своя Учител.

Ученикът е син на своя Учител. Между тях съществува връзката на Любовта.

Учителят научава ученика най-първо да обича Бога, да слуша тихия Му глас, който ще го води по стръмната пътека на Любовта, Мъдростта, Истината, Правдата и Добродетелта. Ученикът се стреми все нагоре към върха. Той има висок идеал. Великото бъдеще трябва да прониква настоящето на ученика.

Ученикът е постоянно във връзка с Бога на Любовта. Той мисли за Този, Който единствен е неизменяем и всякога благ.

Както майката отхранва своето дете, тъй и Учителят възпитава ученика. Както детето не може да се отгледа без майка, тъй и ученикът не може да се учи без своя Учител.

Пътят на ученика е непреривен процес на пробуждане и освобождение. Учителят е необходим за ученика. Той е, Който му дава право направление в живота тук, на Земята, и горе, в Невидимия свят. Учителят знае от какво има нужда ученикът. А ученикът знае, че всяко нещо ще дойде на времето си.

Любовта, Мъдростта и Истината трябва да пребъдват в душата на ученика, който обича Учителя си. Това е висшето, което свързва Учителя с ученика. Любовта на ученика трябва постоянно да се пречиства, за да се слее с Любовта на Учителя.

Учителя на Рила. Наоколо са стенографките Паша Тодорова (седнала вдясно), Савка Керемидчиева (права вляво) и Елена Андреева (седнала вляво по средата).

Не е ученикът по-горен от Учителя си. Може ли водата да се повдигне по-горе от уровена на своя източник? Иска ли ученикът да бъде Учител, той изгубва своето предназначение. Той не разбира основния Божествен закон в света. Ученикът е бяла книга, ненаписана. Учителя е една написана книга, от която хората се учат. Положението на ученика е предопределено от хиляди години. То не е резултат само на сегашния му живот. Любовта е закон на свободни отношения. Отношенията между ученика и Учителя са абсолютно свободни. В тях не съществува никакво насилие. Любовта и Свободата определят тези отношения.

Пътят на ученика е чист и светъл. Чистотата е първото условие в неговия живот. Тя е необходима, за да може да се прояви Разумният живот. Чистотата подразбира една свещена мисъл – Любов към Бога – и чрез тази Любов да обичаш всички.

Който иска да бъде здрав, трябва да бъде чист. За да бъде здрав, човек трябва да поддържа в ума си светли мисли, в сърцето си – възвишени чувства. Чистият диамант по съвършен начин отразява светлината.

За да възприемете мислите на Възвишените същества, трябва да живеете в Абсолютна чистота и святост, трябва да живеете в света на Любовта. Не правете никакъв компромис със своята Чистота. Докато сте чист, всички извори на вашия Живот ще текат обилно. В деня, в който изгубите Чистотата си, изворите на вашия Живот ще пресекнат. Вие ще се лишите от силата и здравето си.

Първото правило за ученика е:

Пази Чистотата на своето сърце!

Пази Чистотата на своя ум!

Под чист Живот подразбираме онова течение на сили, което излиза от Първия извор и се влива в нашата душа. То внася в нея Светлина и доволство. Стремежът към Чистота, това е стремеж към Любовта. Това показва, че човек е излязъл от обикновения живот и върви към необикновения. Тогава пред него се разкрива светлият живот на великите души. Само чистият прекрачва портите на висшето Знание. Ученикът всякога трябва да бъде чист. Душата на ученика трябва да бъде обхваната от свещения трепет на Божествения Дух.

Свещеният плод на Живота трябва с всичката Чистота да се хваща. Само с тая Чистота и с тоя трепет ученикът може да се доближи да види лицето на Истината, да разбере възходящия път на Любовта. Учителя носи тази Истина. Той е дошъл да възстанови падналата Чистота. Любовта на всичко издържа. Нея носи Учителя. Любовта е храната на човешката душа. Тя отхранва нейните мисли, чувства и желания.

Водата, която извира от дълбоко, е чиста.

Мисли често за Истината, Любовта, Мъдростта, Правдата, Добродетелта и те ще пребъдат в теб. Защото това, за което мислиш, приемаш го в себе си.

Едно от качествата на ученика е послушанието. Послушание към разумните закони и сили в Природата. Послушанието е необходимото качество за ученика, за да уяква. То усилва вярата му във великите закони на Природата, чрез които Бог работи. Всичко правете в Името Божие, за да се ползвате и вие, и вашите ближни от Неговите благословения. Послушание от Любов. Само Любовта учи на послушание. Близостта към Учителя се определя от послушанието и

Любовта. Когато ученикът обича Учителя си, той постъпва в живота си така, както би постъпил Учителя.

Ученикът има абсолютна вяра в своя Учител. Първото правило гласи: не се съмнявай в Бога, не се съмнявай в Учителя си. Усъмни ли се в Учителя си, ученикът ще се усъмни в себе си. Учителя е висшето, Божественото начало в ученика.

Учителят дава знание на учениците в трите свята – физически, Духовен и Божествен. Духът на човека е Учителят. Умът е ученикът. Докато умът слуша Духа, човек е здрав и учи. В който момент умът се откаже да слуша Духа, човек изгубва здравето си. Щом умът на ученика е заболял, заболява сърцето, заболява волята и той почва да изопачава Истината.

Учителят оказва благотворно влияние в три направления: върху тялото, върху сърцето и върху ума на ученика. Той е като Слънцето. Той всякога и към всички проявява Своите качества.

Като се приближите до Учителя, здравето ви се възстановява, сърцето ви се успокоява, умът ви се прояснява.

Ученикът пази свято онези свои чувства, които съставят основата на Живота му – милосърдие, благодарност и състрадание. Ученикът влиза в положението на всички същества, колкото и малки да са, и се стреми да им помага. Разликата между всички същества се заключава в степента на тяхното съзнание, на тяхната интелигентност.

Към Знанието ученикът пристъпва с благоговение. То е вътрешно качество на душата. Необходимо е благородство на ума и на сърцето, за да следва ученикът с успех своя път. Благородните хора живеят по Любов. Страхливите хора не познават Любовта. Те са жестоки. Над тях седи законът. Ученикът никого не критикува, никого не съди. Когато направи погрешка, той я изправя. Когато види една погрешка в своя ближен, той му помага да я изправи.

Законите и правилата на ученика са написани в душата му.

Ученикът сам в живота си доказва доколко цени завета на вечната Истина. Две неща трябва да има ученикът: достойнство и смирение. Ученикът сам трябва да се съди, преди да е дошъл съдът отвън. Не прави бързи заключения за нещата, които не познаваш добре. Всяко нещо трябва да се познава на мястото, където се намира, защото на светлината едни неща растат, други цъфтят, трети вързват, четвърти зреят. Ученикът на великия Път на Светлината трябва да покаже, че в него Безграничният е вложил нещо Добро.

Ученикът знае, че Вечното, Безграничното не може да се вмести в преходното, ограниченото. В малката човешка глава не може да се събере необятното знание на Битието. Това, което знаем, е само безкрайно малка част от великото Знание. Всички ученици не са на еднакво стъпало на развитие. Едни от тях са напреднали и притежават големи знания и сили, други са едва в началото на своето ученичество. Разликата между първите и вторите е голяма. Ученикът знае своето място в живота на Цялото и е благодарен. Най-първо той е ученик на физическото поле. За да стане истински ученик, трябва да мине през ученичеството на Духовния свят, а оттам – през ученичеството на Божествения свят; значи трябва да мине от видимото, от физическото към невидимото, към безграничния свят на Бога.

Природата употребява два метода за възпитание на човека: Радостта и скръбта. Най-първо тя дава, след това взема. Когато тя дава, човек се радва. Когато взема, човек страда. От Божествено гледище страданието е един велик подтик, за да излезе човек от едно по-нисше и да влезе в едно по-висше състояние.

От ученика се иска безстрашие. Страхът забавя ученика в неговия път. Страхът съществува у всички животни – онова малко чувство, което прави сърцето ви да трепва от страх. Всички престъпления в света стават от страх.

Ученикът трябва да бъде доблестен да изнася фактите, както са в действителност. Той не трябва нито да намалява, нито да увеличава погрешките и Добродетелите си. На всяка Добродетел, която ученикът вижда у някого, той се радва, защото тя е Божественото в човека.

От ученика се иска точност и изпълнение на обещанията. Ученикът изпълнява обещанията си доброволно, не по принуждение. За да бъде ученикът безстрашен, трябва душата му да се изпълни с Любов. Любовта да влезе като подтик, а не страхът. *Само безстрашният може да остане верен на Учителя си. Правилото за ученика гласи: Без страх и без тъмнина, с Обич и Виделина. Бъди свободен и безстрашен. Знай, че у Бога няма обратни решения. Онова, което е обещал, Той всякога изпълнява. Помни едно нещо: не е било време и няма да бъде, когато някой да е сполучил да вземе благото, което Бог е дал някому.*

Безстрашният минава Божествената школа с отворени очи, без превръзка, а страхливият минава през Школата с превръзка на очите, т.е. несъзнателно. В този смисъл всички хора, всички същества са ученици на Великата Разумна Природа. Тя ги води в пътя на тяхното развитие. Несъзнателният живот е подготовка за съзнателния. В несъзнателния живот идеята Учител се превежда с Провидение. Като ученици всички хора – и учени, и прости, и богати, и бедни – са поставени на изпитание. На едного Провидението дава голяма ябълка, на други – малка и наблюдава как я приема. На едного сипва яденето с голяма лъжица, на други – с малка и пак наблюдава. Ако гледате към голямата ябълка или към голямата лъжица на съседа си и се сърдите, не сте издържали изпита си. Ако се радвате, че неговата ябълка е по-голяма, вие сте издържали изпита. Тогава Провидението – Учителят – пише:

"От това дете велик човек ще стане."

Едно от правилата на ученика гласи: не коригирай Абсолютното, Божественото. Никаква сила не е в състояние да измени законите на Битието. Който се опита да се противи на един от тези закони, той сам подписва съдбата си. Божиите закони и пътища са неизменни. Бог е мислил хиляди и милиони години, докато създаде света. Следователно, който иска да се развива правилно, ще мисли и действа като Бога.

Ученикът се съобразява със законите на Живата Природа. Като се дойде до Живата Природа, той казва в себе си: "Добър съм в стремежите си, приемам всички мерки, всички методи, с които Природата работи върху мен. Ще се стремя да бъда безкористен като нея. Ще любя, както Бог люби." В ученика има едно качество – примирение, което почива на дълбокото разбиране на Живота.

Правило за ученика: колкото и да е малка силата ти, употребявай я за твоето растене. Бъди както житното зърно. Поставено при благоприятни условия, то израства и дава изобилен плод.

Една основна идея има ученикът, която е неизменна при всички условия на живота. Тя е опорната точка на неговия живот. Когато душата е излязла от Бога, тази идея Той е написал в нея.

Ученикът трябва да носи в себе си положителни качества. Тогава може да се говори за Любов, Мъдрост, Истина, Правда и Добродетел. Ако ученикът пази Божествените принципи в себе си, цялото Небе му съдейства. Тогава Божественото ще се прояви в живота на ученика. В него е Пълнотата на Живота.

Изпитанията са неизбежни в Пътя на ученика. Научи законите, по които може да превъзмогнеш изпитите, през които ще минеш. Те раждат нови подтици, будят нови сили; така чертаят светлите дни, определени от великата Любов на Вечния. Те носят растеж на всяка душа. Страданията са мъките на раждането на един висш Живот в душата. Те я събуждат за една нова среда, за нови условия, за нова дейност. Тя влиза в един нов свят. Въгленът, подложен на висока температура и силно налягане, добива красотата и чистотата на диаманта. Силата на човека седи в издържаните изпити и страдания. От мъките и страданията се излиза с Любов и Мъдрост. Може да се допусне да минете през известни изпити и скърби, за да се кали Духът ви. Скърбите са привилегия за разумния човек, за да расте, а радостите – благоприятни условия за работа. Те вървят заедно.

Силните хора имат най-големи противоречия и спънки. Условията не са пречка за ученика. Най-великите и гениални хора, както и Великите Учители, са били поставени при най-неблагоприятни условия. Тяхното величие и гениалност се заключават в това, че те са могли да превъзмогнат тези условия.

Започваш ли в името на Любовта една работа, постоянствай, докато имаш резултат. Като посееш нивата си и се умориш, почини си и пак продължи. Когато ти почиваш, Бог работи. Ти наблюдавай как Бог работи на твоята нива. Работи, почивай, размишлявай.

Обичай първо Оня, Който винаги е бил верен и неизменен в Любовта Си към теб. Обичай Оня, Който ти е дал Живота и всички условия.

Мъчнотиите са задачи, които ученикът не трябва да избягва.

Ученикът за всичко благодари на своя Учител. Когато Учителят те постави пред една трудна задача, Той има високо мнение за теб. Тогава ученикът казва: "Господи, всичко, което Ти си сторил за мен, е хубаво; аз се радвам, че мога да разрешавам задачите, които Си ми дал." Задачите, които Учителят дава на ученика, винаги са по силите му; ученикът може да ги разреши.

Учителят казва:

"Дръжте изпитите си добре. Имайте Вяра. Вярата е израз на Любовта. Като падате, ставайте пак. Падналият няма приятел освен Бога. И при най-големите изпитания знай, че не си сам и изоставен. Бог е вдигнал хиляди паднали души, които са се уповавали на Него. Силата на ученика се познава в изпитанията. Не оставяй да мине изпит, неиздържан от теб. Бъди герой и след като падаш и ставаш много пъти, продължавай своя път нагоре, където Истината те зове. Светлината, Мирът и Любовта да те крепят и пазят и да те изведат до победа."

За Учителя се казва:

"Съвършеният е вън от всякаква съблазън. За Него са чужди нашите човешки прояви. Душата Му е пълна с Любов, Мъдрост и Истина."

Любовта на Учителя е изпитана. В нея няма изключения. Изпитва се Любовта на ученика. Ако той мени своите учители, не е познал своя Учител. Неговото сърце няма прозрението на Любовта. Той е още в преддверието.

Знанието на Учителя е изпитано. Изпитва се Знанието на ученика. Изпитва се сърцето и волята на ученика – могат ли да устоят те на съблазните. И ако устоява, ученикът с право заслужава Любовта на Учителя. Учителят се радва, че ученикът е в Светлината на възходящия път.

Противоречията понякога довеждат до разочарование и обезсърчение. Но може ли да има Животът вътрешен смисъл без истинско разбиране? Празната стомна и сухият извор могат ли да задоволят жадния пътник? Изгасналите фарове могат ли да покажат пътя на странстващия кораб?

Когато ученикът минава през противоречията, трябва да има Светлина. Когато през една тъмна нощ на живота пред душата се яви една малка светлинка, тя се изпълва с Радост. Тази светлинка започва постепенно да расте и скоро всичко наоколо става светло. В тази светлинка душата чува гласа на Оня, Който я води. Светлината води изпадналата душа през тъмнината.

В избите на живота Светлината не прониква.

Добре е да видите лицето на животворящото Слънце. Добре е да сте във връзка с животворните лъчи на Виделината.

Ако не работи върху себе си, ученикът не може да използва Знанието, което Учителят му дава. Какво по-голямо богатство искате от мозъка и сърцето, които Разумната Природа е дала? Мозъкът е среда, през която минават светлите, възвишените мисли. Сърцето е олтар, огнище, в което се изработват благородните чувства.

Свети ли вашият ум?

Гори ли свещеният огън на вашето сърце?

Изпитите, които учениците минават, са проверка на техните знания.

За да влезе във връзка със силите на Природата, мозъкът на ученика трябва да бъде разработен и добре сформиран. За да се ползва от силите на Природата и Знанието, което Учителят му дава, от ученика се изисква Абсолютна чистота на сърцето.

Работата на ученика не е толкова външна, колкото вътрешна. Тя седи в онзи вътрешен подтик, който може да предаде на цялото човечество. Със своята чиста мисъл той може да даде един малък тласък. Ученикът не работи сам. Той работи с всички Напреднали същества, с цялото Небе. Той участва във великата Божия работа в света за повдигането на човешките души. Задачата на ученика е да възприема Божествените мисли и да ги предава. По този начин той заема своето място във великия Божествен организъм, в живота на Цялото.

Бог царува на Небето, Бог царува на Земята. Всяка интелигентност, всяко знание, всяка сила, всяка добродетел, всяка мощ – било на човека, било на обществото, било на народа, било на цялото човечество, се дължи на Този, Който е създал света. Този свят има и външен израз. Ние сме членове на този свят и трябва да изпълняваме Божията воля, каквато и да е тя. Този е великият закон на учениците, които искат да реализират Доброто, и то тъй, както е писано в Божествената книга.

Всички форми в Природата са символи на един вечен, идеален свят. Те са книгата, от която ученикът чете какво Вечният е написал. Ученикът започва своето учение от Природата – от изворите, от тревите, цветята, планините; там търси той правилните методи за Живота и Чистотата.

Добре дръжте изпитите на вашето сърце, душа и Дух. Тогава ще ви се отворят вратите на вечната Истина. И Любовта сама ще ви посрещне в преддверието на Новия живот, който Христос, Великият Учител, носи в света. Тогава вашата душа ще се възрадва и изпълни с благодат.

Учител и ученик (Георги Радев)

Пътят на ученика е път на зазоряване. Той е път на вечната Светлина, носителка на Любовта.

Свободата е обширното царство, в което живее ученикът. Ученикът носи Радостта в живота като решение на своите задачи. Радостта на ученика нищо не може да засенчи. Тя прилича на висок връх. Никакъв облак не може да достигне до него. Той всякога е огрян от лъчите на Слънцето. Никакви бури няма на този връх.

По какво ще познаете ученика?

Той носи в себе си една малка светлина. Говори меко, не дразни ухото. Той ще те нахрани с хубава храна, няма да развали вкуса ти. Разбирайте тези неща не по форма, а по вътрешен смисъл. Докато хората разискват и все спорят, ученикът се вслушва в Божествения живот, който работи в него. Слуша какво неговият Учител му говори.

Този, Който те води, е верен и истинен във всичките Си пътища.

Той е Учителя на вечната Светлина, на проявената безгранична Любов.

Ти ще учиш, ще търпиш, ще се радваш, ще мислиш, ще работиш, ще благодариш – това е Волята на Безграничния.

Учителят е всякога на страната на добрите ученици.

Учителят е всякога абсолютно истинен към ученика.

Ученикът трябва да познава своя Учител с абсолютна Вяра. Него Учителя познава през Вечността в целия му развой и път. Едничката грижа на Учителя е да се прослави Бог в човешките души. Затова е дошъл Учителят. Да познаваш Бога и Учителя – това е Живот вечен.

Тихият глас на Вечния се разнася в Природата във всички нейни кътчета. В светлите ручейчета, в цъфналите цветенца, в огрените от Слънцето върхове – навсякъде Духът на проявения Бог говори. Той внася Мир и Радост в душите, Любов към всичко живо. Там, където Неговият поглед е насочен, Истината живее, Светлината работи, Чистотата сърцето краси. Лъчите на живото Слънце еднакво падат на праведни и грешни. Когато познаеш Неговия говор, Любовта ще се разцъфти в душата ти. Бог е Любов. Когото тази Любов озарява, само той я познава. Тогава ще познаете своята задача на Земята. Всяка душа е дошла на този свят да даде нещо. Тя идва на Земята да добие опитност и да донесе нещо на света. Душата трябва да бъде съзнателна за своята задача и мисия.

Божествената наука, на която Природата и цялата Вселена са само външни прояви, носи на избраните души, които се вслушват в гласа на Духа, великото благо – изявяване, проявяване, опознаване и сближаване. Това са живите процеси на Божественото, което сега ни се разкрива и ни приканва към честен труд и благородна работа. Вслушвайте се в тоя глас. Разумявайте правилно Неговите упътвания с Радост и Веселие на душата.

Събирайте сладкия нектар на Живота от Божествените цветя като трудолюбивите пчели, които са избрали хармонията, чистотата и порядъка.

Търси Светлината, при която можеш да четеш.

Търси Топлината, при която плодовете зреят. Те са приятните в Живота – носители на Истината. А самата Истина е глава на разумното в Живота. Любовта е първият плод на Духа. А Мъдростта е силата, която организира нещата.

Човекът на Любовта е в Истината; не оня, който говори за Любовта, но който я има в душата си.

Човекът на Мъдростта е в Светлината; не оня, който говори за Мъдростта, но който я има в своя Дух.

Човекът на Добродетелта е в творческата Мирова воля; не оня, който говори за Добродетелта, но който я има в своето сърце.

Къде е Истината? – Там, дето душата, Духът и сърцето са свободни. Живейте в Любовта, за да разберете Божията мисъл за самите вас. Великото и малкото са в хармония само в Любовта, в която Бог се изявява.

Два пътя водят към Бога: пътят на Любовта и пътят на Мъдростта. Пътят на Любовта е приятен за ходене, по него и децата ходят. Но пътят на Мъдростта е стръмен и скалист, пълен с препятствия. Той минава през най-високите върхове, където бури вилнеят. През този път ученикът може да мине само със своя Учител. Любовта е най-добрата подготовка за възприемане на Мъдростта.

Приложете живия Огън на Любовта, живата Светлина на Мъдростта; живата Сила на Истината.

Любовта, от която блика Животът, е истинска Любов.

Мъдростта, от която блика Светлина, е истинска Мъдрост.

Истината, от която иде Свободата, е самата Истина. Там Духът цари.

Бог е Светлина, в която зреят плодовете на Добродетелта.

Великите идеи живеят в благородните души. Светлите мисли – в светлите умове. Чистите желания – в чистите сърца.

На трудолюбивите ученици ние ще проговорим със зрящите лъчи на Виделината в присъствието на Любовта, Мъдростта и Истината.

"Аз и Отец Ми ще дойдем и ще направим жилище във вас."

Аз ще дам всичкото Мое съдействие на Моите добри ученици, които ходят в пътя на благостта.

Любовта, Мъдростта и Истината да бъдат с вас сега и всякога през всичките векове. Те да топлят и озаряват всичко Добро и възвишено във вас.

Това са думите на Живота.

Ученикът, който се учи добре, има Любовта на своя Учител.

Блажени любещите, защото ще имат изобилен Живот.

Блажени ходещите в Мъдрост, защото ще пребиават в Светлината.

Блажени живеещите в Истината, понеже от тях ще паднат веригите на ограниченията.

Това е вечният Завет на Духа.

Благословението на Учителя:

Любовта да бъде с вас. Любовта, която носи Мир, Радост, разумност, търпение.

Любовта на Духа Свети да ви озарява. Бъдете весели духом. Слънцето на Живота еднакво грее всякога.

Моят Мир да бъде с всички вас, които носите Божията чистота.

Моята Светлина и Обич еднакво да пребъдват във всички ви, ученици на Живота.

МУЗИКАЛНОТО ТВОРЧЕСТВО НА УЧИТЕЛЯ

Когато Природата се подновява, птичките пеят.
В началото на всяка Божествена култура човеците пеят.
Когато светът се пресъздава, Ангелите пеят.

Учителя

Музиката съпътстваше Учителя навсякъде. Тя беше израз на Живота, който Той носеше, израз на онази вътрешна Пълнота, Мир, Хармония и Красота, които Го изпълваха. Тя отразяваше всеки момент от живота ни с Него. Чрез нея Той говореше тъй, както и със своето Слово. Учителя започваше и завършваше всяка работа с музика. Разумният живот се проявява музикално.

В първите години от живота на Обществото, в малките кръжоци, които се създаваха, са се пели някои религиозни или църковни песни. Те са били достатъчни, за да изразят тогавашното религиозно настроение. Създавали са една благоприятна атмосфера за онези първи наченки на духовен живот. Защото музиката през всички времена е била най-простият, естествен и непосредствен израз на живота. Тя всякога е отговаряла на неговите изисквания. В онези първи времена музиката е била проникната с молитвен дух. Песните са били благодарствени – псалми и хваления на Вечния. Тази музика завари Учителя и я запази. Защото Той винаги започваше оттам, докъдето човек беше достигнал. Подобряваше това, което намираше, и след това започваше да полага основите на новото и да гради по-нататък. Учителя нищо не пренебрегваше. Той използваше и най-малката придобивка като градивен елемент, намираше нейното място. Наистина смирението е качество на великите души. Той казва:

Ако си на път и носиш вода със себе си, не я изливай преди да дойдеш до извора.

Учителя подобри тази музика, тури ред и яснота в изпълнението ѝ. Създаде постепенно вътрешни условия за съзнателно пеене. Тъй музиката намери своето истинско място, доби своето значение.

По-късно Учителя даде първите Свои песни. Те имаха същия характер, ала в тях се чувстваха вече трепетите на един нов живот. Една от първите песни, които Учителя даде, е *Страдна душо, ти копнееш*. В тази песен има нещо древно, вечно, непреходно. Човешката душа разговаря с Твореца. Пред Него тя се отваря, разкрива своите чувства и своя копнеж с чистосърдечието на дете. Тази песен е красив израз на най-свещения момент от живота на душата, когато в нея трепва Любовта към Вечния. Мелодията е старинна, благородна като самородно, чисто злато. Тя завършва със затихващи, милващи тонове, които утешават, успокояват, въдворяват Мира.

Постепенно Учителя дава нови песни, в съответствие със засилването и разрастването на духовния живот. В някои от тях се долавят борческите мотиви на старите богомили, неустрашимите борци за Свобода и Правда. Така постепенно новите песни, изразители на новия живот, заеха своето място. Като проследим песните от онова време, тъй както ги е давал Учителя, можем да съдим за тогавашното състояние на душите, за средата, в която са живели, за мъчнотиите, които са срещали – външни и вътрешни, за борбите,

които са водили. По тях можем да проследим стъпка по стъпка онази благотворна работа, която Учителя е извършил, онзи подтик към съзнателен живот, който е дал.

Песните *Събуди се*, *Стани*, *Милосърдието*, *Зора се чудна зазорява* изразяват живота от този период.

В песните *Росна капко*, *На белия цвят*, *Ний сме славейчета горски* се долавя вече радостният ритъм и свежият лъх на ранното утро. По отношение на старата религиозна музика тези песни са революционни не само по текст, но и по характера на мелодичната линия, която им е дадена, както и по свежия и бодър ритъм, който ги изпълва. Те говорят вече за излизане на съзнанието от затворения кръг на религиозните форми с неговите корави традиции, неподвижни понятия и представи всред пробуждащата се Природа – към радостния живот на новия ден.

Все от това време са и благодарствените утринни песни *Благославяй* и *Ще се развеселя* – красива мелодия върху текст от пророк Исаия. В тях се чувства моментът на очакването, готовността преди да се почне истинската работа и учение. Песните *Изгрява вече ден тържествен*, *Сине мой*, *Изгрей, изгрей, ти, мое слънце* изразяват същия момент на живота. Всички тези песни показват, че човек се подготвя за съзнателната работа, която му предстои. Работа, която изисква постоянство, търпение и Любов.

В това време Учителя дава химна на Бялото Братство – *Напред да ходим смело*. Мощен устрем има в тази песен. Това е химн на Светлите сили, които идват да помогнат на човека, да го повдигнат и освободят. Впоследствие Учителя даде и други химни. Във всички тях се чувства бодрата стъпка на пробудения човек, който съзнава своята сила, знае своя път, вижда своята цел. Към този период спада *Песента на гласните букви*. Това е първото вокално и дихателно упражнение. Това простичко упражнение има бодрия ритъм на младенческия живот. Ако го изпеете последователно с всяка една от гласните букви – *а*, *о*, *у*, *е*, *и* – то може да измени едно лошо състояние у вас в добро. Това упражнение ознаменува започването на съзнателната работа.

С отварянето на Школите Учителя въвежда учениците в една нова област на Живота и следователно в една нова област на музиката. Нови изисквания, нови задачи изникват пред нея. Тя е неразделно свързана с живота на учениците. Съпътства ги навсякъде. Към нея те прибягват при всички случаи, тя става важен метод за работа в Школата, метод за възпитание и самовъзпитание. Музиката не изразява само настроенията и чувствата, тя не е само изкуство, тя е и наука. Тя е една сила. Тази музика трябва да се изучава и прилага. Учителя я нарече окултна музика, органическа музика или музика на Природата. Той казва:

> *Изучавайте музиката като наука и изкуство, условие за съграждане на човешкия характер.*

Учителя прави следното съпоставяне между обикновена и окултна музика:

> *Обикновената музика, тъй както се е развила технически, е подготвителна степен към окултната музика. В обикновената музика има два момента – един момент на радост, а вторият на скръб. Единият момент представлява съграждане, другият – рушене. Обаче в това съграждане и разрушение няма нищо определено, няма идея, няма път. Затова тази музика винаги остава незавършена. Тя оставя в душата едно чувство на неудовлетвореност, една тъга, докато музиката трябва да оставя едно радостно чувство във възходяща степен. В музиката има творчество. Истинската музика не е нито в скръбта, нито в радостта. Тя уравновесява силите, които създават тези състояния в човешката душа. Музиката е изкуство, което гради. Без музика нищо не може да се извърши.*

Най-добрата песен от обикновената музика става едно окултно упражнение, но никога не може да стане една окултна песен. Едно окултно упражнение може да стане една най-добра песен, но една окултна песен не може да я преведете в една обикновена песен. Това е немислимо. Ако изглаждате едно окултно упражнение, постепенно ще му придадете характер на обикновена музика. Трептенията на окултната музика са по-силни, по-мощни. Тяхната проникваемост е по-голяма. Някои от големите музиканти се приближават към границите на окултната музика, но те са малцина.

Окултната музика се отличава със своята крайна мекота, яснота, картинност и природни образи.

Окултната музика е музика на Природата. Тя действа чрез картини и образи. Всички картини в Природата са символи на онези живи сили и закони, които работят в нея. За да проникне във вътрешната страна на Живота, човек трябва да разбира тези образи.

В окултната музика дисонансите се допущат, за да пазят равновесие. Злото от музикално гледище е един дисонанс в Живота. Дисонансът е потребен; след него идва хармонията.

Между всички явления в Природата има тясна връзка, както между тоновете на музикалните гами. Явленията в Природата са наредени по законите за образуване на гамите. Тази последователност на явленията наричаме природни гами. Измени ли се мястото на един от тия тонове, цялата гама се изменя. Когато човек попадне в една от тия гами, когато хармонизира силите на своя организъм, той влиза в Природата, разбира я, въодушевява се от обстановката, която го заобикаля, неусетно започва да пее от дълбочината на душата си. Това показва, че той е влязъл в хармония с природната музика. Той приглася на Природата. Това значи да бъде човек в хармония с Божественото в Природата. Няма по-велико изкуство и по-велика музика от изкуството и музиката на Природата. Всички велики хора са превеждали от тази музика на Природата. Те са я долавяли и изразявали в слово, песен, мисъл, дело, във всяка своя постъпка. Това е смисълът на съвършенството – да се хармонизира човек със силите на Великата Разумна Природа, да чува музиката на Всемира.

Понякога в нашите екскурзии из планините Учителя ни е спирал при някой хубав ручей и е обръщал вниманието ни върху песента на водите между камъните. В някои места тази музика е особено красива. На други места Той ни караше дълго време да разместваме камъчетата, докато песента на водите стане хармонична, хубава. Музиката на Природата се възприема не само с ухото, тя се възприема и с душата.

Мотивите в окултните упражнения са взети от Природата. Образите и ритъмът – също. Учителя даде първото упражнение:

Сила жива, сила жива.
Кажи ми, кажи ми
де вода извира.

То има ритъма, чистотата, простотата и красотата на планински поток, който скача по камъчетата надолу. Идеята е изразена приблизително. Природата е жива. Това е мажорен мотив. Темпът е жив, ободряващ. Като се пее това упражнение, то внася в човек Живот, събужда Сила. Думите са прости, ясни, будят красиви образи и картини.

Учителя казва:

Живи картини дава само живата светлина, те са незабравими. Следователно музиката ще ви помогне, щото онова, което е заложено у вас, да се развие, за да можете да си създадете новите образи. Външният образ трябва да бъде красив, но той трябва да има идея.

Като казваме *де вода извира*, ние търсим Извора, Високия извор. Това е образец на окултен мотив. Във втората част на упражнението мелодията и ритъмът се сменят.

Скръбта си ти кажи,
сърце си ти отвори
на слънчеви лъчи.

Тук вече имаме едно състояние на скръб. Това упражнение е метод да се превърне едно негативно състояние в положително, да се използват отрицателните сили за творческа работа. Скръбта се ражда от липсата на Светлина. Дойде ли Светлината, скръбта изчезва. Слънцето лекува скръбта.

Понякога Учителя създаваше песните непосредствено, в момента, като отговор на една нужда, като решение на една задача, като метод за излизане от дадено състояние.

Веднъж ние бяхме с Учителя на топлия южен склон под езерото *Махабур*, насядали върху ароматните смрики, огрени от Слънцето. Водеше се един от онези незабравими разговори, при които душите се отварят за Светлината, както цветята. Върховете бяха прозрачни, а долу, върху водите на езерото, играеха слънчевите лъчи и изпълваха с трепет цялата долина. Всички бяха радостни и щастливи. Само една ученичка седеше настрана натъжена и скръбна. Тя не виждаше Слънцето, нито чудните гледки наоколо, душата ѝ беше затворена за Словото на Учителя. Като спря да говори, Учителя погледна към нея, срещна пълните ѝ със сълзи очи и, като взе цигулката, почна да свири една нежна, тиха мелодия. После я запя, като сложи следните думи:

Весел ти бъди, бодър ти стани,
грижите на живота са товар безполезен...

Песента подхванаха всички. Една светла мелодия се разнесе над ароматните поляни. Ученичката престана да плаче, погледна учудено, усмихна се, душата ѝ се отвори за красотата на Живота и тя запя с всички.

При друг един случай, подобен на този, Учителя изпя песента:

Да имаш вяра, вяра.
Да имаш вяра...

като отговор на едно състояние на обезверяване, на съмнение.

Тези песни останаха като методи, чрез които човек може да превърне едно негативно състояние в положително, да насочи силите към Добро.

При окултното пеене важен е резултатът. Това, което пееш, трябва да преживееш с ума, сърцето, душата си. Тогава цялото Битие пее и взема участие. В ума и сърцето влизат нови сили. Учителя казва:

Ако твоето пеене може да подейства на скъперника и той отвори кесията си, то е окултно пеене. Ако твоята музика оздравява болния, тя е окултна, Божествена. С нея ти можеш да работиш. Музиката е сила.

Понякога Учителя вземаше само една единствена дума. Пееше я по различни начини, докато посредством песента разкриеше нейното съдържание за нас. Така чрез една дума само, чрез музиката, която тя съдържа, Той ни въвеждаше в един красив свят.

Тази дума ставаше ключ да се отваря този свят. Веднъж Учителя изпя думата *благост*. От нея той създаде песен за Светлината. По-късно Учителя даде песните *Вдъхновение*, *Вехади*, *Аум*. Това са мантри, свещени песни, песни за хармонизиране с Божественото в Природата. В тях има сила.

Има песни от Учителя, които премахват всяко недоволство и неразположение, внасят бодрост, здраве и Радост в душата. Тези песни повдигат духа, внасят надежда в Доброто и Красивото, в Живота. От този вид песни са *Сладко, медено*, *Тъги, скърби са богатство*, *Блага дума на устата* и други.

Учителя казва:

Като станете сутрин, изпейте си една малка песен и тогава почнете работа. Изпейте песента в себе си – работите ви ще вървят добре. Без музика нищо не може да се извърши. Чрез музиката можете да създадете в себе си характер.

Окултните упражнения са за тониране на организма. Ако искате да се тонирате, да възстановите своя Мир и добро разположение, пейте.

Окултната музика е едно спомагателно средство за развиване на ума и сърцето, на техните способности и сили. Обаче Учителя казва:

Не очаквайте големи резулати. Големите резултати са били винаги спънка.

Очаквайте малки резултати, микроскопически, в тях е силата. Растенето в Природата става едва доловимо. Благодарете за най-малките придобивки.

Окултните упражнения са песни на Природата. Техният ритъм внася здраве. Учителя казва:

Тези упражнения ви се дават наготово. Това е едно съкращаване на труда. Иначе тия упражнения ще ги търсите из рилските гори, по планините, по изворите, из народа, но трябва ухо и разбиране, за да се хванат истинските мотиви.

В Природата тихото и силно пеене изразява известна идея. В окултната музика се изразяват образно всички чувства. Учителя казва:

Трябва да знаете как да изразите едно чувство. Идея има в окултната музика. Поезията е скрита в нея.

Музиката е говор изразителен и ясен. Той трябва да отговаря на съдържанието. Когато говори Любовта, тя говори тихо. Тихото пеене облагородява. Силното пеене е повече волево. Учителя казва:

Когато искате да предадете нещо възвишено, благородно на вашата мисъл, на вашите чувства, трябва да пеете тихо.

Учителя възпяваше красивите явления на Живота вдъхновено, с простота и сила. Вземаше най-хубавите, най-чистите образи, обгръщаше ги с Любов, проникваше ги със Светлина, докато през тях започваше да струи вечната Виделина на великия, неизменния свят. Тогава тези образи се изпълваха със съдържание и смисъл.

Между окултните упражнения, които Учителя ни даде, има малък химн на изгряващото Слънце. Той започва с простите и ясни слова:

Изгрява Слънцето,
праща светлина.
Носи Радост за Живота тя.

Мелодията със същото просто съвършенство извиква картината на изгряващото Слънце. Тази песен се придружава с широки, плавни движения, като че душата се отваря, за да приеме Светлината. Учителя пояснява:

Като пеете това упражнение, вашето Слънце да изгрее. Ние не разбираме Слънцето в Природата. Ние не пеем на това външно Слънце. Когато това наше Слънце изгрее, то ни праща Светлина, която носи Радост на Живота. Тогава идва Силата – сила жива, изворна, течуща. Като приема тази Сила, човек става един жив извор – изявление на Вечния.

В третата част следва текст на непознат древен език. Ако се преведат движенията, които придружават тези думи, те означават правилно даване и приемане. Даването е начало на съзнателен живот.

Много от правилата за ученика Учителя облече в красивата дреха на музиката. Вложи в тях съответен ритъм. Така създаде ред малки песни. Който се проникне от тяхната мелодия и ритъм, разбира, че това са правила на самия Живот. Към този род упражнения спадат *Мисли, право мисли*, *Сила, здраве е богатство*, *При всичките условия на живота*, *Тъги, скърби са богатство*, *Сила, живот и здраве*, *Аз мога да любя, добър да стана* и прочее.

Животът, Словото и музиката в Учителя бяха едно – хваление на Вечния, на Когото са посветени най-хубавите от химните, които Учителя създаде. Те ще звучат през вечността, ще се носят по цялата Земя, ще говорят на човешките души непосредствено на език, който те разбират, независимо от това кои ширини и дължини на земното кълбо обитават. Това е песента на Словото, която изпълва Всемира, направена достъпна за човеците.

Бог е Любов вечна, безгранична, пълна с Живот – Живот на благия Божий Дух.

Към тези песни спадат *Духът Божий*, *Химн на Великата душа*, *Махар Бену Аба*, *Венир Бенир* и други. Последните песни са на древен, прастар език, отдавна забравен от човеците. Всяка дума от този език е сама по себе си песен. Макар непреводими, тези думи говорят на душата за Непостижимия, Безграничния, Незнайния.

Учителя чувстваше музиката в красивото Слово и можеше да я изпее. Така Той сложи мелодии върху текст от първата глава на Евангелието от Йоан. Това са песните *В начало бе Словото* и *Имаше человек, изпратен от Бога*. Тези песни са величествени, драматични, в тях има дълбочина и сила.

Мелодията придава мистичната драматичност на текста, тя го тълкува. Към тези песни можем да причислим и последната творба на Учителя – Седемте дни на Творението, върху текст от Битие, разширен и допълнен от Него. Тържествени, пропити с дълбок драматизъм и мистика мелодии придружават вечните слова, които Бог изрича в човешката душа, когато дните на Творението започват за нея.

Тази творба се състои от седем мелодии, за всеки от седемте дни, като всяка една последователно започва и свършва с една от степените на натуралната до-мажорна гама. Непрекъснато следват дните на Творението. През цялата вечност траят те. Божиите Слова не са еднократни, те непреривно стават, вечно се изпълняват за всички души.

Когато Учителя говореше за музика и пеене, Той разбираше преди всичко Живота и неговото проявление. Животът беше за Него музика.

В продължение на много време постепенно Той разкриваше пред нас този дълбок смисъл на музиката. Учителя казва:

Когато говоря за музиката и пеенето, аз ги разглеждам в широк смисъл. Всяка права мисъл, всяко право чувство, всяка права постъпка представляват правилно съчетание на тонове. Да бъдеш добър, да бъдеш учен, това е музика. Изучавайте живота на философите и учените и ще видите, че те са били музикални хора. Докато човек има музика в себе си, той мисли. Щом музиката изчезне, и мисълта престава.

Учениците той съветва:

Живейте разумно. Работете върху музиката, за да развиете ухото си, правилно да възприемате. Музикалното ухо схваща не само целите тонове и полутоновете, но и една четвърт и осминка от тона. Всеки човек има инструмент – сърцето, на което свири. Сърцето е Божествен инструмент на човека. Струните са мислите. Нагласете струните, нагласете мислите си добре с разумната воля – свирете и пейте. Всеки обича добрия музикант.

Учителя казва:

Без музика и хармония човек не може да мисли. Щом не може да мисли правилно, не може да има никакви постижения. Музиката е необходима за

съзнанието и душата на човека. Тя разширява съзнанието, повдига Духа, облагородява душата и помага на мисълта.

Музикалният човек лесно се справя с противоречията и мъчнотиите в Живота. Както музиката влияе върху мисълта, така и мисълта влияе върху музиката. Правилото е: мислете право, приемайте само чистите мисли, за да пеете и свирите добре, т.е. за да живеете добре.

Природата е построена върху тоновете на музиката. Учителя казва:

Най-първо ние ще изучаваме природната музика, чистите тонове, които не са покварени. Във всички песни, които съм дал досега, важното нещо е чистотата на тоновете. Те освобождават човека от живота на миналото.

Когато говори за тон, Учителя не разбира само степен в гамата; Той подразбира едно състояние в Живота, една степен в пробуждането на съзнанието, едно постижение в Пътя на ученика:

Музикалният тон има три качества: първото качество на музикалния тон е светлата мисъл, второто качество – възвишеното, благородното чувство, третото качество – добрата постъпка.

Степените в гамата отговарят на следните състояния:

До – начало, напрежение, едно семенце, което е посято в почвата.

Ре – движение, определена посока, покълване.

Ми – първата стъпка, постижение и израстване.

Това е първата терца – човек се самоопределя.

Фа – укрепване, хармонизиране силите на ума, сърцето и волята. Готовност за работа в съзнателния живот.

Сол – животът на сърцето, разцъфтяване, проява на красивите чувства, Красотата.

Ла – развитие, зреене, приемане благата на Живота.

Си – един узрял плод, един завършен резултат, добрият живот, благодарност.

Това са степени на съзнателния живот, през които човек минава в своя възходящ път. Учителя казва:

Музиката, пеенето е събуждане, проявление на Любовта във вашата душа.

Така разгледани, тоновете добиват смисъл, изпълват се със съдържание. Този закон е спазен в песните на Учителя. Всяка от тях започва с тон, който отговаря на нейното съдържание. Езикът на седемте тона е говорът на Вечния, Който зове човешката душа, повдига я към Себе Си. Учителя казва:

Аз говоря за съзнателната музика, а не за статичната.

Музика Учителя нарича съзнателния Живот.

В музиката най-първо ще внасяте хармония в мислите, чувствата и постъпките си и тогава ще пеете.

Музиката не е външен, механичен процес. Тя е преди всичко дълбоко, вътрешно преживяване, дълбок вътрешен живот. Тоновете са средство, те не са само глас, те имат съдържание и смисъл.

Всяка степен в тоновата редица отговаря на една Добродетел, на едно качество на душата, на една способност на ума, на едно чувство на сърцето. Да вземете верен тон значи да проявите правилно тази Добродетел. Да пееш добре значи да живееш добре, да мислиш добре, да чувстваш добре, да постъпваш добре. Когато Учителя говори за преминаване от една гама в друга, Той подразбира преминаването от едно състояние в друго, от един свят в друг. Музикалност значи хармонична проява на всички способности на ума, на всички благородни чувства на сърцето, на всички възвишени идеи на душата.

Музиката е дреха на Доброто.

Разумният Живот се проявява по законите на музиката. Това е новата философия на музиката, която Учителя преподаваше в Школите. Музикалният човек внася нещо ново във всичко, каквото прави, във всяка мисъл, чувство и постъпка, във всеки тон, който взема, във всяка песен, която пее.

Гледайте музикално на всичко, което става в света, съгласувайте се с Разумното начало. В Бога живеем и се движим, в това движение има хармония.

Това, което хората наричат музика, поезия и наука, представлява външно отражение на Божествената музика, поезия и наука, които се долавят от човешкия ум и сърце и се изнасят навън.

Пеенето трябва да изразява правата мисъл и благородните чувства, които смекчават и облагородяват характера на човека. Истинското пеене трябва да включва три елемента:

Първо, трябва да произтича от разумната Любов.

Второ, трябва да се придобива с Вяра, която дава широчина и простор на гласа.

Трето, в пеенето трябва да има Надежда, че това, което се пее, може да се реализира.

Щом в пеенето има Вяра, Надежда и Любов, Животът се проявява. Пеенето трябва да бъде непреривен подтик в живота на човека.

Задачата на музиката Учителя поставяше ясно:

Помнете едно нещо: пеенето и музиката имат смисъл само тогава, когато служат за облагородяване на човека. За характера на човека се съди по неговата музикалност. Колкото по-музикален е човек, толкова характерът му е по-издържан.

Да бъде човек музикален, не значи да знае да свири и да пее, но да има дълбок вътрешен усет към музиката.

Музиката внася в душата на човека разширение, в Духа – Сила и мощ, в сърцето – мекота и Топлина, а в ума – Светлина и Свобода. Като говорим за музиката, намираме, че малко хора са истински музикални. Повечето започват с техническата страна на музиката. Музиката има много страни. Тя има сложен характер. Техниката е само едната страна.

Ние се интересуваме от музиката главно от възпитателно гледище. Възпитателната страна на музиката представлява нейната научна страна.

В хубавото пеене има чувство и мисъл, Светлина и Топлина. В този смисъл пеенето е необходим предмет в Школата. Който не знае да пее, не може да бъде ученик. За ученика музиката е като броня. Тя го предпазва от външни и вътрешни неблагоприятни условия. Музиката служи за равновесие, пази човека да не се увлича от лошите страни на живота. Тя същевременно укрепва човека. Където ходи човек, щом пее, той се намира в безопасност.

Между музикалното чувство и разсъдливостта на човека има съотношение. Колкото по-музикален е той, толкова разсъдителните му способности са по-силно развити.

Най-възвишеният израз на Любовта е музиката. Без музика Любовта не може да се прояви в материалния свят. Едно нещо се изисква от съвременните хора – да пеят правилно и с Любов. Така ще настане Мир и Радост на Земята. Злото отстъпва пред музиката, както и пред Любовта.

Правилното пеене подразбира да схващаш нещата правилно.

Доброто пеене подразбира да ги изразиш правилно.

Учителя създаде цикъл малки художествени песни, в които има много Радост, Надежда и Светлина. Това са песните, които възпяват новия живот, идващия живот. Към тях спадат *Добър ден е светлият ден* – спокойна, светла песен на Доброто, *Там далече зная чуден край*, *Цветята цъфтяха*, *Красив е животът на нашата душа*, *Дощe ден* и други. Един свещен идеал има човешката душа, за който тя копнее, към който се стреми. За него пее тя, когато е тъжна и когато е радостна. От него черпи сили, за да върви по своя път.

Между музикалните упражнения, които Учителя даде, има песни, в които се възпяват големите противоречия в Живота. Тези песни имат характер на концертни художествени арии. В тях са изразени онези тежки състояния, през които душата минава в своя път, ала просветлени, проникнати от едно дълбоко съзнание, примирение и упование във Всемогъщия. Това са трудните места на Живота. Тук са необходими всичките сили на душата и Духа, за да премине човек от един свят на мрак и ограничение към света на Светлината и Свободата, от стария в новия живот. Тези два момента са изразени с ненадминатадълбочина и сила в песните на Учителя *В пустинята на живота*, *Обетована земя*, *Скръбта и странникът*, *Буря*, *Студен си ти*, *Страшен беше вятърът* и други. В тях проличава новото отношение към противоречията и страданията. Когато те бъдат разбрани, издържани и преминати, човек влиза в Обетованата земя.

Учителя казва:

> *Като дойдеш до онази постоянна Светлина, която няма да угасне, като дойдеш до онази постоянна Топлина, която няма да се намалява, като дойдеш до постоянната Сила, ти вече си в областта на своя собствен дом, ти си в Божието Царство, където можеш да слугуваш. Това е Обетованата земя. Щом извървиш пътя си, ще дойдеш там и ще те посрещнат твоите близки, които мислят, чувстват и постъпват като теб. Те ще ти стиснат ръката и ще ти кажат: "Ние сме радостни, че извървя дългия път и дойде при нас."*
>
> *От тъмнина към Светлина,*
> *от студ към Топлина,*
> *от безсилие към Сила.*

Учителя работи дълго време върху българската народна песен. Той я познаваше добре още от своите пътувания из цялата страна. Той беше събрал много ценни народни песни. Често ги свиреше и тълкуваше пред нас. По музиката на българина съдеше къде и как се е отклонил той от Правия път. Учителя работи върху нея години, докато възстанови нейната първична чистота, и даде няколко образци на чиста народна песен.

Всички тежки положения и събития, през които е минал българският народ в своя исторически път, са се отразили върху народната песен. Внесли са в нея мотиви на скръб, отчаяние, безнадежност, неверие, омраза, отмъщение, изменили са съдържанието, изопачили са мелодията и ритъма. В нея са проникнали и чужди влияния. Тя вече не е могла да оказва онова благотворно влияние върху българина, не е могла да му бъде утешител, вдъхновител, пътеводител, каквото е било нейното първоначално предназначение.

Учителя работи години, докато възстанови нейната първична чистота. Той даде няколко образци, в които, като запази нейния специфичен характер, очисти мелодията и ритъма, внесе Чистия живот в текста, осмисли образите, вложи в тях първоначалните идеи, които те имаха. Момъкът, момата, майката, бащата, изворът, нивата, стадото се изпълниха с ново светло съдържание и смисъл, добиха своето първично значение.

Всички образи тук, на Земята, са символи на един вечен, реален свят. В него трябва да се търсят първообразите на нещата.

Музиката, като изкуство и Живот, има една свещена задача – да облагороди и повдигне човека. Към този тип песни от Учителя спадат *А бре, синко*, *Ставай, дъще*, *Угледна мома*, *Идилията*, *Духай, ветре*, *Татунчо* и други.

Музикалното творчество на Учителя е голямо. То е израз на онзи висш живот на Любовта, Мъдростта и Истината, на който е израз и Неговото Слово.

Пътят, Истината и Животът, това са трите основни тона на идеалната хармония, която съществува във Всемира. Върху нея се гради Разумният живот. Божествената хармония създаде красотата в цялата Природа. От нея черпи вдъхновение и сила всяко живо същество.

Светлите мисли, благородните стремежи, добрите постъпки са израз на тази хармония в човека. Върху тях почива неговият живот, здраве и щастие.

В новата раса, която иде, музиката ще дойде до своя разцвет.

Хармония, в която Любовта внася Живот. Хармония, в която Мъдростта внася Светлина. Хармония, в която Истината внася Сила – това са най-желаните неща за човешката душа. Това е бъдещото благо, което чрез идващата нова раса ще се внесе в света.

*
* *

Всички движения в Природата, които имат разумен подтик, са музикални.

Паневритмията внася Живот, Сила, Радост и Красота в човешката душа.

Паневритмията е наука за приемане разумните движение на Природата.

Учителя

Движението изразява реалността така, както музиката и Словото. При съчетаване на трите – слово, музика и движение – се постига пълнота, дълбочина и сила.

Учителя даде *Гамата*, изпълнена с движения – най-простото упражнение, където Той съчетава тези три изразни средства. Като изпълнявате това упражнение, тези широки, свободни, пълни със смисъл движения и пеете гамата, ще почувствате една малка радост, едно малко освобождение. Тези прости тонове се изпълват със съдържание, каквото не сте подозирали досега. Не ясно и определено, но вие ще се докоснете до онази неуловима, неопределима реалност, която е скрита зад тоновете. Това ще ви даде подтик да ги изучавате. Това съдържание вечно ще ви се разкрива и обогатява вашия живот.

Веднъж един от младите братя изпълни *Псалом 133* с движения. Той го беше научил от Учителя. Тогава почувствахме силата, красотата и смисъла на този псалм.

Когато музиката се съедини с движението, тя е красива. Когато се съедини с речта, става още по-красива. Движенията вървят по същите закони, както и тоновете. Те трябва да бъдат музикални.

Учителя даде една система от упражнения, в които музиката е съчетана с движения и слово. Двадесет и осем упражнения са свързани според известни вътрешни закони в една красива игра, израз на един светъл, възходящ Живот. Учителя я нарече *Паневритмия*. Той даде музиката и движенията последователно. Това голямо дело Учителя създаде просто и скромно. Създаде го незабелязано, почна го като че случайно.

Едно топла лятна привечер ние се бяхме събрали около Учителя на поляната. Наскоро беше валял дъжд. Въздухът беше свеж и влажен, наситен с онзи сладостен дъх на боровете, който му придаваше вкус на горски мед. В тревите щурчетата се обаждаха вече. Слънцето се спускаше към горите. Часовете и минутите минаваха край Учителя като пратеници от далечна страна, натоварени със скъпи дарове. Всеки миг се приближаваше с почитание, слагаше своя дар и отминаваше с мълчалив поклон. Такава пълнота се чувстваше в присъствието на Учителя, даже и когато не говореше.

Мнозина от братята и сестрите, които присъстваха, бяха музиканти. Разговорът се водеше върху народната музика и игри, с които българският народ е твърде богат. Учителя обясняваше някои стъпки в народните игри, превеждаше тяхното значение, после изсвири няколко мелодии, като посочи кои са първичните, чисти мотиви в тях и кои – вмъкнатите впоследствие.

Много от народните песни и танци водят началото си от древните окултни школи. В тях е скрито известно знание. Самите те представляват методи, с които човек може да си помогне и при разрешаване на някои задачи в живота. На народа, както и на децата, знанието за Живота се предава чрез игри и песни. Традицията, живата народна летопис ги е запазила до днес, макар и изопачени и покварени от неправилния живот на ред поколения.

Учителя изсвири няколко мотива, които Той беше възстановил и очистил, и пожела някои от братята и сестрите да ги придружат с движения. Всеки по свое вътрешно чувство изрази ритъма и музиката. Получи се пъстро разнообразие. Учителя свиреше и наблюдаваше, без да поправя. После Той сам показа най-простите и естествени движения, които могат да придружават една мелодия. Някои от присъстващите ги повториха, почна се една малка работа спонтанно, естествено, като че случайно. Това беше началото на *Паневритмията*. Много от движенията, които братята и сестрите правеха тази вечер, влязоха след това като елементи в нея. Учителя използваше всичко, което идваше дълбоко от живота самородно, ала го поправяше и съгласуваше със законите, които Той познаваше. От тази вечер почна редовна работа, тя се разрастваше като голям и хубав пламък и озаряваше лицата на всички. Идеите се раждаха и осъществяваха тук. Тази работа увлече всички. Музикантите бяха постоянно около Учителя – от сутрин до вечер. Понякога седяха с Него при пианото в салона. Опитваха и записваха мелодиите, после на поляната упражняваха стъпките и движенията. Всеки бързаше да привърши обикновените си задължения и да дойде тук. Учителя даваше нови мелодии, нови движения, свързваше ги, разработваше, проверяваше, изучаваше, поправяше, докато се постигне това, което искаше. Той работеше неуморно, с Любов и тази Любов се предаде на всички. Създадоха се групи, които разучаваха упражненията; имаше музиканти, които изпълняваха музиката и записваха новите песни. *Изгрева* се изпълни с музика, с движение, с един нов живот. Вечер до късно голямата лампа осветяваше с ярка светлина поляната. Чуваха се звуците на цигулки и китари, разучаваха се упражненията на *Паневритмията*. Красивата работа увлече и плени всички. Сам Учителя живееше с нея постоянно. До късно през нощта горе в малката Му стаичка се чуваха звуците на цигулката Му; на другия ден Той даваше нови песни, нови упражнения.

Тъй в продължение на няколко месеца бе създадена *Паневритмията*. Разучиха я всички под ръководството на Учителя. Оттогава тя се изпълнява в ранните утринни часове в кръг от всички, наредени двама по двама. Един малък оркестър свиреше в средата. Учителя играеше в кръга сам и показваше упражненията.

Паневритмията се състои от двадесет и осем упражнения, последователно, хармонично свързани в едно цяло, според известни вътрешни закони. Тя представлява съвършена хармония между мелодия, ритъм и движение. Мелодиите са ясни, слънчеви, жизнерадостни. *Паневритмията* въздейства със своите приятни и чисти мелодии, красиви, прости и плавни движения, със своя жив, хармоничен ритъм. Красивата обстановка, всред която се играе *Паневритмията*, свежестта на ранната утрин, цялата пробуждаща се Природа, далечните простори – всичко се слива в една единна хармония. Човек навлиза в един хубав, пълен Живот, който като че не е познавал досега. *Паневритмията* внася хармония в участващите. Човек изпитва радост, вътрешно облекчение, когато е в хармония със своите близки.

Ритъмът и движенията в *Паневритмията* са взети от Природата. Те хармонизират и тонират човека с нея. Обновяват го и го укрепяват. Създават един подем в него.

Движенията в *Паневритмията* се сменят, както мелодията и ритъмът. В тях вземат участие ръцете, краката и цялото тяло. Между силите на човека и силите на Живата Природа става правилна, хармонична обмяна. Въздействието на *Паневритмията* е дълбоко и всестранно.

Има упражнения, които въздействат върху ума,има упражнения, които въздействат върху чувствата, други пък регулират теченията на силите във физическото тяло. Едновременно с това те оказват дълбоко въздействие върху душата; и ако човек е играл съсредоточено, чувства един подем на силите в целия организъм и бодрост на духа.

Упражненията трябва да се изпълняват съсредоточено, с будна мисъл и чувство. Несъзнателното изпълнение малко ползва. *Паневритмията* ободрява, освежава,

укрепва нервната система. Тя е един красив разговор между човека и Живата Разумна Природа. Движенията на *Паневритмията* крият и един по-дълбок смисъл. Така, както са наредени и свързани помежду си, те представляват моменти от пробуждането на съзнанието на човека. В нейните движения, музика и ритъм символично е представен възходящият път на човешката душа. Така тя събужда тези сили в човека, които го повдигат. Тя го поставя във връзка със същите сили в Живата Природа. Някои от упражненията представляват методи, чрез които човек може да работи, да си помогне в трудни моменти от своя живот.

Движенията на *Паневритмията* са един говор, те трябва да се превеждат. В тях има вложен дълбок смисъл. Те изразяват идеите, силите, които сега започват да работят в Живота. *Паневритмията* е едно средство – тези идеи и сили да достигнат до човешките души, да ги възродят и повдигнат. Основните идеи, вложени в *Паневритмията*, може да се преведат приблизително така: между човека и Природата става непрекъснато обмяна на сили. Човек приема от Природата и дава. В тази обмяна Животът се възобновява и поддържа. Човек се е откъснал от Природата, вследствие на което е обеднял. *Паневритмията* е начин той да възстанови връзките си с Природата, да общува с нея. Това общение трябва да става правилно, хармонично, по законите на музиката.

В Природата има два вида сили – творчески и разрушителни. Чрез красивите и хармонични движения човек се свързва с творческите сили и ги възприема. На това се дължи обновителното въздействие на *Паневритмията*.

Мария Тодорова и Ярмила Ментцлова демонстрират упражнението Запознаване

Има движения на даване, има движения на приемане. Има движения на слизане, има движения на възлизане. Когато човек се стреми към един висш живот, той е в пътя на възлизането.

Когато човек приема от Природата, той се отваря. Това е излизане. След това човек се отдръпва в себе си, за да обработи това, което е получил. Тъй човек се отваря и затваря, т.е. мисли и чувства разумно.

Днес към човечеството се отправя зов към Свобода. Той се превежда така:

Излез от живота на вечния залез и влез в живота на Вечния Изгрев.

Остави веригите на смъртта и влез в свободата на живота.

Излез от тъмните подземия на безлюбието и влез в радостта на Любовта.

Изразен с музика и движения, с мисъл и воля, този подтик работи в съзнанието на колективното човечество.

Когато човек постигне едно освобождение, той е радостен. Радостта има свой израз.

За да бъде човек здрав, чистите мисли, чистите чувства и чистите постъпки трябва да се внесат в Живота.

Словото на живота е зърното, човешката душа е почвата, в която трябва да се посее. За да израсне то, необходима е светлина и топлина. Движенията на светлината са вълнообразни. Светлината носи Словото на живота.

Човек възприема първо Любовта, после възприема Мъдростта и след това се движи напред към Истината. Приложението на Любовта и Мъдростта ни води към Истината, към Великата реалност, която лежи в основата на Битието.

Когато Любовта и Мъдростта се прилагат в Живота, ражда се Радостта. С Радостта идва и благодарността, благодарността към великото, Божественото, което работи в света.

Положителните и отрицателните сили в Природата съграждат всеки организъм. Този процес може да бъде представен с движения. Действията на положителните и отрицателни сили трябва да се хармонизират както в нас, тъй и вън от нас.

Човек трябва правилно да възприема мисълта, която иде от Разумния, Възвишен свят. И като я възприеме, да я предаде в Живота. Това е идеята в упражнението *Мисли, право мисли*.

Човек е под влиянието на два центъра на сили – център на Слънцето и център на Земята. Да ги познава, да ги различава, да се свързва правилно с тях, това е великото изкуство на Живота. Като усвои това изкуство, човек става разумен господар на всичко, което е придобил. Тогава той принася плод.

Дишането и храненето не са само външни процеси. Те са вътрешно отношение на човешката душа към Божествените блага. Тях човек приема с благодарност, преизобилно и с пълна свобода. Като приеме енергиите от Божествения свят и ги пренесе на Земята, тези енергии се поляризират. Между тези два полюса се проявява Животът.

Живият кръг на *Паневритмията* е емблема на един съвършен, хармоничен живот, към който човечеството се стреми. Той е предвестник на една нова, възвишена култура, която иде. Той е жив център на силите на Разумната Природа, които действат сега в човешката душа.

Живият кръг на *Паневритмията* е зов към всички човеци по цялата Земя за един нов живот на Любов, Хармония и Братство.

След Паневритмията Учителя даде упражнението *Пентаграм*. Това упражнение се изпълнява от групи от по пет двойки, които се разполагат в права линия – като лъчи около общ център. Музиката е енергична, с темпо на победен марш. Започва движение напред с отмерени, ритмични стъпки и широко размахване на ръцете встрани. Като отмерват по известно число стъпки, определено за всяка двойка, при завършване на първата част от упражнението двойките се разполагат така, че заемат петте върха на Пентаграма. После под същия ритъм става обръщане на двойките към центъра на Пентаграма. След това през

една двойките си разменят местата, като последователно минава единият от двойката, после другият. Следва четвърта част всички се обръщат пак напред и със същата мощна стъпка и широки движения двойките се прибират пак в един ред. Започва петата част: тържествена маршова стъпка, ръцете правят широки движения в пълен кръг нагоре и настрани с устрем нагоре.

Пентаграмът е волево движение. В него е вложен дълбок смисъл. То е символично и магично упражнение. Духовната природа на човека е представена от петте основни добродетели – Любов, Мъдрост, Истина, Правда и Добродетел.

Те трябва да се извадят от своето инертно, неподвижно състояние, да се турят в действие, на работа в човека и в цялото човечество. Затова от великия Божествен свят идва един мощен подтик. В своя духовен път човек работи последователно с петте Добродетели, гради със силите, които те съдържат, своя дом. Чрез Пентаграма се дава подтик на цялото човечество да се приведат в действие петте Добродетели.

Тържественият марш накрая показва момента, когато това движение е постигнато и започва възходящият път на човечеството.

След *Пентаграма* Учителя даде *Слънчевите лъчи*. Това упражнение е с по-сложна композиция. То е разработено върху мотиви от български народни песни и игри. Слънчевите лъчи се изпълняват от групи, разположени във вид на дванадесет лъча. Играчите са обърнати с лице към центъра. Двойките са разположени една зад друга. Когато има повече играчи, образува се и един кръг от двойки около лъчите. Движенията се менят, следват мелодията и ритъма, те наподобяват някаква старинна везба, красив танц, богат с движения, мелодия и ритъм. На него най-подхожда да бъде огрян от Слънцето. Мотивите са взети от българските народни песни, ала те греят в своята чиста, нова премяна.

Идеите, вложени в тази сложна и богата игра, могат да се преведат приблизително така:

От великия Божествен център идва едно космично течение, което се влива в света, минава през всички същества, привежда в движение колелото на Живота. Чрез това движение всички същества получават подтик в своя възходящ път.

Дванадесетте лъча се приближават към центъра и се отдалечават. При своето отдалечаване те достигат външния кръг. Тези движения символизират великия процес, който става във Всемира. Когато лъчите се приближават към центъра, възприемат в себе си това космично течение. При отдалечаване към кръга, предават го. Така колелото на

Живота се привежда в движение. После идва движението на двойките в кръг. Затвореният кръг символизира личния живот – живота на ограничението. Съзнанието не е пробудено. Човек живее в тъмнина и се лута в безпътица, но идва моментът, когато двойките се залавят за ръце и пеят тържествената радостна песен *Ти си ме, мамо, човек красив родила*. Това е моментът, когато човек излиза от затворения кръг на личния живот и влиза в света на Любовта. Тогава душата, освободена от всички окови, запява тази тържествена песен. Този момент настъпва един ден както за отделния човек, тъй и за цялото човечество, защото пътят на индивида е път на човечеството.

Днес се намираме в преходната епоха, когато човечеството е пред прага на своето освобождение, пред прага да излезе от затворения кръг на личния живот и да влезе в необятния живот на Мировата Любов, на служенето, на Братството. Това освобождение носи подем и растене на всички заложби в човешката душа. Това е пробуждане на човешката душа. Пробудената душа разбира своето отношение към Вечното начало. Разбира, че трябва да прояви Разумността и Любовта.

Песента продължава:

Умен да стана, добре да мисля, добре да любя.

Българската народна музика съдържа два вида песни: едни весели – хороводни, други – тъжни. Но и в двата вида песни българинът не разрешава задачите си, не намира път в живота си. В едните песни той тъжи за нещо изгубено, за което душата копнее и не може да го намери. Във веселите песни българинът иска да забрави тъгата по изгубеното, иска да се забрави във веселието. Нито в едните, нито в другите има някакъв изход от това положение. Българската музика според Учителя изразява един живот, изпаднал в безизходно положение, в затворен кръг. Като възстановява чистотата на народните мотиви, Учителя посочва един път на българина да излезе от това положение. Посочва онзи идеал, за който душата копнее, който е загубила някога, за който тъжи. Към него е изходният път – път към простор и свобода. Тогава пред човека се отварят вратите на един нов живот.

Учителя казва:

Четиридесет години съм работил, докато изкарам българската народна музика от затворения кръг.

В *Слънчеви лъчи* той дава разрешението, образеца на новата народна музика – посочва един възходящ път за българите.

Като изучаваме песните на Учителя, виждаме, че и те, както и Неговото Слово, както и Неговият живот, са път, който води към Единия, Вечния, Безграничния.

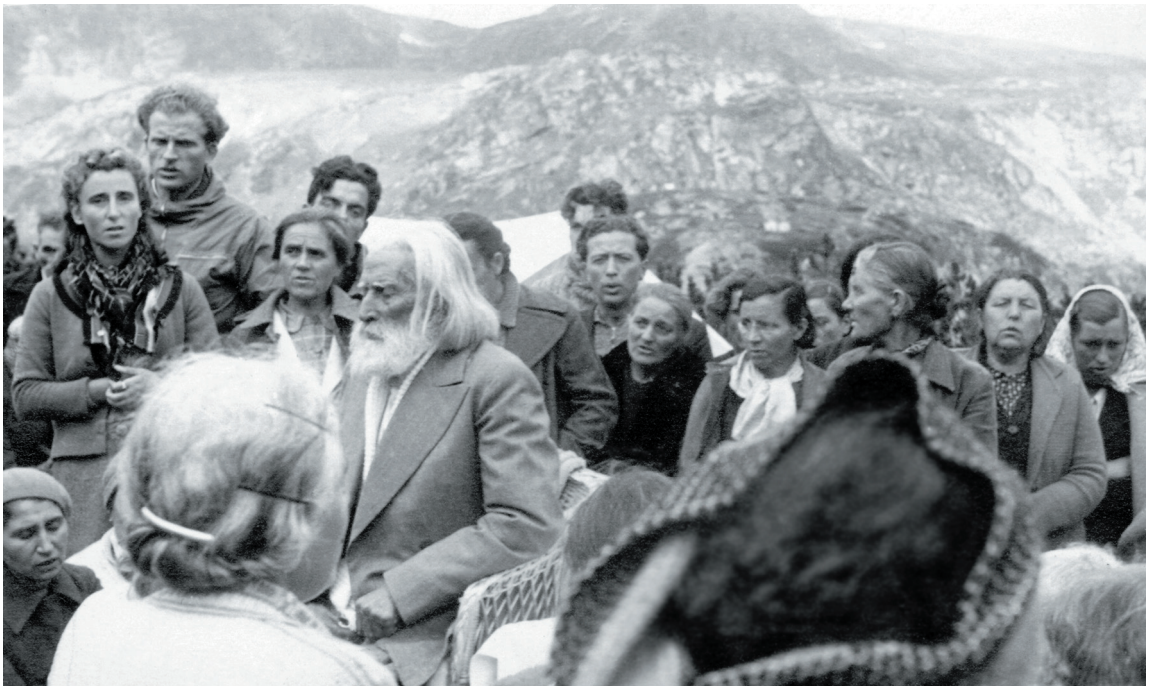

Както едно величествено Слънце залязва, след като е раздало на всички своето изобилие като любовен дар, тъй и Учителя залезе на 27 декември 1944 г. за физическия свят, за да изгрее в душите на цялото човечество. Неговото Слово е живо, носи се във въздуха и сега, хлопа на всички умове и сърца и им съобщава радостната вест – новата вест за красотата на изгряващата култура, която иде с ясни стъпки към нас!

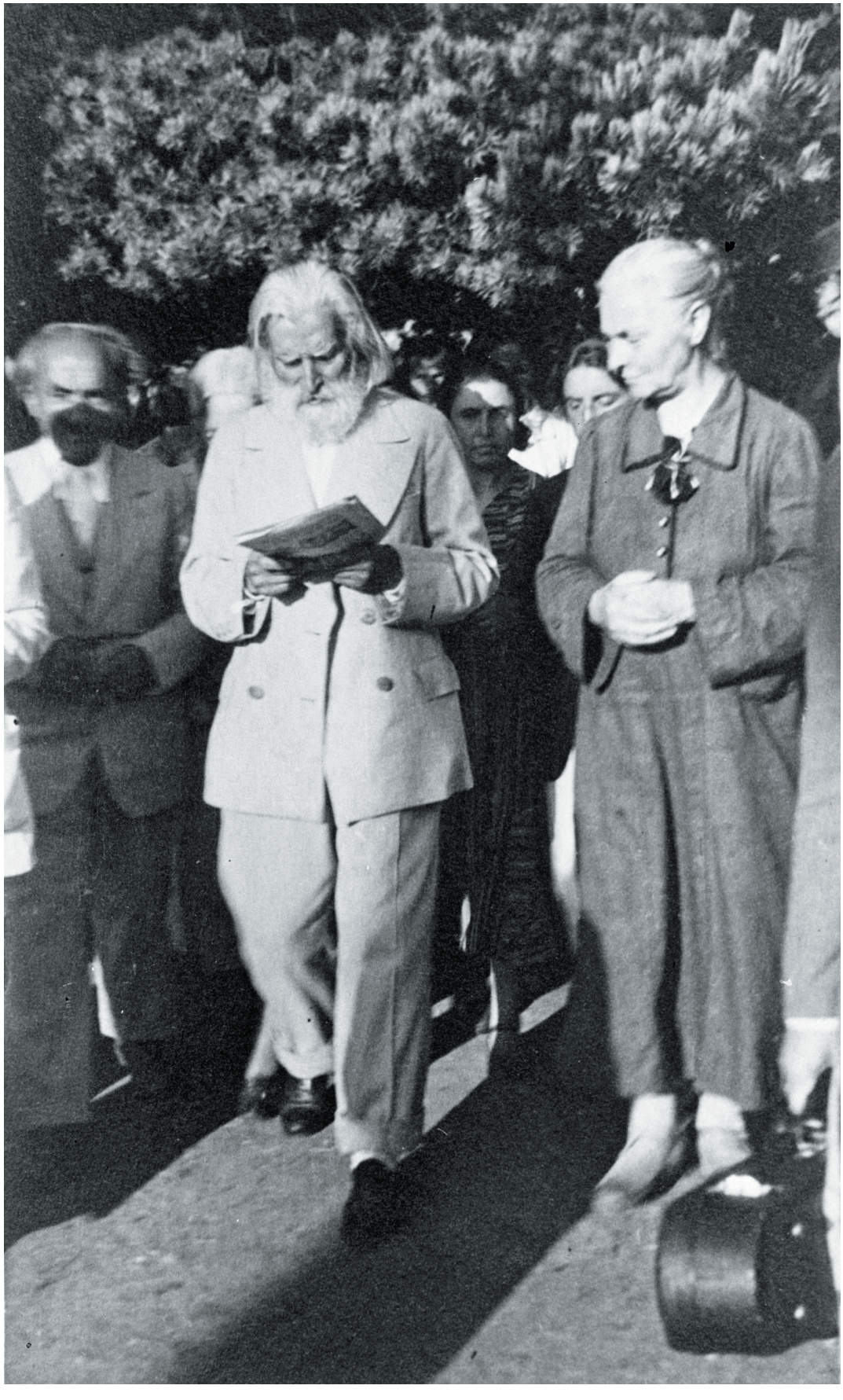

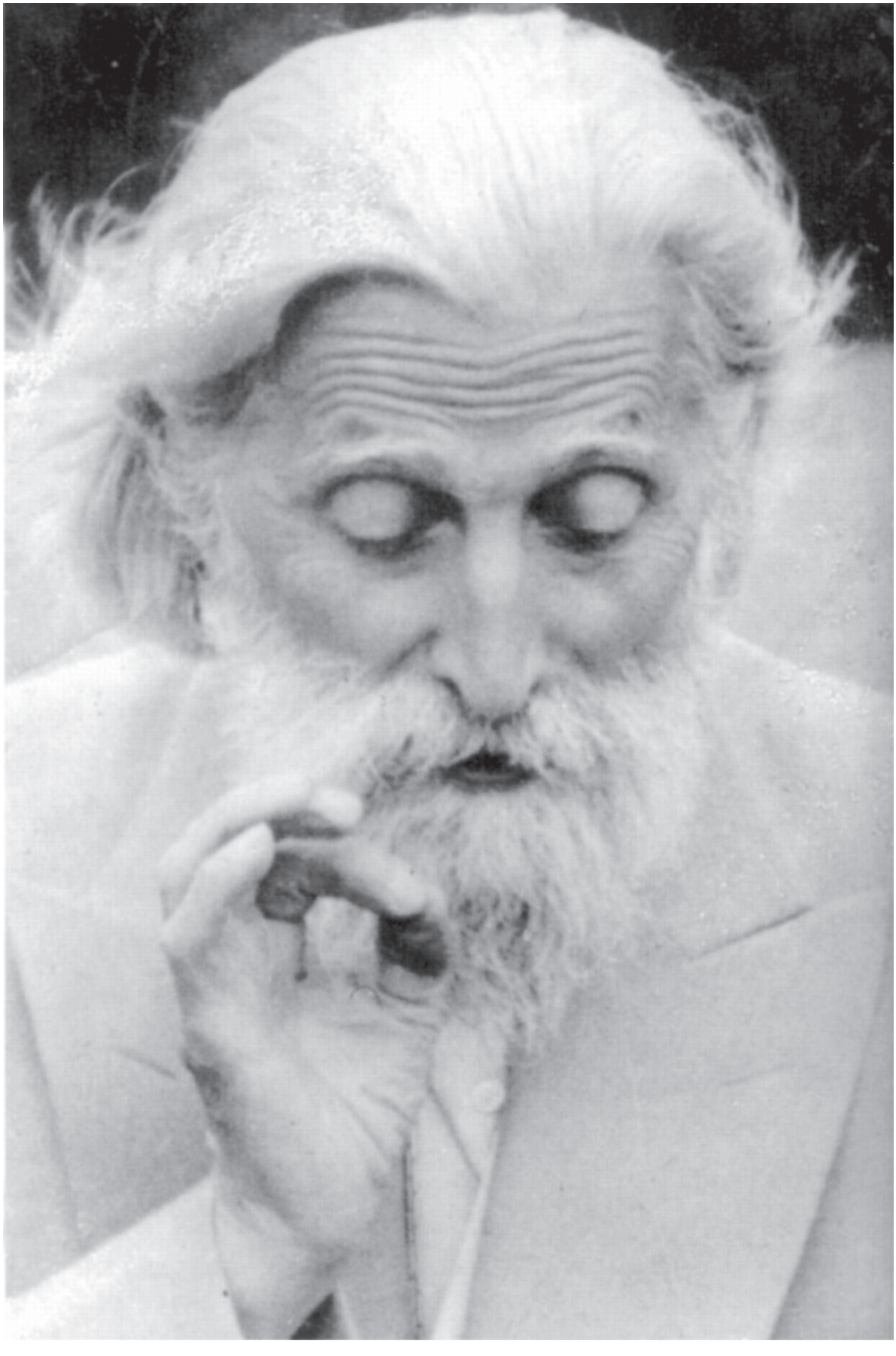

Дял втори

И д е и

ВЪВЕДЕНИЕ

Най-важното и най-същественото на Земята е Животът. Проблемът за Живота, за неговото зараждане и развитие е занимавал човека от незапомнени времена.

Животът е едно непреривно възходящо движение. Той постепенно разкрива на човека все нови и нови сили на Живата Природа. В процеса на развитието си човек влиза във все по-голям и по-голям досег с Реалността. Всяка епоха снема по една завеса от Битието.

При възходящото движение на Живота всяка култура разработва нови страни на човешката природа; тя разкрива за човека и нови страни на Природата и го поставя в допир с тях. Всяка култура издига човешкото съзнание на по-висока степен и твори нови форми на Живота, създава духовни и материални ценности.

Днес, когато човечеството преживява дълбоки външни и вътрешни противоречия в своя път, действително се ражда една нова епоха. Тя ще открие една по-светла страница на човешката култура. В нея човечеството ще дойде в досег с нови области на Живота – духовни и мистични, които представят един нов свят.

При всеки нов етап в развитието на човечеството нови идеи проблясват в неговото съзнание; човек идва до просветление, до ново откровение за своята задача и предназначение в Живота.

От две хиляди години идеите на Христа са занимавали съзнанието на човечеството, защото за великите идеи се изисква време, за да принесат своя плод, т.е. да се реализират. Тези две хиляди години бяха подготвителен период.

Учителя иде днес да покаже пътя за приложение на великия Идеал, който Христос посочи на човечеството.

Основната мисия на Мировия Учител е да направи непосредствена връзка между човека и Божественото Начало чрез приложението на Любовта, Мъдростта и Истината. Тези проблеми ще бъдат предмет на настоящия дял, който е разделен на шест части.

В първата част *Пробуждане на колективното съзнание* ще бъде разгледан постепенният развой на човешкото съзнание от дълбока древност до днес, от който се вижда как то днес преминава към една нова форма, именно – към Колективно съзнание, а още по-нататък – към Космическо и Божествено съзнание. Това става по законите за развитието на силите, вложени в човешката душа.

Във втората част *Мировата Любов – източник на Живота* се разглеждат проявите и методите на Любовта. Изтъква се как човечеството, като започва от по-ограничените форми на Любовта, се издига постепенно към висшите ѝ форми. Човечеството днес се намира пред раждането на Космическата Любов. Това ще бъде ново откровение за човечеството и ще представлява важна предпоставка за идването на Новата култура.

В част трета *Мъдростта – носителка на Светлина и Знание* се разглежда разликата между науката на Изтока и Запада. Днес човечеството се приближава до Божествената Мъдрост и добива нова светлина за Природата, прониква по-дълбоко в нейните закони и в живота ѝ.

В част четвърта *Истината и Свободата – идеал за човечеството* се разглежда как човечеството от закона на насилието се издига до правото и как от правото се

издига до Справедливостта. Човечеството постепенно узрява за една култура на Свобода и взаимопомощ.

В част пета *Живот за Цялото* се разглеждат основните качества на Новата култура, която ще бъде основана на Любовта, Мъдростта и Истината.

В част шеста *Идването на Шестата раса* се разглеждат законите за слизане и възлизане на народите, мисията на Бялата раса и мисията на славянството. Днес сме в епохата на разцъфтяването на човешката душа, на раждането на новия тип човек на Земята.

ЧАСТ ПЪРВА

ПРОБУЖДАНЕ
на
КОЛЕКТИВНОТО СЪЗНАНИЕ

В света започва да действа сега един велик закон. Имайте предвид, че светът е минал в една нова фаза и няма да се минат и десет години, това течение ще се усили. Този велик закон работи сега във всички хора, той работи в човешките мозъци, в човешките сърца.

Човечеството досега е живяло в колективното подсъзнание, като животните, а отсега цялото човечество минава в Колективното съзнание, т.е. хората започват да съзнават, че те са нужни един за друг. Досега всеки човек е живял сам за себе си, всеки е търсил за себе си спасение, а сега в цялото човечество има един вътрешен подтик да се подобри общото състояние; тъй че не само за една обществена класа, а за всички обществени класи да се подобри положението, и то по един разумен начин, а не да мислим, че ние сами ще подобрим живота си.

Учителя

ПЪРВОБИТНО КОЛЕКТИВНО СЪЗНАНИЕ

Всяка култура представя условия, при които човешката душа се развива. Тези условия са разумно поставени, те следват последователно, планомерно, в тях има съгласуване, единство. Един велик Божествен план се прилага в Живота. Когато говорим за развитието на Живота, подразбираме пробуждане на съзнанието. В такъв случай разглеждаме живота не от становището на едно същество, а от гледището на този план на Великото Разумно начало.

Когато пролетта настъпва, Слънцето започва да се повдига, топлината се усилва, денят става по-голям. Аналогичен процес се наблюдава и в съзнанието, когато настъпва нова култура. Онова, което става в Природата, става и в човека, в човешката душа, в човешкото съзнание.

Съвременната култура на Бялата раса завършва своята задача, изпълва своето предназначение. Нейните постижения, както и придобивките на всички минали култури, са богатство; те ще влязат като условия в идващата нова култура, чийто признаци вече се чувстват.

Учителя благовества днес тази култура на цялото човечество. Тя има своята програма, своите задачи. Сравнена със сегашната, тя ще бъде култура на истинско Братство. Нейните задачи Учителя очертава така:

Съзнателният Живот да дойде чрез Любовта.
Светлата Интелигентност – чрез закона на Мъдростта.
Силната воля и Свободата на човечеството – чрез закона на Истината.

Учителя посочи пътя, по който ще се реализират тези задачи. Той казва:

Разумната Природа ги е реализирала, но ние ще ги възприемем и осъществим.

Днес се създават условията за Новата култура. Светът се подготвя за нейното идване. Царството Божие иде, иде непреривно през цялата вечност, както иде пролетта.

Преди да се спрем по-подробно върху трите основни принципа на Новата култура – Любовта, Мъдростта и Истината, ще хвърлим светлина върху някои процеси в развитието на съзнанието, за да ни стане ясно настоящето и за да очертаем бъдещето, което иде. Например, ако сравним човека от първобитното общество и съвременния човек, ще намерим голяма разлика в съзнанието. Различието е в три насоки – в широта, в яснота или будност и в отношението към Природата. Що се отнася до широтата, първобитният човек е имал по-широко съзнание. В своето съзнание той е смятал като едно всички членове на групата или племето, към което е принадлежал въз основа на кръвното родство, а всички други хора са били вън от кръга на неговото колективно съзнание. Те са били същества, чужди за него. Ето защо в първобитното общество е имало племенни вражди и войни. Това усещане за единство с членовете на племето е било повече несъзнателно или полусъзнателно. Такова съзнание се нарича племенно, групово или първобитно колективно съзнание. Съзнанието на първобитния човек е било неясно, мъгляво, нямало е онази будност и яснота, която има съзнанието на съвременния човек.

Такова е било например съзнанието на човека от Лемурийската раса. Той е нямал самосъзнание, не е могъл да казва на себе си *Аз*, смятал се е като част от племето, към което е принадлежал, както една капка се губи в чаша с вода.

В следващата, Атлантската раса се появява началото на личното съзнание. То се характеризира с определяне на отношенията с други хора и околната среда по свой вкус. Постепенното развитие на личното съзнание става за сметка на колективното подсъзнание или широтата, която започва да намалява. Установяването на специфични отношения предполага началото на известен вътрешен критерий. Така в тази раса се забелязват наченки в развитието на умствените способности – първият проблясък на ума, който внася яснота и будност в съзнанието.

От изложеното е явно, че двете качества на съзнанието – широта и яснота – се развиват в противоположни посоки: широтата намалява и с нейното намаление се усилва яснотата или будността на съзнанието.

Степента на съзнанието винаги се отразява и върху икономическия бит на племето или рода. Ето защо това първобитно колективно съзнание е вървяло ръка за ръка с колективната собственост.

Човек като индивидуалност е бил обезличен. Племенният дух е обхващал и ръководел всички членове на племето като един колектив. Не е могло да става въпрос за стремеж към индивидуална свобода. У човека не е имало усет, копнеж към Свобода, оценка на Свободата като най-скъпия дар на човешката душа. Личният живот не е съществувал като нещо ярко изразено. Отделният човек е бил така обезличен, както клетките в организма или както отделните индивиди в един мравуняк или кошер.

По отношение третото качество на съзнанието, а именно отношението на човека към Природата, за човека на Атлантската раса цялата Природа е била одухотворена, жива; даже духовната, вътрешната страна на Природата за него е била по-реална, отколкото външната, материалната страна.

След Атлантската започва развитието на Бялата раса. Останки от Лемурийската и Атлантска раси има запазени и днес, но вече доста променени. Като останки от Лемурийската раса се сочат голяма част от негърските племена в Африка, Австралия и тихоокеанските острови, а останки от Атлантската раса са червенокожите в Америка, туранската и монголската раси в Азия.

РАЗВИТИЕ НА ИНДИВИДУАЛНОТО СЪЗНАНИЕ

Ако проследим културите на Бялата раса, ще видим постепенното приближаване към едно ясно, определено, диференцирано самосъзнание.

В първата култура на Бялата раса – Индийската – виждаме вече първите прояви на самосъзнанието, слаби наченки на което се зараждат в Атлантската раса. С постепенното индивидуализиране на човека първобитното колективно съзнание отслабва. С други думи, широтата на съзнанието се намалява за сметка на яснотата или будността, която се усилва. Като говорим за Индийската култура, разбираме не днешната, а древната такава, която се е разцъфтяла след края на Атлантската епоха.

Заедно с постепенното индивидуализиране на човека и отслабването на колективното съзнание започва и постепенният преход от колективната към частната собственост. Този процес става бавно и незабелязано в течение на хиляди години с множество преходни форми и степени, постепенно.

Отношението на човека към Природата се изменя. Древният индус продължава да смята вътрешната, духовната страна на Природата по-важна, по-съществена, по-реална, отколкото материалната ѝ страна. Той се стреми към духовното, което смята за вечно и непреходно. Обаче все пак има разлика в това отношение между древния индус и човека на Атлантската раса. У последния отношението към вътрешния живот на Природата е живо, той е в реална връзка с него, а у древния индус тази връзка е вече доста отслабнала, той живее повече със спомените за вътрешния живот на Природата. Всички тези процеси в развоя на съзнанието са отразени в древната индийска литература и философия. Понеже индусите отричаха реалността на физическия свят, те никак не се стремяха към по-добро използване на материалните условия, към по-добро уреждане на материалния си живот.

Във втората култура на Бялата раса, а именно в Персийската, тези процеси продължават да се развиват в същото направление.

Широтата на съзнанието прогресивно намалява за сметка на будността. У древния персиец е много повече развито индивидуалното съзнание, отколкото у древния индус. Колективното съзнание постепенно отслабва. Умът се развива все повече. Вътрешната, духовната страна на Природата продължава да се смята важна, реална, но наравно с нея се поставя и материалната, външната страна на Природата. Древният персиец не смята вече материалния свят за нереален, за илюзия, както индусът. Той го намира за реален, но враждебен на Духовния свят. Оттам дуализмът в религията на персите. Между материята и Духа има борба. Материалната страна на Природата – това са силите на тъмнината, на злото, а духовната ѝ страна – силите на Светлината и Доброто. Персийската религия призовава човека да се нареди под знамето на Бога на Светлината. Това е изразено в борбата между Ахура Мазда и Ариман.

Значи забелязваме постепенно потъване на човешкото съзнание в материалния свят от Лемурийската и Атлантската епохи насам.

Този процес продължава в същото направление в третата култура – Средно-египетска, асирийска и вавилонска. Колективното съзнание отслабва още повече, а индивидуалното съзнание се усилва. Съзнанието губи от широтата, но печели в яснота и будност. Материалната страна на Природата се счита за реална, както у персите, но вече не е враждебна на Духа; тя е еднакво важна и ценна, както духовната страна на Природата.

Ето защо човекът на Средноегипетската култура с интерес изучава материалния свят като важен и ценен. Египтяните вече се примиряват с материалното. Нещо повече – те го смятат за израз на духовното и се стараят да търсят във физическото израз на дълбоката мъдрост на Божествените същества. Оттам развитието на египетската и халдейската наука. То върви паралелно с развитието на ума. С развития ум се изучава външната, материалната Природа. Така биват поставени основите на естествените науки, на астрономията, геометрията, землемерието и прочее. В Египет се стремят да уравновесят материалния и Духовния свят като еднакво ценни.

В четвъртата култура – Еврейско-гръко-римска – този процес продължава. Тук вече материалният свят се счита за по-важен и по-реален от духовния. Човек отива още по-далеч в неговото завладяване. Културата става по-материалистична. Колективното съзнание още повече отстъпва на индивидуалното. Чувството за частна собственост, на лично и индивидуално право се усилва още повече. Заедно с това се усилва и стремежът към лична, индивидуална свобода. Става нужда да се създадат закони, които да осигурят личните права на човека. Римското право, в основата на което лежат частната собственост, свободата и правата на отделната личност, е могло да се яви именно в Римската култура, а не и по-рано, когато колективното съзнание е било още силно.

В древна Гърция индивидуализирането на съзнанието достига висока степен. В противовес на това колективното съзнание е вече съвсем отслабнало. А известен е законът, че онова, което става в човешкото съзнание, се отразява във всички области на живота. Ето защо тъкмо когато отслабва колективното съзнание и се засилва индивидуалното, се появява атомистката теория на Демокрит. Според нея цялата Природа е съставена от отделни частици, наречени атоми. Както колективът се разпада на отделни индивиди, така и Природата за тогавашния човек е съставена от отделни частици, наречени атоми. Тези атоми отговарят на отделните индивиди, на които се разпада колективът.

Още по-ярко е изтъкнат този развой в петата култура на Бялата раса, а именно – в съвременната Западноевропейска култура.

РАЗЦВЕТ НА ИНДИВИДУАЛНОТО СЪЗНАНИЕ

Крайната точка в развитието на човешкото съзнание (в посоченото по-горе направление) се наблюдава в съвременната Западноевропейска култура, особено през XIX век.

Днес процесът на индивидуализиране е достигнал крайния си предел. Колективното съзнание в XIX век беше достигнало най-ниската си точка. Спойките, които държат душите една с друга, все повече се разпадат. Това крайно индивидуализиране се отрази, въз основа на споменатия закон, в атомната теория на английския химик Далтон в началото на XIX век. Тази атомна теория за разлика от атомистката теория на Демокрит е вече научно обоснована.

Днешното индивидуализиране на съзнанието много ярко е отразено и в литературата, например в някои разкази на френския белетрист Ги дьо Мопасан, особено в неговия разказ *Самотата*. Един от героите на този разказ казва:

"От всички тайни на човешкия живот има една, която аз постигнах: най-големите мъки на нашето съществуване произтичат от това, че ние вечно сме сами. И всички наши усилия и всичките ни постъпки са насочени към това да избягаме от това уединение. Ето и те, тези влюбени двойки на пейките под откритото небе, се стараят подобно на нас, подобно на всички твари, макар и за момент, да прекъснат своята самотност. Но те си остават самотни. Едни чувстват това по-силно, а други по-слабо – това е всичко. От известно време преживявам голяма мъка: аз постигнах, аз съзнах тази самота. Откак съзнах самотата на моето същество, струва ми се, че всеки ден все повече се потопявам в едно тъмно подземие, чийто край не намирам, чийто край не знам.

Ние сме повече отделени един от друг, отколкото тези звезди, и главното, повече сме изолирани, тъй като мисълта е неизповедима."

Това индивидуализиране на съзнанието ясно е изразено в книгата на Макс Щирнер[14] *Едничкият и неговата собственост*. Тази книга не можеше да се напише в друго време (например хиляда години по-рано), а само в XIX век. Тя е израз на онази фаза, през която е минавало човешкото съзнание, тя е важен симптом за историята на човечеството през XIX век. Основната идея на тази книга може да се изрази така: всеки отделен индивид е най-важното същество за самия себе си. За отделния индивид няма друго същество, по-важно и по-ценно от самия него. Неговите лични интереси са най-важните. Интересите на другите са малоценни, маловажни. Всичко, което е вън от него, е само средство за постигане на неговите лични, индивидуални цели. Целият свят, цялата Вселена, всички хора, всички други същества за него са важни дотолкова, доколкото могат да послужат като средство за задоволяване на собствените му нужди, интереси, желания и стремежи. Вън от него всичко е малоценно, всичко е маловажно. И за всеки индивид центърът на света е самият той и нищо друго.

Ницше е израз на това индивидуализиране на съзнанието през XIX век. Книгата му *Тъй рече Заратустра* говори за свръхчовека – човека, погълнат от себе си. Даже в своя стремеж към съвършенство за него всички човеци, всички същества са само условия, средство. Той съществува като самоцел. За да се издигне, той може да се изкачи върху труповете на своите ближни. Милосърдието е празна приказка според него. То е признак на слабост, на мекушавост. Тези идеи на Ницше показват, че съзнанието на човечеството в XIX век е достигнало крайния предел на индивидуализиране.

Съзнанието на човечеството през последните няколко века съвсем загубва своята широта, стеснява се и обхваща в своето крайно развитие самия индивид, но, от друга страна, пък расте по яснота, будност. Най-голяма будност и яснота съзнанието достига в последните няколко века. Едновременно с това се развива и умът. Ето защо отвлечената, логична, философска мисъл се развива по-силно в последните няколко века. Също така силно се развиват и науките, които са тясно свързани с развитието на ума и с изследването на материалния свят, особено естествените науки. Затова XVIII и XIX век дадоха на човечеството Кант с неговите *Критика на чистия разум* и *Критика на практическия разум*, както и редица философи, които развиха отвлечената философска мисъл, например, Фихте, Шелинг, Хегел и прочее. Голям напредък в последните няколко века отбелязаха естествените науки, особено през XIX и XX век. Заедно с развитието на естествознанието върви и развитието на техниката.

Защо в последните няколко века имаме бляскав разцвет именно на естествените науки? Защото съзнанието на човечеството е насочено предимно към материалното. Човешкото съзнание навлезе в материалния свят. Материализмът беше невъзможен преди няколко хиляди години. Този процес на отиване към материализма се забелязва от по-рано, но се усилва в течение на хилядолетията. Слаби следи от материалистична философия имаме още в Индия. В стара Гърция тя се явява в лицето на Демокрит, но няма голямо значение. Тя бива забравена и не оставя следи. Потъването на човешкото съзнание в материята се усилва постепенно. През XVIII век във Франция се явява силна материалистична вълна, която после преминава в Германия.

Крайната индивидуализация на човечеството върви паралелно с крайния материализъм.

Днешната култура има за център Западна Европа, но оттам е разпространена във всички посоки и сега господства в целия свят. Човекът на Петата култура изследва силите на електричеството, на парата, на тежестта и прочее и чрез тяхна помощ видоизменя външната действителност в много по-голям размер, отколкото това са правили старите народи. Културата става все по-материалистична. Днешната епоха е епоха на машините.

Друго явление, което върви паралелно с постепенното индивидуализиране на човешкото съзнание, е чувството за Свобода. Развитието на това чувство почва от края на Атлантската епоха, отначало като слаб подтик, и постепенно се усилва през всички култури на Бялата раса, за да достигне до своя разцвет в XIX и XX век. У всеки съвременен човек има чувство за Свобода. Той не може да търпи насилие върху себе си. Днешният човек има такъв стремеж за Свобода, че самият той изключва робството от разумния човешки живот. Издигна се жената. Тя излиза от своето подчинено състояние, стреми се към Свобода. Развитието на чувството към Свободата се изрази и с явяването на анархизма в XIX век с представители Макс Щирнер, Бакунин, Кропоткин, Себастиян Фор[15] и прочее. Този стремеж към Свободата намери израз и в драмите на Ибсен. Ибсен изрази онзи момент в историята на човечеството, когато индивидуализирането, стремежът към Свободата бяха достигнали голяма сила.

Анархизмът също е израз на същия стремеж към Свобода. Като последователен борец против всяко насилие се явява и Лев Толстой, когото можем да наречем духовен анархист. В своите книги *Днешното робство*, *Царството Божие е във вас*, *Моята вяра* и прочее той говори за разните видове насилие, които царуват в днешното общество, и въстава против тях.

За духовни анархисти можем да смятаме и духоборите[16], които също така са борци против всяко насилие.

Както споменахме и по-рано, постепенното индивидуализиране на съзнанието се отрази и върху икономическия строй на обществото. Колективната собственост, която е израз на първобитното колективно съзнание, изчезва постепенно и почти съвсем изчезва в XIX век. Частната собственост я замести. Днес е епохата на частната собственост.

КОЛЕКТИВНО СЪЗНАНИЕ

Когато в Природата едно явление премине, след известно време, в друг период, то се възвръща, но вече в по-висша форма. Хубав пример за това виждаме в палеонтологията, а именно при развитието на класа главоноги. В старите геологически ери, а именно в Силурския период[17], живее главоногото *Orthoceras*, което има права черупка. Впоследствие в течение на милиони години тая права черупка постепенно се навива. Така получаваме спирална черупка, която външно наподобява на охлюв. След това в течение на други милиони години става постепенно отвиване на черупката и тя се връща към първоначалната права форма (в Кредния период[18]).

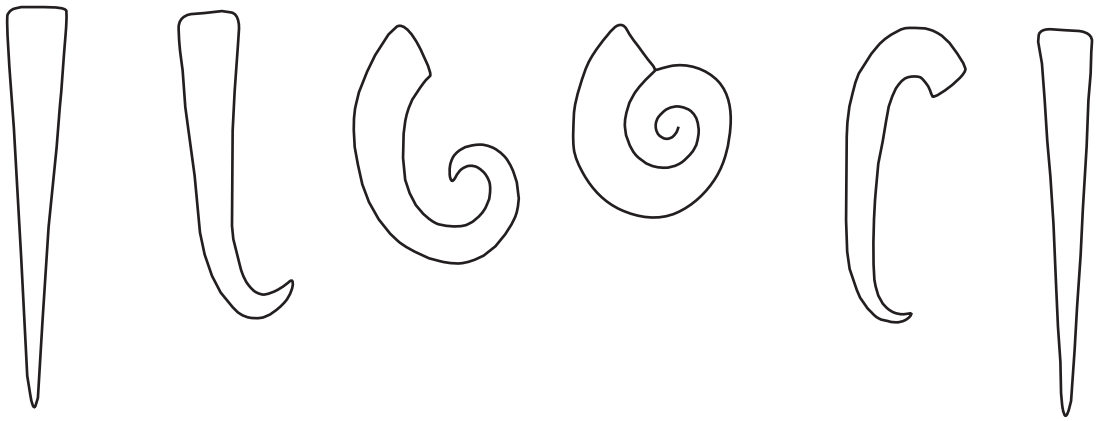

Правата форма, която се развива накрая, прилича на първоначалната, но в много отношения е по-съвършена. Значи първоначалното се възвръща, само че в по-съвършена форма.

Нещо аналогично виждаме и в развитието на човешкото съзнание.

Когато индивидуалното съзнание стигна до своята крайна точка, почна обратният процес, а именно – постепенното му разширяване, т.е. възвръщане отново към колективното съзнание, само че във висша форма.

Има много признаци, които показват, че сме в началото на развитието на Колективното съзнание. И тъй, човешкото съзнание, което в XIX век намали до крайна степен своята широта и обхващаше само индивида, сега отново започва да се разширява. Днес вече наблюдаваме признаци за събуждането на Колективното съзнание. Анархизмът на Кропоткин изразява развитието у съвременния човек на усета към Свободата, който усет изключва всяко насилие, а идеята за взаимопомощ у Кропоткин показва, че съвременният човек отново се възвръща към колективния живот, само че запазва придобивките на съвременната епоха, а именно усета към Свободата.

Развитието на Колективното съзнание днес се изразява в усилването на кооперативното движение; кооперативната идея прониква във всички области на живота. Събуждането на колективното съзнание се изразява и в стремежа за обединение, за сдружаване на хората. Признак за пробуждане на Колективното съзнание е явяването на социализма като движение, което има за цел средствата за производство да станат колективна собственост. Социализацията, национализацията или етатизацията на много видове производства е израз на пробуждане на Колективното съзнание.

Признак за пробуждане на Колективното съзнание е появата на международни езици. Това показва, че всички народи започват да се чувстват като едно цяло, като едно голямо семейство. За нас е важна вътрешната идея на есперанто. Създателят на есперанто д-р Заменхоф твърди, че главната му подбуда да даде есперанто на света е вътрешната идея на този международен език, а именно обединение, побратимяване на всички народи в едно цяло. Международният език есперанто не можеше да се появи и да има успех например преди две хиляди години. В литературата също виждаме признаци, които показват, че иде едно пробуждане на Колективното съзнание. Ще цитираме руския писател Гарбунов-Посадов[19]:

"Понякога в нощната тъмнина, когато животинското и краските на света са като мъртви, душата се събужда с вик на неизразимо страдание. Потискана от дълги години болка е достигнала пределите си и душата се събужда от безумния сън на опустошения живот. Всичката мъгла, която я обвиваше, изведнъж се разпръсква пред нея и човек забелязва вече блещукането на вечната светлина, на вечната любов, из която е излязъл. И сълзи на неизказано щастие се търкулват по лицето му като в детските години. Очите му се разкриват отново за живота на целия свят, за всички и с тези очи на любовта той вижда сега отново през тъмнината на нощта всички закрити досега за него души. Той ги вижда такива, какъвто е той – откъснати един от друг, безкрайно самотни, с безпределна тъга в мрака на нощта. Той вижда задавените мъки, сърца, от които капе кръв, неизказаното страдание на вечното разединение.

Нека се съедини с тях! Да стане отново частица, безкрайно любеща ги. Да падне на колене пред тях, да хване, да целуне братската ръка, да погледне с любещ поглед в очите на братята си и да им каже: "Ние сме все същите нейни деца на вечната любов" и да плаче заедно с тях от радост, от щастие за възкръсналата любов."

Както казахме по-рано, фазите, през които минава човешкото съзнание, имат своето отражение в целокупния културен живот. Паралелно с пробуждането на Колективното съзнание се явиха и технически изобретения, които спомагаха за това обединение на човечеството. Такива са например телефонът, телеграфът, радиото и прочее. Днес едно събитие, станало в една част от земното кълбо, още същия ден благодарение на радиото става достояние на цялото човечество. Така все повече човечеството започва да се чувства като едно голямо семейство с общи интереси, с общ живот. И отделните народи по този начин все повече започват да се считат като удове на общочовешкия организъм.

Друг признак, който говори за пробуждане на Колективното съзнание днес, е постепенният стремеж към федериране. Има федерация на Съединените щати, Швейцарски федеративен съюз, Съветска федеративна република и прочее. Тенденцията за федериране продължава да действа – говори се за Балканска федерация, за общоевропейска или Паневропа. Самото появяване на Обществото на народите след Първата световна война и на Организацията на обединените нации след Втората световна война показва, че Колективното съзнание се събужда в човечеството.

Даже днес се подема идеята за всемирна, световна федерация на всички народи. Това е пак един симптом за процес, който става в глъбините на човешкото съзнание. Човек трябва да умее да чете по разните симптоми за тенденциите на развитието, за силите, които работят в епохата.

По всички тези и по много други признаци се вижда, че постепенно се заражда Колективното съзнание в човечеството. Но то ще се различава от първобитното колективно съзнание по следното:

Първо, то ще има широко поле. Ще обхваща не само племето, рода или расата, към която принадлежи човек, а цялото човечество. Човекът на новото Колективно съзнание ще се чувства като член на общочовешкото семейство, а не само като член на дадено племе или раса.

Втората разлика ще бъде тази: първобитното колективно съзнание е било неясно, мъгляво. А сега яснотата или будността на съзнанието, придобита при постепенната индивидуализация, ще бъде запазена при пробуждането на новото Колективно съзнание.

Трето, това Колективно съзнание ще се опре на Добродетелите и Силите на душата, събудени през дългия период на развитие. А тези Добродетели и Сили са качества на новия човек. Пробуждането на Колективното съзнание е израз на идеята за единството на Живота. Тази идея като подтик иде от онзи Вечен източник, от който иде самият Живот. Животът я носи в себе си.

КОСМИЧЕСКО СЪЗНАНИЕ

Колективното съзнание не е най-високата степен на съзнание. Защото еволюцията е безкрайна и човек винаги отива към все по-високи степени на съзнание. Никога не можем да кажем, че една степен на съзнание е крайната точка на развитието. Колективното съзнание преминава в по-висока форма, наречена Космическо. Каква е разликата между Колективното и Космическото съзнание? Човек с Космическо съзнание не се чувства едно само с хората, но и с целия Всемир. Той живо преживява единството на Всемира, чувства, че е едно с всичко, че живее в него и той живее във всичко.

Човекът с развито Космическо съзнание е новият човек, който се ражда. Той е типът на Новата култура. В началото на пролетта цъфтят ранни пролетни цветя, които показват, че пролетта е близка. Също така един нов вид съзнание отначало се изявява у отделни хора, които са изпреварили другите в своето развитие. От друга страна, когато един нов вид съзнание се ражда в човека, изпърво то не става изведнъж постоянно негово състояние. Отначало то идва като моментен проблясък, като моментно озарение, което трае малко време, и после човек се връща пак в своето обикновено състояние. Само най-напредналите Посветени имат Космическо съзнание като постоянно свое състояние.

Психологът д-р Ричард Вен в своята книга *Космичното съзнание* привежда следния случай на пробуждане Космическо съзнание у самия него, като говори за себе си в трето лице:

"Това беше в ранна пролет в 36-годишната му възраст. Той прекарал вечерта с двама приятеля в четене на поетите Уърдзуърт, Шели, Кийтс, Браунинг и особено на Уитман[20]. Те се разделили в полунощ и той трябвало дълго да пътува до дома си с кола. По пътя се намирал дълбоко под впечатленията на идеите, образите и чувствата, събудени от прочетеното, и от разговорите и бил настроен тихо и смирено. Бил потопен в спокойна, почти пасивна радост. И изведнъж, без всякакво предупреждение, той видял себе си като че ли е обиколен с облак от огнен цвят. За миг си помислил за пожар в града, но в следващия миг той вече знаел, че тая светлина иде от самия него. Непосредствено след това у него се родило чувство на възторг, огромна радост, след което дошло умствено просветление, което не може да се опише. В мозъка му проникнало като мълния едно Божествено сияние и завинаги осветило целия му живот. В себе си почувствал блаженство, досег с Небето. От този момент той ясно осъзнал, че всемирът не е мъртва материя, а е нещо живо и разумно, че човешката душа е безсмъртна; Вселената е така създадена, че във всички възможности на случайността всичко въздейства за благото на всекиго и на всички; че основният принцип във всемира е любовта; че щастието на всекиго от нас в края на краищата е абсолютно извън всяко съмнение. Той твърди, че в течение на няколко секунди, през време на които траело просветлението, видял и узнал повече, отколкото през целия си дотогавашен живот, и че узнал нещо такова, което никакво изследване не може да даде."

П. Успенски[21] в *Tertium Organum* описва преживяването на космическото съзнание от един негов приятел:

"Това беше в Мраморно море. Беше зима. Валеше дъжд. Високият бряг и скалите в далечината бяха във всички оттенъци на виолетовия цвят, морето беше с оловносребърен цвят. Параходът отиваше на север, като се клатеше слабо. Аз стоях на палубата и гледах

вълните. Белите гребени на вълните отдалеч се приближаваха към нас. Вълната се издигаше, като че ли искаше да хвърли своя гребен върху парахода, и с рев се разсипваше под него. По едно време аз почувствах промяна в моето съзнание. Аз станах всичко. Вълните – това бях аз. Виолетовите планини – това бях аз. Те бяха едно с мен. Аз бях едно и с вятъра, който духаше. Бягащите към север облаци, дъждът бяха в мене. Всичко бях аз!

В същото време почувствах необикновена свобода, радост и разширение! След малко това състояние изчезна, но преживяването беше толкова силно, че аз очаквах то да се върне. Но то не се върна.

Две години след това жълтите вълни на Финландския залив и зеленикавото небе ми дадоха същото преживяване."

В драмата *Синята птица* от Метерлинк[22] се разправя за следното:

Феята Берилюна възлага на две деца да намерят синята птица и да я донесат. И те тръгват на дълго пътешествие, за да я търсят. Обхождат много държави, преминават морета, отиват в невидимия свят, минават през много изпитания, приключения, страдания, но не намират никъде синята птица. И най-сетне се връщат в дома обезсърчени, че не са изпълнили порръчката на феята. Но каква изненада за тях – като влизат в своята стая, виждат, че синята птица е там в една клетка. Отварят клетката, вземат птицата в ръцете си и се радват. Но прозорецът е отворен и синята птица се изскубва от ръцете им, отлита през прозореца в пространството и се изгубва. Синята птица символизира тук онези Божествени богатства, които крие човешката душа в себе си. Те са Божествени съкровища, Божествена светлина, велики сили, които тя крие в себе си. И при днешните условия на живота само в някои празнични моменти се проявява възвишеното, свещеното, Божественото, което пребивава в глъбините на човешката душа, и после човек пак се възвръща в обикновеното състояние. Този свещен храм е вътре в самия човек, в глъбините на неговото същество. За това децата не намират синята птица никъде навън, а вътре в собствената си стая. Но те ѝ се радват за малко, понеже това възвишено състояние, това посещение на Бога трае късо време.

БОЖЕСТВЕНО СЪЗНАНИЕ

Има съзнание, по-извисено и от Космическото – Божественото. При него човек чувства присъствието на Абсолютното начало, на Великото Всичко, на Първичната Причина, във всички неща: във всеки камък, във всяко растение, животно, човек и прочее. Альоша в романа *Братя Карамазови* от Достоевски веднъж добива съзнание, че земята е Божия, че всичко е Божие. Това е едно слабо напомняне за Божественото съзнание. Друг пример дава Ларсен[23], датски писател, в своята книга *Отворената врата*. В тази книга авторът описва своята опитност: той живее в едно състояние, в което минало, настояще и бъдеще са едно – състояние, което е над миналото, настоящето и бъдещето – във вечното настояще.

Виждаме как човек почва с едно съзнание широко, но неясно – с първобитно колективно съзнание. Преди това той е имал съзнание, което напомня на Космическото и Божественото, само че още по-неясно, с най-малка будност.

След фазата на първобитното колективно съзнание идва постепенно стесняване на съзнанието, при което най-после човек идва до индивидуалното съзнание. При него човек почва да съзнава само себе си, а всичко друго чувства, че е нещо вън от него. При индивидуалното съзнание широтата е най-малка, но будността, яснотата е най-голяма. След това пак идва постепенно разширение на съзнанието, но будността, яснотата се запазват и даже стават още по-големи. Това са колективното съзнание, Космическото съзнание и Божественото съзнание. Ще представим това образно със следната схема:

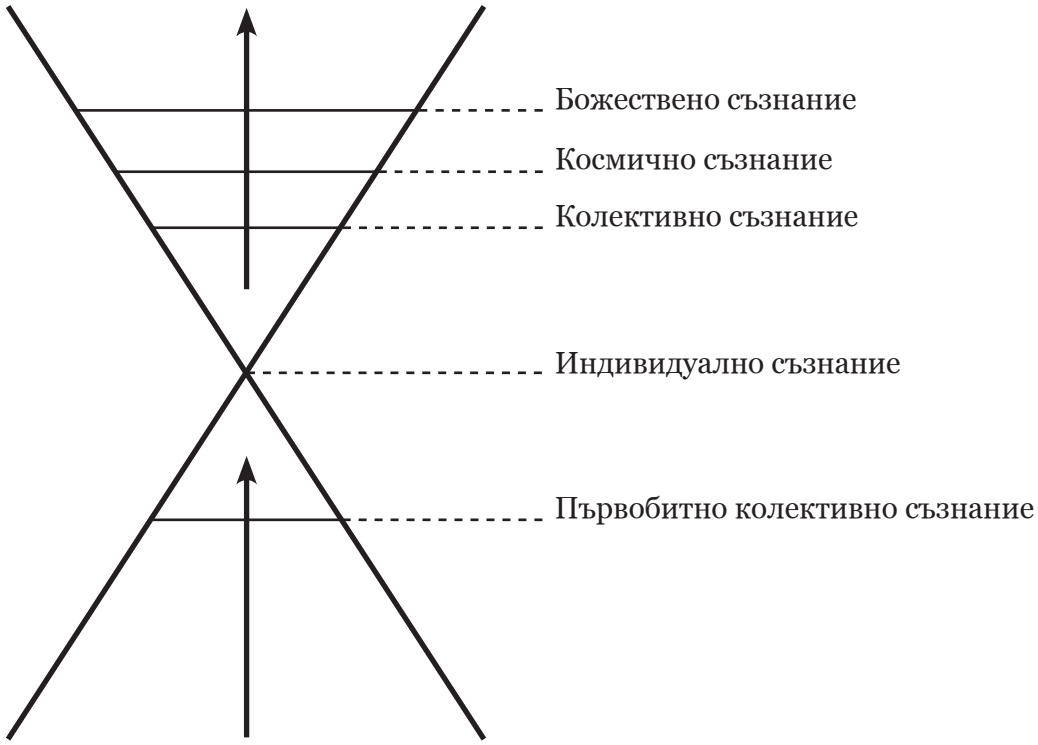

ИНВОЛЮЦИЯ И ЕВОЛЮЦИЯ

Сега нека разгледаме горния процес в развитието на съзнанието от друго гледище.

Що е човешката душа? Тя е лъч от Бога, тя е Божествена искра, която съдържа в себе си всички възможности, защото това е Бог в човека. Божественото естество на човека излиза от Бога с велики заложби, с мощни сили, съществуващи като семенца, и преминава през формите на минерала, растенията, животните и човека и все повече проявява силите, вложени в него като заложби. Докога продължава това слизане? Докато човек започва да съзнава себе си като индивид тук, на Земята, във физическия свят. Преди това човешкото *Аз* е още горе, не е е проявено тук, на Земята, чрез самосъзнанието. Това индивидуално съзнание се развива особено ясно през последните няколко века – XVII, XVIII и XIX. Това слизане от Абсолютното, Вечното начало към материалния свят се нарича инволюция или слизане. Инволюция значи, буквално преведено, завиване, т.е. Духът, Божественото, Абсолютното начало се обвива, завива се с все повече обвивки, за да се прояви най-после в материалния свят. Като достигне така до най-ниската точка, Абсолютното, Божественото начало у човека започва обратен път от материалния свят към Бога. Този процес на възкачване или възход се нарича еволюция или развиване.

Официалната наука не различава тези два процеса. Тя нарича общо целия процес еволюция.

Христос облича инволюцията и еволюцията във формата на притчата за блудния син. Един син напуска дома на баща си, като го измолва да му даде полагащата му се част от наследството. Той го взема и отива в далечни страни, където пропилява това, което е получил от баща си, и най-сетне изпада дотолкова, че става слуга при едного и му пасе свинете. Като свинар той изпада в много лоши условия. Даже не му дават за храна и рошковите, които предлагат на свинете. Тогава той се разкайва, задето е напуснал баща си, и решава да се върне при него. Като се завръща в дома на баща си, последният го посреща с голяма радост; нарежда да заколят за угощение по случай връщането му угоеното теле и му туря пръстен на ръката. Бащата представлява тук Великото, от което човек излиза. Блудният син – това е човекът. Излизането му от дома на Баща си – това е инволюцията. При своята инволюция човек изпада във все по-лоши и по-лоши условия, понеже се отдалечава от Великия център на Живота, от Божественото начало и влиза в гъстия материален свят. Свинете, които пасе, са символ – те представляват егоистични, нисши мисли и чувства, които храни в своите ум и сърце. И най-сетне той се разкайва, че е излязъл от дома на Баща си. В него настава една вътрешна криза, един душевен преврат. Решава да се върне при Баща си. Това е начало на възхода, на еволюцията. От този момент именно започва неговата еволюция. Заколването на угоеното теле означава побеждаване на животинското начало в човека. Пръстенът, който турят на ръката му, означава новите сили, които се пробуждат в него. Това е посвещение, това е пробуждане на човека в един по-висок свят. Връщането на блудния син при баща си, това значи излизане от живота на отделността и влизане в Живота на Цялото, връщане към Цялото.

Какво означава бедността, мизерията на блудния син? Това е духовното обедняване на човека, когато достигне до най-ниската точка на слизането си в процеса на инволюцията.

Учителя казва:

Христос даде тласъка или подтика за еволюцията. Еволюцията на човечеството започва от Христа.

Излизането от индивидуалното съзнание и влизането в Колективното и Космическо съзнание е начало на еволюцията. Във времето на Христа само една много малка част от човечеството започва своята еволюция. Другите още продължават своята инволюция или слизане. Но подтикът, който дава Христос, работи вече в подсъзнанието на цялото човечество и поради него все по-голяма част от човечеството постепенно преминава от инволюция в еволюция.

По какво се познава дали човек е почнал своята еволюция? Докато човек е още във фаза на инволюция, той слиза надолу. Той е още в личния живот. Докато човек е в личния живот, той е още в своята инволюция. Но когато излезе от личния живот и влезе в свръхличния живот, т.е. в Живот за Цялото, тогава той е почнал своята еволюция. Може някой човек да е прочут общественик, знаменит учен, мъдрец, може да е писал много научни, философски или морални книги, но ако прави всичко това, за да добие лична слава, власт или богатство, той е още в своята инволюция. Но когато посвети своите сили, своите знания, своите способности в служене на Цялото, тогава той е почнал вече своята еволюция.

На границата между инволюцията и еволюцията всеки човек ще преживее едно страдание, един вътрешен изпит, от който ще излезе възроден, просветлен, озарен с новата идея за служене на Бога. Такава е например духовната криза и просветлението у Гогол и Толстой във втората половина на техния живот. В този момент човек съзнава, че висшето осмисляне на Живота е в самоотричането, в жертвата, в служенето.

Процеса на слизането и възхода или на инволюцията и еволюцията можем да представим със следната схема:

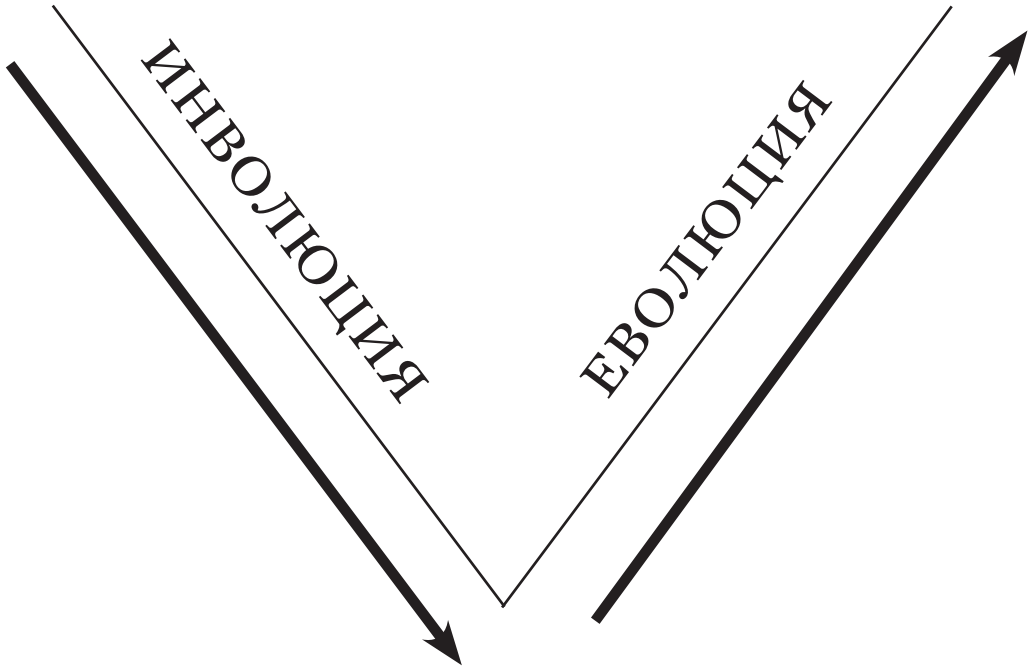

По-горе изтъкнахме, че моментът на завоя от инволюция към еволюция е идването на Христа, но казахме че инволюцията за по-голямата част от човечеството продължава. Защо дойде тогаз Христос преди най-ниската точка на слизането? За да работи в човешкото подсъзнание подтикът, тласъкът, даден от Него, та после, когато човечеството

дойде до най-ниската точка на слизането, да има в себе си сили да се възкачи, да има сили да победи личния, егоистичния живот и да влезе в Живота за Цялото.

Учителя казва:

Въпросите имат инволюционно и еволюционно разрешение. Работата е там, че хората ги разрешават все по инволюционен начин. Там е грешката им.

Какво означава инволюционно разрешение на въпросите? Чрез насилие и безлюбие. В какво направление се развиваше Животът във време на инволюцията? Отначало Животът е бил духовен, умът е имал духовна Светлина, сърцето – Топлина, налице са били Добродетелите. Но всичко това са били останки, които постепенно замирали, изчезвали, понеже културата е отивала надолу, слизала е във все по-гъста среда и е ставала все по-бедна откъм духовни ценности. В по-долните степени на инволюционно развитие човек вече изгубва правилния духовен усет за нещата и затова започва да разрешава нещата с насилие и безлюбие. Всяка инволюционна култура загива чрез насилието и безлюбието, чрез тези два метода за разрешение на въпросите.

Еволюционният метод за разрешение на въпросите е чрез Любов и Свобода.

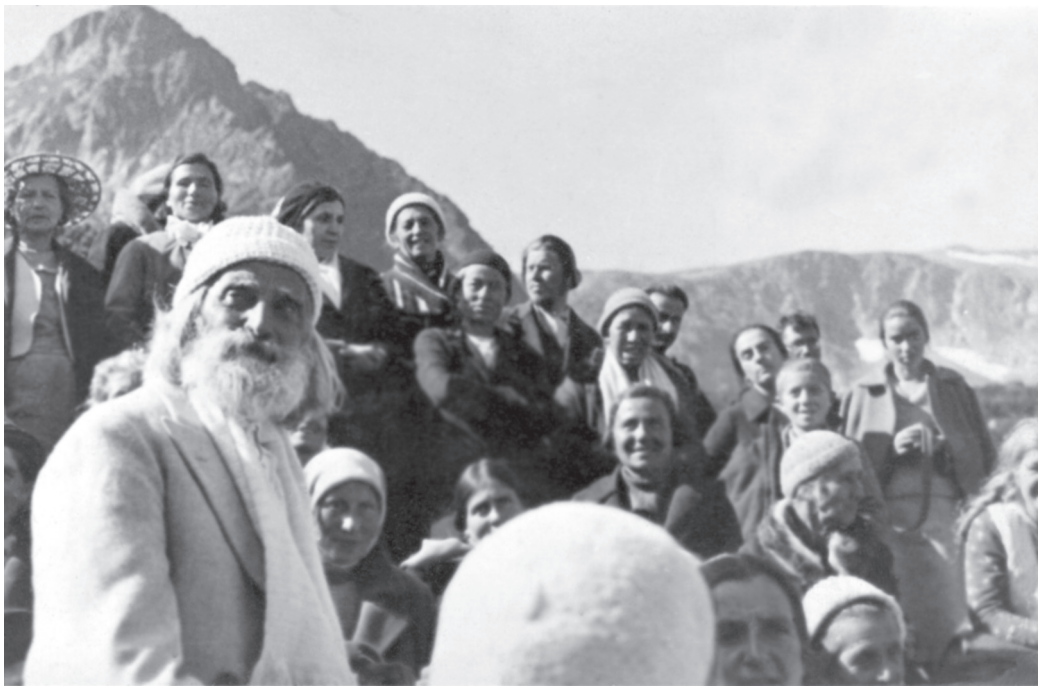

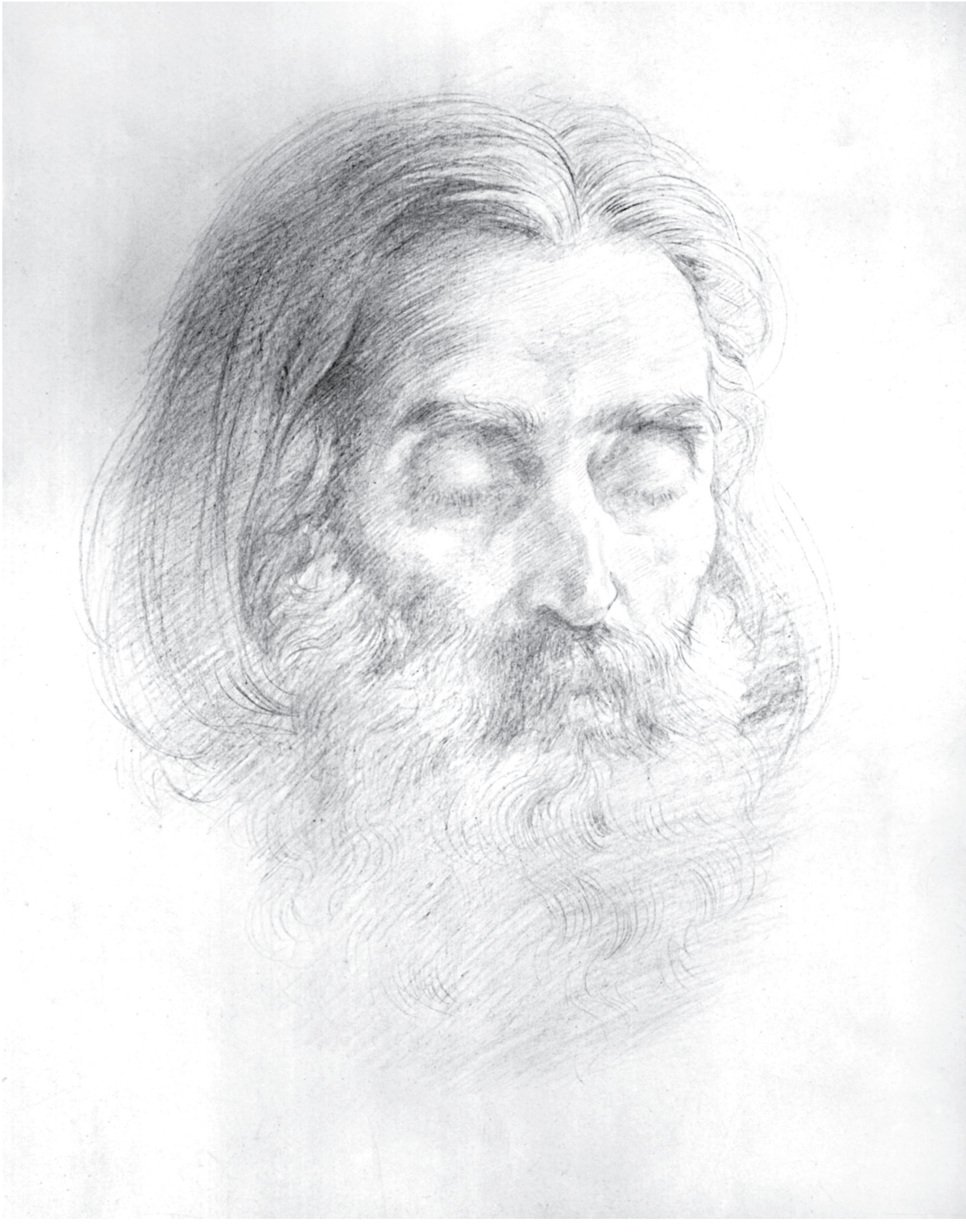

Художник Борис Георгиев

ЧАСТ ВТОРА

МИРОВАТА ЛЮБОВ – ИЗТОЧНИК НА ЖИВОТА

Всичко съществува чрез Любовта. Който познава Любовта, той говори за величието на Бога.

Учителя

ПРЕД ХРАМА НА ЛЮБОВТА

Днес човечеството се намира в преддверието на храма на Любовта. Сега влизаме в една епоха, когато то прави първите стъпки в нейното царство.

Христос е вратата за Любовта.
Чрез Него се влиза в това царство.
Той посочи Любовта като път за човешките души.

Учителя разработи тази велика наука за Любовта. Той хвърли светлина върху нейните прояви и методи, върху нейното всемогъщество, върху нейната всепобедна сила, която преодолява всички мъчнотии, стопява всички прегради, разрушава всички окови и затвори, извежда човека от тях и му показва пътя към Свободата.

Със Словото на Учителя за пръв път в историята на човечеството се хвърля мощна светлина върху тази Божествена, творческа сила, върху чудесата, които тя върши, и перспективите, които тя отваря пред човечеството.

Учителя ни въвежда в света на Любовта, неподозиран досега за нас по своето величие, мощ и красота. В Неговите беседи и лекции най-много се говори за Любовта. Цели пет десетилетия Учителя ни разкрива чудните прояви и методи на Любовта.

С това, което Учителя е казал за Любовта, Той вдига само крайчеца на завесата, за да се види величието на силите, които работят в Природата, и да се създаде нужната подготовка за нейното разбиране. Учителя казва:

Няма по-интересно нещо за изучаване от проявите на Любовта.

От великата наука за Любовта ще дадем по-долу само едно кратко очертание, само контурите на някои нейни основни прояви и методи, за да се видят възможностите и просторите, които се откриват пред човечеството. Законите и методите, които даваме тук, са извлечени от беседите и лекциите на Учителя, където Той обстойно ги излага и развива.

ЛЮБОВТА
КАТО ТВОРЧЕСКИ ПРИНЦИП В БИТИЕТО

ЛЮБОВТА СЕ ОСНОВАВА НА ЕДИНСТВОТО НА ЖИВОТА

Кои са дълбоките причини, които подтикват човека да обича Възвишеното, Божественото в света, подобните си и всяко живо същество?

Това е напълно естествено, защото всички живи същества са клончета и листа във Великия космичен организъм. Те са близки, сродни, понеже един и същ Живот минава през тях и този общ Живот ги обединява.

Любовта произтича от единството, което съществува в света[24]. Където и да се проявява, тя е израз на това единство. Учителя казва:

Всички души са свързани помежду си по такъв начин, че образуват нещо цяло, неразривно. От гледище на тази Любов светът представлява велик организъм, в който Бог живее и работи. Човек трябва да съзнава себе си като уд на Божествения организъм. Като дойде Любовта в нас, ще познаем, че във всички хора прониква един и същ принцип.

СВЕТЪТ Е ПОСТРОЕН И ОБГЪРНАТ ОТ ЛЮБОВТА

Любовта е майка на света. Тя е създала всички организми, всички същества. Тя е родила и слънцата. Цялото небе не е нищо друго освен изложба на Любовта.

Учителя

Учителя казва:

Първото нещо, основният принцип, това е Любовта; не сегашната ви любов, но Любовта, която е създала целия Космос, Любовта, от която произтичат всички живи сили в Природата – всичко.

Всяко движение е движение на Любовта. Слънцето, Земята, целият Космос, приливи и отливи, всичко, което се движи, става по закона на Любовта, т.е. разумно.

Движението показва, че има Живот; Животът показва, че има Любов; Любовта показва, че някой мисли заради нас. Животът произлиза от Любовта. Човек трябва да съзнае, че Животът е дар, любовен дар. Мощният двигател на Целокупния живот, това е Любовта. Тя е велика мощна Сила, защото управлява всичко и всичко ѝ се подчинява.

На Разумното начало, което лежи в основата на това Единство, можем да дадем каквито имена искаме: Цялото, Безграничното, Първичната причина, Великото в света, Вечното начало, Бог.

То обгръща всичко в Себе Си. То самото е Любов.

Любовта е Великата реалност – Божественото в света.

Животът на Цялото протича през всички същества. Той обединява и обгръща всичко в света. Както през клетките и органите на организма протичат едни и същи сокове, така и Любовта на Разумното начало минава през всички същества. Тя създава цялата Вселена. Тя е магическата сила в света. Любовта е въздухът на Божествения свят. Тя прониква цялото пространство. Няма по-хубаво от това да вижда човек навсякъде Божията Любов. Учителя казва:

Къде е Любовта? Навсякъде!
Няма място, дето Любовта да не присъства.

Всичко в света живее и съществува в Любовта и чрез Любовта.

Всичко, което виждаме – звездни селения, слънца и планети, е проява и израз на Любовта. Целият Всемир в неговата целокупност, целият физически свят е проявена, материализирана Любов. Камъните, растенията, животните, светлината, въздухът – чрез всички Любовта говори на хората. От Любовта са произлезли всички светове през всички вечности. Зад това, което става в Живота, трябва да виждаме дейността на необятната Любов, която изявява нещата. Човек като частица от Единството в света е потопен в Любовта, в Бога! Великият разумен център на всемира е Любовта! Ние дишаме Любов!

Когато отидем при едно дръвче, трева, цвете, извор, да виждаме във всичко това Любовта на Първичната причина.

Любовта крепи Вселената. Тя движи всичко към една велика цел. Планът, по който всички същества се движат към своята цел, е включен в Любовта. В минути на прозрение човек добива просветление за тази истина и тогава преживява величието на Живота. Той вижда красотата на пътя, по който всички същества вървят от тъмнина към Светлина, от слабост към Сила, от скръб към Радост, от низините към върховете. Той чувства, че Великата Майка – Любовта – обгръща своите деца и ги изпълва с Живот. Тя бди над тях.

Провидението – това е Любовта, която движи Всемира.

Учителя казва:

Под думите Разумно начало ние разбираме Любовта, която носи Живот. Тя е най-великото нещо в Битието. Тази Любов е канара в живота на човека.

Някой казва: "Никой не ме обича." Има Един, Който ви обича. Ако Той не ви обичаше, вие не бихте могли да живеете в този свят. Щом живеете, значи Бог ви обича. Да мислите, че никой не ви обича, това е първата лъжа в света. И при най-неблагоприятните условия бъдете благодарни, че живеете. При всички блага, които ви са дадени, вие се осмелявате да питате обича ли ви Бог. Това е все едно да питате обича ли ви майка ви. Ако Бог не ви обичаше, не щеше да ви изпрати на Земята да се учите.

Бог е предвидил за човека несметни богатства, велики постижения. Има за какво да живее човек! Има кой да го люби и кого да люби! Няма по-велико нещо за човека от това да намери Онзи, Който го люби.

Човек трябва да държи в ума си мисълта, че има Един, Който го люби и Когото люби. Ти си посърнал, обезсърчил си се и не знаеш какво да правиш.

Казвам: повярвай, че Бог те обича, и веднага ще се насърчиш, ще се изправиш. Любовта, която изявява Бог към хората, няма начало, няма и край. Любовта на Бога към нас е вечна и неизменна.

През каквито страдания и да минем, в края на краищата ще се убедим, че няма същество в света, което да ни обича като Бога. Вие може да разчитате на Любовта на онези Велики души, които са всякога с Господа. Те ви обичат и вземат участие във вашия живот. Тези Велики души ще ги срещнете по целия свят. Всички Разумни същества работят за благото на човечеството. Те работят за щастието на хората. Те работят за реализирането на Новото учение – Учението на Любовта. Никой не е сам в живота си, никой не е изоставен. Разумни, Възвишени същества се грижат за вас с всичката си Любов и самоотверженост. За да ви услужват и помагат, те са готови на всякакви жертви. Каквото и да става с вас и с близките ви, да знаете, че всичко е за Добро и ще се превърне на Добро. Човек трябва да каже: "Бог е Любов, следователно светът е създаден за мен. Но аз трябва да бъда израз на тази велика Любов, която действа в света, за да заслужа този свят." Целият свят е за мен, но кога? Когато живея по принципа на Любовта, когато живея Разумен живот.

Първият и най-голям подтик на човешката душа е да възприеме Любовта във всичката ѝ пълнота, за да може да се освободи от ограниченията на живота. Учителя казва:

В името на Единия работете както за своето благо, така и за благото на своите ближни.

Учителя на Рила, непосредствено след пълното възстановяване от парализата (12 август 1936 г.)

ТЪРСЕНЕ НА БОГА

Любовта е виждане на Бога! Само по пътя на Любовта можем да дойдем в съприкосновение с Бога. Няма по-красиво същество от Бога! Новото е да виждаш Бога в другите и те да виждат Бога в теб. Когато в човека не можеш да виждаш Бога, ти си в кривата посока. И всеки, който не може да види Бога в теб, той не може да ти бъде приятел. Всеки, в когото не можеш да видиш Бога, и той не може да ти бъде приятел. Не само той да вижда Бога в теб, но да може да говори с Бога в теб. Когато двама се обичат, всеки от тях се разговаря с Божественото в другия.

Учителя

Човешката душа търси нещо в света, копнее за нещо. Това, което човек търси в хилядите форми, в цялото разнообразие на Живота, е Вечното начало. Който търси Любовта, той търси Бога. Учителя казва:

Когато казваме, че трябва да любим, с това разбираме, че трябва да търсим Бога. Ние трябва да любим, за да намерим Бога, понеже Бог е Любов.

Заложбите на истинско Знание, Богатство и Сила са вътре в човека. Любовта представлява животворните слънчеви лъчи за разцъфтяване на човешката душа. Всяко същество в свещени минути на своя живот се стреми към красивото, възвишеното и Вечното, към един свещен идеал. Всъщност това е стремеж към Космичния център на цялата Вселена. Всеки човек, бил той религиозен или не, има дълбоко вътрешно познание за този Център. Всеки човек познава Бога и Го люби – и вярващият, и невярващият. Защото копнежът към Вечната Красота и Истина, към Вечния Живот съществува у всеки човек. Никой не може да го заглуши. Той остава в глъбините на душата като свещен пламък, като първичен порив и в минути на просветление човек го чувства.

Човешката душа знае в своите глъбини, по свои пътища, че зад всичко, което се руши в ръцете ни, има нещо велико, трайно и вечно в основите на цялото Битие, което осмисля Живота. Формите са дрехи, през които се проявява това Вечно начало.

Във всяко нещо, което привлича вниманието и любовта на човека, той намира отблясък на Вечното, Непреходното и Великото! Този свят копнеж е даден на всички същества – от най-малките до най-големите. Човешката душа копнее за Бога, както цветето копнее за слънчевите лъчи.

Всички същества представляват един космичен организъм. Любовта на човека към Бога е израз на техния колективен стремеж към Великата реалност в света.

ТРИТЕ ФОРМИ НА ЛЮБОВТА

В света вие може да любите най-първо Бога – нищо повече. Това е великата истина. После може да любите ближните си и най-после – себе си. И онзи човек, който не започва живота си с Любовта към Бога, от него нищо не може да стане.

Учителя

Няма същество в света, което да не разбира Живота, да не го цени и да не се стреми с всички сили към него.

Космичният живот не е нещо отделно. И най-малкото същество, и най-голямото служат единствено на него. Противоречия може да има в отделните части и сфери на Живота, но като единство Животът е съвършена хармония.

Човек има три връзки с Живота: Любов към Вечното начало, Любов към ближния и Любов към себе си.

ПЪРВАТА ВРЪЗКА – ЛЮБОВ КЪМ ВЕЛИКОТО РАЗУМНО НАЧАЛО

Бог е Любов, Разумно начало, Което е вложило всичко в Живота. Умът, сърцето, душата и Духът са ни дадени от Бога. Защо да не обичаме Онзи, Който ни е дал всичко? Смисълът на Живота се заключава в Любовта към Бога.

Учителя

Първата връзка на човека, която е най-съществената, това е Любовта му към Цялото, към Бога. Единствената връзка между човешката душа и Бога е Любовта.

Да възлюби човек Бога, това е най-славният момент в неговия живот. Аз наричам човек само онзи, който е възлюбил Бога. Моментът, в който той се е самоопределил и е възлюбил Бога, го определя като човек.

Обикне ли човек Великото Разумно начало с всичкото си същество, той е постигнал идеала на своята душа, знае защо е дошъл на Земята и защо живее. Така той идва до най-високата точка в своя живот.

Дошло е вече време да възстановите връзките си с Онзи, Който ви е създал, Който ви обича и мисли за вас.

Единствената привилегия на човека пред животните седи в това, че му е дадена възможност да люби Бога и да изпълнява Волята Му.

Най-първото нещо в света е всички да дойдем до този закон – да обикнем Бога. Хората обичат Бога, защото Той всеки момент се жертва за тях.

Човек трябва да прави връзка с Бога постоянно – всеки ден, всяка минута.

Целият ни живот трябва да бъде едно постоянно усилие да правим връзка с Бога, да бъдем в съприкосновение с Божествената Любов.

Човешката душа трябва да се съедини с Божията Любов. И в такова едно съединение ще се яви новият живот, който се нарича Възкресение.

Тази идея – Любов към Вечното начало – трябва да стане във вас тъй жива, тъй интензивна, както кръвта, която се движи по цялото тяло.

Идеалът, както на отделния човек, тъй и на цялото човечество, трябва да бъде Любов към Бога, към Цялото.

Някой казва: "Как мога да обичам Бога, Когото не виждам?" Единственото същество, което виждате в света – това е Бог!

Дойде ли някаква мисъл за Бога, сърцето ви да трепне, душата ви да се изпълни с великата Негова Любов! Погледнете ли към небето с всичките негови светила, погледнете ли към хората и към всички същества, да почувствате, че във всичко това се проявява Божията Любов!

Да обича човек Бога, това подразбира, че Бог трябва да бъде идеал за човека и той да е готов при всички условия на живота си да жертва всичко заради Него.

Всеки, който иска да бъде човек, трябва да има свещено понятие за Бога. Отношенията към Бога са отношения към Любовта. И отношенията към Любовта са отношения към Бога.

Престане ли човек да мисли, че Бог е Любов, връзката му с Него се скъсва.

Законът гласи: Бог винаги обича човека, а човек възприема Любовта Му чрез Обичта, която има към Него. Ето защо измени ли отношенията си към Бога, човек сам си поставя препятствия за великата Божия Любов!

Бог обича еднакво всички, само че едни съзнават това, а други не го съзнават. Бог обича човека толкова, колкото и Ангелите, само че Ангелите съзнават това и възприемат Любовта Му, а хората не всякога я съзнават. Например върху един камък се излива толкова вода, колкото и върху околната растителност. Обаче камъкът не приема тази вода в себе си, вследствие на което може да каже, че Бог не го обича. Водата минава и заминава по неговата повърхност. Който има твърдостта на камъка, не може съзнателно да приема Божията Любов. Какво трябва да правите тогава? Станете меки!

Когато човек има Любов към Бога, той възприема това, което иде от Великия космичен център. Той вече влиза в пътя на творчеството и възхода. Тогава човек е във връзка с Целокупния живот и енергиите на Цялото, творческите и строителни сили на целия Всемир се вливат в него.

Първото условие за изпълнение Волята Божия е да бъде човек във връзка с Първичната причина, с Възвишения Разумен свят. Учителя казва:

Всички трябва да се научите да изпълнявате Волята Божия. Волята Божия – това е един всемирен закон. Нейното изпълнение е един временен акт, който се проявява в даден случай. Този акт подразбира благото на всички същества без изключение. Да изпълниш Волята Божия в даден момент подразбира да направиш едно благо, което да се отнася до всички същества без изключение. Това е великият закон. С това схващане и изпълнение Волята Божия човек може да стане велик.

Защо хората днес не успяват? Защото Любовта им към Бога е микроскопическа. Празен е животът без Любов към Великото Разумно начало. С това Начало ли е, човек има всичко – здраве, богатство, сила и любов! Човек трябва да възлюби Бога и да издържа на всички условия!

Когато човек възлюби Великото Разумно начало, ще прояви Божественото в себе си. Учителя казва:

Любовта към Бога – това е закон за онова вътрешно блаженство. Това е онази велика наука, която всички напреднали души са изучавали. Това е великият път, по който са вървели те. И само тогава ще се изпълнят думите: "Ако люби някой Бога, той е познат от Него."

В Любовта към Бога човек възприема Живота, Светлината и Силата, които излизат от Него. Тогава всички разумни желания са постижими.

Докато не прояви Любовта си към Бога, човек всякога ще бъде слаб. Щом е слаб, той никога не може да постигне желанията на своята душа. Следователно, ако искате да бъдете силни, да реализирате стремежите на своята душа, обикнете Бога. Любовта към Бога, от която произтича живата връзка между Него и човека, е мистичен, вътрешен опит. Магичната сила на този опит се крие в онзи момент, когато човек отправя ума, сърцето, душата и Духа си към Вечното начало без никакво колебание и съмнение. Само тогава той може да разбере смисъла на Живота, защото само Бог може да му разкрие този смисъл.

Направете опит с думите Бог е Любов, за да видите какво се крие в тях. Вложете тези думи в ума си, в сърцето си и във волята си и ще видите, че ако сте болни, ще оздравеете, ако досега само сте гледали, ще виждате, ако само сте чувствали, отсега нататък ще любите.

Всичко може да се изправи, всичко е възможно. Кога? Когато човек е свързан с Вечното начало!

В Чистотата, в Любовта, в неизменните отношения на човека към Цялото се крият методите за освежаване, освобождение, примирение с всички.

Казано е: "Преди да попросите нещо, ще ви се даде." Който люби Бога, ще получи благословение преди да е попросил нещо от Него. Всички, които любят Великото в света, се укрепяват. Късайте от плодовете на Дървото на Живота, за да бъдете силни, да проявите Любовта, Правдата, Милосърдието, Кротостта и Въздържанието.

Любовта към Бога е източник на Радост, самоувереност и хармония. Тогава човек е озарен от великото Слънце на Живота. Тази връзка го прави богат. Той черпи от изворите на Живота. Неуязвим е за разрушителните сили, понеже Светлината, в която живее, е недостъпна за тях. Тогава той е в Живота, в Свободата. Учителя казва:

При това съприкосновение с Безграничния ще почувствате онова щастие, сила, подмладяване, което искате! В Любовта към Бога е щастието на човека. Хиляди пътища има към щастието, но по-прав и по-чист от този няма. Аз съм минал по него, познавам го и ви съветвам да го следвате.

ВТОРАТА ВРЪЗКА – ЛЮБОВ КЪМ БЛИЖНИЯ

Ако обичаш Първата причина, ще обичаш и формите, чрез които Тя се проявява. Свещена е формата, чрез която Тя се проявява. Това е ближният!

Хората са частица от Бога. Както любим Бога, тъй ще любим и всички хора. Ако не любим Бога, всякога ще правим разлика между този и онзи човек.

Учителя

От Любовта към Вечното начало следва Любовта към ближния, понеже във всяка форма присъства То. Щом човек обикне Цялото, непременно ще обича и частите, ще има отношения към тях.

Абсолютната Любов включва следното: човек да люби Бога! Това е първото и главно отношение в живота му. Това отношение е от периферията към центъра по линията на радиуса. Второто отношение на човека е Любов към ближния, към всяка точка на окръжността. В първото си отношение човек се стреми към Бога. Във второто си отношение – към всички живи същества, към ближните си, които са излезли от същото начало, от Бога.

Човек не трябва да се свързва с никого, преди да е отишъл при Бога – при Любовта.

Какво се разбира под думата *Любов*? Да обърнем погледа на съзнанието си нагоре, към Великото начало и да търсим този Извор на Живота. И като го намерим, тогава ще се прояви в човека вторият закон – Любов към ближния.

Възлюбите ли света, преди да сте възлюбили Бога, вие сте осъдени неминуемо на страдание и смърт. Под свят се разбира преходното и временното. Да люби Бога, това значи човек да влезе в Абсолютната реалност. Влезете ли в тази Реалност, Бог ще ви запознае със света. Любовта е акт към Бога, а не към хората. Любовта на човека към хората е пак Любов към Бога. Следователно, когато човек изявява Любовта си към хората, с това той поставя на изпит Любовта си към Бога!

Човек обича Разумното в своя ближен. Учителя казва:

Който люби Бога, той се движи от Светлина в Светлина, а който върви по пътя на относителната реалност, той върви от Светлина в Светлина, от тъмнина в тъмнина, от Светлина в тъмнина и от тъмнина в Светлина – значи изпитва разни положения, минава в разни форми. За такъв човек казваме, че се движи в света на вечните промени, в който нещата се разлагат и гният. Преди да обичате някого, вие трябва да обичате Бога и заедно с Него да отидете при онзи, когото обичате.

С първата стъпка човек влиза във връзка с Източника на Живота – приема. С втората стъпка човек създава условия за проявлението Му – дава. Учителя казва:

Да любиш Първичната причина, това значи да се смириш. Да любиш ближния си, това значи да се разшириш.

Когато човек обича ближния си, той дава ход да мине през него Любовта, която е възприел от Вечното начало.

Когато обичате някого, това подразбира, че вие отговаряте на Божията Любов.

Учителя дава едно дълбоко разбиране на понятието *ближен*, чрез което човек влиза в нови отношения към всички същества. С това Учителя отваря велики простори, внася красота в новите отношения с околните. Той казва:

Писано е: "Ще любиш ближния си като себе си." Кой е ближният? Любещият вижда във всички хора и във всички същества своя ближен!

Ето защо аз поставям нов закон:

Трябва да обичаме всички същества като себе си. Обичайте всяко дърво, всяко цвете, всяко животно, всеки човек като себе си! Ще кажете: "Кой си ти, който поставяш нов закон?" Аз превеждам старите закони на нов език, за да бъдат разбрани.

ТРЕТАТА ВРЪЗКА – ЛЮБОВ КЪМ СЕБЕ СИ

Обикнете душата си и сами ще си помогнете. Любовта на човека се определя от това доколко той зачита душата си. Оценявайте Божественото в себе си – своя ум, своето сърце, своята душа и своя Дух. Колкото повече вярвате в своите вътрешни сили и възможности, толкова по-скоро ще се развиете.

Учителя

Третата фаза е Любовта към себе си – човек трябва да направи преценка на своя живот, да отдели реалното от нереалното, за да следва пътя към съвършенството.

Бъди съвършен! – Това е Любовта към себе си. *Любов към себе си* не значи човек да обича своята личност, но да прояви Божественото в себе си. В това проявление той чувства скърбите и радостите на хората като свои, стреми се да им помага да разрешат задачите на живота си, както и разумно да използват условията.

У човека живее едно висше Начало, което трябва да се изяви. Тъй човек се стреми към културата на Синовете Божии. Любов към себе си значи човек да чувства в своите глъбини Божественото, да го цени и да му даде път да се изяви. Нисшата човешка природа е неорганизирана и когато тя управлява човека, той е окован във вериги, той е в затвор, в плен на инстинктите на живота. *Любов към себе си* значи човек да разпали този свещен огън, който гори в глъбините на душата му, да вземе надмощие, да подчини всички други сили, да ги организира и да ги насочи в служба на това Вечно начало, което е първоначалният подтик и крайната цел на Битието, т.е. Божественото съвършенство. Учителя казва за тези три връзки следното:

Трябва да обичаме Бога като едно Цяло. Когато говорим за Любовта към ближните, разбираме проявлението на Бога в целия Всемир. Да любим себе си, това значи да пазим резултатите на тази Любов!

ЛЮБОВТА Е СЪЩИНА НА ЧОВЕШКАТА ПРИРОДА

Любовта е качество на душата, т.е. вътрешно богатство на човека, към което той трябва да се стреми.

Любовта е вложена в човешката душа. Достатъчно е човек само да отвори ума, сърцето и душата си за Божественото, за да изяви Любовта си към всички живи същества! Човек трябва да обича, за да се прояви.

Учителя

Във всеки човек има едно мислещо и любещо същество. Във всеки човек има една Божествена душа и един Божествен Дух. Колкото и да е груб човек, трепне ли у него тази природа, той се изменя. Колкото и да е престъпен човек, при известни случаи в него може да се прояви един Ангел, който да ти подаде ръка, да ти помогне.

Човек по вътрешното си естество, по Божественото начало, което е в него, е добър. Учителя казва:

Животът на личността в днешния си вид се отличава с контрасти – радост и скръб, омраза и любов, завист и съревнование. Самосъзнанието е живот на личността, а свръхсъзнанието е живот на душата. Над личността са Божествената душа и Божественият Дух. Всеки човек има свой вътрешен Учител, който го напътва и коригира в Живота.

Господ живее в твоята душа и в твоя Дух, в твоето възвишено съзнание, което носи Светлина. Призови този Господ и тогава ще можеш да направиш нещо. Подобни сме на Бога в това, че можем да мислим, да чувстваме и да обичаме като Него.

Божественото в човека е самият човек. Учителя казва:

Трябва да се определи понятието човек. Той е съчетание на Добродетели. Само онзи може да се нарече човек и да носи същинското си име, който е дал път на Любовта, Мъдростта и Истината в себе си. Душата обитава в тялото от време на време. Всичкото богатство за вас е в присъствието на Бога във вашата душа.

Добрият човек представлява красива статуя, изработена от виден скулптор. А лошият човек е груб, прост камък. За незнаещия този камък нищо не струва, обаче за онзи, който знае – скулпторът, този камък е условие за изработване на една красива статуя.

Всяко същество разбира езика на Любовта. Една ученичка на Учителя от Рига, Латвия, през 1937 г. искаше да държи сказка там пред затворниците и помоли Учителя да ѝ даде тема. Той ѝ даде следната тема: *Значението на разумните страдания за човека.*

Сказката е имала голям успех. Втори път тя поиска от Него тема, за да говори на политическите затворници, болшинството от които бяха материалисти. Този път нейната задача беше по-трудна, понеже в първата сказка тя е изхождала от духовния светоглед, а сега ще говори на материалисти. Учителя ѝ препоръча следната тема: *Любовта като фактор за обединението на човечеството*. И втората сказка е имала голям успех.

Любовта е език, който всяко човешко сърце разбира, без разлика на светоглед. Любовта е единствената Сила в света, която е разбрана от всички – човека, птичката, дръвчето, цветето. В глъбините си всяка душа има знание за красотата, величието и светостта на Любовта.

Методите на Любовта са написани в човешката душа. Разтворете душата си, всеки ден прочитайте по един от методите, написани в нея, и ги прилагайте.

Някой казва: "Аз нямам Любов." Във всеки човек има един кран за Любовта. Пусни този кран и кажи: "Отсега нататък ще почна да проявявам Любовта."

Истинският човек е извън ума и сърцето. Той живее в душата, която има правилно разбиране за Любовта.

Мисълта, че старият не може да люби, е толкова вярна, колкото и твърдението, че той не се нуждае от храна. Естественото състояние на човека е да люби, независимо от това дали е стар, или млад. Колкото е необходимо за човека да яде, толкова е необходимо и да обича.

Любовта е естественият стремеж на човешката душа. Когато човек почне да мисли за първия лъч на Любовта, тогава се пробужда. Любовта е пробуждане на съзнанието. Може да ви събуди само онзи, който ви обича! Истинската проява на човека е Любовта. Приложете Любовта, за да се изявите на своя ближен! Учителя казва:

Като срещнеш един човек, не казвай, че е лош, но кажи: "Този човек не е проявен още, не е проявил Доброто, което образува истинската му природа." Всички трябва да се проявим. Проявлението е в това да изразим Божията Любов. Щом Любовта не дойде в човека, и душата му не присъства в него.

ЕДИНСТВО В ЛЮБОВТА – ЛЮБОВТА Е НЕДЕЛИМА

Любовта е проява на Бога. Ако любите, Той е във вас. Любовта в човека е Бог. Задачата на всеки човек е да изучава и прилага Любовта като проява на Бога. Когато любиш, Той се е докоснал до твоето сърце. Доброто в човека е Бог. Разумността в човека е Бог. Силата в човека е Бог. Любовта, от който човек и да идва, трябва да я оценяваме, защото Бог е, Който се проявява. Човек трябва да каже: "Любовта, която е в мен, е Бог. И аз съм благодарен, че Бог се е ограничил в мен, за да се прояви чрез мен."

Учителя

Законът на Любовта е вътрешен. Ако човек няма вътрешен подтик да прояви Любовта, никаква външна причина не може да го застави да направи това. Под вътрешен подтик се разбира Вечното начало. Учителя казва:

Любовта – това е обръщане на една разумна душа към Бога.

Любовта показва единството, което съществува между човешката душа и Бога. Учителя казва:

Любовта е докосване на Бога до човешката душа. При първия момент на съприкосновение на човека с Бога Любовта блясва в човешката душа. Всяко докосване на Бога до една душа означава откриване на един велик свят. Тогава човек може да каже: "Аз живея в тази велика Любов, дишам Светлината на Божията Мъдрост, движа се във великата Божия Истина, която носи Свобода и простор за душата."

Не трябва да правим деление в Любовта. Трябва да имаме цялостна представа за нея.

Който и да те обича, съзнавай, че Бог те обича. Когото и да обичаш, съзнавай, че Бог обича чрез теб. Единственото същество, което ни обича, е Бог.

Който обича и когото обичат, доброволно дават място на Бога да се прояви чрез тях. Любовта не седи във външната форма. За да изяви Любовта Си, Бог се проявява чрез всички същества. Учителя казва:

Любовта на това Велико Същество, Което озарява целия Всемир, трябва да грее и в нас.

Любовта говори за присъствието на Духа. Учителя казва:

Ако искате да проявите Божията Любов, Духът трябва да бъде във вас, да Му дадете място да се прояви.

Някой казва: "Аз те любя." Това е лъжливо твърдение. Като обичате някого, Господ във вас люби. Кажете си: "Аз любя, защото Господ люби." Помислите ли, че вие обичате, ще изгубите Любовта си. Господ не е в нашите страдания, в нашата сила, в нашите знания. Къде е? В Любовта! Ако любите, Той е във вас. Не любите ли, няма Го!

Който разбира проявите на Бога, ще знае как да възприема и предава Неговата Любов.

Единственото, от което човек не трябва да се плаши, това са Любовта, Знанието, Светлината и Свободата. Ти обичаш, за да се прослави Бог! Ти обичаш, за да се прояви Бог чрез теб.

Смисълът на земния живот е да познаем Бога. Как? Като търсим Неговата Любов. Ти ще идеш при Любовта, за да станеш Любов!

Има нещо повече от това да любиш. Това е да станеш Любов! Смисълът на тези думи е следният:

Човек може да люби, но често пъти има мисли, чувства, подтици, които противоречат на Любовта. А какво значи да станеш Любов? Това значи да нямаш мисли, чувства, подтици, които са в разрез с нея.

Да познаем своя ближен, това значи да познаем, че този, същият Господ, Когото обичаме, живее в него. Учителя казва:

Да възлюби човек някого с Божествена Любов, това е мигновено виждане на Бога и това струва повече от хиляди живота.

Следователно, както обичаме да служим на Бога, трябва да служим и на своя ближен!

Казано е за Бога: "Възлюбил си Истината в човека."

Следователно Истината, т.е. Божественото в човека, е повод за Любовта. Понеже Истината живее в човека, то и най-лошият човек все има нещо, което може да се обича. Учителя казва:

Често хората казват, че този или онзи не заслужавали да бъдат обичани. Това е неразбиране на Любовта.

Някой пита: "Онзи, когото обичам, заслужава ли моята любов? Той заслужава твоята любов, защото ти обичаш Вечното Начало в него.

Ето защо Любовта към когото и да е е винаги на място. Всеки човек, когото обичаш, е достоен за Любовта. Учителя казва:

Истината, т.е. Божественото, е обект на Любовта. Единственият обект, без който никаква Любов не може да се прояви, е Истината.

Хората на Земята са сенки, отражения. Вие трябва да намерите душата на онзи, когото обичате. Тя има Божествен произход. В нея Бог живее.

Намерите ли душата на човека, вие ще бъдете готови на всякакви жертви!

Който иска да намери Бога, трябва да го търси в брата си, т.е. в своя ближен.

Вие трябва да се запознаете с Божията Любов в прекия ѝ смисъл, тъй щото да дойдете до положението във всеки човек да виждате Бога, т.е. Доброто.

Каквото правиш някому, правиш го на Бога! Любовта е зачитане на Бога във всеки човек.

Учителя казва:

Какво се иска от съвременния човек? Да зачита Бога, Който живее във всяка душа.

ПРОЯВИ И МЕТОДИ НА ЛЮБОВТА

Учителя посочва множество прояви и методи на Любовта. Тук ще изложим някои от тях.

ПОЗНАВАНЕТО Е В ЛЮБОВТА

Крайните резултати на Любовта – това е да се опознаем.

Без Любовта не можем да проучваме човешката душа. Любовта е единствената Светлина, с която разполагаме, за да познаваме живите същества, с които сме заобиколени. За да познаваш хората в същинския смисъл на думата, трябва да ги обичаш!

Учителя

Любовта прави човека способен да вижда красивите, велики и възвишени неща.

Любовта живее в Реалността на нещата. Реални неща са само вечните, а преходните са нереални.

Любовта дава възможност на нашия ум да вижда Великата красота в Природата. Ние виждаме само грубата ѝ страна и затова имаме изопачено понятие за нея. Природата има една красива страна. Достатъчно е човек да надзърне в нея, за да разбере, че тя надминава приказките от *Хиляда и една нощ*.

Любещият има особени очи, особено вижда нещата, а не както обикновените хора.

Животът на любещия е подведен под особена гама. Каквото и да му се говори, каквито неща и да гледа, той навсякъде чува и вижда красивото. На пръв поглед изглежда, че този човек не прави разлика между Добро и зло. Тъкмо там е особеното в него, че той вижда всичко, но си обяснява нещата от гледището на Любовта. Пред Любовта злото и престъпленията се стопяват.

Да обичаш един човек, значи да виждаш хубавото и великото, скрито дълбоко в ума, сърцето и душата му.

Срещате едно малко момиченце и не обръщате внимание на него. Защо? Казвате, че било грозно. Не, погледнете го внимателно, за да видите колко е красива душата му. Как познахте? Вижда се тази красота, но трябва да имате Любов в сърцето си, за да я видите.

Когато дойде Божествената Любов, вие няма да обръщате внимание на човешките погрешки.

Любовта извинява, каквито и погрешки да направите. Ако вашата любов няма това качество, това не е още Божествена Любов.

Човек вижда Доброто в другия, само когато го обича. Всеки от вас трябва да търси и цени душите на своите братя, т.е. Божественото в тях. Всеки човек, в когото са написани думите Добродетел, Правда, Истина, Любов, Мъдрост, е

красив, всеки може да го обича. И ако не ви обича никой, това значи, че вие не сте проявили тези качества.

Човек иде от един възвишен свят на Любовта, Мъдростта, дето Светлината царува, от онзи светъл свят, дето Свободата, Братството и Равенството царуват, за които хората копнеят, от онзи светъл свят, гдето хората се познават, за другите живота си полагат, с Любов се ограждат, за Бога живеят. И когато човек обича някого, обича този Божествен, възвишен свят в него.

Когато обичаме някого, ние харесваме всичко, каквото той прави. Пее ли, свири ли, ние намираме, че всичко е добро и хармонично. Това е закон. Обичаме ли някого, и глупостите му търпим. Не го ли обичаме, и Божествени работи да върши, казваме: "Това нищо не струва."

Без Любовта опознаване е невъзможно. Познаването подразбира съзнателна, вътрешна връзка между съществата. Такава връзка е възможна само при Любовта. Значи имате ли Любовта, ще познавате нещата. Нямате ли я, нищо не можете да познаете. Учителя казва:

Бога ние чрез Любовта трябва да Го познаем.

Същият закон трябва да се приложи и между вас. Вие трябва да приложите Любовта един към друг като един велик закон, за да се познавате.

Велико нещо е да познавате един човек. Ако вие познавате и най-обикновения човек с Любовта, ще се учудите на голямото невежество, което хората имат за него. Такова велико богатство се крие във всяка душа. Затворена е тази душа! Вие мислите, че тя е нищо. Не, един велик свят има във всяка душа. Да я познаеш със закона на Любовта, това значи да познаваш света, в който тя живее.

Без Любовта хората си остават непознати, чужди едни на други. Когато виждаш в един човек неговите недъзи, слабости, отрицателните му качества, нисшето в него, ти не го познаваш. Защото нисшето, неорганизираното в един човек, това е нещо външно в него. Това са петна по дрехите му. Грехът е нещо външно в човека и не образува истинската му природа. Доброто, възвишеното в човека е самият човек. А щом не го познаваш, не можеш да образуваш истинска връзка с него. Само ако се познаваме, можем да работим заедно. Затова само чрез Любовта се достига до истинските връзки между душите! Само чрез Любовта се получава сближение на душите. Любовта е единственият път за обединение на всички индивиди, общества и народи в едно цяло. Само тя може да обедини същества, наглед разнородни.

ПОСЕЩЕНИЕ НА ЛЮБОВТА

Когато в един момент Любовта те посети, то е момент, който никога няма да забравиш. Тогава ти ще почувстваш такова разширение, че ще се слееш с всички същества, ще искаш на всички да дадеш и да им направиш Добро. Този момент ще остане за теб като една любима мечта, най-много за него ще мислиш, ще го пазиш свято и никога няма да говориш за него, но той ще ти дава най-голямата Сила и Живот.

Учителя

Има една вътрешна, мистична страна на Любовта. До нея трябва да дойде човек. Тя е реалната, Божествената. Защото има една любов, която е само сянката на истинската Любов.

Учителя казва:

Досега вие нито сте обичали, нито сте били обичани. Вие имате любов, но не такава, за която аз говоря.

Достатъчно е да проникне Любовта в човека за един момент, за да се почувства в хармония с цялата Вселена, с всички същества.

Чувствали ли сте вие подкрепата на Любовта? То е едно мистично преживяване. Като че ли сте в съгласие с целия свят, с всички велики мисли. Ти едновременно присъстваш на Небето и на Земята.

Желая ви да имате тази опитност, да се свържете с тази Реалност, да се домогнете до нея.

Посещението на Любовта е един от великите моменти в човешкия живот. Момент, за който той се е приготовлявал от хилядолетия. Всички скърби и радости, всички опитности, които е събирал, са го подготвяли да разбере и приеме Любовта, когато тя го посети. Това е момент, когато човек излиза от тъмните подземия на личния живот и влиза в един необятен, красив свят, където има всички условия за подем и творчество. Този момент е като изгрева на Слънцето.

Няма по-красиво нещо от оня ден, в който човек почувства, че е във връзка с Великия живот. Всеки човек, който има тази опитност, през където мине, носи благословение и всичко, което пожелае, може да направи.

Любовта трае само един кратък момент. В този момент именно човек се запалва и започва да свети. Кой го запалва? Запалва го едно Същество, но кое е то никой не го вижда.

Моментът, в който Любовта се проявява, е кратковременен. Може неприятелят ви само един път да ви е ударил с тоягата си, но вие дълго време усещате болката. Ден, два, три, седмица и повече вие се оплаквате от болка в крака. Тъй щото това, което наричат любов, е последствие, отражение на онова посещение, което Любовта ти е направила. Един път само ви е посетила и вие дълго време помните нейното посещение. Любовта трае само една секунда. И секунда да трае Любовта, тя е велика, мощна Сила.

Първоначално посещението на Любовта трае само един миг, защото тя е толкова силна, че човек не би могъл да издържи нейните трептения, ако тя остане повече време.

Любовта се проявява в Живота извън времето и пространството.

Това значи, че тя иде от един друг, възвишен свят.

Достатъчно е човек да се намира един момент само под влиянието на Любовта, за да носи последствията ѝ цял живот. Тя ни оставя да се занимаваме с онова, което е извършила в нас.

Когато дойде Учителят – Духът, Който е във вас, вие ще слушате дълбоко в себе си мекия, нежния глас на Любовта!

Ако опитаме Божествената Любов само за една секунда, никога няма да я забравим и всеки от вас, който само веднъж е близнал от Божествения мед, той е готов вече да стане мъченик. Такива са мъчениците. Те са видели света на Любовта и затова казват: "За този свят съм готов да пожертвам всичко."

Едно се иска от човека – да не пропусне времето, когато се събужда Любовта. За всеки човек това време е различно.

Събуждането на Любовта е новораждане. Когато Любовта се пробуди в човека, животът му вече не изгасва. Той влиза в по-висока гама на Живота. Светлината на това място е голяма, вследствие на което той вижда нещата ясно. Следователно Светлината на Любовта осмисля както физическия свят, тъй и Духовния, и Божествения. Докато Светлината на Любовта не огрее ума и сърцето, т.е. върха и долината, човек не може да бъде буден, поради което не вижда ясно. Идеалът е да дойде за вас този тържествен ден, да се стопли вашата душа и да почувствате поне за един момент какво нещо е Великата Божия Любов, която може да ви разшири толкова, че да обхванете в себе си целия свят.

ЕДНА ОСОБЕНОСТ НА ЛЮБОВТА

Учителя казва:

Когато любиш някого, ти се оглеждаш в него като в огледало. И когато някой те обича, той се оглежда в теб.

Това се обяснява така: Божественото е, което люби чрез теб. Ти виждаш Божественото в човека, когото обичаш. При Любовта образът, който виждаш в огледалото, е чист.

НЕОБЯТНА Е ЛЮБОВТА В СВОИТЕ ПРОЯВИ

Хората се различават един от друг по своя особен начин в изявяването на Любовта. Всеки човек има свой път на развитие. Това е, защото във всеки човек Великото Разумно начало се проявява по специфичен начин. Учителя казва:

Всеки човек, всяко живо същество има специфична проява на Любовта.

Хората не виждат това разнообразие, но Възвишеният свят се интересува от това. Всеки човек за тях е специално откровение на Любовта на Бога!

Невидимият свят се интересува от всеки човек, в когото Любовта се е пробудила. Там всички Същества, спират работата си за момент и отправят вниманието си към съществото, което люби.

Те искат да видят по кой начин ще се прояви Бог в дадения случай.

Необятна е Любовта в своите прояви, необятна е в голямото си разнообразие!

ТРИТЕ ОСНОВНИ ЗАКОНА

Първи закон: когато обичаш Бога – всички същества те обичат.

Втори закон: когато Бог те обича – ти обичаш всички същества.

Трети закон: всички ние живеем в Бога, без разлика – всички същества; това е дадено наготово. Важното е ние да дадем условия Бог да живее в нас. А това става, когато приемем Любовта.

КАКВИТО СА ТВОИТЕ ОТНОШЕНИЯ КЪМ ВЕЧНОТО РАЗУМНО НАЧАЛО, ТАКИВА ЩЕ БЪДАТ И ОТНОШЕНИЯТА НА ХОРАТА КЪМ ТЕБ

Първият от горните три закона гласи: ако обичаш Бога, другите ще те обичат. На това може да се даде следното обяснение: когато обичаш Първичната причина, ти правиш вече жива, реална връзка с Нея и тогава привличаш Божествения живот в себе си. Той се прелива в теб. И поради това ти вече ставаш ценен за другите, този Живот привлича. И хората те търсят така, както цветята търсят Слънцето. Учителя казва:

Когато почнете да излъчвате Любовта, хората ще почнат да ви търсят, да идват при вас. Любовта се чувства. Който има Любов, към него се привързват всички, обичат го и хората, и животните.

Когато любиш, ти си богат. При богатия човек всеки ще иде. Ако си богат извор, всеки ще дойде да пие вода. Ако чешмата ти тече капка по капка, тогава кой ще дойде да пие вода? Учителя формулира този закон и по следния начин:

Колкото човек е по-близо до Бога, толкова повече хората ще го обичат.

Когато приближаваме метал до един център на топлината, температурата му се повишава и става светещ. Когато обичаме Бога, ние сме близо до Него.

Когато Божественото съзнание работи в нас, ние ставаме меки, внимателни и хората започват да ни обичат. Когато правим някаква погрешка, Божественото съзнание се отдалечава от нас и хората престават да ни обичат. Учителя казва:

Слушате някой да казва, че хората не го обичат. Този човек разсъждава криво. Преди всичко Любовта не зависи от хората. Казано е, че Бог е Любов. Следователно, за да ви обича или не някой, това не зависи от човека. Обикнете ли Бога, ще ви обичат.

Христос изразява тази идея със следните думи: “Който Ме люби, той възлюбен ще бъде.”

ВЪЗПРИЕМЧИВОСТ КЪМ ЛЮБОВТА

Вторият от горните три закона гласи:

Когато обичаш всички същества, това показва, че Бог те обича.

Той се обяснява така: Великото Разумно начало, Бог, обича всички същества еднакво. Неговото вътрешно отношение към всички е неизменно. Но тук е въпросът за

възприемчивостта на човека към това, което слиза от Великия Космичен център към всички. Отношението или Любовта, която човек има към ближните, показва до каква степен той е възприемчив към великото благословение, към Любовта, която Бог праща към всички същества.

ПРАВИТЕ ОТНОШЕНИЯ КЪМ ДРУГИТЕ ЗАВИСЯТ ОТ ПРАВИТЕ ОТНОШЕНИЯ НА ЧОВЕКА КЪМ ВЕЧНОТО НАЧАЛО

Този закон Учителя формулира така:

Ако твоите отношения към Бога са прави, ще бъдат прави и към всички същества, ще бъдат прави и към твоите врагове – това е изпълнение на най-трудния закон.

ЛЮБОВ БЕЗ ОБЕКТ

За да се прояви Любовта, вие не трябва да имате абсолютно никакъв обект. Затова всички трябва да имате само едно убеждение – Любов без никакъв обект!

Това е тесният път, за който говори Христос. Животът е в тесния път. В тесния път е смисълът му.

Ако обичаш някого, ти ще станеш едно с него, няма да бъдеш обект за него. Станеш ли обект, ти го излагаш на изкушение.

Учителя

Зад света на формите е Реалният, Невидимият свят. Там съществува единство в Любовта – ти познаваш себе си като Любов и си едно с този, когото обичаш.

Христос изразява тази идея така: "Аз и Отец Ми едно сме."

Зад всички същества да виждаш Бога – отношенията ти да бъдат към Него.

Учителя казва:

Казах, че човек не трябва да има за Любовта никакъв обект. Под обект разбирам нещо материално. Защо човек не трябва да има за Любовта никакъв обект? Понеже обектът е подложен на известни изменения, вследствие на което ти не можеш да разчиташ на този обект. Ако разчиташ на този обект, ще изгубиш Любовта си.

От тези думи на Учителя става ясна идеята, която Той влага в израза *Любов без обект*. Не трябва да имаме никакъв обект при Любовта, понеже във всички същества ние обичаме Бога, Божествения лъч в тях. Ако твоята любов е за външната форма, а не за Божественото, което работи във формата, последната ще изгуби красотата си и ти ще загубиш Любовта си.

ЛЮБОВТА Е КОЛЕКТИВЕН АКТ

Учителя казва:

Когато някой люби, цялото Небе и цялата Земя вземат участие. Всеки акт на Любовта, колкото и да е малък, е акт на целия Всемир. В Любовта вземат участие всички същества – от най-малките до най-големите.

Всички Напреднали същества, които са живели милиони години преди нас на Земята, знаят какво нещо е Великото Разумно начало. Те застават със свещен трепет пред това Велико Същество, от чието сърце изтича Любовта, която поддържа целия Всемир. Малко от това благословение достига и до нашата Земя.

Като ви говоря за Бога, като ви казвам да вярвате в Него, то е, за да направите душите си толкова свободни, че да включите в себе си едновременно и Божията Любов, и Любовта на всички същества. Вие ще кажете: "Божията Любов може ли да се събере в мен?"

Когато човек обича, той се свързва с Възвишените същества, тяхната Любов минава през него. Доколко? Според степента на неговото развитие.

Учителя казва:

Любовта не може да се ограничи, понеже е колективна проява на всички Разумни същества. Любовта на едного е колективна Любов на всички тях. Ако любовта на едного не проявява Любовта на всички Разумни същества, които са завършили своето развитие и са станали едно с Бога, тя не е Любов. Вашата любов е тяхна Любов. Вашата радост е тяхна Радост.

Любовта има отношение не само към личния живот на човека, бил той сърдечен, духовен или умствен, но и към цялата човешка и Ангелска култура в цялото Битие, в което тя непрестанно се проявява. Когато човек се свърже с всички разумни сили в Природата и те почнат да текат в неговия живот, тогава само ще разбере той какво нещо е Любовта. Със стремежа на човека да се свърже с Разумните сили в Природата се обяснява желанието му да бъде обичан.

Щастието ни зависи от хората, които ни обичат. Не е въпрос да те обичат хората, които живеят на Земята, но чрез тях ще те обичат и онези Напреднали същества. При това положение има смисъл човек да бъде обичан. Когато говорим за Любовта, трябва да знаем, че онези, които истински ни обичат, те не са на Земята между нас, но са горе, на Небето, отдето изливат своята дълбока Любов към нас. Те не говорят с думи, но ние чувстваме тяхната Любов!

Истинските духовни хора разглеждат Любовта като особен свят, свързан с най-възвишените Същества, които живеят на Небето. Любовта представлява обширен свят, в който участват множество Разумни същества със специална задача и предназначение.

На тези Висши същества Първичната причина е поверила разпореждането с Живата Природа.

За да бъдете доволни, повикайте Любовта и Вярата. Заедно с Любовта ще дойдат Същества от Божествения свят и с Вярата – Същества от Ангелския свят. Тия същества заедно с вас ще реализират желанията ви и Надеждата ви ще се оправдае.

Любовта ни въвежда в условия да влезем във връзка с Разумните същества, които са минали по този път. Любовта разкрива всички възможности за

човека. Тя отваря вратата за всички разумни светове. Който е влезнал в Божията Любов, той има достъп до Светлите Напреднали същества. Къде са те? Навсякъде! Дето и да се обърнете, ако Любовта е във вас, вие можете да ги срещнете.

Ако търсите Любовта, трябва да дойдете във връзка с някой Ангел на Любовта. Той трябва да бъде посредник между Бога и нашата душа. Има известни сили в човека, които си имат специални запалки. Любовта си има своя запалка. Тя може да се донесе от Небето. Един Ангел ще я донесе. Великото Разумно начало ще изпрати специално един Ангел да я донесе. Когато дойде Любовта в един човек и стане промяна в него, ще питат: "Защо този човек е такъв?" Защото запалката на Великата Любов е дошла и това Велико благовестие се е докоснало до неговата душа.

Когато някой човек те обича, то може някое Възвишено същество да те обича чрез него. Учителя казва:

Радвайте се, когато Любовта на един от тези Синове на Светлината ви посети. Стремете се към Любовта на Синовете на Светлината, за да се преобразите, да добиете нов живот.

ВСЯКО СЪЩЕСТВО, КОЕТО ОБИЧАШ, ЩЕ ТИ СЕ ИЗЯВИ

Този закон е всеобщ. Той се отнася за всички същества, също и за заминалите отвъд души.

Когато човек обича Напредналите същества, той е в хармония с техните идеали и стремежи, с тяхната работа. Тогава той ги привлича и те му се изявяват. Той влиза в съзнателно общение с тях.

За да възприемете мислите на Възвишените същества, на Ангелите, трябва да живеете в Абсолютна чистота и святост. С други думи, трябва да живеете в света на Любовта.

Не е достатъчно човек да обича само хората, но трябва да бъде във връзка и с Ангелите, да почувства и тяхната Любов и култура. Над нас има Висши същества, с които трябва да се свържем. Когато отношенията между нас станат правилни, ще се свържем с този висш свят.

Любещият, дето и да отиде, е добре приет. На него гледат с особено разположение както обикновените, тъй и Напредналите същества. Те полагат особени грижи за него. Те му помагат, както вие постъпвате с цветята, които обичате.

СЪРАБОТНИЦИ НА БОГА

Когато човек прилага Любовта, той е съработник на Бога.

МОЛИТВАТА

Любовта е силата на молитвата.

БОЖЕСТВЕНАТА ЛЮБОВ

Дали любовта ти към един човек е Божествена, се познава по това: ако тя роди в теб Любов към всички, тя е Божествена. Щом обичаш едного, сърцето ти се отваря за всички, към всички си разположен, във всички виждаш доброто и красивото.

ЛЮБОВТА КЪМ ВСИЧКИ Е ВЛОЖЕНА ВЪВ ВСЕКИ ЧОВЕК

Учителя казва:

Често хората се запитват обичат ли ги ближните им. Да се задава такъв въпрос това е все едно да се съмняваш в своята Любов. Вие се съмнявате тогава в Божията Любов, защото Бог живее във всички хора и чрез тях проявява Любовта Си.

От тези думи следва, че всички хора те обичат, само че не е дошъл още моментът да съзнаят това. Тази идея Учителя изразява и със следните думи:

За да се прояви Любовта между хората, непременно трябва да се създадат благоприятни моменти. Тъй щото, когато казвате, че не обичате някого, всъщност вие още не знаете дали не го обичате.

В бъдеще ще има Любов на всички към всички, както е сега горе, в Божествения свят. От това следва, че във всеки човек е вложена от Бога Любов към всички хора и към всички същества, но тя ще се прояви в благоприятния момент. В глъбините на своето естество човек обича всички същества, но той още не съзнава това.

ТРАНСФОРМИРАНЕ НА ЛЮБОВТА

Учителя казва:

Любовта е мощна Сила, която при преминаване от един човек в друг претърпява известно трансформиране.

Любовта при преминаване от един човек в друг възприема особен оттенък, както поради характера на човешката природа, тъй и поради степента на развитие на даден човек. Колкото човек се намира на по-долна степен на развитие, толкова повече примес добива Любовта и изгубва своята първоначална Чистота и Сила.

ПРЕЛИВАНЕ НА ДУШИТЕ

Учителя казва:

Да ви любя, това значи да вляза във вас. Да ме любите, това значи да влезете в мен.

Тези думи на Учителя обясняват това, което Той нарича преливане на душите.

Съвременните хора не могат да разберат Любовта, понеже не могат да се разделят от старите схващания. Те мислят, че като обичаш един човек, трябва да го нахраниш, да го облечеш, да му дадеш легло и прочее. Някой може да каже, че при Любовта ще задоволиш нуждите на онзи, когото обичаш – ако е жаден, ще му дадеш вода; ако е беден, ще му дадеш условия; ако е невежа, ще му дадеш знание; ако е скръбен, ще го утешиш. Но ако той има всичко това, ако няма нужда от това? Това е само външната страна на Любовта. Любовта дава нещо повече от това, което можеш да дадеш или направиш външно на човека. Любовта си има една друга страна – по-велика, по-дълбока, вътрешна страна. При Любовта има взаимна обмяна между душите, преливане на душите!

ЗА ЛЮБОВТА НЕ ВАЖИ РАЗСТОЯНИЕТО

Когато аз ви обичам, където и да сте в света, ще почувствате моята Любов, всичко ще ви върви, ще ви помагам във всичко. За Любовта има само един израз – тя е всесилна!

Учителя

Когато обичаш едно същество, макар и то да е далеч, твоята Любов ще го закриля, подкрепя и огражда.

ВРЪЗКА МЕЖДУ СЪЩЕСТВАТА, КОИТО СЕ ОБИЧАТ

Учителя формулира този закон така:

Когато се обичат, хората предават настроенията и разположенията си един на друг. Когато между двама души съществува известно подобие, те взаимно си предават своите мисли и чувства. Каквото мисли и чувства единият, ще го мисли и чувства и другият. Ако единият е добре или зле разположен, и другият ще има същото разположение.

НОВИТЕ ПЪТИЩА НА ЛЮБОВТА

Силен човек е онзи, който люби, без да очаква да го любят.

Учителя

Прояви своята Любов, без да търсиш Любовта на хората.

Учителя казва:

Връзката е Божествена, когато човек има такава широка Любов, че като обича, да не очаква да му дадат нещо в замяна. Щом очаква, той не е никакъв извор. Той е щерна. Като извадим от този човек един котел вода, той очаква да му турят друг котел вода.

Когато търсиш любовта на някого, ти всякога ще имаш терзание.

Когато някой ти каже, че те обича, кажи му: "Ти вършиш Волята Божия."

Не питай другите: "Ти обичаш ли ме?" Щом питаш, всичко ще изгубиш. Кой как ни обича – то не е наша работа. Това е работа на другите. А ние как обичаме – това е наша работа. Престъпление е човек да изисква от някого той да не обича другиго освен него.

БОЖЕСТВЕНАТА ЛЮБОВ ИЗКЛЮЧВА РЕВНОСТТА

Кога ревнува човек? Когато иска да задържи нещо за себе си. Когато обичаш някого, ти го пазиш за себе си, обсебваш го. Това не е Любов. Истинската Любов внася разширение в човешката душа. Щом обичаш някой човек, остави го свободен! Божествената Любов се отличава по това, че оставя човека свободен.

Вие обичате едно същество, но искате да го обсебите. Тази любов е придружена със страх и безпокойство. От нея страда човечеството.

Светът ще се оправи, когато разберем отношенията на Любовта. В нея не трябва да има никаква ревност. Превърнете ревността в Любов. При ревността ти поставяш този, когото обичаш, по-долу от себе си и казваш: "Той може да направи някое престъпление." Любовта изключва всяко съмнение. Когато в любовта има най-малкото съмнение, липсва нещо.

Това са новите схващания за Любовта. Това, което ни липсва сега – Божественото, то трябва да дойде.

Ревността е качество на животинското царство. Ако човек внесе ревността, тя ще бъде спънка. При ревността ти мислиш, че този, когото обичаш, могат да ти го отнемат. И после идат подозрението и омразата. Този, когото ревнуваш, ще го намразиш и като го намразиш, ще се разрушиш.

Омразата, неверието разрушават. Всички отрицателни неща разрушават. Отначало не е така, но крайният резултат е разрушението. Ревността съществува от грехопадението.

Учителя

Ако човек не разреши този въпрос, не може да има едно духовно схващане, едно разбиране на Любовта.

Ако аз обичам някого, да не влезе в мен противоречие, че той обича втори, трети и прочее. Той може да обича когото иска. Това да ми е приятно, както когато той обича мен. Това е една от най-трудните задачи.

Когато този, когото обичаш, обича друг, кажи: "Радвам се, че този човек ме обича, защото като обича друг, обича мен, тъй като аз съм в онзи и онзи е в мен. Радвам се, че този човек, когото обичам, обича, значи изявява Великото Разумно начало!"

Ревността се явява в любовта, когато последната изгуби онова направление, което Първичната причина ѝ е дала първоначално.

Докато ревнува, човек нито може да възприеме Любовта, нито може да я приложи.

При Любовта трябва да пазим точно определено разстояние от този, когото любим!

Този закон Учителя обяснява и със следните думи:

При Любовта не трябва да упражняваш никакво насилие, от какъвто и да е вид, върху този, когото обичаш.

ПОСТОЯНСТВО В ЛЮБОВТА

Човешката любов се променя и изменя. Духовната се променя, без да се изменя. А Божествената нито се променя, нито се изменя. Тя само расте.

Когато любовта на човека се мени, това показва, че той не оценява благото, което Бог му е дал.

Човекът на Любовта се отличава по това, че той никога не се разочарова.

Човек никога не трябва да губи Любовта си.

Учителя

По отношение постоянството и изменчивостта на Любовта Учителя я подразделя на човешка, Духовна и Божествена Любов. За тези състояния Той казва:

При човешката любов човек обича някого, но утре не иска да го види. При Духовната любов човек обича някого, но като види в него нещо отрицателно, някой недостатък или лоша проява, явява се подтик да се отдалечи от него, понеже той не заслужава любовта му. Значи Любовта му се променя. Но той веднага преодолява този подтик и казва: "При всички условия ще го обичам, понеже както и да се проявява той външно, вътрешно е винаги добър." Това значи, че неговата Любов не се изменя. Значи Любовта му в критичен момент има раздвояване, колебание, което той преодолява. А човекът, който обича с Божествена Любов, каквито и слабости и недъзи да види в онзи, когото обича, неговата Любов не изпитва никакво раздвояване и колебание.

Човешката любов трае една, две, три години, а някой път и двадесет години, но в края на краищата се разваля. Ако някой те обича, обича те за нещо. Не обича още твоята душа. Или сърцето ти е красиво, или си богат, или имаш знания, или можеш да работиш. Има защо да те обича. Щом имаш това, за което те обича, ще те обича. Щом го изгубиш, тази любов ще изчезне. Такава е сега любовта на Земята. Но истинската Любов е да люби той твоята душа.

Започни да обичаш по новия начин своите ближни, своите приятели и след това – всички!

Има една любов на сенките. Тя носи ограничения и страдания. В реалната Любов няма скърби и страдания. Тя нито ограничава, нито се ограничава. Учителя казва:

Днес хората говорят за Любовта, но не познават нейния език. В реалната Любов няма скъсване, няма смърт. Там има растеж и постижения. Човешката любов представлява външна красива дреха, в която сърцето се облича и вместо то да се радва, скърби. И човек тогава се намира в противоречие. Двама души се обичат и понеже не разбират Любовта, те минават в любовта на сенките. За да се избавят от противоречия, трябва да минат в Любовта на Реалността.

Когато двама души се обичат, те ограничават Любовта само за себе си. Това не е в съгласие с природните закони. Човек трябва да споделя своите блага с другите.

Божествената Любов дава, а човешката взема. Физическата любов изгаря и разрушава, а Божествената възкресява. Учителя казва:

Ние говорим за Любовта, за която апостол Павел казва: "Отчасти знаем, отчасти пророкуваме, но когато дойде съвършеното, това, което е отчасти, ще се прекрати." Казват, че някой си се самоубил от любов. Това не е вярно. Любовта съживява, подмладява човека. Това, което го кара да се самоубие, е резултат на неустойчивите чувства.

В реалната, Божествената Любов няма изневяра. При нея не е възможно да изневери този, който обича. Щом се говори за изневяра, подразбира се човешката любов. Дето има изневяра, там не може да става въпрос за Любовта.

Божествената Любов е непреривна. Истинската Любов е непрекъснат процес. Когато половин ден обичаш и половин ден мразиш, това не е Любов.

Любовта на сенките или човешката любов е само предговор, начало на Божествената. Любовта на сенките, това са първите стъпки във великия път на Любовта. Любовта на сенките се дължи на неразбиране на Божествената Любов. Учителя дава следното пояснение:

Всъщност няма човешка, Духовна и Божествена Любов. Всяка любов е Божествена, само че поради несъвършенство на съществата, през които минава Любовта, тя добива примес и затова не може да се прояви в своята Чистота и Пълнота! Както и да схващат хората Любовта, както и да я делят, тя си остава неизменна и неделима. Любовта не е нито Ангелска, нито човешка, нито животинска. Когато говорим за животинска любов, подразбираме, че животното, което не е разбрало Любовта, я проявява по своему. Под човешка любов разбираме своеобразната човешка проява на Любовта, която хората още твърде слабо разбират.

Всъщност Любовта никога не се губи! Когато човек обикне някого, свършено е вече! Той ще го обича през цялата Вечност. Никоя земна сила не е в състояние да направи, щото той да изгуби Любовта си. Никоя земна сила не е в състояние да разкъса тези връзки на Любовта, понеже в тях е Първичната причина.

Тогава ето как се обяснява, че мнозина изгубват Любовта си и вследствие на това се явяват тези хиляди терзания в любовта, отчаяние, обезсърчение, обезсмисляне на живота.

Има една дълбока причина. Когато човек обича някого, той живее в по-възвишена сфера и именно поради това осъзнава това течение на Любовта, което минава през него. Но може да се случи съзнанието му да слезе в по-гъста, в по-материална среда и тогава неговото възвишено съзнание не може да се прояви чрез него. Все едно че е бил по-рано над водата и после се спусне дълбоко под повърхността ѝ. Тогава той не може да прояви вече своята Любов към онзи, когото е обичал. Но дълбоко в душата му тази Любов съществува, в глъбините си той пак обича онзи, само че не е в състояние да осъзнае това. Но достатъчно е да се изкачи със своето съзнание по-високо и той ще намери тази Любов. Тя пак се възвръща в него. Това е причината Любовта, която е посетила веднъж човека, да идва пак периодически при него.

Всъщност разлюбване няма. Има временно заспиване на обикновеното човешко съзнание за Любовта.

ИЗВОРИТЕ НА ЛЮБОВТА СА ВЪВ ВЕЧНОСТТА

Най-първо ние трябва да възкресим в себе си красивата памет на Доброто, та като срещнем един човек, веднага да си обясним защо го обичаме. Ако го обичаме, трябва да си припомним всички обстоятелства на миналите животи, които ни свързват с тези хубави чувства.

Всяка връзка, направена от Бога, е вечна. На Земята тя само се проявява, но не се прави сега! Това трябва да знаят всички хора. Ако някой обича даден човек, тая Любов не е родена днес. Тя е вложена в душата на човека от Бога, а днес само се изявява.

Душите, които се обичат, не се разделят нито на Небето, нито на Земята.

Учителя

Друг един закон на Любовта гласи:

Когато обичаш едно същество, в миналото то ти е сторило известна услуга и ти сега чувстваш Любов към него. Любовта, която се проявява между двама души днес, е резултат на отношенията, които са съществували в миналото. Когато някой казва, че любовта сега се е появила в него, той не говори право. Тази Любов се е приготовлявала от хиляди години насам. Затова ти ще гледаш на нея като на свещен акт в Живота.

По този въпрос Учителя дава следното пояснение: началото на Любовта не е в този живот. Щом Любовта иде от миналото, тогава се явява въпрос: "А в миналото прераждане откъде е дошла тя?" Учителя казва:

От още по-минало прераждане.

Така като вървим, докъде ще стигнем? Ще дойдем до великата истина, че тази Любов е съществувала при онова състояние на душите, когато те са били в Абсолютното, преди почването на Битието.

Ето какво казва още Учителя:

Всички души, които са били в Абсолютното, преди започване на Битието, са се обичали. Между всички тях е имало Любов. Само че Любовта на всяка душа към всички други души е била различна, специфична и сега тенденцията, стремежът е да се възстановят тези отношения на Любовта, които са имали душите една към друга, като са били в Абсолютното, преди началото на Битието. И постепенно тези отношения се възстановяват. Те са все отношения на Любов, но различни.

Това е величествената картина на плана на Природата, който Учителя разкрива пред нас! Това хвърля особена светлина върху великото бъдеще, което иде.

БОЖЕСТВЕНАТА ЛЮБОВ НЕПРЕРИВНО РАСТЕ

Когато обичаш човешката душа, Любовта непрестанно расте и разкрива все нови и нови ценности в нея.

Ако увеличаваш Любовта си, имаш бъдеще. Ако я намаляваш, нямаш бъдеще.

Любовта на човека трябва да бъде във възходяща степен, т.е. всеки ден той да има ново прозрение, ново откровение за нея. Любовта е един безграничен свят! Като влезеш в нея ще вървиш от слава в слава!

Човек трябва да увеличава Любовта си, без да говори на хората за нея.

Божествената Любов има и следната отличителна черта – тя постоянно расте. В нея има вечен растеж – като обичаш някого, тази Любов трябва да се увеличава.

Любов, която не се увеличава непрестанно, не е Божествена. Тя ще изчезне.

Учителя

Любовта е безгранична! Колкото времето минава, Божествената Любов все повече се усилва. Колкото и малък да е огънят на нашата Любов, щом е запален от Божествения, един ден той ще се увеличи, ще свети и ще грее надалеч. Увеличението на този огън не е механически, а органически процес. Не се ли увеличава огънят на Любовта, тя е слаба. Учителя казва:

Ако Любовта ви не се увеличава всеки ден с по един градус, вие не сте на прав път. Мнозина се оплакват, че любовта им постепенно изчезва. Това, което изчезва, което престава и се намалява, не е Любов.

Животът, Любовта, Мъдростта и Истината не са еднократен, но многократен процес. За всеки човек Любовта трябва да бъде в зазоряването си. Любовта няма никакъв зенит, никакъв залез. Тя има постоянно зазоряване. Същото се отнася за Мъдростта и Истината. В красивия Живот има вечно зазоряване на Любовта, Мъдростта и Истината.

Всеки ден намирайте нови черти в ума, сърцето и душата на онзи, когото обичате, откривайте в него нови дарби, добродетели, духовни богатства, нови ценности и така

Любовта ви ще расте непрестанно. По този начин ще дойдете до все по-голямо и по-голямо взаимно опознаване и връзките между душите ви ще стават все по-възвишени.

Придобиването на Любовта е вечен процес. Който мисли, че неговата Любов е достатъчна, той сам се поставя в ограничение.

Ето защо, колкото човек и да е напреднал в Любовта, тя все има още много страни, които са скрити за него и ще му се изявяват през вечността.

Учителя казва:

Има неща, скрити от човешките очи. Има неща, които са скрити даже и за Съвършените същества. Всички трябва да се радват на онова, което е скрито за тях. Кое е скрито? Скритото – това е Любовта!

На всяка Любов, която се изявява днес, ще гледате като на една малка семка, която тепърва в бъдеще ще възрасне и ще даде красиви цветя и плодове! Семената, които се посаждат, чрез сегашните прояви на Любовта ще възраснат и в далечно бъдеще ще обхванат в своите прояви цялото човечество. Малките пламъчета, които забелязваме днес, утре ще се превърнат в мощни пламъци, които ще обгърнат цялата Земя. Един ден цялата Земя ще светне от огъня на Любовта, която ще я обгърне от всички страни!

ИЗПИТИ В ЛЮБОВТА

Любовта, която не може да издържи на греховете на хората, не е никаква Любов.

Учителя

Любовта на човека ще бъде поставена на изпити. Любовта се изпитва чрез страдание! Учителя казва:

Разумната Природа допуска да вземат от човека всичко, както постъпиха с Йов, за да изпита как ще прояви Любовта си. Божествената, реалната Любов издържа на всички изпитания, на всички условия. Могат да ви сполетят разни болести, изпитания, страдания. Чрез тях се изпитва Любовта ви. Ако имате вяра в Любовта, лесно ще разрешите тези въпроси.

Учителя привежда следния разказ:

Един човек обичал една жена. Веднъж, като я посетил, видял на скута ѝ голяма кобра. Тогава той напуснал завинаги нейния дом. Този разказ е символичен. Ето обяснението: човек обича някого, приписва му всички видове добродетели и дарби. Но щом види някоя слабост у него, изпитва голямо разочарование и Любовта му изстива. Тази слабост е кобрата, която го е съблазнила.

Първото нещо, което се изисква от всеки човек, е да тури като основа в живота си великата сила на Любовта и да може при най-големите изпитания в живота да издържи, без да губи доброто разположение на душата и духа си. Да запазиш Любовта си, когато си при добри условия, това всеки може, но да я запазиш при най-големите мъчнотии и при най-лошите условия, това е изкуство.

ЛЮБОВТА ЖИВЕЕ САМО В ХАРМОНИЧНА СРЕДА

Този закон Учителя формулира така:

Който се е домогнал до Любовта, трябва да я пази като зеницата на окото си. Злоупотреби ли с нея, тя взема всичките си пособия и си заминава. Момъкът и момата, които злоупотребяват с Любовта, се лишават от нея. Щом Любовта ги напусне, те остават самотни, чужди на всички в света.

Яви ли се някакво недоволство, Любовта изчезва. Тя изключва всякакво недоволство.

Най-малкото отрицателно чувство – омраза, завист, безверие, съмнение – е в състояние да прекъсне пътя на Любовта. Тя не търпи никакво користолюбие на пътя си.

Щом нарушите хармонията, Любовта се отдалечава, отива в оня свят.

Учителя казва:

И дълго време ще плачете и ще въздишате за нея, докато отново ви посети.

ОМРАЗАТА ЩЕ СЕ ПРЕВЪРНЕ В ЛЮБОВ

Провидението свързва тези, които се мразят, за да се превърне омразата в Любов. През вековете онзи, който мрази някого, когато и да е ще познае Доброто в последния и ще го обикне. Учителя казва:

Ти мразиш някого. Твоята омраза е коренът на една висша Любов. От тази твоя омраза ще се образува Любовта!

ЛЮБОВТА ВИНАГИ Е ВЗАИМНА – ЛЮБОВТА РАЖДА ЛЮБОВ

Ако обичате хората, и те ще ви обичат. Няма човек, който да не се поддава на Любовта. Обикнете ли някого, колкото и да е индиферентен към вас, в края на краищата ще ви обърне внимание.

Учителя

Законът е такъв: Любовта ражда Любов. Когато обичаш някой човек, ти се свързваш с неговата душа, с Божественото в него и то се изявява. А то се изявява като Любов, понеже естеството му е Любов.

Каквото е твоето отношение към хората, такова ще бъде и тяхното отношение към теб.

Един българин праща с чек няколко милиона лева до една английска фабрика с поръчка за памук. И ето след време пристига цял параход памук на пристанището за него. Любовта, която ти си изпратил в света, това е чекът, който пращаш. А памукът, който иде на твое име, това е Любовта, която изпращат към теб.

Кой човек, на когото сърцето е пълно с Любов, Вяра, Надежда, Мир и Кротост, не може да бъде обичан? Ако дадеш на човека нещо от своя ум, сърце, душа и сила, той непременно ще те обича.

Законът е: който обича всички хора, той е обичан. Докато човек не обича и хората няма да го обичат. Каквото вложиш, това ще получиш. Ако сееш жито, жито ще получиш. Ако бъдеш снизходителен към другите, и към теб ще бъдат снизходителни.

За връзката между Вярата и Любовта Учителя казва:

Когато любите някого, той трябва да се отплати с Вяра, да вярва във вас. Когато някой иска да го обичате, кажете му: "Щом искаш Любовта ми, готов ли си да вярваш в мен?" Ако може да вярва във вас, вие ще го обичате. Вярата представлява противоположния полюс на Любовта. Няма случай в живота, когато някой човек има абсолютна Вяра във вас, и вие да не го обичате.

Ако отидете при някой ваш приятел за услуга, той ще се отзове дотолкова, доколкото вие го обичате и вярвате в него. Законът е: когато обичаш някого, той винаги е готов да ти помогне.

Дали ли сте си отчет защо вашите близки ви обичат? Ако в едно общество не ви обичат няколко души, това показва, че във вас има нещо нехармонично, с което те не могат да се справят. Ако някой не ви приема в къщата си, ако всички ви изоставят, аз изваждам лошо заключение за вас. Това значи, че не сте постъпили по закона на Любовта. Опълчили сте целия свят против себе си.

Учителя споменава следния закон:

Не може да мислиш за някого, ако и той не мисли за теб.

Това е закон на съотношения, закон за резонанса. Подобен на него е законът:

Щом обичаш някого, и той те обича.

Веднъж в частен разговор Учителя беше запитан как може да се разбере тоя закон, когато виждаме в света, че любовта на мнозина не е споделяна, не е взаимна и това е причина на много скърби, страдания и даже самоубийства? Учителя каза:

Щом обичате някого, и той ви обича. Само че тук трябва да се направи следната забележка: щом обичате някого, той ви обича вече в своята душа, в своето висше съзнание горе. Но тази Любов той не я осъзнава още долу със своето обикновено, земно съзнание. Обаче е казано: "Каквото става горе, става и долу." Ето защо след време Любовта му, която е горе, в неговото висше съзнание, ще слезе долу и той ще я прояви на Земята към теб. Това е въпрос само на време.

Този закон е всеобщ и се отнася не само за човека, но и до всички същества. Учителя казва:

Няма същество в света, което като обичаш, да не познава, че го обичаш. Направете опити с животните и с растенията и ще проверите този закон. Аз съм правил опити с някои лоши кучета. Избера някое куче, обикна го. Минавам втори път покрай него. Когато и да мина, то ще излезе, ще дойде – познава ме, не ме лае. То казва: "Аз те познавам." Като обикна другите кучета, и те млъкват.

Веднъж една жена каза така на Учителя: "Аз обичам мъжа си, но той не ме обича."

Учителя ѝ каза: “Тогава удвои Любовта си към него и той ще те обикне.” Тя запита: “Но ако удвоя любовта си, и той не ме обикне?” Учителя ѝ отговори: “Тогава очетвори Любовта си и той непременно ще те обикне.”

Учителя привежда друг аналогичен случай, при който се изтъква друга една страна на закона. Той дава следния пример: някоя жена обича мъжа си, а мъжът ѝ нито я разбира, нито отговаря на нейната любов. Подобно нещо може да се случи и с мъжа – той може да обикне жена си, но тя не отговаря на любовта му. Защо? Защото той не обича Бога! Учителя казва:

Възлюбете първо Бога и после хората. Направите ли това, и близките ви ще ви обичат.

Във връзка с този закон Учителя дава следния пример:

Този, когото обичаш, не може да почувства и възприеме твоята Любов, ако няма за това необходимите условия. Представете си, че главата и краката на този, когото обичаш, са стегнати в една преса. Как ще говориш на този човек за Любовта? Как ще те разбере той, как ще може да те слуша? За да те слуша и разбере, ти трябва да освободиш краката и главата му.

Във връзка с горното Учителя изтъква друга страна на този закон чрез следния пример: както водата не се задържа в счупена стомна, така и Любовта не седи в пробито сърце. Ако Любовта влезе в пробито сърце, тя веднага ще изчезне навън. Любовта търси здрави сърца. Когато някой се оплаква, че не го обичат, това показва, че той налива Любовта си в пукнати сърца, вследствие на което тя веднага изтича навън. Понеже този човек, когото обичаш, не е готов, то твоята Любов ще намери отзвук в него по-късно и по-бавно!

ЛЮБОВ И ОБИЧ

Любовта се проявява във вземане и даване. Който люби, предимно дава, а когото любят, предимно взема.

Учителя

Близък на горния закон е и законът за активното и пасивното състояние при Любовта. Той гласи: при Любовта между двама души единият е активен, а другият – пасивен. Двамата не могат да бъдат едновременно активни. Онзи, който изпраща Любовта, той има Любов. А онзи, който я приема и оценява, той е пасивният полюс на Любовта. Той има Обич.

По въпроса за Любовта и Обичта Учителя казва:

Думата Любов употребявам в смисъл на енергия, която излиза от центъра на Вселената и отива към периферията, а думата Обич употребявам в смисъл на енергия, която излиза от периферията и върви към центъра на Битието.

Любовта е творчески процес, а Обичта е процес, който съгражда. Любовта твори, а Обичта съгражда. Мнозина говорят за Любовта и Обичта, но ги смесват. Любовта идва отгоре надолу, а Обичта отдолу нагоре. Любовта представлява артериалната кръв, Обичта – венозната.

Оценявай любовта на всеки човек, защото това е Любовта на Великото Разумно начало. Не отклонявай и най-малката вадичка, която идва в твоята градина.

По въпроса за Любовта и Обичта Учителя дава и следното допълнително обяснение: който люби, е активният полюс. Който обича – пасивният. Но тия полюси не остават винаги в същото положение. Като люби известно време, човек става пасивен. У него има вече желание да го обичат. Ето защо, който люби, след известно време става пасивен, а когото любят, от пасивен става активен и започва да люби. Така че след време онзи, който дава Любовта, започва да я приема, а който я приема, започва да я дава.

Положителните сили дават, а отрицателните вземат. Който се е научил правилно да взема, той ще може и правилно да дава. Когато двама души се обичат, между тях трябва да става правилна обмяна – единият ще дава, а другият ще взема. За да изявят Любовта правилно, те трябва да се сменят в даването и вземането. Божествената Любов подразбира смяна на полюсите. Учителя казва:

Който люби, той ще бъде поставен на огнището да гори. Онези, които той люби, ще се топлят и осветяват. После те ще влязат в огнището, а първият, който е бил любещ, ще се топли. Като не разбират този закон, хората очакват да бъдат само обичани. Такова нещо не съществува. Ще обичаш и ще те обичат. Смяна ще има в Живота.

Тази непрекъсната смяна на полюсите е закон във всички области на Природата. Той важи и за Любовта. Любовта ражда Любов, но който пръв обикне, е по-силният. Учителя казва:

Който люби, е по-силен от онзи, когото любят.

ЗАКОН ЗА ПОЛЯРНОСТТА

Когато Любовта между двама души е активна и в двамата, те стават положителни и се отблъскват.

Учителя

Ако са мъж и жена, в такъв случай те остават бездетни. Това е закон на физическия свят. Когато мъжът и жената станат отрицателни, раждат им се деца, но не могат дълго време да живеят. Следователно в Любовта между двама души единият трябва да бъде положителен, а другият – отрицателен, единият – да създава, а другият – да гради. Ако и двамата създават, не могат да раждат. Този закон има отношение и към обществата и държавите.

НЕ ОТИВАЙ ПРИ НИКОЙ ЧОВЕК, ПРЕДИ ДА СИ ОТИШЪЛ ПРИ ЛЮБОВТА

Какво ще занесеш на един човек, когато си беден и в раздвоение? Ето защо човек трябва да отиде първо при Любовта, за да има какво да раздава. Учителя казва:

Защо днес не приемам гости? Защото не съм изработил нищо и не мога нищо да дам.

На каквито колебания, съмнения, противоречия да се натъква ученикът, щом обаче реши да посети някой свой ближен, непременно трябва да се очисти съвършено. Като влезе в стаята на ближния си, лицето му трябва да бъде светло и да го поздрави по закона на Любовта.

ЗАКОНЪТ НА ХАРМОНИЯТА

Учителя формулира този закон така:

Ако искате някой човек да ви обича, между него и вас трябва да има разлика, която да е хармонична, както между тоновете в музиката. В това правилно съчетание, в това различие именно седи хармонията, от която ние се възхищаваме.

НЕЗНАЙНАТА ЛЮБОВ

Висшата, идеалната Любов се проявява към всички хора, без да подозират те източника, отгдето тя излиза.

Никой няма право да запита приятеля си или когото и да е обича ли го. Зададе ли такъв въпрос на приятеля си, Любовта между тях ще изчезне. Обичате ли някого, и той ви обича. Няма защо да го питате.

Учителя

Учителя казва:

Онзи, който люби, не обича да говори за Любовта си. Говори ли за нея, това не е Любов. Да любите, без да знаят, че любите. Не изявявайте Любовта си. Да знаеш да обичаш, без да подозират хората, това е цяло изкуство. За Любовта, която имаш, не казвай никому. Тя да остане незнайна. Защото ако кажеш някому, че го обичаш, с това все едно че искаш да му кажеш: "Както аз те обичам, и ти трябва да ме обичаш."

С това ти упражняваш насилие върху него. Да изисквате от други да ви обичат това е насилие. Любовта не търпи никакво насилие. В нея човек е абсолютно свободен. Любов, която се изповядва пред други хора, не е реална.

Учителя казва:

Любовта е най-нежното цвете, което трябва да се развие далеч от погледите на хората. За Любовта ти никой не трябва да знае.

Като се говори за Любовта, подразбирам абсолютно безкористната Любов. Нека всеки от вас да даде място на новите идеи в себе си, на абсолютно безкористната Любов. Любовта, за която хората говорят, се обуславя от материалните условия на живот. Затова често някои казват, че не обичат хората. За тях това е естествено. Те обичат, за да вземат нещо.

Какво се иска от човека, за да служи на Любовта? Пълно себеотрицание. Животът е пълен с примери на себеотрицание. Твоята работа е да обичаш и да знаеш защо обичаш. Що се отнася до Обичта на хората, защо обичат и защо не обичат, това е тяхна работа.

Любовта с език не се предава. Онзи, който те люби, не говори, но ти чувстваш, че в тази душа има Любов. Проговори ли за Любовта си, тя се изгубва. Колкото по-дълго време остане неизвестна, толкова по-силна е тя. Ти питаш: "Обичаш ли ме?" Щом ме питаш, ти не вярваш вече. А онзи свещен трепет, който мога да предам на душата ти, нима това не е доказателство?

Нито жената трябва да казва на мъжа си, че го обича, нито мъжът трябва да казва това на жената. Ако изказват Любовта си, техният живот на Земята

ще се съкрати. Ако мъжът и жената искат да живеят дълго, те никога нищо не трябва да говорят за своята Любов. А какво правят съвременните хора? Като се влюбят, те постоянно говорят за своята любов.

Когато кажеш някому, че го обичаш, ти го караш да обърне внимание на теб, ти да станеш център на внимание, докато съзнанието му трябва да бъде насочено към Великото, Безграничното начало в света. Когато му казваш, че го обичаш, не казваш пълната истина, понеже Бог е, Който го обича чрез теб. Разумният никога не говори за Любовта си. Той знае, че Бог е Любов!

Много от погрешките на съвременните хора се дължат на факта, че те говорят за неща, които още не са направили. Учителя казва:

Запали свещта и я остави сама да говори за себе си. Запали огъня и го остави сам да говори за себе си. Прояви Любовта и я остави сама да говори за себе си.

ВЕЧНО ОБНОВЯВАНЕ

Ето как Учителя изяснява този закон:

Англичаните употребяват израза eternal generation, т.е. вечно обновяване. Любовта не е нещо статическо. Тя е процес на разширяване. Всеки ден, всеки момент Любовта внася нещо ново в човешката душа. Който разбере Любовта, той постоянно ще се разширява.

Всеки ден идват нови мисли, нови чувства, нови подтици и стремежи у онзи, който живее в Любовта. Всеки ден той получава ново просветление и прозрение. Той е свързан с изворите на Живота. В Любовта няма два еднакви момента. Всеки миг тя носи нещо ново. В нея всичко расте и се обновява.

ЧРЕЗ ЛЮБОВТА ЧОВЕК ДОБРЕ ПРЕДАВА И ВЪЗПРИЕМА НЕЩАТА

Ако говоря с Божията Любов, всичко мога да предам. Ако слушам с Божия Любов, всичко мога да възприема.

Учителя

В едната единна и неделима Любов всичко е понятно.

Когато човек говори с Любов, влиза във връзка с душите на другите, говори на душите им и те приемат това, което им предава. В присъствието на Любовта човек става възприемчив към всичко добро и разумно.

ЛЮБОВТА СВЪРЗВА ЧОВЕКА С ЖИВАТА ПРИРОДА В НЕЙНАТА ЦЕЛОКУПНОСТ

Учителя казва:

Само Любовта е в състояние да свърже човека със силите на Живата Природа, с Възвишеното в света.

Това привежда в активност цялото му естество.

КОЛКОТО ПОВЕЧЕ СЪЩЕСТВА ОБИЧА ЧОВЕК, ТОЛКОВА ПОВЕЧЕ ПРИТОЦИ СЕ ВЛИВАТ В НЕГО

Всяко същество е свързано с изворите на Живота. Колкото повече същества обгръща твоята Любов, толкова повече влизаш в досег с изворите на Живота, с творческите сили на Природата и повече получаваш. Учителя казва:

Колкото по-голям брой Разумни същества влизат в кръга на вашата Любов, толкова по-голяма Интелигентност и Доброта ще добиете. Те са притоците на Живота.

ЗАКОНЪТ НА ИЗОБИЛИЕТО

Учителя казва:

Любовта носи изобилието.

Любовта привлича силите на Разумната Природа. Дойдем ли до Любовта, ще почувстваме, че сме в един велик и красив свят – свят на Мир и изобилие.

ЧОВЕКЪТ НА ЛЮБОВТА Е ОГРАДЕН

Човекът на Любовта е неуязвим за всички отрицателни течения.
Учителя казва:

Пътят на Любовта е единственият път, по който можем да вървим безопасно. Любовта е мощна. Тя разтопява всички пречки, които среща на пътя си.

Ти не можеш да обидиш един човек на Любовта. Ти не можеш да го уязвиш.

Поставете Любовта като броня против злините на света. Тя е единствената Сила, която никое оръдие не може да пробие. Тя е кораб в бурно море, който никоя сила не може да потопи. Тя е богатство, което никой не може да открадне. Тя е Знание, което никога не се губи.

Отрицателните сили в света не могат да докоснат човека на Любовта. Те не намират храна в него, понеже не са в хармония с неговото естество.

КОГОТО ОБИКНАТ, ТОЙ ПРИВЛИЧА ДРУГИТЕ

Когото обикнат с Божествена Любов, той привлича всички, става привлекателен център, всички го обикват. Това е, защото става богат. Една невидима Светлина, един Божествен живот минава през него и се излъчва.
Учителя казва:

Той става красив и светещ.

Този закон важи не само за любовта на хората към човека, но и за Любовта на Бога. Учителя казва:

Когото Бог обича, и хората го обичат.

БЛАГОДАТ

Учителя дава следното обяснение на този закон:

Когато имаме Любовта, целият свят работи за нас, а когато я нямаме, ние сами работим и затова работите ни не вървят.

При Любовта имаме съдействието на целия Всемир, благоволението на Разумния свят. Това се нарича Благодат.

КОЙТО ОБИЧА, ПОМАГА НА ЦЯЛОТО ЧОВЕЧЕСТВО

Приложи ли човек правилно закона на Любовта, този закон ще произведе в целия Всемир един малък подтик. Когато двама души се обичат, те внасят подтик към нещо велико в цялото човечество.

Който се е запалил от огъня на Любовта, той е в състояние да запали всеки, който се докосне до него.

Учителя

Когато човек обича, неговата любов ще се разпространи навсякъде. Всички хора, които са свързани с него, където и да се намират, получават един вътрешен подтик да обичат. Така вълната на любовта расте и обхваща цялото човечество. Това е закон на скачените съдове. Ето защо човек, който люби, помага за повдигане на цялото човечество. Учителя казва:

Всички трябва да дадете своята дан, за да направи човечеството връзка с Божията Любов. Това не значи, че не сте свързани с любовта, но трябва да се направи един царски път, по който да се разлее Божията Любов като вълна.

ПОЛОЖИТЕЛНОТО ВЛИЯНИЕ НА БОЖЕСТВЕНАТА ЛЮБОВ

Учителя формулира този закон със следните думи:

Човешката любов, ако не е облагородена от Божествената, може да изсмуче соковете на онзи, когото обича.

ВАЖНО ПРАВИЛО ПРИ ЛЮБОВТА

Учителя казва:

Човек, и когато обича, и когато мрази, се свързва с греховете и слабостите на даден човек и придобива неговите качества.

Това е при нисшата форма на любовта, когато човек се занимава с погрешките на онзи, когото обича. Но когато Любовта е Божествена, човек не се занимава с погрешките на този, когото обича, не се свързва с тях и не ги приема. Затова Учителя казва:

Обичайте хората, без да се свързвате с техните слабости.

КОГАТО ВИЖДАМЕ ДОБРОТО У НЯКОГО, ТО СЕ УСИЛВА И ПРОЯВЯВА

Един закон на Любовта гласи: всякога дръжте добрите черти на човека в своето съзнание. Така вие ги подхранвате в него и те се разцъфтяват, добиват надмощие над лошото, нисшето в него и то се обезсилва. Не само това – той ще има добро разположение към вас, вие ще се сближите.

Учителя споменава и за друг закон, близък до гореспоменатия: когато виждате Божественото в някой човек или даже в звяра, вие се свързвате с това Божествено в него и тогава то се събужда и проявява. И този човек се преобразява, а ако е звяр, се укротява и няма да ви направи никаква пакост. От това може да се извади правило: виждайте добрата страна, Божественото във всяко същество. Така вие събуждате в него Любовта, възвишената му природа. Срещнете ли някой човек, потърсете Доброто в него и го дръжте в своето съзнание. Това е най-добрият начин, за да имате правилни отношения към него.

Това значи да гледаме на всички хора през очите на Любовта.

ЛЮБОВ КЪМ ВРАГА

Всяка сутрин и всяка вечер изпращай своето благо, което е вложено в твоята душа, на всички хора. Люби хората и тогава, когато те мразят и вършат зло. Слугувай им по цял ден, без да знаят те това. В това седи проявата на висшата Любов.

Който люби врага си, той е човек на бъдещата епоха. Докато не простите на онези, които не ви обичат и ви причиняват пакости, никаква наука, никаква магия, никаква школа, никакви стихове и формули няма да ви помогнат.

Не съдете лошия човек, но търсете причината на лошавината му.

Когато Любовта дойде в човека, у него се явява желание да се примири с всички хора.

Учителя

За да обикне човек враговете си, изисква се голяма духовна сила. Учителя казва:

Христос е дал най-силното оръжие, с което човек може да накара своя враг да капитулира. Христос казва: "Любете враговете си."

Човек трябва да приложи новите разбирания, които Любовта носи.

Да обичаш онзи, който е пълен с Любов, то е едно. А да обичаш онзи, който няма Любов в себе си, който е в пустинята, това са две противоречиви положения. Първото всеки може да направи, а второто малцина могат да направят. Изкуство е да обичаш и да помагаш на човека, от когото нищо не получаваш. Да не обичате онзи, който ви е направил ред пакости и злини, разбирам, но това е човешко. Ако някой не ви обича, не се сърдете, не му отмъщавайте. Христос казва: "Направете си приятели от неправдата." С други думи казано, простете на онези, които ви дължат или които са ви причинили някаква пакост. Любовта никога не отмъщава.

Любовта към врага, това е пътят на великите хора. Само великите хора могат да любят враговете си. Те имат методи, по които проявяват Любовта

към враговете си. Като люби враговете си, човек е подобен на Бога, Който изпраща слънце, дъжд и вятър за добрите и за лошите. Когато раздава благата, Бог има предвид всички същества, малки и големи, добри и лоши. Няма по-велико качество за човека от това да люби враговете си, да е готов да прощава. Това е качество на великия човек.

Първо човек трябва да възлюби Бога, после – ближния си и най-после – своя враг. Който не люби Бога и ближния си, не може да люби врага си.

Когато човек намери сили у себе си да вижда Бога в своя враг, тогава у последния Бог се проявява и врагът се превръща в приятел! Учителя казва:

Как и с какво ще победите? С Любовта! Единствената сила, която побеждава злото, е Божествената Любов.

Когато не обичаш врага си, има възможност да слезеш на неговия уровен, но когато го обичаш, има възможност да го повдигнеш на своя уровен.

Както високата температура може да стопи всички метали, тъй и Любовта, проявена към врага, преобразява последния; затова той капитулира, т.е. злото в него се разтопява. Силите на Любовта имат много по-силни трептения, отколкото силите на нисшата природа, защото първите идат от света на свръхсъзнанието и са в състояние да организират нисшата природа и по този начин да я обезвредят.

Врагът, това е една сила в Природата, следователно и една сила на твоята душа. Ти не можеш да я унищожиш, но можеш да я използваш за твоето повдигане. Само чрез Любовта може да насочите тези сили да работят за Доброто.

Казано е: "Любете враговете си." Не е лесно да се разбере този стих. Как ще обичате човека, който ви е ограбил, който е изгорил къщата ви и е направил ред пакости? От Божествено гледище той ви е направил голямо Добро – той е изгорил старата ви къща, за да направи нова; взел е книжните ви пари, за да ги смени със златни. Така трябва да гледате на враговете си. Онези врагове, за които Христос е казал, че трябва да ги любим, са наши добри приятели.

Имате да вземате от някого пари; кажете: "Заради Онзи, Който живее в мен, ще простя дълга на своя ближен." Ако можете да простите дълга на ближния си заради Любовта си към Онзи, Който живее във вас, Той ще ви посочи да отидете някъде, дето дядо ви е заровил гърне със злато.

Учителя обяснява в какво се състои Трето и Четвърто посвещение. Това са изпити, които човек ще срещне в своя път:

Един ден ще дойде страшният изпит, когато Бог ще вдигне завесата на вашето минало, за да ви покаже какви са отношенията на всички хора, едни от които са ви правили Добро, а други – зло. Така ще се изпита вашата Любов.

Първо Бог ще ви постави пред онези, които не са ви обичали и само са ви пакостили. И ако можете да простите, ще минете Третото посвещение.

След това Бог ще ви постави пред онези, които са ви обичали, които са ви правили добрини. Ако можете да им благодарите както трябва, ще минете през Четвъртото посвещение.

МИЛОСТТА

Когато намериш добра черта в някого, ти го обикваш. Ти обичаш Истината, която Великото Разумно начало е вложило в едно същество. Ти обичаш Първичната причина и всичко, което Тя е създала.

Има и друга една подбуда да обичаш. Неизповедими са пътищата на Любовта. Понякога ти знаеш защо обичаш, понякога не знаеш. Има случаи, когато човек обича друг заради недостатъците му, заради неговата слабост и безпомощност. Тогава се проявява една от най-хубавите страни на Любовта – Милостта. Учителя казва:

Ние сме деца на Бога, Който ни обича, не защото сме толкова добри, но защото е милостив към нас.

МЕТОД НА ЛЮБОВТА

Учителя дава следния практически метод:

Когато ти дойде една лоша мисъл да направиш зло някому, намери в него някоя добра черта. Обърни погледа си към душата му. По този начин ще го възлюбиш и няма да му направиш зло.

ЕДИН ЗАКОН НА ЛЮБОВТА

Учителя формулира този закон така:

За всеки човек е определено кой да го обича и всеки трябва да намери онзи, който го обича.

Искате ли да знаете дали даден човек ви обича, спрете се в съзнанието си. Ако мисълта за този човек никога не изчезва от съзнанието ви, ще знаете, че той ви обича. Изчезва ли от съзнанието ви, той не ви обича. Същото се отнася и до неговото съзнание. Ако и вие не изчезвате от съзнанието му, и двамата се обичате.

ДОБРАТА ОБХОДА

Допущате ли в ума си, че онзи, когото обичате, може да ви причини някаква пакост, това показва, че не го обичате.
Любовта носи идеална обхода между хората.

Учителя

Без нея отношенията между хората са механични. Правилни отношения са тези, които почиват върху закона на Любовта. Хармонията може да произтича само от Божествената Любов.

Любовта носи мекота, нежност, деликатност, привлекателност. Тези качества осмислят вътрешния живот.

Онзи, който обича, през ума му никога не трябва да мине една отрицателна мисъл. Този, когото обичаш, трябва да бъде тъй свещен, както твоят образ, и да не внасяш абсолютно никакво петно върху него. Това аз разбирам да обичаш един човек. Това е максима. Който може, комуто е дадено, така трябва да обича. Ти имаш абсолютно доверие в онзи, когото обичаш и който те обича.

УСТОЙЧИВОСТ

Любовта се проявява чрез ред положителни качества. Който има Любов, има дълбок Мир в себе си. Човек, който има Любов, може да носи тягостите на цял свят. Любовта е онази велика Сила, която може да понесе най-големите страдания, без да отпада духом. Учителя казва:

Човек, който след като изгуби и силата, и здравето, и богатството си, не изменя нито един мускул на лицето си, този човек живее в Любовта.

Търпението е резултат на Любовта. Дето има Любов, там има и Търпение. Дълготърпението е признак за Великата Любов, която Бог храни към нас.

Учителя казва:

Любовта може да дойде даром, но Търпението трябва да го придобиете.

Човекът на Любовта е богат. Той не се нуждае от нищо. Първото нещо в Любовта е: тя прави човека доволен. Това не значи, че той е апатичен или индиферентен към това, което е около него, и че не иска да го претвори. Понятието *доволство* тук разбираме така: човек оценява нещата и е благодарен. Така той се ползва от тях разумно. Учителя казва:

Недоволството е причина за изгубване на много красиви линии по вашето лице. За да бъде силен, човек трябва да е доволен външно и вътрешно. Щом е недоволен, той прекъсва връзката си с Любовта.

ЛЮБОВТА Е СЛУЖЕНЕ

Като придобиете Божията Любов, какво ще правите? Който придобие Любовта, Бог ще го прати на работа!

Любовта е учение за слугуване. Всички сте дошли, за да станете слуги. Колкото повече обичаш, толкова повече ще слугуваш. Колкото повече те обичат, толкова повече ще слугуваш. Любовта изисква едно велико самопожертване. В бъдеще, когато хората достигнат до съвършенство, няма да говорят много за Любовта, но ще се жертват един за друг. Под Любов се разбира служене на Бога!

Учителя

В какво се заключава истинската Обич и истинското приятелство? Ако вашият приятел намери на някоя планина хубав, чист извор и ви покани да отидете заедно с него на извора да се напиете с чиста вода, в това се заключава истинската Обич и истинското приятелство. Който ви обича, той всякога желае вашето добро. Когато вие успявате, той се радва; когато не успявате, той скърби.

Който люби, трябва да поощрява своя възлюбен към придобиване на знания, на всякакво изкуство. В Любовта винаги има това качество – човек да повдигне онзи, когото люби. Да обичаш, това значи да дадеш подтик на всяка душа да се повдига; да не се встрастяваш и да не ограничаваш!

Милосърдието е висш израз на Любовта. Само онзи е придобил Любовта, който влиза в положението на всички страдащи на Земята и им се притича на помощ. Учителя казва:

По отварянето на човешкото сърце към страдащите се познава дали някой човек люби, или не. Ако някой казва, че люби, че сърцето му гори, а не е готов да помага на страдащите, ще знаете, че няма Любов в себе си.

Бог, Който се изявява в света, се жертва за малкото.

Любовта подразбира жертва на Великото за малкото. Жертвата има отношение към Любовта. Само любещият може да се жертва. Дето Любовта отсъства, там Животът се обезсмисля и човек очаква от хората, а не от Бога.

Светът е преситен от обяснения в любов. Ако се жертвате, жертвайте се за Бога. Когато човек е готов да жертва всичко за Великото в света, това показва, че той е получил своето любовно писмо от Невидимия свят. Няма по-велико нещо от това да служим на Бога! Ако човек не е готов да пожертва живота си за Христа в широк смисъл на думата, за да възприеме Неговия Живот, той не Го разбира и познава.

Човекът на Любовта има широко съзнание да разбира нещата правилно. Всеки, който не може да разбере основната идея – как да служи на Бога, той не може да се домогне до Любовта.

Няма по-велика служба за човека от тази да служи на Любовта. Сегашният живот при всичките противоречия трябва да се разбере в неговата дълбочина.

Учителя казва:

Да служиш на Любовта, да служиш на Бога, това значи да бъдеш свободен, да се радваш на всичко в света. Ако работите за някого от Любов, пришките на ръцете ви са на мястото си. Следователно страданията са оправдани само ако има някого да обичаме. Няма ли кого да обичаме, страданията са безпредметни.

ЛЮБОВТА РАЗВИВА ДУХОВНИТЕ СЕТИВА

Когато Любовта се влее в нас, нашите очи ще се отворят. Завесата ще се вдигне в момента, когато възлюбите Бога и всички същества.

Учителя

Това е очевидно, защото при Любовта човек има Мир, вътрешна хармония, спокойствие. Това са важни условия за отварянето на духовните сетива. Учителя казва:

Зад света, който съзнаваме, седи друга, по-възвишена област, върху която се гради Божествената наука. В тази област може да влезе само онзи, който

живее според законите на Абсолютната Любов, Мъдрост и Истина. Това е една свещена област, в която обикновеният човешки крак не може да стъпи.

Било е време, когато хората са виждали три цвята, после четири, пет, шест, седем. В бъдеще хората ще виждат цветове под инфрачервената и над ултравиолетовата светлина.

Ще дойде време, когато хората ще виждат повече цветове и ще виждат Невидимия свят. Който живее в Любовта, слуша музиката на Всемира.

НЕ ПРОТИВОДЕЙСТВАЙ НА ЛЮБОВТА

Господ ви е пратил да любите. И ако някой обича някого, ти се радвай за това. Не се намесвай да го корениш. На Любовта никога не противодействай. Не противодействай на Бога. Всички нещастия произтичат от факта, че ние противодействаме на Бога, Който действа в нас и в другите. За всички онези, които се противят на Любовта, се ражда най-ужасният огън на ада. Когато се противят, сами си създават огъня на мъчението. Мъчат се, защото не възприемат Любовта. Като се противят, ще станат най-нещастни, а като я възприемат, ще станат най-щастливи.

Всички хора, които се опитват да турят преграда на Любовта, са тъпкани. Те получават най-добрите уроци, които ще помнят. Спирането на Божествената Любов произвежда страданията в света. Любовта е велико течение. Гледай да не го отбиеш. Докато то тече в теб, ти живееш. Отбиеш ли го, ти си осъден на смърт.

Любовта е тиха и спокойна, но същевременно е мощна в своите действия.

Когато сме в хармония с Любовта, добре, но не сме ли в хармония с нея, няма по-опасна сила в Природата от Любовта. Затова трябва да бъдем много внимателни към нея. Ако спрямо Любовта си послужим с желание за обсебване, ограничение, користолюбие и прочее, тогава имаме разрушителни последствия.

С ЛЮБОВТА ЧОВЕК ЗАПОЧВА ВЪЗХОДЯЩИЯ СИ ПЪТ

Любещият се качва нагоре по една тясна пътека, а който мрази, слиза надолу по един широк път.

Учителя

Човек досега е слизал. Това е пътят на инволюцията и постепенно при нея той е забравил Любовта. Учителя казва:

Първоначално, когато е слизал от Бога, човек е произнасял думата Любов много правилно. Обаче, когато се е отдалечавал от Бога Първичният или Космичният човек, както го наричат, тази дума по съдържание почнала полека-лека да се смалява незабелязано и когато човек слязъл до дъното на Битието, почти нищо не е останало от тази дума. Това слизане е било тъй незабелязано,

тъй бавно, че и този велик Човек даже се самоизлъгал. И вие сега се намирате в положението на този Космичен човек по отношение на Любовта.

У човека има днес известни мисли, чувства и постъпки, които са низходящи, т.е. с тях той продължава своята инволюция, а други са възходящи, т.е. такива, с които започва своята еволюция или възход. Учителя казва:

Наблюдавайте дали вашите мисли, чувства и постъпки са низходящи или възходящи. Ученикът трябва да знае в кой път се движи – в пътя на величините, които се увеличават, или в пътя на величините, които се намаляват. Любовта, Мъдростта, Истината, Правдата, Добродетелта са величини, които се увеличават. А величините, които са обратни на тези Добродетели, се намаляват. Работете с величини, които се увеличават, а не с такива, които се намаляват.

С Любовта човек започва своята еволюция.

СТЪПАЛАТА НА ЛЮБОВТА

В Евангелието се излага следният разказ: веднъж, когато Христос бил всред народа и от всички страни се натискали около Него, една жена, страдаща дванадесет години от кръвотечение, се допряла отзад до дрехите Му и начаса оздравяла. Исус усетил, че сила излязла от Него, обърнал се към народа и казал: "Кой се допря до дрехите Ми?" Учениците Му казали: "Ти виждаш, че народът Те притиска, и казваш: *Кой се допря до Мен*?" Но Той се озъртал, за да види тази, която сторила това. Тогава жената, разтреперана, Му казала цялата истина.

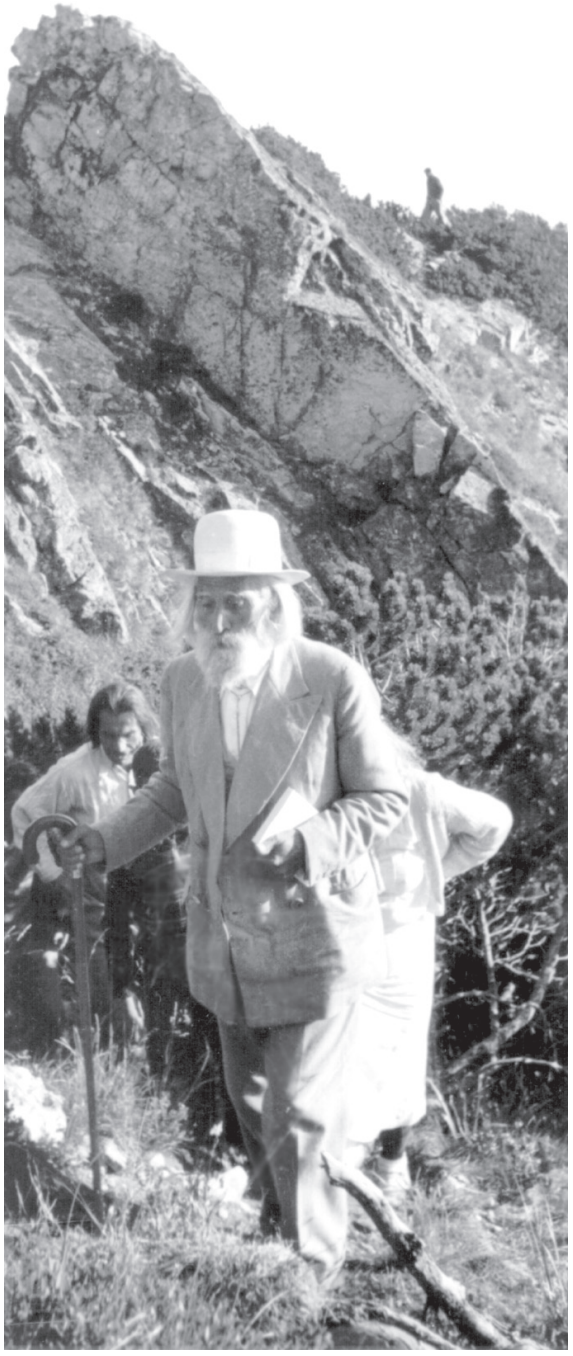

Един важен закон е изтъкнат в този разказ: всички се натискали около Христа, но сила излязла от Него само когато жената се допряла до Него. Защо? Защото тя се допряла с Вяра. Този закон важи за всички области на живота. Той важи и за Любовта.

Една велика вълна на Любов слиза от Божествения свят към всички същества. Но всяко от тях приема от нея според степента на своето развитие – според вярата си.

> *Бог обича еднакво светията и грешника, посреща еднакво светията и комара.*

В случая важна е възприемчивостта на дадено същество към Живота, който иде от Великото сърце на света! Всички същества не са еднакво възприемчиви за този Живот.

Казано е в Писанието: "Бог се разгневил на евреите." Този стих трябва да се разбира в по-друг смисъл: когато евреите са изпадали в грях, ставали са невъзприемчиви към Живота, който иде от Разумната Природа, слагали са преграда между себе си и Любовта. Гняв Божий означава в случая, че се намаляват добрите условия на Живота.

Когато животинското в човека вземе надмощие, той трябва да почне да мисли, за да се издигне в по-висок свят – човешкия. Който иска да се качи на по-високо стъпало, трябва да следва пътя на Любовта. Любовта има много степени.

Любовта е неизменна. Каквато е била преди хиляди години, такава е и днес. Когато

говорим за различните видове Любов, разбираме отношенията на хората към нея. Те не възприемат и не прилагат Любовта еднакво, вследствие на което и проявите ѝ се различават.

Като казваме *еволюция в Любовта*, трябва да разбираме еволюция във възприемчивостта на съществата към Божествената Любов. Според степента на развитие на човека ще бъде и схващането му за Любовта.

Всяко същество възприема от Любовта толкова, колкото може да прояви и обработи.

Като изучава Любовта, човек дохожда до тънко различаване на нейните прояви. Той различава проявите на Любовта в обикновения човек от тези на високо издигнатия. Учителя казва:

Не казвам, че не сте живели в Любовта. Но има степени, през които трябва да се мине. Например любовта на мравката, на пчелата, на гълъба не може да се сравни с човешката, но и човешката не може да се сравни с Ангелската. Хората още не познават Любовта, въпреки че говорят за нея.

Къде греши човек най-много? По отношение на Любовта!

Човек не се определя от външните положения, през които е минал, но от своя вътрешен Живот – от Любовта, която има в душата си.

Колкото по-нагоре отиваме, толкова по-дълбок смисъл ще намерим в Любовта.

Учителя казва:

Със своите груби тела съвременният човек живее повече в нисшите степени на Любовта, но един ден, когато си създаде Божествено тяло, той ще навлезе във висшите ѝ области и по този начин ще постави основата на бъдещата култура.

Казано е в Писанието: "Бог е огън всепояждащ." Учителя обяснява това така:

Тези думи означават: Любовта е огън, който изгаря всичко. Пипнеш ли я, ръцете ти ще изгорят. Видиш ли я, ще ослепееш. Чуеш ли я да ти проговори, ще оглушееш. Ще се запитате: "Как ще познаем тогава Бога като Любов?" Постепенно ще Го познаете. Ще почнете от най-малката Любов и ще вървите към голямата. Като се калите и приготвите за Божията Любов, тогава ще познаете Бога. Здрава и устойчива нервна система е нужна за онзи, който съзнателно търси Бога на Любовта. Както детето в първо отделение изучава буква след буква, докато се научи да чете, така и човек възприема капка по капка Любовта, докато дойде денят, когато ще я възприеме в нейната Пълнота.

Учителя различава четири степени в Любовта: Любовта като стремеж, като чувство, като сила и като принцип[25].

Любовта е достъпна за всички същества. Няма същество, няма жива материя в света, която по един или друг начин да не е свързана с Любовта и да не се влияе от нея. Ние познаваме Бога в Любовта. Този Бог на Любовта не е външен, не е само във Вселената, а и вътре в нас.

Любовта като стремеж действа в сърцето, като чувство – в душата, като сила – в ума, и като принцип – в Духа. Това е целият цикъл на човешкото развитие отначало докрай.

Любовта като стремеж, като чувство, като сила и като принцип има обща основа – това е Любовта на Абсолютния, която минава през човека в разните степени на неговото развитие.

ЛЮБОВТА КАТО СТРЕМЕЖ

В първите стадии на своето развитие човек не може да се издигне повече от Любовта като стремеж. Някой казва, че сърцето му е горяло от любов. Учителя казва:

Горенето на сърцето не е Любов. Между горенето на сърцето и Любовта има грамадна разлика. Горенето на сърцето, това е една от първите фази в развитието на Любовта. Любовта на съвременните хора е преходна. Днес тази любов господства в света. Човешката любов е любовта на пепелта. Човешката любов може да се види само на огнището, дето гори, изгаря и се превръща на пепел. Привличането, което е резултат на магнетизма, не е Любов. Това е магнетична, неустойчива и преходна любов. Магнетичната любов или любовта като стремеж е начало на Любовта.

Любовта, която иде от Великото Слънце на Живота, като достига до човека в ранните стадии на развитието му, навлиза в по-гъста среда, пречупва се в съзнанието му, ограничава се. Така се заражда Любовта като стремеж.

Любовта като стремеж е кратковременна и неустойчива. За нея Учителя казва:

Любовта като стремеж е едно направление, посока, която води към любовта.

Някоя мома си седи спокойно в къщи, нищо не я тревожи, но един ден тя среща един млад момък и веднага в нея се явява стремеж, започва да става неспокойна. Същото става и с момъка. Значи настъпва началото на тяхното безпокойство. Аз казвам: идва началото на тяхната Любов като стремеж. Какъв е краят? Оженят се, народят им се деца. Това свършек ли е на Любовта? Не, после постепенно се явяват първите проблясъци на Любовта като чувство.

ЛЮБОВТА КАТО ЧУВСТВО

Второто проявление на Любовта – проявлението ѝ като чувство – действа в душата. Това е по-висока степен на Любовта. Развитието на чувството се проявява между приятели и братя. Следователно всеки, който има приятел, брат, трябва да е минал през първия огън на Любовта. Братството е основано на Любовта като чувство, чието проявление е в душата. Тук вече Любовта засяга духовната природа в човека; той проявява своето морално естество. Любовта добива по-голяма чистота и устойчивост. Любовта като чувство отначало се проявява в една по-нисша форма, после постепенно се издига и пречиства.

Любовта като стремеж – това са корените в земята, във физическия свят. Любовта като чувство – това са клонищата.

ЛЮБОВТА КАТО СИЛА

В постижението на Любовта човек постепенно се издига до Любовта като сила.

Любовта като сила в първия си стадий се изразява в това, че благото, което човек иска за себе си, го желае за всички. Правото, което иска за себе си, отдава го на всички. Свободата, която иска за себе си, признава я на всички. Тя е основа на обществения живот. Най-първо тя се проявява към обществото, после се разширява към народа, а после и

към цялото човечество. В началния си стадий Любовта като сила може да се изроди в нетърпимост, шовинизъм, фанатизъм.

Много пъти отделни индивиди, общества, народи и човечеството минават през тези ранни стадии на Любовта като сила, много пъти падат и стават, докато постепенно се издигнат до по-високите стадии.

Любовта като сила в по-високата си степен се изразява като Любов към цялото човечество. Ала и тук имаме ред преходни степени. Когато Любовта към човечеството дойде до своя висш разцвет, тогава човек идва до идеята за братство между човеците. Висшата проява на Любовта като сила Учителя определя така:

Любовта като сила в своя чист вид, в своя висш стадий се проявява само в светиите, в хората, които са готови да се пожертват за една Божествена идея. Всички онези, които са възприели Истината и искат да защитават Любовта, имат силата на Христа, силата на светиите и запечатват Любовта си в жертва.

ЛЮБОВТА КАТО ПРИНЦИП

Като се изкачим на върха на Любовта, който е най-високият връх, ще чуем гласа на всички хора и всички ще ни бъдат мили! Като влезе човек в Любовта – светлината, водата, вятърът, дърветата, всичко му става мило.

Доброто, Любовта имат еднакво отношение към всички. Когато обичаме Бога, ние едновременно обичаме всичко, което Той е създал. Ако не обичаме Бога, отношенията ни спрямо Неговите създания не са прави. Щом влезете в Новия живот, ще обичате всички, понеже те съставляват едно цяло. Дойдете ли до тази Любов, всички ще бъдете свободни и щастливи. Ако любите, ще влезете в безсмъртието.

При същинската Любов виждаш Бога във всичко, виждаш как Бог се проявява в най-малките неща. Човек трябва да прилича на извор, на слънце, на онова широко пространство, в което всички трябва да се вместят.

Учителя

Любовта като принцип едва сега влиза в света!

Любовта като принцип се заражда и по-рано, но отначало засяга само върховете на човечеството, най-напредналите души и постепенно слиза към низините, за да обхване цялото човечество. Всички тези фази са необходими, защото за да дойде до Любовта като принцип, човек трябва да е минал през предидущите три стъпала, които са подготовка за нея.

Може да се прокара следната аналогия: ако едно езеро е развълнувано, небето и околните върхове не могат да се отразят в него. Когато вълните утихнат и водата се избистри, небето и околните върхове се отразяват в неговите води. А когато вятърът утихне напълно и езерото стане бистро и гладко като огледало, те ще се отразят във водите му съвършено. Езерото в случая отговаря на човешката душа, а небето и околните върхове – на необятната Любов, която се възприема от човека според степента на неговото съвършенство.

До Любовта като сила има и омраза, и привличане, и отблъскване.

Любовта като принцип обгръща всичко.

Учителя казва:

В Любовта като принцип няма никакви противоречия. Тя примирява всички противоречия в света. За нея няма зло, всичко е добро и възвишено. И там е безсмъртието – свят, в който няма смърт, а има възкресение. За тази Любов се казва в Писанието, че тя е път към съвършенство.

Новата връзка с Любовта това е Възкресението – преминаване на човешкото съзнание в по-висока степен.

Любовта като принцип – това е Мировата Любов. Тя е свързана със събуждането на свръхсъзнанието у човека. Човек трябва да изяви Любовта, която съществува в свръхсъзнанието. Да я познае, това значи да познава Божествения живот. Учителя казва:

Човек трябва да събуди висшето Аз, т.е. свръхсъзнанието си. Само така той ще си състави една ясна представа за Любовта и ще познае Бога. Човек може да прояви напълно Любовта, като почне да живее със съзнанието си в Причинния свят, дето един живее за всички и всички – за един.

Всеки, който иска да разбере смисъла на Живота, не трябва да бяга от него, а трябва да премине през всичките му стадии, а именно през корените, клоните, през цвета, който е силата на Любовта, и да опита плода му, който е принципът на Любовта. Като минеш последователно през корените, клонищата и цвета на Любовта, ще дойдеш най-после до принципа – до плода на Любовта – и той ще ти даде смисъла.

Започне ли човек да придобива Божията Любов, той постепенно се разширява, докато обгърне всички хора в себе си. Засега в сърцето няма място за всички.

За да обича всички хора, човек най-първо трябва да обича едного, трябва да обича поне едно същество в света. Образец да е вашата Любов! Онзи, когото обичаме, трябва да е идеал за нас. Щом обича правилно едного, човек ще бъде в състояние да обича всички. Не може ли човек да обича едного, не може да обича всички хора.

Ако не обичате близките си, не можете да обичате и чуждите. Каква е тази любов, която всеки ден не обгръща все повече хора в себе си!

Човек постепенно трябва да разширява кръга на своята Любов. Тя трябва да се разраства непреривно в него и да се приближава до всеобемащата Любов.

Да обичаш някого, това значи да го облечеш в дреха, изтъкана от твоите най-хубави мисли и чувства. Да разлюбиш този човек, това значи да съблечеш тази дреха от него и да я дадеш на друг. Правилно ли е това? Защо не оставиш дрехата на гърба на първия, а трябва да го съблечеш? Щом обичаш друг някой, облечи и него в нова дреха. Колкото хора обикнеш, толкова нови дрехи трябва да изработиш. А да съблечеш едного, за да облечеш другиго, това е неразбиране на Любовта. Това е влюбване, а не Любов. Влюбването е непостоянен процес, процес на прекъсване. Когато се влюби, човек туря образа на любовта на своя възлюблен близо до очите си, вследствие на което не вижда другите образи и предмети. Като не вижда нищо друго, освен един образ, той прекъсва връзките си с хората, които по-рано е виждал и обичал.

Не може изведнъж да обикнеш всички хора, а постепенно. Първо ще обикнеш един човек, после – още един, след това – трети и така ще се разширява кръгът на твоето сърце, докато един ден се обединиш с всички хора и станеш едно с тях.

Учителя казва:

Ако човек успее да направи съзнателна връзка с цялото човечество, той ще бъде свободен. За такъв човек казваме, че е завършил своята еволюция като човек.

Ако Бог, Великият в света, ни обръща внимание, не можем ли и ние, малките хора, да обърнем вниманието си поне към десетина души, да им помогнем, както на нас се помага?

Занимавайте се с главния стремеж на своята душа – стремежа ѝ към Любовта. Не се спирайте от това кой какво понятие има за вас, но гледайте всичките ви чувства да бъдат искрени. Гледайте всеки ден да проявявате все повече Любов, любовта ви да се разширява, да обхваща все повече същества в сърцето и душата ви.

Ако обичаш само някого, това не е Любов. Като говоря за Любовта, подразбирам Бога, онзи принцип, който работи в света. Ние трябва да дадем място на този, Великия Господ да се прояви. И този Дух е еднакво деликатен към всички. Някой казва: "Обичам баща си и майка си, обичам близките си, обичам обществото, обичам човечеството." Малко е това. Човекът на Любовта, Мъдростта и Истината обича всичко като едно цяло. Не обича ли всичко, той не е истински човек. Като обича всички, човек постоянно расте и се развива.

Не да обичате само тези, които са ви приятели, но да обичате всички и да сте готови, както Бога, да дадете своето благословение на всички същества.

Така човек все повече се приближава до онзи идеал – да люби, както Бог люби. Стремежът на Любовта е да се даде Свобода на всяко същество да се прояви така, както Бог се проявява.

Ако не любим Бога, всякога ще правим разлика между този или онзи човек. Бог е Любов и ние трябва да бъдем Любов! Само всеобемащата Любов е Божия Любов. Ние трябва да обичаме всички. Любовта включва благото на всички същества.

Когато Божията Любов озари човека, той обича всички хора. Тя го свързва с техните души. В Абсолютната реалност съществува само едно отношение: Любов към всичко живо!

Минете ли покрай някой извор или покрай някое малко растение, покрай някоя круша, спрете се пред тях, вижте хубавото, което е скрито дълбоко някъде в тях, и ги обикнете. Като минете покрай едно цветенце, ще го погалите, ще го помиришете, ще го полеете с вода и ще си отминете. Виждате змия, мечка, вълк – обикнете ги заради хубавото в тях! Срещате беден или богат, прост или учен – обикнете ги заради хубавото, Божественото в тях. От нищо не се страхувайте. Пред Любовта страхът е безпредметен.

Красотата на Любовта се заключава в това всички същества да ви обичат, а не само едно!

Трябва да се радваме на всичко живо около нас. Това Учителя нарича любвеобилност.

Когато дойде до тази фаза, човек не търси слава, обръща внимание на най-малките същества, всички обича, приятно му е да служи на всички хора, на всички животни, на каквото и да е! Той вижда всички като души!

Учителя казва:

Бог да живее навсякъде в света, да бъде все и вся за нас – това е великата задача, която съществува сега в света.

Човек, който е придобил Любовта, ще каже: “Зная, че всички хора са братя помежду си.” Да знаеш това, значи да видиш лицето на Бога! Учителя казва:

Който веднъж е видял лицето на Бога, люби всички същества.

Можем да обобщим горното със следните думи на Учителя:

Първата връзка е от Бога към нас. Втората връзка е от нас към Бога, т.е. от създаденото към Бога. Третата връзка е от човека към човека. И четвъртата, най-възвишената, е от Бога към Бога. При четвъртата връзка човек вижда в лицето на другите Бога така, както го вижда в своето лице.

ПОСТИЖЕНИЯ НА ЛЮБОВТА

ЛЮБОВТА СВЪРЗВА ЧОВЕКА С ЦЯЛОТО

Любовта към Бога дава силен тласък в живота на човека. Тя е първият и най-силен стимул за човека. Тя е първият лъч, който прониква в човешката душа. Щом дойде Любовта, тя събужда великото, славното, красивото в човешката душа. Който люби, само той има Истината в себе си. Който има Истината, той може да бъде обичан. Любовта е първото условие, при което съзнанието може да върви напред. За да могат умът и сърцето да се движат и да вървят напред, те трябва да имат подбудителна причина. Тази причина е Любовта.

Учителя

Любовта е закон на всемирната хармония. Тя поставя човека в правилни отношения с всички същества, посочва неговото място в мировия организъм, свързва го с Целокупния живот. Тогава човек прилича на един жив лист горе, на дървото, който е добре огрян от Слънцето, получава всички сокове, необходими да расте, да се развива, да изпълнява своята служба правилно. Когато човек се затвори за Любовта, той изгубва тази връзка, Животът престава да се втича в него, той обеднява. Тогава той прилича на един откъснат лист, който вятърът носи където си ще.

Като обичате, вие се свързвате с цялото Битие, участвате в работата на цялото Битие. Какво значи човек да участва в работата на цялото Битие? Това значи да върши Волята Божия!

Любовта е храна за душата. Когато човек престане да люби, престава да се храни, вследствие на което изгубва Живота си. Любовта е хляб, който слиза от Небето.

Тя носи растеж на всички възходящи сили в човека. По този начин през него протича изобилен Живот. Силите на Живата Природа, с които човек се свързва при Любовта, преорганизират неговото естество. Учителя казва:

Любовта е алхимическият камък, жизненият еликсир. Тя регулира всички процеси на човешкия организъм. Тя е магическата сила, която прави чудеса. Единствената Сила, която може да преустрои цялото естество на човека – това е Любовта. Божествената Любов носи в себе си силите на растежа. При нея всичко в света възраства, цъфти, връзва и зрее.

Когато Любовта проникне в човешката душа, човек живее в Реалността. Излезе ли от тази Реалност, той изгубва Светлината и Топлината си и търси помощ отвън.

Любовта и Обичта са принципът, който въвежда човека в новия живот на вечна Хармония, Красота и Чистота.

Първият признак, по който човек познава, че е влязъл в областта на Любовта, е, че в него настава дълбок вътрешен Мир, какъвто никога не е изпитвал. Същевременно той изпитва в себе си подем към Великото, Безкрайното в света!

Като възприемаме и предаваме Любовта правилно, тя дава изобилно своите блага. Учителя казва:

Единствената сила, чрез която човек може да постигне своя идеал, е Любовта.

Ако искаш да имаш добри приятели, обичай Бога, прилагай навсякъде Любовта. Един любовен поглед спасява човека. Една любовна дума спасява човека. Една любовна постъпка спасява човека.

ЛЮБОВТА НОСИ ВСИЧКИ ПОСТИЖЕНИЯ И ВЪЗМОЖНОСТИ

Пътят на Любовта е осеян с всички постижения и възможности.

Възлюбете Господа с всичката си душа, Дух, ум и сърце и в бъдеще ще придобиете всичко.

За да може да свършим една работа в този свят, непременно трябва да имаме Любов. Тя е велик фактор в сърцата на онези, които я имат.

Вън от Любовта няма Живот, няма никакви постижения. Без Любовта нещата са мъртви, несъзнателни, механични.

Учителя

Любовта е магическата пръчка в Живота. Който я намери, всичко може да постигне. Колкото повече място е дал човек на Любовта в себе си, толкова по-големи са неговите постижения. В закона на Любовта няма нещо невъзможно. Който изгуби Любовта си, за него всичко става невъзможно. В това няма изключение. Започнеш ли някаква работа с Любов, непременно ще имаш постижения. Светът може да се обърне с главата надолу, но тази работа ще се свърши благополучно.

Всичко в света се дължи на тази велика сила на Любовта. Затова ако иска човек да успява в живота си, да проектира Божията Любов във всяка своя мисъл и чувство. Без Любовта няма успех.

Ако и при най-маловажната работа човек приложи Любовта, ще има Божието благословение. Чрез Любовта човек може да постигне ония свои желания, които могат да му донесат всички блага в Живота. Това са желанията на човешката душа!

Да възлюби човек Бога и ближния си, това значи да мине безопасно през океана. Човек губи щастието си, губи своите възвишени мисли, чувства и постъпки, когато Любовта отсъства. Онзи, който има Любовта, пътят му е отворен навсякъде.

Учителя казва:

Любовта отваря на хората царските врата на Небето и Земята. Това значи, че човек ще бъде приет между хората и всички други същества. Ще бъде приет добре и у животните. Няма случай в Живота, когато човек да е действал с Любовта и да е пропаднал.

Ако хората изхождат от тази велика Любов, бъдещето е за тях. При Любовта човек всичко придобива. Без нея всичко изгубва.

При Любовта и който люби, и когото любят, печелят. Любовта всякога дава на човека повече, отколкото е изгубил. Тя изменя и подобрява условията му. Влезе ли Любовта в живота, хората ще вървят от Светлина в Светлина, от Сила в Сила, от Слава в Слава и дейността им ще се увеличава.

При Любовта човек вижда нещата, има правилно разбиране за тях. Учителя казва:

Когато човек долови само един лъч от Любовта, в него настава такова разширение, че той веднага разбира отношенията си към хората и не се страхува от нищо. Дойде ли Любовта в човека, той казва: "Сега вече аз мога всичко да направя."

Омразата разрушава, Любовта гради. Любовта укротява злото и поощрява Доброто.

ЛЮБОВТА РАЗРЕШАВА ВСИЧКИ ВЪПРОСИ

Който люби всички същества, не може да бъде нещастен. Той всяка секунда, всяка минута ще бъде свързан със сърцата и душите на онези, които обича и които го обичат.

Учителя

Започне ли човек да люби, разбира какво нещо е Животът и неговата Красота. Учителя казва:

Дойде ли Любовта, с нея дохожда всичко – богатство, чест, здраве, знание, способности. Аз не говоря за онази любов, която носи смърт на хората, нито за тази, която създава спорове, състезания, огорчения. Без Любовта Свободата се превръща в робство, Знанието – в невежество, Радостта – в мъчение. Като дойде Любовта в човека, Слънцето ще грее другояче и той ще почувства връзката си с Бога. Тогава Ангелите, светиите и добрите хора ще посещават дома му, за да се разговарят с него, и ще го поучават. Тогава хората от целия свят ще го посещават, за да видят Любовта!

Ако човек мисли, че може и трябва да живее само за себе си, ще се натъкне на философия, която носи нещастие. Щастието на човека седи в това да обича и да бъде обичан. А най-голямото нещастие на човека се заключава в това, когато престане да обича и когато другите не го обичат.

Учителя казва:

Няма по-голямо нещастие от това, да видиш Любовта и да я нямаш.

Когато някой се оплаква, че никой не го обича, казвам: "Щом никой не те обича, ти обичай!"

Който възприеме Божията Любов, оправя всичките си работи – лични, семейни, обществени и прочее. Учителя казва:

Ако приемете Бога, ако приложите Любовта в живота си, ще бъдете щастливи. Единственият път за постигането на щастието е Любовта. Човекът на Любовта не гони щастието, но щастието го гони.

Любовта е по-горе от щастието. Тя го включва в себе си.

Хората на Земята живеят по Благодат, но не са щастливи. Защо? Те не могат да използват Благодатта, която им е дадена.

Щастието е извън Доброто и злото. Когато щастието ви посети, вие ще бъдете в съвършено друг свят, нито на Небето, нито на Земята – в света на Любовта! Любовта подготвя влизането в Царството Божие.

Когато Бог те обича, ти имаш тил, който те пази от всички изпитания. Когато те обича някой човек – също имаш тил, на който можеш да разчиташ. Когато работите на някого се нареждат добре, ще знае, че има един, който го обича. Ето защо да обича човек и да го обичат, това значи да си помагат взаимно.

Любовта носи три вида придобивки – във физическия, Духовния и Божествения свят. Тези придобивки на Любовта може да изразим със следните думи: Любовта носи Живот, Светлина и Свобода. Ще разгледаме тия три придобивки.

ЛЮБОВТА НОСИ ЖИВОТ

ЛЮБОВТА НИ ВЪВЕЖДА В ЖИВОТА

Когато кажем, че трябва да любим, подразбираме, че трябва да почнем да живеем. Любовта е врата, чрез която се влиза в Живота.

Който те обича, пуща вадата на Живота през теб. Безлюбието представлява градина на сухо, безводно място, а пък Любовта е градина, която е на място, дето тече вода.

Учителя

Няма същество, което да не е опитало Любовта. Всички същества я носят в себе си в малка или голяма степен, като нисша или висша проява. Има ли човек Любовта, има почва, условия да живее. Любовта съдържа великите условия на Живота.

Под Любов разбираме среда, благоприятна за развитието на човека. Всеки, който се докосне до Любовта, добива Живот – ако е глух, ще прочуе; ако е сляп, ще прогледа; ако е болен, ще оздравее. Без Любовта никакъв Живот не съществува. Каже ли някой, че е жив, а не люби, той се самоизлъгва. Човек живее, докато люби, докато мисли за Любовта. Когато казвам, че трябва да любим, подразбирам, че трябва да почнем да живеем. Ако считаш една тревичка като проява на Любовта на Бога, с нея можеш да лекуваш най-страшните болести.

Любовта съживява всички, до които се докосне. Учителя казва:

В Любовта има едно качество: извор, който е пресъхнал, като дойде Любовта, ще протече. Като мине Любовта край някоя кост и стъпи върху нея, тя оживява.

Когато човекът на Любовта мине край една суха почва, дето нищо не расте, всичко ще израстне. Човек, който е обезверен, обезнадежден, смутен от хиляди тревоги и безпокойствия, не е ли такава суха почва?

Любовта, която хората имат, е любов на сълзи, страдания и разочарования. Това не е Любовта, за която говоря. Аз говоря за Любовта, която носи Живот, Радост, безсмъртие. Хората не са щастливи, понеже не са турили за основа Любовта.

Аз ви говоря за Любовта, която възкресява умрели, която въздига болни, която оживява замръзнали.

В който ден човек престане да люби, той е вън от условията на Живота. Дето е Любовта, там смъртта отстъпва. Учителя казва:

Който няма Любов в себе си, е мъртъв. Ако един престъпник се доближи до едно дърво, то изсъхва. Да вярва човек в Бога и да Го люби, това не е обикновена

любов. Това е една от задачите на Вечния Живот. Вечният Живот е резултат от Любовта към Бога. Любовта носи Вечния Живот и победа над смъртта – Възкресение.

Човекът на Любовта постепенно влиза в Живота на безсмъртието. Който умира в Любовта, той само се видоизменя, но не умира. Всеки може да възкръсне. Кога? Когато е дал място на Любовта в себе си.

ЛЮБОВТА НОСИ УСЛОВИЯТА ЗА ЗДРАВЕТО

В бъдеще, който иска да живее дълго време, трябва да люби. Висшите трептения на Любовта минават през тялото на онзи, който люби, и го пречистват и подмладяват.

Колкото повече душата изявява своята Любов, толкова по-издръжлив е човешкият организъм. Дългият живот е в зависимост от Любовта на човека.

Първото нещо, което Любовта ще внесе, то е истинското здраве.

Учителя

Животът, който Любовта носи, като преобразява и разцъфтява силите на ума, сърцето и волята, минава и през тялото и се отразява върху всички телесни процеси – обновява го, носи здраве, дългоденствие и младост. Учителя казва:

Когато говоря за Любовта, имам предвид най-съвършената хигиена, която може да се препоръча. Любовта – това е хигиена!

Любовта създава здравословното състояние на организма, при което човек може да изпълни своето предназначение.

Христос с Любовта Си вдигна болния от одъра му. Той му каза: "Стани, вдигни одъра си и ходи!" С думите, които му каза, Той му предаде част от Своята енергия.

Ако имаме Любов, всички болести и предразположения към болести ще изчезнат. Ако даде път през себе си на Великата Любов, болният ще оздравее.

Учителя казва:

Даже и на смъртно легло да сте, ако приложите Любовта, положението ви ще се подобри и ще оздравеете. Това е Божествен закон, който можете да приложите. Любовта има имунитет срещу всички болести.

Правилните отношения към ближните имат влияние върху здравето.

Пазете добрите отношения към ближните си, за да се радвате на здраве и на вътрешен Мир.

За да бъде здрав, човек трябва да има Любов и Мъдрост, т.е. да спазва законите на Разумната Природа. От познаването и приложението на Любовта, Мъдростта, Истината, Правдата и Добродетелта в живота зависи здравето.

Който върви в посока, обратна на Любовта, постепенно губи здравето и силите си. Предразположението към болести и страдания се дължи на безлюбие или на малка Любов. Любовта лекува и премахва причините на болестите.

Когато някой обича или го обичат, животът му се продължава. Когато изгуби връзките си с Божественото, с Любовта, човек започва да остарява, изгубва смисъла на Живота си, обезсърчава се, започва да отпада духом, без никаква светла мисъл за Живота. Учителя казва:

Любовта трябва да дойде в сърцата ви, за да се подмладите. Началото на младостта – това е Любовта.

ЛЮБОВТА И КРАСОТАТА

Когато обича, и най-грозният човек става красив като Ангел. Виждали ли сте лицето на човек, който изявява Любовта? Лицето му свети като Слънце! Човек става красив и когато обича, и когато го обичат.

Жена, която може да извърши престъпления, изгубва своята хубост.

Красота без Любов е мъртва. Красотата е резултат на усилията на душата и на Духа. Следователно от красотата на нещата ще съдите за усилията, които душата и Духът са проявили в известно направление.

Колкото повече се приближава до Бога, човек става по-красив.

Учителя

Любовта се отразява благотворно не само върху здравето, но преобразява и човешките черти. Учителя казва:

Как се познава кой човек възприема и предава Божията Любов? Ако челото му се повдига и разширява, ако главата му горе се повдига, той е проводник на Любовта.

Любовта прави човека красив.

Любовта и Мъдростта са козметични средства. Всеки, който служи на Любовта, Мъдростта, Истината и Доброто, може да стане външно и вътрешно красив. Той се отличава със здраве и красота. Очи, уста, нос – всичко у него е красиво. Вън от Любовта никаква Красота не съществува. Много хора имат красиви очи, красиви уста, правилен нос, правилни черти на лицето, но въпреки това не са красиви. Защо? Любов нямат. Гдето е Любовта, там е Красотата.

Когато Божественото начало у нас почне да говори, лицето добива нежност, мека светлина, в очите се чете разумност, движенията са хармонични, пластични. Дето мине този човек, всички се обръщат да го гледат. От него лъха свежест и аромат. Такъв човек е готов на всички услуги.

ЛЮБОВТА НОСИ РАДОСТ И МИР

В стария живот Любовта започва с Радост и свършва със скръб. В новия живот Любовта започва с Радост и пребъдва в нея.

Докато живеете в Любовта, никой не може да ви отнеме Радостта. Радостта е един вътрешен изблик на Любовта, която е дошла.

Любовта е бащата, Радостта е майката, а Мирът е тяхното дете.

Учителя

Човекът на Любовта посреща радостите и скърбите с вътрешна Радост. Казано е: "Ще избърша сълзите от очите им." Кога ще бъде това? Когато човек стане проводник на Божията Любов. Учителя казва:

Докато Любовта е във вас, вие сте блажени. Напусне ли ви тя, и Радостта ви напуска. За да не ви напусне, мислете за вашите отношения към Бога по сърце и по дух.

Като видим онзи, който ни люби, сърцето ни започва да трепти, значи той ни носи Свобода, т.е. Радост. А Радостта и Мирът означават, че всички препятствия, които объркват живота ни, ще се премахнат.

Човекът на Любовта живее в Радостта, в едно състояние по-горе от Радостта, което може да се нарече Блаженство. Учителя го нарича *Рада* – едно слънчево състояние на ума, сърцето, душата и Духа.

ЧОВЕКЪТ НА ЛЮБОВТА ВНАСЯ ВДЪХНОВЕНИЕ И ПОДЕМ ВЪВ ВСИЧКИ

Само онзи люби истински, който произвежда Радост в душите на окръжаващите.

Като дойде при теб онзи, който има истинска връзка с теб, ще внесе в съзнанието ти разширение и ти ще се зарадваш.

Любовта е преди всичко за самия човек, който люби, а после и за окръжаващите. Когато обичате някого, вашата Светлина огрява онзи, когото обичате. Като обичате, имате ключовете на Живота. Когото обичате, и той може да се ползва от тях.

Учителя

Учителя даде следното правило: искате ли да знаете дали даден човек е проводник на Божията Любов, вижте носи ли той Живот за себе си и за своите ближни. В негово присъствие вашите мъчнотии постепенно се намаляват и изчезват.

Помислете за приятеля си и ако състоянието ви се подобри, вие наистина го обичате. Не се ли измени, не го обичате както трябва. Защото когато обичаш, получаваш нещо.

Какво значи да обичаш един човек? Най-първо, да възстановиш силите на неговото тяло. После, да хармонираш неговите чувства и мисли, така че да бъдеш за него, както Слънцето за растенията.

Учителя казва:

Не е лесно да обичате един човек; вие трябва да разбирате в подробности неговата душа, както и всички нейни нужди. Този човек може да страда от някаква болест или да го мъчи някакво съмнение. Но щом го обичате, ще извадите този трън от плътта му и след това ще му покажете пътя, по който трябва да върви, за да се повдигне.

Когато обичаш някой човек, последния можем да оприличим на саксия с цвете – ти го поливаш и то се разцъфтява с всичката си красота.

От любещия излиза струя Живот, който повдига околните. Той е като извор, който дава Живот на всички. Който отиде при този извор, ще задоволи жаждата си.

Да обичаш някого, това значи във всеки момент да внасяш нещо хубаво в съзнанието му. Ако Любовта не прави това, не е истинска. Всеки, който отправя Любовта си към теб, може да ти помага. Достатъчно е при най-голямата си тъга човек да помисли, че някой го обича, за да стане радостен.

Човек, който обича, не само дава Живот, но и приема Живот. Учителя казва:

Ти питаш: "Защо трябва да обичам?" – За да възприемеш Живот чрез съществото, което обичаш. Когато обичаш някого, ти черпиш от него.

Онзи човек, който те обича, ти предава Живот. Учителя казва:

Някой пита: "Защо трябва да обичам и защо трябва да ме обичат?" – За да оградиш градината, в която си сял – в своята душа и в душата на тези, които обичаш, и за да се създадат благоприятни условия за растене на всичко, което си посял в градината.

Влезете ли в един дом и в него стане подобрение, вие имате Любов. Това е мерило за Любовта. Учителя казва:

Посети ли човекът на Любовта някой дом, ако там има болен, ще оздравее; ако там се карат, без той да е говорил нещо, те ще престанат да се карат. Ако влезе при обезсърчени, обременени от живота, те веднага ще се насърчат, ще влезе в тях лъч на Радост и Надежда.

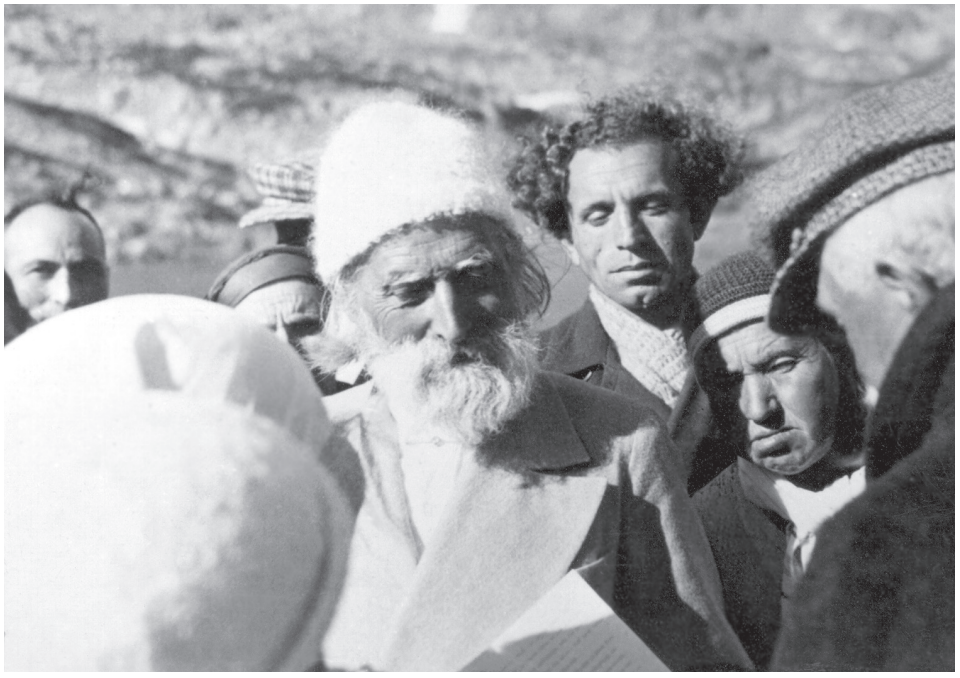

ЛЮБОВТА НОСИ СВЕТЛИНА

ЛЮБОВТА Е УСЛОВИЕ ЗА ЗНАНИЕ И РАЗУМНОСТ

Колкото Любовта на човека е по-голяма, толкова и мисълта му е по-обширна. Здравата мисъл иде от Светлината, която Любовта носи в себе си. Когато човек не е озарен от лъчите на Любовта, тогава Мъдростта и Истината не идват.

Щом едно същество живее в Любовта, не мислете, че е невежа, макар и да не е свършило голямо училище.

Учителя

Любовта внася просветление в съзнанието на човека. Тя показва правия път. Лъчите на Любовта проникват през привидната реалност на нещата и разкриват тяхната същина.

Само в Светлината на Любовта човек може да познае ближните си и всичко живо, което го заобикаля.

За да познаеш света, трябва да го гледаш с очите на Любовта.

Правата мисъл започва с Божията Любов. Безлюбието води към криви възгледи и разсъждения.

Ако мислите, без да любите, бих казал, че не сте от най-умните хора. Вие не мислите. Може да мисли само онзи, който люби.

Ти не можеш да разбираш нещата, ако не обичаш.

Любовта води към истинското Знание.

Великата наука за Любовта включва в себе си всички други науки. Който има Любовта, може да се справи с всички положения в живота си.

Истинското Знание се придобива само в Любовта. Затова Учителя казва:

Човек трябва да учи с Любов.

Любовта е същественото нещо в живота, а другите работи идват след нея. Знанието не трябва да се отделя от Любовта. Тя усилва мисълта. Любовта носи Разумното. Тя е път към Разумността.

Само при Любовта може да има Разумен живот.

Без Любов човек не може да постигне Мъдростта и Истината. Колкото Любовта е по-голяма, толкова и Разумността е по-голяма.

Любовта води към Мъдростта. Божествената Любов е път към Знанието, условие за изучаване на Божествената Мъдрост. Защо? Да допуснем, че си безразличен към някого, не се интересуваш от него, но щом го обикнеш, интересуваш се какъв е носът му, челото му, очите му, дрехите му, какъв е животът му.

Учителя казва:

Ако се приближите при Любовта, ще придобиете такива знания, каквито не сте имали досега; ще се облечете в такава дреха, каквато само Небето може да ви даде.

Новото Знание ще дойде само за онези, които любят Господа. То ще освободи човечеството от ограниченията, в които се намира. Когото обичат и който обича, само той може да учи и да придобива Знания, Светлина. За него всичко оживява. Чрез Любовта човек добива познания за Бога и Природата.

Щом любите, Бог ще ви изпрати Учител, който да ви открие вътрешния смисъл на Любовта. Бог е говорил в миналото, говори в настоящето и ще говори в бъдещето, но само на ония, които имат Любов. Дето няма Любов, там не се чува говорът на Бога.

Имате ли огъня на Любовта, ще се ползвате от науката на Великите Учители, на Великите адепти и гении, които са завършили своето развитие. Тази наука носи Мъдрост, Блаженство и величие за човешката душа.

ЛЮБОВТА РАЗВИВА ДАРБИТЕ

Всички хора са еднакво надарени, но не са еднакво проявени. За да прояви своите възможности, човек се нуждае от Любов. Който пожелае да служи на Бога от Любов, у него непременно ще се събуди известна дарба или талант, който постепенно ще се разраства. Който работи с Любов, в една година само може да се научи да свири като някой от видните цигулари. Чрез Любовта обикновените хора могат да станат гениални, гениалните – светии, а светиите – Учители. Това са велики процеси в Космоса, за постигането на които се изискват стремеж и големи усилия.

Любовта може да произведе в човека два различни резултата: от една страна, може да събуди съзнанието на философа, да разбира красотата и величието на Божественото в света. От друга страна, може да събуди съзнанието на поета, който възприема Красотата в Природата. Велик може да стане само онзи, който се импулсира от Любовта. Всеки човек, бил той философ, поет, музикант, художник, който иска да бъде велик, трябва да почне с Любовта.

Ако поетът, ученият, музикантът възприемат Любовта, техните произведения ще имат силата да преобразят човека. Всеки, който прочете или чуе едно произведение, написано с Любов, ще се преобрази. У него ще стане преврат.

Ако писателят е проникнат от тази велика Любов, като топне перото си в мастилото, ще напише нещо велико и красиво. Ако един художник изпълни малкия закон на Доброто, може да нарисува велики картини.

Някой иска да пише по известни въпроси. Преди да пише каквото и да е, трябва да се запита има ли диплома на Любовта. Нека свърши по Любовта и тогава да пише. Поетите трябва да възпяват Любовта, но по какъв начин? Каква Любов е тази, която допуща съмнението и подозрението? Който има трите основи на Живота – Вяра, Надежда и Любов, ще бъде истински поет и музикант. Такива са онези, които работят с Любов. Всички поети, музиканти, художници, учени, които са създали нещо велико, са били хора на Божията Любов.

Когато обичат някого, той развива дарбите си.

ЛЮБОВТА НОСИ СВОБОДА

ЛЮБОВТА ОСВОБОЖДАВА

Ако повикате Любовта, тя ще ви освободи и ще ви даде сила да се справите с всички мъчнотии.

Защо човек става роб? Защото не знае да люби. Който не може да люби и да бъде благ, той е роб на условията и не може правилно да се развива. Свободен е само онзи, който люби, който е благ.

Учителя

Понятието *свобода* трябва да се разбира в широк смисъл на думата. Като се каже, че Любовта носи Свобода, разбира се не само, че тя освобождава човека от външните ограничения, но се разбира още че го освобождава от робството на нисшата му природа, от неговите погрешки, слабости и недъзи и го прави духовно свободен. Който има слабости, е роб на слабостите. Който има недъзи, е роб на недъзите.

Естеството на Божествената Любов е такова, че тя освобождава. Човек, който възприеме тази Любов, става свободен. От него падат всички връзки и ограничения. Той живее и се движи в света, но е свободен от него. Дето е Любовта, там е Истината, а дето е Истината, там е Свободата.

Любовта, която ограничава, е човешка. Любов, която освобождава, е Божествена. Хранете се с Любовта, за да станете господари на себе си. Като станете господари на себе си, ще станете слуги на Бога.

ЛЮБОВТА ИЗКЛЮЧВА ВСЯКО НАСИЛИЕ

Божествената Любов е закон сама за себе си. Няма закон, който може да ограничи Любовта. Тя е велика Сила, която не се подчинява на никакъв закон. С каквито въжета да я свържете, тя се освобождава – всичко разтопява.

Учителя

Любовта е закон на свободни отношения. Тя изисква пълна Свобода – външна и вътрешна. Само свободният знае да люби. Всеки човек трябва да служи на Любовта по вътрешно разбиране, по Свобода.

Не търгувайте с Любовта. На никого не казвайте да направи това или онова за вас, ако ви обича. Ако някоя външна необходимост, ако законът те застави да обичаш, това не е Любов. Вие смесвате делничната любов с Безграничната.

Всяко ограничение на мислите и на чувствата на човека внася ограничение в Любовта му. Ограничава ли Любовта в себе си, човек ограничава и Бога. Рече ли да ограничи Бога в себе си, човек се натъква на големи противоречия, той влиза в стълкновение със себе си. Любовта не търпи никакви бентове.

Не трябва да критикуваме пътищата на Любовта.

Обичате ли някого, не го учете как да ви обича. Видите ли, че някой люби, не го критикувайте. Ако хората биха се научили да не се месят в Любовта на окръжаващите, досега светът би се оправил.

В живота на Мъдростта има закони, а в живота на Любовта – методи. Какви са законите на Мъдростта, какви са законите на Любовта и къде са написани? Те са написани в човешката душа. Потърсете ги там и ще ги намерите.

В Любовта власт няма. В нея има нещо по-велико от властта. В Любовта ти трептиш за онзи човек, когото обичаш. Ти предвиждаш всичко, от което той има нужда. Аз не ви казвам как да любите.

ЛЮБОВТА ПРЕОБРАЗЯВА ЧОВЕКА

Любовта във всички свои действия се изявява като велика творческа Сила. Тя произвежда физически и духовен преврат у хората. Когато Любовта влезе в човека, тя създава в него ред алхимически процеси, под влиянието на които цялото му същество, цялото му битие се изменя.

Учителя

Когато любовта посети човека, тя е в състояние да го прероди, да направи преврат в неговия характер – лошият става добър, слабият – силен, ленивият – прилежен. Любовта може да обърне към Бога и най-големия грешник. Учителя казва:

Ако жената може да подобри характера на мъжа си, тя има Любов. Ако мъжът направи същото с жена си, има Любов. Един млад момък бил известен като най-лош и най-буен, никой не смеел да се доближи до него. Но случило се, че той обикнал една мома. От този момент той станал мек, внимателен, отстъпчив към всички. Тази мома с някаква магическа сила могла да смекчи неговото сърце. Тази магическа сила е Любовта!

ЛЮБОВТА ПРЕВРЪЩА НЕДЪЗИТЕ В СКЪПОЦЕННИ КАМЪНИ

Любовта осмисля Живота. Щом дойде тя, крадецът престава да краде, престъпникът престава да бъде престъпник. Любовта задоволява копнежите на човешката душа. А там, дето всички копнежи са задоволени, престъпления не може да има. Единствената сила, която може да се справи с отрицателните качества на човека, е Любовта. Тя ги превръща в положителни.

Учителя

Любовта трябва да се приложи като един от методите за освобождение от недъзите.

Учителя казва:

Единствената Сила, на която се подчиняват Доброто и злото, е Любовта. Злото се стопява пред Любовта. Тя заличава греховете на човека. Единственото нещо, което може да запази човека от злото, е Любовта.

Любовта към Бога пази човека от всички съблазни и изкушения. Изкушава се само онзи, който обича едного, обаче който обича всички, не може да се изкушава. В Любовта изкушение не съществува. Тя е толкова велика и мощна, че всичко отстъпва пред нея. Тя превръща и най-дебелите ледове в пара.

Невъзможно е човекът на Любовта да направи престъпление. Тя изправя всички погрешки на миналото и настоящето. Учителя казва:

Дето е Любовта, там няма престъпления. Стават ли престъпления, там няма Любов. Любещият не може да прави престъпления, защото живее в Бога, а пред Неговото лице никакво престъпление не може да се извърши. Приложете Любовта, за да се освободите от старите навици на критика и осъждане.

Всички мисли, чувства, желания и действия, които мъчат съвременния човек, Любовта превръща в нещо хубаво. Учителя казва:

Едно качество има Любовта, което другите сили в света нямат. Ако вземете най-лошия порок, който има човек, и го хвърлите в огъня на Любовта, той моментално се превръща в скъпоценен камък. Тази Любов не е за обикновените хора. Тя е само за онези, които се стремят към Новия живот.

Любовта е начало на Добродетелите. Всички те са плод на Любовта.

Когато влезе в Живота на човека, Любовта подхранва и най-малките Добродетели. Силата на човека седи в малките Добродетели. Всички пороци се зараждат само тогава, когато отсъства благородният елемент на Любовта.

Мъдростта, Истината и Правдата също са включени в Любовта. Следователно, щом проявите Любовта, всички велики Добродетели ще се проявят.

И тогава ще бъдете като добре нагласен инструмент, на който Великият артист ще свири.

Любовта изключва всички отрицателни състояния – съмнение, смущение, безпокойство, обезсърчение, огорчение, страх. Любовта отстранява всички нисши, тъмни сили.

Когато някой тъмен дух влезе в човека, последният изпитва страх. Когато човек не вярва и не люби, тогава идат нисшите същества.

И най-лошите същества отстъпват пред лицето на Любовта. И най-лошите духове тя обръща в бягство.

Когато ви дойдат големи изпитания в живота, мрачни мисли и желания, знайте, че те не са ваши. Те принадлежат на съвършено чужд на вашето битие свят, който има съвсем други стремежи, цели и намерения.

Когато човек долови само един лъч от Любовта, у него настава разширение, той разбира отношенията си към хората.

Само Любовта може да направи човека силен. Силата на човека не се крие в самия него, но в Любовта, в Бога!

Страхливите, глупавите, жестоките хора са хора без Любов. Любещият не се страхува нито от злото, нито от смъртта. Който се страхува, той не познава Любовта, не познава Бога.

За да бъде човек без страх, душата му трябва да е пълна с Любов. Всички Учители, които са идвали в света, са искали от ученика да добие безстрашие.

От вас се иска безстрашие. Любовта носи безстрашие. Тя прави човека герой. Никоя сила не може да го сломи. Волев човек е онзи, който има Любов.

Волята без Любов не може да се прояви.

Дето е безлюбието, там се проявява своеволието, а не волята.

ЛЮБОВТА ОСВОБОЖДАВА ОТ ПРОТИВОРЕЧИЯТА И БРЕМЕТО НА МИНАЛОТО

Когато изворите на вашия Живот протекат, вие лесно ще изплатите дълговете на миналото.

Днес, когато се натъкнете на нещастия, страдания, болести, ограничителни условия, ще знаете, че причината за това е отсъствието на Любовта в Живота.

Страданията са метод на Природата да смекчи грубостта и жестокостта на хората.

Който иска да смекчи съдбата си, трябва да приложи Любовта.

Учителя

Любовта дава сила на човека да понася противоречията, да ги отстранява от пътя си. Който има Любов, може да се справя с тях. Божествената Любов примирява всички противоречия в ума, сърцето и тялото на човека и всички външни противоречия. Любов, която не премахва противоречията, е слаба.

Когато човек направи и най-малкото отклонение от Любовта, създава с това външно и вътрешно ограничение. Идат ограничителните условия на Живота. Има само един път, който може да освободи човека от страданията, от бремето на миналото. Това е Любовта. Когато човек изгуби Любовта, идат страданията на нейно място. За да ликвидира човек с противоречията и бремето на миналото, трябва да се свърже с Любовта. Чрез нея той ликвидира с всички грехове и престъпления на миналото. Щом човек влезе в Любовта, ограничителните условия на Живота се премахват.

Който приеме Любовта и я приложи – ще подобри Живота си. Усъмни ли се в нея, обременява своето бъдеще.

Бремето на човешкото съзнание е образувано от миналите престъпления и грехове на човека. Само Божията Любов е в състояние да освободи човека от това бреме.

Любовта още не царува. В света първо действа законът на този велик остен, който наричат закон на необходимостта, и после иде Любовта.

ЛЮБЕЩИЯТ НОСИ СВОБОДА НА ТЕЗИ, КОИТО ОБИЧА

Преди всичко във вас трябва да дойде една Разумна душа, която да ви обикне, за да се почувствате мощни и свободни.

Учителя

Щом обичате едно същество, първото нещо е да го направите свободно – да го освободите от всички ограничения. Учителя казва:

Щом човекът на Любовта види някого вързан с въже, ще го отвърже. Ако не може да го отвърже, ще пререже въжето и ще го освободи. Любовта освобождава ограничените, угнетените и поробените. От ближния си няма да пожертваш нито един косъм, нито един мускул за твоето благо. Ако вие разрешите вътрешно този въпрос, разрешили сте всички други социални въпроси в света.

МЕТОДИ ЗА ПРОУЧВАНЕ НА ЛЮБОВТА

НУЖДА ОТ ПРОУЧВАНЕ НА ЛЮБОВТА

Вътрешният смисъл на Любовта е една велика задача, която трябва да проучавате.

Искрени и честни трябва да бъдат съвременните хора. Каква наука трябва да изучават преди всичко? Науката на Любовта!

Бъдещият идеал е да изучавате какво нещо е Любовта.

При всяко посвещение вие трябва да имате едно ново проявление на Любовта.

Засега вие знаете само една от формите на Любовта. А колко форми, колко прояви има Божествената Любов!

Учителя

Великата наука на Любовта включва в себе си всички други науки. Като е дошъл на Земята, човек трябва да се домогне до великата наука на Любовта, да разбере своето предназначение. Преди всичко той трябва да се запознае с основните методи на Любовта във всички нейни прояви. Единственият въпрос, който заслужава внимание на първо място, е въпросът за Любовта. Изкуство е да се научи човек да люби и да обича. Учителя казва:

Изучавайте проявите на Любовта, за да не губите плодовете. Каква по-велика наука можете да търсите от тази, която дава методи как да запазите чувствата на своя приятел, който е готов на всякакви жертви за вас? Да изгубите Любовта на този свой приятел, това значи да изгубите най-красивото нещо в света. Всички трябва да се стремите да изучавате този велик закон на Любовта.

Хората не са дошли още до положението да разбират какво нещо е Любовта. Любовта към Бога крие в себе си тайните на Живота.

Учителя казва:

Днес, който обича, не знае как да обича. И когото обичат, не знае как да оцени Любовта.

Повечето хора заминават от този свят, без да се пробудят за Любовта. Както са дошли, така си отиват. Съвременните хора едва сега са почнали да изучават Огъня на Любовта. Те още не са стигнали до областта, в която функционира този Огън. Те още не са развили и изучили степените на Огъня на Любовта. Сегашните хора не разбират Любовта нито по форма, нито по съдържание, нито по смисъл. Да се разбере нещо по форма, съдържание и смисъл, значи то да произведе известно действие върху човешкия ум, сърце и воля.

Вие още не сте усещали Любовта. Бог е Любов. Това е наука за бъдещето, за Шестата раса. На нея ще се изяви Любовта.

Бъдещата наука е науката за Любовта. Човечеството трябва да знае как да използва условията на Любовта, за да живее един добър живот. Великата наука на Живота това е Любовта, това е учението на Христа. Учителя казва:

Любовта има триста и петдесет милиона форми. Задачата на човека е да ги изучи и различава. Някой казва: "Аз зная това, слушал съм какви ли не беседи за Любовта!" Казвам: ти изучавал ли си тези триста и петдесет милиона форми на Любовта?

Когато съвременните хора разберат Любовта като мощна Сила, като велик двигател на съзнателния Живот, като условие за пресъздаване на обществата и народите, ще имат възможност да я приложат.

Нека дойдат всички учени, писатели, поети, музиканти и художници да опишат красивото, великото в Любовта, което досега не е описано.

ДУХОВНА ПОДГОТОВКА ЗА ЛЮБОВТА

Когато завърши духовното си развитие, човек придобива Любовта. Това не се постига изведнъж. Да се стреми човек към Любовта, да придобие нейната Топлина, то не значи да очаква всичко наготово. Работа се изисква от всички. Хиляди години човек е работил и още хиляди години ще работи, докато прояви Любовта си. Нужна е усилена и съзнателна работа върху себе си, върху ума и сърцето. Не се влиза лесно в Рая.

Най-голямото щастие, което човек може да намери на Земята, е да има магическия жезъл на Любовта. Може да го добие, стига да се стреми непреодолимо към това благо.

За да приемете Любовта, трябва да стане вътрешен преврат във вашето съзнание.

Учителя

Има методи, които подготвят човека за Любовта. Човек може съзнателно да работи в това направление. Учителя казва:

Ако искате да ви посети Любовта, пожелайте я от дълбочината на душата си! Винаги се отговаря на силните, искрените желания на човека, които излизат от неговата душа.

Човек може да работи съзнателно, за да усили възприемчивостта си. Това става чрез приложение на известни методи.

Известни клетки в мозъка пречупват само лъчите на Любовта, други – на Мъдростта или Истината. Качеството и количеството на мозъчните клетки, които ги възприемат, определят Любовта, Мъдростта и Истината в човека.

Ето защо нужни са методи, чрез които да се усъвършенства човешката нервна система, за да бъде проводник на Любовта. От друга страна, важно е и тренирането на

нервната система, за да издържи мощните трептения на Любовта. За целта е нужна планомерна работа, усилие, прилагане на методи.

Този въпрос има друга страна: двама души могат да се обичат само когато са развили духовните си тела. От развитието им зависят Вярата и Любовта на човека. Учителя дава методи за тяхното развитие и организиране.

Някои от тези методи са приложени в Разумната Природа, а други човек съзнателно прилага. Ще споменем някои от тези методи, които Учителя излага в Своите беседи и лекции. Чрез тях човек се подготвя да влезе в света на Любовта.

СТРАДАНИЕТО

Страданието е път за Любовта. То е филтър – филтрира всички наши мисли, чувства и постъпки. Онези, които са скърбили, са по-красиви, отколкото тия, които не са скърбили. В лицето на първите има мекота.

Учителя

Веднъж при Седемте рилски езера ние седяхме на терасата над първото езеро, което Учителя нарича *Махарзи*. Водите на езерото бяха неподвижни. В долините почиваха леки мъгли. Само върховете на планините бяха залети в светлина. Ясен покой царуваше над цялата земя. Някой запита Учителя за страданията. Тогава Той каза:

Страданията предшестват Любовта. Никой не може да опита Любовта, докато не мине през страдания. Който е минал през тях, ще намери Любовта – най-голямото богатство в света. Заслужава човек да мине през страдания, за да намери най-голямото богатство. В това богатство се крие силата на човека.

Страданието е първият признак, че Благословената ръка работи върху човека и го изправя. Страданията са направили човека велик. Страданията на великите хора са необходими, за да ги доведат до пълна вътрешна връзка с Любовта, с Бога.

Щом страда, човек започва да мисли и да гради. Ще кажете, че този път е лош. Не, този път е труден само в началото. Колкото по-навътре влизате, той става по-красив и лек.

Като се намери пред най-големите страдания, Христос каза: "Отче, в Твоите ръце предавам Духа Си." Това показва, че в най-страшния момент на живота Си Той не изгуби Вярата и Любовта. Христос после казва: "Даде Ми се всяка власт на Небето и Земята." Той каза тези думи, след като изпи горчивата чаша. Велик и мощен е човекът на Любовта – както на Небето, така и на Земята.

Страданията са път за освобождение. Те изпъждат злото от сърцето. Господ казва: "Не считайте мъчнотиите в Живота за наказание. Те са бич на благословение. Не считайте несгодите в Живота за наказание. Те са подтик за повдигане. Не считайте нещастията в Живота за наказание. Те са целителен балсам в ръката, която повдига."

Чрез страданието човек разбира какво нещо е да служи на Великата Любов, която направи всичко в света.

Като помълча малко, Учителя каза:

Единственият път, който води към Живота, е Любовта.
Единственият път, който води към Знанието, е Мъдростта.
Единственият път, който води към Свободата, е Истината.
Това са трите пътя, по които трябва да ходите, за да придобиете Живота, Знанието и Свободата.

Слънчевите отблясъци играеха край бреговете на езерото *Махарзи* – първото езеро, а навътре водите стояха дълбоки и неподвижни...

Страданието е плуг, чрез който се изорава човешката почва и след това тя се посява с чисти мисли и чувства. Страданията и скърбите чистят и приготвят човека за Великия Божествен живот, който иде на Земята. Страданието е огън, в който изгарят всички неправилни мисли и чувства, всички заблуждения, с които човек е живял в миналото, и тогава той става възприемчив към Любовта.

В Божествения свят на страданието се гледа като на един велик подтик, за да излезе човек от едно нисше състояние и да влезе в едно висше.

Страданията, които идат като резултат на безлюбието, аз ги наричам безсмислени страдания.

Страдащ човек в пълния смисъл на думата е онзи, който е надзърнал в Любовта и страда за нея. Разумните страдания са привилегия. Когато човек отиде в кръчмата, напие се и си пукне главата, това са неразумни страдания. А когато страдаш за една идея и в работата за нея загубваш всичкия живот, здраве, богатство и всички условия, това е привилегия.

Природата гледа много благосклонно на тези, които страдат.

Когато Природата намери нещо твърдо в човека, тя го поставя на огън да го опече. Когато човек изгуби мекотата си, Природата го поставя в пещ, наклажда огън отдолу и го пита: "Ще любиш ли?" – "Не искам." Тя усилва огъня. – "Ще любиш ли?" – "Не искам." Още повече усилва огъня. Сега, без да го питат, човек сам казва: "Ще любя." Омекнал е вече.

Когато говорим за Любовта, не се разбира едно учение на мир и спокойствие. Човек, който иска да люби, трябва да опита най-големите страдания в света. Който не е страдал, не може да опита този Божествен принцип.

За да придобие известно благо, човек ще мине през мъчнотии, страдания. Каквото представляват ударите с чука на скулптора върху камъка, такова нещо представляват страданията за човека. Великият Скулптор удря с чук, за да отстрани всичко отрицателно.

Страданията каляват нервната система, за да може да издържи силните трептения на Любовта.

Само този може да издържи Любовта, който е минал през големи страдания и разбира Живота. Чрез болестите изгарят физическите и духовни нечистотии в човека. Колкото страданието се увеличава, толкова се увеличава и Любовта. Заедно със страданието постепенно приижда и тя. След страданието иде Любовта. Който никак не е страдал, кракът му не може да стъпи в Любовта, не може да опита всички нейни блага. Страданието отваря очите на човека, за да вижда и разбира нещата. За да отиде при Бога, човек трябва да е минал през големи страдания. Голямо просветление е за човека, когато отдалеч зърне Божието лице – Любовта! Когато говорим за страданията, подразбираме онези, с които можем да се удостоим да влезем в света на Любовта и да видим нейното лице.

Учителя казва:

Скръбта е граница за преминаване в Любовта. Когато дойде до най-голямата скръб, човек е до границата на онази Любов, към която душата се стреми.

Щом премине границата, душата му навлиза вече в дълбок вътрешен Мир, дето Любовта царува. Той влиза в реалността на Великото, Незнайното, във Вечния живот.

Първият признак за приближаването на Любовта е страданието. Колкото повече страданията се увеличават, толкова по-близко е Любовта. От две хиляди години насам страданията на човечеството все повече се увеличават, понеже Земята е влязла в нова фаза – приближава се епохата на Любовта.

В страданието не е смисълът на Живота. То е само едно временно явление в човешкия живот. Само в известни области на Природата човек минава през страдания. Има области на Живота, където няма страдания.

Любовта е път към вечното тържество, но за да не злоупотреби с нея, човек трябва да мине по пътя на скърбите и страданията.

ЧИСТОТАТА

Чистотата е необходима, за да бъдеш проводник на Божествения Дух. Тя е нужна, за да може Божествената светлина да минава през човешката душа.

Единственото същество, което може да ни направи чисти, това е Бог. Бог във всеки момент дава нещо на човека. Това е Чистотата. Във всеки момент идва Чистотата. Дръжте мисълта, че Бог е Чистота. Любовта расте при Абсолютна чистота. Само чистият е силен.

Учителя

Чистотата е един от главните методи за развитие на Любовта. Тя е правилната, най-съкровената връзка между Вечното начало и човешката душа.

Учителя казва:

Докато човек е чист, всеки може да го обича. Ако искате да бъдете обичани, необходима ви е Чистота.

Чистотата е една необходимост, за да може да се прояви във вас Разумната любов. Вън от Чистотата Любов и Разумност не могат да съществуват. Докато имам само една свещена мисъл – да любя Бога и чрез тази Любов да обичам всички, аз имам Чистота в себе си.

Живата чистота е качество на Разумната любов. Ученикът трябва да бъде чист, за да възприема и разбира Любовта.

Любовта е Сила, която се развива само при Чистотата. Затова Учителя казва:

Вложи Чистотата в сърцето си и Любовта ще се изяви.

Човек трябва да си каже: “Аз трябва да бъда абсолютно чист в мисли, чувства и действия, за да задържа Любовта.”

Между Чистотата и Любовта има тясна връзка. Имаме и обратното действие: Любовта, приета от човека, може да го пречисти моментално.

Затова Учителя казва:

Както едно престъпление може да опорочи човека, така в един момент Любовта може да го пречисти и повдигне.

Всеки, който се е докоснал до извора на Любовта, все е получил нещо от него. За да изчистите Живота си, пуснете през него силна струя от вода. Тази силна вода, това силно течение е Божествената Любов. Пуснете я да тече през вас, за да ви приготви за Новия живот.

Любовта е силна струя, която отнася всички мътилки и нечистотии.

Характерен белег на Любовта е, че тя носи Чистота.

Едно от качествата на Любовта е Абсолютната чистота.

Чистотата представлява броня, която пази човека.

ДРУГ МЕТОД ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ЛЮБОВТА Е ДА ВИЖДАМЕ ДОБРОТО У ДРУГИТЕ

Обичайте се и използвайте условията, които Бог ви е дал. Намирайте добрите страни в другите. Любовта не вижда погрешките на човека, когото обича. Бог в Своята безпределна Любов не вижда погрешките на хората. Вижда само добрите им страни.

Вие казвате: "Трябва да любим Великото Разумно начало." Как ще Го любите? Трябва да знаете, че То се проявява в Целокупния живот, във всички същества. Затова срещнете ли някой свой приятел, намерете в него поне една хубава, красива страна, която представлява Божественото в него.

Като гледаме погрешките на хората, не можем да се запознаем с Любовта. Всеки се стреми към нея, иска да я придобие. Защо хората не могат да я придобият? Защото се занимават с грешките на хората.

Учителя

Веднъж при Седемте рилски езера Учителя каза:

Ето един метод, чрез който Любовта може да се изяви в човека: започнете да виждате красивото във всеки човек. Не е лесно да обичате. Това е цяла наука. То е велико изкуство. Да обичате човека, това значи да намерите в него една добра черта, която да спира вашето внимание. Не можете ли да я намерите, тогава между вас и него ще съществува механическа връзка, но не Любов. За да се обичат двама души, непременно и двамата трябва да намерят в характера един на друг по една добра черта, заради която да се обичат. Като казвам, че Бог люби всички хора, имам предвид, че Той е намерил по една добра черта във всеки човек, поради което го обича.

Хората са правили опити с Любовта, но това още не е Любов. Това са репетиции на Любовта. Всички тези качества, които днес проявява Любовта – подозрение, съмнение, недоверие, са отрицателни.

Любещият вижда само добрите качества, които носиш. У Бога има следното качество: пред Него никога не можеш да говориш против другите.

Много хора, които са далеч от Любовта, не виждат нещата правилно. Като почнеш да виждаш красивото във всеки човек, ти се подготвяш за Любовта, нагласяваш се за нея.

Искаш ли да те посети Любовта, не критикувай никого! Поне за известно време стани сляп за грешките на хората. Срещнете ли някой човек, потърсете Доброто в него. Защото обикновеното, което е в човека, не е същинският човек. Лошото в него е преходно. То само по себе си ще отслабне. Това е въпрос на време. А Доброто в него е трайното, необходимото, което няма да изчезне за в бъдеще, а напротив – ще възрасне, ще разцъфти.

За да се разбере същността на този метод, който дава Учителя, трябва да се знае следното: хората на сърцето, на Любовта, хората, разположени да се жертват за другите, да слугуват на слабите, онеправданите, имат една отличителна черта, по която могат да се познаят още от ранно детство – те имат благоговение пред всичко велико, красиво, свято и възвишено в света. У тях това благоговение се проявява и към такива неща, в които другите не виждат нищо особено. И в тия неща хората, предразположени да любят, виждат нещо, достойно за благоговение.

Като ученици, вие трябва да развиете в себе си чувството на благоговение, което се изразява във взаимно почитание и уважение. Който е развил в себе си Любов към Бога, той има развито силно чувство на благоговение.

Човек може да каже, че у някого няма нито една добра черта. Не, нека потърси по-дълбоко и ще намери поне една добра черта. И ако не може да намери, да каже: "Понеже в него живее Божествен лъч, то последният го прави ценен. Този лъч е доброто в него." Учителя казва:

Само красивото в човека се обича. Като казвам, че Бог обича и грешния, Той обича Доброто, което е вложено в него.

Всеки човек трябва да стане художник – да вижда красивото в хората. За да не се каляте, не се спирайте върху нечистото в човека.

Художникът рисува човека, облечен в най-хубавите дрехи. И вие правете така! Когато създавате образа на човека в душата си, облечете го в най-хубавите дрехи!

БЛАГОДАРНОСТ

Всичко, каквото виждаме, постоянно ни напомня за Любовта на Бога. Всякога се учете да имате благодарно сърце. Вие ходите в един свят, гдето постоянно трябва да се радвате, понеже всичко е предвидено. Аз се чудя защо нямате признателност. Вие сте в един свят, гдето има всички блага.

Когато ви обичат и когато ви мразят, и в двата случая благодарете на Бога. Тогава вие сте здрав човек. И при най-неблагоприятните условия да си благодарен, че живееш.

Първото нещо за съзнателния човек е да бъде благодарен. За какво? За всичко, каквото му е дала Разумната Природа – за всички светли мисли и чувства, за звездите, Слънцето, вятъра, дъжда, облаците и прочее. Така ще станете способни да издържите мощните трептения на Любовта и да я приемете.

Учителя

Друг път, пак при Седемте рилски езера се повдигна същият въпрос.

И тогава Учителя каза:

Ето друг метод за придобиване на Любовта: благодари на Великата разумност в света и за най-малкото, което получаваш. Нека да е пълно сърцето ни всеки ден, всеки миг с благодарност за великите блага, с които Разумната Природа непрестанно ни дарява и в които сме потопени. Те са резултат от дейността и усилията на Разумните сили в Природата. Последните са похарчили грамадни енергии, за да създадат тези условия за нас. Ученикът трябва да благодари от сутрин до вечер за това, което вижда около себе си. Тогава струите на Любовта ще протекат през неговата душа.

РАЗМИШЛЕНИЕ, СЪЗЕРЦАНИЕ И МОЛИТВА

Обърнете се към Вечното начало, поискайте да ви даде от изобилието на Своята Любов и Мъдрост, да прогледате и да виждате света през очите на великата Любов и Мъдрост.

Ако призовете Божието име, Любовта веднага ще дойде при вас.

Учителя

Като метод за развитието на Любовта Учителя дава молитвата, размишлението и съзерцанието. При тях човешкото съзнание е съсредоточено върху вечните Божествени истини. Последните започват да работят в душата му, преорганизират нейните енергии, пречистват ги и ги подготвят за Любовта. При молитвата, размишлението и съзерцанието човек прави вътрешна връзка с Великата разумност. Молитвата е общение с Бога. И тогава туй, което е в Бога, се прелива в човека. Учителя казва:

Кажи: "Господи, Ти си Любов – най-високият връх. Помогни ми да се изкача на този връх и оттам да погледна!"

СЛУЖЕНЕ

Като служи на Цялото, на Бога, човек учи законите и методите на Любовта.

След служенето иде Любовта. Само чрез работа човек разбира Вярата, Надеждата и Любовта.

Станете добри работници, за да получите великото благословение.

Учителя

Един от методите за развитие на Любовта е служенето. Да служиш на Бога, това значи да служиш на Любовта.

КРАСОТАТА

Няма по-голяма красота в света от Истината. Първичната причина е вечната Красота в света.

Учителя

Вечното Начало е извор на всяка красота. Всяка красота в света е отблясък на Божественото. Красотата е качество на човешката душа. Когато Божественото в човека се прояви, той става красив.

В красотата е Бог. Ето защо чрез Красотата човек идва до Бога, до Любовта! В това отношение изкуството има свещена задача.

Красотата предшества Любовта. Тя подготвя човечеството да я приеме.

От епохата на Ренесанса или Възраждането насам на човечеството бяха пратени велики гении в живописта, музиката, скулптурата и прочее.

Те въведоха човечеството в света на красотата на тоновете, на формите, на багрите, на линиите, на словото, за да подготвят човечеството за епохата на Любовта.

Тяхното идване на Земята през последните няколко века – тъкмо преди вълната на Любовта – не е случайно.

ОПИТИ

Сега аз ви препоръчвам най-малките опити, понеже за големите опити се изискват големи знания. И Природата изобщо е много внимателна, тя не позволява да се правят големи опити. Тя допуща да се правят само малки опити. Големи опити могат да правят само напредналите души.

Онзи, който е опитал най-малката Любов, може да опита и най-голямата.

Правете опит с Любовта, за да видите какво представлява тя. Любовта има приложение. Човек се ползва само от това, което приложи. То остава с него за вечни времена.

За постигане на Възвишеното, на Божественото, на благородното се изискват усилия.

Като ученици на Великия Живот, надпреварвайте се да правите отстъпки на ближните си, да прощавате, да проявявате взаимно почитание и уважение. Това са първите опити за прилагане на Любовта.

Учителя

Учителя препоръчва да се правят опити с Любовта, чрез които се добиват познания за нейните закони и методи. Животът в своето разнообразие предлага всеки ден случаи за такива опити. Чрез тях човек може да провери методите на Любовта и да съди за нейната мощ, както и за степента, до която е дошъл в разбирането и приложението ѝ.

Учителя казва:

Най-простият занаят, който практикувате, не е нищо друго освен една възможност да се срещнете и запознаете с душите, които обичате и които ви обичат. Някой става професор, за да се срещне и запознае в университета с някои души. Заслужава човек да посвети целия си живот на университета, за да срещне душите, които обича. Заслужава човек да стане народен учител, за да срещне душите, които обича. Ученикът може да се запознае в училището с душите, които обича и които го обичат. Заслужава човек да бъде готвач или каквото и да е, само да се срещне с тези души, които обича и които го обичат. Може би работиш с мотиката. Тя е временно в ръката ти, а не за цял живот. Тя може да послужи на човека за запознаване с някоя душа, която го обича – да послужи като средство за сближение на две души. Ако иглата на шивача може да го запознае с една душа, която го обича, заслужава да шие. Професията, която човек изпълнява, между другото има и тази задача. Задачата на човека е да намери душите, които го обичат и които обича.

Опитите, чрез които човек може да изучи и провери някои закони на Любовта, могат да бъдат най-разнообразни. Тук даваме само някои от тях:

1. Когато човек изпадне в обезсърчение, може да направи следния опит и да провери резултатите:

Ако изпаднеш в отчаяние и се почувстваш изоставен, не търси причината вън от себе си. Отвори сърцето си за хората, за своите близки, гледай на тях като на любими същества, които мислят доброто ти, и веднага отчаянието ти ще се смени с Радост. Мъчно се постига това. Този опит е само за герои, които лесно могат да излязат от личния живот и да влязат в духовния. Ако искаш да излезеш от живота на противоречията, влез в Духовния живот. Само така ще познаеш Любовта и ще се наслаждаваш истински на Живота. Така ще се смени твоето състояние и ще провериш един закон на Любовта.

2. Учителя препоръчва и следния опит: ти вървиш съсредоточен. Имаш важна работа, но виждаш на улицата плачещо дете. У теб се заражда желание да се спреш и му помогнеш, но веднага си казваш: "Нека някой друг да го утеши. Аз имам важна работа." Кажеш ли така, ти не разбираш Божията Любов, изгубил си един малък Божествен подтик. Не, каквато и важна работа да имаш, ще се спреш. Спреш ли се да помогнеш на това дете, помогнал си на себе си.

Учителя дава друг подобен пример: някой върви по пътя и вижда събрани много хора, които треперят от студ. Той се спира, запалва им огън и продължава пътя си.

При тези опити човек ще види какви резултати дават те у другите и у него; ще провери дали ще почувства Радост, Мир, Хармония, подем при тези опити. И по тези резултати ще провери някои от законите на Любовта. Така постепенно той опитно ще проучва великата наука за Любовта.

3. Учителя препоръчва следния опит: ако не обичате някого, постарайте се да намерите една добра черта в характера му. Отделяйте всеки ден сутрин, на обед и вечер по пет минути за размишление върху нея и ще видите, че ще го обикнете. Така ще проверите един от законите на Любовта: онзи, чийто добри черти държите в ума си, постепенно го обиквате.

От друга страна, и той ще ви обикне. Така ще проверите и втората страна на закона: когато държиш добрите черти на някого в ума си, той те обиква.

Щом критикуваш някого в душата си, той не те обича. Между него и теб има една междина.

Ако постъпвате по горния начин, няма да се намери човек около вас, който да не ви обича. Вън от този закон не могат да съществуват правилни отношения между хората.

4. Учителя препоръчва и следния опит. Човек не може първоначално да обича всички хора едновременно. Затова може да почне със следното: да обича един човек, двама, трима, пет, десет души и прочее. Постепенно да увеличава броя на лицата, които обича. С това ще се подготви за Любов към всички.

Може да обикнете десет души. Разбира се тази Любов, освен като вътрешен процес, ще се изрази и в отношенията на човека към тези лица – ще им служи и външно така, както градинарят полива, наторява и разкопава цветята. Как ще ги обикне? Като потърси в тях добрите черти. Учителя казва да проучим резултатите от подобни опити по следния начин:

Гледайте дали този, когото обичате, ще стане здрав, ако е бил болен; добър, ако е бил лош; даровит, ако е бил бездарен; умен, ако е бил глупав; радостен, ако е бил обезсърчен. И по това ще получите опитност за действието на Любовта и ще познаете степента и силата на своята Любов. Щом видите резултати, радвайте се, благодарете на Бога, прославете Го, без да казвате никому. Същевременно гледайте какви промени ще станат във вас.

Богатството на човека седи в Любовта, която може да прояви. Ако всяка сутрин изпраща Любов към десет души от цялото си сърце, той е вече богат. Ако може да обикне десет души, както трябва, той може да стане и учен. Успехът на човека в работата му зависи от Любовта, която проявява към другите.

5. Учителя препоръчва да се правят опити с растения и животни, за да се види как всички се нуждаят от Любовта и я разбират.

Посадете две еднакви луковички от някое луковично растение, например лале, в две саксии, поставете ги при еднакви условия, поливайте ги еднакво и двете, но на едното от тях всяка сутрин, обед и вечер изпращайте по една добра мисъл, по едно хубаво пожелание, както на един приятел. Наблюдавайте как ще израснат двете.

Това са малки, микроскопически опити, които всеки може да направи. Няма същество, което да не е отзивчиво на Любовта, което да не се нуждае от нея.

Достатъчно е да дадеш малко от Любовта си на някое растение или животно, за да я почувства и ти отговори. Учителя казва:

И насекомите се привързват към човека, проявяват Любовта си. Даже змия може да обикне човека и да не го хапе. Няма форма в света, която да не се подчинява на Любовта. И най-жестоките престъпници, поставени на огъня на Любовта, могат да се променят; и в тях ще се събуди Божественото.

6. Могат да се правят опити от друг характер. Всеки ден правете по едно малко добро дело и наблюдавайте какъв резултат ще има това в околната среда и в самите вас. Учителя казва:

Всеки ден, като станем и направим едно дело за Бога, денят е оправдан. Не го ли направим, този ден е изгубен за нас. Като ученици, всеки трябва да направи през деня по едно добро дело за Бога, макар и микроскопическо. Като направиш едно малко Добро, да усещаш, че си извършил Волята Божия, макар и в най-малка степен. Тази е новата насока, в която трябва да турите ума си. Тогава и Духът ще действа върху вас.

7. Учителя препоръчва и следното: изпращайте едно добро пожелание към човечеството. Той казва:

Задачата на отделния човек, на всички общества и народи е да изпратят една любовна вълна по целия свят в помощ на човечеството.

При такъв опит нямате възможност да проверите външните резултати, но може да проверите какви промени стават във вас. И ще забележите, че вие всеки ден се променяте, Мирът и Радостта ви ще растат, ще чувствате нови сили и просветление. Така ще проверите някои от законите на Любовта.

8. Може да се направи опит и в по-широк мащаб. Този опит Учителя нарича движение в Любовта.

Под движение в Любовта се разбира следното: човек трябва да обича всички живи същества, които се изпречват на пътя му.

Където минете, чрез Любовта си носете благословение – давайте Любовта си навсякъде, където отивате! Ако влезете в един дом като приятел, вложете своята Любов във всички членове на дома, пожелайте работите им да тръгнат напред – ако са били сиромаси, да забогатеят; ако са били болни, да оздравеят. В който дом влезе Любовта, всякога носи своето благословение.

Този закон има широко приложение. Той може да има грамадни последствия и представлява важно условие за възхода на човешката душа.

Любещият обгръща със своята Любов всички, върху които пада погледът му – и човек, и животно, и растение.

Седемте рилски езера, изграждане на извора Ръцете, които дават.

КУЛТУРА НА ЛЮБОВТА

Чрез Любовта ще дойде Новата култура, която ще обедини всички хора. Любовта обединява всички същества в една велика хармония.

Любовта не е само едно приятно чувство, но правилни отношения на същества с висша интелигентност.

Като говоря за Любовта, разбирам онази велика и мощна Сила, която единствено е в състояние да повдигне униженте, оскърбените, падналите и грешни души, които се намират в дъното на ада. Тя е Сила на Безграничния. Когато добиете това ново разбиране за Безграничния, този ред на нещата ще се стопи. Това е новото верую, което ще обедини човечеството в едно цяло.

Хората на Новата култура наричам братя на човечеството или синове на Любовта. Влезе ли Любовта в света, ще имате една велика култура, дълбоки познания за Природата и ще се внесат нови методи за възпитание. Които вървят в Любовта, чертаят своето бъдеще! Пред всички народи се открива велико бъдеще. Велико е бъдещето на човечеството поради Любовта, която ще се изяви. Всички народи ще си подадат ръка като братя!

Учителя

Любовта разрешава всички въпроси в света. Тя ще спаси света. Съвременните хора говорят за страданията на обществото, за оправянето на света и търсят нови методи за това, но не се спират върху Любовта като велика мощна Сила, която може да преустрои целия свят. Единствената Сила, която може да изправи човешкия Живот, е Любовта. Учителя казва:

Любовта е единственият стимул, който може да даде насока на всяка култура. Приложете Любовта и Животът ви сам по себе си ще се изправи. Коя любов? – За която вие сте готови.

Любовта е най-добрият метод за изправяне на човечеството. Как може човечеството да се избави от страдание? Освен Любовта никаква сила, никакви закони не са в състояние да спасят човечеството от страданието. Христос разбра, че единственият път, по който може да се спаси човечеството, е законът на Любовта. Влезе ли Любовта в Целокупния живот като Сила, която е в състояние да помага, работите ще се уредят. Учителя казва:

Без Любов човек може да се спаси само на едно място, а с Любовта може да се спаси навсякъде. Кое е това място? Адът. Без Любов човек може да се спаси само чрез мъчнотиите, и то в ада. Христос задава въпрос: "Може ли сляп слепия да води?"

Върху Любовта ще се въздигне Царството Божие. Учението на Христа ще се въдвори като учение на Любовта.

Христос под израза *скончанието на века* разбира край на старите възгледи на човечеството и началото на новата ера на Светлината и Любовта.

Понеже Любовта ще дойде последна в света, затова се правят приготовления за нейното посрещане. Любовта ще изгради бъдещата култура, бъдещия живот. За да постигнат Любовта, хората трябва да се откажат от своите стари разбирания. Придобие ли човек Любовта, за него се отваря нов свят, ново поле за работа.

Целият свят, цялата Природа представляват възможности и условия за проява на Божията Любов, която някога хората ще опитат. За всички хора са предвидени несметни богатства, възможности и условия. Защо тогава човек да се обезсърчава?

Сега в съвременното общество липсва един велик подтик, едно основно начало. И това начало е Любовта в нейните нови прояви – обединение, взаимопомощ и служене. Учителя казва:

Какво ще донесе Любовта в света? Соковете на Новата култура, материала, който отговаря на новите форми, на формите на бъдещия строй. Днес старите форми се рушат, нови се създават. Защо страдат хората? Поради разрушенията, които стават вън и вътре в тях.

Без Любов човек не може да разбере единството на света. Любовта внася пълно единство в Живота. Това, което свързва умовете и сърцата на всички хора и прониква в целия Космос, наричаме Любов.

Колкото по-правилни са отношенията на хората към Първичната причина, толкова и обществата са по-добре организирани.

Братството не може да дойде по физически начин. То подразбира отношение на разумни същества, които живеят по закона на Любовта. Братство съществува само в Любовта. Вън от нея никакво Братство няма. Брат е онзи, който държи за благото на своите ближни, както държи за своето благо.

Когато говорим за Любовта, имаме предвид всичките ѝ прояви: към личността, семейството, обществото, народа и човечеството. Единствената Сила, която разрешава всички индивидуални, семейни, обществени и общочовешки въпроси, е Любовта. Тя е най-важният въпрос в Живота. Разрешите ли го, ще разрешите и всички останали въпроси, от какъвто и характер да са, и човек ще намери своето място в Природата. Любовта внася ред и порядък в Живота. Тя трябва да влезе като подтик в Живота на отделните индивиди, семействата, обществата и народите.

Всички болести, всички социални злини могат да се премахнат чрез Любовта.

Светът може да се оправи само чрез Любовта.

Когато тя влезе в света, плач, страдание, болести, недоразумения, престъпления няма да има. Хората ще живеят братски и ще се разбират. Учителя казва:

Христос говори сега на европейските народи: "Ако вие приложите Моето учение, очаква ви велико Знание, велико благословение. Но ако отхвърлите Любовта, ще опитате най-голямото нещастие." Под Земята се готви нещо страшно. Ако тези хора не приемат Божествената Любов, ще има една революция в Природата. А тази революция, която става сега, не е нищо пред тази, която Природата приготвя. Ще стане такава революция, каквато светът не помни, каквато никога не е виждал. На тази Земя ще израсне друга култура. Само тези разумни отношения на Любовта могат да ни спасят

от бъдещата катастрофа. Когато Бог, т.е. Любовта, дойде в света, тя ще произведе такива страшни сътресения, такива силни страдания, че които я познаят, ще застанат под Дървото на Живота, още тук, на Земята, ще разрешат великия въпрос. Този въпрос не се разрешава на Небето, но на Земята. Господ иде чрез огън да изчисти Земята, да съблече старите дрипи на хората, да им даде нови правила, да внесе Любовта в сърцата им, да повдигне умовете им, да отстрани от тях всяка злоба и омраза.

Съвременният свят се нуждае от хора с нови идеи, с нови разбирания, които могат да възприемат и предадат Божията Любов. Всички будни, съзнателни души, които любят Бога, ще оправят света, ще го организират.

Какво се иска от сегашните хора? Да приложат Любовта и Обичта.

Разумната Природа обича всички хора еднакво, за всички се грижи еднакво и е намислила да спаси всички, решила е да извади всички същества от ада, за да се радват на безсмъртие, на Великия Живот, на великата Любов. Ще се създаде общо Братство по целия свят, ще си подадат ръка богати и бедни, учени и прости, ще се изравнят всички по закона на Мъдростта и Любовта. Това ще бъде Новата култура.

Любовта ви кани! Вие сте призовани да участвате в Новата култура. Готови ли сте да я послушате, да работите заради нея?

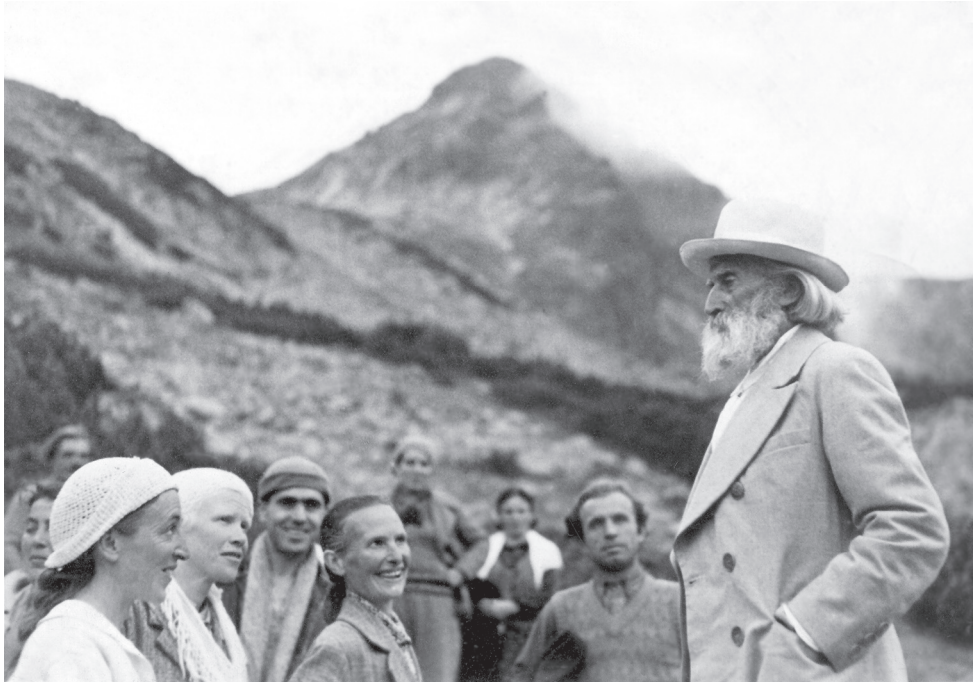

ПРЕД ИДВАНЕ НА ЛЮБОВТА

Една велика Сила иде сега в света и вие ще се измените. Любовта иде сега в света!

Любовта иде сега да стане основа, върху която да се изгради Новиятживот.БезЛюбовтахоратавеченищонемогатданаправят. Сега трябва да приложат Любовта, за да се премахнат всички противоречия, които съществуват. Любовта е новото в света. Аз говоря за тази Любов, която разтопява всички препятствия, отваря всички сърца. Един ден вие ще горите в Любовта. Няма да остане нито един от вас, който да не се запали.

Сега е началото на Великата култура на Любовта. Като дойде тя, човек ще има велики стремежи. Ще се добере до Великата Истина – да стане гражданин на Царството Божие! Винаги мислете и постъпвайте като граждани на Царството Божие.

Бог слиза вече на Земята и носи Любовта в човешките сърца и души. Иде вече новата вълна на Любовта. Тя ще превърне нещастията на миналото в благодатна почва, върху която ще растат, цъфтят и зреят благата на Любовта. С тях ще се храни цялото човечество.

Любовта ще бъде основа на новия свят, който се създава. Това е ново не само за вас, но и за всички Напреднали същества, както и за Ангелите. Сега любовта е в нова фаза – във фазата на Божествената Любов. Затова който иска да осмисли своя вътрешен Живот, трябва основно да проучи Любовта. Не я ли проучи, ще заживее в старото Небе и в старата Земя.

Учителя

Сега иде откровението на новата Любов. Учителя казва:

Майка ви иде! Стихът, в който се казва: "Ще изпратя Духа Си да ви научи", подразбира именно Божествената Майка, т.е. Любовта. Тя е нежна, деликатна, отзивчива. Който не я слуша, остава сам. Тя се отдалечава от него.

В Новата култура Любовта трябва да се внесе като нова фаза на Живота. Това може да се постигне при условие човек да има пълно доверие във Всеобемащата Любов, в Бога!

Бъдещата Култура на Любовта, бъдещото Ново човечество носи надпис *Любов към всички!*

Днешното човечество се намира пред изворите на Живота. Любовта представлява изворите на Живота. Тя ще пресъздаде човека, ще го преобрази и ще съгради Новата култура. Днешната епоха на големи страдания и пертурбации представлява родилните мъки за една нова култура. Всред шума и страданията на днешната епоха ще се роди у човека идеята за Мировата Любов и ще протекат мощните ѝ струи през човешките сърца. Това иде по законите на развитието. Съзнанието на човека, като дойде до една степен на своето развитие, се превръща в Любов!

Тази нова вълна е новата Божествена енергия, която се явява в света. А пък законът е: Божествената енергия всичко побеждава, навсякъде прониква и никой не може да я

спре. Такава е новата вълна, която иде и която вече е слязла на Земята, за да я запали с Огъня на Любовта. Вън от нашата Вселена иде една велика вълна – и тя върви с грамадна бързина. Тя ще залее целия свят и всички онези, които ѝ се противопоставят, тя ще ги задигне и завлече със себе си. Тази Любов влиза сега в пробудените души, за да просветнат. Любовта, която иде в света, ще повдигне хората. Учителя казва:

Кога ще дойде Любовта? От вас зависи. Още днес може да дойде. Бъдете будни, да не изпуснете момента, когато Любовта ще пристигне.

Днешният момент има известна аналогия с момента преди изгрева на Слънцето: тъмнината се вдига, птичките започват да пеят, зората позлатява челото на планината. Намираме се в тържествен момент – ще изгрее едно Слънце в света, ще се изяви Любовта! Учителя казва:

Пред вас, пред всички народи се открива велико бъдеще. Велико е бъдещето на човечеството поради Любовта, която ще се изяви. Тази Любов е влязла в света и работи. Вие се пригответе тепърва за Любовта. Бъдещето е на Любовта.

Новото съзнание, което днес се ражда, носи ново разбиране за Любовта. Хората се подготвят вече да станат проводници на Любовта, която иде сега в света. Има един Огън, който ще пречисти съзнанието на човека. Всеки трябва да го използва.

Огънят, който Господният ден носи, е Огън на Божествената Любов, която ще озари света! Когато тя слезе на Земята в своята Пълнота, ще просвети умовете на хората и те ще бъдат един ум и едно сърце, и ще кажат: "Отричаме се от досегашния си живот, от досегашните си заблуждения и грешки."

В епохата, която иде в света, ще се прояви Божията Любов. Изявяването на Синовете на Светлината не е нищо друго освен проява на Божията Любов. Те идат сега да изявят Любовта, да обновят човечеството. Дайте път на Доброто във вас, за да се свържете с Разумните същества, които идат да ви помагат. Когато слязат Братята на Любовта, всички хора ще се разбират и ще говорят на общ език. Те идат вече, иде началото на Новия живот.

Новото поколение ще бъде носител на новите идеи, на Божествената Любов. Бъдещето на човечеството води към реализиране на Любовта. Всяка Божествена вълна не е нищо друго освен нов приток от Любовта, която се влива в човешкия Живот. Влезе ли този елемент в културата, той ще внесе обрат във всички области на Живота. Разумната Природа е подготвила нов свят, нови условия. Учителя казва:

Новото учение седи в разбирането на Любовта. То се заключава в следното – да снемеш раницата, която си турил на гърба си.

Това значи човек да се освободи от всички криви идеи, да се прояви като душа, да прояви истинската си природа, която е Любов, Истина, Чистота. За новия порядък, който иде в света, всички трябва да бъдат готови. Новото изисква приложение на всичко Добро, което човечеството носи в себе си.

Любовта е новото, което трябва да се приложи в света. Новото подразбира идване на Божественото в света. Бъдещето е в ръцете на онези, които носят новото, а не на онези, които поддържат стария ред, в който царуват насилието и тъмнината. Нови, светли дни пристигат. Те изискват нови, чисти дрехи, нова, светла премяна.

Новото време носи не само ново схващане, нов светоглед, но и основно преустройство на Целокупния живот.

В ГРАДИНАТА НА ЛЮБОВТА

ПРИТЧИ ЗА ЛЮБОВТА[26]

Любовта е начало на нещата. Тя е основа на всичко.

Божественият ден започва с Любовта. С нея човек влиза във вечния Божествен ден.

Живот без Любов е смърт. Живот без Любов е нощ. Живот без Любов е робство, ограничение.

Посещението на Любовта – това е пробуждане. Пробуждането на човешката душа представлява запознаването ѝ с Божествената Любов.

Аз говоря за първия момент, когато Любовта се проявява в душата на човека и го застявя да обикне всички хора, да ги почувства като братя и да каже: "Господи, благодаря Ти за първия лъч на Любовта, с който ме огря!"

Щом познаеш Любовта, ти ще напишеш с ръката си: "Първият момент на Любовта подразбира първата стъпка към Вечния Живот и към абсолютната Вяра."

Когато се намирате пред някоя трудна задача в живота си, застанете пред Бога като децата, обърнете се с молба към Него да ви помогне в този труден час. Имайте готовност да изпълните всичко, каквото ви се каже. Няма да мине много време и вие ще чуете в себе си тихия глас на Любовта на Бога, Който ще почне да ви говори.

Любовта посещава човека, когато е сам, от всички изоставен и забравен, когато мисли, че всичко с него е свършено. От мъртъв той възкръсва, излиза от студената обвивка на безлюбието и влиза в Любовта, носителка на Живота. Несгодите, мъчнотиите и страданията, които човек преживява, са път, за да се запознае с Любовта. Ти питаш: "Защо се разболях?" За да опиташ Божията Любов! – "Защо осиромашах?" За да опиташ Божията Любов! – "Защо изгубих общественото си положение?" За да опиташ Божията Любов! Ако човек може да даде път на Любовта в душата си да бликне като извор и да напоява всичко живо, той е дошъл до прага на Царството Божие.

Когато Любовта посети човека, той забравя себе си, престава да мисли за себе си, забравя всички недоразумения и скърби и мисли за Великото в света, което обединява всички неща в едно цяло.

Някой път сте близо, много близо до това състояние на Радост, но лесно го изгубвате и с години го няма. Това подразбира Христос с думите: "Това е живот вечен, да познаят Тебе, Единаго истиннаго Бога, и Христа, когото си изпратил." Под Вечен живот Христос разбира истинското познание на Първичната причина. Любовта – това е Вечният живот. Тя е единственият Разумен живот.

Като се спрем пред Бога, да кажем в себе си: "Господи, чувствам Твоята Любов, чувствам свещен трепет. Ти си Любовта!" По-велика тайна от Любовта няма

в света. Тя е единственото реално нещо. При Любовта Животът е реален. Всяко същество извън Любовта не може да живее в Бога. Отнемете Любовта на кое да е същество и веднага ще престане да живее. Дето тя прониква, там е Животът, там е културата. Празнотата на Живота е в безлюбието. Без Любовта човек спи, неподвижен е. При нея човек влиза в Пълнотата на Живота.

Започне ли човек с Любовта като велика и мощна Сила, той влиза в реална връзка с физическия, Духовния и Божествения светове. Чрез нея човек може да разбере отношенията, които съществуват между тези светове, както и смисъла на Живота.

Любовта е Вечно начало, което обхваща всичко в себе си. Приложи ли Любовта, човек ще бъде едно с Първичната причина и с ближните си, ще разбере единството, ще разбере, че всички хора като души представляват части от Божествения организъм, че всички същества – от най-голямото до най-малкото, от Ангела до мушичката – са вътре в Него.

Любовта е, която обединява цялата Вселена, всички същества от единия до другия край в тази велика хармония.

При съпоставяне на Любовта и Мъдростта можем да кажем:

С Любовта човек влиза във връзка с вътрешния Живот на Природата, с реалната ѝ страна, с нейната вътрешна същина, а с Мъдростта – с формите на Живота.

Да любиш – това е начало на Новия живот. Да любиш – това е поставяне първия камък на Божествената сграда. Да любиш – това значи да съградиш в душата си светилище, в което Бог да обитава.

Вън от Любовта Живот не съществува. Вън от Любовта църква не съществува. Вън от Любовта никакви семейства, общества и народи не съществуват. Единствената църква, която може да обедини човечеството, това е Божествената Любов. В нея влизат всички идейни хора, т.е. хората на безкористието.

Истинският реален Живот е този, който включва миналото, настоящето и бъдещето.

Когато хората се обикнат, Великото Разумно начало е на Земята. Докато няма Любов между вас, вие приличате на струнен инструмент, който е разстроен и на него не може да се свири. Когато дойде Любовта, той е настроен и на него може да свири Великият майстор – това е *Божият Дух.*

Пазете Любовта. Тя е свещен дар Божий. Щом се обичате, Бог е с вас. Доколкото Любовта и Мъдростта на Бога са в нас, дотолкова и ние сме едно с Него.

Влезе ли човек в Любовта, трябва да се прояви както Бога – както Той е дълготърпелив и милостив, такъв трябва да бъде и човек. Радостите и скърбите на всяко същество трябва да бъдат свещени за вас.

С Любовта ти влизаш в един красив свят – свят на най-добрите условия. Любовта е Божественият свят. Щом любиш, ти си в Божествения свят. Небето е навсякъде, дето има Любов, дето Животът е разумен. Раят е в Любовта!

Любовта е музика. Когато се потопите в Божествената Любов и почувствате нейните трептения, ще разберете симфонията на Живота.

Отнемете слънчевата светлина на кое да е цвете и ще видите рязката промяна, която ще стане. Отнемете ли Любовта на кое да е същество, ще имате същите резултати.

Човек губи добрите си условия, защото лесно жертва Любовта.

Слънцето изпраща светлината и топлината си по целия свят като символ на Любовта и Мъдростта. Любовта е свещеният Огън на Живота. Щастието на човека зависи от Знанието, което има за свещения Огън, за Любовта. Този Огън осмисля всички неща – приятни и неприятни. Когато душата се запали от него, ще почне да свети. Грешен човек е онзи, у когото свещеният Огън не е запален. Праведен е онзи, у когото този Огън гори и не изгасва. Свят човек е само онзи, който люби.

Покажете един човек, който откак светът светува досега да е запазил онова, което е придобил. И царе, и учени, и философи, и прости, и богати, и бедни – всички са изгубили и почести, и слава, и богатство, и в края на кращата – и живота си. Какво остава от човека? Добрият живот! Само онова, което е станало с Любов, ще остане.

Вечното Начало, което е най-разумното същество в света, което е родило всички същества, за Него се казва, че е Бог на Любовта. Следователно най-великото, най-мъдрото нещо в света е Любовта.

Да живееш в Божествената Любов, това значи в един миг да ти се разкрие целият свят с неговата наука, философия, изкуство и музика. Да загубиш Любовта, това значи да изгубиш смисъла на Живота, да изгубиш всякакво знание и култура, всякаква музика и поезия в живота си. И дойде ли до това положение, човек изгубва Силата, Светлината на ума си и нищо не му остава, освен да прояви Любовта си. Как става това? Като отвори прозорците на сърцето и на душата си!

Човешкият Дух копнее за Любовта. Единственото най-хубаво нещо на Земята е Любовта. Да се обичат и да се любят душите, това е най-великото нещо в света. Смисълът на Живота седи в това – да любиш и да те любят.

Прилагайте Любовта в живота си като смисъл на Целокупния живот. Вашият живот да бъде образ на Любовта.

Кое е онова, което радва душите ни? Това е Любовта. Когато видиш своя брат, когото обичаш, ти се радваш. Желая всички да придобиете Веселието на Любовта! Всичко има смисъл в нейното присъствие.

При Любовта човек проглежда за всички неща. Само любещият има отворени очи. Той вижда нещата, които с обикновени очи не се виждат. Гледайте на Живота през очите на Любовта! Погледът ви да бъде поглед на Любовта! Този поглед носи велико благословение. Който приеме вашия поглед, да благодари на Бога, че е приел нещо добро от вас.

Любовта трябва да бъде не само в ума ни, но по съдържание трябва да бъде в сърцето ни и по сила – в нашите души и в нашата воля.

Ученикът започва с Любовта. Чрез нея за човека се отваря ново поле, нов свят за работа.

Докато човек е свързан с Вечното Начало, може да учи, да обича, да работи.

Любовта е Огън с тридесет и пет милиона градуса. Когато този Огън влезе, внася Живот, а не разрушение на живота. И твоята душа ще трепне, както трепти душата на Ангел, и всички ще бъдете мощни с този Огън.

Човешката душа трябва да е така отворена, че на всичко да се радва. Срещнете ли някой беден човек, паднал от глад на пътя, радвайте се, че сте го срещнали, защото ще има възможност да се прояви Божията Любов.

Каквито мъчнотии и препятствия да срещнете на пътя си, всякога си казвайте: "Мога да бъда справедлив, любещ, кротък, смирен, добър, ученолюбив. Всичко мога да преодолея и постигна с Божественото в себе си."

В старо време човека на Любовта са наричали маг.

За онзи, който е придобил Любовта, животът е лек. Който не е придобил Любовта, очаква на любовта на хората. Не съжалявайте, че обичате някого, че сте му направили някоя услуга.

Животът е по-силен от смъртта, а Любовта – от омразата. Като знаете това, поддържайте страната на Живота и на Любовта.

Когато дойде Любовта, има нещо велико, което не може да се разправи на човешки език. Но това, което не може да се разправи на човешки език, може да се опита. Според Разумната Природа бъдеще има само човекът на Любовта, само човекът на Вярата. Страшно е да се живее без Любов. Целият свят страда от безлюбие.

Има един начин на осигуряване. Той се заключава в служене на Бога. Ако станете проводници на Божията Любов, ще се осигурите, всички ваши неприятели ще ви напуснат.

Днес всички хора търсят Любовта. Защо? За да се обновят, да се освободят от мъчнотиите в Живота. В желанието си да намери Любовта човек се натъква на някаква каша от чувства и настроения, които го поставят пред ред противоречия.

Човек трябва да се освободи от разочарованията на света и да се държи здраво за канарата на Живота. Коя е тази канара? Любовта! Докато вие се съмнявате, тревожите, докато вашето сърце е алчно, докато търсите славата вън, това не е Божествената Любов. Колко съмнения в Бога сте изживели, докато най-после сте дошли до новото верую, което не се събаря, до вечната Любов, с която сте познали Бога.

Когато някое Възвишено, Разумно същество иска да ни предаде своята радост, своята Любов, то избира някоя човешка форма, чрез която я предава. Ангелите са същества на Любовта. Когато слязат на Земята, трябва да срещнат поне една душа, която да обикнат. И докато не се влюбят, те не мислят да се върнат на Небето. Защо е необходимо Ангелите да се влюбят? Влюбването подразбира някаква придобивка, която трябва да занесат в Божествената каса.

Ако на Небето някому направите най-малката, микроскопическа услуга, той е толкова доволен, колкото ако бихте му дали целия свят.

Не се е появило друго Същество да люби като Христа. Няма друг такъв характер като Него. Да Го качат на кръста, да понесе всички страдания и в това мъчение да каже: "Господи, прости им." За да се разбере учението на Живия Христос, изисква се една свещена душа, чиста като кристал.

Някой си въобразява, че никой не мисли за него, че никой не го обича. Има Същества, които ви обичат, за които вие даже не подозирате. Когато хората стават лоши, то е по единствената причина, че те мислят, че никой не ги обича. Единственото нещо, на което човек може да разчита, това е Любовта на Бога. Няма по-велико състояние за човека от това, да се свърже с Великото в света, с Любовта, в която няма никаква промяна.

Когато вие кажете, че Господ се е отдалечил от вас, аз подразбирам, че вие сте се отдалечили от Него, а не Той от вас. Господ всеки ден ви опитва да види колко Го обичате и колко говорите Истината.

Ако искате любовта на някое семейство, обичайте първо децата им. Чрез тях ще се сближите с родителите. Вие искате да се ползвате от Любовта на Бога. Как ще стане това, когато биете децата Му! Който се стреми към Духа, първо трябва да обича Неговите деца, т.е. плодовете Му. Щом обича плодовете на Духа, и Той ще го обича и посещава.

Истинската Любов е онази, която повдига човека в очите на онзи, когото обича.

Могат ли на вашата Любов да зреят плодовете – ябълки, круши, сливи?

Ако искате да ви любят, любете.

Като дойде Господ на Любовта във вас, всички ще ви любят.

Някоя жена не е обичана от мъжа си; да повика тя Господа на Любовта в сърцето си и той ще я обикне. Някой казва: "Приятелите не ме обичат." Повикай Господа на Любовта в сърцето си и те ще те обикнат.

Ако имате един приятел, който ви обича, оценили ли сте неговата Любов?

Ключът на човешките сърца е Любовта. Само тя отваря човешкото сърце!

Всеки, който ви обича, е свещеник и служител във вашия храм.

Днес брат брата убива за един метър земя. За предпочитане е Любовта на брат ти, отколкото хиляда декара земя. Велико благо е да имаш Любовта на един човек!

Любовта на ближния ти е Любовта на Бога!

Всеки човек, когото обичате, ви е бил полезен в миналото, ще ви бъде полезен в настоящето и в бъдещето. Всички, които ви обичат, са вашият капитал. И вие сте капитал за тези, които обичате. Тяхното щастие е скрито във вас и вашето в тях. А щастието на всички е скрито в Бога.

Всеки трябва да дойде до онази вяра, която прилича на изгряващото Слънце; тогава вие ще виждате присъствието на Бога във вашия Живот. Щом няма Вяра, човек прилича на развълнувано море. И като дойде тя, човек се усмихва. Това се нарича изгрев на Любовта в човека. След всеки изгрев ще дойде изкачване, ще дойде Блаженство. Като дойде до Блаженството, човек прилича на извор, който дава от изобилието на всички, помага на своите братя. В Любовта влизат Вярата, Надеждата, молитвата, Постоянството и Търпението.

Тази Вяра, чрез която всичко може да стане, произтича единствено от Любовта. Човек не може да вярва и да се надява, докато в душата му не проникне Любовта.

Божественото учение изисква Вяра, която да произтича от Любовта. Когато обичаме Бога, ние имаме абсолютна Вяра. Поколебае ли се Любовта ни, и Вярата ни се поколебава.

Имай вяра в ближния си като в себе си. Тя показва силата на твоята любов и надежда.

Дето е Вярата, там са Любовта и Надеждата. Дето е Любовта, там са Вярата и Надеждата. Дето е Надеждата, там са Вярата и Любовта.

Любовта има отношение към човешката душа, Вярата – към ума и сърцето, а Надеждата – към волята.

Надеждата ни дава подтик, Вярата ни показва пътя, а Любовта реализира нещата.

С Надеждата ще станем красиви, с Вярата – силни, а пък с Любовта ще добием смисъла на Живота.

Всички семенца на Любовта посей в Божествената градина на своята душа. Всички семенца на Вярата, на Знанието посей в градината на своя ум. Всички семенца на Надеждата посей в градината на своята воля. И от тия плодове, които се родят, давай на тия, които имат нужда.

Да си благодарен, когато приемаш Любовта. Да си благодарен и когато я предаваш.

Сърцето ти да бъде пълно с Радост, че любиш, обичаш и служиш!

Когато изпращаме Любовта към други, да се радваме, че можем да служим

на Любовта! И при радостите, и при скърбите, при красотата и при грозотата в Живота, обръщайте се към Бога с благодарност за всичко, което ви е дал!

Всеки ден, когато намерите някоя погрешка, поправете я чрез Любовта.

Защо е изпратен човек на Земята? За да се научи как да обича! Да обича човек – това е привилегия!

Задачата на всеки човек е да дойде до най-високата степен на Любовта. Трябва да дадем възможност на Божията Любов да се прояви чрез нас – правилно да я възприемаме и предаваме. Човек трябва да знае в кой момент как и къде да прилага Любовта. Стотици и хиляди години човек трябва да живее под ръководството на Любовта, за да стане красив, умен и светъл.

Най-хубавото, най-красивото нещо, което изразява Любовта – това е човешкото лице.

Ако през целия си живот вие мислите как да приложите Божията Любов и Божията Мъдрост и сте намерили начин как да се съобщавате с Невидимия свят, вие сте разрешили една от задачите на своя Живот.

Блажен е онзи, на чието дърво има поне един узрял плод. Като дойде Христос при вас, ще Му представите своя плод. Така Той ще познае, че сте работили градината си с Любов, т.е. разкопавали сте и сте поливали плодните си дръвчета. Казано е: "Блажен е този раб, когото, като дойде господарят му, го намери да върши, каквото му е заповядал." Заповядал му е да бъде носител на Божията Любов и Мъдрост.

Любовта е нещо свещено. Всеки, който люби, върши свещена работа. Любовта е работа. Единствената сериозна работа в света е Любовта. Любовта е първата и най-важна работа на човека. Тя осмисля науката, познанията, изкуството, всичко!

Щом любиш, ти си готов да станеш слуга. Щом не любиш, ти ще искаш да станеш господар.

Отначало докрай Животът на човека трябва да бъде жертва. Жертвата е закон за проявлението на Любовта. Да помогнеш на една мравка, да преместиш един камък, да полееш едно цвете в името на Любовта към Бога – това е Любов!

Направете едно дело, в което да вложите всичката си Любов, всичкото си Знание, всичката си Сила. Ако ще умре някой, да умре за тази Велика Любов. И като ви питат на Небето: "Защо умряхте?", да кажете: "Умряхме, за да се възцари тази Божия Любов на Земята."

Да страдаш за Великото, за Любовта, това значи да осмислиш Живота си.

Велико и славно е да живее човек за Любовта. Тогава Животът прилича на песен и молитва.

Когато вие искате да познаете Волята Божия, след като четете Евангелието и всички учени хора, ще се вдълбочите в себе си, ще отхвърлите всички препятствия и ще си кажете: "Господи, заради Твоята Любов аз съм готов да изпълня всичко, каквото искаш от мен."

Работите на човека ще се оправят, когато дойде до пълно отчаяние, но и при това положение е готов да забрави своето нещастие, за да помогне на ближния си.

Това е проповядвал Христос. Това е учението на Любовта.

Обичайте хората, както градинарят обича цветята си. Той не ги къса, не ги държи в ръцете си да увяхнат, но всяка сутрин ги полива и разкопава.

Кой може да благовества? Онзи, на когото душата е пълна с Любов, Мъдрост

и Истина. Всички ние сме изпратени на Земята да благовестваме. Какво трябва да се благовества? Че Животът е плод на Божията Любов.

Ти не можеш да обърнеш към Бога един човек, ако не го обичаш. Не може светът да се обърне без Любов!

Казано е: "Идете и проповядвайте в света, и Аз ще бъда с вас до скончанието на века." Каква по-голяма сигурност може да очаква човек от тази? Достатъчно е да проповядва Словото Божие и Любовта, за да бъде с Христа до скончанието на века.

Любовта е за всички хора, а не само за младите. Млад човек е онзи, който има градина с добри плодове. Новият Живот, който иде, води към Божествените градини и предлага на всички да късат от плодовете им. Новият Живот изисква любещи души.

Поканвам ви да излезете от стария живот и да влезете в Божествените градини и да си изберете от най-хубавите плодове.

Днес обект на човешкия живот не е Любовта, но Силата, Знанието и богатството.

Един ден, когато хората станат съвършени, когато сърцата и умовете им придобият Светлината на Ангелите, тогава ще се разберат, ще познаят и придобият Божията Любов. Тази Любов не е във време и пространство. Тя е извън времето и пространството. Тя е Любовта на Вечния живот.

Новият порядък в света е да любиш и да обичаш.

Най-хубавата дреха, в която човек може да бъде облечен, това е дрехата на Любовта. Тя е украсена със скъпоценни камъни.

Съблечете старите дрехи и облечете новите. Новата дреха – това е Любовта. Облечете ли я, ще си кажете, че обичате всички хора. Новата дреха – дрехата на Христа, наричам дреха на Любовта.

Тази е Любовта, която Новата култура носи в света и за която ние се готвим. Любовта ще повдигне света. Човечеството се нуждае от светли умове и сърца.

Който мисли, че въпросите могат да се разрешат без Любов, той е останал с хиляди години назад в развитието си, вследствие на което още дълго време ще се огорчава в сърцето си.

Целият ви Живот да бъде изявление на тази безконечна и безгранична Любов, която действа в целия Всемир. Всички ваши мисли, чувства и постъпки да бъдат нейна проява.

Желая всички да придобиете светлите мисли, чувства и постъпки на Любовта!

Да възприемете Божията Любов, това е реализиране на Волята Божия, това е тясната врата, тесният път, през който всички трябва да минете.

Някой казва: "Малка е любовта ми." Колкото и да е малка, прояви я. Не затваряй сърцето си за Бога и за своя ближен. Дай път на Любовта си, за да се разшири. Не се страхувай от промените в Живота. Ще живееш и ще градиш, ще разширяваш къщата си, за да изявиш любовта на Онзи, Който те е създал.

Когато имаш нужда от Любовта, кажи: "Господи, съедини ме с Любовта!"

Когато очакваме Божественото, трябва да бъдем като цветята, които очакват Слънцето.

Отворете сърцата си на дневната светлина и цъфнете като цветята.

Бъдете като изворите, които непреривно изтичат навън и давайте като тях.

Който има Любовта в себе си, той е извор, който постоянно блика навън към всички хора, към всички същества.

Човек трябва да представлява извор, който постоянно дава и възприема. Това значи придобиването на Любовта отвътре и предаването ѝ навън.

Обичайте се, за да вършите Волята Божия.

Пазете връзката си с Любовта. Никога не губете тази връзка.

Не морализирайте хората.

Не се страхувайте от Любовта.

Излезте вън от затворите си.

Станете музиканти, поети и художници на Любовта. Тя е първата песен на Бога.

Който истински люби, той излива Любовта си в песен, в музика.

Любовта дава в музиката най-съвършените тонове.

Като станете сутрин, почнете с Любовта. Първото посещение, което човек трябва да направи сутринта, е да отиде в Божествения свят, в света на Любовта, да се разшири и да се приготви да види Божественото в човека.

Всеки ден при изгрев Слънце пожелавайте да имате Любов в сърцето си и Истина в ума си.

Всеки ден човек трябва да има ново познание за Любовта, ново познание за служене на Великия. Опитвали ли сте онази Любов, при която да сте готови всичко да извършите заради Господа?

Любовта е изпълнение на Божия закон, на Волята Божия.

Ще проверите всичко, което ви говоря, и ще кажете: "Струва си да се живее за Новата култура, в която царува Божията Любов!"

Имайте силно желание да дойде Божественото и да се изяви във вас.

Всеки ден силно пожелайте близостта на Бога, т.е. близостта на Любовта.

Слушайте това, което Любовта ви говори. Човек греши, когато не слуша съветите на Любовта.

Пробудената душа казва: "О, Велика Любов, в която сме потопени, която ни обгръщаш от всички страни ! Направи ни способни винаги да чувстваме мощния ти зов и да го следваме. Ти винаги ни говориш, но ние не можем винаги да чуваме твоя глас поради големия шум и трясък около нас."

Винаги мислете върху Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина.

Дето ходите и каквото правите, мислете за светлия образ на Любовта!

ЗАКОНИ И МЕТОДИ НА ДОБРОТО

ДОБРОТО Е ВЛОЖЕНО В ЧОВЕШКАТА ДУША

Учителя казва:

Във всеки човек е вложено Доброто. Не мислете, че сега ще го добиете. Трябва само работа, за да се прояви.

Някой казва: "Аз ще стана добър." Това е неразбиране на нещата. Той трябва да каже: "Ще проявя своята Доброта."

ЛЮБОВТА РАЖДА ДОБРОТО

Доброто е плод на Божествената Любов. Ако си я възприел, Доброто ще дойде. Бъди готов да възприемеш Любовта и след пет минути ще бъдеш добър.

Когато човек прави Добро заради Любовта и с Любовта, тогава Доброто е на място.

Що е истинско Добро? – Това, което е придружено с Любов. Учителя казва:

Доброто не става механически.

Даването не е механически процес. То ползва само когато е любовен акт. Доброто произтича от Любовта. Вън от Любовта Доброто не съществува и не може да се прояви. Любовта всякога се проявява с подтик към Доброто. Няма ли подтик към Доброто, няма Любов. В съвременния свят Любовта може да се прояви само чрез Добродетелта. Иначе тя е неразбрана. Учителя казва:

Когато правим Добро комуто и да е, ние го правим заради онази Велика Любов, която действа в нас, в него и навсякъде.

Съвременните хора правят добрини, но всичко това няма резултат. Защо? Защото те правят доброто без Любов. Даване без Любов не се благославя. Даване без Любов, Мъдрост и Истина няма смисъл. Добрините, които правим с Любов, представляват един от хилядите начини, чрез които се проявява Божията Любов. На един човек може да се даде много нещо – могат да го облекат, да му дадат пари, да му четат най-хубава поезия, да го учат на всичко. То още не е Любов. Любовта е Великото в света, което прави човека силен, мощен, благороден.

Когато подаваш чаша вода, почакай, възлюби този, комуто я подаваш, почувствай Красивото, Възвишеното в него, изпрати му своята Любов и тогава той ще получи не само водата, но и това, което излиза от твоята душа.

Що е Добро? Постъпка, чрез която събуждаш у другия Възвишеното, Божественото.

Един от законите на Доброто гласи: не считай другите по-долу от себе си, защото в тях живее същият Бог, Който живее и в теб.

ДОБРОТО Е ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ВОЛЯТА БОЖИЯ

Да правите Добро, това значи да сте готови във всеки момент да изпълните Волята Божия в най-малките ѝ прояви.

Доброто е жива Сила, която работи в цялото Битие. Ако не се свържете с него, вие не можете да се домогнете до Живота.

Доброто е служене на Бога.

Влезете ли в един възвишен свят, ще разберете, че един морал, едно Добро съществува в света. Това е моралът на Великата Любов и Доброто, направено за Бога! Хората на новата епоха се познават именно по морала и по Доброто, което правят в името на Бога!

Всичко, което правиш, прави го за Бога! Когато приемеш гост, кажи: "Господи, благодаря Ти, че ме посещаваш чрез този човек."

Онзи, Който прави Доброто, е Бог.

Когато правиш Добро, считай, че Бог го прави чрез теб, и кажи: "Благодаря Ти, Господи, че вършиш това чрез мен."

Когато ти направят Добро, кажи: "Господи, благодаря Ти, че ми правиш Добро чрез този човек."

Когато даваш, мисли, че това, което даваш, не е твое, а на Бога; не мисли, че ти си, който даваш.

Добро е да слушаш туй, което Бог ти говори, и да го последваш.

Добро е всичко това, което обединява хората, което е в хармония със закона на Единството.

Законът на доброто гласи: това, което Бог прави на вас, правете го на другите.

ДОБРОТО Е ДА ПРОЯВИТЕ ОНОВА, КОЕТО БОГ Е ПОСАДИЛ В ДУШАТА ВИ

Добро е да дадеш възможност на всичко онова, което Бог е посадил в теб, да се изяви, да възрасне, да се разцъфти. Щом правиш това, ти си добър човек. Тогава ще изпиташ една малка Радост.

Който спъва растежа на каква да е Добродетел в своята душа или не я прояви в точно определеното време, което Бог изисква, е лош човек. Той ще почувства скръб.

ДОБРОТО И ЗАКОНЪТ ЗА ЕДИНСТВОТО

Когато даваш някому нещо, считай въз основа закона на Единството, че си го преместил от единия свой джоб в другия.

ЕДИН БОЖЕСТВЕН ЗАКОН

Учителя казва:

Добър е онзи, който обича Светлината, Знанието и Живота, както за себе си, така и за другите.

Изворът споделя с други водата, която получава из земните недра. Ябълката споделя с други плодовете, които ражда. Слънцето споделя с други живота, на който е носител.

Божественият закон гласи: благото, което получаваш, споделяй с другите.

ДОБРОТО ОСВОБОЖДАВА

При всяко добро дело човек се освобождава. Като постъпиш лошо, ти се ограничаваш; тогава направи Добро, за да се освободиш.

Доброто е магия, която човека превръща отрицателните сили в положителни. Един закон гласи: когато имаш препятствия, мъчнотии в Живота си, направи една жертва и те ще се отстранят. Не може да успяваш, докато не жертваш.

ДОБРОТО ПОДОБРЯВА УСЛОВИЯТА

Когато правите Добро на ближния си, вие го правите на себе си. В този закон няма никакво изключение. Каже ли някой, че не е разположен да прави Добро, той сам се ограничава.

Учителя

Един закон гласи така: когато даваш някому нещо, в теб то се увеличава.

Учителя казва:

Ако дадем някому една ябълка, ще получим две. Ако дадем две, ще получим четири.

Ако обичате един човек и му правите Добро, вие насаждате семенца от най-хубавите плодни дървета в неговата градина. След известно време тези семенца ще дадат плодове, на които и той, и вие ще се радвате.

ДОБРОТО НОСИ УСЛОВИЯ ЗА СЪВЪРШЕНСТВО

Учителя казва:

Да прави човек Добро, това значи да проявява своята Разумност, да живее разумно.

Докато човек прави Добро, той живее.

Голямото благо, което човек придобива, като прави Добро, е Животът.

Добрият Живот крие в себе си условията на Вечния живот. Ако искаш да живееш дълго, ти трябва да живееш добре.

Смисълът на човешкия Живот е Доброто.

Правдата, Любовта, Мъдростта и Истината са сили, които работят за Доброто – за да се реализира Доброто. То определя качествата на човека, както плодовете определят качествата на дървото.

Човек не може да прави Добро, ако умът, сърцето, душата и Духът му не са в съгласие.

Доброто е смисълът на Живота. Когато престанеш да правиш Добро, ти си мъртъв човек.

Млад човек е онзи, който може да прави Добро. Който не може да прави Добро, е стар. Който може да прави Добро, е човек на Новата култура. Който не може да прави Добро, е човек на старата култура.

Доброто е закон за подмладяване, за усилване на способностите, за укрепване на здравето. Това е един от новите методи за самовъзпитание.

Учителя казва:

Добро е онова, което дава условия на човека да расте. Добро е онова, което дава простор на човешкия ум да се развива. Доброто внася Светлина в човешкия ум. Добро е онова, което дава условия на човешкия ум да се прояви.

Защо трябва да живееш добре? За да бъдеш силен по ум, по сърце и по воля. С други думи казано, ти трябва да правиш Добро, за да имаш светли мисли, чувства и постъпки.

Всяка хубава мисъл и всяко благородно чувство произтичат от Доброто, което вършим.

Да бъде човек добър, това е здравословно състояние. Няма по-здравословни условия за човека от правенето на Добро.

Да прави човек Добро, това е от значение първо за самия него, после и за другите. Учителя казва:

Без да правим добро, не можем да направим крачка напред. Доброто е силата, храната, чрез която човешката душа може да се движи и да се развива в този свят. Всяко знание, всяка мъдрост се обосновава от плодовете на тази добродетел. Затова трябва да правиш добро, ако искаш да имаш знания.

Когато човек живее добре, той върши Волята Божия, а щом изпълнява Волята Божия, той е здрав, силен и богат.

Като направите Добро, Бог веднага се проявява като Светлина вътре във вас. В този момент Бог ви проговаря.

Защо трябва да бъдем добри? За да имаме условия за съвършенство. Доброто е условие за съвършенство. Който се стреми към съвършенство, той влиза в досег с Великия Живот, който носи Мир и неописуемо Блаженство.

Когато правите Добро от Любов към Бога, ще почувствате една Радост. Божественото око, т.е. Висшето съзнание в Космоса, ви помага и се радва, че следвате Божествения подтик. И вие възприемате тази Радост и се чувствате мощни.

Добър човек ще нарека онзи, който, като ме срещне, ще измени моето неразположение на духа.

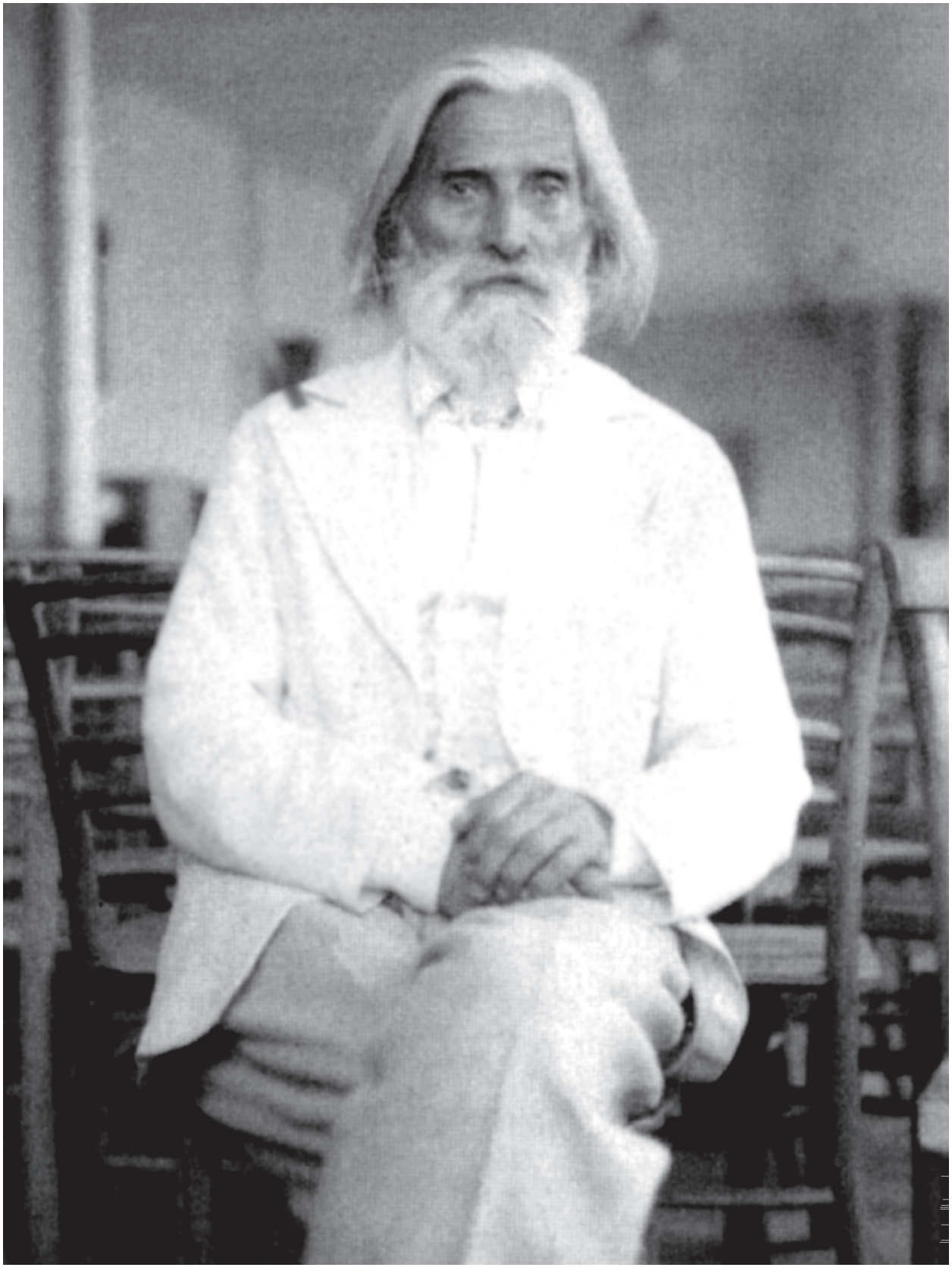

ЧАСТ ТРЕТА

МЪДРОСТТА –
НОСИТЕЛКА НА СВЕТЛИНА И ЗНАНИЕ

Природата глупавите забавлява,
умните учи,
на мъдрите разкрива своите тайни.

Учителя

МЪДРОСТТА
КАТО ТВОРЧЕСКИ ПРИНЦИП В БИТИЕТО

РАЗУМНОСТ В ПРИРОДАТА

Аз не разбирам под думите Жива Природа това, което съвременните естественици разбират. За нас тя е нещо велико не само в своето устройство, но и поради онази Интелигентност и Разумност, които проявява.

Вселената представлява сбор от мислещи Същества, които са атомите, камъните в този велик разумен свят.

Учителя

Красота и Мъдрост виждаме и в най-малките прояви на Природата. Удивление и възторг изпълват човека, когато се наведе над някое цветенце и изучава мъдрото устройство и служба на всичките му части. У него се събужда такова благоговение пред тази проява на Разумната Природа, каквато се събужда, когато гледа хармонията на великия звезден свят!

Наченки от тази Разумност забелязваме още в минералното царство. В кристалите се проявява волята на веществото да има форма и воля да я съхранява. Значи тази воля се проявява в две направления. Обаче къде се проявява Разумността? У кристалите се забелязва тенденция, стремеж да се приближават към най-устойчивата, най-съвършената форма – сферата. Това се постига по няколко начина – или чрез умножаване на стените на простите форми, или чрез комбинации и срастване на няколко кристални форми, като се притъпяват ръбовете и върховете със стени. Тъй се получават по-закръглени форми, които са и по-устойчиви.

Кристалът проявява и други свойства. Минералното вещество е еднородно, но дойде ли в кристална форма, то проявява различни свойства във всички направления. То не пропуска еднакво светлината, топлината и електричеството по разните направления. Значи, както организмът в разни направления е различен, такава тенденция се проявява и в кристалите. С други думи, тези форми имат вече известна индивидуалност и в това отношение се приближават до организмите. Нещо повече, кристалът има оси. Това е установено и за организмите. По отношение на етерните строителни сили у човека са установени три оси. И в това отношение има аналогия между кристалите и организмите.

Това е първата степен на Разумност.

Ние отминаваме дребните цветенца и тревички, които срещаме на пътя си. Но в техния малък свят се крие величието на такава мъдрост, която малцина подозират.

Да вземем за пример красивото цвете седефче (*Ruta graveolens*). Цветът му има четирилистно венче с осем-десет тичинки и в средата един пестик. Когато тичинките и пестикът узреят, тичинките се изправят, допират се до пестика, оставят по него своя прашец и пак се навеждат настрани, за да вземат първоначалното си положение.

Синьото цветенце паячна кълклица (*Nigella damascena*), което краси нашите ниви и ливади, има петолистно венче, пет тичинки и в средата на цвета – пет пестика. Когато тичинките и пестиците узреят, в този случай пестиците са активни, навеждат се на пет страни, допират се до тичинките, вземат от тях тичинковия прашец и пак се изправят.

Фасулът, когато срещне някой изправен кол, се завива около него. Но ако зад кола има жива фиданка, тогава фасулът заобикаля кола, достига фиданката и се обвива около нея.

Всеки се е възхищавал от боровете, украсени с шишарки. Но малцина знаят каква велика мъдрост проявяват шишарките. Боровата шишарка развива в пазвите на своите люспи крилати семенца. Борът прави тези люспи хигроскопични, за да постигне с това една своя цел. Когато семената узреят, в хубаво време шишарката се отваря, а вятърът отнася надалеч крилатите семенца. Това улеснява тяхното засяване. Поради хигроскопичността на люспите във влажно време те се свиват и затварят шишарките. Тогава крилатите семенца остават затворени вътре, защото няма условия да се разпространяват надалеч.

Вътре в организма има една разумност, която се проявява при даден случай. Например при счупване на костта околните тъкани се превръщат в други тъкани, от които има нужда. Установено е, че мускул в съседство със счупена кост се превръща в хрущял и след това в костна тъкан.

При изгубване на кръв виждаме как се проявява една чудна разумност в клетките, тъканите и органите на тялото:

1. Всички крайни кръвоносни съдове се свиват и с това увеличават относителното количество на кръвта, която остава.

2. Болният чувства жажда и водата, която изпива, дава веднага на кръвната плазма нейния изгубен обем.

3. Течностите от тъканите и мускулите през стените на капилярите проникват в кръвоносната система.

4. Кръвните телца излизат от органите, в които са били държани в резерва, и влизат в кръвта.

5. Органите, които произвеждат кръвните телца, започват да ги образуват в по-голямо количество.

На мнозина е известна стрекозата – черната оса. Тя е малко подвижно насекомо, но каква удивителна разумност и предвидливост проявява тя! През лятото тя приготвя една дупчица в земята и снася в нея своето яйчице. За храна на малката личинка, която ще се излюпи, тя приготовлява шест до осем паяка от даден вид. След това запушва дупчицата. Пита се как да се запази тази резервна храна в пресен вид, без да се развали, докато се развие напълно личинката. Тази задача стрекозата разрешава по един гениален начин. Като хване паячето, тя стиска с челюстите си двата мозъчни възела, които се намират отзад на главата му и от които зависят движенията на тялото му. Тя ги стиска само толкова, че да парализира всяко движение. С това се постига двоен резултат: паячето е неподвижно – не може да повреди личинката, същевременно е живо – храната се запазва прясна, не се разваля. Самата личинка започва да яде първо подкожните тъкани и най-после идва до важните органи, което предизвиква смъртта на паячето, но то е вече изядено. Малко по-силно стискане би умъртвило паячето и целта не се постига. Стрекозата извършва безпогрешно операцията като най-опитния хирург.

Тук личи тази предвидливост и съобразителност на подсъзнателната Разумност.

Тази Разумност показва понякога такава предвидливост, че прониква в бъдещето. Много примери могат да се приведат в това отношение.

Има една малка птичка, която се нарича водно славейче. Тя живее край реките и потоците. Водното славейче има обичай да си вие гнездото в клоните току над текущите води. Всяка пролет то си прави ново гнездо, но всяка година го прави на различна височина.

Няма случай, когато водите да са отнесли гнездото на водното славейче. Колкото и да се издигнат водите през годините, те достигат малко под гнездото.

Колкото отиваме по-нагоре в природните царства, толкова Разумността се проявява по-съзнателно. Едно механично обяснение на тези примери не може да се даде. Една Велика разумност, една Мъдрост прониква цялата Природа.

Има нещо характерно за Разумността. Във всичките ѝ необозримо прояви и където да се срещнем с нея, не можем да я смесим с нищо друго. Тя се проявява навсякъде.

Разумността координира своите прояви във всички природни царства. Нейните прояви се допълват и съчетават в съвършено единство. Така се поддържа общият живот в Природата. Можем да посочим много примери за тази координация:

Растенията при асимилация приемат въглероден двуокис и изпускат кислород. Животните при дишане, обратно, приемат кислород и изпускат въглероден двуокис. И растенията дишат, но у тях асимилацията е по-силна от дишането. Растителното и животинското царство взаимно си помагат и по този начин става възможен животът в Природата. Животните се ползват от кислорода, който изпускат растенията, а растенията се ползват от въглеродния двуокис, който изпускат животните.

Учителя казва:

Слънчевата светлина в своя път до Земята среща дванадесет трансформатора, дванадесет среди, през които минава. Така постепенно отслабва нейната енергия, за да могат да я издържат земните същества. Ако слънчевата енергия би дошла до Земята със своята първоначална енергия, тя би разрушила организмите. Между Разумността, която е създала тези трансформатори, и тая, която поддържа живота на Земята, има координация, чрез която се поддържа общият ред и хармония в Природата.

Навсякъде в Природата виждаме прояви на Разумността. Във всички тях има координиране и единство.

Това единство в Разумността и това координиране в нейните прояви показва, че тя иде от един Велик център в Природата.

Този висш Център на Разумността в Природата ние наричаме Първична причина, Разумно начало, Вечно начало, Безграничния, Бог.

Тази дума събужда у много хора реакция. И те са прави. Те разбират под тази дума заблужденията на миналото. Ние обаче с това име назоваваме Великата реалност, чиито прояви в Природата всеки ден опитваме.

Това Разумно начало действа и в човека. У последния вече се заражда вътрешен стремеж да познава Разумната Природа, да я изучава. Това е вече преход към съзнателен Живот.

Божественият Живот и Разумността проникват цялата Природа! Учителя казва:

Мъдрецът се чувства щастлив, като види и най-малката тревичка между камъните. Защо? Чрез нея той влиза в общение с онази Висша интелигентност, която я е създала.

Като изучите формите на растенията и на животните, от най-малките до най-големите, вие ще дойдете най-после до познаване на онази Висша интелигентност, която работи в тях.

Тази Интелигентност, тази Разумност е чувствителна и отзивчива. Човек може да влезе в общение с нея. Нашите мисли и чувства, нашата Любов намират отзвук в растенията.

Учителя препоръчва разни опити с растенията.

Посадете в една градина две ябълкови фиданки. Всяка сутрин отивайте при едното дърво, полагайте си ръцете върху него и му изпращайте своята добра мисъл, своите хубави пожелания, своята Любов. Другото дърво само ще го поливате и ще го оставите. И ще проверите, че първото ще вирее по-добре, ще израсне по-силно, ще се разцъфти повече и ще даде по-изобилен плод. От такива малки опити ще видите какво влияние оказва добрата мисъл.

Подобен опит може да се направи и с ниви. И ще видите, че житното зърно е отзивчиво на мисълта и доброто чувство.

Учителя казва:

Някой път аз говоря с Живата Природа.

Мога да се разговарям с растенията.

Техният език не е като нашия.

Вие казвате, че дърветата са безсловесни същества, а човек бил словесно същество. Аз съм против това. Няма безсловесни същества в Природата. Но всяко едно говори по различен начин. За мен всичко е словесно.

Вие се движите в един Разумен свят.

Цялата Природа е проникната от Мъдрост.

Божествената Светлина на Мъдростта изпълва целия Космос и прониква всички неща, цялото Битие.

Цялото пространство е проникнато от ум, от мисъл.

Ние живеем и сме потопени в Божията Мъдрост, както живеем и сме потопени в Божията Любов.

Когато се говори за велики работи, ще знаете, че те са дело на велики съзнания.

Разумността в Природата е съвършена.

Нейните методи са проникнати от Мъдрост.

Разумността на разните същества е на степени. Зависи на какво разстояние се намират те от Великия Разумен център. Най-отдалечени са минералите. Те имат само воля за форма. После идат растенията – те са по-близо до Разумния център. След тях идат животните. След това иде човекът – той е най-близо до този Център.

Трябва да правим разлика между методите на Разумната Природа и проявите на несъвършените същества – нейни деца. Много същества се проявяват по несъвършен начин и това зависи от степента на тяхното развитие.

Може едно същество да се проявява несъвършено, но в него Природата работи по един съвършен начин. Например, когато това същество се нарани някъде, зарастването на раната става по най-мъдър, най-целесъобразен начин. При това зарастване са в действие силите и методите на Разумната Природа.

ПРИРОДАТА Е ЖИВ ОРГАНИЗЪМ

Неизмеримата Божия Любов, неизмеримата Божия Мъдрост, неизмеримата Божия Истина са плодове на Божия Дух.

Учителя

Бог е Мъдрост.

Мъдростта, която прониква цялата Природа, е проява на Безграничния. Понеже Мъдростта прониква цялото Битие, става понятно следното твърдение на живата наука:

Мисията на миналата Вселена е била Мъдростта.

Затова в днешната Вселена Мъдростта се проявява във всички процеси на Разумната Природа.

А мисията на сегашната Вселена е Любовта.

Ето защо, когато сегашната Вселена завърши своето развитие, Любовта ще се изявява навсякъде така, както сега се изявява Мъдростта.

Любовта във Всемира създава Живота, а Мъдростта го крепи. Ако Мъдростта не би била в Живота, последният не би могъл да се изяви.

Мъдростта се изявява в Хармонията, която виждаме в света. Хармонията в Природата е външен израз на Мъдростта.

Природните закони са израз на Мъдростта, която прониква цялата Природа.

Те са изявления на Мъдростта на Божествения Дух. Целият Всемир е един жив организъм. Цялото, от което и ние сме части, не е механизъм. То е нещо Разумно.

Всички елементи в Цялото са части или органи, чрез които се изявява Разумното начало.

Учителя казва:

Светът трябва да се изучава като жив организъм. Зад всяко явление, зад енергията седи една разумна Сила. Природата се управлява от Разумни същества. Разумният Живот ражда слънчевата светлина. Светлината, която изпраща Слънцето, е резултат на множество Разумни същества, които изпращат своята Разумност във вид на светлина. Когато говорим за културата на онзи свят, подразбираме всички Разумни същества, които са завършили своето развитие преди милиони години и днес направляват целия Космос. Някои от тях направляват Слънчевата система, други – живота на някои планети, трети – отделните народи, четвърти – водите, пети – растителността в света, и т.н. Според степента на своето знание и развитие всяко от тия Същества изпълнява съответна служба. Всички хора са заобиколени с тези Разумни същества, които се грижат за тях и направляват живота им.

Посвещението е влизане във връзка с тия Напреднали същества.

Учителя казва:

Това, което виждаме в света, е израз на Божията мисъл.

Мисълта на Бога се изразява в разни форми.

Всичко в Природата е форма на Божията мисъл – Слънцето, звездите, растенията, животните, водите, въздухът.

Щом всичко е форма на Божията мисъл, то чрез формата можем да се свържем с Божията мисъл, с Бога!

Учителя казва:

Днешните хора загубиха правата и разумна мисъл, която съществува в Живата Природа.

Всичко в Природата е живо.

Към всичко трябва да имате дълбоко почитание и уважение. Божията мисъл се проявява навсякъде, като видоизменя и съдейства за еволюцията на всички неща.

Чрез външната Природа Бог е направил своята мисъл достъпна на нас.

За да придобиете една Божествена мисъл, може да употребите цяла година. Тя заслужава това време, защото това е една велика придобивка за вас.

Бог е мислил дълго време отвътре и после се е изявил навън.

Цялата Природа е създадена по законите на Мъдростта.

Цялата Вселена е резултат на Божията мисъл.

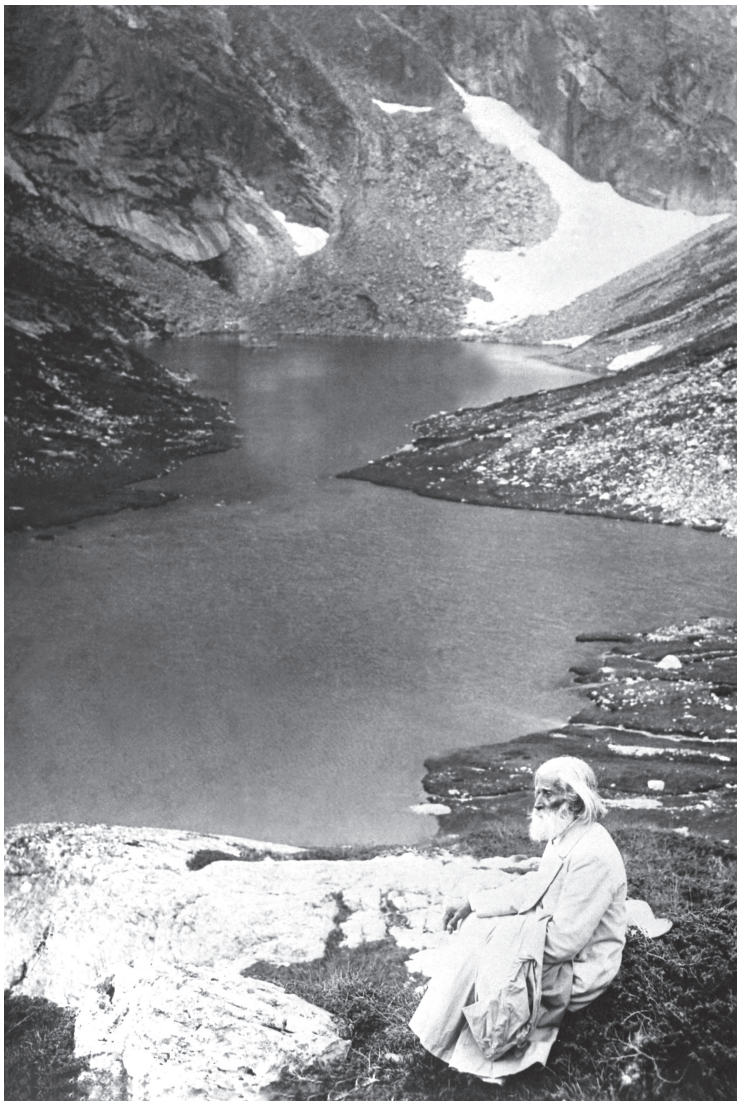

Учителя край Четвъртото езеро, наречено Близнака.

МЪДРОСТТА КАТО ПРАВА МИСЪЛ И РАЗУМНОСТ

УСЛОВИЯ ЗА ПРАВАТА МИСЪЛ

Станете проводници на новите мисли. Правата мисъл иде от Бога. Да мислим, както Бог мисли.

Умният човек мисли като Бога.

Мисли като Бога и всичко пред теб ще се отвори, всичко ще разбираш.

Каква е задачата на човека в Живота?

Да бъде проводник на Божествените мисли и чувства. Доколкото е техен проводник, той се ползва от подкрепата на Бога.

Каквато и работа да върши, човек трябва да съзнава, че е проводник на Божественото начало в света. Работи ли, пише ли, чете ли, свири ли, копае ли, скърби ли, радва ли се, човек трябва да знае, че е проводник на Божественото начало в света. И десет скърби да го нападнат, той лесно може да се справи с тях.

Христос казва: "Скръбта ви ще се превърне в радост." Кога? Когато човек даде път на Божественото начало в себе си!

Учителя

Бог е Любов. Всяка Любов е проява на Бога.

Бог е Мъдрост. Всяка права мисъл, всяка разумност е проява на Бога.

Колкото човек напредва в своето развитие, толкова по-съвършено, по-чисто и по-пълно приема и изявява Божията мисъл.

И колкото по-добре изявява Божията мисъл, толкова неговата мисъл е по-права.

Учителя казва:

Ако искате да бъдете хора на новото и да ви обичат, трябва да мислите право, да имате велика мисъл.

Човек трябва да има стремеж да мисли, както Бог мисли.

Хиляди години ще се учи човек на тази велика наука да мисли! Да мисли право – това е най-красивото!

Правата мисъл може да уреди Живота. И ако човешкият живот не е уреден, каква е тази мисъл!?

Светът ще се оправи чрез мисълта.

Човешката мисъл е отражение на Божествената. Всяка права мисъл е образ на една Божествена идея. Мисълта е единение с Първичната причина.

Учителя казва:

Бог мисли, и ние трябва да почнем да мислим. Как? Както Той мисли.

Някой казва: "Аз мисля." Тогава ще запитам: "Ти мислиш ли като Бога?" Той казва: "Не знам." Това показва, че нямаш единицата мярка, с която да определяш нещата.

За да бъде мисълта ни права, трябва да бъдем във връзка с Бога и с всички Разумни същества, които са завършили своята еволюция и са почнали да мислят право.

Ако човек не мисли, както Бог мисли, мисълта му не е права. Тогава и отношенията му към другите ще бъдат неестествени.

Учителя казва:

Запомнете: отношенията ви към другите трябва да бъдат, както отношенията на Бога към тях. Това значи да мислите, както Бог мисли.

Щом аз мисля, както Бог мисли, ще имам такова разположение, като че Бог действа в мен.

У мен ще се прояви хубавото и велико чувство на Бога.

По този начин Бог ще работи в мен и аз ще се уча от Него.

Ние сме дошли до фазата да изучаваме Божията мисъл, да влезем в съприкосновение с Него.

Учителя казва:

Онзи, който иска да учи, трябва постоянно да е в съприкосновение с Бога на Мъдростта.

Всеки човек, който може да влезе във връзка с Божията мисъл, може да бъде господар на условията, при които живее.

Единственото най-съществено и най-реално нещо, към което трябва да се стремим в сегашния живот, е да познаваме формите на Божията мисъл.

Всеки човек, който познава формите на Божията мисъл, може да има помощта на Господа.

Писанието казва: "Духът на Господа е с мен." Това значи: "Формите на Божията мисъл са с мен, аз познавам законите на Божията мисъл."

Всяка разумна проява в човека е проява на Бога.

Само Божията мисъл е реална. Дето тя съществува, има резултат.

Учителя прокарва една аналогия:

Животът на плътта – това е живот в утробата на майката. А пък този Живот, за който говоря, подразбира единение с Божията мисъл или Новораждане. И след Новораждането майка ви ще бъде с вас, но ще поеме грижи по друг начин.

Днес Божията мисъл ви обгръща отвсякъде, както нероденото дете отвсякъде е заобиколено от майчината утроба. Но ще дойде време, когато Божията мисъл ще идва по нов начин във вас.

След раждането майка ви дава условия и храна, но вие сами ще се храните.

Да мислите и да чувствате, това значи сами да се храните. Колкото по-правилно мислите и чувствате, толкова по-добре храните своя ум и своето сърце.

Тези думи на Учителя означават:

Нисшите същества, дето правата мисъл още не действа, са неродени. Те се намират в утробата на майка си, т.е. Божията мисъл ги ръководи и те са в едно несъзнателно или по-скоро – подсъзнателно положение. Но когато едно същество почне да мисли право, то е вече новородено и приема Божията мисъл в своето съзнание. Започва съзнателно да работи с нея.

Учителя казва:

Желая да имате правилна връзка с Бога.

Да има връзка между Божията мисъл и вашата душа.

Работете върху своя ум, сърце и воля, организирайте техните сили, за да станете проводници на Божията мисъл, на Божествените идеи.

Колкото по-добре човек чувства, толкова по-добре изразява Божествената мисъл.

Затова трябва да се почне с Любовта.

Само Любовта може да изправи човешките чувства, а с това човек става възприемчив към Божията мисъл.

Любовта и Чистотата са условия, за да имаме правилна връзка с Бога. А тази връзка е необходима, за да възприемаме Божията мисъл.

Учителя казва:

Няма по-хубаво нещо от това, човек да живее в Бога и Бог да живее в него. Само тогава той може да разбере какво нещо са Любовта, Мъдростта, Истината, Правдата, Добродетелта, Милосърдието, Кротостта и Въздържанието.

Всеки, като срещне такъв човек, ще му се усмихне.

И той, като срещне другите, ще им се усмихне.

Всички същества, които живеят в Бога и с Него, се усмихват.

КАЧЕСТВА НА ПРАВАТА МИСЪЛ

Моето учение е учение за правата мисъл.
Човек е само онзи, който мисли право.
Божествената мисъл прави човека велик.

Учителя

Само правата, Божествената мисъл е мисъл.

Всяка мисъл, която не е права, не е още мисъл.

И само онзи човек мисли, който има права мисъл.

А онзи, който няма права мисъл, той още не мисли в дълбокия смисъл на думата, той още не се е научил на великата наука да мисли. Той се подготвя да мисли.

Кое е мерилото, по което човек може да познае дали една мисъл е Божествена, права мисъл?

Учителя казва:

Мисъл, която има за основа Любовта, е права. В нея има широта. Ако в мисълта няма Любов, тя не може да се развива. Любовта е първият подтик на човешката мисъл.

Едно от отличителните качества на правата мисъл е правдивостта. Тя съдържа Истината в себе си.

Тя е в хармония с действителността, хвърля светлина върху Живота, върху законите на Природата.

В правата мисъл няма раздвояване.

Учителя казва:

Раздвояването показва, че човек няма права мисъл.

Когато в мисълта на човека проникнат две противоположни идеи или принципи, те създават у него раздвояване.

Всяко раздвояване лишава човека от неговата Сила и Свобода.

Правата мисъл е свободна от внушения, смущения, тревоги и безпокойства.

Тя внася Радост в човека.

При нея той вижда светлата страна на Живота.

Учителя казва:

Хората са добри, защото в тях живее Бог.

Дръжте в ума си мисълта, че човек е излязъл от Бога.

Ако мислиш, че животът не е добър, че хората са лоши, ти си на крив път, ти живееш в мисълта на миналото. Миналото трябва да се изправи.

Правата мисъл винаги постига добри резултати. Това ще разгледаме в следващата глава.

ПОСТИЖЕНИЯ НА ПРАВАТА МИСЪЛ

Правата мисъл владее всичко.
Тя е най-силното оръжие.

Учителя

Когато човек се проникне от Божествената мисъл, той е защитен от всички непредвидени случайности, от всички нещастия в Живота.

Учителя казва:

При правата мисъл човек има имунитет.

В деня, в който той се отклони от правата, от Божествената мисъл, имунитетът се изгубва.

От всички хора се изисква преди всичко да имат Великата Божия мисъл.

Тя е господарка на всички прояви в Живота ни, на всички способности.

Талантите, гениалността, светостта – всичко се управлява от правата мисъл. Тя е абсолютно мощна.

Тя всичко твори, всичко създава.

Човек, който има права мисъл, никога не греши.

Учителя казва:

Като имаме права мисъл, ще имаме Благодат. Що е Благодат? Това е дихарма или завръщане към първото естествено състояние на правата мисъл. Да имаш права мисъл, значи да имаш Благодатта на Бога, да си под Неговите крила. Щом имаш Неговото благоволение, ще имаш благоволението на всички разумни хора, които мислят.

Който мисли право, ще се освободи от всички ограничения и страдания.

Свободата е връзка с Божията мисъл.

Свободен е само онзи човек, чиято мисъл е свързана с Божията мисъл.

Достатъчно е човек да почне да мисли право, за да почнат работите му постепенно да се уреждат.

Чрез правата мисъл ще се реформира коренно Целокупният живот.

Според както расте Божията мисъл в човека, постепенно ще се увеличават в него Любовта, Светлината, Мирът и Радостта.

Няма ли човек права мисъл, нищо не може да стане от него.

Правата мисъл внася Живот и обнова в човека.

Всички спъвания започват от ума. При светъл ум човек не се спъва.

Всички престъпления в света започват от неправилни мисли.

Учителя казва:

Като се изопачи умът на човека, изопачава се и неговото сърце.

А като се изопачи сърцето му, изопачават се и неговият характер и неговите действия.

Щом допуснем една неправилна мисъл, непременно ще дойде съответно желание и после съответно действие.

Всички престъпления, всички неразумни работи, които хората вършат, стават все в спящо състояние.

Това спящо състояние на човека се дължи на гъстата материя, в която е вплетен и която му пречи да мисли правилно.

Който няма права мисъл, той е в спящо състояние.

Правата мисъл е сила, която лекува.

Болестите се дължат на отклонение от правата мисъл.

Учителя казва:

Болестите са резултат на една вътрешна дисхармония в Живота. Те показват пътищата на нашето отклонение от Великия Божествен живот, от правата мисъл.

Който мисли, болен не може да бъде.

Който мисли, нещастен не може да бъде.

Ако сте болен, ако сте нещастен, това показва, че не мислите. Какво трябва да направите, за да се освободите от сегашното положение?

Започнете да мислите добре.

Тогава всичките тези неща ще се стопят, както се топи снегът.

Който не мисли, е изложен на страдание и смърт.

Учителя казва:

Щастието е закон на Божествената мисъл, която е вложена във вас.

Възходът на човека се определя от неговата мисъл.

Ако мисълта ви е права, ще опитате всичкото нейно благословение. Ако е крива, ще опитате нейните удари върху гърба си.

Мощно нещо е правата мисъл. Тя прави чудеса. Тя твори и разрушава.

Като знаете това, хранете в себе си само светли и възвишени мисли, които ви повдигат и които обединяват човечеството.

Помнете следното правило: от силата на вашата права мисъл зависи реализирането на нещата.

Правата мисъл е магическата пръчица в Живота.

Когато дойде тя и смени всички отрицателни състояния в положителни, това е човекът.

Оградете се с положителни мисли и чувства.

Те са броня срещу злото.

Правата мисъл прави човека неуязвим за всички разрушителни енергии. Правата, Божествената мисъл организира Духовното тяло на човека.

Учителя казва:

Да организира човек Духовното си тяло, това значи да се роди изново.

Бог е проектирал Своята сила в Духовното тяло на човека.

Мисълта е реална, когато минава през всички светове – Причинен, Умствен, Астрален и физически.

Всеки, който мисли как да се прояви, за да има доброто мнение на другите, той няма права мисъл.

РАЗУМНОСТ

Който живее разумно, ще разбере вътрешния смисъл на нещата.

Разумният Живот е начало на новата епоха. Това се нарича Възкресение.

Всяка разумна постъпка влиза в човека като една малка тухла в неговото здание. Така тя е като градивен елемент и в общочовешкия живот.

Ако постъпвате разумно, цялата Природа ще ви съдейства. Поколебаете ли се малко, тогава ще дойдат обратните сили в Природата.

Вие знаете какви са последствията от тези сили.

Учителя

Учителя казва:

Животът е първото условие за проява на Разумното.

Разумното е вътрешната Светлина, която направлява Живота на човека и го осмисля.

Чрез нея той разбира себе си и другите хора.

Човек разбира другите хора дотолкова, доколкото може да хвърли Светлина в полето, в което те живеят. Може ли да хвърли Светлина, той ще ги разбере; не може ли да хвърли Светлина, техният живот остава непонятен за него.

Разумността, това е гласът на Божественото в нас.

Учителя казва:

Имате ли това Разумно или Божествено начало в себе си, всичко може да постигнете. Нямате ли Разумното в себе си, вие ще страдате, докато го придобиете. Придобиете ли го, пътят ви се отваря веднага. Христос е изразил тази идея по следния начин: "Това е живот вечен, да познаят Тебе, Единаго истиннаго Бога." Това подразбира: придобиеш ли Разумното, това е Живот Вечен, понеже Бог е Велика Мъдрост, Велика Разумност.

Не оставяйте свещения път, който Бог ви е начертал.

Това е пътят на Разумното във вас.

Учителя казва:

Първият велик закон, върху който се гради Разумният живот, е Любов към Бога.

Щом дойде Разумният живот, ще знаете да приложите първата заповед на Любовта. Само един разумен човек може да приложи тази велика заповед: да възлюбиш Господа с всичкия си ум, сърце, душа и сила.

Вторият велик закон, върху който се гради Разумният живот, гласи: спазване великите закони на Бога.

Те са написани в Разумната Природа.

Разумният разбира законите на Живота и ги прилага в отношенията си към хората. Като срещне един човек, разумният вижда най-първо Доброто в него. Разумният правилно разглежда нещата. Що се отнася до неговите отрицателни прояви, той гледа на тях като на преходни неща.

Благодарение на своята Разумност той се ползва правилно от благата на Живота.

Доколкото човек се намира в правилни отношения към великите закони на Бога, дотолкова може да се ползва от благата, които Той изпраща.

Ако сте разумни, ако живеете съобразно със законите на Разумната Природа, може да измените вашата съдба.

Разумният, съвършеният е съработник на Бога, т.е. работи в съгласие с великите закони на Природата, на Битието.

Той прилага нейните закони, правила и методи.

Учителя казва:

Ако сте разумни, ще се удостоите да се свържете с Напредналите същества и те ще ви бъдат помощници.

Ако имате един светъл ум, с който да ги привличате, всеки ден при всяка мъчнотия ще ви посещава едно Светло същество.

Искате ли да бъдете ученици, обърнете се към Природата, следвайте нейните закони и методи, защото тя има дълъг живот като вечността, правила е много милиони опити, вследствие на което разполага с реалното, истинското Знание.

Милиони години е работила тя, докато създаде това, което виждаме днес.

В Природата съществува ред и хармония. От нас се иска само да спазваме тази хармония.

Разумният или мъдрият може да направи всичко!

МЪДРОСТТА НОСИ СВЕТЛИНА И ЗНАНИЕ

Мисълта започва с вътрешната Светлина.
Светлината е резултат на Мъдростта.
Само при Светлината може да има знания.
Напредналите Същества живеят в непреривна Светлина.
Великото Разумно начало е Светлина без никакви сенки.
Дето има Светлина, има Знание, а пък дето има Знание, има друг подтик – подтик към простор и Свобода.

Учителя

ПРОУЧВАНЕ НА ПРИРОДАТА ПО ФОРМА, СЪДЪРЖАНИЕ И СМИСЪЛ

Трябва да се отвори път за едно висше Знание, което ще ни донесе непосредствена връзка с принципите на Живата Природа.
То ще даде нови методи и възможности на науката, ще отвори нови пътища за изследване.

Учителя

Учителя дава нови методи за изследване на Природата. Той така формулира новия път, по който трябва да тръгне науката в своите изследвания:

Природата трябва да се проучва по форма, съдържание и смисъл.

Учителя си служи със следното сравнение, за да изтъкне необходимостта от изучаването на Природата от това тройно гледище:

Всяка буква е ценна дотолкова, доколкото има отношение към другите букви.
Буквите не трябва да се изучават поотделно, а трябва да се изучи отношението им една към друга.
Физическият свят е дотолкова ценен, доколкото има отношение към другите светове.
И дотолкова той ще бъде понятен, доколкото се изучава връзката му с другите светове.

Изучаване на Природата по форма значи изучаване външната страна на явленията – фактите.

Изучаване на Природата по съдържание значи изучаване на Силите, които организират и строят формите.

Изучаване на Природата по смисъл значи изучаване на Разумното, което дава направление на Силите, които създават формите и които приготовляват общото развитие в Природата.

Изучаването на Природата по форма, съдържание и смисъл ни довежда до Великата Божествена Мъдрост, която хвърля светлина във всички области на живота и ни дава творчески методи за работа и приложение.

Изследването на Природата от това тройно гледище ни дава пълна картина за действителността.

Съдържанието обяснява формата.

Смисълът обяснява съдържанието.

Съдържанието дава ключ за разбиране процесите във формите.

Смисълът дава ключ за разбиране процесите в съдържанието.

И тъй, между процесите в тези три дяла на Природата има връзка, съответствие и единство.

Какво разбираме под думите *Жива Разумна Природа*?

Това значи, че Природата не се изчерпва само с външните форми, но че зад тях има вътрешна, разумна страна.

Изучаването на Природата от това тройно гледище ни довежда до съзнателно отношение към нея.

Изучаването на Природата по форма – това е изучаване първия том от великата книга на Природата.

Изучаването ѝ по съдържание е вторият том.

Изучаването ѝ по смисъл – третият том.

НОВА НАСОКА НА НАУКАТА

Днес науката се докосва до границите на един непознат свят. Постепенно и незабелязано тя дойде в досег с един невидим, но реален свят. Най-напред математиците намериха математическия му израз. Всички явления във видимия, материалния свят имат своя математически израз, могат да се изразят с математически формули и уравнения. Изследвайки тези уравнения, математиците с очудване констатираха, че те следват своя естествен ред до безкрайност, не спират до границите на материалния свят, а продължават отвъд тях. Следователно отвъд тези граници съществува един невидим и все пак реален свят, който човек не познава, не е още изследван. Ирационалните величини първи напомнят за този свят. След това математиците заговориха за неевклидова геометрия, за четвърто и повече измерения. Разкриха се нови области и необятни перспективи.

Почти във всички области науката се докосна до този Невидим свят – в психологията, биологията, физиката, химията. Постиженията на всички се допълват. Всички те се докоснаха до видимия свят и почнаха да търсят методи да го изследват. Изкуството също заговори за него. Днес човек се намира на границите на един тайнствен, невидим, непознат, неизмеримо по-обширен свят от видимия.

Движението към този свят не подразбира движение в някаква посока в триизмерен смисъл на думата. То е едно ново движение.

Първата и най-близка област на Невидимия свят е четириизмерният свят. Движението към него наричаме четириизмерно, за него не може да се каже, че става напред, назад, нагоре или надолу. Идея за движение в четириизмерния свят може да даде приблизително следният пример: като посеем една семка, от нея израства дърво, развива се и дава плод. В този плод се намира пак семката. Този процес от семката до дървото и от дървото до семката е движение в четвърто измерение. Всички качества, сили, възможности на семката се изявяват навън. Преди това те са били в Невидимия свят.

Като се съчетаят с условията на външния свят, те стават видими, проявяват се. След това всички качества, сили и възможности на дървото се събират отново в една малка семка, т.е. дървото пак се връща в невидимия, четириизмерния свят.

От най-дълбока древност е известно, че човек има някои способности, чрез които може да проникне в Невидимия свят, т.е. да бъде в съзнателна връзка с него. Човек живее в Невидимия свят, но повече подсъзнателно, отколкото съзнателно. Затова той не е могъл да го изучава. Днес обаче човек се добира до известни методи да изучава този свят. Той го нарича невидим, но когато съзнанието му се пробуди, той става за него видим. Някога и този, видимият свят е бил невидим за човека, както е невидим сега светът на човека за животните. Те са заедно с човека, но какво разбират от неговия душевен живот, от неговата наука, изкуство, религия, от цялата му култура? Така е и човекът за Великия невидим свят, който го заобикаля. Само малки проблясъци има той от време на време, само малки указания тук и там за неговото съществуване. Те обаче са предвестници на това, че един ден съзнанието му ще се отвори за него. Наближило е време да навлезе човек в една нова област на Невидимия, Духовния свят и той да стане за него видим.

За тази велика крачка човек е бил подготвян през дълъг период, през редица култури, докато неговият ум, сърце и воля се развият и укрепнат, докато се пробудят силите и способностите на неговата душа, докато се подготвят и външните условия,

цялата Природа, за да се отворят очите на човека, защото това не е частично явление. Това е акт на Целокупния живот. В него участват напреднали интелигентни Същества, които се грижат за човешкото развитие и го ръководят.

Човечеството се намира в зората на една нова наука. То отива към по-дълбоко и по-пълно разбиране на Природата. Тази нова наука прилича на малко, немощно още детенце, ала бъдещето принадлежи на него.

ЖИВАТА НАУКА

Дълбоката философия седи в това, което Природата е изработила.

В едно цвете има много по-голямо съдържание, отколкото в научния трактат на Питагор или в чистия разум на Кант, или в десетте повеления на Трисмегист, написани на златната плоча. Ти минаваш по една полянка и стъпкваш едно цвете, което струва повече от книгите на тези хора, и продължаваш да философстваш: "Тъй е казал Кант." Да, приятелю, ти стъпка цветето и не прочете какво е написано върху него, в неговата книга.

Някой казва: "Аз не вярвам в науката." Той разбира външната страна на науката. Ние говорим за вътрешната страна на науката, за положителната, Божествена наука, която е жива и възкресява човека.

Истинско знание е това, което има приложение в Целокупния живот – външен и вътрешен. То преобразява човека.

Учителя

Формата – това е само дрехата на вътрешния живот на Природата.

Днес отношенията между Природата и човека са станали механични.

Но понеже сега сме в началото на нов период в историята на човечеството, в бъдеще човек все повече ще се свързва с вътрешния живот на Природата.

Учителя казва:

Съвременната наука е предговор на Божественото учение.

Вие още не сте в Природата. Говоря алегорично. Природата е още затворена за вас. Вие обикаляте само около нея. Тя е един велик, но затворен свят.

Същественото в света, което трябва да знаете, не го знаете още.

Всичко знаете, но същественото не знаете. Аз мога математически да ви докажа, че не знаете същественото.

Не само вие, но и целият културен свят не знае същественото.

Чрез по-дълбоко изучаване на Природата идваме до Живата наука. Тъй я нарича Учителя.

Живата наука изучава Природата по форма, съдържание и смисъл.

Житното зърно, посято в земята, отначало пуска корени, стреми се към центъра на Земята. Като достигне до известно място, започва да расте нагоре към Слънцето.

Също така и човечеството е изучавало Природата по форма. Това е именно коренът на житното зърно. Той расте към центъра на Земята.

Обаче човешкото съзнание вече се подготвя за една по-дълбока наука – Живата наука. Това е стремежът на житното зърно към светлината, към Слънцето. Това е онзи стрък, който пуска житното зърно над земята.

Заплетената досега в материята човешка душа ще расте към светлината на Слънцето.

Разработването на Живата наука е израз на новия период, в който влиза съзнанието в своето развитие.

Науката, която изучава само формите, а не прониква в съдържанието и смисъла на нещата, не ни поставя в пряк досег с Живота, който е около нас, и не разширява Живота в нас.

Това, което може да се научи при изучаването на Природата само по форма, е ограничено.

Има една граница, която тази наука не може да прекрачи, защото се занимава само с външните форми. И затова тя спира там, където започва Животът.

Живата наука започва там, където спира механическата наука.

Тя е жива, понеже ни свързва със самия Живот и така разширява Живота в нас.

Науката, която изучава Природата само по форма, изследва само подвързията на книгата.

Живата наука изучава съдържанието на книгата – мислите, вложени в нея. Чрез Живата наука ние влизаме във вътрешната лаборатория на Природата.

Знание, добито само с изучаване на Природата по форма, няма сила да преобрази човека; по-дълбоките сили на душата остават незасегнати. Обаче те чакат своето развитие.

Живата наука ги раздвижва. Чрез нея човек започва да живее интензивен Живот. А интензивният Живот е красивият.

Ако човек не се занимава с Живата наука, ще остане като житно зърно в хамбара. А ако се занимава с нея, ще бъде житно зърно, посято в земята.

Кое е по-хубаво? За някои може би е по-хубаво да стоят в хамбара, но тогава ще останат безплодни. А когато са посети в земята, ще дадат изобилен плод.

Онзи, който борави с Живата наука, трябва да изучи Природата и по форма. Всъщност всичко, което е добито при изучаването на Природата по форма, ще послужи само като суров материал за Живата наука.

Живата наука има всестранно приложение – приложение както във външния, физически живот, така и във вътрешния, духовен живот.

Живата наука е положителна. Тя дава всички методи как да се справим с мъчнотиите, които срещаме по пътя си.

Има два вида приложение в света:

> *Има едно мъчно приложение – когато не знаеш как да извършиш приложението. Тогава се мъчиш, правиш един опит, втори, трети и т.н. А пък щом знаеш, няма да се мъчиш. И в единия, и в другия случай ще сполучиш. Само че в единия случай целият ти живот ще отиде, за да приложиш нещо малко. Ще хлопаш на един милиард врати и на най-последната ще ти отворят. Ако пък вървиш по пътя на Живата наука, ще ти отворят по-скоро. И двата метода са потребни. Но единият съкратява пътя и усилията ни.*

Живата наука съдържа методите за реализиране на онова, към което се стремим.

Тя има практическо приложение както в най-дребните наглед сфери на материалния живот, така и в най-възвишените области на Духа.

Във всички области на Живота тя ще ни посочи най-правия метод за работа. И този метод не е намерен чрез налучкване, а изхожда от дълбокото познание на действителността.

Живата наука ни посочва методи за запазване на здравето, как да подобрим нашата нервна система, как да си създадем характер.

Всички тези неща са възможни чрез Живата наука, понеже тя изучава Природата всестранно.

Трябва да се знае, че нейните методи са най-точни. Те са плод на опит и могат да се проверят.

Живата наука може да ни даде методи как да трансформираме нашите отрицателни сили и състояния.

Учителя казва:

Поливай дървото и то ще даде плод.

Ори нивата и я засей, и тя ще ти даде нещо.

Само човек, който има непреодолимо желание да учи, може да се добере до храма на тази Жива наука.

Само когато пристъпим към Природата с разбиране, тя се отваря. Инак тя няма да си губи времето с теб и ще те остави да се занимаваш с външните форми.

Учителя ни дава Знанието на тази Жива наука. Това Знание е изобилно.

Знанието, което Учителя дава, е като светлината. То разкрива Живота, осветлява всички негови области. В това знание се чувства едно свещено присъствие, което дълбоко докосва душата, събужда в нея благоговение и желание да го опита, както добрия хляб. Това Знание носи Сила и Живот в себе си.

Това Знание проявява качествата на самата душа. То я приобщава към Великото цяло, възвръща я към Единния, Вечния живот, от който тя е излязла.

Това Знание разкрива законите на Живата Природа. То разкрива правилата и методите на Разумната Природа, които можем да приложим и да изкараме от тях нещо реално, с което да подобрим своето положение.

Това Знание дава начин как човек да запази своето щастие и здраве, как да развие дарбите на своята душа, силите на своя Дух, както и всичко възвишено и благородно в себе си.

МЕТОДИ ЗА ПРОУЧВАНЕ НА МЪДРОСТТА

Няма човек, който да не се стреми към науката, към знанието.

Много сили крие Природата в себе си, но не ги открива на хората, докато не достигнат онова развитие, което ги определя като истински човеци.

Ще дойде време, когато Природата ще открие скритите си сили на най-умните.

Разумната Природа дава висшето Знание само на високо издигнатите души.

Учителя

Нужна е подготовка за проучване на Мъдростта.
Учителя казва:

Онзи, който търси Божественото знание, трябва да има непреодолима жажда към него.

За проучване на Мъдростта се изискват няколко условия.

ЛЮБОВ КЪМ ЗНАНИЕТО

Само любещият има условия да учи.
Любовта води към Мъдростта, към Светлината, към Знанието.
В Любовта се ражда мисълта.
Едно от главните качества на любещия е, че у него има желание да учи.
Учителя казва:

Онзи, който люби и обича, иска да придобие Мъдрост.
Не желае ли това, той няма Любов.
Първото качество на Любовта е една велика жажда да учи. За да покажеш, че обичаш, трябва да учиш.

Пробният камък в Любовта е ученето!
Затова се казва: “Началото на Мъдростта е Любов към Бога.”
Учителя казва:

Идването на Любовта в човешката култура ще даде условия за проучване и приложение на законите на Мъдростта в индивидуалния и обществения живот.

Трябва да обикнем Бога и Възвишените същества, за да протече Божествената Мъдрост от тях към нас.

Правилото е да почнете с Любовта и тогава да дойдете до втората фаза, трудния път – пътя на Мъдростта.

Ако не минете по този естествен път, целият свят може да обиколите, може да изучавате всички школи на Великите Учители в света, които носят Божието Слово, но всички те имат само една определена Божествена идея. Те не могат да изменят на този Божествен път. Навсякъде ще ви кажат: "Първата стъпка в Живота – това е пътят на Любовта."

Като отидеш при Любовта, тя ще те изпрати при Мъдростта, а Мъдростта ще те изпрати при Истината. Чрез Божията Любов ще се домогнете до великите закони, които регулират Живота.

Докато човек не се храни с плода на Духа – Любовта, не може да се домогне до тайните на Царството Божие.

Учителя казва:

Знанието е създадено отдавна. То е оставено в наследство от Същества, по-висши от нас.

Някои искат знания. Готов ли си да посветиш живота си на Цялото, на Великото, Разумното начало, на Любовта? Ако си готов, ще ти открия някоя Велика Истина. Ако не си готов, ще ти говоря за ябълки, круши и прочее, но няма да ти открия нито една Велика Истина.

За да станеш ученик, за да станеш способен да схванеш тайните на Природата, трябва да станеш брат и сестра на Христа.

Тогава ти ще бъдеш при вратата на храма и Христос ще те посрещне и ще почне да ти разкрива великите закони на Природата.

Човек не може да има Светлина в ума си, Топлина в сърцето си и Сила в тялото си, ако не е отворен към Бога.

ЧИСТОТАТА Е СЪЩО УСЛОВИЕ ЗА ПРИЕМАНЕ НА МЪДРОСТТА

Учителя казва:

Порочният живот прекъсва вътрешните връзки с Бога и пречи за възприемането на Мъдростта.

С новите Божествени методи могат да си служат тези, които са абсолютно чисти и безкористни.

Човек не може да получи Светлината на Божественото знание, ако няма абсолютен морал в себе си.

Достатъчно е човек да има чисто и пробудено съзнание, за да стане проводник на светлите и възвишени мисли на Разумните същества.

СТРАДАНИЕТО Е ПЪТ КЪМ МЪДРОСТТА

Страданието – това е език на Природата.
Чрез страданията Природата учи човека на Мъдрост.
Чрез страданията Природата иска да ни направи разумни.

Учителя

Чрез страданията човек се учи да мисли.

Всяко нарушение на Великите Божествени закони е допиране с пръст до пламъка на свещта. Всяко такова нарушение води към страдание. И чрез тях зрее в съзнанието на човечеството една разумност, проблясва една светлина, че трябва да живее в съгласие с великите закони на Природата.

Учителя казва:

Противоречията в Живота са задачи, дадени на вас, за да ви накарат да мислите.

Страданието ражда подтик в човека да мисли за неговото отстраняване. Ето защо чрез страданията Животът се организира и оформя.

Учителя казва:

Човек става велик, когато минава през големи мъчнотии, страдания и изпитания и ги преодолява.

При страданията човек се свързва с всички същества, които страдат, започва да ги разбира, да влиза в положението им. Всички страдащи стават близки за него.

Когато ви дойде страдание, помислете за всички същества, малки и големи, които страдат. Няма същество на Земята, което да не страда.

Аз наричам умен човек този, който вижда не само своите страдания, но и тия на окръжаващата го среда.

Като му дойде страдание, той знае защо е дошло и може да го отстрани.

При страдания човек се освобождава от много криви схващания и мисли. Те изгарят. И той се подготвя да възприеме една нова Светлина.

При всяко страдание се присажда едно ново качество в човека.

Тази е философската страна на страданието.

Ще бъдеш много разумен, да не вдигаш много шум, за да не се счупи присадката.

ПРИ МОЛИТВА, РАЗМИШЛЕНИЕ И КОНЦЕНТРАЦИЯ БОГ УЧИ ЧОВЕКА

При молитва, размишление и концентрация Светлината на един възвишен свят озарява човешкото съзнание.

Човек става възприемчив към мисълта на Бога.

В човека проблясват Божествени идеи.

При молитва Бог учи човека на Божествената Мъдрост.

Учителя казва:

За да развие човек свръхсъзнанието или Космическото съзнание, а заедно с това и Божествената Любов и Мъдрост, трябва да прекарва в молитва, размишление и концентрация.

Размишлението върху една мисъл е подобно на дъвченето на храната.

Когато размишлява върху една възвишена мисъл и я дъвче дълго време, човек приема чрез своето свръхсъзнание много Божествени идеи и духовни сили. Приема също така и Силата да изпълни Волята Божия.

При обикновена мисъл просветлението иде много мъчно.

ОПИТИ

Трябва да се разбира вътрешният език на Природата, Божественият език на нещата.
Любовта учи човека на този език.
Мъдростта учи човека на този език.
Истината учи човека на този Божествен език.

Учителя

Мъдрецът проучава великата Книга на Природата. Той черпи знания от нея.
Природата е една велика Книга, отворена пред очите на мъдреца.
Основните Божествени идеи са написани в тази Книга.
Всеки може да чете от нея, стига да иска.
Учителя казва:

Аз черпя своите принципи от една много голяма Книга, на която всяко камъче, листче, клонче, цвете съставят азбуката.
Аз постоянно превеждам от тази велика Книга.
Като взема един лист от някое дърво, започвам да го разглеждам и чета по него къде и при какви условия се е образувал този лист, къде е расло това дърво и защо е остаряло, какви са били тогава хората, в какво време е живяло, какво е било състоянието на Слънчевата система и прочее.
Аз проверявам всичко това по отпечатъците на всеки лист и клонче.

В тревата, цветето, камъка са написани великите закони на Божията Мъдрост.

Великото Знание, великата Мъдрост съществува. Напредналите Същества са я запазили.

При получаването на това знание човек не е пасивен, а активен. Всяко Знание, за да бъде живо в човека, трябва да се усвои с участието на самия човек. Той трябва да прави сам усилия да го добие. То да стане негова опитност. Само тогава това Знание ще бъде живо за него, ще бъде негов вечен капитал и ще може да се прилага успешно.

Човек, който гладува за Мъдростта, ще бъде упътван да прави ред опити, за да може да се добере до известни принципи, закони и методи на Разумната Природа. Значи изискват се усилия, известен труд от негова страна.

Дълбоко в човешката душа се крият изворите на Мъдростта.

Външните условия, опитите, които човек прави, помагат да може да възкръсне това висше Знание, което пребивава в глъбините на човешката душа, в неговото свръхсъзнание.

Живата наука се изучава чрез ред опити и наблюдения върху Природата. Трябва да се почне от най-малките, микроскопически опити.

Важното е, че всеки може да опита законите и методите, които Учителя посочва, и да съди по резултатите.

Учителя казва:

Всичко, което ви казвам, аз съм проверил и опитал много пъти.

Учителя в Своите лекции е дал много опити за изучаване на Природата, за проверяване на известни природни закони.

Учителя даваше тези упражнения и опити, за да се правят в определено време. Избираше подходящо време за всеки опит.

От множеството опити, които ни е дал Учителя, ще приведем няколко за пример.

Като сте неразположени, почнете да чертаете правилни геометрични фигури или успоредни линии и вижте какво влияние ще упражни това върху вашето състояние.

Когато сте неразположени духом, обезсърчени, идете при някой извор, прекарайте в размишление, като се вслушате в песента на извора, и наблюдавайте какво въздействие ще окаже това върху вашето състояние. Неразположението ви ще мине.

Учителя често препоръчваше следното упражнение: носене на вода от някой хубав извор, понякога чак от планината.

Това упражнява двойно действие върху човека: човек приема магнетизма, който се излъчва от водата; освен това водата предава на човек мекота в характера.

Лятно време Учителя даваше следната задача: учениците, добре облечени, да носят две стомни с вода, за да се предизвика изпотяване. След това тялото се облива със затоплена на слънце вода и се изпиват една-две чаши гореща вода. Това упражнение се прави в течение на десет дена. Чрез него човек се освежава, понеже тялото се освобождава от набраните отрови.

Учителя препоръчваше при изтощение или умора разходки край река или обилен поток срещу течението им. При такова упражнение човек чувства прилив на енергия, обнова, освежаване. Здравето на човека се подобрява постепенно.

При това упражнение в човека се вливат електромагнитните излъчвания на течащата вода – излъчвания, които се простират на доста голямо разстояние от двете страни на реката. Учителя препоръчва на болни или слаби четиридесет дена да правят този опит, за да укрепнат физически.

Учителя ни е дал много опити за свързване със силите на Живата Природа и черпене от нейния неизчерпаем източник: изтощените, уморените, отчаяните, обезсърчените могат да намерят сила, спокойствие и утеха в горите между дърветата. Когато човек е обезсърчен или уморен, нека отиде в борова или дъбова гора, да си избере едно силно, хубаво дърво, да облегне гърба си на него и да прекара в размишление пет-десет минути. Обезсърчението му ще изчезне. Той е приел от дървото нещо, което е сменило състоянието му.

Учителя казва:

Дърветата ви обичат. Вие ще кажете, че те са неразумни същества. Външно те са дървета, но върху тях работят Разумни същества, с които можете да влезете в общение. От друга страна, вие сте приели от дърветата и жизнен магнетизъм.

Чистете изворите в планината и наблюдавайте какво психическо въздействие оказва това върху вас.

Учителя даваше разни видове дихателни упражнения за поддържане на здравето и укрепване на нервната система. Някои дихателни упражнения се придружават с движения, с размишление върху някоя идея, с изговаряне на някое изречение или молитва. Тогава въздействието е дълбоко и всестранно.

Музиката и молитвата Учителя използваше като методи за работа. Той даваше много упражнения, свързани с тях, за подобрение на здравето, за свързване с един висш свят, за хармонизиране и лекуване.

В това отношение Учителя създаде цяла наука.

Учителя разработи цяла система за използване на слънчевата енергия.

От голямо значение са часовете, през които се използва Слънцето, също и годишното време, както и начинът, по който става това. Слънчевите бани трябва да се правят преди обед, понеже тогава слънчевата енергия е предимно положителна. Главата трябва да е обърната към север, съзнанието да е будно.

Учителя даваше разни опити с краските, за се да види тяхното физиологично и психическо влияние върху нас. Той препоръчваше и ред лечебни опити с цветните лъчи.

Учителя даде ред правила за съня. При спане най-здравословното положение е, когато главата е обърната към север, защото тогава електромагнитните течения на Земята и тялото са в хармония.

Учителя ни учеше да се ползваме от електричните и магнетични места в планините. При електричните места човек чувства в себе си активност, стремеж да тича, да говори високо, а при магнетични места човек е тих, спокоен, вдаден в размишление.

Обикновено равните, зелени полянки на планините са магнетични, а острите скалисти места – електрични.

ЗАКОНИ И МЕТОДИ НА РАЗУМНАТА ПРИРОДА

Неуместно е, когато някои казват, че искат да подчинят Природата, да я турят под своя власт. Те трябва да знаят, че Светлите Напреднали същества са настойници на тази Жива Природа.

Учителя

Защо е необходимо изучаването на Природата по форма, съдържание и смисъл?

Само по този начин можем да дойдем до истинско и пълно познание на нейните принципи, закони и методи.

Учителя в Своите беседи и лекции ни въвежда постепенно в това по-дълбоко изучаване на Природата.

Той свързва изучаването на формата, т.е. на външната страна на Природата, с Разумното, което седи зад нея.

Така влизаме в реални, живи отношения с Природата – за човека се отваря един нов свят.

От многобройните закони и методи, които Учителя ни е дал в беседите и лекциите Си, тук ще цитираме само няколко, за да се види характерът и значението им.

Законите и методите, които привеждаме по-долу, са само незначителна част от това, което е дал Учителя.

НОВО ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПРИРОДАТА

Учителя формулира следния закон:

Новото отношение към Природата е необходимо за повдигането на човечеството.

Механичното отношение към Природата причинява огрубяване на човешкия характер.

Когато влезем в досег с разумните сили на Природата, с нейния вътрешен живот, се развиват спящите сили, заложбите на душата.

Дали ще успеем да влезем в досег с живите сили на Природата, зависи от няколко причини, които ще изразим със следните няколко закона.

Учителя формулира първия закон така:

За да се свърже с Разумните сили в Природата, човек трябва да съзнава тяхното присъствие в нея.

При чисто механичния възглед върху Природата тя е заключена за човека.

Ако мислим, че тя е сбор само от механични явления и закони, ние предварително затваряме съзнанието си за разумните ѝ сили. И те стават недостъпни за нас.

Втория закон Учителя формулира така:

За да се свърже човек с Разумните сили в Природата, трябва да издигне своето съзнание до полето, в което те работят.

Цялата природа, която виждаме, е само завеса, зад която се намира лабораторията, в която работят Разумните сили.

Напредналите Същества, които работят в Природата, имат Любов и Чистота.

Ето защо Любовта и Чистотата са необходимо условие за човека, за да се свърже с Разумните сили в Природата.

Учителя казва:

Добрият черпи от Природата, а лошият не може.

Добрият се свързва с живите Сили на Природата, приема ги в себе си. Те внасят в него Живот.

Ето защо той има условие за правилно развитие.

По тази причина добрият е умен и силен.

ВЪТРЕШНО РЪКОВОДСТВО

Слушайте гласа на Възвишеното, което ви говори отвътре.
Каквото ви каже, направете го.
Ако искате да бъдете щастливи, слушайте Божия глас.

Учителя

В глъбините на човешката душа има една Божествена светлина. Тя е присъствието на Бога. Тя е вътрешното ръководство на човека. За нея Учителя казва:

Ето в какво седи най-реалното, на което вие можете да се осланяте и да се доверите. У човека се намира една Светлина, която никога не се мени.

Тя е много малка, микроскопическа, но никога не гасне. Тя при всичките условия на Живота ни – и при падане, и при ставане, е еднаква.

Знаете ли кога се вижда тя? Не когато сте щастливи, но когато се намирате в най-голямото отчаяние, изоставени от всички, когато всичко е загаснало на вашето небе.

Тогава далече някъде във вашето съзнание тази Светлинка блещука на вашия хоризонт, показва пътя, по който трябва да се стремите.

Там е Бог!

Ако виждате тази малка Светлинка, това показва, че вие се движите по посока към Божественото.

Тази малка Светлинка е Божественото, която бди над вас всеки момент. Нея никой не може да угаси – нито бури, нито отчаяние, нито неверие, нито адът.

Тя е единствената реална Светлинка, която дава Живот.

Всеки я има. Някой път казвате: "Загасна моята светлинка." Не, тя не е загаснала, но вие сте обърнати с гърба си към нея. Обърнете се и ще видите, че тя е там.

Искате ли да се развивате правилно, вие трябва да бъдете отворени към Бога. Тогава ще имаме туй, което в Божествената наука се нарича influx, т.е. вливане на Духа в човека, втичане от Бога в човека.

Това обяснява какво се нарича вътрешно ръководство.

Учителя казва:

За всичко, което ви се изпречи на пътя, ще се попитате вътре в себе си как да постъпите и след това ще бъдете смели и решителни.

Постъпвате ли съобразно с този закон, цялата Разумна Природа е с вас, всички Разумни същества са с вас. Те ще оправят вашия път.

Космичната Мъдрост ръководи и направлява хората.

И всички нещастия идат от това, че те не вярват и не слушат това вътрешно ръководство.

Човек трябва да слуша този глас на Мъдростта в себе си, за да избегне внушенията на нисшите сили.

Когато се научите да слушате гласа на Мъдростта в себе си, вие сте близо до Истината и до вратата, която води към познаване на Реалността.

Не се съмнявайте никога в ръководството на Мъдростта.

За да върви човек в пътя на Мъдростта, трябва да се довери на нейния глас, който говори в самия него, и да тръгне смело и решително, за да не дава път на отрицателните сили, които предизвикват в него процес на разлагане и ферментация.

Великото Разумно начало говори на човека едно и също нещо най-много три пъти, и то по три различни начина: първи път ще го каже на ума му, втори път – на сърцето му, и трети път – на волята му.

Няма по-хубав говор от тихия глас на Бога. С него всички въпроси лесно се разрешават.

Когато Бог ти говори, ще забравиш себе си и ще освободиш сърцето си от всичко отрицателно. Ще заприличаш на бистър изобилен извор. Всеки, който пие от него, ще се радва на това, което тече.

Когато човек не последва Божествената мисъл, която го е посетила, идва страданието. Той изгубва добрите условия.

Учителя казва:

С отказването да изпълните каква да е добра мисъл вие всякога се понижавате, средата става все по-груба и по-груба, докато най-сетне вашата воля се парализира и вие ставате играчка на съдбата, т.е. на външните условия.

И тези условия идват по единствената причина, че не сте послушали Разумното сърце.

Светлината не иде от Слънцето непрекъснато. Тя иде на вълни.

По същия начин работи и Божественият Дух върху човека. От Духа периодически идват подтици в човешката душа – Божествени подтици. Те подтикват човека напред.

Всеки Божествен подтик събужда в човека нови сили, дава възможност за нови постижения, носи нови идеи.

Това е великата работа на Духа върху човека!

Учителя казва:

Обръщайте внимание на малките подтици във вас и ги следвайте.

Всяка велика мисъл се нуждае от малките подтици.

Те раждат във вас една велика идея.

В Своите беседи и лекции Учителя изтъква важността на малките подтици в Живота.

Той казва:

Минаваме край някоя вадичка и гледаме, че се дави мравка, но понеже сме заняти с една философска мисъл, не ѝ обръщаме внимание.

Трябва да се спрем и да ѝ помогнем.

Трябва да се спираме пред най-малките и да им помагаме. Имаме ли желание да помагаме на малките, ще се създадат условия да помагаме и на по-големите.

Не помогнем ли на тази малка мравчица, с това ще изгубим добрите условия, които бъдещето носи.

Според постъпката ви в този момент ще се определи вашият бъдещ живот.

МЕТОД ЗА РАБОТА

През човешкото съзнание минават разни мисли. Как човек ще знае техния произход, стойност и значение?

Тези мисли могат да идват от висшите Божествени светове или от нисшите неорганизирани светове. Как човек ще познае от кой свят идат те?

Учителя казва:

Ако една мисъл, една идея ви посети и внесе във вас Радост, Светлина, Мир, лекота, тя иде от Божествения свят, отгоре.

Ако внесе във вас смут, скръб, тъмнина, страх, безпокойство и тревога, тя иде от долните сфери, от нисшите светове.

За да ви помагат Висшите Напреднали същества, трябва да имате техните Добродетели.

За да не ви пакостят нисшите същества, не трябва да имате техните слабости.

Това е един метод за работа.

Новото – това са Разумните Напреднали души, които идат сега да помагат на своите братя.

Старото – това са изостаналите души, които гледат да объркат човека, да използват неговия живот.

ЗАКОН ЗА РАЖДАНЕ НА БОЖЕСТВЕНИТЕ ИДЕИ В ЧОВЕКА

Раждането на една Божествена идея в човека се предшества от родилните мъки на страданието.

Човек страда по три причини – защото не мисли право, не чувства право и не постъпва право.

При страданието изгарят всички погрешни мисли, схващания и желания.

Човешката душа се пречиства и става възприемчива към Божествените идеи.

Страданието не е вечен закон за раждане на нови идеи в човека. Този закон се отнася само за сегашната фаза на човешкото развитие.

В бъдеще, когато стане съвършен, в човека ще се раждат нови идеи, без да минава предварително през страдания.

Тъй е с Напредналите същества, които са над човешката степен на развитие.

ВРЪЗКА МЕЖДУ ЧЕТИРИТЕ ВИДА СЪЗНАНИЕ

Всяка Божествена идея се праща в човека от свръхсъзнанието и постъпва в човешкото подсъзнание.

Оттам преминава в съзнанието и от съзнанието – в самосъзнанието. И ако човек не приеме тази Божествена идея, тя се отправя пак в свръхсъзнанието.

Последното започва да работи, разглежда причините за несполуката и ги отстранява. След това тази идея, това желание отново се праща в подсъзнанието, което създава благоприятни условия за реализирането му. Оттам отново минава през съзнанието в самосъзнанието.

Това става периодически, през известни промеждутъци от време.

Това се повтаря дотогава, докато тази Божествена идея се приеме от човешкото самосъзнание и се реализира – даде своите плодове.

ВЪВЕДЕНИЕ В БОЖЕСТВЕНИЯ ЖИВОТ

Най-великото в света е молитвата. Тя ни свързва с Вечното. Тя е въведение в Божествения живот. Чрез нея ще научим вътрешния смисъл на свръхсъзнателния Живот.

Да се молиш, това значи да се самоопределиш в идеите си. В този смисъл молитвата е самоопределяне. Тя е най-силният акт в човешкия Живот. Тя концентрира човешката мисъл, човешките чувства и човешката воля в едно. Тази молитва е мощна. Тя върши чудеса.

Учителя

Молитвата трябва да се схване като велик метод за организиране на човешките мисли и чувства, за събуждане на заложбите и дарбите в човека, за разцъфтяване на човешката душа. Молитвата и съзерцанието трябва да се възприемат като закон за растежа на човешката душа.

Учителя казва:

Животът на гения, на Учителя или на светията отначало докрай представлява само молитва. Да се молиш, това значи да обърнеш ума, сърцето, душата и Духа си към Великото Разумно начало. Ако човек огрубява, това се дължи на факта, че той рядко си спомня за Първичната причина. Искаме ли да бъдем благородни, ние трябва да си спомняме за Бога като Същина, която протича през нас.

Няма по-велико нещо в Живота на човека от молитвата. Тя трябва да включва в себе си качествата на Любовта, на Мъдростта, на Истината, на Правдата, на Добродетелта, на Милосърдието и на ред още Добродетели. Молитвата не е нищо друго освен правилно произнасяне езика на Любовта. Отидете ли при Бога с такава молитва, вие ще приличате на дърво с узрели плодове. Животът се заключава именно в молитвата. Престане ли човек да се моли, и Животът изчезва. Има хора, на които молитвата се излива свободно. След такава молитва лицата на тези хора просияват, засмиват се. Същевременно и в душата им става някаква промяна.

Постави ли човек Доброто за основа на своя Живот, той ще забележи как способността му да се моли ще се яви като естествен резултат на Живота. Тогава душата на човека ще цъфне като дърво с хиляди благоуханни цветове. Когато човек изпадне в молитвено разположение, зло не съществува за него. Той е разположен към всички. На всичко се радва, за всичко благодари. Като гледа как червеят пълзи, той се спира пред него, иска да му помогне с нещо. Като погледне към някое дърво, на което вятърът люлее листата, той изпитва разположение към него, пожелава да му помогне. Пред този човек всичко оживява. Той вижда навсякъде Божия Дух, Който работи и помага. Това събужда в него подтик и той да работи.

При молитвата човек учи небесния език.

При молитвата човек общува с Бога, приема Божествения живот и Божествените идеи. При истинската молитва човек поне за един миг трябва да преживее едно Божествено състояние.

Без размишление за великите и красиви неща не можете да се повдигнете.

Молитвата е призоваване на Бога да ни научи да мислим право. Щом Господ дойде, Светлината ще блесне в ума ви. Тогава и най-трудните задачи се разрешават лесно.

ЗАКОН ЗА СЪБУЖДАНЕ И ОБНОВЯВАНЕ

Събуждането на човешката душа се определя от благодарността на човека.

Само онзи може да се събуди, който е благодарен за всичко на Великата разумност, която работи в света.

Човек, като благодари на Бога, Доброто ще си остане Добро, а злото ще се превърне на Добро.

Това е закон за освобождение на човека от всички мъчнотии и страдания.

Това е закон за превръщане на отрицателното в положително.

Като благодари, човек всеки ден ще получава нещо ново. Ще се обновява.

За отношението на човека към природните блага важи следният закон:

Ако ги оцени, те ще останат и ще се увеличат.

Ако не ги оцени, ще си отидат.

А мерило дали ги е оценил е благодарността.

Един закон гласи:

Ако при неприятност човек запази своя Мир, тя ще си отиде. Ако прояви ожесточение, тя ще се увеличи.

Близък до този закон е и следният:

Когато човек е доволен, напредва, понеже привлича положителните сили на Природата към себе си.

Щом е недоволен, свързва се с отрицателните сили на Природата. Тогава той е в човешкия порядък.

Доволен ли е, той е в Божествения порядък.

ОРГАНИЗИРАНЕ НА ДУХОВНОТО ТЯЛО

Духовното тяло на човека не е още организирано. По тази причина човек още не е господар на своя вътрешен, душевен живот.

При една пречка, при една неприятност той изгубва равновесието си, своя вътрешен Мир.

Когато Духовното тяло на човека се организира, той запазва равновесието си, Мира си при всички условия на Живота. Отвън може да се вълнува, но неговото вътрешно равновесие не се нарушава.

С организирането на Духовното тяло човек се събужда в Духовния свят. Излиза от ограниченията на средата, в която живее.

Учителя посочва следните методи за организиране на Духовното тяло:

Любов, служене на Бога, молитва и медитация.

БОЖЕСТВЕНАТА УСМИВКА

Когато постъпваш добре, ти си в хармония с Разумната Природа. Тя е благосклонна към теб. И тя ще ти се изяви.

Учителя казва:

Когато направите Добро, човекът, когото срещнете, без да знае какво сте направили, ще ви се усмихне.

Бог ще ви се усмихне чрез него.

В деня, в който изпълните една Божествена мисъл, всички ще ви се усмихнат – и дърветата, и животните и хората, и ще ви кажат: "Много хубаво нещо е това."

ЗАКОН ЗА ВЪЗЛИЗАНЕ

В духовния живот който не се качва, слиза.

Ако всеки ден не правиш усилия да се качваш, ще почнеш да слизаш.

Има едно течение в Природата, което слиза надолу. То ще те повлече.

Тук важи следното правило: всеки ден трябва да превземаш Царството Божие.

Ако имаш Любов, Мир и Радост, всеки ден трябва да ги извоюваш отново с усилие. Иначе постепенно и незабелязано ще се отдалечат от теб.

ЗАКОН ЗА МИСЛИТЕ, ЧУВСТВАТА И ПОСТЪПКИТЕ

Всичко, което излиза от теб, ще се върне пак при теб.

Учителя

Когато човек проговори срещу високи канари, гласът се връща като ехо към него.

И всяка мисъл, чувство или постъпка – добра или лоша, излязла от човека, извършва един кръг в света и се връща при него с придатък.

Добра мисъл, изпратена от човека, като се върне при него, ще го повдигне. Лоша мисъл, изпратена от него, като се върне, със своето разрушително действие ще го спъне.

ЗАКОН ЗА ВЗАИМОПОМОЩТА

Ние живеем в един разумен свят.

Когато се наведеш и подадеш ръка на някого, който е по-долу от теб, за да го повдигнеш, създава се възможност Същества, по-горни от теб, да се наведат към теб и да ти подадат ръка, за да те повдигнат.

ТОНИРАНЕ

Любовта е най-мощният трансформатор на силите.

Който не може да превърне отрицателните сили в себе си в положителни, не разбира законите на Природата.

Учителя

Тонирането е влизане в пулса на Божествения живот, влизане в ритъма на Живота в Природата.

Учителя дава много методи за тониране и за трансформиране на състоянията. Той казва:

По някой път, когато сте скръбни, направете услуга някому и ще ви мине неразположението.

Ако имате причина за плач, идете при тези, които плачат, и като изтриете техните сълзи, ще се изтрият и вашите.

Когато човек е обезсърчен, обезверен, нека намери някой по-обезсърчен от него, да му направи услуга и ще стане радостен.

Когато правиш Доброто, Великото Разумно начало се изявява чрез теб и ще ти остави своя Мир, Радост и Хармония.

Учителя дава и много други методи за тониране и трансформиране на състоянията. Когато човек е гневен, у него има излишни, разрушителни енергии. Тогава нека отиде да копае земята. Така той ще ги прати в земята и ще се успокои. Или може да реже дърва. Така ще похарчи тия енергии и ще дойде до вътрешна хармония.

Други методи за тониране, които дава Учителя, са музиката, молитвата, екскурзии в планината и др.

ВЪНШЕН И ВЪТРЕШЕН ЖИВОТ

Учителя формулира следния закон:

Когато човек извърши нещо в Природата, аналогичен процес става и във вътрешния му свят – в света на неговите мисли, чувства и воля.

Един пример: когато отивахме на планината, Учителя ни насърчаваше да поправяме, да чистим изворите, да ги украсяваме. Така ние внасяме ред, хармония, чистота и красота в тях.

Аналогичен процес се извършва и в нашите мисли и чувства.

Този метод има широко приложение.

ВРЪЗКА С ЦЕЛОКУПНИЯ ЖИВОТ

Някой път изпитвате скръб, понеже някъде в света един човек е нарушил великия закон на Доброто.

Друг път изпитвате Радост, понеже в някоя част на света един човек е изпълнил малкия закон на Доброто.

Учителя

Когато човек прояви Доброто, хиляди други хора в света, които са сродни нему, ще добият подтик да направят Добро. Когато човек направи престъпление, пак множество хора, сродни нему, ще добият подтик да сторят същото. Ето защо човек със своите мисли, чувства и постъпки е отговорен, понеже това се предава и на другите.

Учителя казва:

Ти отиваш при една бедна вдовица да ѝ помогнеш. С това даваш подтик на хиляди хора да направят Добро. Това е закон. В даден момент ти не си изпратен при всички бедни, а само до един. Ти си едно звено в Природата. И ако ти се откажеш да вървиш напред, то мнозина не ще се мръднат.

Щом извършиш престъпление, всякога ще почувстваш скръб в душата си. Същото ще почувстваш, ако извършат престъпление други хора, които са в същото поле. Следователно скръбта, която съществува в света, в много случаи е признак за известно престъпление, което е извършено.

Някой казва: "Много тежко, мъчно ми е днес." Скръбно ли ви е, ще знаете, че или вие сте извършили престъпление, или някъде по земното кълбо някой е извършил такова.

СЛЕДВАНЕ МЕТОДИТЕ НА РАЗУМНАТА ПРИРОДА

Всички трябва да се ползваме от методите на Разумната Природа. Следване методите на Природата – това е един от основните принципи на Новото учение. Навсякъде Природата ни учи как да работим. Изследвайте методите на Природата, начините, с които тя си служи.

Учителя

Природата е великият източник на Знание. Всяко явление в нея кара човека да мисли с възторг за нейното величие. Тя е вечно млада, с неизчерпаем, бликащ Живот. Всяко най-малко отклонение от нейните закони води към страдание. Всяко съгласуване с тях води към Сила, Радост и творчество.

Трябва с благоговение да учим уроците, които тя ни дава. Тя е най-великата учителка, най-великата възпитателка.

Учителя казва:

Изучавайте езика на Природата, защото в този език ще намерите скрити ония велики закони, които трябва да приложите и в своя Живот.

Тя е изпитвала и изпробвала методите си в течение на милиони години. Те са сигурни, понеже са пропити от една велика Мъдрост. Ето защо внимателно трябва да изучим нейните методи и да ги приложим в нашия живот. Ще дадем само няколко примера за пояснение.

В Природата ритъмът е всеобщ закон. Виждаме го в смяната на деня и нощта, в смяната на годишните времена, в приливите и отливите, в ритъма на сърцето, в дишането и прочее.

Този метод на Природата може да се приложи и навсякъде в човешкия живот. Например в дишането, работата, мисленето.

Ябълката пуска в почвата корените си, нагоре – стъбло, листа, цветове и плодове. Коренът пуска разклонения във всички посоки, изтегля от почвата хранителни материали и ги праща нагоре към листата, където се обработват с помощта на слънчевата светлина. Получените обработени материали се пращат навсякъде да хранят всички растителни части. От узрелите плодове на ябълката се ползват всички.

Методът на ябълката е приложим в човешкия живот. Корените на растението можем да сравним с материалния живот на човека, а стъблото – с духовня му Живот. Човек ще бъде в досег с материалния свят, с материалните сили и закони, ще ги изучава, но всичко това ще се оплодява от Светлината, която иде от висините на Духа. И както ябълката предлага плодовете си на всички, които минават край нея, тъй и човек ще употреби дарбите и Добродетелите си за благото на всички.

ЗАКОН ЗА РАСТЕЖА

Божественото винаги започва с малкото и постепенно го разработва.

Това е методът, който човек трябва да следва.

Човешкият метод е да се започва с голямото и накрая да се свърши с разочарование и крах.

Всяко начинание Учителя започваше в микроскопически размер и то после, по естествен начин, по закона на развитието се разрастваше.

ПОЗДРАВЪТ

Когато срещнеш човек и го поздравиш, това да не става механично.

Поздравиш ли го външно, вътрешно да не бъдеш пасивен, но активен.

Учителя казва:

Изпрати към него Светлината, която излиза от твоята душа.
Тази Светлина да озари неговата душа.
В тази Светлина виж Красотата на душата му.
Почувствай благоговение към свещеното, което живее в него.
Изпрати му тогава своята Любов!

ФИЗИЧЕСКИ И ДУХОВЕН СВЯТ

Учителя казва:

Физическият свят е проявеният свят, а Духовният – непроявеният.

Като казвам непроявен, това не значи, че той не съществува, но че още не се е оформил за нашите сетива.

Той е извън нашите сетива.

Но този Духовен свят е причина за всичко, което става на Земята.

МАКРОКОСМОС И МИКРОКОСМОС

Понеже човек е създаден от силите на целия Космос, затова се нарича микрокосмос.

Учителя казва:

Малкият свят или микрокосмосът е подобен на големия свят.

ЗАКОНЪТ ЗА ПРЕРАЖДАНЕТО

Учителя казва:

Човек дохожда много пъти на Земята, а не само един път.

Колко пъти дохожда? – От него зависи.

Обикновеният човек се прераждa средно на всеки 45 години.

Ако той слиза на Земята да се учи, Разумните същества му определят в кое семейство ще се роди. Той няма свободен избор. Ако човек идва на Земята съзнателно, за да помогне на хората, той има свободен избор да се роди, дето иска.

Колкото по-напреднал е човек в развитието си, толкова по-голяма свобода има при слизането си на Земята.

Гениалните хора и светиите идват рядко на Земята, когато човечеството отбелязва епоха в своя живот.

Великите Учители идват на Земята през всеки 2000 години. Те внасят голямо преобразувание в човешкия живот.

ЕВОЛЮЦИЯ И ПРОЯВА

Учителя казва:

Прекъснете ли връзките си с Божията мисъл, вие влизате в човешкото, в законите на еволюцията.

Свързани ли сте с Божественото, вие влизате в света на Божиите прояви.

Щом сте силни, вие влизате в проявите на Божествения свят, в закона на вселяването.

Щом сте слаби, вие влизате в закона на въплътяването, слизане в материята.

Някои казват, че само чрез еволюция могат да се постигнат човешките идеи. Тъй е, но еволюцията е за слабите хора, а не за силните.

Божественото трябва да вземе надмощие над човешкото.

ЗАКОН ЗА ПЕРИОДИТЕ В ЧОВЕШКИЯ ЖИВОТ

Един закон определя връзката между първите и последни периоди в човешкия земен живот.

Този закон обяснява защо някои хора при дълбока старост стават мъдри, озарени са от вътрешна Светлина, а други при старост се вдетиняват.

Законът гласи: когато в първите периоди на човешкия живот са посети красиви, Божествени семена в човека, в последните периоди те дават своя плод – мъдрост, просветление, озарение.

Ако в първите периоди на своя живот човек е живял безидейно, не са посяти в него възвишени идеи. Такъв човек обеднява на старини в душевния си живот.

МУЗИКА, ДВИЖЕНИЕ И СЛОВО

Учителя формулира следния закон:

Една свещена дума, едно свещено изречение има дълбоко действие.

Ако тези думи са придружени с мелодия и съответни движения, действат по-мощно – повече природни сили вземат участие.

ГРЕДАТА

Извадете тази греда, т.е. частната собственост, от окото си.

Христос казва: "Извадете от вашето око тази собственост, за да се оправи светът." Тогава малките спънки, малките сламчици ще изчезнат.

Кое е новото, което се очаква? Какво носи Новият живот, какви блага носи той? Той превръща гъсеницата в пеперуда; освобождава човека от идеята за частната собственост. В Божественото право няма никаква собственост.

Който разбира Любовта, порядъка и смисъла на нещата, дохожда до такова разширение, че всичко в света счита за свое, а всичко свое – за притежание на Бога.

Учителя

На 18 май 1919 г. Учителя държа една важна беседа – *Гредата*. В нея Той разгледа следния стих: "Извади първо гредата от своето око и тогава щеш чисто виде, за да извадиш сламчицата от братовото си око" (*Евангелие от Матей 7: 5*).

Учителя казва:

Ако има нещо, което спъва нашия Живот, то е учението за собствеността. Греда в окото си има този човек, на когото окото е съсредоточено във физическия свят, потънал е съвършено в материята. Христос казва: "Извади гредата от своето око, а греда са ревността, подозрението, омразата, алчността, завистта и прочее. На всички тези чувства основата е желанието за частна собственост. Гредата – това е частната собственост. Ако ме попитат кога ще се оправи светът, ще отговоря: когато се извади тази греда от окото ви. А кога ще се извади тази греда? Когато се възцари Любовта.

Човек има право да обработва земята, но не да я обсебва. Това изисква Бог от нас. Това изисква Любовта.

Частната собственост е едно зло.

Ако обичаме братята и сестрите си, можем да разполагаме с това, което те имат. Ако не ги обичаме, явява се законът за частната собственост. Частната собственост е дошла, когато Любовта е престанала да действа.

Христос казва: "Който намери частната собственост, ще изгуби себе си, живота си, а който изгуби частната собственост, ще придобие живота си." Който е напуснал учението за частната собственост, той се приближава към Вечното начало и към бъдещата култура, а който вярва в частната собственост, той се отдалечава от Вечното начало.

Учителя казва:

Нищо не считай за свое.

Реално е само това, което не може да се отнеме. Нещо, което всеки може да отнеме, не е реално. Едничката собственост значи на човека са неговият Дух, душа, ум, сърце и тяло. Човек има тяло, което ще остане, след като умре. Сегашното тяло е временно, чуждо.

Когато проявиш известни дарби, когато имаш известно постижение, не считай, че ти си ги постигнал, понеже хиляди същества са ти помагали, за да ги постигнеш. Ти дължиш безкрайно много на цялата Разумна Природа за всичко, което имаш и което проявяваш. Всичко дължиш на Великото Разумно начало. Това е мистичната вътрешна страна на смирението.

Който търси своята слава, ще бъде роб на условията.

Който търси Божията слава, ще бъде свободен.

ДИШАНЕ

Хората днес дишат механически. Така те не могат да се свързват с живите и разумни Сили, които проникват въздуха, и да ги приемат.

Учителя казва:

При дихателните упражнения трябва да участва съзнанието.

Тогава дишането може да стане метод не само за укрепване на здравето, но и за усилване на ума и волята, за облагородяване на сърцето, за усилване на паметта, за развитие на дарбите и Добродетелите, за подобрение на гласа, за събуждане на висшата човешка природа.

Дишането е едновременно физиологически и психически процес. Не участва ли Любовта при дишането, човек не може да има постижения.

Същото се отнася и до възприемане на светлината, водата и храната.

Учителя казва:

Храненето може да стане цяла наука за възпитание.

И Учителя е дал множество закони и методи за възприемане на светлината, въздуха, водата и храната.

ТЯЛОТО Е ИЗРАЗ НА ПСИХИЧНИ СИЛИ

Истинското Знание седи в това, да схванем, че всички наши удове, както и цялото ни тяло, са проекция, израз на психични сили.

Учителя

Учителя в много лекции и беседи е разглеждал формата на черепа, чертите на лицето и тяхната връзка с душевния живот. Той е дал в това отношение изобилен материал. Ще приведем някои важни съотношения:

Ако ширината на главата е по-голяма от дължината, това показва, че в този човек преобладава животинската любов. Под ширина на главата се разбира разстоянието по права линия от едното ухо до другото.

Ако от ушния отвор прекараме радиуси към предната и горната част на главата, то от дължината на тези радиуси ще можем да съдим коя природа е по-силна в човека (*виж фигурите*). Ако радиусът *OA* е по-голям от другите радиуси, в човека преобладава физическото естество. Ако радиусът *OB* е по-голям от другите, човек е разсъдителен, повече мисли. Ако радиусът *OC* е по-голям от другите, преобладава висшата морална природа.

Дължината на радиусите определя също и степените в интензивността на Любовта.

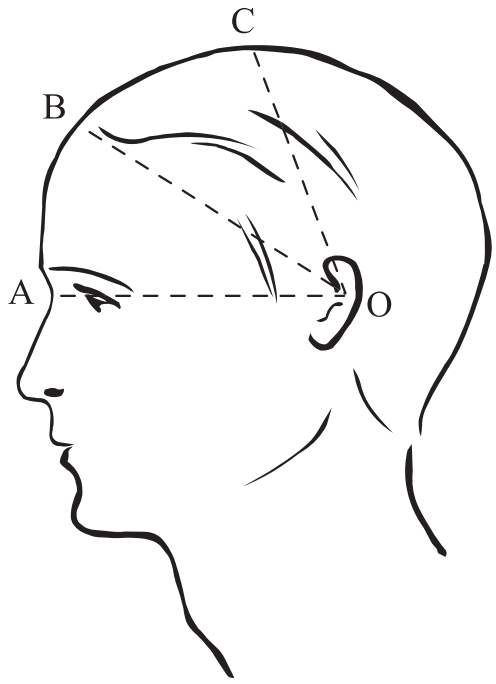

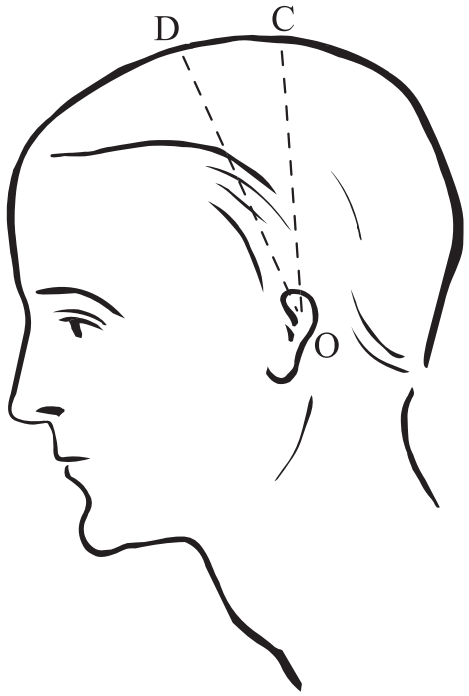

Ако от ушния отвор прекараме радиус до горната точка на главата и друг радиус до темето, то първият радиус (*OD*) е линия на моралните чувства, а вторият (*OC*) – линия на личните чувства. Ако *OD* е по-голям от *OC*, в човека преобладават моралните чувства. Ако *OC* е по-голям, преобладават личните чувства.

Учителя казва:

Центърът, който се намира на горната част на главата, показва, че в света съществува Любовта – Любов към Великото Разумно начало.

Ако мислено съединим двата ушни отвора с хоризонталната линия *AB* и мислено спуснем перпендикуляр *MN* от горната част на главата към тази хоризонтална линия, то дължината на този перпендикуляр определя силата и качеството на моралните чувства.

У този, у когото има Любов към Бога, главата расте нагоре.

Ако Любовта към Бога у някого е развита, но той умствено е неразвит, тогава се ражда фанатизмът; неговата любов е сляпа, понеже не е свързана с човешкия ум. Когато това чувство е свързано с ума, то се проявява правилно. Такъв човек е нежен, досетлив и учтив.

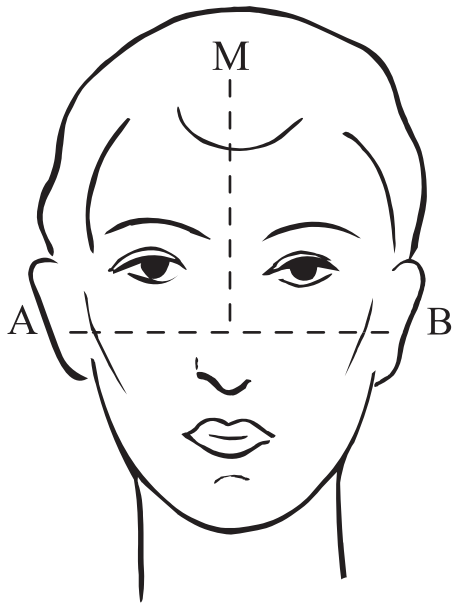

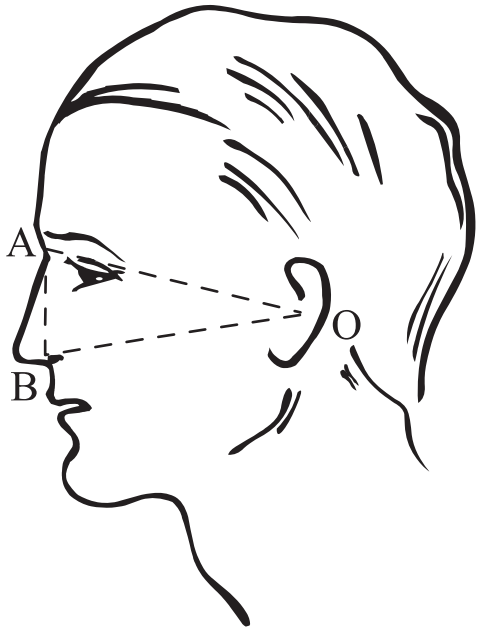

Ако от ушния отвор прокараме две линии – едната до горния край на носа (*OA*), а другата – до долния край (*OB*), ще се образува ъгъл.

От върха на носа спускаме перпендикуляр *AB* към линията *OB*. Колкото този перпендикуляр е по-голям, толкова интелигентността е по-голяма.

Ако разделите лицето на моралния тип на три части – чело, нос и брада (от долния край на носа до края на брадата), те трябва да имат еднакви размери.

Защото, ако челото е по-голямо, например 7 сантиметра, носът е 6 сантиметра, а брадата – 4 сантиметра, то ще имате един неустойчив характер. Той мисли хубаво, чувства хубаво, но не прилага.

Някой път може да имате обратното: чело – 4 сантиметра, нос – 6 сантиметра, а брада – 7 сантиметра. Значи тук преобладава влиянието на волята. Този човек малко мисли, но много върши. Той като се добере до някоя идея, крива или права, ще я приложи в живота си.

Срещате един човек, който има нос, дълъг 3 сантиметра и широк 2 сантиметра. Друг има нос, дълъг 4 см и широк 2,5 сантиметра. Трети има нос, дълъг 5-6 сантиметра и широк 3 сантиметра. Тези хора имат различни характери. Характерът им се определя от дължината и широчината на носа. Дължината на носа показва развитието на ума, а широчината на носа – развитието на сърцето.

Учителя казва, че човек трябва да работи върху лицето си като художник. Някой може да работи върху челото си, друг – върху носа си, а трети – върху брадата си.

Ако за две години човек може да продължи линията на брадата си с един милиметър, това показва, че той има воля.

У някого носът е тесен. Това показва слабо дишане. Като усили дишането си, ще разшири по този начин носа си с 1-2 милиметра. Дължината на носа се изменя по-мъчно от ширината.

КУЛТУРАТА НА МЪДРОСТТА

ЗНАЧЕНИЕТО НА МЪДРОСТТА ПРИ СЪГРАЖДАНЕТО НА НОВАТА КУЛТУРА

Само Мъдростта може да ръководи в Живота.
С нея можем да бъдем силни.
Само Божественото знание на Живата наука носи сила.
Има една велика наука, с която можем да изправим живота си.
Мъдростта е цел и смисъл на човешкия Живот.
Божията Мъдрост е условие за добиване на Вечния живот.

Учителя

Хората трябва да влязат в хармония с Природата.
Учителя казва:

Всички трябва да учат езика на Природата и да видят какво пише тя.

Някои казват, че Земята е ад. Да, но тя може да бъде място на Радост, ако животът се нареди в хармония със законите на Природата.

Всяко същество, което не върви в хармония със законите на Природата, се изражда.

Който мисли, че може да измени законите на Природата, ще се намери в положението на откъснат лист, който ще увехне и на мястото му ще се яви друг, по-достоен.

Тази дисхармония показва, че вашият живот не е в съгласие с онези велики закони, които регулират Битието и Разумния живот.

Само когато изучаваме Божествената Мъдрост, ще бъдем в състояние да разбираме Истината, да станем господари на положението и само тогава ще можем да преобразим Живота си.

Мъдрият може да запази енергиите на своя организъм и тяхното равновесие, да запази онова, което е придобил, и да се стреми към нещо ново.

Светът преминава вече в една нова култура. Всичко старо ще се стопи.
Учителя казва:

Не вярвайте, че сегашната култура може да ви спаси.

Тя е затвор. Аз ви казвам: излезте от този затвор.

Нито в яденето има днес култура, нито в жилищата, нито във философията.

Че е така, показват страданието и болестите, които съществуват.

Хората, които не дават път на Мъдростта да ги ръководи в Живота, започват да създават човешки закони за индивидуалния и обществен живот.

Това е тяхната етика или морал за обществения и правов живот.

Но от наше гледище законите, които обслужват или регулират Живота на хората, съществуват само в Природата.

Сегашните правила на хората са лишени от Мъдрост и са чужди на Живота. Те не са проникнати от Духа на Любовта, която обединява всички хора в едно органическо цяло.

Само чрез Мъдростта могат да се оправят нещата. За да се оправят те, изисква се Разумност. А Разумността има връзка с Мъдростта.

Учителя казва:

Истинското Знание има отношение към Божествения живот – към подсъзнателния и свръхсъзнателния живот.

Знанието всякога носи щастие в себе си. То огражда щастието. Огражда здравето. Огражда малките придобивки на човека.

Ако Знанието не може да огражда тия неща, то няма никакъв смисъл.

Знанието представлява възможностите на човешката душа.

Хората трябва да се стремят към онова Знание, което носи Свобода на Духа и разширение на душата.

Знае онзи човек, който прилага в живота си правилата и методите на Разумната Природа и може да изкара от тях нещо реално, с което да подобри своето положение.

Знае онзи човек, който може да запази своето щастие, здраве, дарбите на своята душа, силите си, както и всичко благородно и възвишено в своя Дух.

Теориите на новите учени са заимствани от тази велика книга на Живота, написана още преди създаването на света.

Истинско Знание е това, което има приложение в Целокупния живот – външен и вътрешен – и може да преобрази човека.

Знанието, което дава Учителя, има приложение. То има сила да преобрази света.

Когато се яви в света Велик Учител, той носи нещо най-съществено, което е вложено в Живата Природа.

Има инволюционна и еволюционна наука.

Първата е добита през инволюционния период, т.е. при слизането на човечеството. Втората е добита през еволюционния период.

Тя иде по закона на Любовта.

Тя сега влиза в света.

Нова мисъл иде сега в света – мисъл, проникната от Любовта.

Методите на инволюционната наука са били добри за инволюционния период, но за еволюционния период са нужни други методи.

В основата на еволюционните методи се туря Любовта като изходна точка.

Учителя казва:

Като изучаваме Разумността в Природата, ще видим какво е мислил Бог.

Чрез изучаване на Мъдростта ще намерим Бога и ще Го познаем.

ЛЮБОВТА И МЪДРОСТТА

Човек трябва да работи едновременно с Любовта и Мъдростта, за да се освободи от вътрешното робство, в което се намира. Това е великата задача на Живота.

Учителя

Днес всички хора живеят в изключителна епоха, която ще се ознаменува с пробуждането на човешката душа.

Бъдещето е в ръцете на новия човек.

Сегашното проявление на Бога ще бъде побратимяване на всички хора.

Учителя казва:

Нашият съвременен живот е засегнат от друга Култура, по-висша от сегашната. С нея сме дошли в съприкосновение.

И тая Висша култура действа вече върху нашето съзнание. Първото нещо, което показва, че сме под влиянието на тази Висша култура, е увеличението на страданието. То показва, че става едно коренно преустройство на Живота.

Мъдростта представлява дълбоко знание за законите в Живата Природа. Тя съдържа и методите за приложението им. Или накратко можем да кажем: в Новата култура Любовта ще бъде принципът, който обединява, а Мъдростта ще посочи методите за приложението на Любовта в Живота.

Учителя казва:

Любов без Мъдрост не може. И Мъдрост без Любов не може. Те са неразривно свързани.

Любов без Мъдрост не значи нищо. И Мъдрост без Любов – също.

Разумността е хармонично съчетание на Любовта с Мъдростта.

Някои проповедници ще кажат, че човек има нужда от Любов, а не от Знание.

Някои философи ще кажат, че на жената трябва Любов, а на мъжа – Знания.

Това са твърдения, които не могат да подобрят човешкия Живот.

Човек се нуждае от Знание и от Любов.

Виждаме последствията, когато Знанието, Мъдростта се употребява, без да е развита Любовта.

Днес научните открития се използват за създаване уреди за унищожение, за изтребление във време на война.

Учителя казва:

Всеки, който придобие Мъдрост и злоупотреби с нея, прелюбодейства.

Знанието, Мъдростта чрез Любовта ще се използва в положително, а не в отрицателно направление.

Причината на сблъсването между хората е вътрешната тъмнина, която съществува в техните умове.

Само Любовта и Светлината, които Новата култура носи, са в състояние да направят нещата ясни.

Когато те влязат в едно общество, учат хората как да живеят братски.

ЛЪЧИ ОТ СВЕТЛИНАТА НА МЪДРОСТТА

ПРИТЧИ ЗА МЪДРОСТТА[27]

Що е Мъдрост? Ето вземи тази книга с формулите и я изучавай. Ето погледни това езеро, тази река, това море! С три думи може да се отговори на този въпрос: наблюдавай, изследвай, учи!

Всеки стар възглед е или коренче, или цвят от цялото дърво и той е точно на своето място. Без него дървото не може да живее. Обаче едно е важно: дървото не може да живее само с това коренче, нито с този лист, нито с този цвят. Нови коренчета, нови листа са нужни за това дърво, за да продължи новия си живот. Това са новите възгледи за Живота. Между едните и другите няма никакво противоречие. Всяко нещо е ценно на времето си и на мястото си. Благодарете на Бога за старите възгледи. Благодарете на Бога и за новите си възгледи.

Не внасяй невежество в Знанието.

Не се обезверявай във Вярата си.

Не узаконявай робството в Свободата.

В Божествената школа неспособните ученици заемат първо място, а способните, даровитите заемат последно място. Христос е казал: "Първите ще бъдат последни, а последните – първи."

Истинското Знание се заключава само в това, което човек може в даден момент да направи и да приложи. Всяко знание е полезно и приложимо за нас само тогава, когато то минава през три свята – през физическия, Духовния и Божествения.

И тъй, всичко е в приложението на нещата.

Кой прилага? Прилежният, способният ученик прилага. Прилежният ученик учи малко, прилага много. Прилежен ученик е онзи, който учи от любов към Знанието.

Външният свят е сбор от символи, чрез които трябва да се изучава вътрешният свят.

Външните процеси имат различен произход от вътрешните.

Когато човек откъсне една круша, първо той трябва да я разгледа, да ѝ се порадва, да благодари на Бога и след това да я изяде.

Веднъж живееш на Земята, имаш нужда от водата, от въздуха, от светлината, от вятъра, от всички растения, животни и хора. Благодарете на Бога за всичко, което ви е дал.

Силата и величието на човека седи в приложението на Божия закон. Според Божия закон човек трябва да постъпва спрямо другите хора така, както постъпва спрямо себе си. Най-съвършената постъпка е тази, когато човек постъпва спрямо другите хора така, както Бог постъпва спрямо тях, т.е. както Бог ги държи в ума Си.

В ума на Бога всеки човек заема определено място. Няма по-велико нещо за човека от това, да съзнава, че той заема в ума на Бога едно почтено място.

Съзнава ли това, щом се обърне към Бога с молба за нещо, молитвата му ще бъде приета.

Ти си едно малко семенце, което Бог посажда в земята. След време ти сам ще видиш какво е излязло от теб. Дръжте се за малките деца, за малките, дълбоки, скрити мисли и чувства във вас. За малките блага, които се раждат в душата ви. Дръжте се за тях и не ги презирайте, ако искате да имате Божието благословение. Бог ще ви благослови не за това, което хората мислят за вас, но за вашите мисли, чувства и постъпки. Бог ще ви благослови за онези малки, дълбоко скрити, потаени в душата ви мисли, чувства и постъпки, които никой не знае и подозира. Бог ще ви благослови за малките, потаените, за непроявените семенца у вас. За проявените неща вие вече сте получили заплатата си.

Отхранвайте малките деца, които Бог е възлюбил, ако искате пътищата ви да бъдат благоприятни и благоугодни на Господа.

Нещата не стават в края на краищата, както човек очаква и иска, но точно тъй, както Бог иска.

Искаш да извършиш една работа. Спри се в себе си и виж най-първо съгласен ли е Бог да извършиш тази работа. Ако е съгласен, почни я. После, запитай се как иска Бог да я извършиш. Човек може да разграничи кога Бог желае нещо и кога той желае нещо.

Имаш ли раздвояване в себе си, кажи: "Тази работа е човешка, ще се откажа от нея."

Който е станал ученик, той трябва да намери Пътя, да върви напред, да расте.

В процеса на растенето човек влиза в съприкосновение със Светлината и Топлината. Светлината представлява Знанието, Мъдростта. Топлината представлява Живота, Любовта. Щом почувствате Светлината, ще знаете, че Божията Мъдрост и Знание са почнали да действат. Щом почувствате Топлината, ще знаете, че Божията Любов е почнала да действа.

Вашият баща ви изпраща пресен, топъл хляб, направен от чиста пшеница, но вие, като не разбирате цената му, оставяте този хляб настрана и се нахвърляте на твърдия, мухлясал хляб и с часове го гризете, докато се нахраните. В това отношение грехът не е нищо друго освен мухлясалия хляб, който ядете.

Доброто представлява пресния, топъл хляб.

Човек трябва да насажда чисти и възвишени мисли и чувства в ума и сърцето си.

Невежият се мъчи.

Ученикът се труди.

Добрият, посветеният работи.

Бог е в най-малкото Добро, което може да ви помогне в даден случай да излезете от една голяма мъчнотия.

Де е Бог? В най-малкото Добро у вас.

Ти имаш сърце, за което Господ ти е дал ключ сам да го отваряш и затваряш. Само на едного ти можеш да повериш ключа на сърцето си, а именно на най-малкото Добро, на Бога в себе си. Само Бог има право да държи ключовете на човешките сърца.

Не питайте защо Господ е създал така света. Учете, работете. Важно за вас е да намерите най-малкото Добро. Изпаднете ли в трудно положение, потърсете най-малкото Добро – Бога в себе си. Потърси най-малкото Добро в себе си и поискай то да ти помогне.

Най-важният въпрос в Живота е въпросът за най-малкото Добро. Най-малкото Добро е това, което във всеки даден момент може да ви помогне.

Вие обичате един човек заради това, което ви дава. Вие обичате Бога за Живота, за благата, които всеки ден ви дава. Искате ли хората да ви обичат, непременно трябва да им дадете нещо от себе си. Вижте какво прави изворът и постъпвайте като него.

Който има желание да слугува на хората, той има най-малкото Добро в себе си, което може да му помогне.

Най-малкото Добро е това, което човек може всеки ден да приложи в живота си.

Дето няма закон, там има Свобода. Дето има Свобода, там се проявява най-малкото Добро, с което човек може да отвори ума и сърцето си. Мислете като Бога. Вършете това, което Той иска, и вие ще реализирате копнежите на своята душа.

Някой казва: "Аз не съм добър човек." Значи ти не си на мястото, на което Бог те е поставил. – "Какво трябва да правя тогава?" Ще намериш мястото си, където Бог те е поставил.

Насадете нивата, която Бог ви е дал – вашето сърце, вашия ум и вашата воля, – и на тях разчитайте. В тази нива е Божественото. Него разработвайте и на него се надявайте. То е най-малкото Добро, вложено в душата на всеки човек.

Всяко нещо, което в началото е слабо, в края става силно. Всяко нещо, което в началото е силно, в края става слабо.

Знай, че пътищата на изгряващото Слънце и пътищата на залязващото Слънце се различават. Пътищата на младия и на стария, на добрия и на злия, на любещия и на мразещия, на мъдрия и на невежия, на човеколюбивия и на насилника също така се различават.

Всяка форма на Духа е написан лист от великата книга на Живота. Блажен е онзи, който може да чете по този лист. Има две важни книги – книгата на Живота и книгата на смъртта. Листата от книгата на Живота нито овехтяват, нито съхнат, нито се откъсват, нито се изгубват. Те винаги са здрави, сочни, като сочните плодове.

Листата от книгата на смъртта са сухи и разхвърляни по цялата Земя. Не плачи за нейните разхвърляни листа.

Благословен е онзи дом, който е изчистен от изсъхналите листа на смъртта.

Ум, населен със светли мисли, сърце, обитавано от светли чувства, и воля, изразителка на благородни постъпки, са вечните подтици на Духа на Доброто. Непрестанно следвайте този път.

Кой е умен човек?

Умен е онзи, който може да смени плача с Радост.

Умен е онзи, който може да смени скръбта с Утеха.

Умен е онзи, който може да смени отчаянието с Надежда.

Умен е онзи, който може да смени омразата с Любов.

Умен е онзи, който може да смени невежеството със Знание.

Умен е онзи, който може да смени неправдата с Правда.

Умен е онзи, който може да смени робството със Свобода.

Умен е онзи, който може да смени смъртта с Живот.

Умен е онзи, който в най-голямата тъмнина може да намери пътя към Бога.

Умният човек започва с мъчнотиите в Живота. Мъчнотиите представляват най-добри условия за съграждане на човешкия характер. Мъчнотиите не са случайно нещо. Те са създадени нарочно от Възвишени и Разумни същества, както учените хора задават трудни задачи за учениците в училището.

Оставете недоволството настрана, върнете се при Бога и Му благодарете за Живота, за благата, които ви е дал. Оставете вашата крива философия. Опретнете се разумно да служите на Бога. Доволство се изисква от хората.

Казвам: ако човек търси Бога навсякъде в Природата, за него и мечката няма да бъде страшна. Това е новата философия на Живота, според която човек може да намери истинския път и Бога само във време на мъчнотии.

Човек бива обичан само за хубавото, което има в себе си. Същевременно и той трябва да обича хората за хубавото в тях.

Да обичаш човека, това подразбира да откриеш в него една Добродетел. На религиозен език казано, значи да виждаш Бога в него. Виждаш ли Бога в него, това подразбира познаване на нещата, т. е. виждаш ясно, без да се заблуждаваш. Щом видиш Слънцето, ти веднага ще го познаеш.

Смисълът на Живота е да познаеш Бога в себе си. Значи Бог е същината, към която всеки се стреми.

Всичко в света е изявление на Бога в разни форми.

Както чувствате Светлината на ума си и Топлината на сърцето си, така трябва да чувствате и Божието присъствие в себе си. Запомнете следното изречение: не затваряй прозореца на сърцето си, когато приятелят ти се усмихва!

Търси произхода на всички неща, за да намериш Бога в душата си.

Той се нарича Силният в силните и Силният в слабите.

Безсмъртният в безсмъртните и Безсмъртният в смъртните.

Любещият в любещите и Любещият в нелюбещите.

Той прониква във всичко. Където е Той, там е Животът, там е Знанието, там е Свободата.

Той е великата безопасност във всичко.

Няма по-високо нещо за човека от стремежа му да достигне най-високия връх. За онзи, който е на полето, няма никаква опасност. За онзи, който се качва на високи планински върхове и не знае как да се качва, има опасност да падне и да си строши краката.

Пътят на хляба и пътят на водата са двата пътя, по които ходят всички живи същества на Земята. Първият път се казва глад, вторият се казва жажда.

Хлябът посещава само гладните, а водата посещава само жадните.

Какво представлява хлябът? Хлябът е Словото Божие. Влизането на хляба в устата подразбира приемането на Божественото учение в душата.

Без хляб и вода Животът не е достъпен за живите същества.

Живее само онзи, при когото хлябът и водата присъстват.

Расте и се развива само онзи, при когото хлябът и водата присъстват.

Христос е казал: "Аз Съм живият хляб, слязъл от Небето, и живата вода, която извира от човешките сърца."

Добрите мисли и добрите чувства са водата на Живота – живата вода.

Добрите постъпки са хлябът на Живота – живият хляб.

Росата, която слиза нощем, и дъждът, който слиза денем, носят Божиите блага – благата на Живота.

Всяка добра мисъл и всяко добро чувство и желание са роса, която слиза нощем. Всяка добра постъпка е дъжд, който слиза денем. Ако приемеш росата и дъжда, ти ще бъдеш радостен и весел, както малките тревици.

Добрите мисли, добрите чувства и желания са лъчи на Светлината, които носят храна за Живота.

Добрите постъпки са лъчи, цветове на Светлината, които носят живия хляб за душата, за да познае Тогова, Който я е родил.

Доброто е Сила, с която човек може да постигне нещо. Доброто е истинско богатство, с което човек може да разполага.

Мъдростта е истинско богатство на ума, с което човек може да разполага. Всяко богатство, което имате, трябва навреме да се приложи.

Ако с Доброто, с Мъдростта, с Любовта, които имаш, не можеш в даден случай да разполагаш, те не са никакво Добро, никаква Мъдрост, никаква Любов. Учение се иска от човека, за да приложи навреме даденото му богатство. Трябва да знаете, че живеете в един Разумен свят, между Разумни същества, които ви помагат дотолкова, доколкото вие сте готови да учите. Тези Напреднали същества ще се спрат само за момент при вас, ще ви кажат една дума и ще си заминат. Те ще кажат само: "Стани и върви!" и ще си заминат. Ако ги послушате, ще видите, че в думите им има сила и мощ.

Защо човек отива при извора? За да пие от чистата вода и да утоли жаждата си. Щом се напиеш от тази вода, благодари на Бога, че си я намерил.

Да познаеш Бога, значи да почувстваш Неговата Любов.

Щом почувстваш Божията Любов, Животът ще потече в теб.

Щом Животът потече, и Пътя ще намериш.

Щом намериш Пътя, ще се добереш до Истината. Най-после, придобиеш ли Истината, ще влезеш в истинския Живот.

Да познаем Бога, подразбира възприемане на Неговата Любов. Възприемането на Божията Любов подразбира приждане на Живот. Животът пък подразбира растене. Растенето означава Път. Дето има Път, там има движение.

Ако се греете на светлината, без да я приемате в себе си, тя нищо няма да ви ползва. Обаче, ако при всеки изгрев на Слънцето вие мислите за Бога, искате да Го намерите, да Го познаете повече, отколкото вчера сте Го познавали, този изгрев придобива смисъл за вас. Не е достатъчно човек да вижда нещата, но той трябва още да ги разбира. По същия начин човек трябва не само да възприема Светлината, но и да я разбира.

Зад Светлината е скрит Бог. Без Светлина ние не можем да видим Бога.

Думата Виделина означава Знание.

Думата Светлина означава проявения Бог.

Бог се проявява в това, което човек знае, което може да направи, което може да прояви.

Бог е същината на нещата.

Пътят на праведния е път на зазоряване.

Пътят на Живота е път, в който Доброто царува.

Пътят на Живота е път, в който Любовта царува.

Пътят на Живота е път, в който Правдата царува.

Пътят на Живота е път, в който Истината царува.

Пътят на Живота е път, в който Мъдростта царува.

Щом изгубиш Пътя си и искаш да го намериш, спомни си за Доброто, за Любовта, за Правдата, за Истината и за Мъдростта.

Спомниш ли си за Доброто, ти си при вратата на този Път.
Спомниш ли си за Любовта, ти си в самия Път.

Спомниш ли си за Правдата, ти пътуваш вече с благоговейни крачки, за да извървиш този Път.

Спомниш ли си за Истината, ти ще бъдеш свободен в Пътя.

Спомниш ли си за Мъдростта, ти ще имаш Знанието, което пътят съдържа в себе си.

Истинско Знание е това, което може да бъде украшение, помощ, Светлина на човека. Другото е бреме.

Знанието е най-голямото благо, което Бог може да даде на човека. Човек трябва еднакво да оценява и големите, и малките мисли, чувства и постъпки. При голямото си знание Мъдрецът еднакво цени и големите, и малките неща. Бог еднакво цени и Слънцето, и човека.

Младостта е дреха на Живота.

Светлината е дреха на Знанието.

Свободата е дреха на здравето.

Дружи с това, което не остарява – Любовта.

Дружи с това, което не потъмнява – Мъдростта.

Дружи с това, което не ограничава – Истината.

Начало на всички неща е Духът.

Начало на Духа е Любовта.

Зенит на Духа е Мъдростта.

Краят на всички неща е Истината, която носи Свобода.

Мислете върху изворите на Живота, на Знанието и на Свободата.

Туй, което не остарява, е дрехата на Любовта.

Туй, което не се мени, е дрехата на Мъдростта.

Туй, което не се губи, е дрехата на Истината.

Туй, което задоволява душата, е Любовта.

Туй, което задоволява Духа, е Мъдростта.

Туй, което осмисля всичко, е Истината.

Считай първия ден за ден на твоя Дух – ден, в който Светлината се е проявила.

Считай втория ден за ден на твоята душа – ден, в който Любовта се е проявила.

Считай третия ден за ден на твоя ум – ден, в който Знанието се е изявило.

Считай четвъртия ден за ден на твоето сърце – ден, в който съзнателният Живот се е проявил.

Считай петия ден за ден на твоята воля – ден на твоите сили, които са дошли да ти помагат.

Считай шестия ден за ден на Вечното Слово, което те е озарило и поставило господар на твоята съдба.

Считай седмия ден за ден на Бога – Вечното начало на всичко, ден на твоята почивка, когато служиш на всички Добродетели.

Помни, че си роден да бъдеш разумен.

Помни: който следва пътя на Истината, той е всякога свободен.

Който следва пътя на Доброто, той е всякога добър.

Който следва пътя на Мъдростта, той е всякога умен.

Пази неопетнена свещената връзка с Този, Който те е родил. Само тогава ще придобиеш онова, за което копнееш – Сила, Доброта и Разумност.

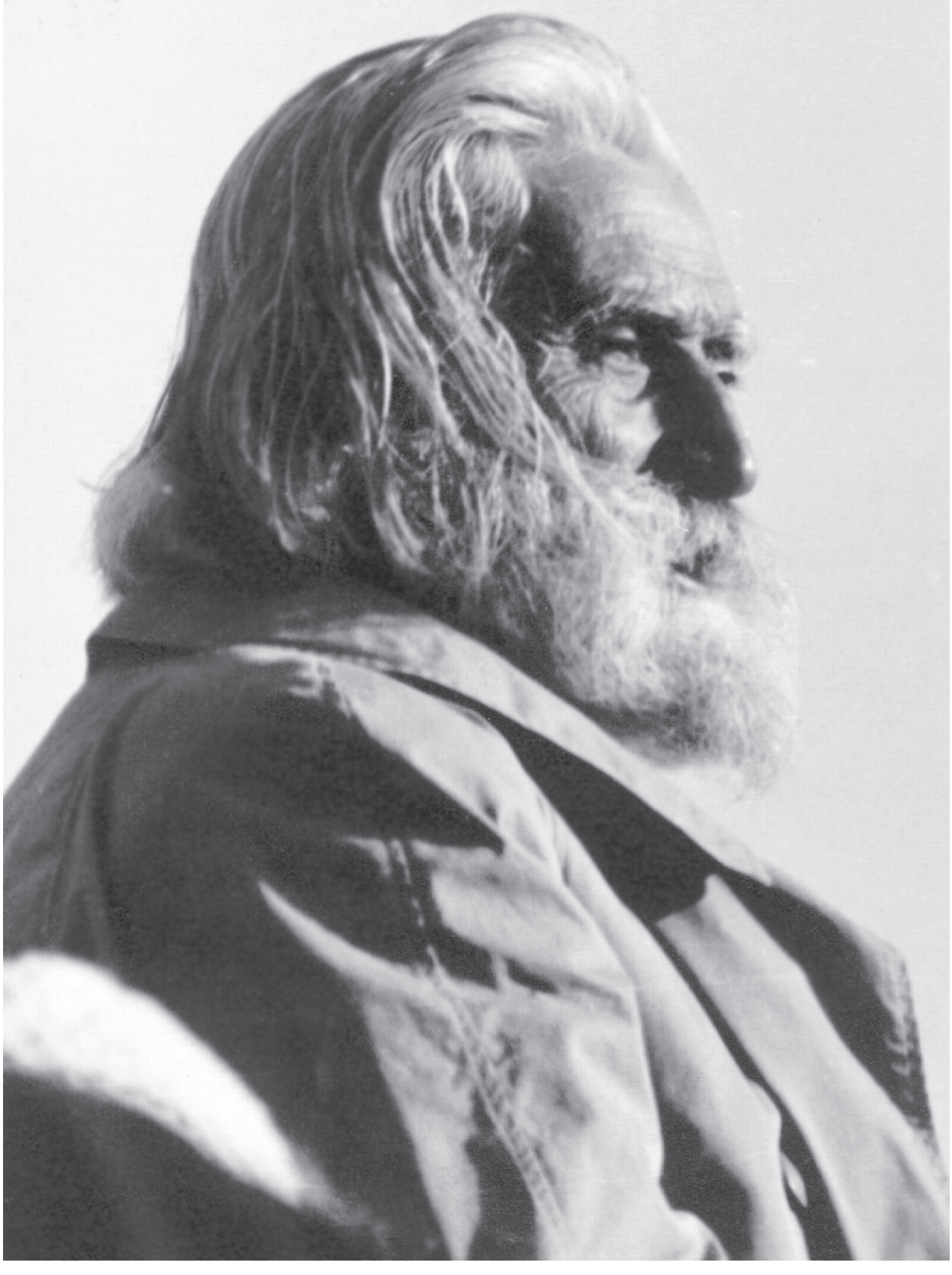

ЧАСТ ЧЕТВЪРТА

ИСТИНАТА И СВОБОДАТА – ИДЕАЛ ЗА ЧОВЕЧЕСТВОТО

Истината е това, в което Любовта и Мъдростта действат съвкупно.

Истината – това са плодовете, които постоянно узряват на Дървото на Живота.

Истината е крайният резултат на Вечността.

Учителя

В ХАРМОНИЯ СЪС ЗАКОНИТЕ НА МИРОВАТА ДЪРЖАВА

Любовта изключва насилието. Насилието ражда насилие. Любовта ражда Любов. Всяко нарушение на природните закони води към смърт. Много раси са изчезнали поради нарушението им.

Един човек, който стъпква мравките, може ли да бъде морален? Всеки, който къса главите на мухите, може ли да бъде морален? Великото Разумно начало казва: "Не късайте цветята, не убивайте животните, не вземайте хляба на вдовицата, не убивайте хората."

Аз имам предвид една друга държава, по-съвършена, по-организирана от всички държави, съществували досега. Това е държавата, която съществува в Разумната Природа. Всички държави трябва да копират нейните закони, нейния порядък!

Учителя

В цялата Вселена, във всички необятни области на Живота съществува един велик Божествен ред и порядък, съществува една велика Мирова държава. По нея се устройва човешкото общество сега.

Всичко, което не е в съгласие с този миров ред, прехожда, преминава. Само той е вечен. В този Божествен ред на Живата Природа са предвидени нуждите на всички същества, от най-малките до най-големите. Какво остава на хората сега? Да проучат и приложат този ред на Живата Разумна Природа, да спазват нейните закони.

Сегашният човешки порядък на Земята е дошъл отпосле. До него човек е дошъл постепенно, като се е отклонявал от първичния Божествен ред, т.е. като е нарушавал законите на Разумната Природа. Сега човек трябва пак да се върне към Божествения ред. Днес малко хора се замислят върху това. Повечето мислят, че законите в Природата са механични, че човек може да прави каквото си иска.

Природата е разумна. Високо интелигентни Същества работят в нея. Човек трябва да има смирението и готовността да се учи и да бъде в съгласие с тях. Да им съдейства, а не да им препятства. Човек е отговорен за всяка своя мисъл, за всяко свое чувство, за всяка своя постъпка.

В тази Мирова държава съществува единство, ред и хармония. Когато човек нарушава нейните закони, върху него идват всички нещастия и страдания. Това се отнася и за отделния човек, и за един народ, и за цялото човечество. Защото ако човек е сянката, народът е кълнът, а човечеството е напълно развитото дърво със своите клони, клончета, листа, цветове и плодове.

Когато един невеж пипа непредпазливо в една силова централа, той непременно ще си навлече беда. Такова нещо представлява Великата Разумна Природа с нейните сили и закони.

Човек е гражданин на тази Мирова държава. Нейните закони действат както в целия Всемир, тъй и в човешкото тяло, ум, сърце и душа. Тези закони са задължителни за всички същества. В тяхното спазване и изпълнение се състои правилното развитие, благополучие и свободата на всички граждани на тази Мирова държава.

Имало е време, когато цели народи, цели култури са познавали и спазвали законите на Мировата държава. Тогава са наставали епохи на подем, творчество и разцвет. Тези култури са се задържали хилядолетия. Обаче, когато човек е изгубвал това знание, когато е нарушавал законите на Разумната Природа, неизбежно е идвал упадък и унищожение на културата.

Днес човек е горд със своето познание за Природата, със своите постижения и завоевания, ала това е външно, механично знание. По отношение на дълбоките закони, които направляват Живота, човек и днес е тъй невежа, както и в миналото. Вътрешните закони на Живота той малко познава, поради което страданията и противоречията в живота са се увеличили.

Три велики закона устройват Мировата държава: Любовта, Мъдростта и Истината. Любовта, която дава Живот на всички същества. Мъдростта, която дава Разумност – съхранява Живота. Истината, която дава Свобода на всички.

Всяко същество – и най-малкото – има тези свещени права като гражданин на Мировата държава. Степента, в която то ги притежава, определя неговото положение в тази държава. Никой няма право да го лишава от тези права.

Човек или народ, който върши насилие или неправди и нарушава горните три закона на Мировата държава, ще почерпи горчива опитност.

Няма човек, няма същество, което да не знае кога нарушава великите закони на Живота.

Човек е свързан чрез хиляди нишки с целия Всемир. От цялата Природа той получава приток от силите на Живота, но когато се отклони от природните закони, когато ги наруши, той сам поставя преграда на този приток от сили, скъсва връзките си с космичния организъм. С това изгубва благоприятните условия за развитие, огрубява и идва в упадък. Тъй са загинали цели народи и култури.

Злото представлява неорганизирана енергия. То крие в себе си бацила на собственото си разрушение. Злото с всяка своя проява отслабва, понеже по закона на резонанса привлича към себе си разрушителните сили на Природата и в края на краищата ще се стопи. А от друга страна, Доброто с всяка своя проява се усилва, понеже привлича пак по закона на резонанса всички творчески строителни сили в Природата, които го укрепяват и възрастват. Разумната Природа е обезсилила злото още в самото начало. То е безплодно, никакъв плод не дава. Доброто има плод. То носи Живот в себе си. Затова при Доброто човек всякога придобива, а при злото всякога губи. Учителя казва:

> *Някои мислят: "С Любов само не става." Щом не става с Любов, с какво става? Казват: "Трябва и малко насилие." Ами по-голяма сила от Любовта има ли? Някои казват: "Аз употребих Любовта, но тя нищо не ми даде." Не си я употребил още както трябва. Любовта без насилие може и трябва да влезе в света. Насилието е закон на ада. Небето се управлява от законите на Любовта, Мъдростта и Истината. Единствената Сила, която може да ограничи злото, е Любовта.*

Ето защо общество, народ или раса, които са извършвали насилие, неправди, после сами са бивали излагани на тези разрушителни сили. Животът на т.нар. полукултурни племена, населяващи Австралия, част от Африка, Америка, островите във Великия океан, обикновено се смята за първобитна фаза в живота на човечеството. Всъщност въпросът е много по-сложен. Ако изучим техните паметници, предания и традиции, ще видим, че те са изродени потомци на загинали велики цивилизации. На остров *Пасха*, който е на запад от Чили във Великия океан, има грамадни каменни човешки статуи и стени, високи десет и повече метра. А местните жители са така ниско културни, че са неспособни по никой начин на подобно творчество. Така в Перу, Мексико и прочее има останки от храмове и дворци с чудна архитектура. А днешните туземци, перуанци и мексиканци, са изродени потомци на минали велики култури.

Атлантската раса загина, когато престъпленията, неправдите в нея стигнаха до голям размер. Тя привлече със своята развала разрушителните сили, които потопиха континента Атлантида. По същите причини дойдоха в упадък и израждане древният Египет, Асирия, Вавилон, древна Гърция, Рим и прочее.

Всяко отклонение от мировите закони носи своите последствия. Някои народи избиват в колониите т.нар. диви, варварски племена, но душите на последните ще се въплътят в тези народи и с това ще понижат културата им. Тогава крайните квартали на големите им градове ще се напълнят със слабо развити души с престъпни наклонности.

Жестокостите през време на войни, избиване на пленниците, опожаряването на неприятелските села и прочее докарват своите последствия – страдания и катастрофи за народите, които са ги извършили. Учителя казва:

Според съвременните закони хората убиват престъпниците. Защо? Защото разбиранията им са такива. Любовта им още не е съвършена. Престъпниците, вместо да се убиват, трябва да се пращат на земеделска работа и те за няколко години ще се променят. Сегашната епоха не е готова да приложи това. Това ще се реализира в следващата епоха. Ако се убиват, те ще бъдат по-опасни. Често те не са дотам дорасли, за да простят на тия, които ги наказват, и умират с голяма жажда за отмъщение на това общество, което ги лишава от живот. И от Невидимия свят могат да бъдат по-вредни за обществото, отколкото тук.

Ако в една стая има стъкленица с отровен газ, докато тя е добре запушена, няма опасност, но ако е отпушена, става опасна, понеже отровният газ ще изпълни въздуха. Нещо подобно става при избиването на престъпниците. Учителя казва:

Любовта изключва всякакви престъпления. Тя изключва всяко насилие и убийство, следователно и онова масово, организирано убийство, наречено война. От гледището на абсолютния морал, който Любовта носи, никой няма право да отнеме Живота, който Бог е вложил в едно същество. Според Божествения ред на нещата всяко същество има право да живее. И който си позволи да отнеме Живот, както и да оправдава този ад, нарушава Божествения ред.

Държава, в която хората се убиват, в която има затвори, е старозаветна. В Царството Божие няма бесилки, затвори и застрелвания. Който е готов да убие своя ближен и мисли, че с това внася свобода, е на крив път. Той заблуждава себе си и окръжаващите. Човек няма право да убива. Ако Божият Дух не живее в тялото на човека, това тяло може да се събори. Но само смъртта има право да разрушава човешките тела. Там, гдето Божият Дух живее, ти нямаш право да насочваш артилерията си към този човек и да го убиваш. От Божествено гледище това е престъпление.

Отрицателните мисли и чувства на народите един към друг са нещо реално. Това са енергии, които образуват мощни течения. И такива народи вече воюват помежду си в Мисловния свят. Така се посява семето на бъдещите войни на физическото поле. Защото има един закон: това, което е горе, слиза долу. Всеки, който изпраща отрицателни мисли и чувства към друг народ, е отговорен за бъдещата война почти толкова, колкото и прекият ѝ причинител.

Днес индивидуалното съзнание е по-силно от Космичното, но, дълбоко погледнато, всъщност по-силно е това съзнание, на което принадлежи бъдещето. А бъдещето е на Космичното съзнание. То иде по законите на развитието. Това са новите сили, които се събуждат в човешката душа. Те ще претворят съвременния хаос. Днес сме на кръстопътя между старите и новите методи.

ЧЕТИРИТЕ СТЪПАЛА В ИСТОРИЯТА НА ЧОВЕШКАТА КУЛТУРА

Сегашното право е човешко право. Има едно Божествено право в света.

Учителя

Има четири стъпала в историята на човешката култура.

ПЪРВОТО СТЪПАЛО – НАСИЛИЕТО

В насилието има животински елемент. Докато законът на насилието е закон на животинското царство, където правото е на силния, то правната норма се явява вече в човешкия свят. В човечеството влиза вече идеята за правото. С правото се явява човешкият свят, излиза се от животинския свят. Насилието винаги ражда неразумното ограничение. Учителя казва:

Почнат ли да ограничават човешките мисли, чувства и действия, в света идват нещастия и катастрофи.

Насилие има, когато силата иска да се наложи и върши безправие над другите. Сила без Любов води към насилие. Разумната Природа е винаги на страната на слабия. Всеки, който злоупотребява с правата на другите, като се ползва от правото на силния, винаги накрая отива към израждане и страдание. Учителя казва:

Сега вие искате сила в света. Сила без Любов всякога носи разочарования, страдания, а сила, свързана с Божията Любов, всякога носи велико благо. Сила без Любов носи нещастие за човека. Този закон се проверява навсякъде – като почнете от личността и стигнете до дома, народа и цялото човечество.

ВТОРОТО СТЪПАЛО – ПРАВОТО

Над света на насилието се издига светът на правото. В Живота влиза идеята за правото. С правото се излиза от животинския свят и се влиза в човешкия. Това по-ясно се чувства от старогръцката епоха насам. Това е вече начало на човешкия елемент в живота на човечеството. Животинският елемент е вече надраснат, макар в първо време още само в съзнанието на по-пробудените души. Това е вече първата стъпка.

Правото се явява като един чисто механичен процес за обезвреждане на насилието. Правото – това е първата стъпка за освобождение от всякакъв вид насилие.

В гръко-римската епоха се разви човешкото самосъзнание. Затова не е случайно, че тогава се създаде общ закон за пазене човешкото право и достойнство. Римското право е основа на съвременното право.

Правото показва, че поради развитието на самосъзнанието човек вече се издига постепенно от епохата на безправното робство и започва ясно да съзнава своите права и задължения; съзнава, че има известни права, които никой не трябва да накърнява – право на живот, право на свобода, право да се ползва от плодовете на труда си. Когато някой му нанесе материални щети, съзнава, че е в правото си да потърси обезщетение, удовлетворение.

Правото като сбор от норми за постъпване се налага от държавния институт по външен начин, по силата на заплахата, чрез правната принуда. Следователно въздържанието от престъпление може да не е плод на разумно самообладание, а от страх пред закона.

Ако някой мисли, че може да владее едно същество, той е на крив път. Първата стъпка към един Разумен живот трябва да бъде зачитане на елементарните права на всеки индивид и на всеки народ. Някои държави бяха заявили напоследък, че няма да позволят на нито един народ да се отнемат правата. Това показва, че съзнанието на човечеството се пробужда. Големите народи не трябва да упражняват материално или морално насилие върху по-малките народи.

ТРЕТОТО СТЪПАЛО – СПРАВЕДЛИВОСТТА ИЛИ БОЖЕСТВЕНОТО ПРАВО

Правото е една стъпка по-горе от насилието. Справедливостта е една стъпка по-горе от правото. Тя изключва всякакви предпочитания, всякакви интереси на дадени класи, съсловия, които могат да използват правните норми чрез държавния механизъм за свои лични или групови облаги.

ЧЕТВЪРТОТО СТЪПАЛО – ЛЮБОВТА

Над тези три състояния – насилието, правото и Справедливостта – е Любовта. Тя е великата цел на Битието. При Любовта човек служи на Доброто без всякакъв закон. Той помага, работи за издигане на всички същества, съработник е на великия план на Битието. Той живее за Любовта, която е целта на Всемира.

Насилието има отношение към старозаветния свят на тъмнината. Правото има отношение към новозаветната епоха, новозаветната култура – култура на съблазните. Справедливостта има отношение към света на праведния. Любовта има връзка със светогледа на ученика – новия човек, човека на Новата епоха.

Учителя казва:

Правото е винаги на страната на любещия. Който люби, той е прав. Единственото право, с което човек се е родил, е правото да люби, както Бог люби. Това е неговото Божествено право.

Ти нямаш право да искаш парите си от своя длъжник. Ти си му дал известна сума, но парите не са твои. Остави го свободен, той сам да плати дълга си. Човек има право само на Божествените неща, с които се е родил. Човешките права са преходни, временни.

Дръжте се за Любовта като единственото право, с което можете да наредите Живота си.

СПРАВЕДЛИВОСТТА – ВЪТРЕШНИЯТ ЗАКОН

Пред Любовта всички сме равни. Любовта има предвид правото на всички същества. Тя желае всички хора да опитат еднакво всички блага. Тя дели и най-малките трошички. Готова е да раздели всички блага.

Разумната Природа говори днес на хората: "Разделяйте справедливо благата, които ви давам. Ако не ме слушате, ще изпратя своите бирници. С тях ще се разправяте."

Учителя

Външният закон и правото не са достатъчни да разрешат въпросите, които Животът поставя. Те разрешават отчасти само някои външни положения в личния и обществен живот.

Има един вътрешен закон – най-старият, който определя отношенията между всички същества – това е Справедливостта. Справедливостта се явява като основа на Новата култура. Тя е основата, върху която в бъдеще Любовта ще се изяви.

Учителя за пръв път даде на понятието *Справедливост* пълно съдържание. Той казва:

Аз не говоря за тази справедливост, която като осъжда човека, взема му живота.

Справедливостта или, казано по-кратко, Правдата – това е едно качество на човешката душа. Всяка душа е родена да бъде праведна. И отначало тя е била праведна. Законите на Справедливостта са написани в човешката душа. Затова тя има едно вътрешно знание за тях. Учителя казва:

Справедливостта е вътрешен закон, който съществува в самия човек. Тя се налага отвътре, а не отвън. Справедливостта е абсолютен закон.

Справедливостта е атрибут на Божествения свят.

За да отсъжда право, човек трябва да е мъдър, да разбира причините и последствията на нещата, да анализира всяка своя постъпка.

Учителя разглежда подробно положенията на Справедливостта. Първото от тях Той формулира така:

Абсолютната Божия Справедливост трябва да се приложи еднакво към всички, без никакво изключение. Тя има предвид не само хората, но и всички живи същества, от най-малкото до най-голямото. Тя трябва да се приложи както спрямо човека, така и спрямо другите същества, както спрямо учения, така и спрямо простия. Любовта на Бога към всички същества е еднаква.

Второто положение на Справедливостта Учителя формулира така:

Животът на всяко същество е Живот на Бога. Всяко същество има своето

място и значение в Живота на Цялото. Всеки човек, когото срещаме, е необходим елемент в Божествения ред на нещата, понеже е едно малко проявление на Бога.

Справедливостта е, която определя отношенията между хората.

Когато виждаме Божественото в човека, тогава идат хубавите отношения.

Всеки човек трябва да уважава Божественото, което е вложено в хората, животните и растенията. То е неизменното във всяко същество.

Справедливостта се изявява в онова истинско уважение, което трябва да имат хората един към друг. Тогава няма да гледаме с презрение на никого. Справедливостта зачита правата и на най-малките същества, онези права, които Разумната Природа им е дала. От това гледище човек не трябва да поврежда и едно цветенце. Учителя казва:

И вол като срещнете, ще му отдадете съответното уважение и почитание. Ще знаете, че и той има известни права, заради които не трябва да го насилвате. Ако отдадете нужното право на всички хора и животни, и Бог ще отдаде вашето право. Ако не отдадете правото на другите, и вашето няма да отдадат.

Третото положение на Справедливостта гласи:

На всеки човек със самото идване на Земята е даден от Разумната Природа известен кредит, едно Божествено право, което трябва да се зачита. Това важи и за всяко друго същество.

Този закон трябва да залегне в живота на обществото. В това отношение човек може да се сравни с една семка, която носи условията да стане круша, ябълка, череша и прочее. Трябва да ѝ се дадат условия да израстне.

На всеки човек със самото му раждане на Земята е даден известен капитал да живее и да се развива, на който той може да разчита. Обществото, човечеството трябва да му даде всички тези условия. Това е Божественото право на всеки човек. Учителя казва:

От хиляди години насам Природата е определила за всеки човек по нещо и той трябва да го получи точно навреме.

На всеки човек трябва да се дадат всички условия да живее и да се развива. Това изисква висшият, Божественият закон на Справедливостта. И това ще бъде критерият на бъдещите социални отношения вътре в народа и на международните отношения. Освен физическия свят има и друг, Разумен свят, чрез който всичко е предвидено и разумно разпределено.

До Свободата като идеал на индивида, обществото, народа и човечеството може да се достигне само чрез върховната Справедливост, която трябва да възтържествува в човешкия живот. Време е законът на насилието, който е владял почти при всички досегашни култури, да бъде заменен с Божествения закон на Справедливостта, който поставя всички неща на тяхното място, за да изпълняват предначертаните си функции и за да могат да оправдаят своето съществуване.

Ето защо трябва да се отдаде на всеки човек правото, което Разумната Природа му е отредила, и да го подкрепяме в неговите стремежи. Учителя казва:

Всеки човек е надарен с известни дарби и сили, които трябва да развие. Това е негово гражданско право. Всеки, който отнеме това право на хората, върши престъпление.

Правдив човек е онзи, който не накърнява чуждите интереси нито на йота. Той е готов от него да мине, но не от другите. Готов е да отстъпи първото място на другите, а сам да заеме последното място. Тъй постъпва и майката.

В света има една Божествена Справедливост; нарушението ѝ носи своите последствия – страдания и противоречия в Живота. Когато тя се приложи, не може да има недоволство.

Народите трябва да зачитат правото, което Бог е дал на всеки народ. Големите народи да зачитат правото на малките и обратно. Това значи, че човечеството трябва да даде на всеки индивид и на всеки народ условия и подкрепа за живот и правилно развитие. Защото международната общност се явява като един жив организъм, който включва всички възможности за правилното развитие на индивидите и народите.

Справедливостта трябва да се приложи на Земята. Държавата трябва да бъде символ на Справедливост. Ако няма Справедливост в една държава, ражда се безредие. Царство Божие и Справедливост са едно и също нещо.

Четвъртото положение на Справедливостта Учителя формулира така:

Добро е това, което е Добро за всички, а не само за едного. Животът изтича от Великото Разумно начало, което обгръща всичко в света. Навсякъде, гдето има Живот, той е проява на това Велико Разумно начало. Всички блага, които идат от Разумната Природа, са за всички. Ето защо върховната Справедливост изисква, щото Божиите блага, благата на Разумната Природа, да бъдат блага на всички. Те трябва да бъдат достояние на всички. Така говори законът на Справедливостта.

Тази идея на Новата култура Учителя е изразил в надписа на една чешмичка, построена под негово ръководство: "Божието благо е благо за всички." Той казва:

Има един велик закон в Природата, който регулира нещата. Благата на Живота не текат само в една посока. Този закон е общ и се отнася не само до физическия, но и до психическия живот.

Който разбира този закон, той никога не би се осмелил да постави преграда между себе си и своя ближен с цел да задържи благата само за себе си. Той знае, че всяка преграда, която е поставена, един ден ще се обърне против самия него. Като не разбира този закон и не го спазва, човек сам си създава нещастия. От нас се изисква само едно – да не поставяме преграда на Божествените блага, които текат към нас. Божественото благо е общо за всички същества. Божественото е достъпно за всички. Благата, които Бог дава, трябва да се оставят свободно да текат – да се ползват всички същества от тях. Това се отнася за всички видове блага.

Аз ям и казвам: "Слава Богу." Но същевременно това благо трябва да бъде благо за всички. Да бъде общо благото и от материален характер, и от умствен характер, и от сърдечен характер. Всички блага, които придобиват хората в бъдеще, ще бъдат общо достояние на цялото човечество. Това се отнася не само за материалните блага, но и за знанието, способностите и дарбите.

Справедливостта изисква, щото човек да говори не само за себе си, но и за другите, да търси не личното благо, но общото. Там, дето има сиромашия, страдание, има ли общо благо? Дето има насилие, има ли общо право? Това са продукти на старото човечество и последиците от тях са разрушените градове и всички гробове. Това са документи, които показват, че Природата не прощава на онези, които престъпват законите ѝ.

Новото човечество твърди, че на всяко същество трябва да се даде неговото място и подходяща работа. Всяко същество трябва да има хигиенична къща, здраво тяло, чисто сърце, светъл ум, благородна душа и крепък, възвишен Дух.

Благата, които Разумната Природа дава, трябва да се оставят свободно да текат и всички същества да се ползват от тях. Никой не може да лиши един индивид или народ от благата, които дава Разумната Природа. Ето защо всички народи трябва да се сдружат. Трябва да се има предвид благото не само на един, а на всички народи.

Правдата е един велик процес за разпределение на всички Божествени блага по всички части на организма, бил той индивид, общество, народ или цялото човечество.

Справедливостта е, която разпределя Божиите блага в общочовешкия организъм. Благата на Природата трябва да се разпределят между всички справедливо.

Справедливостта като разумен акт може да бъде проявена само под лъчите на Мъдростта, която владее законите на Живата Природа. Само Светлината на Мъдростта ще съдейства за разумното, правилно разпределение на благата между всички. Тя ще даде методи за приложение на Справедливостта. Днес само Справедливостта може да уреди света – и да заживеят хората добре.

Божиите блага са свободни, но всеки черпи от тях според степента на своята възприемчивост, на своето развитие. Например един по-развит човек ще приеме от слънчевите лъчи повече, отколкото един по-неразвит. Изворът дава на всички, но какво ще получи човек, когато отиде при него, зависи от това, какъв съд носи. Учителя казва:

Щом искаме да бъдем абсолютно справедливи, Бог ще каже: "Ето същества, които искат да изпълнят Моята воля."

Тези думи означават следното: законите на Справедливостта следват от обстоятелството, че всички същества съставляват едно Цяло. Те са само клончета и листа на Великото космично дърво – на Космичния организъм. Ето защо справедливостта носи всички благоприятни условия. Учителя казва:

Дето има Справедливост, там има растеж. Дето тя отсъства, няма растеж.

Справедливостта дава условия да се проявят Любовта, Мъдростта и Свободата. Учителя казва:

Докато не бъдете справедливи, няма да се научите да мислите, да чувствате и да действате правилно. Без Справедливостта не могат да се проявят правилно Любовта, Мъдростта и Свободата.

Абсолютната Справедливост трябва да бъде идеал за вас, за да могат всички Божествени добродетели да дойдат във вас.

Справедливостта усилва дарбите и способностите на човека. Тя носи вътрешен Мир и спокойствие.

Когато Справедливостта се прилага, престъпленията са невъзможни. Справедливостта подобрява Живота.

Божествената Справедливост иде за пръв път на Земята.

Учителя казва:

Откак светът съществува, на Земята е нямало Правда. Баща ви е бил справедлив, както обикновените хора.

Справедливостта освобождава човека от всички пороци. Тя е първото стъпало към съвършенство. Дето няма Справедливост, няма и Любов. Любовта не може да се изяви в

човек, у когото няма Справедливост. Физическата страна на Любовта е Справедливостта. За да се изяви Любовта във физическия свят, непременно трябва да има Справедливост. Тя е включена в Любовта. Абсолютната Любов подразбира Абсолютна Справедливост. Не може да има Справедливост без Любов и Любов – без справедливост.

Учителя казва:

Който иска да приложи Любовта, трябва да бъде справедлив. Любовта не търпи несправедливост. И всички вие умирате от несправедливост. Любовта е закон, който носи блага за всички същества.

Справедливостта е израз на Божията Любов в света. Съществува само една Справедливост – справедливостта на Любовта!

Любовта е мощна Сила, която прониква в съзнанието на хората, за да разберат, че благата и Животът са общи и достъпни за всички. Значи Любовта води към Справедливостта.

Източникът на Справедливостта се намира в света на Истината, тъй като последната единствено може да освободи човека от физическо и духовно робство, да го освободи от всички заблуждения, предразсъдъци и криви идеи на миналото и да го въведе в Светлината на едно Божествено съзнание, където нещата правилно се развиват и преценяват и където съществуват всички възможности за правилно развитие, насочено към Божествено съвършенство.

ЗАКОНИ И МЕТОДИ НА ИСТИНАТА И СВОБОДАТА

Учителя в Своите беседи и лекции е засегнал всестранно въпроса за Истината и Свободата. За тях Той е дал важни закони и методи. Тук ще споменем само някои от тях.

ИСТИНАТА

Истината е висшата Реалност. Истината съдържа началото и края на нещата.

Учителя

Под *Истина* се разбира неизменното, вечното, реалното, същината, която лежи в основата на цялото Битие.

Трябва да се прави разлика между Истина в този дълбок смисъл и външните факти около нас. Истината е над фактите, над законите, над принципите, над причините и последствията на нещата. Без Истината нещата имат само външна форма. Истината носи Светлина. Тя разкрива същината.

Истината – това е Бог. Тя е същината на Бога. Учителя казва:

Квасът, същината на всички неща е Истината. Тя е най-високото нещо в човешкия Разумен живот.

Истината е атрибут на Бога. Тя е израз на Божието величие. Истината е мощното в света, чрез което Бог се изявява. Истината е светът, гдето душата живее в своята същина.

Без Истината не можем да познаем Бога. Само чрез нея можем да знаем какво нещо е Бог. Учителя казва:

В Битието съществува един Абсолютен живот, една Абсолютна реалност. Това Абсолютно начало през хилядите векове, през цялата Вечност няма да Го узнаят. Този Абсолютен Бог ще остане една велика загадка за всякога.

Съществува също така и един прогресивно проявяващ се Живот, който произтича от тази Абсолютна реалност. И по проявите на Истината, на Абсолютната реалност, ние добиваме познание за нея. По същия закон не мислете, че някой ден ще определите какво нещо е Любовта! И тя ще остане позната само като една проява – ще я познаваме по проявите ѝ.

Учителя дава някои подробности за същината на Истината. Той казва:

Истината в себе си е нещо конкретно, реално, неизменяемо.
Тя е Вечна Светлина,
Вечна Мъдрост,
Вечна Любов,
Вечна Правда,
Вечен Живот.

Ето защо чрез познаване на Вечната Светлина, на Вечната Мъдрост, на Вечната Любов, на Вечната Правда, на Вечния Живот ние добиваме понятие за Истината – познаваме Истината.

Те представляват условия за познаване на Истината.

ЛЮБОВТА – УСЛОВИЕ ЗА ПОЗНАВАНЕ НА ИСТИНАТА

Учителя казва:

Любовта иде отгоре, от Истината. Любовта всякога се стреми към Истината. Истината е най-чистият образ на Любовта.

Понеже Истината е същината на нещата, тя съдържа Любовта във висшата ѝ форма. Учителя казва:

За да намери и познае Истината, човек трябва да възлюби Бога. Който обича Бога, той живее в Абсолютната реалност. Само този, който живее в Абсолютната реалност, може да познае Истината.

Щом Любовта се ограничи в човека, ограничава се и Истината в него. И тогава човек живее в относителната реалност.

Без Любовта Истината не може да дойде, не може да се прояви. За да родиш Истината, трябва да любиш.

Колкото по-добре познаваме Любовта, толкова по-добре започваме да разбираме Истината. Учителя казва:

Пътят на Любовта е път на Истината. Ако думите ви са пълни с Любов, вие се приближавате до Истината. Ако душите ви не се разгарят от Любовта, вие се отдалечавате от Истината.

Докосването до Любовта, преживяването на Любовта е докосване до Истината. И това познаване на Истината е вечен, непреривен процес.

МЪДРОСТТА – УСЛОВИЕ ЗА ПОЗНАВАНЕ НА ИСТИНАТА

Понеже Истината съдържа Вечната Мъдрост, Вечната Светлина, затова чрез познаване на Мъдростта се идва до познаване на Истината.

Учителя казва:

Само разумният човек може да познае Истината и да е свободен.

Истината и Свободата идат от Разумния живот на човека. Разумната Природа дава само на разумните свои деца Истината и Свободата, а другите ограничава. Защо? Защото не са готови още.

Когато почнем да мислим, както Бог мисли, ще познаем мисълта на Бога.

Истината казва: "Аз мога да живея само в един дом, гдето има Любов и Мъдрост." Истината носи два елемента – елемента на Любовта и елемента на Мъдростта.

Човек трябва да каже: "Господи, Ти си, Който мислиш в мен – аз разбирам Твоята мисъл. Ти си Любовта в мен и аз проявявам тази Любов. Ти си Истината в мен и аз проявявам тази Истина.

СЛУЖЕНЕТО НА БОГА – УСЛОВИЕ ЗА ПОЗНАВАНЕ НА ИСТИНАТА

Истината има връзка с волята. Тя се проявява в действие.

Учителя

Истината съдържа Силата, творческата мощ, двигателя, който реализира нещата.

Божественият стремеж за действие идва от Истината. Когато следва този Божествен стремеж, човек познава Истината. Ето защо служенето на Бога е условие за познаване на Истината.

КРАСОТАТА – УСЛОВИЕ ЗА ПОЗНАВАНЕ НА ИСТИНАТА

Красотата е израз на Истината.

Учителя

Любовта, Красотата и Истината са едно и също нещо в един висш свят. Бог е Красота. Бог е единственият източник на Красотата. Всяко нещо е красиво, доколкото в него има отблясък на Божественото. Учителя казва:

Колкото човек идва по-близо до Бога, става по-красив. Когато човек има вдъхновение, става красив – изразява Красотата на Великия.

Когато се казва, че един човек ви обича за Красотата, това е вярно, защото тя е израз на Истината. Няма по-голяма красота в света от Истината.

Красотата е път за познаване на Истината.

ИСТИНАТА Е ВЛОЖЕНА В ЧОВЕКА

Истината е първичният капитал, който е вложен в човешката душа.

Учителя

Учителя казва:

Къде ще намерите Истината? Понеже Божественото образува същината на човешката природа, затова Истината е вътре във вас. Вие живеете в Любовта, в Мъдростта, в Истината – в Бога.

Ето защо в глъбините на душата си човек има познание за Истината. Писанието казва: "Бог е възлюбил Истината вътре в човека."

Пророкът казва: "Написал си законите Си в сърцата ни."

ВСИЧКИ СЪЩЕСТВА СЕ ДВИЖАТ КЪМ ИСТИНАТА

Истината – това е насока, в която се движим. Тя е това, към което се движим.

Учителя

Всички същества се движат към една велика Сила – Бога! Той е целта на тяхното движение. За да се освободим от смъртта и всички ограничения, трябва да се стремим към Истината. Пътят на развитието е този, който води към Истината.

Защо не се разбират хората? Защото не вървят в този истински път. Един отива на една страна, друг – на друга и пътищата им се кръстосват. Казано е: "Глава на Твоето Слово е Истината." Ние знаем, че всички движения вървят все към главата. Главата е, която ни показва насоката. Пътят, по който се движат всички същества, е път към Истината.

И колкото повече те се приближават до нея, толкова повече я познават и изявяват. Учителя казва:

Познаването на Истината е закон на движението – човек да видоизменя положението си и да преминава от временното към Вечното, за да разбере неизменяемата същина на Истината.

НЯМА ГОРЧИВА ИСТИНА

Учителя казва:

Някой се изразява така: "Истината е горчива." Горчива Истина няма. Тя е най-сладкото нещо. Да кажете грешките на хората, това не е Истина. Да кажете Доброто на един човек, да! Истината открива път за всичко възвишено и благородно в човешката душа.

ИСТИНАТА ИЗКЛЮЧВА ЛЪЖАТА

Първата крачка към Любовта е – никаква лъжа!
Който говори Истината, всеки ден придобива по нещо.

Учителя

При всяка лъжа човек скъсва връзката си с Божествения свят. Тогава Любовта не може да се прояви чрез него. При лъжата човек влиза в дисхармония с Живота на Цялото и това носи своите последствия. Лъжата причинява израждане на човека – на неговия ум и сърце. Челото полека-лека отива назад. Лъжата спира еволюцията на човека. Учителя казва:

Първото нещо, което трябва да направите, то е абсолютно да изключите всяка лъжа – бяла и черна. В лъжата седят всички спънки. В нея седят всички условия за вашето робство.

ИСТИНАТА ОСВОБОЖДАВА

Щом се домогнете до Истината, вие ще се освободите от всички земни и духовни противоречия. Тя освобождава човека от всички ограничения, в които се е намирал.

Свободата не може да се налага със закон. Тя принадлежи на Божествения свят. Когато казваме, че Истината ще ни направи свободни, това значи, че само Възвишеното, Разумното, Божественото в света е, което ще ни направи свободни. За да добие Свободата си, човек трябва да даде път на Божественото начало в себе си.

Който не може да възприеме Истината, е роб на условията.

Учителя

В човешката душа има един вечен копнеж, един вечен идеал. Това е Истината. В цялата своя история човек е търсил Истината. Понякога той я е търсил по погрешен път. Тогава е губил Светлината си и е изпадал в робство. Страданията му са се увеличавали. Понякога той я е търсил по верни пътища. Тогава се е издигал. Светлината и Свободата му са се увеличавали.

Поучително е да се познава този велик път, извървян от човека, осветен от безброй жертви на великите мъченици на Истината. Той е свещен. Той е път, който води към свободата.

Човек винаги жадува за Свободата, винаги я търси – работи за нейното постигане. Тя е Божествен подтик, вложен в глъбините на човешката душа. Няма сила, която да премахне този подтик, понеже това е подтик на Разумното начало.

Човешката душа има стремеж да бъде свободна. Това е подтик не на обикновения човек, а на съзнателния. Това е подтик на човек, у когото се пробужда Божественото. Днес човечеството се стреми към един нравствен идеал, най-високия в Битието – идеала за Свободата. Свободата е висшата цел, към която се стреми човек. Това е стремеж да се освободи той от всички ограничения, които са наложени на неговата истинска природа.

Безброй борби е водил човек за Свободата. Излизал е от едно робство и е попадал в друго. Според степента на познанието на Истината е и Свободата на човека. Все по-нагоре и по-нагоре, към по-светли простори се е издигал той , воден от своя Дух – от Божия Дух. Днес човек пак води тази вечна борба за Истината и Свободата. За да добие вътрешната си Свобода, човек трябва да се освободи от всички заблуждения на старата култура, които го ограничават. Учителя казва:

Не вярвайте на сегашната култура, че тя може да ви спаси.

Под *Свобода* се разбира освобождение от всички идеи на старата култура. Това става чрез познаване на Истината. Учителя казва:

Съвременните хора търсят Свободата си, без да знаят, че тя се определя от Истината.

Единственото Същество в света, Което е свободно, е Бог. Само Той е абсолютно свободен. Вън от Него няма Свобода. Вън от Бога царува насилие. Единственото Същество, Което може да освободи напълно човека, е само Бог.

Следователно, когато *познаем* Истината и я приемем, когато приемем Бога в себе си, ще бъдем свободни.

Учителя казва:

Да бъде човек свободен, това подразбира да остави Бога свободно да действа в него. За да бъдем свободни, трябва да бъдем в хармония с Бога, т.е. да мислим, да чувстваме и да постъпваме като Бога. Вървим ли успоредно с Бога, ние ще придобием вътрешна Свобода и Хармония.

Ето защо Учителя казва:

За да бъде свободен, човек трябва да пази връзката си с Бога и с всички Възвишени същества.

Човек трябва да доведе своя ум и своето сърце в равновесие, в съгласие с Истината. Тогава той ще бъде свободен!

Ние очакваме Свобода от смъртни хора. Хората не могат да ни дадат Свобода. Как ще очакваш Свобода от едно същество, което е парализирано?

Доколкото проявяваме Бога, дотолкова сме свободни.

Писанието казва: "Гдето е Духът, там е свободата." Само когато имаме Божествения Дух и се ръководим от Него, само тогава ще бъдем свободни. Това значи да дойде Бог да живее в нас, да се прояви и да слушаме Неговите съвети. Свободата и всички висши Добродетели идат от Духа, от Бога. Всички трябва да бъдат свободни, защото са части от Божествения организъм.

Който има Истината, Силата, той може да постига нещата. Истината иде на помощ да ни освободи от миналото робство на света. Тя е онази Сила, която освобождава човека от всички ограничения и окови, били те физически, сърдечни или умствени. Божественото освобождава, понеже е движение без реакция, без противодействие.

То преодолява всички препятствия, отстранява всички спънки, разкъсва всички вериги, организира и претворява силите. Учителя казва:

Ако възлюбиш Истината, ограниченията ще се премахнат – всички ваши изгубени вещи ще се върнат, всички ваши разрушени чувства ще се върнат, всичко, каквото сте изгубили, ще се върне. Ще се върнат при вас всички онези, които ви обичат, и ще видите всички, които ви любят. Като намери мъртви, Истината ги оживява. На страдащия отмахва страданието.

Истината урежда света. Тя ще преустрои нашия свят. Тя дава сила и организира нещата и по този начин носи Свободата. Днешните ограничения не са от Бога.

Учителя казва:

Свържете един кон и едно куче с въже и ще видите как ще решат въпроса. Конят ще чака някой да му снеме оглавника. Кучето ни най-малко не чака. То ще прегризе въжето и ще се освободи. То казва: "Господ не ми е турил това въже." Това, което Бог е турил в нас, е нашият Живот, а ограниченията отвън ние сами сме си ги турили.

Когато Истината проникне дълбоко в човека, той става свободен, радостен и весел, както детето, което се намира в обятията на майка си и баща си.

Истината прави човека силен. Тя внася в него и смелост. Силната воля на човека иде чрез закона на Истината.

Учителя казва:

Под силна воля, според Божествените закони, се разбира следното: човек да може да запази придобитите резултати от добрите деяния, но не само за кратко време, но завинаги и те да станат плът от неговата плът и кръв от неговата кръв.

Когато Истината дойде да живее в човека, всички хора се привличат към него. И това е много естествено. Когато в една запустяла местност има извор, всички се привличат от него. Такова е състоянието на човека, в когото Бог живее. Когато човек познае Истината, става леко на душата му. Той живее в Светлина. Той е като една свободна птичка.

ЕСТЕСТВОТО НА СВОБОДАТА

Свободен е онзи, който може сам да се впряга и разпряга. Що е Свобода? Що изисква Свободата? Свободата подразбира следното: всеки човек да се прояви така, както се подтиква отвътре, от неговата възвишена природа.

Освободете вашите умове и сърца, вашата воля от робство. Свобода, която няма в себе си Любов, Знание и разширение без никакво ограничение, не е Свобода.

Учителя

Свободата трябва да се разбира външна и вътрешна. Ако нозете, ръцете, очите и прочее на човека са здрави, той е физически свободен. Но той може да не е свободен умствено или сърдечно, може да е в умствено или сърдечно робство.

Свободата има три отношения към човека – отношение физическо, отношение умствено и сърдечно и отношение духовно. Когато говорим за Свободата, трябва да знаем за коя свобода говорим. Учителя казва:

Физическата, гражданската страна на свободата е само предговор за онази велика Свобода, към която душата се стреми.

Човешкият Дух изисква всички видове свобода – физическа, умствена, сърдечна и духовна. Учителя казва:

Всички съвременни хора и народи воюват за Свободата. Кой не е воювал, но въпреки това човек пак не е свободен.

Съвременните хора говорят за култура, за свобода, но се намират в голям затвор. Учителя казва:

Със своите отрицателни мисли, чувства и криви постъпки човек е образувал затвор около себе си и сам е влязъл в него. Щом е така, той сам трябва да разруши този затвор и да излезе вън от него на свобода.

Свободен е онзи, който има Свобода на мислите, чувствата и постъпките. Ако искате да се развивате правилно, вие трябва да бъдете свободни по ум, сърце и воля. Да оставите и другите да се проявят свободно.

За да бъдат мислите, чувствата и волята на човека свободни, той трябва да се освободи от робството на своята нисша природа, на старите навици, на неправилните

възгледи и заблуждения. Всеки човек, който не е господар на своята нисша природа, е ограничен от нея. Всеки човек, който не е господар на старите навици и те го владеят, той е ограничен от тях – не е свободен. Всеки човек, който има неправилни възгледи, заблуждения и е ограничен от тях – не е свободен. Учителя казва:

Когато говоря за Свободата, разбирам висшето, което има у човека. Свободата седи в това, човек да прояви своята възвишена природа, която е истинската му същина. Човек е свободен, когато тя поеме ръководството.

Истинската Свобода иде отвътре. За да се освободят, хората трябва да се новородят. Новораждането е скъсването на онези връзки, които сега ни спъват. То означава освобождението ни от веригите на съдбата и необходимостта. То е възстановяване на Първичната връзка с Бога, която съществува от самото ни явяване на света. То означава възстановяване на Свободата.

СВОБОДАТА Е В ЛЮБОВТА

От Любов да направиш нещо – там е истинската Свобода. Всичко може да направиш, но като го направиш от Любов, тогава си свободен. Ако не го направиш от Любов, не си свободен.

Учителя

В Любовта е пълната Свобода. Учителя казва:

Помнете: без Любов няма Свобода в света. Ако разбираш Любовта, ти си свободен. Докато не се обичате и не сте готови да се жертвате един за друг, докато си отмъщавате, не сте свободни. Някой казва: "Искам свободен да бъда." Свободен си, ако служиш на Любовта. Иначе ще бъдеш роб. Докато не изправим нашето минало, докато не възприемем Любовта, не можем да бъдем свободни. Любов към Бога, към ближния и към себе си, хармония с Цялото – в това седи Свободата на човешката душа. Свободата не предшества Любовта. Ние искаме да бъдем свободни преди да обичаме. Свободата идва като резултат на Любовта.

СВОБОДАТА Е В МЪДРОСТТА

Да бъде човек свободен, това значи да носи Светлината, Знанието на Мъдростта. Човек е свободен да постъпва така или иначе, но след това има съдба, т.е. ще претърпи последствията на природните закони. Те ще го ограничат, ако не е постъпил в съгласие с тях.

Учителя

Само онзи има знания, който спазва законите на Разумната Природа. Свободата седи в изпълнението на тези закони. Преди нарушението на един Божествен закон човек е свободен, но нарушението му го ограничава, той изгубва своята Свобода. Човек, който

не е турил нозете си в циментовата каша, е свободен, но като ги тури в нея и тя се втвърди, той не е свободен.

Злото, което човек извършва, го ограничава, лишава го от Свободата му. Когато човек направи престъпление, губи Свободата си. Като прави Добро, придобива Свободата си.

Разумният Живот е в съгласие с Божествените закони. Ето защо само при Разумния живот може да се говори за Свобода. Свободата иде от Разумния живот. Всички Разумни същества са свободни. Учителя казва:

Птицата е свободна, когато хвърка. Рибата е свободна, когато плува. Огънят живее, когато гори. Вятърът върши работата си, когато духа. Водата живее и върши работата си, когато тече. А човек е свободен, когато мисли.

СВОБОДАТА Е В ИЗПЪЛНЕНИЕ ВОЛЯТА НА БОГА

Кой е свободен?

Само който служи на Бога и разбира Неговите повеления.

В какво седи свободата?

Да живеем за Безграничния!

За да бъдеш свободен, трябва в дадения момент да бъдеш готов да извършиш онова решение, да вършиш всичко онова, което Вечното начало изисква.

В дадения момент, днес, какво иска Първичната причина от теб?

Тя изисква да се примирите всички.

Учителя

Само който върши Волята Божия, може да влезе в света на Свободата. Когато служи на Бога, човек добива своята Свобода – всички вериги се разтопяват, всички ограничения изчезват. За да бъде човек свободен, трябва да бъде във всеки момент готов да върши това, което Бог изисква.

Учителя казва:

Човек трябва да знае в кой момент каква е Волята на Бога и да я направи. Изпълнението Волята на Бога е много лесно нещо. То седи в малките работи. Например Бог ти казва: "Иди при този отчаян човек и му кажи: Твоите работи ще се уредят." Направи го!

Няма по-красиво нещо от това, човек да изпълнява Волята Божия. Изпълнението на Волята Божия носи Свобода. Тогава Великото Разумно начало се проявява чрез човека и човек влиза в Свободата, в която То живее.

Всеки да се хармонизира с Цялото, да намери своето място и да стане съработник на Цялото – в това е Свободата. Това е закон за съвършенство. Всяко същество е необходим елемент за Цялото. И по един вътрешен закон трябва да се приобщи към Живота на Цялото. Животът е изпълнение на един велик Божествен план. Свободата седи именно във влизане в Живота на Цялото, който е един вечен разумен процес на постигане на съвършенство.

СВОБОДАТА Е В САМООТРИЧАНЕТО

Един закон на Свободата гласи: Свободата се добива чрез самоотричане, при което човек се отрича от нисшето и добива висшето.

Например, като се отрече от водата, рибата става птица, диша с бели дробове и добива крила. Като се откаже от листата като храна, гъсеницата става пеперуда и се храни с цветен сок.

СВОБОДАТА Е В СМИРЕНИЕТО

Смирението води към Свобода. Защото тогава човек дава място на Бога да се прояви чрез него. Личният живот тогава е подчинен на Божествения. Учителя привежда за пример следната легенда:

Веднъж Буда бил обвит от астралната змия, която щяла да го задуши. Тогава той, за да се освободи, почнал да се смалява, да се смалява и най-сетне станал толкова малък, че се освободил. Законът гласи: чрез смирението човек може да се освободи от всички стари навици и наклонности и да прояви своята Божествена природа. Смиренят е минал през всички фази на Живота и е взел формата на дете.

СВОБОДАТА ПРОИЗТИЧА ОТ ДОВЕРИЕТО ВЪВ ВЪЗВИШЕНАТА ЧОВЕШКА ПРИРОДА

Има хора, които отричат, че Животът има висш духовен смисъл, следователно трябва да се урежда по един механичен начин. Тогава те с особено усърдие се заемат с такава уредба на живота и създават свои системи, които трябва да въведат един ред и порядък отвън. Оттук неминуемо идат насилието и принудата.

Други знаят, че Животът има висш смисъл, че в Живота господства една Велика Разумност и ръководи всичко. Те работят върху човека, за да пробудят неговата висша природа, висшите му способности и дарби, за да влезе той в общение, в жива връзка с Разумния център на Живота, да намери своето място в Целокупния Божествен живот. Каква Свобода може да има човек, ако не вярва в себе си и в своята безсмъртна душа?

ЕДИН ЗАКОН ЗА СВОБОДАТА

Учителя казва:

Всяко нещо, в което човек губи Свободата си, е зло. Всяко нещо, в което човек придобива Свободата си, е Добро.

ПРИВИЛЕГИЯТА НА ЧОВЕКА

Единственото нещо, което иска Господ, то е абсолютно всички същества да бъдат свободни като Него.

Учителя

Първичната Причина в своята Любов е оставила човека да избира Доброто свободно, а не да му се налага, защото в последния случай човек би бил едно оръдие на

външни сили. А красотата и радостта във висшия Живот е именно в свободния избор на Доброто. Това е великата привилегия, която ни е дала Първичната причина – ние сами свободно да изберем Доброто, за да бъде Радостта ни пълна. В тази привилегия, дадена на човека, е изразена Любовта на Разумната Природа към него.

ЕВОЛЮЦИЯТА Е ПРОЦЕС НА ОСВОБОЖДЕНИЕ

Еволюцията е закон за освобождение на Духа.

Учителя

Учителя казва:

При сегашните условия, в които се намираме, всичко е относително – Абсолютна свобода няма. Това, което говорят някои философи, че можеш да мислиш, както искаш, че можеш да чувстваш, както искаш, че можеш да действаш, както искаш, не е така. Ние се намираме в един свят, в който всички неща са относителни. И мисълта е относителна, и чувствата са относителни, и волята е относителна. Обаче ние се приготовляваме за един по-висш свят, отиваме към реалното. Това е път към Свободата.

Свободата не е еднократен процес, еднократно постижение. Тя не е статично положение. Това е вечен, непреривен процес. Човек върви по пътя на своето освобождение. Еволюцията, като почнем от минералното царство и вървим през растителното, животинското, човешкото и по-нагоре, е път на освобождение.

СВОБОДАТА НОСИ ВСИЧКИ ДОБРИ УСЛОВИЯ

Свободата е необходима за вътрешния растеж на онзи висш идеал, към който се стремим. Когато почувствате Свободата, тази тежест, която усещате в душата си, ще изчезне. Вие ще почувствате един Мир, едно разширение и всички благородни заложби на вашето естество, които от хиляди години чакат благоприятни условия, ще израснат.

Учителя

Душата – това е съкровищница на всички блага, които Духът е събрал през цялата Вечност. Тя съдържа всички богатства, дарби, способности, всички възможности, които човек може да прояви. Душата крие в себе си заложбите, семенцата на това, което човек може да проявява в бъдеще. Човек е ценен поради Великото, което живее в него. Всеки човек има цена, понеже е едно оригинално, специфично явление на Великото Разумно начало. Трябва да се дадат условия на всеки човек да изяви ценното, вложено в него.

Само при Свободата човек може да изяви това духовно богатство, което е вложено у него.

Свободата подмладява. Който я носи в себе си, няма да остарява, няма да срещне мъчнотии, които да го обезсърчат. Свободата дава широк простор за действие. Тя внася спокойствие, Радост, повдига високо нашия дух.

Да прогледнем – това значи да живеем в Истината и да сме свободни.
Учителя казва:

Съвременният свят се нуждае от свободни хора по тяло, по ум и по сърце, а не от роби.

ПРОБУДЕНИЯТ НЕ ПРИЧИНЯВА СТРАДАНИЯ НА ДРУГИТЕ

Не само хората са свободни, но и всяко растение е свободно.
И ти не трябва да нарушаваш свободата му.
Ти нямаш право да си туриш крака върху цветята.

Учителя

Свободния човек никой не го ограничава. И той никого не ограничава. Съзнанието на човека трябва да бъде толкова будно, че да не причинява никакви страдания на окръжаващите. Ако всеки даде свобода на близките си, както и той се нуждае от такава, ще има широк простор на действие и мисли.

Всяко същество – и най-малкото – има известна свобода. В нея то расте и се развива. Да имаш правилно отношение към него, значи да зачиташ тази Свобода, която му е дадена от Разумната Природа. Считайте тази Свобода за свещена и никога не я накърнявайте, за да ви бъде добре всякога.

ЕДНА ЧЕРТА НА НОВАТА КУЛТУРА

Свободата е право на човека. Без Свобода култура не може да съществува.

Учителя

Новата култура ще бъде свободна от всякакъв вид насилие. Учителя казва:

Ако мъдрецът иска да живее със закон, става нещастен. И ако глупавият иска да живее без закон, става също нещастен.

Да се живее без закон, в дълбокия смисъл на думата, се разбира следното: подтикът към действие у човека да излиза отвътре, от висшата му природа, т.е. да бъде в абсолютна хармония с принципите на Живота, които стоят над законите.

ТРИТЕ ОСНОВИ НА НОВАТА КУЛТУРА

Когато Любовта царува, смут не става.
Когато Мъдростта управлява, редът не се нарушава.
Когато Истината грее, плодът цъфти и зрее.

Аз вече чувам птичките да пеят и далеч някъде на хоризонта виждам Божественото да изгрява.

Аз съм донесъл Божествено знание, за да ви ползва. Аз съм длъжен да го изнеса пред вас, за да ви дам подтик. Защо говоря? Говоря ви, за да не спъна Божието дело, за да не спъна и вас. От това зависи и прогресът. В миналото трябваше да прекарате тридесет години в изпити, да минете много изпити, за да ви се даде това, което аз сега ви давам.

Учителя

Учителя казва:

Всяка проповед, която има за основа Любовта, Мъдростта и Истината, не заблуждава. Любовта, Мъдростта и Истината в широк смисъл на думата – това е ученето, което проповядвам на хората. Новият Живот не може да влезе в света без тях.

Любовта обединява. Тя е онзи принцип, чрез който човек започва да съзнава, че е клонче от един велик организъм и взема правилно отношение към Цялото. От Любовта иде подбудата, подтикът за действие, за развитие.

Мъдростта – това са всички методи на Божията Любов. Знанието, Мъдростта дава методите за приложение на Любовта и Справедливостта.

Мъдростта гради и организира нещата. Тя влиза в основата на Новата култура, защото човек трябва да има знания, да разбира законите на Разумната Природа. А Истината дава сила за реализиране великите задачи на Любовта и Мъдростта. Истината носи постиженията. Учителя казва:

За да се разреши правилно загадката на Живота, турете за основа Любовта, почнете с нея. После ще дойде Мъдростта на помощ. И най-после ще дойде Истината, за да очертае пътя, по който могат да се постигнат техните цели. Дойдете ли до тези три принципа, те ще разрешат тази велика загадка, ще разрешат всички противоречия. Светът може да се поправи само с тях. Вън от тях човек е осъден на страдание и мъчение. Човек може да реализира само онези свои желания, които имат за основа Любовта, Мъдростта и Истината.

Казано е в Писанието: “Да се освети името Божие. Да се въдвори царството Божие и Неговата правда. Да се изпълни волята Божия.”

Да освети човек Името Божие – това значи да даде място на Любовта в Живота.

Да работи за въдворяването на Царството Божие и Неговата Правда – това значи да си служи с Мъдростта, с истинското Знание.

Да изпълни Волята Божия – това значи да даде място на Истината в себе си.

Христос казва: "Просете и ще ви се даде. Търсете и ще намерите. Хлопайте и ще ви се отвори." Просете – това се отнася за ума, за Мъдростта. Търсете – това се отнася за сърцето, за Любовта. Хлопайте – това се отнася за волята, за Истината. С други думи, Христос посочва Любовта, Мъдростта и Истината като единствен път към съвършенството.

Изобилието в света иде от Любовта. Тя носи всички блага.

Мъдростта разпределя благата, които Любовта носи.

Истината дава сила за действие.

Учителя казва:

Всички ще се подчинят на Новия живот. В какво седи великата цел на човешкия Живот? Да бъде човек свободен и да служи на Любовта, Мъдростта и Истината.

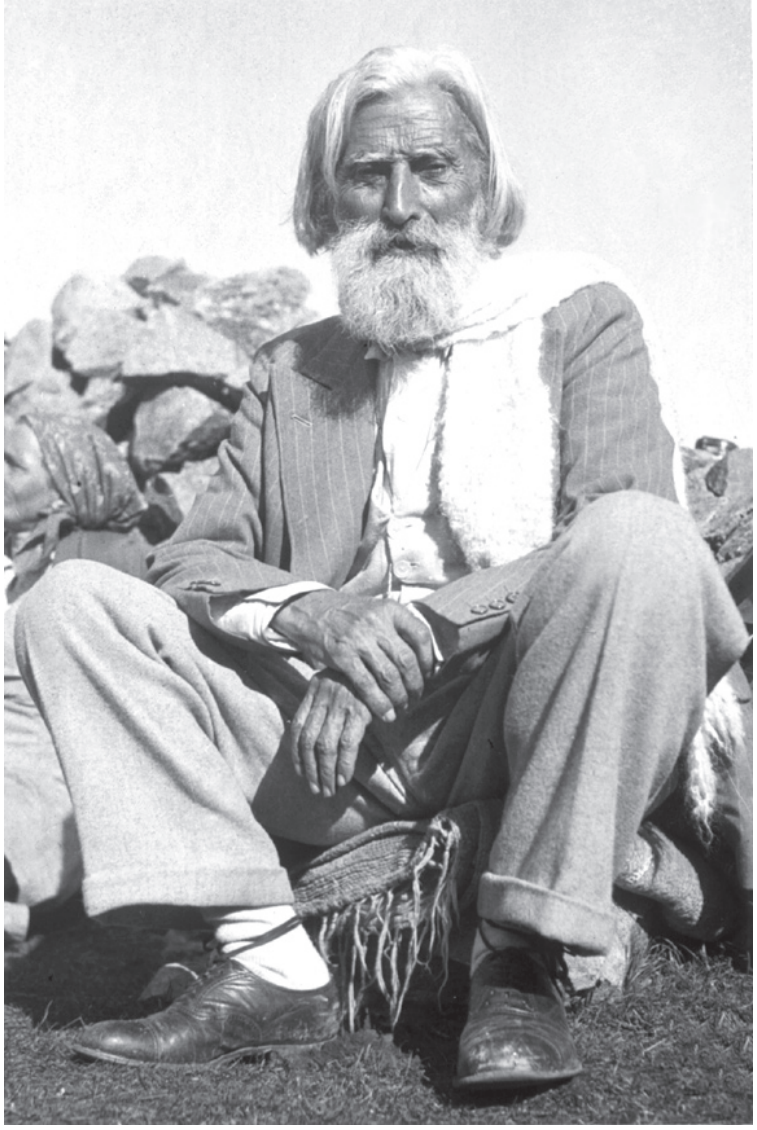

ВИСОКИЯТ ПЛАНИНСКИ ВРЪХ

ПРИТЧИ ЗА ИСТИНАТА И СВОБОДАТА[28]

Иска ли човек да намери Истината, нека чете и изучава себе си. Обърнете се към себе си и работете за вашето освобождение. Светът е велико училище, създадено за хората, както и за всички същества, за да се учат. Който работи с упование на Бога в себе си, ще бъде житно зърно, паднало на добрата почва.

Човек трябва да внимава да не загуби това условие – Бога в себе си. Казано е в Писанието: "Възлюбил си Истината в човека." Благодарете за това, което Бог е възлюбил във вас, и го пазете да не се изгуби. Страшно е човек да изгуби Божията Любов.

Истината е независима от вашите и моите схващания. Дали ще мислите по един или друг начин, дали се приближавате или отдалечавате от нея, вие няма да измените нейните отношения. Тя винаги ще съществува, каквато си е в този свят, който е много разумно устроен.

Светлината, която имаме, произтича от Светлината на Истината. Това, което не може да се определи, това е Истината. Защото всяко нещо, което се определя, не е Истина. Това, което не може да се обгърне, е Истина. Това, което не може да се постигне, е Истина. Това, което не дава щастие изведнъж, то е Истина. Това, което съживява човека, то е Истина. Истината е правата насока на Живота.

Гори ли Истината в човека, Любовта ще дойде.

Истината е, която дава Свобода. Когато Истината завладее света, тя ще ни направи свободни. Тя подразбира процес на разширение, на Свобода и простор.

В Духовния свят нямаш ли Истината, не можеш да наследиш Божественото богатство. Когато научите закона на Истината, той ще ви даде власт над материята – да разберете нейните вътрешни съчетания и да усъвършенствате своя Живот.

Когато във вас се яви разочарование, съмнение, подозрение, вие сте в пътя на Истината. При най-големите подозрения, при най-големите страдания, при най-големите мъчнотии вие сте най-близо до Царството Божие. Вие сте близо до разрешението на задачата.

Истината е там, дето нещата стават ясни. Ако вие, съвременните хора, не извадите лъжата от себе си, каква наука имате? В Истината се крие сила, която побеждава всичко. Докато си в Истината, не можеш да започваш по един начин и да свършваш по друг. Както започваш, така ще свършиш.

Истинолюбив е онзи човек, който не се колебае, не се обезсърчава. Като трябва да направи нещо, той не го отлага. И за последствията не мисли. Защото знае, че всичко, каквото става в името на Истината, е Добро.

Искаш ли да кажеш на човека Истината, кажи му Божествената Истина. Излизай от авторитета на Бога, а не от своя авторитет.

Когато Божията и човешката Любов се съединят в едно цяло, човек ще придобие Свободата си. Човек не може да съществува без Свобода. Семействата, племената не могат да съществуват без Свобода. Свободата е първата равнодействаща сила, която трябва да съществува в света. Без Свобода няма растене, не може да има развитие. Днес всички разумни същества се стремят към Свободата.

За да диша свободно, човек трябва да знае законите, как да излиза от херметически затворени условия и да поема чистия въздух отвън. За да държи връзката си здраво, той трябва да знае законите на Живота. Като знае тези закони, той свободно ще отваря и затваря прозореца на своето съзнание, да поема чистия въздух отвън, да се освежава. Истината пък ще го научи на великия закон, който определя правата посока на неговото движение.

Господ не ни е ограничил. Той ни е дал велика Свобода да вършим Добро и зло.

Права постъпка е тази, която освобождава мисълта и чувствата. Права мисъл и прави чувства са тези, които освобождават постъпките.

Пази правилото: помагай, без да нарушаваш Свободата на човека.

Истинското освобождение се стои в това, да се разтовари човек от всички непотребни неща, които нищо не му допринасят.

В необходимостта имате само един път – вие сте впрегнат. В Свободата имате избор.

Когато се качвате на един планински връх, може да се качите откъдето искате. Но когато се търкаляте надолу, вие вървите само в една посока.

Аз считам хората свободни. Не са свободни страхливите. Те именно вършат престъпленията.

Кои хора са силни в света? Които са свободни, които могат да понасят мъчнотиите и страданията. Ако питате защо биха Христа, Той ще ви отговори: "Аз страдах, за да сте свободни вие." Когато тук, на Земята, те удари някой, една нишка, която те държи вързан с твоята зла съдба, се скъсва. Ето защо Христос казва: "Ако те ударят от едната страна, обърни и другата."

Пазете следното правило: ставайте сутрин с радост, че носите Божественото в себе си и с неговото съдействие можете да развивате дарбите и способностите си.

Вярвайте във всеки Божествен подтик, колкото и малък да е той. Той е като зародиш, от който може да израсне голямо и велико дърво. Вярвайте в Божественото съзнание, което е в човека, и никога не се колебайте в него.

Най-малкият Божествен подтик е магическа пръчка, която ви отваря път навсякъде. Той е подобен на малка светлина в тъмна бурна нощ, която осветява пътя ви крачка по крачка, докато Слънцето на Живота изгрее и освети целия ви път. Слънцето на човешкия Живот не е изгряло още, но човек има ръководни нишки, които го упътват. Това са малките Божествени подтици, които не трябва да се пренебрегват. Без тях човек не може да направи нито крачка напред.

Човек не може да бъде свободен, ако не дава Свобода на другите. Не могат да вярват в теб, ако ти не вярваш в хората. Не могат да ти направят Добро, ако ти не направиш Добро на другите.

За да бъдете свободни от отрицателните състояния, трябва да имате в себе си великата свещена идея, която носи Живот.

Докато вярвате в Божественото в себе си, вие сте в деня на Живота. Дайте място на Божественото в себе си и не се страхувайте.

Един е Духът, много са духовете.
Един е Бог, много са душите.
Един е Бог, много са Божиите синове и дъщери.
Едно е Цялото, много са частите на Цялото.
Едно е Името на Цялото, неизброими са имената на частите.
Истинският Път няма пътеки.
Път, който има много пътеки, е път на света.
Път, който няма никакви пътеки, е Път на Духа.

Най-напред човек трябва да слугува на Бога. Ако човек не люби Бога, той и на хората по никой начин не може да слугува.

Благословение е, когато Бог действа в човека. Ние знаем, че Бог е Любов. А Любовта никому зло не прави.

Никой няма право да лишава някого от благото, което Бог му е дал. Човек трябва да пази своята Свобода, както и Свободата на своите ближни.

Човек не може изведнъж да придобие Свободата си. Вътрешно свободният човек съзнава, че постъпката, която е извършил в даден момент, е права. Новият Живот носи тази вътрешна Свобода. Вътрешната Свобода прави човека силен, готов да приложи Божествените идеи. Бъди всякога свободен и никога не се впрягай. Тури хомота на почивка, а силата си – на работа.

Останете само с Истината, която Бог е вложил във вас! Радвайте се на Божествения Дух, Който ви изважда от безсмислието на Живота, повдига ви и ви дава Свобода.

Ако сегашният живот е приятен само за очакваното благо, колко по-приятен ще бъде истинският Живот, който носи това благо!

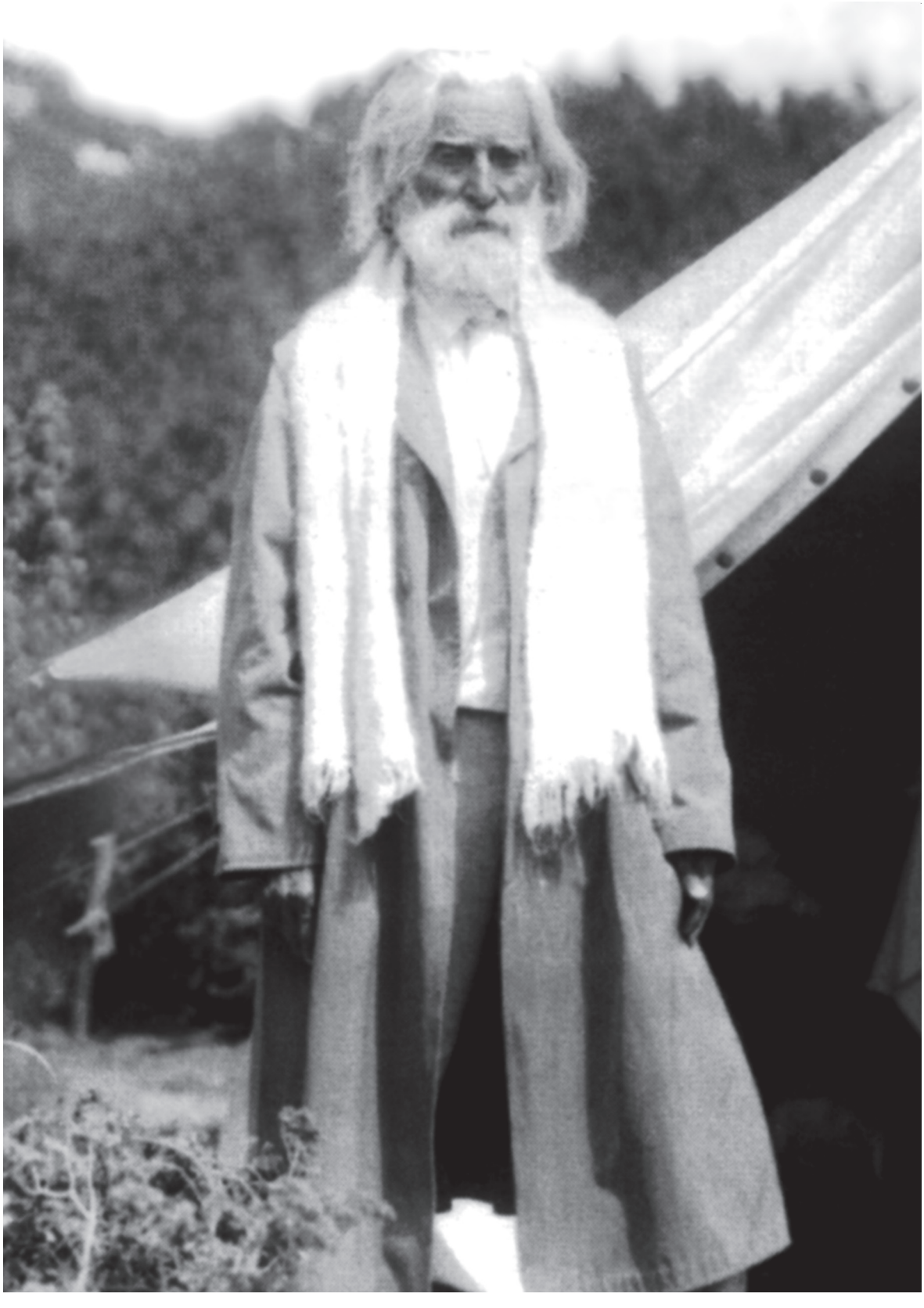

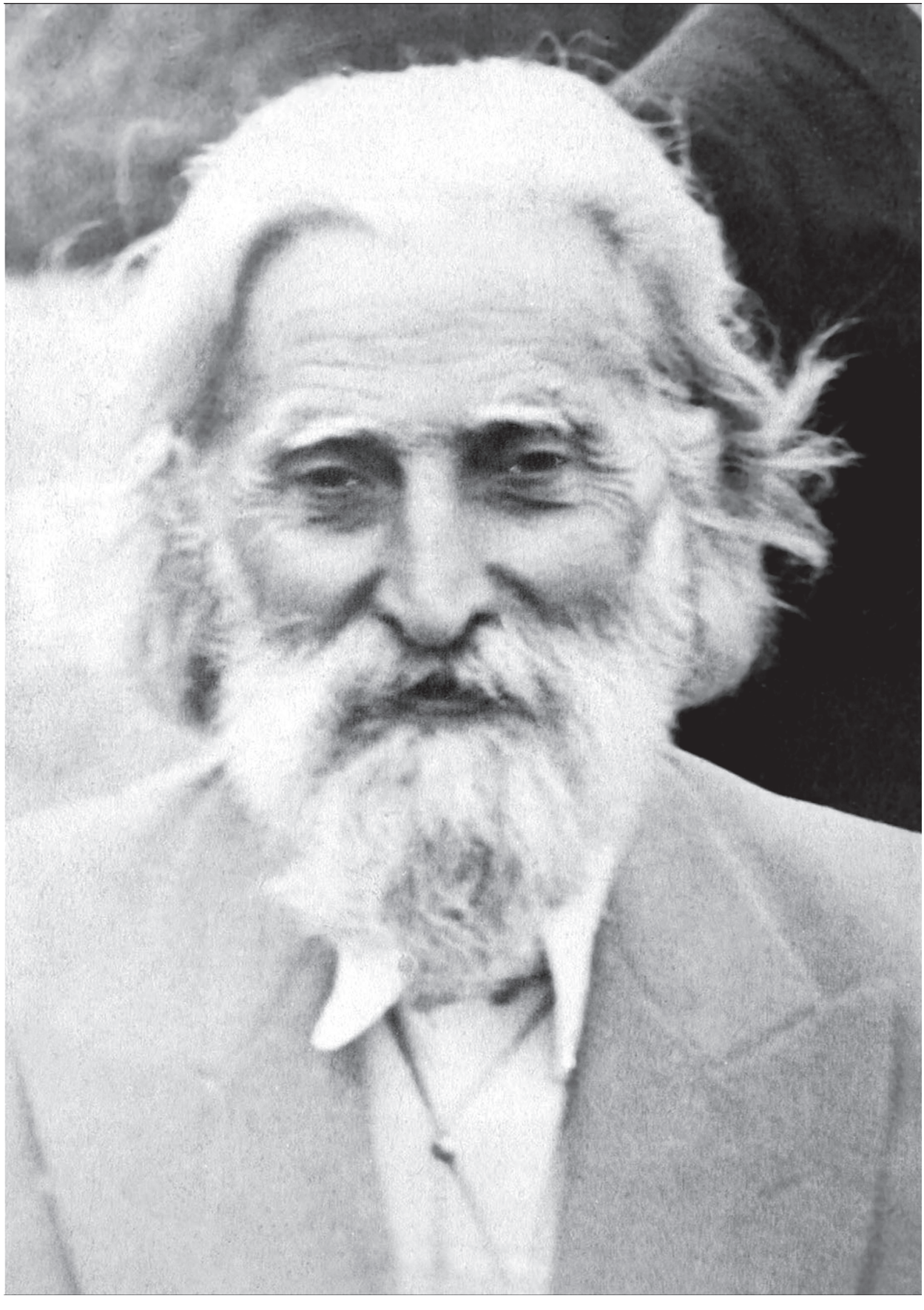

ЧАСТ ПЕТА

ЖИВОТ ЗА ЦЯЛОТО

Аз имам най-хубавото, най-доброто желание и най-великия стремеж да свържа всинца ви с Цялото, с Бога!

Това е най-хубавото, което искам да ви дам.

Аз не искам да ви уча как трябва да се обичате един друг. На това могат да ви научат и други.

Аз искам да ви посоча пътя, начина как да направите връзка с Първичната причина на нещата в Божествения свят – с Цялото!

Учителя

ЖИВОТЪТ КАТО ЕДИНСТВО

Ако идеята за единството влезе в човека, в ума ще се внесе Светлина и тя ще покаже пътя на избавлението. Всички трябва да проповядват закона за единството. Има единение на всички същества. Те се стремят към единение. Всички сме свързани. Съдбата на всякого е свързана със съдбата на всички същества. Когато познаем този факт, ще дойдем до една правилна философия на Живота. Животът на Цялото е живот на частите и животът на частите е Живот на Цялото.

Учителя

Последните постижения на науката откриха общата основа на привидно различни едно от друго явления. По този начин се доказа, че в Природата, въпреки външното разнообразие, има едно единство, една обща същина. Ще дадем няколко примера.

Силите, които причиняват електромагнитната пулсация у растенията, причиняват и движенията на протоплазмата в клетките – циркулация и ротация; причиняват и биенето на сърцето, движението на кръвта в кръвоносните съдове, движението на небесните тела.

Някои учени констатираха връзка между процесите в металите и известни положения на небесните тела. Например чрез многобройни опити се доказа, че при известни положения на Юпитер се изменят свойствата и реакциите на калая; такава зависимост се констатира между среброто и Луната, между златото и Слънцето, между медта и Венера и прочее. Напоследък даже се намери съотношение между светлинните явления у светещата жена Анна Монаро[29] в Италия и лунните фази.

Виждаме, че едни и същи закони се изразяват в разни области на Природата по разни начини, но в основата си те са едни и същи явления, проектирани в разни полета. Например седемте тона в музиката са аналогични със седемте основни цветове на слънчевия спектър. Същата периодичност откриваме и при химичните елементи. Значи Животът е един, но се проектира в различните области по различни начини. Ако наредим обертоновете на един и същи тон според броя на трептенията им на съответни разстояния един от друг, ще получим такива разстояния между тях, които отговарят на разстоянията на отделните планети от Слънцето – Меркурий, Венера, Земята и прочее. Разстоянията на планетите от Слънцето са изразени и в други области на живота – във формите на растителното и животинско царства.

Има вътрешна и външна връзка между всички клетки и органи на един организъм. В биологията това е изразено чрез закона на корелацията. Според този закон всяка промяна в един орган на организма се отразява върху другите органи. И те претърпяват съответни промени. Например всяка клетка на корена е в зависимост от най-далечните клетки в клоните, листата и прочее. Клетките на корените съдействат за живота на цялото растение, но, от друга страна, и техният живот зависи от живота на цялото – от живота на стъблото, клоните, листата, цветовете и прочее. Върху корените се отразява благосъстоянието или повредата на всяка друга част от растението.

Също такава връзка – външна и вътрешна – съществува между всички същества. Учителя казва:

Всички същества, са клончета на едно и също дърво – Дървото на Живота.

Всички същества според степента на развитието си и според функцията, която изпълняват, са на различни места в това Дърво. Цялото човечество, всички народи, всички същества представляват великото Дърво на Живота. Ето защо можем да кажем, че човешкият организъм е в зависимост от Цялото.

Ако заровим в земята върбово клонче или част от бегониев лист, то след време те ще дадат цялото растение. Значи върбовото клонче или бегониевият лист съдържат свойствата на целия организъм.

Всемирът е един велик организъм. Цялото живее и се изразява непрекъснато във всяка своя част. Животът е един. Учителя казва:

Цялото се проектира в своите части. Съществува подобие между малкото и голямото. Всички звездни системи, които съществуват в безграничния Живот, съществуват и в човека. Всички същества във Вселената имат свои проекции и в човека. Всяка част има условията на цялото човечество. Умът на Цялото не може да се побере в своята част.

Целият Всемир с всички свои части е изразен в строежа на човешкия организъм. Цялото с всички свои сили работи във всяка своя част. Онзи, който мисли, че живее откъснато от Цялото, е в противоречие с тази велика истина. Всяка монада е проекция на Великото Разумно начало. През всички същества протича един Живот – Животът на Вечния. Учителя казва:

Вселената е единство в разнообразието. В множеството има един принцип, от който всичко излиза. И движението в този принцип произлиза от едно Божествено начало.

Вие трябва да знаете, че сте органи вътре в Божествения организъм. Вие имате своя мисия, колкото и малка да е тя. Ако сте верни на своята мисия, Божественият организъм ще промисли за вас.

Всичко, което се прави в света, то е общо! Сега ви проповядвам за вътрешното единство. Единство иде сега в света!

Ако един орган боледува, това ще се отрази върху всички други части на организма. Когато се нарани някое място в организма, и другите клетки в него чувстват това. Когато пръстите страдат, целият организъм страда. Здравите клетки започват да изпращат храна и енергия към болните.

Клонът, заловен за дървото, се развива правилно, понеже всички сокове на дървото протичат през него. Но ако мисли, че може да живее и без дървото, без цялото, ще изсъхне. Какво може да направи ръката на човека сама? Тя може да направи нещо дотолкова, доколкото е свързана с целия организъм. Пръстът, като се откъсне от тялото, изгубва достойнство, съзнание и значение. Учителя казва:

Частта не може да се извади от цялото. В Природата не може да делиш частта от цялото. И грешката се състои в това, че хората искат да излязат от Цялото. Човек трябва да дойде до схващането, че частта не може да живее извън Цялото. Човек е част от Цялото. И трябва да живее в Цялото и за Цялото.

Ако човек живее личен живот, само за себе си, ще прилича на клонче, откъснато от дървото, или на човешката ръка, която иска да живее сама.

Учителя дава следния пример:

Една греда е подпряна в средата и на двата края са седнали по един човек. Те са врагове. Трябва да пазят равновесие – под тях има голяма пропаст. Какво трябва да правят в случая? Ако единият от тях не иска да седи на едно място с другия и скочи от гредата, то и двамата ще паднат в пропастта. Щастието и равновесието на всеки от тях зависи от другия. Такава зависимост има и между всички хора, защото всички те са части на едно цяло.

За да бъде човек в хармония с общия Живот, на който принадлежи, трябва да поддържа в себе си вътрешно единение с всички същества, трябва да създаде вътрешна връзка с тях, както всяка клетка или орган в човека работи и се грижи за цялото тяло.

Единството на Живота – това е новото схващане, до което се издига днес човечеството. Това е вече разширение на съзнанието. Това схващане коренно се различава от старото схващане, според което Животът е разпокъсан, разделен. Новото съзнание можем да наречем съзнание на единството. Разумното, Божественото, което работи в човека, работи и във всички други същества. Ето защо, когато човек прояви Божественото в себе си, ще почувства единството на Живота, връзките си с Цялото. От егоистичния, личния живот той влиза в един по-широк Живот. По-рано той е живял в илюзията на отделността, в закона на частите, а сега живее в закона на Цялото.

Човек трябва да почувства своето единство с Цялото, да почувства вечните връзки, които го свързват с Цялото.

ВСИЧКО В ПРИРОДАТА Е ПЛОД НА ОБЩИ УСИЛИЯ

Човек е клетка в Космичния организъм и неговото отношение към последния е подобно на отношението на клетката към тялото, на което принадлежи. Както клетката живее за организма и получава сили от него, такова е отношението на човека към Цялото.

Дейността на всеки орган в растението е плод на подкрепата, съдействието на целия организъм. Това важи и за Целокупния живот. В Живота на човечеството и на цялата Природа всичко е резултат на колективна дейност, на колективно усилие. Природата харчи грамадни енергии и материали, за да поддържа човешкия Живот. Колективни усилия на Природата са нужни за тази цел. Колко разумни сили полагат грижи, за да се поддържа човешкият Живот! Учителя казва:

Когато човек знае това, ще разбере, че ние по Благодат живеем.

Не само човешкият Живот, но и онова, което човек върши и постига, е плод на колективни усилия на много същества. Учителя казва:

Човек е изорал и засял земята и казва: "Аз произведох житото." Това не е пълната истина. Той трябва да вземе предвид и други фактори; трябва да благодари и на воловете, които са му помагали, на милионите червеи, които се намират в земята и помагат на земеделеца. Също така трябва да благодари на водата, въздуха, светлината и топлината, които са главни фактори за неговото благоденствие. Трябва да се благодари и на Разумните сили, които ръководят процесите в Природата. Какъв дял от цялата работа се пада на човека?

Гениалността е колективно усилие на много Същества, които са завършили земното си развитие. И Доброто не е усилие само на нашата душа, а е колективно усилие. То е резултат на цялото Небе. С мисълта си ти даваш ход на Мъдростта на Цялото.

Цялото живее за човека! И човек трябва да живее за Цялото.

Учителя казва:

Докато действаме в съгласие със законите на Природата, ще имаме резултат. Едничкото нещо, от което се нуждаем, то е да действаме в съгласие с тях. Понеже всичко в Природата е плод на колективни усилия, затова личният живот не е в съгласие с природните закони. А Животът на Цялото е в съгласие с тях, понеже е в съгласие със закона на единството. Човек е влязъл в дисхармония с Целокупния живот, когато е изгубил съзнание за единството на Живота. Това е станало при развитието на индивидуалното съзнание.

Каквото и да прави човек, трябва да бъде в хармония с Цялото.

Учителя казва:

Никой не живее за себе си!

Ще любиш и ще те любят. Ще мислиш за другите и другите ще мислят за теб. Ще лекуваш и ще те лекуват. Ще оправяш и теб ще оправят. Ще туряш основа в Живота на хората и на теб други ще турят основа. Тъй стои великият закон на Природата.

ЩО Е ЖИВОТ ЗА ЦЯЛОТО

За някои казват, че са много работни. Те са работни за себе си. Новото работене е за Бога!

Някой е хубаво облечен или знае да свири на китара. Аз не обръщам внимание на това. Но когато някой е оцапан от работа за Бога, тогава казвам: "Ето човека!"

Трябва човек да почне да се запитва за кого мисли, за кого чувства. Това е най-великият въпрос. Който не служи на Бога, на Цялото, не може да се облагороди.

Учителя

Що значи човек да живее за Цялото? Когато работи за себе си, човек живее в закона на частите. А когато работи за Бога, той живее в закона на Цялото. Великото Разумно начало включва в себе си всичко. Ето защо при Живот за Цялото първата ти мисъл ще бъде за Бога. Живот за Цялото значи преди всичко Любов към Бога, Любов към всички! Преживяването на свещеното единство води до Любов към Цялото, към всички.

Новите отношения са: във всички същества ще обичаме Цялото, Бога! При Живот за Цялото човек чувства пулса на Великия живот, който тече през цялата Природа.

Докато човек разрешава частично въпроса за отношенията си към този или онзи човек, той никога няма да получи правилното му разрешение. Той трябва да разреши изцяло въпроса какво трябва да бъде отношението ми към Цялото? И от това отношение ще зависи отношението му към всички същества.

Учителя казва:

Разрешете отношението към Цялото и тогава всички други отношения ще бъдат правилни.

В Божествения свят единството е закон за Цялото, което включва благото на всички.

Сега във вас трябва да се роди новото съзнание – всяко ваше действие да бъде любовен акт и всичко да бъде като че го вършите само за Бога.

Когато всички хора обичат Бога, светът ще се оправи. Първо да се разреши тази велика задача – Животът за Цялото – и тогава всички други задачи – лични, обществени, общочовешки – ще се разрешат. Учителя казва:

Възможно ли е да обичаш всички хора? Възможно е, ако ги събереш на едно място. Но ако всички хора са разпръснати, това не е възможно. Значи, ако във всяко същество обичаш Цялото, Първичната причина, тогава и любовта ти към всяко същество ще бъде израз на Любовта ти към Бога!

Така се внася единство във външния и вътрешния Живот. Учителя казва:

Пробуденият човек гледа на всички хора и на всички същества като удове на един организъм и е готов да им прощава, както човек не може да се сърди на

нозете, ръцете, очите, ушите или устата си. Който пренебрегва интересите на очите или ръцете си, осакатява.

За онзи, който живее за Цялото, да даде път на една мравка или да я спаси от удавяне е толкова важно, колкото да направи едно велико дело. Онзи, който търси своята слава, живее в закона на частите, а който търси славата на Единия, Вечния, живее в Цялото. Учителя казва:

В основата ще туриш Любовта към Бога. Ако нямаш тази основа и обичаш някого, и се свържеш с него, непременно ще паднеш в грях. Ако нямаш тази основа и обичаш едно общество или един народ, ще се вплетеш в грехове, ще имаш противоречия и безплодна дейност. Всичко трябва да се подчини на Любовта към Бога.

Има три вида Живот: живот за себе си, живот за обществото и Живот за Великото Разумно начало. Животът за себе си и за обществото са частично разбиране на Живота. Животът за Цялото, за Великото Разумно начало включва живота и за обществото, и за себе си. Учителя казва:

В Живота съществуват три закона: закон за Цялото, закон за множеството и закон за частта. Първия закон наричам закон за Бога, втория – закон за ближния, третия – закон за себе си. Първият закон включва всичко в себе си. Следователно, ако живеете за Бога, за Цялото, ще живеете за ближните и за себе си, защото двата последни закона се включват в първия.

Нямате ли Любов към Бога, не можете да имате любов и към ближния си, нито към себе си. Бог включва в Себе Си не само хората, но и животните, и растенията. Когато почнем да живеем за Цялото, тогава всичко ще правим като на себе си.

Да живеем за всички, това значи да изпълняваме Волята Божия.

Учителя казва:

Който върши Волята Божия, той е свързан с Цялото, с Единството в света. Да изпълняваме Волята Божия, значи да чувстваме единство с Бога. Тогава ни изпълва голяма Радост.

Служенето на Цялото, това е служене на Бога, понеже Той обгръща всичко. Учителя казва:

Това, което направим за Бога, само то ще ни следва. Това трябва да бъде идеал за нас.

Сила се добива чрез служене на Бога, на Любовта. За да бъде добър слуга, човек трябва да се научи най-първо да служи на Първичната причина! Който се е отегчил от слугуване, не може да бъде ученик на Любовта, на Божественото учение! Учителя казва:

Само онзи може да служи, който има Знание и Любов. В бъдеще най-учените, най-добрите хора ще станат слуги на човечеството.

ЖИВОТЪТ ЗА ЦЯЛОТО ПОДОБРЯВА УСЛОВИЯТА

Когато една част се отделя от Цялото, ражда се вече възможност за смърт, грях и страдание.

Когато хората умират, страдат, това е, защото са се отделили от Цялото, от Разумното, от Бога.

Щом употребиш силите си за своето лично благо, ти си направил едно престъпление, ти си се отделил от кръга на общия Живот.

Грехът е дошъл, когато човек е поискал нещо лично за себе си. Какъв е церът? Да се върне към Цялото.

Ако съставлявате органи в Цялото, вие сте в добрите условия. Ако не сте такива органи, започва борба между вас.

Учителя

Има закон: всяко действие, което е в дисхармония с Единството, докарва страдания. А всяко действие, което е в хармония с тази Истина, носи Радост.

Животът за Цялото носи подем в човека. Тогава той е лист или клон, заловен за дървото. Тогава е в хармония с целия Всемир и енергиите на последния се вливат в него. Той е отворен за строителните сили, които идат от Всемира.

Човек, който живее за Цялото, за Бога, се освежава, подмладява. А когато човек работи за себе си, когато е в личния живот, този процес на вливане енергии в него от целия Всемир се спъва чрез прегради, които си туря самият той. Той се затваря физически и духовно за тях, изолира се от изобилния Живот, който пълни цялата Природа, губи силите си, уморява се, изтощава се и преждевременно остарява.

Учителя казва:

От лицето на онзи, който има желание да прави Добро на своите ближни, струи една жива Светлина, която го прави приятно и красиво. Но щом човек казва, че няма смисъл да живее за другите и че трябва да живее за себе си, лицето му потъмнява, погледът му става особен, устата му се изкривяват. Походката и движенията му се изменят.

Защо детето е привързано към майка си? Защо се приближава до нея с радост? Защото то чувства, че се приближава до същество, което мисли за неговото щастие и му желае доброто. По същия начин всеки обича и се приближава до онзи, който живее за Цялото.

Животът на повечето хора днес е пълен с безпокойства, тревоги, страхове, страдания. Личният живот е неразривно свързан с тях. При личния живот човек минава през верига разочарования и корабокрушения. И от тях ще извлече нужния опит как да излезе от изолирания живот и да влезе в изобилния Живот на Цялото.

Разумната Природа възпитава човешката душа, за да научи тя великия урок за Единството. Когато човек причини страдание или насилие на когото и да е, нарушава закона на Единството, на Цялото. Той вече живее в закона на частите, изолира се от общия

Живот и поради това ще мине през страдания и чрез тях ще разбере, че всяко страдание, което причинява на другите, всъщност го причинява на себе си.

При отрицателни състояния като завист, гордост и прочее човек прилича на клонче, откъснато от дървото на общия Живот, живее в закона на частите. Тогава той схваща нещата разединено, в противоречие с Единния живот. Това води към упадък. Изобщо всяко състояние, което е в противоречие с Единния живот, води към израждане.

Щом човек изправи своите отношения към Цялото, веднага ще се изменят и отношенията на външния свят към него.

При Живот за Цялото Разумната Природа дава на човека изобилно своите блага, своите благословения. Условията на Живота му се изменят.

ЖИВОТЪТ ЗА ЦЯЛОТО РАЗВИВА ЗАЛОЖБИТЕ И ДАРБИТЕ В ЧОВЕКА

Когато работиш за Бога, силата Му се влива в теб.

Учителя

При личния живот човек губи възприемчивостта си към идеите, които идат от висшите светове.

Животът за Цялото носи разцъфтяване на всички спящи сили, заложби и дарби.

Някой работи върху даден философски, научен или художествен проблем. Ако той прави това за свое лично издигане, у него няма да се събуди истинско творчество. Ако работи за другите, за Цялото, за Бога, той привлича положителните сили в Природата, които го движат напред, развиват се дарбите му, пред него се отварят широки хоризонти за постижения.

Поетът, музикантът, проповедникът и прочее, ако работят за пари, губят от таланта и вдъхновението си.

Никога поетът, музикантът, художникът, ученият и прочее не могат да създадат нещо ценно, ако не преживеят Единния живот, ако не влязат в Живота на Цялото.

Великото в света се проявява чрез всеки акт, в който е вложена Любовта. Всеки човек има безгранични възможности. Ако си имаш знания и ги даваш на околните с Любов, ще се създадат условия да получиш по-големи. Посадените семена могат да стоят дълго време в земните недра. Те ще стоят там, докато слънчевата светлина, топлината и влагата ги подтикнат към развитие. И заложбите на човешката душа по същия начин могат да стоят спящи и с хилядолетия да чакат своето развитие. За да се развият, и за тях трябва да дойдат Светлината, Топлината и Влагата. Това става при Живот за Цялото!

Когато Животът за Цялото влезе в човечеството, ще се тури началото на една велика култура, в която ще се изявят дарбите и талантите, вложени в човешката душа.

ЖИВОТЪТ ЗА ЦЯЛОТО
Е ПРОБУЖДАНЕ НА СЪЗНАНИЕТО

Подсъзнание, съзнание и самосъзнание има детето, което учи на училище. Свръхсъзнание има онзи, който служи на Цялото.

Учителя

Човек при своята инволюция се е индивидуализирал. В крайната точка на своята индивидуализация той е почнал да се чувства като същество, отделно от Цялото, от великия организъм.

Еволюционният период се отличава с пробуждане на Любовта в човека. Какво постига Любовта, какво цели? Любовта има за цел индивидуалността да се осъзнае като орган на един велик организъм.

Това е вече пробуждане, влизане в един свръхсъзнателен Живот.

Учителя казва:

Когато се пробуди свръхсъзнателният Живот у човека, той живее и работи за общото благо на цялата Вселена.

Който живее за Цялото, е един от пробудените. Той е влязъл в съзнателния Живот.

Той вече е свободен от безпокойствата на личния живот. Светът за него има вече друг облик: небето е по-синьо, цветята – по-красиви, въздухът – по-свеж, хората – по-добри, и Животът – по-радостен. Радостта му е радост на онзи, който от тъмните подземия е излязъл на светлина и простор или който след мъчително изкачване посреща първия слънчев лъч от върха на планината. Или радостта на онзи, който чувства първия свеж лъх на пролетта и вижда първите пролетни цветя. Нещо детско и чисто възкръсва в него. Той е богат, понеже се чувства брат на всички същества. Всичко е негово. Той се чувства тъй в света, както синът се чувства в дома на своя баща.

Домът му е голям: всички хора са негови братя и сестри, всички същества са негови близки. Чувства се сроден и с най-далечните звезди. За него няма вече страдания, понеже е готов да понесе с Радост всички жертви за Великия, Когото вижда в полъхването на вятъра, в синия цвят на небето, в усмивката на детето и в лицето на своя брат. Сега вече той няма страх за утрешния ден. За него всеки ден е празник – дар от Бога – и носи всички блага, носи нови радости и красоти, понеже той живее за тези, които обича и които го обичат. По-голямо е сега щастието му, понеже щастието на другите е и негово. Той се радва, когато някой се издига и успява. Изворите на Радостта му се увеличават.

Той има само един копнеж – как всеки ден да изпълнява Волята на Небесния си Баща. Той живее в Светлина, понеже едно велико Слънце е изгряло в душата му – Любов към всички! Той е от новородените!

ЖИВОТЪТ ЗА ЦЯЛОТО ЦАРУВА В РАЗУМНАТА ПРИРОДА

При новото съзнание силните ще отидат да служат на слабите. И този, който слугува, ще се смята по-развит, по-високостоящ. Но това е реализирано в Разумния свят.

Принципите, законите и методите на Разумния свят съществуват. На нас не остава друго освен да ги свалим и в човешкия живот.

Учителя

Животът за Цялото съществува вече в Разумната Природа! Той е приложен от Разумните същества.

Те работят в цялата Природа с Любов, със самоотричане за по-долните природни царства, като им създават благоприятни условия за развитие, напредък, благоденствие и щастие. Защо подкрепят с мощната си ръка слабата още ръка на по-долностоящите в развитието си същества в техния път към върховете? Защото живеят за Цялото, в свещеното Единство. В основата на цялата Природа лежат взаимопомощта, сътрудничеството, Любовта и жертвата. Някой ще каже, че има борба в света – борба за съществуване. Това се отнася за нисшите природни царства. Това е несъвършенството на децата, които не са още пробудени.

При Живот за Цялото човек е в хармония с тази велика действителност, която ни заобикаля – с методите, с които работи Разумната Природа!

Животът за Цялото лежи в основата на Космичния живот. И затова този начин на дейност не е нещо неестествено, необикновено, а това е обикновеното, нормалното, естественото състояние в живота на Вселената. Да осъществим това на Земята, това е влизане в хармония с Разумния свят, със законите, лежащи в основата на цялото Битие.

Когато човек почне да живее за Цялото, дейността му ще бъде в хармония с разумните сили в Природата.

ЖИВОТЪТ ЗА ЦЯЛОТО И МЕЖДУНАРОДНИЯТ ЖИВОТ

Казаното по-горе се отнася и за народите. Всеки индивид представлява клетка, а всяко общество или народ представлява орган – лист, клонче или цвят – във великото Космично дърво.

Всеки народ е орган от общочовешкия организъм. И всички народи са свързани помежду си, както органите в един организъм.

Учителя казва:

Всички народи са свързани като скачени съдове. Пострада ли някой, всички могат да пострадат. Спаси ли се някой, всички могат да се спасят. Щом всички народи са свързани помежду си, не е безразлично каква вода ще налеем в един от тези съдове. Ако се налее нечиста вода, водата във всички съдове ще бъде нечиста. Ако в един съд се налее чиста вода, и в останалите съдове водата ще бъде чиста. Ако къщата на съседа ти гори, и твоята може да се запали. За да се избегне тази опасност, трябва да се притечеш в помощ на съседа си – заедно да гасите пожара.

Благоденствието на един народ е тясно свързано с това на всички други народи. Ако някой народ не е в добри материални и морални условия, това ще се отрази по един или друг начин върху живота на другите народи. Ако разгледаме даже само външната, икономическата страна, ще видим, че ако някои държави са съсипани икономически, а другите са в цветущо стопанско положение, те не след дълго ще почувстват зависимостта от неблагоприятното състояние на първите.

Стопанската катастрофа в много европейски държави след Първата световна война и техният разгром предизвика стопанска криза както в Стария, тъй и в Новия свят.

Както всеки орган има специфична задача, мисия в организма, тъй е и с всеки народ.

Всеки народ е специфичен възприемател и трансформатор на енергиите, които идат от целия видим Всемир и от невидимите светове към Земята. Ето защо свободното творчество на всеки народ е необходимо, за да не се лиши цялото човечество от ценния внос, който едничък само този народ може да направи в общочовешката култура.

Кое определя на всеки народ тази или онази роля в общочовешкия организъм? Това зависи от специалната морфологично-психическа структура на даден народ.

Всеки човек и народ има специфична мисия от общочовешки характер, т.е. мисия, свързана с предназначението и Живота на цялото човечество. Ето защо всеки народ е важен елемент в международната общност.

Всъщност под народ разбираме Божественото, което работи в народа. Всички народи имат известни хубави черти. И като се съединят народите, това Добро ще се прелее в другите и ще образува нов стимул.

Народите са необходими един за друг. Те се допълват и си помагат не само в стопанския живот, но и във висшите области на Живота. Геният на даден народ може да дойде до особени открития в науката и техниката, може да стане носител на нова

мисъл, на нови идеи, които са необходими за цялото човечество. Голяма загуба би било за човечеството, ако усилията на всеки народ не се влеят в общочовешкото културно творчество.

Всеки народ е необходим за правилния Живот на цялото човечество, защото представлява изявление на особено Слово на човешкия Дух – Слово, което никой друг не може да изяви. Всеки народ развива специфични Добродетели и способности.

Някой народ по своето съзнание и начина си на живот представлява корените на колективния, общочовешкия организъм, друг – стъблото, трети – листата, четвърти – цветовете или плодовете и прочее. Космичната биология определя точно мястото и функцията на всеки от съвременните народи в колективния общочовешки организъм.

ЖИВОТЪТ ЗА ЦЯЛОТО Е В ХАРМОНИЯ СЪС ЗАКОНИТЕ НА РАЗВИТИЕТО

Обичай човека като душа! Люби Бога в него.
Обичай Бога във всички хора! Това е Новият живот, който иде!

Учителя

Новото, което иде, е Живот за Цялото, за Вечното начало. Новата епоха носи чувство за Цялото.

Новата вълна, която иде в културата, е Живот за Цялото! На тази идея принадлежи бъдещето. Тя ще даде нов подтик, нов характер, нова форма на труда.

Това не значи обезличаване, понеже в тази нова фаза на развитие индивидуалното съзнание се запазва, само че човек едновременно чувства връзките си с целокупния живот.

Животът за Цялото е в хармония с посоката на развитието. Еволюцията може да се определи като постепенно разкриване и проява на силите, заложбите, вложени в човешкия Дух. Проявата им не става произволно, а по точно определени закони. Новите сили, които се събуждат днес в човешкия Дух, го правят способен да живее в целокупното, в общото, да чувства единството в множеството.

След като е стигнал до най-ниската точка на инволюцията, човек започва своето възлизане или еволюция. Това е вече признак за постепенно разширение на съзнанието. А разширение на съзнанието значи човек постепенно да съзнава себе си като орган в Цялото.

Естествено е, че паралелно с разширението на съзнанието човек ще надраства личния живот и ще влиза в Живота за Цялото. Значи човек по законите на развитието отива към Живот за Цялото.

ЖИВОТЪТ ЗА ЦЯЛОТО И НОВАТА КУЛТУРА

Идеята, че всеки трябва да живее за себе си, е идея на стария живот. Тя безвъзвратно залязва, въпреки всичко. Идеята, че всеки трябва да живее за Цялото – ето великата идея на Новия живот, на Новата култура. Тази основна идея сега преустройва целия живот на човечеството. Сегашният свят преминава към нови форми. Твори се един нов морал и този нов морал, чиято първа заповед е Живот за Цялото, ще пресъздаде коренно света. Това е великата задача, която трябва да се разреши на Земята, това е път към Вечния живот. Така старите ще се подмладят и младите ще станат силни. Сега започваме да пренасяме онзи свят в този. Материалите от онзи свят пренасяме в този.

Учителя

Днешният живот е пълен със страдания, когато имаме толкова блага около нас! Той е уреден въз основа на старото схващане за отделността, разпокъсаността на Живота. Резултатите виждаме във всички области на живота. Човечеството днес е смазано от всевъзможни кризи и се гърчи всред тях. Това виждаме в обществения и международния живот. В последния особено ярко изпъква взаимното недоверие, съперничество и борби. Погрешните страни на днешната култура са били досега скрити, потенциални. Те са съществували като възможности, обаче днес всички тези отрицателни сили, дремещи досега в дълбочините, са излезли на повърхността и ги виждаме ясно. От днешните трагични последици се вижда, че старото схващане е фалшиво. Учителя казва:

Това учение, върху което почива днешният обществен строй, е фалшиво. То е остаряло.

Днес както отделните индивиди, така и обществата и народите се намират в трудни условия, не могат да се справят с тях и да ги уравновесят. Това показва, че трябва да се влее нова, жива струя както в индивидуалния, тъй и в обществения, и в международния живот. И тази струя се влива вече в Живота. Тя носи правилни отношения на частите към Цялото.

Нима клетките и органите на човешкия организъм биха могли да функционират правилно, ако се изолират и индивидуализират, ако се откъснат от целия организъм? Също така и отделните индивиди, общества и народи трябва да се съзнаят като части на едно Велико Цяло, за да внесат коренна промяна във формите на Живота.

Всяка част трябва да съзнае, че преуспяването и благоденствието ѝ се крие в преуспяването и благоденствието на целия организъм. Това е новото разбиране.

Това е Слънцето, което изгрява днес в човешкото съзнание. Това е новата вълна, която е почнала да действа в Живота, и тя се чувства вече все по-мощно във всичките му области.

Задачата на всеки човек е да знае своето име, своето място в Цялото, както евреите, които бяха дванадесет племена, знаеха кой каква част носи

от скинията. Когато се спираха на почивка, те събираха частите на цялата скиния, съединяваха ги в едно цяло и там се покланяха и благодаряха на Бога.

Днес всеки човек казва: "Аз нося Божественото в себе си." Ти носиш част от Божественото. Един ден, когато всички хора се съберат на едно място и всеки донесе своята част, ще образуват новата скиния, в която всички ще се покланят на Бога в Дух и Истина.

Целият днешен строй трябва да се промени – да се преустрои в съгласие със закона на Цялото. Коренната обнова на днешния строй се налага, защото той е в противоречие със закона за единството. При личния живот човек е роб, а при Живота за Цялото той започва своя възход. Единственият път е Живот за Цялото. Той трябва да легне в основата на Новата култура. Тя е култура на единство.

Новото верую е: единство трябва да има! Когато човек живее за Цялото, у него има съзнание, характерно за Шестата раса. Животът за Цялото ще измени целия обществен строй, който е в грубо противоречие с природните закони.

НОВО НАПРАВЛЕНИЕ НА ТРУДА

МЪЧЕНИЕ, ТРУД И РАБОТА

Мъчението става чрез насилие. Трудът служи на дълга. А работата се върши винаги с Любов.

Учителя

Човечеството отива към взаимно сътрудничество и обединение. Въпросът е как ще се съчетаят хармонично Свободата и колективността, Свободата и взаимопомощта? На пръв поглед идеята за Свободата и понятието *колективност* взаимно се изключват. Хармоничното им съчетание е върховният идеал на човечеството. Това се постига чрез новото направление на труда, наречено още Живот за Цялото. Тази идея Учителя е разработил в Своите беседи и лекции. Тук ще изложим основните ѝ черти.

Нека предварително разгледаме кои са били главните и основните подбуди към труда. Учителя казва:

Три са главните подбуди, основните стимули на труда.

За да изясним тези три форми на труда, ще си послужим за по-нагледно с три картини.

Някога в древността египетските роби са приготвяли кирпичи и тухли, строели са здания, обработвали са ниви. Всичко това се извършвало под бича на надзирателя. Тази форма на труда Учителя нарича мъчение. Тук подтикът към труда е насилието.

Нека вземем втора картина: заставен от нуждите си, които трябва да задоволи, човек изорава своите ниви и ги посява, отглежда зеленчукови и овощни градини и срещу труда си получава известно материално възнаграждение – продуктите от земята. Или може да работи друга някоя работа самостоятелно, или при някой работодател. И пак получава възнаграждение за труда си. Този вид дейност Учителя нарича труд в тесния смисъл на думата. Това е една стъпка напред. Тук привидно няма насилие.

При труда има подтици от разни степени. Обикновеният подтик за труда е възнаграждението. Най-високият възможен подтик, който може да имаме при труда, е дългът.

Да си представим трета картина: едно момиченце минава край старец, чиито обуща са отвързани. То го спира, навежда се и завързва обущата му.

Друга картина: група младежи виждат, че една кола, тежко натоварена, не може да се изкачи по стръмния път. Те бутат колата, за да премине стръмнината.

Музикант дава концерт в един беден квартал, без да вземе пари.

Имаме организирани трудови общежития. Участниците са вдъхновени от една обща идея, от един общ интерес. Човек влага труда си за общото. Интересите на общото са над личните интереси.

Формата на труда в последната категория примери Учителя нарича работа. Коя е подбудата при работата? При нея подтикът е Любовта!

При мъчението човек работи за своя господар. При втората форма на труда или при труда в тесен смисъл на думата човек работи за себе си. При третата форма на труда човек работи за Цялото. Учителя казва:

Онзи, който живее в безпорядък, се мъчи. Несъвършеният се труди. Само съвършеният работи!

Трите вида дейност – мъчение, труд и работа – могат да се сравнят с пъпката, цвета и плода. Учителя казва:

Мъчението е пъпка. Трудът е цвят. А работата е плод.

Епохата на мъчението мина, макар и не напълно. Сега е епохата на труда. Работата ще бъде характерна за Новата култура, която иде. Работата – това е новото направление на труда. Работата ще бъде приложение на идеята *Живот за Цялото*. Учителя казва:

Любовта трябва да се постави като връзка между хората. Ако вие не прилагате взаимопомощта в Живота си, каква друга Любов искате?

ПРИ РАБОТАТА ИМА ЕДНА ОСНОВНА ИДЕЯ

Истинската работа е само в служене на Бога. Под работа се разбира изпълнение на Волята Божия. Христос казва: "Отец Ми работи, и Аз работя." Всички трябва да работят за Бога, а не за себе си. Това е идейна работа.

Учителя

Учителя казва:

Ако направите връзка с Бога, ще бъдете силни и мощни. Щом имате външни и вътрешни връзки с Бога, и Бог ще направи външни и вътрешни връзки помежду ви. Тогава ще направим един вътрешен колективитет, ще образуваме вътрешно един общ организъм и ще се разбираме. Само по такъв начин Небето ще има към нас правилни отношения, ще ни посещават напредналите наши Братя. Те се интересуват от тези вътрешни връзки.

Когато говорим за един колектив, трябва да има един Божествен център, около който да се съгради колективът. Този Божествен център е душата на колектива. Всеки колектив, който няма такъв център, не е колектив. Той е механичен колектив, без душа, той е механизъм.

Свобода има, само когато Божият Дух ръководи едно начинание. Нашият организъм представлява един велик колектив. И ако нямаше Разумното начало, Което работи в организма, този организъм би бил машина, робот, автомат. Колективът, в който има разумна душа, има смисъл.

Изобщо днешните колективи са механични. Ние сме за колективна работа, при която една основна Божествена идея да лежи в основата ѝ. И всички да служат от Любов към тази Божествена идея.

Какво значи Божествена идея? Във великия цялостен Божествен план на Природата всеки организъм съществува, понеже е натоварен в този план с известни задачи, изпълнява известна функция – значи има едно разумно отношение към Цялото.

Великият Божествен план възлага на всяка култура известна задача с оглед на цялостното развитие. Тази задача е разработване на известни идеи, развиване на известни Добродетели, обработване на известни качества и способности. За изпълнение на тази задача Великият Разумен свят съдейства с всичко.

Коя Божествена идея може да бъде душа на един колектив? Любовта към Първата причина, към Бога!

Съществуването на индивида и колектива се осмисля, само когато тяхната дейност е включена в общия разумен план на Природата. Истински труд е онзи, в който човек влага най-скъпото, най-ценното, което излиза от светилището на душата му. А кога става това? Когато Любовта е подтик за труда. Когато човек работи за Цялото, за Бога.

Колективът подразбира служене на един висок Божествен идеал, за който идеал ти си готов и с радост жертваш своите лични интереси.

АКТИВНОСТ И ПРОЯВА НА ДУШАТА

Бог направи този свят не за роби, а за забава на своите възлюблени деца.

Рече ли човек да работи с Любов, неговата душа и Дух се събуждат, той влиза във връзка с физическия, Духовния и Божествен свят.

Само по този начин човек може да разбере отношенията, които съществуват между тези светове, както и смисъла на Целокупния живот.

Учителя

Външната активност, която проявяват хората, не е още истинска, защото при нея много от душевните сили остават непроявени. Човешката дейност не трябва да бъде нещо механично. При нея всички сили на човешкото съзнание трябва да бъдат активни.

Има нещо по-горно от личността. Това е душата, възвишеното в човека. Има моменти на вътрешно озарение, на подем, на радост, когато човек обича всички, иска да живее за другите, да се жертва! Това е проява на висшата човешка природа.

В повечето наши постъпки ние не участваме напълно. Чрез тях задоволяваме целите на личността. Тогава живеем ограничен живот. Повечето наши постъпки не излизат от дълбокия извор на истинската ни природа. При тях цялата човешка природа не е засегната. Ето защо ние още не живеем в своята пълнота. Човек още не е проявен цялостно на Земята.

Днешната култура е механична. При днешните форми на труда човек не проявява своето Божествено естество, понеже подтикът към труда не иде отвътре, от глъбините на душата, а отвън. Извън Любовта нещата са мъртви, несъзнателни, механични. Съзнателната работа е работа с Любов и Знание.

Ето защо днешната култура води към обезличаване. Обезличаване е всяка дейност, при която човек не проявява своята по-дълбока, Божествена природа. Физическата или каквато и да е друга дейност не трябва да служи само за физическо укрепване, за добиване на известни познания, сръчност или блага. Тя трябва да бъде импулс за изявление на целия човек, на онзи красив свят, който съществува в него.

Любовта не е увлечение. Тя е онази велика Сила, която дава възможност на всички същества – от най-малките до най-големите – да се проявят. При безлюбието няма истинска проява на човека. Такава има само в Любовта.

Докато подбудата към труда е интересът или принудата, той не може да буди Радост, той раздвижва само плитките, повърхностни сили на душата. Днешната форма на труда е придружена с недоволство, мъка и горчивина. Днес човек се труди по необходимост, по неволя и това трови живота му; той се усеща угнетен, пленен, лишен от Свобода. Това е, защото днешният труд е труд без Любов. При него човек не влага душата си. При днешната форма на труда душата живее в затвор. Днес всички – и работници, и работодатели – са роби на механизирания живот. Всички са във вериги – едни видими, а други невидими. Така трудът става непоносим товар и тормоз, Животът губи своята красота и се обезцветява.

При новия начин на труда Животът се изпълва с поезия. Изворът на Красотата в Живота е вътрешен, а не външен. При новата форма на труда човек ще бъде активен в Живота – ще се приведат в активност всичките му сили и заложби. А при сегашната форма на труда възвишеното в човека е неактивно, вътрешният човек е пасивен, човек е колело, винт в огромната машина и живее безрадостни, безцветни дни.

Докато подтикът към труда не идеотглъбините на душата, не засяга най-възвишените ѝ струни, дотогава трудът ще бъде тежест, бреме, макар и необходимо. Дотогава трудът ще има една тъмна, отрицателна страна – той ще бъде труд на принуждението.

Обстоятелството, че душата на днешния човек не участва в труда, унижава човешкото достойнство, понеже при този начин на труда човек не е душа, ценна сама по себе си, а машина. Затова всички днес се чувстват нещастни, изпитват недоволство, скръб за нещо незнайно, копнеж към нещо, което и сами не могат да определят. Това е онзи дълбок стремеж на душата да се освободи, да се прояви, да излезе от затвора, в който я е поставил механизираният живот. Тя иска да хвърли оковите си и да прояви своята Красота, своята Божествена природа.

Най-високата поезия в Живота е, когато Светлината на дълбокия вътрешен Живот озари външния.

Пълният Живот идва, когато във всяка проява участва целият човек. Когато чрез своите постъпки човек черпи от вътрешния извор на своята природа, тогава той се проявява. Тогава трудът раздвижва дълбоките сили на човешката душа.

Красивият вътрешен свят трябва да се изяви при нашата дейност. Тогава трудът ще носи в себе си Красотата, отблясъка на един друг свят. Тогава трудът ще се одухотвори. А целта е той да се одухотвори, т.е. в него да се влее духовен елемент.

Физическата дейност трябва да бъде духовна дейност, висше духовно постижение, израз на духовните ни ценности. А кога най-ценното, най-красивото и възвишеното в човешката душа се влага в труда? При Любовта!

Днес душата не може да се прояви. Тя е окована, без крила. Защото истинското поле, в което тя работи, е Любовта.

Днес всяка произведена вещ е свързана с мисли за лични, материални изгоди. Днес целта на труда е да се задоволят в края на краищата личните материални интереси. Това се отнася както до работодателя, така и до работника. В това няма никакво престъпление, но така трудът ще бъде предимно един механичен процес.

За пробуждането на душата трябва на труда да се придаде по-голям подтик от днешния. Това може да стане чрез външни удобства, чрез по-благоприятни външни условия за работника и прочее. Това е хубаво, но този подтик няма да бъде дълбок. Той не е в състояние да раздвижи всички сили на душата. Едничкото, което може да ги раздвижи, е Любовта да влезе като подтик, т.е. да работиш от Любов.

Учителя казва:

Това, което извършваш, трябва да го правиш съзнателно, от една велика Любов, доброволно. Не можеш ли да го извършиш така, то не е прието от Бога, т.е. не е в съгласие с великите закони, които лежат в основите на цялото Битие. Извършиш ли го така, прието е от Бога!

НОВАТА ФОРМА НА ТРУДА Е СВОБОДНО ТВОРЧЕСТВО

Тези, които работят от Любов, са свободни. Работата е висша дейност – път за освобождение.

Учителя

Новата форма на труда представлява широк замах на човешката душа. И само тогава трудът ще се освободи от онези рамки, които ограничават душата. Творчеството е велик извор на щастие, на Радост. Творчество има там, където има Свобода.

Човек се проявява в своята Свобода само тогава, когато работи от Любов към Великия, към Цялото, към всички. Тогава той се издига до светлите сфери на Свободата. Тогава падат всички вериги, които спъват човешкия Дух.

Работата – новият начин на дейност – е винаги свързана със Свободата. Днес човек е роб на труда. При новото разбиране на труда човек ще добие своята Свобода. Само при труда, в който е вложена Любовта, човек е свободен. Само тогава работи. Иначе се мъчи или труди.

ЛЮБОВТА ОСВЕТЯВА ТРУДА

Всеки човек, който задържи за себе си това, което е произвел, не може да намери смисъла на Живота. Това, което си произвел, не е заради теб. Ще го дадеш някому като любовен дар.

Учителя

Всяка работа, направена от Любов, е свещена. Когато помагаш на ближния си, това е свещена работа. Това е проява на Любовта.

Ако си слуга, учен, поет, ако Божественото е в теб, тази работа се освещава. Ако лекарската работа за един лекар е професия, само за да изкара своята прехрана, тогава по какво се отличава неговата работа от най-обикновената работа?

Видът на труда, бил той физически, научен, философски, религиозен, художествен и прочее, не му придава стойност. Единственото нещо, което му дава стойност, е това, което човек влага от душата си в него. Каквато и да е работата, тя се облагородява от човека, т.е. от това, което той влага в нея. Не е важно дали твоята дейност е физическа, научна, художествена и прочее. Важно е преди всичко твоята дейност любовен акт ли е? Това важи за всеки вид дейност – от най-грубата наглед физическа до най-фината духовна.

Каквото и да правим – и най-малката работа, когато подаваш чаша вода някому, – ако я правиш от Любов, тази постъпка се издига до едно истинско величие, до една красота;

в този момент Небето се проявява на Земята. Красиво е, когато човек върши нещо за Бога, за Любовта, без да чака нещо за себе си. В тази минута той се издига в своето съзнание до високите планински върхове на Духа. В тези минути неговата дейност е свещенодействие. А целта е трудът да стане свещенодействие! И най-малката наглед постъпка по този начин става религиозен акт – висш акт на проява на човешката душа. Учителя казва:

Служене не за пари, но да служиш на онзи, когото обичаш. И онзи, когото обичаш, ще стане чрез това безсмъртен. Ако не му слугуваш, ще бъде беден и нещастен човек. Аз не говоря за слугуването, както вие разбирате тази дума. Има два вида слугуване. Първият вид слугуване е: искаш не искаш – ще слугуваш. Аз говоря за свободното, доброволното слугуване. Тази идея трябва да стане основна в Живота ви, за да можете да добиете знания.

Красив е онзи момент, когато човек извърши нещо, макар и най-малкото, от Любов, без да чака възнаграждение, заплата за труда си. Тогава Божественият, Ангелският и физическият светове са се слели в едно. Тогава Светлите Разумни същества се спират в своята дейност и поглеждат със свещено чувство към Земята. Защото тук, долу, става нещо велико. Бог се проявява, присъства в този момент. А там, където Той се проявява, пустините се превръщат в плодни градини, в безводните места протичат извори. Когато човек работи с Любов, Великият работи чрез него. Учителя казва:

Животното в човека се мъчи, човек се труди, а Бог работи. Дайте път на Бога в себе си – Той да се прояви и да заработи във вас.

По този начин на дейност човек има възможност всяка минута да Го проявява.

НОВАТА ФОРМА НА ТРУДА И СРЕДАТА

Човек се самоизмамва, ако мисли, че живее изолиран живот. Неговият Живот се отразява върху Живота на Цялото и обратно. Ето защо късогледство е да съдим за резултатите от една постъпка само по преките външни резултати. Това е механично разбиране на нещата.

Всяка постъпка има ехо в цялото Битие. Ако човек работи по новия начин, тогава животворната струя, която ще се изяви чрез постъпките му, ще подкрепи и някои благородни начинания, някои отпаднали души, с които той няма видима връзка. Чрез такава постъпка човек дава ход на нови сили, които после продължават благотворното си действие в общия Живот.

Всяка любовна постъпка внася в света Светлина, която ще продължава да работи. С всяка постъпка в този нов дух човек дава възможност на живите сили от Божествения свят да слязат и да се изявят във физическия. Всяка безкористна постъпка, чрез Светлината, която се изявява при нея от един висш свят, ще даде подтик на някоя душа, която се намира във вътрешна борба. Чрез такава постъпка човек внася Живот в света!

Всяка работа, извършена без Любов, е престъпление. Тя е безплодна.

Един певец, който пее за лична цел, за пари, кариера, слава и прочее, не ще може да говори на душите на слушателите си, не ще може да събуди у тях желание за по-висок живот, не ще засегне свещените струни на душите им. А когато пее безкористно, те ще чувстват присъствието на Бога. Неговото пеене ще има голямо действие. То може да преобрази слушателите и това ще бъде най-хубавата му награда.

Вълшебно действие има всяка постъпка, извършена от Любов. Тогава всички същества, с които влизаш във връзка, ще почувстват едно благотворно влияние. Те

влизат във връзка с нещо ценно, което иде от един Разумен свят. Тъй се обясняват думите на Учителя:

Любовта е закон за работа, при която най-малкото изразходване на енергия води към големи постижения.

ВРЪЗКА МЕЖДУ ДУШИТЕ

Даром да работиш, това значи да получиш нещо, което носи Живот в себе си. Някой ми работи даром, от Любов – и аз му се отплащам с Любов.

Учителя

Само при новия начин на дейност ще се образува връзка между душите. Днес при старото разбиране на труда всеки е сам, връзките между хората са механични. Днешната епоха в това отношение е пустиня. Днес има колективен живот, има връзки, но те не засягат вътрешния Живот на душата. Те са външни връзки.

Единение, вътрешни връзки има между хората само при новото разбиране на труда. Последното е необходимо, за да се превърне един механичен конгломерат в едно хармонично цяло.

Чрез новата форма на труда ще изчезнат преградите между душите. Старият начин на труда туря изкуствени прегради между душите, внася чувството на отделност, отдалечава ги една от друга.

ТРУД И КРАСОТА

Всяко нещо, изказано без Любов, е обида. Всяко действие, направено без Любов, е обида.

Всичко, което Любовта прави, е Добро. Нещо, което не е направено от Любов, не е Добро.

Каквато и служба да вземе човек, тури ли в Живота Любовта като основа, неговата служба е благословена. Обущарят, който работи с Любов, прави хубави обуща и задоволява клиентите си. Като месите хляб, като готвите, приложете Любовта. И тогава който хапне от вашия хляб, ще бъде благословен. Хляб, омесен без Любов, носи отрова за човека. Не тровете себе си, не тровете и близките си. Имаш ли Любов, и лук да пържиш, все ще научиш нещо. Нямаш ли Любов, и в най-големия университет да си, ще изгубиш това, което знаеш.

Когато дойде запалката на Любовта, тогава поетите ще пишат най-хубавите си работи, музикантите ще напишат най-хубавите си произведения, готвачката ще приготви най-хубавото ядене, шивачката ще ушие най-хубавите дрехи.

Учителя

Това, което е най-красиво в душата, не трябва да остане вътре в нея. При новото разбиране на труда това красиво намира външен израз. Тогава човек сваля от Идейния

свят красивото и го въплътява във физическия. И това красивото, което човек изразява във физическия свят, няма равноценно на себе си, с което да бъде обменено.

Даже в една чаша вода, подадена с Любов, ти си вложил нещо ценно, което не може да бъде продадено. Защото ти не можеш да продадеш душата. Душата си ти можеш да положиш за приятеля си, но да я продадеш не можеш. Защото можеш ли да оцениш това, в което си вложил сърцето си, душата си? Затова една постъпка, направена с Любов, струва повече, отколкото всичкото злато в света. Тя не може да се продава.

Ще дадем една аналогия за пояснение. Когато един художник създаде някое художествено произведение, в което е вложил частица от сърцето си, от душата си, той не го продава. Той го счита като своя рожба. Съвестно му е да вземе пари срещу него, защото то е близко до сърцето му. В това произведение живее част от собствената му душа.

Същото е с всяка човешка постъпка, извършена с Любов. Всяка такава постъпка е толкова свещена, колкото трудът на този художник.

Да си представим една жена, която от сутрин до вечер шие ризи на един търговец. Нейната работа е еднообразна – тя е апатична към труда си, смята го за тежко бреме. Срещу тази си работа тя получава някаква надница. Тя извършва своята работа по необходимост, по принуждение, за да изкара нещо. Но същата тази работа при друг случай може да бъде извършена със свещен трепет. Да си представим, че тя е майка и получава известие, че нейният любим син пристига от странство след дълга раздяла. С каква Любов тя се заема да му ушие нова риза и когато дойде, да го зарадва! С каква Любов я украсява! През целия ден тя е възбудена, радостна. Тази работа е привлекателна за нея, подбужда я към творчество. Какво ценно нещо тя влага от себе си в тая риза! Ако художник е украсил стените на болницата с картини доброволно, даром, от Любов към болните, тогава в тази болница атмосферата ще бъде чиста и болните ще се чувстват по-добре. В тая болница освен външната красота ще има и друга, невидима Красота – нещо, вложено от душата на художника. По този начин чрез новото разбиране на труда ще внесем една невидима атмосфера на Красота, която ще прониква средата, в която работим.

Има значение с какви мисли и чувства изработваш един предмет.

Учителя казва:

За да бъде хранително житото, човек трябва да го сее с Любов и да го жъне с Любов.

Като работиш едни обуща с отрицателни мисли и чувства, като се караш, ругаеш и гневиш, това ще почувства онзи, който ги носи. Ако тези, които строят една къща, имат лоши мисли, ако говорят лоши думи, това ще почувстват тези, които живеят в нея. Когато се направят обуща с Любов, това също ще почувства онзи, който ги носи.

Има хора, на които енергията е много тягостна. Затова на такива хора не бих дал да ми шият дрехи. Такава дреха ще създаде лоши настроения у този, който я носи. Има хора, които градят къща и оставят в нея най-лоши мисли и чувства, и затова всички, които живеят в нея, умират. Дай да ти ушие дреха онзи, когото обичаш. Старият българин, който има няколко снахи, казва: "Искам най-младата снаха да ми омеси хляб." Защо? Защото тя, като омеси хляба, ще внесе своята жива енергия в него и ще го обгърне с хубави мисли.

Когато някой изработи предмет с безлюбие, той вече го покварява. По този начин старите форми на труда внасят отрова в нашата атмосфера. Това показва, че днешната култура няма усет за онази дълбока, вътрешна страна на Живота, която само може да ни възвърне отново в света на Радостта и Красотата.

Учителя казва:

В бъдеще училищата трябва да се съграждат от най-добрите майстори, добри не само по техника, изкуство, но и по сърце. Ако едно училище е построено от Любов, тогава то ще има подходяща атмосфера за събуждане на красивото в детските души. Нещо невидимо, но пълно с Красота ще изпълва атмосферата и душата ще го чувства.

НОВАТА ФОРМА НА ТРУДА Е В ХАРМОНИЯ С ОСНОВНИЯ ВЕЛИК ЗАКОН НА МИРОВАТА ДЪРЖАВА

В цялото Мироздание жертвата е велик закон. Животът на Всемира се крепи върху жертвата – жертва от Любов.

Законът за жертвата е основата на Мировата държава. За да бъде в съгласие с този закон, трудът трябва да бъде жертва от Любов!

Учителя казва:

Всички сме храненици. Хиляди същества дават своя живот за вас. Житните зрънца дават своя живот за вас. Ябълките, крушите жертват своите плодове за вас. Велики Разумни същества жертват своите сили за вас. Всички се жертват за вас, а вие никога не се жертвате.

Някой може да каже: "Как е възможно животът да представлява жертва, самоотричане?" На това ще отговорим по следния начин: този Живот съществува вече някъде. Той е реалност у по-напредналите Същества.

Учителя казва:

Небето е място на Любовта, Мъдростта и Истината. Жителите на Небето съставляват едно голямо семейство. Членовете му прилагат Любовта и самопожертването.

СЛУГИ И СИНОВЕ

В едно стопанство слугите работят със заплата. Те са външни хора. А синовете работят без пари, понеже всичко е тяхно. Учителя казва:

Във великото домакинство на Природата ако работим с пари за себе си, ние сме слуги. Ако работим от Любов, ние сме синове на Бога – съзнаваме синовното си отношение към Него.

В малък размер новата форма на труда съществува и в семейството. Всеки негов член работи за другите от Любов, без да чака заплата за своя труд. Синът, като изоре нивата на баща си, получава ли заплата от него? Детето, което носи вода вкъщи, полива цветята, по-големият син, като прекопава градината, получават ли заплата за труда си?

Това, което става в малък размер в семейството, трябва да стане и с цялото общество! В целия обществен живот подбудата към труда да бъде Любовта. Любовта ще стане разменна монета в Новата култура.

Работата – новата форма на труда – е най-възвишеното, най-великото нещо в света. Тя е великата наука на бъдещето. Чрез нея ще се сложи началото на една нова човешка култура.

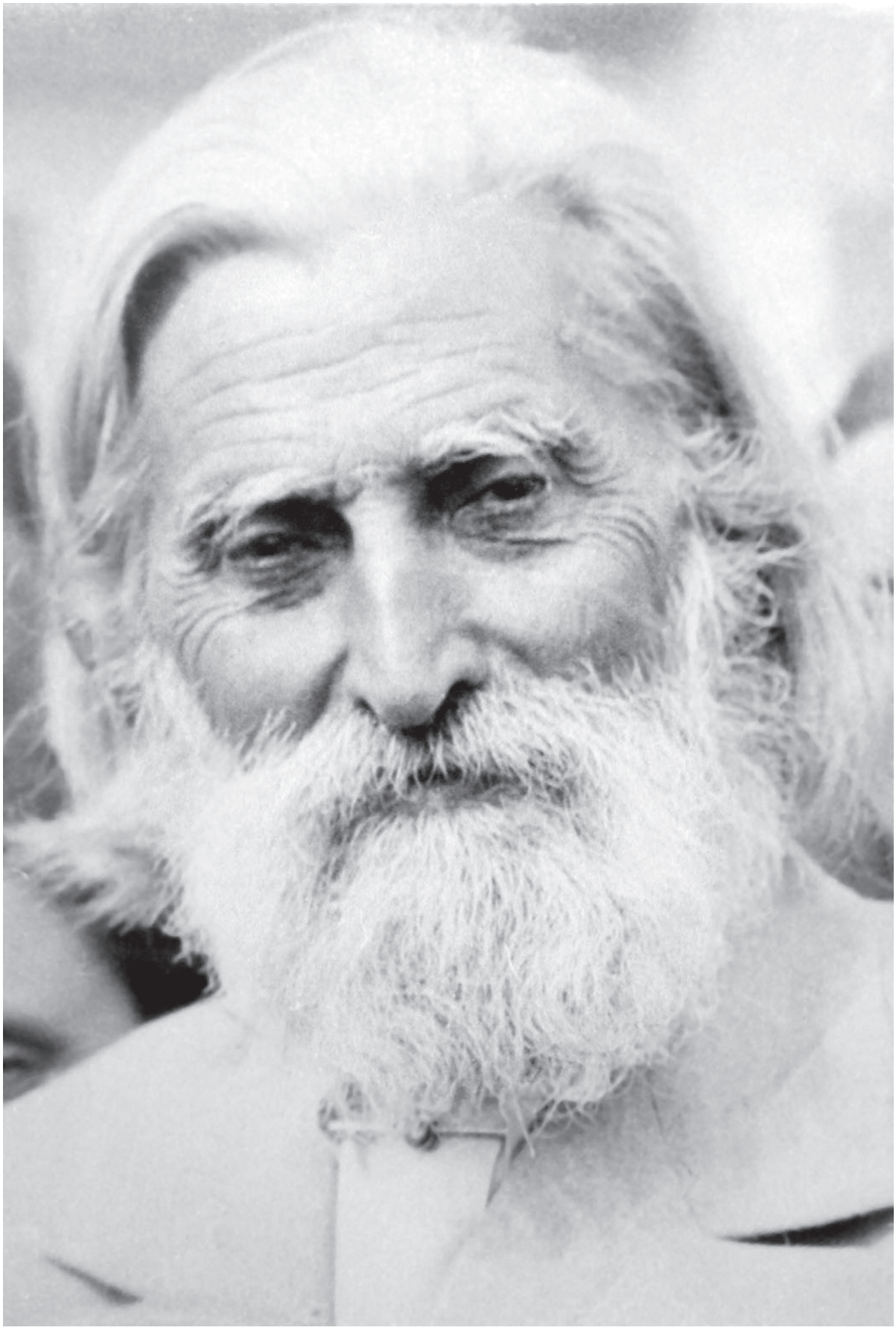

ЧАСТ ШЕСТА

ИДВАНЕТО НА ШЕСТАТА РАСА

Идеалът на новия човек:
Сърце чисто
като кристал.
Ум светъл
като слънцето.
Душа обширна
като Вселената.
И Дух мощен като Бога
и едно с Бога!

Учителя

ЗАКОНИ ЗА СЛИЗАНЕ И ВЪЗЛИЗАНЕ НА КУЛТУРИТЕ

Народ, в който Вярата, Знанието и Любовта отслабват, идва в упадък.

Под култура аз разбирам известно познаване на Бога.

Всички хора, семейства, общества и народи, които са умни, добри и силни, ще имат Божието благословение.

Учителя

СЪЩНОСТ НА ЕВОЛЮЦИОННИЯ ПРОЦЕС

За да имаме правилно отношение към Живота, за да работим целесъобразно и съзнателно в него, трябва да разбираме епохата, в която живеем.

Трябва да знаем точката, до която е стигнало човечеството в своето развитие. Трябва да знаем кое от онова, което днес човечеството притежава, принадлежи на умиращото минало и кое – на раждащото се бъдеще. Това става, като хвърлим по-дълбок поглед върху законите на развитието.

Еволюцията представлява все по-голямо разкриване на Духа чрез хилядите форми, през които Той минава. Това е вътрешната страна на еволюционния процес.

Всички форми на великата еволюционна стълба са плод на Духа. Той работи чрез формите и винаги преминава към все по-горни и по-съвършени форми, за да може да се изяви чрез тях в по-голяма пълнота. В това се състои великият път на съвършенството.

ЕСТЕСТВОТО НА ИСТОРИЧЕСКИЯ ПРОЦЕС

Историята е творчество на човешкия Дух.

Учителя

Божествената наука хвърля светлина върху историята на човечеството. Някой може да каже: “Нямат ли значение за историческия развой на човечеството стопанските, икономическите причини, средствата и начинът на производство?” Те имат значение, но те представят само една трета от истината.

Има три свята – физически, Духовен и Божествен. Духовният и Божественият светове съществуват и техните енергии вземат участие и играят роля в историческия процес, и то първостепенна. Тези три свята не действат отделно. Всъщност те са един свят. Енергиите им действат едновременно. Така се изгражда философия на историята

на съвсем нови основи. Тя си служи с други методи на изследване. В нея се разглеждат от по-дълбоко гледище законите, причините за слизане и възлизане на културите, мисията и задачата на всяка култура във великия процес на общочовешкия възход.

Тези култури не трябва да се разглеждат откъслечно, а от гледището на великия Божествен план. И тогава вместо хаос в историческия процес ще виждаме строга закономерност. Това по-дълбоко разбиране на историята дава задоволителен отговор на историческите проблеми. Културите се сменят в безкрайния низ на вековете. Но тук няма едно безсмислено, вълнообразно движение на слизане и възлизане.

Ако изучим по-подробно законите на историческия процес, ще видим разумност и висш смисъл в него. Историческият процес е частен случай на общия еволюционен процес. Затова казаното по-горе за същността на еволюционния процес можем да изразим по следния начин: историческият процес е постепенно разкриване на Абсолютния Дух или, по-конкретно казано, на човешкия Дух, постепенно разкриване на силите, заложбите, вложени в човешката душа, както в семката са вложени качествата на бъдещото дърво. Заровеният в земята жълъд след време пуска надолу коренче, а нагоре – стрък, който дава клончета и листа. След време израства могъщо дърво. Развитието на дъба е проява на силите, вложени в жълъда.

По същия начин историята е откриване на заложбите, ценностите, скрити в човешкия Дух.

Културите една друга са се унаследявали. Всяка култура е почвала като малко пламъче, което постепенно се е разгаряло с ярка Светлина, която е осветявала света. След своя творчески размах и разцвет тя постепенно е изгасвала. Но ето на друго място се е разгарял друг такъв пламък. Така една след друга са пламвали и изгасвали културите. В историческия процес възлизането се последва от слизане.

Но важното е, че всяка нова вълна носи специфична окраска, специфичен характер.

Когато се говори за упадък на културите, даже за пълно загиване на някои от тях, този въпрос трябва да се разглежда в неговата широта. Човечеството в своята цялост не губи нищо. Общочовешката култура никога не загива. Тя продължава своя вечен, победоносен, възходящ път към съвършенство, към хармония, към добро. Има една приемственост на културите. Когато една култура, след като дойде до висшия си разцвет и пламне с мощна Светлина, която осветява целия свят, започва постепенно да изгасва, преди още да угасне напълно, пламва друга, следваща култура на друго място на земното кълбо. И тази следваща култура наследява от предишната всички богатства, които тя носи, и обогатена с повече мъдрост, с повече Светлина, продължава да се развива и да твори нови ценности, които ще прибави към придобитите от миналите култури. Така общочовешкият развой продължава.

Всяка нова вълна, приемайки в наследство всички ценни придобивки от миналите култури, разкрива нова страница във великата книга на Живота. Тя идва с нови богатства, с нови културни ценности.

ЕДИН ЗАКОН ЗА КУЛТУРИТЕ

Гребенът на всяка нова културна вълна не е равен по височина на предидущия. Тук важи един исторически закон, който Учителя формулира така:

При инволюционния процес гребенът на всяка нова културна вълна е по-нисък от гребена на предидущата. А при еволюционния процес е обратно.

Учителя дава следното разяснение върху този закон:

Например в инволюционните култури на Индия, Персия, Египет, Палестина, Гърция, Рим винаги забелязваме възход, разцвет, творчество на духовни ценности, но след това идва упадък, духовно обедняване и огрубяване, механизиране на културата. Този упадък е по-голям от възхода. Тъй че общата линия на развитието е слизане, инволюция.

А при еволюционния процес всеки нов възход е по-голям от предидущия упадък. Общата линия на развитието е възлизане.

Учителя обяснява това с приложения тук чертеж.

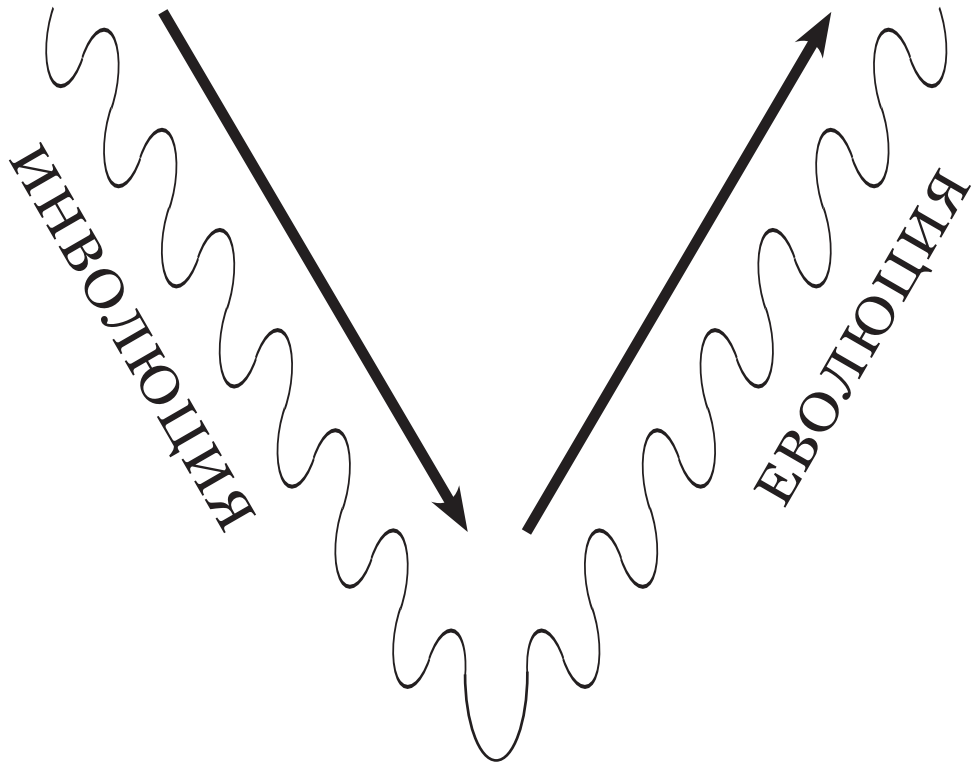

НУЖДА ОТ ПРОУЧВАНЕ ЗАКОНИТЕ ЗА СЛИЗАНЕ И ВЪЗЛИЗАНЕ НА КУЛТУРИТЕ

Ако разгледаме историческия развой на човечеството, най-първо ще видим голям хаос – расите, културите са се сменяли една след друга на пръв поглед без никакъв план и без никакъв закон.

Къде остана знаменитата Атлантска култура? Загинали са и културите на древния Китай, Индия, Персия, Египет, Асирия, Вавилон, Гърция, Рим и прочее.

Някой би могъл да каже, че и днес виждаме в тези страни известна култура. Тя е пренесена отвън, не е творчество, родено от гения на народната душа, както е било в миналото.

Кои са причините за всичко това?

Някой може да мисли, че всичко това е станало случайно. Но там, където един вижда случайност, друг съзира действието на строго определени закони.

Да се знаят законите за слизането и възлизането на народите е от голямо значение, понеже те хвърлят светлина върху въпрос, които има голяма важност и за днешно време: култура, която се съобразява с тези закони, може да се предпази от ненормалното слизане и израждане и може да намери сигурен път към възход.

Ще кажем няколко думи върху законите за слизане и възлизане на културите, но предварително ще разгледаме факторите за обновяване на културите.

ФАКТОРИ ЗА ОБНОВЯВАНЕ НА КУЛТУРИТЕ

Всяка година тревите се обновяват, дърветата обновяват своите листа. Всеки ден човек обновява материята на своето тяло и след няколко години тя е съвсем друга. Обновява се и лицето на Земята. Планините се измиват и рушат. А материалите запълват низините и морските дълбочини. Всеки ден незабелязано се обновява земното лице и след векове картината на земната кора е вече съвсем друга. Обнова виждаме и в слънчевите системи. И те се разрушават, загиват и отново се възраждат. Обновяват се и човешките култури. Нека разгледаме по-дълбоките причини за обновата в културите.

1. Космични причини.

Пространството е проникнато не само от радиовълни на музиката или словото, но и от мисловни и всевъзможни други видове вълни. А мисловните вълни са вече от психичен характер. Това показва, че пространството е живо, че то е проникнато от нещо психическо. Това се отнася не само за земното пространство, но и за космичното, междузвездното пространство, понеже целият Всемир е населен.

Ето защо не е безразлично къде се намира Земята и цялата Слънчева система в даден момент. И понеже Слънчевата система с огромна бързина, с всичките си планети се движи към определени съзвездия, то тя навлиза във все по-нови и по-нови космични пространства, които съдържат нови възможности и условия за проявление на Живота. И поради това естествено е, че Слънчевата система попада под все по-нови влияния и въздействия. Това е една от причините за новите елементи, които постоянно се вливат в Живота и дават нов тласък на духовно-материалната култура.

Значи една от причините за вливане на нови елементи в Живота са космичните влияния. Те са сложни, разнообразни – от физически и психически характер.

2. Събуждане на нови сили в човешкия Дух.

Всяка епоха е изявление на нови сили на човешкия Дух. Последният крие в себе си Великото Божествено начало и затова разполага с безкрайно много сили и възможности, които постепенно се разкриват и то не случайно, а по строго закономерен път, както строго закономерно, последователно се развиват коренът, стъблото, листата, цветовете и плодовете.

Винаги се вливат нови и нови сили в културата. Животът на човечеството е поток, в който бликат винаги нови води, които идат из глъбините на човешкия Дух. Това важи и за всички природни царства.

3. Нови подтици от Разумната Природа.

От света на Абсолютното постоянно се вливат в проявения Живот нови подтици, нови идеи, нови сили. Ето защо всеки нов ден е нещо съвсем ново в цялата вечност.

ДВА ЗАКОНА ЗА СЛИЗАНЕ И ВЪЗЛИЗАНЕ НА КУЛТУРИТЕ

Ще споменем два от основните закони.

Първи закон.

Учителя формулира този закон така:

Когато един народ или една култура се отклони от законите на развитието, от законите на Разумната Природа, отива към израждане.

Втори закон:

Във всяка епоха има идеи изгряващи и залязващи. Възприемането на първите повдига културата, неприемането им води към упадък и израждане.

Изгряващите идеи са сили на бъдещето, а залязващите – на миналото. Последните са били някога възходящи сили, полезни, необходими, но след като са извършили своята работа, те стават излишни, вредни и трябва да отстъпят мястото си на новите, които сега идат. Затова винаги е имало две течения в обществото – консервативно и напредничаво. Първото се е стремяло да задържи старите форми на Живота, старите идеи и разбирания, а напредничавото е давало път на новото, което иде.

Историята е пълна с борбите на тези две течения. И множеството страдания в живота на човечеството са резултат от противопоставянето на общество, народ или раса на новите сили, които идат в Живота. В края на краищата новото побеждава и заема своето място.

Невъзможно е да се спре вечният поток на Живота. Той е неудържим, стремителен и мощен. Всички народи, които са се противопоставяли на новото – на изгряващото, са изгубвали своите предимства, макар и по-рано да са били начело на културния ход на човечеството, и са се израждали. А пък тези народи, които са го приемали, са получавали тласък, постигали са разцвет и творчество.

Противопоставянето на новите идеи, на новите форми на Живота води към упадък на културата. Когато едно общество се кристализира, когато се втвърди в известни форми на Живота и изгуби своята пластичност, става неспособно да възприеме новите идеи.

На пластичната глина можем да придадем каквато форма искаме. Когато тя изгуби своята пластичност, не е пригодна да изрази нови форми. Нещо подобно става и в човешкия организъм. Когато той остарее и добие склероза или втвърдяване на тъканите, става неспособен да бъде проводник на струите на Живота. При Разумния живот това втвърдяване на тъканите се избягва – последните запазват своята пластичност и това удължава живота.

Това важи и за живота на обществата, културите и расите. Всяко общество, всяка култура, всяка раса, като се втвърди, от този момент започва упадък. Това е една от причините за загиване на културите.

За да се избегне този процес, трябва културата да запази в себе си онази пластичност, чрез която да може да изменя своите форми под напора на новите сили, които се раждат в човешката душа и които трябва да намерят външен израз в културата.

Така се обяснява измирането на много човешки раси. Историята е богата с примери. Когато една култура не приеме новото, което дадена епоха носи, тя се лишава от онези благоприятни условия и сили, които то носи.

Богомилите носеха новите идеи, които бяха необходими за тогавашната епоха, както живителната влага за растенията. Обаче българите изгониха и избиха богомилите. Така те се лишиха от благоприятните условия, които новите идеи носеха. Вследствие на това минаха през големите страдания на петвековното робство.

Едничкото нещо, което издига едно общество, един народ – това е приемането на новите идеи. И всеки общественик трябва да има тънък усет за залязващото и изгряващото, за старите и новите форми на Живота и трябва да работи за новото, което се ражда!

Някой може да каже: "Как можем да познаем кои идеи са изгряващи и кои залязващи?" Много идеи, които всъщност не са напредничави, а реакционни, крепители на стария ред, се борят за надмощие и само приемат нов етикет, нов външен вид. Всяка идея претендира да я приемем като нова.

На този въпрос можем да отговорим така: необходимо е да се изучи подробно ходът на човешката история, пътят, изминат от човечеството, за да се долови насоката на бъдещето. Представа за пътя на човешкото развитие и насоката на близкото бъдеще може да даде Божественото учение, което всякога се е предавало от Учителите на човечеството. То е носител на новите идеи, на новото знание, на новите методи на работа. То сочи новия път на човечеството.

След проучване хода на човешката история става ясно на кои идеи принадлежи бъдещето и кои са само атавистични прояви на миналото. Те са последни усилия на една старческа, умираща култура да се задържи.

Днес иде една нова вълна, която носи ново знание, нови идеи, нови методи, нови условия. Всички наши досегашни разбирания за Живота са вече надраснати от човешкото съзнание и тяхното задържане е спънка за човешкото развитие. Вследствие на това е налице дълбока материална и духовна криза в цялата Бяла раса. Културите, които приемат тази нова творческа вълна, ще използват условията, които тя носи.

Онези, които противодействат на новите идеи, ще спънат своето развитие, както един човек, който иска да плува срещу мощното течение на голяма река.

Учителя казва:

Всяко общество, което приема новата струя, ще се повдигне, нему принадлежи бъдещето, то ще има всички благоприятни условия. Всеки народ, всяко общество, което не приеме новите схващания, новите веяния във всички отрасли на обществения живот, няма бъдеще.

ИСТОРИЧЕСКАТА МИСИЯ НА БЯЛАТА РАСА

МИСИЯТА НА КУЛТУРИТЕ И РАСИТЕ

Всяка нова култура е прозвучаване на ново Слово, неизричано дотогава.

Всяка култура, всяка раса има специална мисия, свое предназначение да развие една нова черта в човешката природа, да събуди нови заложби, нови сили на човешката душа, да дойде до нови постижения, да твори нови духовни ценности и по този начин да има по-големи откровения по отношение на Живата Природа.

Именно от това гледище нека разгледаме историческата мисия на Бялата раса, която се нарича още Пета или Кавказка. Преди нея е живяла т.нар. Атлантска или Четвърта раса. Тя е населявала континента Атлантида, който, освен мястото на сегашния Атлантически океан, е заемал и обширни околни области. Научно е установено съществуването на този континент.

Загатване за него дава още Платон в книгата си *Тимей*, където се излага разговорът между гръцкия законодател Солон и един жрец от храма при град Саис. Жрецът казал на Солон, че и в техните книги е записано за съществуването на Атлантида западно от Херкулесовите стълбове (Гибралтарски проток). В по-ново време са събрани доста научни факти, които говорят в полза на това твърдение.

Португалците преди няколко века откриха Канарските острови. Те намериха там туземни жители, които дотогава мислели, че са единствените обитатели на цялата Земя. У тях съществувало предание, че западно от тях съществувала голяма суша, която потънала под морето, и че останки от нея са само техните острови със своето население.

Когато испанците откриха Америка, те влязоха в досег с туземните племена на Мексико, Перу и прочее. Последните разказали на испанците за едно предание, съхранено от тях, а именно, че източно от земите им имало в старо време голяма суша, която после била погълната от вълните на океана.

Останки от Атлантската раса са днес монголската и туранската раси[30] в Азия, червенокожите племена в Америка , ескимосите, лапландците[31] и прочее.

Човек през по-голямата част от Атлантската епоха не е могъл да казва за себе си *Аз*. Той е нямал развити умствени способности, не е могъл да направи и най-елементарното пресмятане.

Мисията на цялата Атлантска епоха е била все по-ясното развитие на самосъзнанието, за да може човек да съзнава себе си като отделно същество.

МИСИЯТА НА БЯЛАТА РАСА

Мисията на Бялата раса е развитието на ума и очертаването на личността, индивидуалността. За да може да се постигне това, човечеството е трябвало временно да се откаже от преките връзки с Невидимия свят, нужно е било съзнанието му да потъва все

повече в материята, културата да става все по-материалистична. Именно това виждаме да става от древноиндийско време до днес. Значи потъването в материалното беше необходимо, за да може днешната раса да изпълни своята мисия. И тя завърши тази мисия – умствените способности на човека са развити. Днес и този, който няма образование, пак умее да смята, да разсъждава. В училището се дава предимно такава храна, която развива умствените способности. В живота нищо не се цени повече от ума. Още Паскал е казал, че сегашният човек повече ще се докачи, когато го нарекат глупав, т.е. без ум, отколкото ако го нарекат лукав или лицемер.

Умът е една страна в душевния живот на човека. Еволюцията на човека се състои във всестранното развитие на всички душевни заложби. Ако умствената страна на душевния живот остане неразвита, развитието би било едностранчиво. Развитието на мислителните способности е необходимо за всеки, който иска да върви по великия път на усъвършенстването. С развитието на ума човек става една ярко изразена индивидуалност, един вид стъпва на собствените си крака. Тази самостоятелност, това заставане на краката си е необходимо за човека при по-нататъшната му еволюция. Защото новата форма на Любовта, която иде сега, трябва да свързва помежду им свободни личности.

В Бялата раса влизат индусите, персите, арабите, евреите, египтяните, гърците, римляните, латинските, англосаксонските и славянските народи, келтите, латвийците, литовците и прочее.

Главните епохи или култури, през които е минала Бялата раса, са:

1. Индийска.
2. Персийска.
3. Средно-египетска, асирийска и вавилонска.
4. Еврейска и гръко-римска.
5. Западноевропейска.

Петата или Западноевропейската култура сега е достигнала до своя разцвет и в нея вече се забелязват първите признаци на упадък. Шестата култура ще бъде Славянската, а Седмата още я няма. Славянската култура ще бъде като предтеча на Шестата раса, т.е. ще изяви до известна степен Любовта, сърцето или духа на Братството, които после ще се изявят в по-голяма сила или в пълнота в Шестата раса. Славянската култура е още в подготвителна фаза. Тя прави първите и най-слаби стъпки към възход.

ПРЕДВЕСТНИЦИ НА НОВАТА ЕПОХА

НА СИНОРА МЕЖДУ ДВЕ ЕПОХИ

Трябва да се радвате, че живеете в една от най-важните епохи. Радвайте се, че сте се родили в добри времена. Сега е единадесетият час – краят на века.

Учителя

Ако разгледаме историята на човечеството, ще видим, че винаги преходното време между една епоха, която си отива, и друга, която се ражда, е белязано с големи вълнения и катаклизми, като че ли се руши издъно физическият живот. Подобно състояние преживява човечеството и днес.

Сега е времето на коренно раздвижване в живота на човечеството. Такива епохи се отличават с големи пертурбации, понеже това са времена, в които се срещат две сили, две течения – едно, което завършва, и друго, което започва. Онзи, който не познава законите на развитието, гледа със страх и безпокойство към бъдещето. Това преходно състояние се дължи на обстоятелството, че новите сили са родени, а старите форми и традиции са още доста силни и хората не могат да се освободят от тях.

Страданията, през които минава сега човечеството, показват, че новият човек, новото човечество се ражда. Огънят на страданието има силата да стопи всички отживели форми. От сегашните страдания, които представляват високата температура и силното налягане, ще се образуват скъпоценни камъни – новото съзнание, новото разбиране за Живота. Страданията, през които минава човечеството, пречистват новата нервна система и неговата мисъл. Всички стари вярвания, заблуждения и суеверия изгарят в огъня на изпитанието и човечеството се приготвя да приеме новото. С тия страдания сега се ликвидира с всички стари дългове, с всички стари престъпления, неправди на човечеството, натрупани от хиляди години.

Учителя казва:

Днешните страдания са родилните мъки на новия човек.

С тихи стъпки новото пристъпва към Земята, както утринната зора, която показва идването на новия ден в света.

Новите схващания могат да дойдат по два начина – чрез пробуждане на човешкото съзнание по естествен начин или по пътя на страданията, на една горчива опитност. Но със страдания или без тях, Новата култура идва.

Христос говори на всички народи: “Вие ще дойдете в голяма криза. Ако искате да се освободите от нея, единственото решение е да приложите това, което проповядвам. Ако го приложите, ще се избавите от голяма катастрофа. Не приложите ли Моето учение, тогава катастрофата ще бъде неминуема.”

Желателно би било това пробуждане да дойде по естествен начин, за да се смекчи по правилен път сегашното трудно положение на човечеството и да се избегнат излишните страдания.

След това преходно състояние иде нова страница в общочовешката история – страница, съдържаща нови откровения на човешкия Дух. Пробуждат се нови сили в човешката душа. Периодът на отлива е начало на нов прилив. Същото забелязваме и в Природата. Когато земята е вече покрита с меланхоличните пожълтели листа, вечно бликащият извор на Живата Природа работи – още същата есен се явяват пъпките на бъдната пролет.

Когато дойде пролетта, ледовете и снеговете се стопяват и изчезват. Така ще стане със стария ред, със старите идеи и форми. Сега сме в края на зимата.

С наближаване на пролетта дните започват да стават по-дълги, слънчевата топлина се засилва, първите треви и цветя се явяват. Аналогични симптоми виждаме и днес. Всички идеи на новото, на изгряващото, които се явяват днес, са първите цветя, които предвещават близка пролет.

Учителя казва:

В света влиза една нова сила, която действа. Става една вътрешна промяна в човешката душа.

В Новата култура Любовта ще влезе като Сила, която организира. По това тя ще се отличава от сегашната, която е култура на ума. Това е в съгласие с друг един процес, за който стана дума по-рано: днес се забелязва разширение на човешкото съзнание чрез преминаване на индивидуалното съзнание в Колективно. А последното е израз на Любовта.

Новите идеи – идеите на Шестата раса – са днес във въздуха, в светлината. Те проникват навсякъде, както въздухът и светлината.

Божественото навсякъде си пробива път. Идеите му се разпространяват и достигат хората през въздуха.

НОВАТА ВЪЛНА

Божественият Дух слиза! Когато Той ви дойде на гости, вие ще почувствате един вътрешен Мир, една умствена стабилност, каквато никога не сте чувствали. При това у вас ще се зародят нови мисли, нови желания.

От вълната, която иде сега, всеки да вземе това, което му трябва. Тази вълна втори път няма да дойде. Ще дойде друга вълна.

Когато говорим за една нова вълна, разбираме, че в света иде нещо велико, което не е идвало досега. Трябва да схванем Божественото, което иде.

Учителя

Един Божествен подтик дава началото на всяка култура. Откъде иде този мощен тласък, който издига нагоре нейната вълна? Тази духовна вълна има живата сила в себе си да разгори сърцата, да възпламени умовете, да даде подтик на волята. Този жив подтик коренно променя съзнанието на хората и има силата да насочи човечеството към нови хоризонти.

И наистина, в зората на Индийската култура стои Рама, който влива нови духовни сили в индуските племена и с това ги прави способни за създаване на нов живот, нова наука, музика, поезия, архитектура. В зората на Египетската култура стои Хермес, който внесе

нови духовни идеи, събуди в душите сили, които после намериха своя израз в културата на Египет. В началото на Персийската култура стои Зороастър, на Еврейската – Мойсей, на Гръко-римската – Орфей.

Учителя казва:

Всяка нова епоха започва с нов ритъм.

Този ритъм иде от един Велик Разумен център в Природата. Посветените, които са писали Свещеното Писание, само тук-там са вдигали крайчеца на завесата, за да насочат мисълта ни към този Велик Разумен център. Апостол Павел, който е един от тях, загатва в *Послание към евреите* (12: 22-24) за съществуването на Великото Всемирно Братство от Напреднали същества, което ръководи човечеството. Ето това място:

"Но пристъпихме към хълма Сион, до града на живия Бог, небесния Йерусалим, и при десетки хиляди тържествуващи ангели и при Събора на Първородните, които са записани на Небесата при Бога, съдия на всички, при Духовете на праведниците, които са стигнали до съвършенство, при Исуса, посредника на Новия Завет, и при поръсената кръв, която говори по-добри неща от Авеловата."

Какво се разбира в този пасаж под *хълма Сион*, под изразите *града на живия Бог, небесния Йерусалим*? Това е именно онзи Разумен център, който работи в Природата. Тук под *Събора на първородните* се разбират онези членове на Всемирното Братство, които са над сегашната човешка раса. А където се говори за *Духовете на праведниците, стигнали до съвършенство*, се загатва вече за онези същества от сегашната човешка раса, които са завършили своето човешко развитие и са почнали да помагат във великата творческа работа на Всемирното Братство.

Този Разумен Център ръководи градежа на Новата култура. Всички благородни подтици, идеи, вдъхновения в човечеството идат от Него. Напредналите Светли същества от висшите йерархии са близо до Земята и работят за Новата култура.

Всички издигнати и благородни души от всички раси и епохи, които са работили за повдигането на човечеството, и днес продължават да работят.

Мойсей, Буда, Хермес, всички пророци, както и Христос, Учителя на учителите, както са работили някога, и днес работят.

В *Книга на пророк Даниил* е казано (гл. 2): Цар Навуходоносор сънувал следния сън. Вижда един голям човек, чиято глава била от чисто злато, гърдите и мишците му – от сребро, коремът и бедрата му – от мед, пищялите му – от желязо и нозете му – отчасти железни, отчасти глинени. Един камък ударил образа в нозете му, които били от желязо и глина, и ги съкрушил. Тогава желязото, глината, медта, среброто и златото съкрушили купно и станали на прах, и вятърът ги вдигнал и не се намерило за тях никое място. А камъкът, който ударил образа, се превърнал в голяма планина и изпълнил цялата Земя.

Глава от злато, гърди и мишци от сребро, корем и бедра от мед, пищяли от желязо – това са досегашните култури. Нозе от желязо и глина – това е съвременната Западноевропейска култура, разпространена днес по цялата Земя. Тя именно е културата на желязото и глината – културата на железобетона.

Камъкът, който строшава нозете, направени от желязо и глина, това е подтикът за нова култура, който иде от Великия Разумен център на Природата. Този подтик, който е изпратен от разумните сили на Природата, след разрушението на днешните форми на Живота ще изгради нова култура, която ще изпълни цялата Земя.

Учителя разглежда на едно място видението на пророк Йезекиил:

Йезекиил видял поле, пълно с кости, които били сухи. Той видял как тези кости започват да се събират кост с кост и сетне започват да се обличат с мускули и да се покриват с кожа, докато се образували човешки форми. И когато

пророкът казал: "Да дойде Духът!", той видял, че всичкото това множество станало на краката си и тръгнало напред.

Съвременното човечество наподобява тези сухи кости. Те са разхвърляни по цялото лице на Земята без всякакъв ред. Ние вече виждаме тия кости да се събират и организират, да се обличат в мускули, в плът и кръв и да се обвиват в кожа. Остава още последният момент – пророкът да каже: "Да дойде Духът!" Тогава всички тези кости ще станат на краката си като едно цяло и обединеното човечество ще заживее в закона на Любовта и Братството.

Божественото идва периодически по закона на ритъма. Човек трябва да бъде готов да го приеме, т.е. да бъде в хармония с него, за да се ползва от благата, които то носи. Учителя казва:

Сега иде една голяма вълна. Бих желал да бъдете готови, като дойде, да засегне не само вашето тяло, но да засегне сърцата ви, умовете ви и душите ви. Тя ще внесе една нова струя, ще внесе обновление. Тази вълна е като Слънцето. Ние трябва да я посрещнем, да се ползваме от нея. Трябва да се приготвим. В Природата трябва да знаем времето на всички неща. Бог е готов да благослови когото и да е, стига да спазва Неговите закони.

Тези жизнени вълни идат периодически. Те събуждат човечеството. Когато има една хармонична среда, тази вълна може да се използва.

Учителя дава следната картина:

Представете си, че в едно езеро е хвърлен камък. Ще се образуват множество вълни, кръгове. Езерото представлява живота на човечеството, камъкът представлява подтика, пратен от Всемирното Братство, от онзи Разумен център, за който загатва апостол Павел, а кръговете по езерото – това са всички нови идейни, духовни течения в днешната епоха. Те идат от един и същи център!

Едни са по-близо до центъра, а други – по-далеч. Колкото вълната е по-близо до центъра, толкова повече запазва първоначалния подтик в чист вид. А крайните, външни вълни имат и чужди, външни примеси към жизнената ядка на първоначалния подтик.

Днес във всички области на Живота се чувства новият подтик. Хората на новите идеи днес са пионерите на зазоряването, което иде. Те са само отделни части на великата вълна, която носи Новата култура на Земята. Всички изгряващи идеи, които съществуват днес, представляват една и съща вълна, макар че техните носители даже и не подозират общия произход. Подтикът на новите идеи, които днес заливат Земята, иде от един и същ Велик Разумен център на Природата и е в хармония със законите на развитието.

Има нещо общо между всички тези нови идейни движения. Основната им идея е побратимяването, свободата, взаимопомощта. Те всички подготвят по различни начини, по разни методи Новата култура.

Любовта иде в света! Новият път е пътят на Любовта. Благородната, красивата човешка природа ще се изяви.

Учителя казва:

Всички живеем във Великото Разумно начало. Сега То трябва да се всели в човешката душа. Какво носи това за човека? Човек става господар на своите мисли, чувства и постъпки. Ще се създаде нов тип човек. Аз бих желал да бъдете от този, новия тип.

Христос ще донесе сближаване между народите, ще ги обедини, ще ги слее в един общ организъм.

Идат добри времена. Много близо са. Една педя остава за тях. Това ще бъде на Земята. Нови умове и нови сърца се създават. Новата култура, която иде, иска хора с нови разбирания.

Дошло е време да се въведе Божествен ред в света. Старият живот са корените. Новият живот са клонищата.

Нова епоха иде и вие трябва да приемете великите блага на Живота, на Знанието, на Светлината, на Свободата. Иде идеята за Братство. Иде време, когато идеалите на света ще се разрушат и ще остане само Божественото. Човешкият порядък ще се разруши и ще остане само Божественият.

Духовната вълна, която днес се проявява в света, иде да предпази човечеството от израждане.

Нервната система на днешния човек е крайно изтощена. Това има връзка с механистичния светоглед на съвременната култура. Този светоглед през последните векове премахна от човека всяка вътрешна опора в духовните устои на Битието. Чрез него човек се намери като треска, изгубена всред буйните вълни на океана-живот. Такъв човек по-мъчно може да се справи с противоречията на Живота и да дойде до висшия му смисъл.

Трудностите, пречките в Живота по-дълбоко, по-отрицателно засягат нервната му система. Той не знае как да ги превърне във вътрешна хармония, Мир и Радост чрез опиране в един висш смисъл на Живота. Онзи, който знае за вечните духовни устои на Живота, има вътрешна опора. Ето защо неговата нервна система е по-устойчива и неуязвима при противоречията в Живота. Той по-лесно може да запази равновесие всред бурите на Живота.

Има една велика реалност, която лежи в основите на цялото Битие. Това са сферите на Духа. Тези сфери са източник на мощни, духовни, съграждащи енергии. Когато съзнанието е насочено към висините на Духа, човешката нервна система е възприемчива към животворните енергии, които идат от царството на Духа, и те я обновяват, освежават, укрепват. А когато съзнанието е насочено само към материалните обекти, само към материалните форми, тогава човек се откъсва до известна степен от сферите на Духа и поради това не може да получава онези съживителни, висши творчески енергии, които поддържат, обновяват и вливат Живот в нервната му система.

Това е една от дълбоките и важни причини за отслабването и изтощението на нервната система в днешния век. И ако продължава този процес, има голяма опасност да се усили изтощението на човешката нервна система и с това да се тури в опасност човешката култура.

Това е една от причините за възникването на съвременното духовно движение, защото при днешното положение човешкият мозък се лишава от притока на нови енергии от царството на Духа.

РАЗЦЪФТЯВАНЕ НА ЧОВЕШКАТА ДУША

В човека има още непроявени заложби и сили. В новата епоха у него има нещо велико, мощно, което не е проговорило. Човешката личност така, както се проявява тук, на Земята, не е целият човек.

Възвишеното в човека – това е Божественото. В новата епоха ще бъде разрешена голямата задача – събуждане на Божественото в човека.

Как можем да наречем това, което предстои да стане с човека? Учителя нарича този процес разцъфтяване на човешката душа!

Иде едно облагородяване, разцъфтяване на всичко красиво и възвишено в човешката душа. Разцъфтяването на човешката душа осмисля Живота на човека. Докато човек очаква този момент, земният му живот има смисъл. Събужда се една нова страна на човешката природа, а именно свръхсъзнателният живот, който ще хармонизира силите на ума, сърцето и волята и ще им даде възходящо направление.

Учителя говори така за разцъфтяването на човешката душа:

Можем да кажем, че едвам сега човешката душа е почнала да се разпуква. Досега тя е била във вид на пъпка. Разпукването на тази пъпка е забележително като един от най-великите моменти в този Космос, наречен разцъфтяване на човешката душа.

Всички Възвишени същества в Божествения свят очакват разцъфтяването на човешката душа. Чашката, в която ще се прояви тази душа, ще покаже своята красота, своята хубост и Бог ще вложи вътре в нея Своята светлина и Своята Любов.

Тъй че всички вие се намирате пред една от най-великите епохи в света – разцъфтяване на човешката душа. И всички вие трябва да знаете, че сте дошли и трябва да цъфнете. Като цъфнете, тогава ще излезе от вас онова благоухание, което ще се разнесе в целия свят.

Пробуждането на човешката душа подразбира запознаване с Божията Любов. Само пробудената човешка душа познава Бога. Само тя познава качествата на Божията Любов.

Разцъфтяването на човешката душа се придружава с възприемане на първия Божествен лъч на топлината на Любовта.

Разцъфтяването или пробуждането на човешката душа е велико явление в Битието. Както раждането на детето е велико събитие в дома, така и пробуждането на човешката душа е велико събитие в Божествения свят. Всички Ангели, всички Възвишени Разумни същества се радват на това събитие.

Щом се разцъфти човешката душа, тогава всички тези Ангели, служители на Бога, ще дойдат. Те от милиони години, от незапомнени времена чакат разцъфтяването на човешката душа, Божественото в човека. А със своето идване те ще внесат Новата култура, която ние наричаме Култура на Божествената Любов.

Искам да остане у вас една съществена мисъл: да знаете, че сте една пъпка, върху която вашето съзнание трябва да бъде силно съсредоточено, защото това е един от най-важните моменти в живота ви.

Няма нищо по-велико от това, след като се разцъфти душата ви, да видите Божествения свят и възможностите, които лежат скрити в него. Това не е една илюзия, вие ще го опитате. Затова казвам, че всички трябва да бъдете чисти по сърце и по стремеж. Вие сте души и сега ви се дава възможност да цъфнете, да принесете плод и плодът да бъде благоприятен пред лицето на Бога.

В този велик ден, който иде сега в света, вашите недъзи ще изчезнат изведнъж. Когато вие се отворите за тази Божествена топлина, всичките ви минали недъзи, всичко това ще изчезне и помен няма да остане от него.

УЧИТЕЛЯ ЗА ИДВАНЕТО НА ШЕСТАТА РАСА

Сега се твори нов свят. За да го намери, човек трябва да разбере малките величини. Всяка хубава мисъл, всяко благородно чувство и всяка благородна постъпка, които идват в човека, са малки величини. Те идат от далечните пространства. Донесени са от Светлите същества, които обичат хората. Те са подаръци за хората. Човек трябва да ги обработва. И ако ги обработва, те произвеждат коренна промяна в човека. Който ги разбере, става велик човек.

На всеки човек е възложена в света специална мисия. Коя е тя? Тя е именно следната: прилагане на тези мисли, чувства и постъпки, които му идат отвътре. Чрез тях човек ще разбере характера на новия свят, който иде!

Учителя

ПРЕД НОВАТА КУЛТУРА

Тези, в които Божият Дух живее, представляват истинската култура.

Нека човешкият Дух се съедини с Бога. Само тогава ще имаме една възвишена култура. Тогава в Живота ще влязат Мирът и Радостта, които очакваме.

Когато хората се съединят в името на Бога, ще дойде истинската култура.

Учителя

Има идеи, които залязват. Те принадлежат на стария живот, който е опитан, който е принесъл вече своите плодове. Има идеи, които сега изгряват. Те носят Новия живот. На тях принадлежи бъдещето. Идеите на Новия живот разцъфтяват в човешките души, както цветята през пролетта. Идеята, че всеки трябва да живее за себе си, е идея на стария живот. Тя залязва. Идеята на Новия живот е човек трябва да живее за Цялото. Тази идея сега преустройва живота на отделния човек и на цялото човечество. Тя възвръща човека към онзи първичен идеален порядък, който съществува в Разумния живот и от който човек се е отделил в далечното минало. Сега това възвръщане към първичния Божествен порядък е съпроводено с големи страдания. Никога страданията на човечеството не са били толкова големи, колкото днес.

Това показва, че човечеството се приближава до границите на един нов свят, влиза в нови условия, за които тези страдания го подготвят.

В Живота действат нови сили и го преустройват. Един нов принцип работи сега – Любовта. Той организира сърцата и умовете на човеците и ги подготвя за Новия живот.

За идването на Новата култура предстои да се извърши още една голяма работа. Една освободителна, очистителна работа.

Божественото учение има за задача да подготви хората за Новата култура. Да подготви умовете и сърцата им, както и външните условия. За това работят хиляди и хиляди Разумни същества според един велик Божествен план. Тази епоха вече залязва и съвременната култура, съвременните разбирания и вярвания на хората ще се стопят, ще изчезнат, както изчезва семенцето, което е заровено в почвата. То пораства там и от него излиза нещо ново – Божественото в човека.

НОВИТЕ УСЛОВИЯ

Когато Земята се движи в пространството, ние влизаме в досег с ония Същества, които го населяват, и това има отглас в нашия ум, сърце и душа.

Учителя

В космичното пространство има области, проникнати от по-гъста или по-рядка материя. Сега Слънчевата система напуска гъстите сфери на космичното пространство и влиза в по-рядка среда, в по-фина материя.

Учителя казва:

Сега започва възходящият път на Слънчевата система. Тя започва да се издига към по-редки сфери, в нови космични пространства, в които има по-възвишени духовни сили. Слънчевата система сега влиза в една нова зона на Духа. Онези хора, които са готови, ще възприемат тази вълна.

Слънчевата система навлиза в по-благоприятна среда. Това има своето отражение и върху живота на Земята – върху всички същества и най-вече върху човека. Създават се вече условия за един по-възвишен живот. Нови идеи, нови мисли, чувства и стремежи се събуждат в човешката душа. Човечеството навлиза в един космичен период на творчество и разцвет във висшите области на Духа. В това отношение казваме, че човечеството днес влиза постепенно в областта на космичната пролет. Новото иде като пролетта. Симптомите на тази космична пролет се долавят в живота, науката, изкуството. Навсякъде се чувства, че иде нещо ново. То ще донесе освобождение на човешкия Дух, за да може да прояви той творческите си сили и заложби. Новият човек с по-тънкия си усет ще долавя вътрешния живот на Природата. Ще влезе в общение с Разумните същества, които работят в нея.

Физическият свят вече се подготвя за идването на Новата култура. Разумният свят, Разумните същества вече действат и започват да пречистват физическия свят, да създават по-добри условия, при които човек може да расте, да се развива и работи. Както лозето се пречиства, като се премахват развалените листа, сухите клони и паразитите, тъй и Невидимият свят е почнал вече да подготвя по-добри условия за онези, които искат да живеят според неговите закони.

Където тези Разумни същества работят, това се отразява и върху външната природа. Климатът се смекчава и облагородява, плодовете се подобряват, болестите намаляват. Самото небе става по-ясно, чисто и лазурно. В съзнанието на хората проникват нови мисли, нови чувства, нови идеи. Един нов живот незабелязано прониква. Човек става по-отзивчив за Доброто. Започва да вижда нещата в една нова светлина, да ги разбира

правилно. Човечеството се подготвя за една нова култура. Учителя описва тази епоха вдъхновено. Той я съзерцава като пророк и я облича в най-хубавите поетични образи на човешкия език:

Във Великия Божи закон се крие разнообразието на цялата Вселена. Има вече системи, които са извън лошите условия на Живота, и съществата там водят Ангелски живот. Нашата система обаче още не е минала изкуплението си. Скоро и тя ще мине през границите на Тринадесетата сфера и ще придобие своето изкупление. Когато тя придобие това изкупление, за Земята ще стане такова посрещане, каквото светът никога не е виждал. Ангелите ще развяват своите знамена и ще слизат и възлизат нагоре, и песни ще пеят, и музики ще свирят, и навред Радост ще цари. Един ден, когато стане това, всички ще повярват и ще кажат: "Казано е било някога това." Велико ще бъде посрещането на Земята. Тя е красива мома, която носи в обятията си хиляди и милиарди деца. Като се яви при Господа, тя ще каже: "Господи, Ти ми даде тия деца да ги отгледам, ето аз Ти ги връщам вече отрасли и разумни." Земята е велика кърмилница все на красиви моми и момци.

Днес човечеството се намира в извънредно важен момент от своето развитие. Доброто взема надмощие над злото. Човеците се подготвят за работници на Новата култура. Онова, което става с въглена, който се превръща в диамант, ще стане и с хората. Божественото е мекият елемент, който иде сега в света. Този елемент работи у славяните. Той ги подготвя да изявят Любовта, защото Любовта ще бъде подбудителната причина в Новата култура. Божественият Дух има да изяви нещо ново в света чрез славяните.

Когато говорим за Новата култура, не разбираме само известни външни форми на Живота, но разбираме едно ново съзнание, едно ново отношение към Великото Разумно начало. Разбираме един нов принцип, който ръководи Живота – принципа на Любовта, който действа вече в човешките души.

Той ще създаде новите форми и новите отношения. Учителя казва:

Иде Любовта в света. Нейната Топлина и Светлина не са механически, но органически – всичко пречистват. Да мине човек през Светлината и Топлината на Любовта, това значи да мине през страдания, които пречистват и обновяват.

Светът, в който сега човек живее, е крайно обеднял свят. В съвременния живот няма вече материал. Всички хора трябва да се повдигнат по-нагоре, в един по-висок свят, където функционират Божествените енергии, от които човек може да черпи. Сегашният живот ще послужи за основа на бъдещия.

Целият съвременен живот, тъй както е съграден, не е лош, но трябва да се съгради нещо ново върху него. Смисълът не е в това, да се разруши старото и отпосле да се гради. Природата не върши такова нещо. Тя не разрушава изведнъж, но постепенно гради новото, а старото само по себе си отпада.

Всъщност Новата култура е реализирана, тя съществува, трябва само да се снеме на Земята. Има един Божествен план, който е реализиран. Той трябва да слезе на Земята. Учителя казва:

Божественият свят е реалният свят. Ние трябва да го реализираме чрез една идея, която може да се схване. Хората няма да възприемат новото отвън. Единствен Бог може да обърне хората, защото Той работи отвътре.

Човечеството е минало през подсъзнателния и съзнателния Живот. Сега то развива самосъзнателния. Постепенно хората ще влязат в съприкосновение с един свръхсъзнателен Живот, който обединява подсъзнанието, съзнанието и самосъзнанието. Свръхсъзнанието ще даде направление на човешката еволюция.

ПЪРВООБРАЗЪТ – ЦАРСТВОТО БОЖИЕ

Идването на Царството Божие е оня вечен постоянен стремеж на душата, която излиза от Бога и отива на Земята да служи. Царството Божие иде на Земята и си отива, без да го владее някой.

Учителя

В цялата Вселена, във всички необятни области на Живота съществува един Божествен ред и порядък. На Земята отпосле е дошъл човешкият порядък. До него човек е дошъл постепенно, като се е отклонявал от първичния Божествен ред, т.е. като е нарушавал законите на Разумната Природа. Сега човек трябва отново да се върне към Божествения порядък – в Райската градина.

Учителя казва:

Съществува една велика Мирова държава. По нея се устройва човешкото общество сега. Всичко, което не е в съгласие с този миров ред, прехожда и преминава. Само той е вечен. В този Божествен съвършен ред на Живата Природа са предвидени нуждите на всички същества – от най-малкото до най-голямото. Какво остава на хората сега? Да проучат и приложат този ред на Живата Разумна Природа, да спазват нейните закони.

Съществува един народ. Той е между всички народи. Той е съставен от всички мислещи и любещи човеци по Земята. Негови граждани са разумните същества, които живеят според Божиите закони. Те образуват живата ядка на човечеството. Този народ е носител на Новата култура. Той е челният отряд на човечеството. Той проправя новите пътища. Той е чутък за най-малките подтици на Духа. Те го ръководят в неговата работа. С тези подтици, с тези мисли и чувства новото влиза в Живота. Всичкият напредък на човечеството се дължи на него.

В света съществува само една правова държава. В тази държава има граждани на Царството Божие, наречени Синове Божии, Синове на Светлината, слуги Божии, избраници на тази държава.

В свещените книги се говори за царството на Светлината – Единното царство. Тази идея работи вече в света. Днес всички велики хора, всички велики държавници търсят начин да съгласуват интересите на всички народи. Един ден, когато тази идея се реализира, границите между държавите ще се премахнат, ще се въведе общо управление на всички държави. Тази идея работи днес в съзнанието на хората. Затова всички държавници, всички велики хора трябва да приемат тази идея и да я реализират.

ЧОВЕКЪТ НА ШЕСТАТА РАСА

В бъдеще и зверовете ще разберат, че е настанала нова епоха в света. Всички растения, животни и хора ще се радват на новия ред и порядък в света. Всички ще бъдат приятели помежду си, Земята ще се преустрои, ще се превърне в Рай. Днес човечеството преживява последните дни на зимата.

Учителя

Природата създава един нов тип човек. Той влиза тихо, незабелязано в Живота, както незабелязано е навлязъл някога сегашният човек всред гигантските млекопитаещи, влечуги и птици, които са владеели някога Земята. Този нов човек ще стане господар на света, тъй както стана господар немощният изпърво – в сравнение със силните хищници – съвременен човек. И както той сломи грубата сила на мускулите, челюстите, рогата и копитата със силата на своя ум, тъй и новият човек, който влиза днес неусетно в света, ще превъзмогне разрушителната сила на днешното човечество със своята нова мисъл, с мощната енергия на своята душа, със силата на своя Дух.

Днес разглеждат човека в отношенията към подобните му според изречението "Човек за човека е вълк". Обаче аз казвам: човек за човека е брат. Вълкът представя една далечна култура на миналото. Той се проявява сега в човешкото общество и в Живота, защото хората не разбират онези велики закони, които управляват Живота.

Епохата, през която сега човечеството минава, изисква от всички да въдворят братството между народите, да хвърлят оръжието от ръцете си. Аз съм против сегашното оръжие. Защо? Защото има други сили, с които може да се воюва. Страшно е да се хвърлят гранати и бомби и да се чупят ръцете, краката и главите на хората.

Силата е в ума, в мисълта, в положителната Божествена мисъл. Ала който има това оръжие, работи по законите на Светлината и Любовта, т.е. без никакво насилие, по закона на Свободата. Учителя казва:

Има нещо по-велико от всички оръжия в света. Това са Божиите мисли и чувства. Когато човек победи своя противник с Божията сила, този неприятел става вече най-добрият приятел и казва: "Приятелю, защо не дойде по-рано? Съжалявам, че толкова години наред носих своето тежко оръжие. Съжалявам, че толкова години живях в заблуждение и мрак."

Като съзерцава далечното светло бъдеще, Учителя казва:

В бъдеще всички народи ще се побратимят, ще образуват светещата Раса на Любовта. Тогава свещеният пламък на истинския Живот ще се изяви във всичката си красота. Животът ще се изявява не в своите сенки, а в своята същина.

ОБЩЕНИЕ С НЕВИДИМИЯ, РАЗУМНИЯ СВЯТ

Новата култура, за която говорим, съществува. Тя няма да се създава тепърва. Работата, която предстои, е да се подготви човек да изяви тази култура, да влезе във връзка с Възвишените Разумни същества, които я носят, да бъде в общение с тях. Това е идването на Новата култура.

Учителя

В бъдеще човек ще влезе в по-интимна връзка с Напредналите Съвършени същества. Животът се направлява от интелигентни Същества също от човешката раса, завършили своето развитие. Връзката си с тях човек трябва да поддържа винаги. Тогава той е в училището на Природата. Само така може да има достъп до нейното Знание. Човекът на Шестата раса ще бъде във връзка с тези Напреднали същества и те ще му предават вечното знание в училището на Живата Природа. Знанието човек трябва да придобие сам. Условията са му дадени даром, но Знанието трябва да придобие сам – с работа. Колкото и да те обича един човек, той не може да се храни заради теб. Ти сам ще се храниш. Той не може да диша заради теб. Ти сам трябва да дишаш. Той не може да мисли заради теб, нито да учи заради теб. Ти сам трябва да учиш.

Само онзи може да се повдигне и да развие своите дарби и способности, който се е свързал с възвишения свят, с Всемирното Бяло Братство. Тази връзка може да превърне простия в учен, обикновения – в гениален. Възстановяването на тази връзка става доброволно, по Любов. Кога може да стане това? Когато човек искрено пожелае.

Да направите съзнателно тази връзка, това значи пробуждане на вашето съзнание. Това значи възкресение.

Когато всички хора направят връзка с Възвишения Разумен свят, т.е. когато съзнанията им се пробудят, това значи да се запали светът от всички страни. Всички лъжливи теории и учения ще паднат. Всички съмнения и заблуждения ще изчезнат и хората ще се освободят от черния дим и сажди – от влиянието на Черната ложа. Те ще почнат да се хранят с чистата храна на Словото, ще дишат свежия пресен въздух, ще пият чиста кристална вода, ще възприемат Божествената светлина, ще се радват на новия Живот, на новата наука, на новата Любов, на новата Мъдрост и Истина.

Един ден, когато сърцата на хората се разширят, умовете им се просветят и Духът им се укрепи, те ще бъдат във велико общение с всички Съвършени същества, както и с всички Същества, които са завършили своето развитие на Земята.

Учителя ги нарича *Синове на Светлината*. Той казва:

Синовете на Светлината слизат между хората да внесат в умовете им Светлина и Знание, а в сърцата им – Топлина и Любов. Ако не им предадат тези неща, те не могат да се повдигнат и да бъдат човеци на Новата култура. Следователно Синовете на Светлината идат да обновят цялото човечество.

Небето е високо организиран свят на Напреднали същества, които живеят във вечността и които постоянно творят. Те са създали целия материален свят.

Всички светове и слънца са училища, университети на Природата, където се учат съществата от целокупната Човешка раса, от която хората на Земята

са само една малка част. Като схваща своя космичен път и своето отношение към космичното човечество, човек посреща смело изпитанията на Земята, изучава всичко, черпи ценни познания и жив опит.

Да се свърже човек с едно Разумно същество, това значи да го посети една светла възвишена мисъл. Всички напреднали хора разговарят със Синовете на Светлината. Учителя казва:

Ние вече влизаме в положението на Шестата раса – да имаме съзнателно общение с Ангелите и светиите. Ангелите и светиите са между хората. Достатъчно е да се вглъби човек в себе си, да почне да размишлява, за да се свърже с тях.

Когато се натъкнете на някое страдание или изпитание, обърнете се към Синовете на Светлината. Достатъчно е поне един от тях да ви посети, за да имате една реална опитност. Нямате ли връзка с Разумните същества, колкото и да се молите, молитвата ви няма резултат.

Висшите Напреднали същества, Светиите и Ангелите, адептите, Учителите се интересуват от хората дотолкова, доколкото е степента на техния стремеж към Бога.

Човекът на Шестата раса не мисли само за себе си. Той е в съгласие с Разумния живот, с всички Разумни същества и мисли като тях. Той е в пълно единение с тях. Той е човек на Истината и Свободата. Той е намерил себе си, намерил е своето място. Той мисли, той знае, че е едно с Любовта и Мъдростта, намерил е майка си и баща си. Учителя казва:

В пътя на Любовта ще намериш майка си. В пътя на Мъдростта ще намериш баща си. В пътя на Истината ще намериш себе си.

В Шестата раса ще има нови пътища за съобщение с Разумния свят – невидим за сегашните хора. Хората на Шестата раса или на Новата култура ще се отличават от сегашните по това, че техните радиостанции ще бъдат отворени. Радиостанциите на сегашните хора са затворени, вследствие на което те не могат да влизат в общение с Възвишения свят.

В Новата култура човек ще развие онези сетива, с които да схваща и най-фините прояви на Природата. Ще развие своята чувствителност и деликатност, лесно да разбира и да се досеща. Като придобие тези качества, той пръв ще се ползва. Добрите качества на човешкия характер се отразяват благотворно върху силите на ума и сърцето. Учителя казва:

Новата култура е вече пред вратата. Тя ще примири хората помежду им. Старото трябва да се подчини на новото.

Съществата от Невидимия свят, с които вие ще се съобщавате, няма да бъдат въздух и вятър, но ще бъдат облечени в такива хубави облекла, каквито вие не сте виждали в живота си. Като отидете при тях, те ще ви приемат в своите жилища с такава братска Любов, за която вие нямате представа.

ЖИВОТЪТ НА ШЕСТАТА РАСА

Да бъдете Синове Божии, значи да чувствате импулса на цялата Вселена, всичката нейна красота, всичко възвишено и благородно в света.

Учителя

Когато говорим за хората на Новата култура, разбираме онези същества, които са дошли на Земята да работят, да творят, да съграждат, а не да ядат и пият. Те са хора и на перото, и на науката, и на изкуството. И на нивата ако отидете, и там ще ги намерите. Те орат, копаят, съграждат. Те са добри работници. Каквото мине през тяхната ръка, оживява, възкръсва.

Учителя казва:

И сега има представители на Шестата раса между всички народи. След днешните събития ще има много повече представители на Шестата раса. Тогава тя ще стане по-активна и ще почне да поема ръководството. Шестата раса, която иде, ще оправи света. Тя ще вземе всичко в ръцете си и ще организира света. В Шестата раса ще бъде изключено всякакво насилие.

От друга страна, ще дойдат важни научни постижения. Новата култура ще бъде една бездимна култура. Последните нови открития в това направление са първите проблясъци за онези бъдещи колосални технически открития, които ще освободят човечеството от икономическото робство.

Невидимият свят ще разкрие на човека нови източници на сили, ще даде редица открития, които ще създадат условия за придобиване на повече стопански блага при харчене на по-малко физически усилия и време от страна на човека. По този начин материалните блага ще станат достояние на всеки индивид, както свободните блага – светлината, въздухът и водата, т.е. стопанските блага няма да бъдат в такова ограничено количество, което да създава съревнование за тяхното добиване. Изобилието разрешава икономическия въпрос.

По този начин ще могат да се разбият онези вековни внушения, че човек не е осигурен за утрешния ден по отношение на благата, необходими за неговото съществуване. Днес човек се смята осигурен по отношение на светлината, въздуха и водата, които в стопанската политика са наречени свободни блага. Остава и по отношение на стопанските блага, при чието създаване известно участие взема и волята, човек да бъде така осигурен. Това е именно една от важните задачи на Новата култура, която ще даде разрешение на този въпрос.

Физическият труд е бил мъчение или труд в миналите раси, като отклонение от Божествения ред. В Шестата раса мъчението и трудът ще бъдат заменени с работа, която вече подразбира хармонично съчетание на мисълта, чувството и волята. При работата човек ще съчетае духовното с материалното, като материалното ще бъде слуга и помощник на духовното, а не както в миналото материалното да господства и ограничава духовното, т.е. да спира правилното неговото изявление и проява. Учителя казва:

Всеки ще има нужда да работи за материалните блага само два часа на ден, а всичкото останало време ще бъде употребено за нуждите на Духа. Ако на Земята всички работят, щеше да се падне на човека всеки ден два-три часа физически труд. Щеше да има свободно време за изкуство, наука и прочее. И такава култура ще настане на Земята. Съвременните народи работят много

с малки придобивки, а пък им трябват два часа, за да си изкарат прехраната. Всичкото време на човека днес отива за физически труд, а не му остава време за нищо друго.

По този начин човек, поставен при тази нова обстановка, ще може да се отдаде на своето духовно усъвършенстване, за което е имало малко условия в миналите култури.

Още в 1919 г. Учителя каза, че след 1945 г. ще дойде религията на труда, която ще измени външните форми на Живота. Тя ще направи първите опити за разрешение на икономическото, стопанското неравенство между хората. После ще дойде, казва Учителя, религията на Живота, на Любовта, която ще внесе съдържание. Тя ще създаде висшите форми на стопанския строй и ще влее в тях ново съдържание. Учителя казва:

Докато живеят в религията на труда, хората все още ще се карат, ще се бият, но влязат ли в ученето на Живота, всичко това ще изчезне.

Духът на Шестата раса започва да осенява човечеството! Една Светлина започва вече да озарява съзнанието на човека. В него вече прониква великата идея – Живот за Цялото. Всички народи отиват към сътрудничество, което ще донесе благоденствие, благополучие и благоприятни условия, каквито никога досега не е имало на Земята. Спящите сили на човешкия Дух ще се изявят, ще има небивали постижения във всички видове изкуства – поезия, музика, живопис, архитектура и прочее. Всички човеци ще имат условия и възможности да разкрият талантите и заложбите, вложени в тях.

Свободата ще бъде закон за Новата култура. Всяко насилие ще бъде изключено. В Новата култура всички хора ще бъдат свободни, ще служат без принуждение – по свобода, разбиране и Любов. Тогава всички работи ще стават по-добре.

На много места Учителя описва човека на Новата култура. На съвременния човек, с неговите ограничени понятия и представи, този образ изглежда фантастичен. Ала когато Учителя говори за човека, Той не разбира само неговото тяло. Той взема човека в неговата пълна и многостранна природа. Той го разглежда като душа и Дух, с неговите неограничени сили и възможности. Човек само отчасти е ограничен от условията. Неговите възможности надхвърлят условията. Човешкият Дух и човешката душа могат да се проявят и при други условия. Тъй че понятието за човека не е свързано неизменно с дадени условия. Неговата мисъл и чувства проникват отвъд границите на сетивния свят, те го поставят във връзка с необятните светове на Вселената, с великата реалност на Битието.

В бъдеще, в Шестата раса, човек свободно и по свое желание ще напуска тялото си и ще се връща пак в него. Това ще бъде постижение на Шестата раса.

Физическото зрение е ограничено, а духовното – неограничено. Духовно човек вижда на грамадни разстояния. Изнамерването на радиото и телевизията доказват съществуването на ясновидството. Как става това виждане не може да се обясни. Но в бъдеще голяма част от човечеството ще бъдат ясновидци. Чрез своето вътрешно радио човек ще схваща неща, които ще стават на хиляди километри от него.

Човекът на Шестата раса ще вижда навсякъде – и отпред, и отзад, и близо, и далеч, и нагоре в небесното пространство, и под Земята. Той ще разбира какво става и в най-отдалечените кътчета на света по суша и по море. Ще вижда какво става на Луната, на Слънцето, на планетите. Какво става на слънцата по Млечния път и други звездни вселени. Мозъкът му ще бъде устроен като най-фин апарат, той ще може да долавя и най-късите вълни. Ще чува хармонията на сферите, хармонията на Разумния живот, който се гради във Всемира.

Тялото на бъдещия човек ще бъде по-фино от сегашното. Той ще може да живее и в етера. Тогава той ще пътува свободно по Земята, до Луната, защото пространството между планетите е изпълнено с етер. Човек ще бъде нагоден да живее в него. Обаче сегашният човек не може да отиде на Луната, не е нагоден за там, белите му дробове още не могат да възприемат етера. Който си е изработил бели дробове, нагодени за етера, свободно ще пътува до Луната и до другите планети. Според окултистите такива хора съществуват на Земята. Но как става това не може да се докаже научно. За истината това не е важно, тя не се нуждае от доказателства. Доказват се само материалните работи. Светлината има ли нужда от доказателства?

В една от Своите беседи Учителя дава една малка легенда, в която, макар и на символичен език, Той дава някои черти и качества на човека на Новата култура:

Във времето на Нерон живял някой римски патриций Онорций. Млад, 35-годишен, той бил един от най-благородните римляни на времето. Човек много учен, запознат с философията, добил своето образование в най-добрите тогавашни академии, ходил в Индия и Египет, където се запознал с тайните науки.

Един ден, след като се завърнал в Рим, среща на улицата едно десетгодишно момиченце, много оцапано, много грозно и окъсано. Обаче в неговата душа се заражда милост към него и той пожелал да му помогне, без сам да си дава сметка за своето разположение. Хваща го за ръката и го завежда в дома си. Името на това момиченце било Амриха. Той решил да му даде най-доброто за тогавашното време възпитание, с което римляните са разполагали. Наел най-добрите учители да я учат. Тя посещавала и школата на Сенека. Запознала се с гръцката култура. Онорций забелязал, че с постъпването ѝ в училището лицето ѝ почнало да се изменя и към шестнадесетата си годишна възраст тя станала една от най-красивите римлянки. И не само това, но той забелязал, че в ръцете на това момиченце имало грамадна сила. Като си простирала ръката да хване някой камък, камъкът се издигал нагоре. Онорций си поставил задача да я възпита да употребява тази сила за добро. Забелязал, че в това момиченце всичките думи били отмерени, избрани. Никога не чул да излезе от устата ѝ лоша дума. Думите ѝ били избрани като най-хубави бисери. При това се отличавала с голяма чистота и грациозност.

При тази красота почнали да я обикалят синове на римските патриции, за да я привлекат. Един ден я видял императорът Нерон и ѝ казал да иде в двореца му. Тя отива. Нерон мислел да си поиграе с нея, да разполага с нея като красавица. Вечерта тя останала, но когато той се опитал да я хване, тя простряла ръката си към него и той се вдигнал във въздуха. Намерил се в чудо. Той за пръв път срещал такова нещо. Тогава в него се зародил голям страх, погледнал я и казал: "Моля ти се." Като си дръпнала ръката, той се спуснал на земята. Тогава тя си излязла навън. Всички, които се опитвали да я спрат, увисвали във въздуха. В целия Рим тя станала известна. Когато срещала някой затворник, когото карали, тя слагала ръката си върху него, оковите му падали, конвоят увисвал във въздуха, тя казвала на затворника: "Хайде, върви си, свободен си." Когато срещала бедни, тя им помагала. Където и да се явявала, пътят ѝ бивал отворен. Нерон издал заповед да не се говори и пише за Амриха. Не искал никой да знае за историята с него. Амриха била опасна мома. Всички знатни римляни благоговеели пред нея. Всеки признавал, че Амриха не е мома, с която може да си играе, който поиска.

Учителя заключава:

Знаете ли, че силата на човека седи в неговото слово, в неговата реч? Ако можете да пречистите вашия ум тъй, че всичките ви думи да бъдат отмерени, да разчистите всяко неразположение към когото и да е от сърцето си – т.е. да сте възлюбени на Бога и заради Неговата Любов да имате най-хубавите думи и мисли, и сега може да имате тази сила на ръката си.

На друго място Той казва:

Новата култура изисква нещо абсолютно ново, различно от старите възгледи и вярвания, които днес хората имат. Новото учение е учение на Любовта. Туй учение ще го приложим и ще го носим в себе си. Бъдещата култура ще бъде култура на Любовта, Мъдростта и Истината. В тази Култура полици няма да има. Затвори няма да има. Съдилища няма да има и гробища няма да има.

В Новата култура ще има друго гориво. Осветлението ще става по друг начин. Храната ще се добива по друг начин. Това са все задачи на Шестата раса. Тя има своя програма, ще донесе нещо ново на човечеството. Нейната култура в сравнение със сегашната ще бъде култура на истинско братство и безкористие.

В бъдещата култура съобщенията ще стават другояче. Няма да има нужда от железници и аероплани. Те са стара култура. Ако някой иска да ми изпрати едно писмо, ще постъпи така: писмото ще напише на хартия, направена от най-фина материя. Тогава този мой приятел със силата на своя ум, със силата на своята воля ще го изпрати през пространството, ще го материализира в моя дом. Аз ще съм, да кажем, на хиляда километра. В този момент писмото ще бъде при мен. Когато пък искам да му пратя писмо, и аз ще постъпвам по същия начин.

Когато искате да пътувате, проектирате мисълта си към своя приятел и тъй както седите, ще изчезнете и ще се намерите при него. Поразговорите се с него и пак се връщате.

Човекът на Шестата раса ще се нарича ученик на Разумната Природа. Той ще черпи своите познания от книгата на Живата Природа, ще разбира нейния език. За този език Учителя казва:

В Природата съществува един език, аз го наричам живият език на Битието или живият език на нещата. По своята звучност този език е един от най-красивите. Той е писмен език, но не се пише на книга, защото книгите в Природата са живи.

Езикът на Природата – това е езикът на Бога.

Човекът на Шестата раса ще бъде съработник на Живата Природа, ще изучава нейните закони и ще живее според тях. Така той ще се радва на отлично здраве. Неговият ум ще бъде светъл, без никакви сенки – без никакви противоречия. Той ще излъчва Светлина. Затова Учителя нарича Шестата раса светеща.

В Шестата раса човек няма да има нужда от външно осветление. Където отидат хората, ще осветляват нещата със Светлината, която излиза от самите тях. Те няма да имат нужда от сегашните наши лампи. Ще виждате Светлина навсякъде, но тая Светлина излиза от техните глави. Като влезе някой от тях, цялата къща е светла. Тази светлина излиза от самия него. Като излезе, и къщата потъмнява. Влезе ли пак, цялата къща светва.

Вие сте забравили, че сте били Светлина, и сега с ред доказателства трябва да ви убеждавам, че сте били Светлина.

Шестата раса ще бъде раса на гениите, Седмата – на светиите. Иде една нова епоха, в която погрешните идеи, с които хората са живели досега, ще бъдат преобразени. От днешните форми на Живота ще се родят новата Земя и новото Небе. Хората ще имат такива отношения едни към други, както братът към сестрата и сестрата към брата. Сегашният свят е обречен на преобразуване.

Раят е място, където съществата се обичат и живеят един за друг.

Идването на Новата култура подразбира едно високо съзнание. Хората на Новата култура, на Шестата раса ще се отличават със знанието, с вярата си, с мислите и чувствата си. Учителя ги нарича Синове на Светлината. За тях Той казва:

Синовете на Светлината живеят в Божествения свят. Като почнем от по-ниските степени на съзнанието и вървим към по-високите, т.е. от областта, в която живеят растенията, постепенно минаваме към животните, между които влиза човекът; най-после влизаме в областта на Божествения свят, където живеят Синовете на Светлината.

Те са носители на Божественото в света. Учителя казва:

Аз познавам Синовете на Светлината и мога да ви ги опиша. Те са стройни, красиви, разумни. Занимават се с музика, поезия и наука. Когато един от Синовете на Светлината ви посети, вие ще се преобразите, ще придобиете нов Живот, ще се почувствате свободни граждани на Царството Божие. Синовете на Светлината носят навсякъде Радост и Веселие. Болни лекуват, страдащи утешават, паднали повдигат. Те свалят оковите от ръцете и краката на затворниците, свалят оковите от умовете и сърцата на онези, които са изпаднали в мрак и заблуждение. Те имат непоколебима вяра в Господа. Дето са Синовете на Светлината, там е Бог. Искате ли да видите Бога, идете между разумните, добрите, любящи хора и на Земята, и на Небето.

Човекът на Новата култура има три свещени правила, които спазва. Те са като камертон – три тона, с които той съгласува всяка своя стъпка. Като дойде да извърши нещо, той казва:

Това за Любовта към Бога мога ли да направя?
Това за доброто на моята душа мога ли да направя?
Това за благото на моя ближен мога ли да сторя?

Като вземе верен тон, той е смел и решителен и пред нищо не се спира.

В Новата култура всеки ще вярва в своя Дух, в своята душа, в своя ум, в своето сърце и в своята воля. Тогава хората ще си подадат ръка като разумни души.

Новите хора ще мислят за доброто на своите ближни, както за своето добро. Учителя казва:

Досега слабите хора са проявявали Любовта, затова всички са били нещастни. Сега силните хора ще проявят Любовта. Те ще пуснат всичката Топлина и Светлина на Любовта, за да просветят цялото човечество.

Защото Новата култура, или както Учителя я нарича *Новия ден*, е Живот на разумните души. Той не е външно явление. Учителя казва:

Всеки от нас трябва да бъде лъч на този Вечен ден. Тези лъчи идват вече в света, те проникват в душата на човека.

Старият свят няма да се разруши, но ще се преустрои. Новият свят, това е епохата, която иде в света; в нея ще се прояви Божията Любов. Проявата на Христа на Земята не е нищо друго освен проявата на Божията Любов. Изявяването на Синовете на Светлината не е нищо друго освен проява на Божията Любов.

На Земята ще се родят напреднали души. Днес човечеството се приготвя да дойдат тези напреднали души. Те ще създадат Новата култура. Те я носят.

Новата култура ще бъде култура на Любовта. Христос дойде преди две хиляди години да приготви условията за идването на Царството Божие – на хората на Любовта. Културата, която те носят, ще трае хиляди Божествени години.

Учителя казва:

Живият Христос е изявление на Бога, изявление на Любовта. Няма и в Космоса навън, и вътре в мистичните дълбочини на душата по-пълно изявление на Любовта от онова, което ние олицетворяваме в Христа. Христос със Своето идване на Земята искаше да даде образ на Божията Любов. Той не можеше да я изкаже с думи. Не само до Христа, но и след Христа нямаше човек с по-голяма любов от Неговата. Това искаше Христос – да изрази Божията Любов и да я донесе на Земята. Христос внесе Любовта в света. Христос е дошъл на Земята, за да донесе Любовта. Той е Любов.

Като казвам Христос, разбирам Същество, Което има непреодолима Любов към човечеството и иска да му предаде ценното, което има в Себе Си. Това е целта на Христа.

Както слънчевата енергия не достига направо до нас, но минава през етерното пространство, така и Божията Любов дохожда до хората чрез Христа, Който се явява като посредник на Любовта. Христос отчасти може да се уподоби на красивия и светъл слънчев образ.

Той е Великият вдъхновител на всички откровения във всички времена! Той е невидимият двигател на целия духовен Живот на човечеството. Той изтърпя и поругания, и ударите, и кръста, и гвоздеите, и копията. С огъня на Любовта Той разтопи оръжията на насилието. И опитът Му излезе сполучлив. При Своето идване преди две хиляди години Христос ни показа само едната страна на Своя образ. Ние виждаме Христа в унижения и скърби, в страдания и изпитания. Ние Го виждаме като герой на изкуплението. Хората не познават още Христа в Неговата слава, в Неговата Божествена мощ и сила. Силен и мощен е сега Христос.

В миналото пробиха ръката на Христа с гвоздеи, но днес никой не може да пробие тази ръка с гвоздеи – те мигом ще се разтопят.

В миналото разпнаха Христа на кръст, но днес няма такова голямо дърво, на което могат да Го разпнат. Христос не може да бъде разпнат втори път.

Този Христос иде сега да посети човешките умове и сърца. Той ще срути всички затвори, ще заличи всички лъжливи учения – всичко онова, което разрушава човешкия ум и сърце, което всява смут и безначалие, което сковава човешкия Живот. Христос ще посети всеки човек. Той е живият Христос, Който внася

Живот, Светлина и Свобода за всички души, Който повдига и събужда у тях Любов към всичко.

Когато казваме, че Христос иде сега, някои мислят, че Той ще дойде отвън. Христос няма да дойде отвън. Той не ще дойде нито в човешка, нито в каквато и да е друга форма. Когато слънчевите лъчи влизат във вашите домове, значи ли това, че самото Слънце ви е посетило? Помнете, Христос е проява на Божията Любов. И Той ще дойде като вътрешна Светлина в умовете и сърцата на хората. Тази Светлина ще привлече всички около Христа като велик Център. Отварянето на човешките умове и сърца и приемането на Христа отвътре – това ще бъде повторното идване на Христа на Земята. Той ще проповядва преди всичко великата наука на Любовта и методите на нейното прилагане. Той ще проповядва пътя на ученичеството, братството и служенето. Защото законът на еволюцията изисква днес това.

Пригответе се да посрещнете Христа! Пригответе се всеки на своето време да посрещне Христа. Облечете се в новите дрехи. За едни Христос ще дойде още днес, за други – утре, за трети – след години. Кой когато е готов, тогава ще Го види. Приемете Христа в сърцето си като приятел, а в ума си – като Учител. Христос сега работи.

Подтикът на Христа постепенно ще прониква в човека и ще поеме ръководството при по-нататъшното развитие на човечеството. Сега ние се намираме още в началото на това.

В бъдеще християнството – но не външното, официално християнство, но мистичното, езотеричното християнство – ще бъде мирова религия за цялото човечество. Христос ще се постави в центъра на Новата култура.

Днес, когато човечеството преживява най-големите страдания в своята еволюция, това е една подготовка, т.е. преминаване през кръстната смърт на Христа или учене закона на саможертвата, за да може да дойде, както казва Учителя, великата Любов в сърцата на хората. По този начин ще се създаде една мощна вълна в цялото човечество за реализиране на Новия Йерусалим на Земята, за който говори големият мистик апостол Йоан Богослов в *Откровение*.

И наистина, като наблюдаваме Целокупния живот на човечеството, виждаме, че почти във всички народи се появяват първите признаци, които показват, че се създава един нов светоглед, който именно ще ни приближи до светогледа, за който ни е говорил Христос преди две хиляди години и който днес нашият Учител изрази чрез Своя живот и своето Слово. Христос днес иде чрез милиони човеци на Земята. Ще се изпълнят думите на Великия Учител на човечеството, Който казва: "Дерзайте, Аз победих света!"

Любовта като един велик принцип трябва да се изяви в човешката душа и само тогава можем да се съединим с Христа. Едно се иска от всички хора – да се свържат с Христа. Свържете ли се с Него, Той ще бъде с вас до скончанието на века. Той е врата, която води човека от преходното към непреходното, от видимото към невидимото, от омразата към Любовта. Когато почувствате Неговата Любов, земният ви живот ще се осмисли. Тогава умът ви ще просветне, вие ще придобиете Светлината на Новия живот и ще почнете да разбирате. Само при това положение ще разберете връзката, която съществува между Любовта и Живота, между Мъдростта и Светлината и между Истината и Свободата. Докато хората не станат едно с Христа, т.е. докато не станат по мисли, чувства и дела едно с Него, светът няма да се оправи.

За живия Христос ви говоря аз, за онзи Христос, Който носи в Себе Си Живот, Който носи живото Знание и Светлина, Който носи Истината и Свободата. За онзи Христос, Който носи всички методи за изграждане на Разумния живот. Той е великият Христос, Който се нарича Глава на Великото Всемирно Братство. Този Христос трябва да знаят човеците днес. Него трябва да видят те – да Го видят и познаят. Защото мнозина искат да ни убедят, че без да видим Христа и да Го познаем вътрешно, можем да бъдем истински християни. Аз обаче поддържам, че ако човек не може да види Христа, нищо не може да стане от него. Ако вие влезете в хармония с Христа, вашето съзнание ще се събуди, вие ще Го видите. Христос иде в света със Своята разумност и Любов. Христос иде вече на Земята да донесе Божията Любов за всички хора. Той ще учи хората на самопожертване и Любов. Той носи Любов, Мъдрост, Знание, Свобода! Светлината на Христа пронизва навсякъде!

НОВИЯТ АДАМ

Ето какво казва Учителя за новия човек:

Новият човек, който сега се създава, аз го наричам човек на Светлината. Вие живеете в епоха, когато Новият Адам се създава и всички ще го видите. Той иде вече в света. Казвате: "Кога ще бъде това?" Когато Луната потъмнее, когато Слънцето изгасне и когато звездите паднат. Това е според Писанието. На съвременен език преведено, това означава: когато старият строй се замени с нов, по-правилен, по-разумен, съгласен с Божиите закони. Тогава ще дойде новият човек, Новият Адам, Син Человечески. Тогава всички хора ще минат през Него и ще станат като Него. Това значи: дошло е Царството Божие, новото Царство на Земята.Тогава хората пак ще живеят на Земята, но ще могат да посещават и Слънцето, и Луната, ще ходят където пожелаят, ще имат свободен билет. Запомнете думите ми и ще ги проверите. Тогава телата на хората няма да бъдат толкова тежки, както сегашните. Новите хора ще могат да видоизменят телата си според желанието и нуждите си. Те ще стават видими и невидими, ще ги свиват и разширяват. Когато пожелаят, ще отиват до Слънцето и ще се връщат обратно на Земята, без да става нужда да разправят на другите какво има на Слънцето, защото всеки сам ще може да провери това.

Бъдещият строй на Живота ще представлява съвсем нов тип. Този Живот е реален, не е нещо фантастично, нито е извън Земята. Бъдещият Живот ще е по-реален от настоящия.

Едно от качествата на Новия Адам е това, че Той няма да умира. Той ще живее колкото иска. Като живее 200, 300, 1000 години, той ще извика приятелите си и ще им каже: "Приятели, викат ме вече от онзи свят и аз реших да си замина. От всяка станция ще ви се обаждам като по радио, за да знаете къде съм." Това значи, че новият човек няма да умира. Обаче, докато се създаде този нов човек, телата на съвременните хора трябва да претърпят коренно преобразувание. Новият човек ще бъде създаден по образ и подобие Божие.

Ние сме почнали от първия Адам, направен от пръст, а трябва да свършим с втория, с безсмъртния Адам, който носи Божията Любов в себе си. Вторият Адам е, за когото се казва, че е Дух животворящ. Той е Син на Възкресението.

Ако питате съвременната църква, тя ще ви каже, че много време има, докато вторият Адам дойде. Ако питате окултните общества, и те ще ви кажат същото. Обаче аз казвам: Вторият Адам е дошъл вече и Райската градина е приготвена. Ако бихте влезли в тази градина само за една минута, не бихте желали да се върнете назад. Вратата на този Рай се отваря всеки ден по един път да влезе вътре онзи, който е готов за там.

Бог ще преобрази Земята. Как? Това няма да кажа. Вие ще бъдете свидетели на това преобразувание. Тогава сами ще говорите за него. Това няма да стане изведнъж, но постепенно.

Когато Любовта слезе на Земята, тя ще заличи греховете ви и няма да ги споменава. Тя ще се прояви като Животворящ Дух.

Когато Бог слезе, Той ще съди хората по човешки, а ще ги възкреси по Божественому. Следователно първо ще има съдба, а после – Възкресение. Не мислете, че съдбата ще стане на Небето. Не, хората ще бъдат съдени на Земята. Когато се свърши съдбата, тогава ще дойде Новият живот, тогава ще дойде Възкресението.

Щом съдбата мине, ще настане затишие, мир. Тогава съдиите ще напуснат съдилищата си, войниците – своите постове, свещениците – своите църкви. Всички хора ще излязат вън свободни, радостни и весели, облечени в новите дрехи – дрехите на Любовта и Мъдростта.

В Писанието се казва, че свещениците ще бъдат облечени в бели дрехи, препасани със златни пояси. Казвате: "Да дойде по-скоро това време." Времето сме ние. Кога ще бъде това? От нас зависи, от нашето вътрешно желание. Кой ще направи това? – Ние. С кого? – С Господа – когато ние бъдем готови. Господ вече е готов. Той ни чака.

За онзи, който търси с всичкото си сърце, е казано: "Когато Ме потърсите с всичкото си сърце, ще Ме намерите."

На онези от вас, които са скръбни, безсилни, казвам: дръжте се за Силата.

На онези, които не са красиви, казвам: дръжте се за Красотата.

На онези, които са невежи, казвам: дръжте се за Знанието.

На онези, които живеят в безлюбие, казвам: дръжте се за Любовта.

На всички хора казвам: дръжте се за Живота, за Знанието и за Любовта.

НОВАТА МЕЖДУНАРОДНА ОРГАНИЗАЦИЯ

Всички народи са отговорни пред Разумната Природа. В света има една Мирова държава. Единственото нещо, което иска Разумната Природа, то е всички същества да бъдат свободни. И ако страдаме, то не е нищо друго, освен че Разумната Природа реагира на нашето невежество. В тази Мирова държава няма българи, французи, германци, англичани, американци, руси. В нея има граждани на Божието Царство, наречени Синове Божии, слуги Божии, избраници на тази държава. Сега вие седите на тази Земя и искате да бъдете свободни. Няма да остане нито един народ в света, който да не знае, че има една Мирова държава, че в нея има хора интелигентни, разумни, които мислят малко по-другояче, отколкото сегашните културни хора мислят.

Учителя

Още през 1919 г., когато заседаваше мирната Парижка конференция за урегулиране на международните отношения от последиците на Европейската война[32], Учителя отправи предупреждение към ръководните фактори на международния ареопаг. Той категорично заяви:

Който люби врага си, той е човек на бъдещата култура. И ако тези, които заседават сега на конференцията в Париж, любят враговете си, ще дойде истински мир между народите. Не любят ли враговете си, и да дойде мир, той ще бъде временен. Истински Мир е този, който носи бъдещата култура на работата, на Живота, на Любовта. Ако мирът, който сегашните народи очакват, почива на Мойсеевия закон – око за око, зъб за зъб, времето ще покаже какъв ще бъде този мир и каква култура ще донесе той.[33]

Неразрешените задачи на Европейската война извикаха върху световната сцена през 1939 г. новата световна война. Страхотният огън на войната обхвана в своите пламъци всички континенти. Ние няма да се спираме върху дълбоките политически и стопански причини, които разделиха човечеството на два воюващи лагера, тъй като това не е предмет на настоящата книга, но ще подчертаем явлението, че човечеството не се ръководи в действията си от принципите на Любовта, Мъдростта и Истината, а от своите егоистични политико-стопански домогвания.

Още при започването на великата световна драма в последната война, на 11 юли 1939 г. Учителя в словото Си пред Своите ученици ясно показа бурята, която е надвиснала над човечеството, предварително посочи великото страдание и огненото изпитание, което очаква човечеството в близко бъдеще; посочи дълбоките причини за това страдание и изтъкна как след тази буря идва едно тихо слънчево утро. За изяснение тук ще цитираме една част от това слово на Учителя, казано три месеца преди избухването на Втората световна война:

Сега иде една епоха, когато градовете ще бъдат пак разрушени. И тогава ще разберете. Сега казвате, че Царството Божие ще дойде на Земята. Ще дойде с гръмотевици, с яйца, които ще се снасят отгоре. По десет хиляди души ще се избиват отгоре с аероплани. Големи градове в Европа ще бъдат унищожени. Няма да остане нищо. Ще бъдат пометени. Не Второ пришествие, но съдбата на света иде за онова лошо поведение, което хората имаха. Християнският свят ще бъде съден. Ще го видите. Далеч няма да бъде. Всички хора мислят, че са праведни, когото и да питате. Питам где царува Любовта? Кажете ми сега в кой дом царува Любовта – даже и в християнския свят. На тази Земя ще има един голям ремонт, такъв, какъвто светът не е виждал.

Откак светът се е създал от Адам досега, светът не е виждал никой път такава епоха, каквато иде. И новата, която ще дойде след това. Това ще го видите. Вие искате да турите основа на Земята, да живеете щастлив живот. Всички търсят своето право. И във всички хора има една крайна неотстъпчивост. И всички делят косъма и казват: "Кой е на правата страна?" Като дойдат аеропланите, ти, който вярваш и който не вярваш, къде ще бъдете? Ще се криете в миши дупки. Вие се смеете на мишите и кртовите дупки. Че кой е научил кърта да се крие под земята? Той е бил при такива лоши условия, че горкият е нямало къде да се крие. И се скрил под земята. И вие така ще се скриете по на десет метра отдолу и ще чакате, докато мине гръмотевицата. Една гръмотевица няма да бъде, а много гръмотевици. Като забият камбаните, всички ще бъдат в подземията. И това няма да бъде след сто години, няма да бъде и след петдесет години, няма да бъде и след тридесет години. Няма да бъде и след двадесет години. Но да не мислите,че като мине това, ще има пак старият живот. Не, до 1999 г. светът ще види това, което никога не е виждал. Стегнете се да имате една жива вяра в Бога, за да може да издържите изпитанията, които ще дойдат.

Не трябва да си правим илюзии. Всички изпитания, които имаме в частния си живот, това са все упражнения за бъдещето. Ще бъдете изложени на изпитание. Вие едва сте почнали сега. В края на тази епоха сте. Всички онези евреи минаха през изпитания и които минаха изпитанията, влязоха в християнската епоха. И всички сега ще се изпитат и които минат в Новата култура, те са устояли в изпита. И това ще бъде семето, което ще бъде посято. Всички вие, които искате да минете от сегашната епоха в новата, през девет сита ще минете.

Сегашните дългове са направени от по-рано и сега ги плащате. Има минали дългове, които са правени преди хиляди години, и там е всичкото зло. Сега трябва да се живее добре, за да можем да влезем в новата епоха без страдания. Защото ако не изплатим всичките си дългове, в новата епоха ще влезем с дълг. И тогава ще се намерите в противречие. Ти ще имаш Вяра и Любов, Знания и Свобода, за да влезеш без дълг в новата епоха. Та сега, през малкото години, които ви остават до 1999 г., какво ще направите? Колко години остават още до 1999 г.? Шестедесет години. Значи в този живот каквото направите, това е. Някои казват: "Като се преродя." Можеш да се преродиш, но как ще се преродиш то е въпрос. Свободен е онзи човек, който живее при най-благоприятни условия, а пък с дългове ще се родиш при най-неблагоприятни условия. Та казвам: сега е времето да получите онова, което в бъдеще ще ви трябва.

Всички народи досега не са знаели до каква степен да се разширяват. Всеки е искал да става все по-голям и по-голям. Това време вече мина. Не да се стреми един народ да бъде велик. Новото, което иде, иде за полза на цялото човечество.

Под *избран народ* разбираме този, който може да донесе на цялото човечество Любов, Мъдрост, Свобода. Но да завладее цялото човечество – не! Нито един народ няма да бъде господар. Който иска да бъде господар, той е на крив път. Всички народи трябва да станат слуги на Цялото. Народ, който не служи на Великото Разумно начало, няма бъдеще. Всеки народ да живее и работи само за лични интереси, в ущърб на интересите на другите народи, които пренебрегва и погазва – това е стар метод, който именно доведе човечеството до днешното положение. А всеки метод се познава и оценява по резултатите. Днешното положение е илюстрация на негодността на всички досегашни методи на общества, народи и раси.

Без правилна връзка с външната Природа – светлина, въздух, вода и храна – организмът не може да бъде здрав. Също така и един народ без хармонични външни отношения с другите народи не може да бъде и вътрешно добре, защото другите народи са условия, среда, в която може да се развие правилно и той.

Сега иде вече фазата на разумното сдружаване на народите. Мина времето на уединеното им съществуване. Новият етап, в който преминава днес човешкото съзнание и култура, е побратимяване на народите. Учителя казва:

Всички народи ще се обединят, и то така, че по-големите народи ще покровителстват малките, и така ще престане борбата между народите. Всеки народ да се стреми да стане велик по Дух, Мъдрост и Любов, а не голям – да владее и управлява малките народи.

Благата трябва да бъдат условия за всички народи. Това ще рече, че новата световна организация трябва да почива на великия природен закон – Живот за Цялото.

Това свързване между народите ще роди новия човек, новата човешка култура. Международното политическо съперничество и стопанска конкуренция ще се заменят с взаимопомощ и международно сътрудничество. Това е новото схващане, на което принадлежи бъдещето, и то непременно ще се наложи на човечеството. То узрява в съзнанието му, защото е в хармония със сегашната фаза в развоя му. Учителя казва:

Съвременните народи трябва да знаят като главен фактор в живота си следното: всеки народ да проявява Любовта си към другите народи и последните от своя страна да проявят Любовта си към него.

Международното сътрудничество и взаимопомощта ще привлекат благословенията на Разумната Природа върху човека. Защото има закон: каквото даде човек или народ на другите, това Възвишените същества ще дадат нему. Човек или народ, който служи на Бога, ще привлече благословението на Разумната Природа. Учителя казва:

Блажени са ония народи, които слушат Господа и изпълняват Волята Му!

Трябва да отбележим, че новите форми, които се търсят с голям, напрегнат интерес от най-големите умове на човечеството, трябва да бъдат изградени върху принципите, които Учителя внася в Живота. Няма да се спираме конкретно върху новите социални отношения, както и върху международните такива, но ще подчертаем, че както посятото житно зърно има в себе си онази магическа сила да може да пусне своето коренче надолу, към центъра на Земята, и своето стъбло – нагоре, към Слънцето, така и дълбокият вътрешен стремеж към живия Христос, за Когото ни говори Учителя, ще даде своите плодове. Христос ще дойде чрез милиони души като колективно цяло и също както житното зърно, ще намери начин как да пусне Своите корени дълбоко в човешката душа, както Учителя казва:

В света има само едно учение, което може да подобри условията на индивидуалния и обществения живот. Това е учението на Разумния живот, а не на класовата любов.

Това значи, че щом индивидът се издигне до онази висота на духовно разбиране в живота, т.е. пробуди ли се съзнанието му, то като логическо последствие ще се поправи животът на обществото, народите и човечеството, защото, както казва Учителя:

Един човек е миниатюр на цялото човечество. Следователно един народ в своето развитие представлява човечеството в по-малка форма. Затова, когато говорим за индивида, разбираме човека като една семка. Когато говорим за едно общество, разбираме, че тази семка е почнала да расте. Когато говорим за народ, разбираме, че тази семка е почнала да израства. И когато говорим за човечеството в неговата пълнота, разбираме, че тази семка се разклонява, дава цветове и плодове. Като разбираме така Живота, ще познаем, че всеки от нас е необходим фактор в човечеството.

Ако така разбираха Живота като Цяло, всички духовни, политически и културни фактори, нямаше да се дойде до този страхотен кървав конфликт . Живата Природа оставя човечеството да действа по закона за Свободата, но до момента, докато не бъдат престъпени нейните закони. Висшето колективно съзнание има за предпоставка следното:

Когато един народ съзнава своето положение вътре в човечеството като един уд, като един орган от общия организъм, който трябва да извършва своята длъжност навреме, тогава той ще бъде на своето място.

Така разбран общонароднинят живот, ще се отвори нова страница за истинския духовен възход на цялото човечество. Човечеството действително ще дойде в досег с онзи Космичен свят, където съществува ненарушима хармония между всички йерархии от Същества, които са завършили своето развитие. И както Слънцето и всички други слънца в целия Всемир разливат изобилно своята светлина, също така и хората, след като бъдат озарени от тази висша хармония, ще имат само един идеал – да служат на Бога.

Това е именно смисълът на новата епоха, която започва вече своето възходящо движение. През тази епоха човек ще се издигне до положението Син на Светлината, до Божественото съвършенство, ще се върне в онзи Космичен център, от който преди милиони години е излязла човешката душа – напуснала е своя дом. И казва Учителя:

Веднъж човек създаден от Бога, рано или късно ще реализира желанията на своята душа. Той ще се върне към онзи Живот, от който първоначално е излязъл.

При новото съзнание всички хора ще образуват едно семейство и всеки народ ще бъде орган на това велико тяло. И народите ще се уважават взаимно и ще се почитат. Това ще бъде култура на братство и сестринство. Когато говорим за Новата раса, Новата култура, подразбираме Любовта, проявена по новия начин, за който сегашният свят има смътна идея. И тогава човек ще се намери в един красив хармоничен свят, където няма да има никакви противоречия. И това бъдещо живо верую ще обедини всички хора в едно цяло.

СИНОВЕ НА СВЕТЛИНАТА

ПРИТЧИ ЗА НОВИЯ ЧОВЕК [34]

Душата е храм на Истината. Умът – Светлина на Мъдростта. Сърцето – олтар на Любовта.

Старият човек е създаден за Живота и движението. Новият човек е създаден за Любовта и Знанието. От Живота към Любовта, от Любовта към Бога. Само така човек познава, че Бог е всичко в света.

Ние не говорим за света на тъмнината, в която хората блуждаят, но за света на Светлината, която отваря очите на хората за новото познание на Бога. Ние говорим за света на Светлината, в която хората възкръсват.

Бог е вечно постижение на Любовта. Бог е вечна Красота на Живота. Бог е вечно изявление на Красотата – основа на Доброто.

В новия свят, който Бог създава, всички хора се обединяват в едно цяло, за да живеят в Любовта.

Бог създаде Вселената за душите, да живеят в нея и да се радват на Славата Божия, в която Той ги е облякъл.

Вземай от Извора колкото искаш. Ала когато вземаш от ближния си, пази следния закон: вземай по-малко – давай повече.

Какво ще разбере от светлината онзи, на когото очите са затворени? Каквото и да му се говори, нищо няма да разбере. За да учи и да придобива Знание, човек трябва да отвори очите и ушите си за Светлината. Тя има звук, който се възприема чрез ушите.

Какво ще говорим на човека със затворени очи? Който има очи и уши и не ги отваря, той е осъден на страдания.

Какво представляват страданията за човешката душа? Условия за растене и развиване. При тях нейните мисли, чувства и способности се разцъфтяват. Тя се превръща в цвят, който разнася далеч уханието си, завързва плод, който скоро узрява. Душата, която не страда, завинаги остава затворена пъпка.

Храни душата си със зрелите плодове на своя Живот, за да расте тя, да се развива и постоянно да се освобождава. Плодовете на душата са райски плодове, към които всеки се стреми.

Едва сега хората се готвят да влязат в реалния Живот, пълен с Красота и вътрешна сладост. Реалния живот наричам още Божествен живот. В реалността човешката душа ще се изявява в своята красота и величие.

Днес се твори нов свят, който се нуждае от нови условия и нови отношения, които да станат плът и кръв на човека. Това наричам реалност в Живота. В тази реалност човешката душа ще се изяви в своята красота и величие.

Старият човек изучава Живота, а новият – Любовта.

Бъдете, прочее, и вие нови хора, да изучавате Любовта.

НА РАБОТА!

Бъдете готови! Слънцето на Живота изгрява. Всеки трябва да се ползва от него. Започнете да мислите, да работите и прилагате Любовта в Живота.

Учителя

Днес Разумната Природа поставя като задача на всички хора по лицето на Земята да повдигнат съзнанието си една степен нагоре, за да видят Светлината, която ги заобикаля, и се проникнат от Красотата и Чистотата на Живота.

Мнозина живеят в избите, дето Светлина не прониква. Излезте из дълбоките изби да ви погалят слънчевите лъчи и да подишате свежия въздух. Напуснете света на скърбите, сълзите и разочарованията и влезте в света на Радостта. Махнете превръзките от очите си, за да видите Красотата и Хармонията на Живота. Вие сте в последната фаза на тази култура. Всеки, който има Любов в душата си, ще има Мир в себе си, няма да се смущава от условията, но ще се намира под Великия Божи промисъл.

Животът в сегашните му условия е робство, голям затвор. Не си правете никакви илюзии, разберете положението и излезте от него. Казвам ви: излезте от този затвор!

Ако можех да плача, бих ви оплакал. Бих плакал не за вашите страдания, а за вашите заблуждения, че не знаете как да бъдете щастливи на Земята и не искате да разберете къде е щастието ви.

Всичко това, което виждате сега, ще се срути. Няма да остане нищо от сегашните закони. Такъв ще бъде свършекът на света с неговата извратеност. Ще настане нова култура, когато хората ще слушат своя ум и своето сърце и ще живеят братски. Кажете на всички, че е дошло крайно време да заживеят човешки живот на Земята. Правото е на наша страна. Общо Братство ще се създаде по целия свят.

Работете всички с Любов и Светлина, за да бъдете в съгласие с великите природни закони, и бъдете уверени, че бъдещето е ваше.

Съвременните хора се намират пред светло бъдеще. Земята коренно ще се измени. Разумното Начало е приготвило нови условия, нов свят.

За прилагане на това учение се изискват герои, а не страхливци. Това, което самата Природа ни учи, за каквото сме създадени, това за нас е важно. Нима сме създадени да ставаме жертва по бойните полета? Нима сме създадени да бъдем палачи и да бесим хората? Ни най-малко. Бог ни е създал с велика цел. Отсега нататък бъдещето е на истинската култура.

С тази нова Светлина, с тази нова наука, която имаме, ще проучим човешкото сърце, ще проучим човешкия ум, ще проучим човешката воля. От всинца ни се изискват светли умове, чисти сърца и силна воля.

Три допирни точки са ви нужни – допирна точка с Любовта, допирна точка с Мъдростта и допирна точка с Истината.

Съзнателният Живот ще дойде чрез Любовта. Светлата Интелигентност – чрез закона на Мъдростта. Силната воля и Свободата на човечеството – чрез закона на Истината. Тези са задачите, които ще реализираме в нашата програма.

Постъпвайте, както Светлината постъпва – тя ви оставя своя живот и не ви казва, че ви обича. Постъпвайте, както ябълката постъпва – тя се раздава на всички. Постъпвайте, както изворът постъпва – той се раздава на всички. Раздавайте се на всички, за да получите всичко!

Приложението на Любовта – това е работа! Новото учение изправя погрешките на миналото, изправя и допълва сегашното знание и въвежда човека в истинския, безграничния, творчески Живот, който дава всички условия за човешкото развитие.

Всичко, което ви говоря, влиза вече в Живота. Никой не може да се отклони от влиянието на моята мисъл! Тя ще произведе своя ефект. Като казвам моята мисъл, разбирам новата мисъл, мисълта на Живия Бог, с Когото съм свързан. Защото както Бог мисли, така и Аз мисля.

Методи Константинов (1902-1976) *и Учителя*

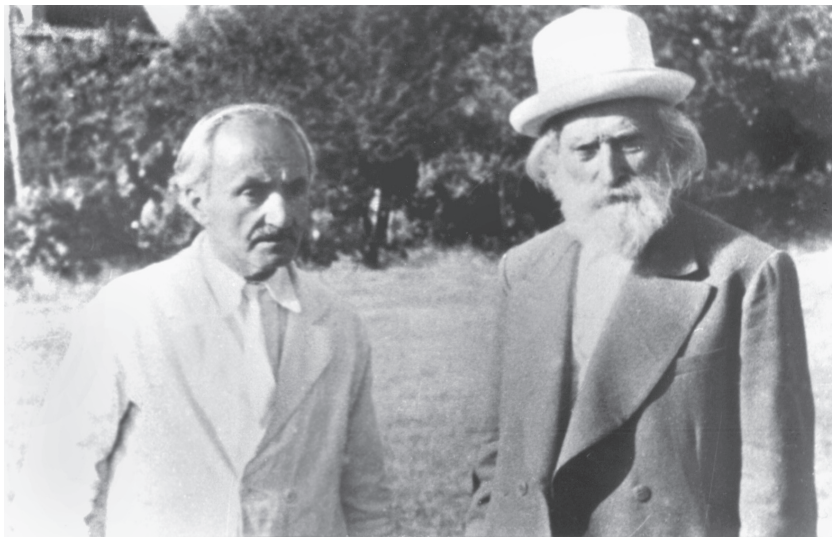

Боян Боев (1883-1963) *и Учителя*

Мария Тодорова (1898-1976) *и Борис Николов* (1900-1991)

ПРИЛОЖЕНИЯ

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

[1] Става дума за научни открития в химията, физиката и биологията от първата половина на XX век.

[2] Става дума за „Призвание към народа ми", записано от Учителя Беинса Дуно на 8 октомври 1898 г. Същия месец Той го прочита пред Варненското благотворително дружество "Майка". На 14 ноември 1898 г. го изпраща по пощата на д-р Георги Миркович (1826-1905) в Сливен с указания за печатарски набор и публикуване, но на 2 декември пише на Пеню Киров (1868-1918) в Бургас да отложи отпечатването и да разхвърли набора. Пълният текст на "Призвание към народа ми" достига до нас от препис на Минчо Сотиров, направен през 1915 г. в Бургас. За първи път е публикуван в "Призвание към народа ми", София, 1994.

[3] Споменатите събития са описани от самия Константин Дъновски в мемоара му „Едно откровение в солунската черква „Св. Димитрий" (Кассама-Джамиси). Дадено на Отца Константина Дъновски, през юношеството му, в гр. Солун, на 10 април 1854 год." (*виж* „Учителя във Варна", *Бяло Братство,* София, 1999)

[4] Майката на Петър Дънов – Добра Чорбаджиатанасова – е дъщеря на видния възрожденец и борец за църковна независимост от с. Хадърча (днес Николаевка), Варненско, Атанас Георгиев (1805-1865).

[5] Във Варна Петър Дънов завършва Петокласната мъжка гимназия (1879-1884), в Свищов – Американското методистко училище (1884-1886), а учителства в с. Хотанца, Русенско, от есента на 1887 до лятото на 1888 г.

[6] Петър Дънов заминава за Съединените американски щати през август 1888 г., записва се студент в Методистката теологическа семинария Дрю, гр. Медисън, щат Ню Джърси, и я завършва през май 1892 г. През есента на 1892 г. се записва в Теологическия факултет на Бостънския университет, защитава дипломна работа "Миграцията на германските племена и тяхното християнизиране" и се дипломира през юни 1893 г. Една година посещава редовно занятията и в Медицинския факултет на Бостънския университет.

[7] Книгата „Науката и възпитанието. Началата на человеческий живот" е публикувана за първи път през 1896 г., Варна, Печатница на К. Николов (*виж* Учителя Петър Дънов, „Той иде", *Бяло Братство*, София, 2005).

[8] Според по-късни документални данни посоченият период от варненската биография на Учителя Беинса Дуно (1885-1900) всъщност е богат и на много обществени прояви. През 1896 г. той е един от учредителите на Дружественото читалище „П. Р. Славейков", избран е за негов библиотекар-домакин и през следващите години държи пред варненското гражданство пет сказки: „Произхождението на человека" (18 май 1897), „Преглед върху древнята и модерна философия" (8 ноември 1897), „Науката и философията" (15 ноември 1897), „Защо и как живеем" (1898) и „Основите на просвещението" (1899). През 1897 г. учредява със съмишленици във Варна "Общество за повдигание религиозния дух на Българский народ", в който членуват д-р Георги Миркович, Мария Казакова, Тодор Стоянов, Пеню Киров, Анастасия д-р Желязкова и Милкон Партомиян. През 1898 г. записва и произнася пред Варненското благотворителното дружество "Майка" беседата "Призвание към народа ми".

[9] Всички дати до 31 март 1916 г. са посочени от авторите по стария стил на летоброене по Юлианския календар.

[10] Писмото е от 31 май 1902 г. и е изпратено от Варна до Пеню Киров (1868-1918) в Бургас (*виж* Петър Дънов, „Писма до първите ученици", *Астрала*, София, 1999).

[11] Става дума за Михаил Иванов (1900-1986), който през 1937 г. емигрира във Франция. През 1953 г. в Бонфен той създава *Fraternité Blanche Universelle* (Всемирно Бяло Братство). Известен е сред последователите си в чужбина като Омраам Микаел Айванхов.

[12] „Учителят за образованието. Ролята на образованието в живота" – книга от Боян Боев, публикувана в София през 1943 г., с предговор от д-р Методи Константинов. Второто ѝ издание е през 1994 г., *Сила и Живот*, Бургас.

[13] Става дума за Петко Гумнеров (1854-1915), а събитията, описани по-нататък в текста, са от годишния събор на Всемирното Бяло Братство във Велико Търново през 1920 г. През периода 1905-1926 г. в софийския дом на Гумнерови на ул. „Опълченска" 66 отсяда периодичноУчителя Беинса Дуно, а по-късно се настанява и за постоянно.

[14] *Макс Щирнер* (1806-1856) – германски философ, представител на крайния индивидуализъм и анархизъм, според който Аз-ът е единствената реалност.

[15] *Бакунин*, Михаил (1814-1876) – руски теоретик на анархизма, основоположник на анархосиндикализма, яростен противник на марксизма и на държавния социализъм.

Кропоткин, Пьотър (1842-1921) – руски теоретик на анархизма, един от основоположниците на релевантната география.

Себастиян Фор (1857-1942) – френски анархист и педагог, автор на „Енциклопедия на анархизма".

[16] *Духобори* – религиозно общество, възникнало около 1740 г. в европейска Русия. Отричат грехопадението на Адам, вярват, че Бог е неотделим от човека, а Христос е въплъщение на Добродетелта. През 1801 г. император Александър I насилствено ги преселва край Азовско море, а по-късно – в Грузия. През 1898-99 г. благодарение на застъпничеството на Лев Толстой около 7000 членове на обществото успяват да напуснат Русия и се заселват в Канада.

[17] *Силурски период* – трети период от третата геологична ера – Палеозой, започнал преди около 440 млн. години.

[18] *Креден период* – трети период от четвъртата геологична ера – Мезозой, започнал преди около 140 млн. години.

[19] *Гарбунов-Посадов*, Иван (1864-1940) – руски педагог и публицист, последовател на учението на Лев Толстой, теоретик на т.нар. свободно възпитание, ръководител на създаденото по инициатива на Толстой издателство „Посредник". Цитираният по-нататък текст е от неговото есе „Едното Вечно", публикувано в сп. Възраждане, бр. 7, 1923.

[20] *Уърдзуърт*, Уилям (1770-1850) – английски поет, един от основателите на романтизма в английската литература. В стиховете му звучи мистично преклонение пред Природата.

Шели, Пърси Биш (1792-1822) – английски поет от школата на романтизма, характерен с мотиви за разума и съвършенството на човека.

Кийтс, Джон (1795-1821) – английски поет от школата на романтизма, автор на поемите „Хиперион" и „Падането на Хиперион", в които главна интонация е отношението между въображение и реалност.

Браунинг, Робърт (1812-1889) – английски поет с характерен психологически драматизъм на интонацията.

Уитман, Уолт (1819-1892) – американски поет, автор на стихосбирката „Стръкчета трева", в която с библейска мащабност се възпява човешката свобода и модерната демокрация.

[21] *Пьотър Успенски* (1878-1947) – руски философ и езотерик, последовател на учението на руския мистик Георгий Гурджиев. Автор на творби със забележително влияния върху мисленето на много европейски и американски интелектуалци от XX век – „Tertium Organum – ключ към загадките на света" , „Четвъртият път", „В търсене на чудесното" и други.

[22] *Метерлинк*, Морис (1862-1949) – белгийски поет и драматург от школата на

символизма, Нобелов лауреат за 1911 г. Главни мотиви в драмите му са удивителните и тайнствени събития в несъзнателния живот на душата.

[23] *Ларсен*, Йоханес (1874-1931) – датски писател, автор на романите „Мъдрец", „Марта и Мария" и др., в които присъства дълбоко религиозно чувство.

[24] *Обяснителна бележка на авторите*. Много изрази, които се употребяват, когато се говори за Любовта, не са съвсем правилни, но си служим с тях поради липса на подходящи изрази в езика. Например изразът *възприемчивост на човека към Любовта*. При този израз може да се разбере, че Любовта е нещо чуждо за човека и че той я приема отвън, докато всъщност Любовта е вътре в човека, образува глъбините на неговата природа и трябва да се изяви. Тъй че когато се употребява думата *възприемчивост* в тая книга, да се разбира в този условен смисъл. Същото се отнася и за много други подобни изрази, например *приемане на Любовта*, *влизане в света на Любовта*, *изгубване на Любовта*, *иде вълната на Любовта* и прочее.

[25] *Обяснителна бележка на авторите*. Любовта като стремеж се нарича от Учителя с разни имена: *физическа любов*, *магнетична любов*, *човешка любов*, *любов на сенките* и прочее. Любовта като чувство и като сила се нарича от Учителя още *Духовна Любов*, *Ангелска Любов* и прочее. Любовта като принцип се нарича още *Божествена Любов*, *Любов на Реалността*, *Космическа Любов*, *Мирова Любов*, *Всеобемаща Любов* и прочее.

[26] Текстът в тази глава изцяло е съставен от цитати от Словото на Учителя.

[27] Текстът в тази глава изцяло е съставен от цитати от Словото на Учителя.

[28] Текстът в тази глава изцяло е съставен от цитати от Словото на Учителя.

[29] *Анна Монаро* – италианка от Пирано, боледуваща от астма. През май 1934 г. няколко лекари наблюдават как по време на сън от гърдите й се излъчват бързи импулси от виолетова светлина, описани като феномен на светещата жена от Пирано.

[30] *Монголската и туранската раси* – тук са употребени термини, неравностойни от гледна точка на съвременната наука. Монголската или монголоидната раса е една от трите раси, които днес населяват Земята, докато тураните са урало-алтайската група народи, които принадлежат към същата тази раса и се състоят от фино-угри и тюрко-монголи.

[31] *Лапландците* – става дума за саахите, населяващи областта Лапландия, разположена в Северна Европа между Скандинавския полуостров и Мурманска област в Русия.

[32] *Европейската война* – Първата световна война (1914-1918).

[33] *Обяснителна бележка на авторите*. Цитатът е от беседата „Великите условия на Живота", държана на 9 февруари 1919 г.

[34] Текстът в тази глава изцяло е съставен от цитати от Словото на Учителя.

РЕЧНИК НА ОСТАРЕЛИ И ЧУЖДИ ДУМИ

Ареопаг (гр.) – върховен съд; името му е от атинския хълм на древногръцкия бог на войната Арес, където съдът заседавал.

Все-таки (рус.) – все пак.

Етатизация (фр.) – одържавяване.

Коруба (ост.) – черупка, хралупа.

Краска (рус.) – цвят, боя.

Купно (ост.) – вкупом, заедно.

Млекопитаещи (ост.) – бозайници.

Непреривен (рус.) – непрекъснат.

Пестик (рус.) – плодник на цвета на растение.

Подбуждение (ост.) – подбуда, подбуждане.

Уд, удове (ост.) – крайник, член, отделен орган от тяло.

Чуткост (рус.) – тънка чувствителност, впечатлителност.

Щерна (диал.) – водоем, цистерна.

АЗБУЧЕН ПОКАЗАТЕЛ

Абсолютното
– **Абсолютен Бог** 320
– **Абсолютен Дух** 150*†, 369
– **Абсолютен морал** 278, 312
– **Абсолютна вяра** 105, 109, 187, 197*, 241, 245
– **Абсолютна Любов** 164, 199, 319
– **Абсолютна реалност** 102, 164, 206, 320, 321
– **Абсолютна свобода** 104, 190, 324, 329*, 330
– **Абсолютно начало** 149, 150, 320
– *и* безкористие 190, 278
– *и* Битие 184, 320
– *и* Бог, Божественото 98, 106, 150, 315, 318*, 320
– *и* душа 47*, 102, 184, 206*
– *и* Живот 104, 177, 187, 199, 241, 320, 321, 331, 371
– *и* Истина 109, 199, 320, 321
– *и* Любов 164, 175, 190, 199, 202, 206, 228, 229, 245*, 312, 319, 321
– *и* материален свят 150
– *и* Мъдрост 102, 199
– *и* Свобода 104, 190, 318*, 324, 329, 330
– *и* Святост 104, 177
– *и* Справедливост 315, 318, 319
– *и* Чистота 104, 108, 177, 190, 228, 229, 278
– *в друг контекст* 52, 85, 99, 147, 266, 323, 392

Авторитет 16, 334

Адепт 218, 388

Аз, Себе
– **Аз** 81, 85, 88, 138, 142, 148, 150, 159, 168, 175, 181, 205, 263, 305, 321, 355, 357, 374, 395, 404
– **висш Аз, Свръхсъзнание** 205
– **егоизъм** 32, 77, 150, 152, 342, 398
– **индивидуалност, индивидуално** 21, 22, 24, 93, 129, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 146, 149, 150, 151, 171, 204, 237, 256, 277, 299, 312, 314, 316, 317, 318, 343, 349, 351, 353, 354, 358, 374, 375, 377, 389, 400, 401
– **личност, лично** 17, 61, 101, 139, 141, 151, 165, 166, 237, 313, 317, 346, 348, 358, 374, 375, 380
– **работа върху себе си** 29, 63, 95, 108, 225
– **самовъзпитание** 114, 252
– **саможертва** 197, 364, 395, 396
– **самообладание** 314
– **самоопределение** 45, 102, 120, 161, 287
– **самоотверженост** 159
– **самоотричане** 31, 151, 190*, 329, 350, 364
– **самостоятелност** 375
– **самосъзнание** 138, 140, 150, 166, 287, 313, 314, 349, 374, 385
– **самоувереност** 21, 54, 163,
– **себе** 24, 29, 31, 33, 34, 38, 47, 49, 50, 52, 54, 55, 62, 63, 64, 69, 78, 88, 89, 92, 93, 95, 99, 100, 101, 102, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 113, 117, 119, 120, 126, 137, 138, 142, 143, 146, 147, 148, 149, 150, 152, 157, 158, 161, 163, 165, 166, 172, 173, 174, 175, 176, 180, 182, 183, 187, 190, 194, 195, 197, 198, 201, 203, 205, 208, 209, 210, 212, 213, 215, 219, 220, 225, 228, 230, 231, 233, 241, 243, 245, 246, 247, 250, 251, 262, 267, 268, 276, 278, 282, 284, 285, 288, 290, 295, 302, 303, 304, 305, 306, 312, 317, 320, 324, 326, 327, 329, 330, 333, 334, 335, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 353, 354, 355, 357, 360, 361, 362, 363, 364, 374, 382, 388, 392, 394, 396, 403
– **себепознание** 49, 175, 305*
– *и* Абсолютна реалност 102
– *и* Атлантска раса 139*, 140*, 143*, 374
– *и* ближен 85, 92, 96, 142, 151, 159, 161, 165, 174, 182, 195, 205, 233, 245, 246*, 250, 251, 263, 268, 302, 317, 327, 335, 342, 343, 345, 346, 347, 348, 358, 362, 364, 400*
– *и* Бог, Божественото 31, 34, 50, 54, 55, 64, 69, 85, 88, 89, 92, 102, 105, 107, 149*, 150*, 151*, 157, 159, 163, 165, 166, 168*, 172, 174, 175*, 176, 195, 205, 208, 209, 215, 219, 220, 228, 230, 241, 243, 246, 250, 262, 263, 268, 278, 285, 303, 305, 318*, 322, 324, 333, 334, 335, 342, 344, 345, 346, 349*, 355, 357, 361, 394, 396, 404
– *и* Бяла раса 140*, 141*, 142*, 143, 374*
– *и* Истина 93*, 99*, 102, 104, 107, 161*, 166, 168, 180*, 208, 219*, 285, 320*, 321, 322, 333, 334, 348*, 355, 357*, 358*, 388, 396
– *и* Колективно съзнание 137, 139*, 140*, 141*, 142*, 143*, 144*, 146*, 149*, 151*, 377*
– *и* Космично съзнание 147, 149*, 151*, 312*
– *и* Лемурийска раса 138, 140*
– *и* Любов 33*, 64, 52, 85*, 88, 93*, 98*, 101, 102, 104, 106, 107, 118, 129, 157, 158, 159, 161, 163, 165, 166, 167, 168, 171, 172, 173, 175, 176, 179*, 180, 182, 183*, 187, 190, 191*, 194, 195, 197, 198, 201, 204*, 205, 208, 209*, 210*, 211*, 212, 213, 215, 219, 220, 225*, 228*, 230, 231*, 233*, 237*, 241, 242*, 243, 245, 246, 247, 277, 297*, 313*, 321*, 322, 327, 334, 343, 344*, 345, 349, 358*, 360*, 361, 362*, 364, 356*, 358*, 359*, 361*, 375*, 377*, 388, 392, 394, 395*, 400*, 403
– *и* Мъдрост 102, 104, 107, 166, 168, 277, 285, 299*, 320*, 321*, 388
– *и* Христос 17*, 151*, 175, 262, 268*, 295, 305, 357, 394, 395, 396

† *Страници и понятия, отбелязани с [*], не съдържат посочения термин, а негов синоним.*

Активност 188, 189, 191, 257, 280, 282, 292, 358, 359, 389

Алхимия 46, 208, 220

Ангел 48, 75, 113, 162, 166, 176, 177, 182, 202, 210, 214, 239, 242, 243, 244, 247, 361, 378, 381, 384, 388

Аромат
– **аромат** 65, 74, 116, 214
– **благоухание** 13, 77, 288, 381
– **дъх** 37, 44, 65, 67, 73, 124
– **ухание** 402

Архитектура 44*, 311, 377, 390

Астрален свят, астралното 267, 329

Астрология, астрономия
– **астрономия** 58, 141
– **Венера** 30*, 340
– **дванадесет трансформатора** 258
– **звезда** 10*, 13, 16, 33, 37, 44, 66, 73, 87, 142, 158, 230, 256, 260, 341, 349, 371, 390, 396
– **знак Овен** 58
– **Зорница** 30
– **Космична биология** 352
– **Луна** 16, 340, 390, 391, 396
– **междузвездно пространство** 371
– **Меркурий** 340
– **Млечен път** 390
– **небе** 13, 37, 44, 63, 66, 73, 87, 100, 142, 148, 157, 162, 204, 340, 349, 383, 390
– **небесни тела** 340
– **планета** 95, 158, 260, 340, 371, 390, 391
– **равноденствие** 58
– **светило** 162
– **слънцестоене** 58
– **Слънчева система** 54, 58, 95, 260, 280, 371, 383
– **сфера** 383*, 384*, 390
– **съзвездие** 371
– **Юпитер** 340

Атом 141, 142, 256

Бдене 16, 29, 31, 33, 36, 75, 158, 284

Безгранично
– **безграничното** 17, 33, 48, 64, 65, 73, 77, 81, 102, 105, 109, 119, 129, 157, 163, 184, 191, 219, 236, 247, 258, 260, 328, 341, 348, 390, 404
– **безкрайност** 22, 95, 105, 145, 147, 209, 272, 295, 369, 371
– **безпределното** 145, 229

Безкористие 27, 30, 31, 32, 82, 106, 190, 242, 278, 361, 392

Безмълвие 22, 41, 67, 81

Безопасност 27, 31, 122, 192, 209, 305

Безсмъртие 35, 65, 72, 89, 94, 147, 204, 205, 212, 213, 238, 305, 329, 361, 396

Библейски имена и понятия
– **Авел** 378
– **Адам** 396, 397, 399
– **Йоан** 119, 395
– **Павел** 182, 378, 379
– **Даниил** 378
– **Евангелие** 62, 119, 201, 246, 294
– **израилски народ** 23
– **Исаия** 114
– **Исус** 201, 378
– **Йезекиил** 378
– **Йерусалим** 378, 395
– **Йов** 185
– **Матей** 294
– **Мойсей** 62, 378, 398
– **Навуходоносор** 378
– **Нов Завет** 314, 378
– **Обетована земя** 122
– **Писание** 50, 201, 202, 205, 263, 322, 325, 332, 334, 378, 396, 397
– **Послание към евреите, ап. Павел** 378
– **притча за блудния син** 150
– **пророк** 114, 322, 378, 379
– **Псалом** *133* 124
– **Синай** 62
– **Сион** 378
– **скиния** 355
– **старозаветното** 312, 314
– **Тавор** 62

Биология 20, 272, 340, 352

Битие 11, 13, 17, 30, 93, 105, 106, 116, 119, 127, 135, 157, 158, 160, 165, 176, 183, 184, 188, 199, 208, 220, 221, 250, 256, 259, 260, 269, 299, 314, 320, 324, 350, 360, 361, 380, 381, 390, 392

Благо 30, 33, 54, 61, 66, 72, 83, 85, 90, 100, 106, 110, 120, 123, 127, 147, 158, 159, 162, 181, 182, 194, 195, 203, 206, 209, 223, 225, 227, 230, 231, 237, 239, 245, 251, 269, 288, 292, 294, 303, 304, 305, 307, 313, 315, 317, 318, 319, 330, 333, 336, 344, 346, 347, 349, 354, 358, 379, 380, 389, 393, 400

Благовестие 21, 138, 177, 246, 247

Благоволение 62, 193, 266

Благоговение 22, 48, 61, 81, 98, 105, 230, 256, 276, 291, 292, 306, 391

Благодараност 27, 38, 40, 43, 50, 67, 68, 72, 73, 76, 78, 83, 85, 87, 89, 90, 98, 100, 105, 107, 109, 113, 114, 118, 120, 127, 158, 168, 195, 197, 230, 231, 234, 241, 243, 245, 246, 250, 288, 302, 305, 306, 334, 343, 355

Благодат 28, 31, 33, 108, 193, 211, 239, 266, 343

Благоденствие 343, 350, 351, 354, 390

Благополучие 209, 310, 390

Благородство 16, 30, 50, 53, 55, 71, 72, 81, 105, 108, 110, 113, 118, 120, 121, 123, 193, 221, 232, 249, 252, 276, 287, 295, 299, 304, 318, 323, 330, 344, 360, 361, 378, 379, 381, 382, 383, 389, 391

Благосклонност 227, 289
Благословение 29, 31, 32, 33, 35, 42, 45, 48, 50, 68, 71, 75, 78, 96, 99, 100, 104, 111, 114, 163, 172, 175, 176, 206, 209, 226, 231, 235, 237, 243, 249, 267, 303, 304, 336, 347, 362, 368, 379, 400

Благост 27, 29, 30, 31, 44, 47, 48, 67, 77, 82, 83, 90, 103, 111, 117, 119, 219

Благотворност 41, 98, 105, 114, 123, 214, 361, 388

Благотворителност 28

Благочестие 25

Блаженство 28, 30, 43, 65, 71, 81, 91, 100, 111, 147, 163, 215, 218, 245, 246, 252, 304, 400

Ближен 33*, 35*, 38*, 42*, 55, 61*, 63, 64, 65*, 67, 69, 76, 81*, 104, 105, 122*, 125*, 142, 159, 161, 164, 165, 167, 169, 175, 178, 182, 187*, 188*, 189, 195, 205*, 206*, 209, 213, 215, 217, 223, 232, 233*, 237, 242, 245, 246, 247, 251, 312, 317, 327, 331*, 336, 345, 346, 349*, 360, 362*, 393, 402

Бог, Божествено
Вж. *Христос*
– **Абсолютен Бог** 320
– **Божествен Дух** 16, 27, 28, 29, 31, 34, 37, 53, 54, 64, 72, 88, 90, 91, 92, 94, 102, 104, 110, 119, 150*, 166, 168, 206, 226*, 228, 239, 260, 263, 267*, 284, 285, 288, 312, 324, 325, 336, 355*, 357, 369, 377, 382, 384, 397*
– **Божествен свят** 16*, 21*, 23*, 28*, 34*, 49, 57, 66, 88, 90*, 102, 105, 118*, 127, 128, 158, 162*, 171, 173*, 176, 178, 201, 211, 227, 242, 248, 286, 293, 315, 323, 324, 339, 344, 358, 361, 381, 384, 387*, 388*, 393
– **Божия Воля** 31, 32, 33, 64, 85, 87, 102, 108, 109, 162, 180, 208, 234, 246, 247, 248, 250, 252, 279, 328, 332, 333, 345, 357, 400
– **Господ** 27, 29, 31, 32, 33, 36, 44, 55, 67, 68, 69, 85, 87, 99, 100, 107, 159, 166, 168, 169, 199, 206, 209, 218, 226, 231, 238, 240, 241, 244, 245, 246, 247, 248, 250, 263, 268, 288, 303, 322, 325, 329, 335, 384, 393, 397, 400
– **Живия Бог** 21, 54, 55, 244*, 378, 394*, 396*, 400*, 404
– **Отец** 85, 111, 175, 226, 357
– **Първа причина** 149, 157, 158, 162, 164, 174, 176, 181, 182, 196, 232, 237, 241, 242, 258, 262, 287, 328, 329, 330, 339, 344, 345, 358
– **Разумно начало** 20, 23, 31, 32, 33, 56, 62, 85, 88, 99, 101, 121, 138, 157, 158, 161, 163, 173, 174, 176, 177, 181, 188, 196, 229, 242, 258, 260, 268, 270, 278, 285, 287, 290, 295, 297, 310, 317, 324, 328, 330, 341, 344, 345, 357, 379, 384, 400, 403
– **Царство Божие** 29, 34, 52, 85, 122, 138, 143, 156*, 211, 236, 239, 241, 278, 289, 312, 317, 332, 334, 385, 393, 394, 395*, 396, 398, 399
– *и* Абсолютното 98, 106, 150, 315, 318*, 320
– *и* Аз 31, 34, 50, 54, 55, 64, 69, 85, 88, 89, 92, 102, 105, 107, 150*, 151*, 157, 159, 163, 165, 166, 168*, 172, 174, 175*, 176, 195, 205, 208, 209, 215, 219, 220, 228, 230, 241, 243, 246, 250, 262, 263, 268, 278, 285, 303, 305, 318*, 322, 324, 333, 334, 335, 342, 344, 345, 346, 349*, 355, 357, 361, 394, 396, 404
– *и* Истина 15*, 20, 53, 79, 90, 91, 93, 99, 101, 107, 110*, 127*, 161, 168, 169, 182, 191*, 196, 204, 231, 232, 239, 241, 260, 268, 278*, 280, 288*, 300*, 305, 306*, 320, 321, 322, 324, 325, 326*, 333, 334, 336, 341, 355, 357, 382, 396
– *и* Любов 20, 21, 28, 29, 31, 32, 33, 35, 39, 43, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 55, 56, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 75, 78, 83, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94*, 97, 98*, 101, 102, 103, 104, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 113, 119, 127, 129, 135, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 188, 189, 190*, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 252, 259, 260, 262, 264, 265, 266*, 268, 277, 278, 279, 280, 287, 289, 294, 295, 297, 303, 305, 306, 312, 313, 314, 315, 318*, 319, 320, 321, 322, 323, 327, 329, 330, 332, 333, 334, 335, 336, 344, 345, 348, 349*, 353, 357, 358, 360, 361, 364, 368, 379*, 381, 384, 386, 387*, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 402, 403
– *и* Мъдрост 20, 27, 43, 47, 78, 82, 90, 97, 110, 127, 135, 138, 141, 168, 217, 242, 243, 246, 248, 259, 260, 261, 262, 263, 268, 271, 277, 278, 279, 280, 299, 300, 303, 322, 332, 333, 343, 396
– *и* съзнание 23, 25, 26, 31, 65, 87*, 94, 96, 102*, 106*, 122, 135, 138, 140*, 147*, 149, 150, 151, 157, 162, 164, 166, 168, 174, 178, 191, 194*, 198, 202, 203, 205, 206, 218, 222, 230, 231, 238, 239, 240, 252, 258, 262, 264, 278, 279, 284, 286, 287, 300, 302, 303, 319, 324, 332, 335, 342, 344, 349, 358, 360, 361, 364, 381, 384, 393, 396
– *и* същества 21, 61, 66, 85, 90, 99, 138, 141, 157, 158, 159, 160, 162, 164, 166, 168, 174, 175, 176, 177, 178, 182, 194, 195, 196, 198, 201, 202, 206, 207, 228, 242, 243, 244, 263, 264, 270, 277, 310, 312, 315, 316, 317, 318, 319, 323, 324, 325, 329, 341, 342, 344, 381, 383, 385, 394
– *и* Христос 38, 238, 241, 262, 268, 295, 302, 357, 379, 394, 395, 396
– *в друг контекст* 13, 17, 22*, 24, 30, 40, 41, 42, 45, 46, 51, 71, 73, 74, 76, 77, 81, 84, 86, 95, 96, 115, 116, 117, 120, 123, 148, 251, 269, 274, 276, 291, 292, 301, 304, 307, 340, 347*, 350*, 351, 354*, 359, 367, 373, 376, 380, 389, 401

Богатство
– **богатство** 21, 26, 38, 41, 44, 51, 52*, 54, 62, 64, 66, 77, 90, 106, 108, 117, 118, 123, 124, 128, 138, 148, 151, 158, 160, 163, 166, 171, 174, 181, 184, 192, 197, 206, 210, 226, 227, 234, 235, 237, 238, 243, 247, 252, 306, 330, 334, 349, 369, 372
– **капитал** 46, 245, 280, 316, 322

Бодрост 33, 40, 41, 42, 100, 114, 115, 116, 117, 125

Братство
– **брат** 16, 17, 29, 33, 34, 35, 36, 38, 46, 56, 62, 67, 68, 74, 76, 77, 78, 92, 93, 101, 102, 124, 125, 145, 149, 169, 170, 203, 207, 236, 237, 241, 243, 245, 278, 286, 294, 295, 349, 386, 393
– **братство** 15, 21, 34, 35, 53, 56, 57, 76*, 77, 78, 79, 127, 129, 138, 171, 203, 204, 237, 238, 301*, 375, 379, 380, 386, 388*, 392, 395, 401, 403
– **братя на Любовта** 240
– **напреднали Братя** 357
– **побратимяване** 145, 301, 379, 386, 400

Будност, пробуждане 16, 21, 22, 24, 28, 29, 30, 36, 38, 41*, 50, 52, 53, 57, 61, 65, 76, 82, 85, 94, 95, 96, 97, 99, 100, 101, 103, 107, 114, 115, 120, 125, 126, 129, 135, 137, 138, 139, 140, 143, 144, 145,
146, 147, 149, 150, 167, 173, 194, 205, 208, 218, 224, 234, 238, 240, 241, 248, 250, 256, 258, 272, 276, 278, 281, 285, 287, 288, 289, 295, 301, 312, 313, 314, 324, 329, 331, 332, 344, 348, 349, 350, 353,
358, 359, 361, 364, 371, 374, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 383, 387, 395, 396, 401

Букви 114, 202, 270

Бяло Братство
– **Всемирно Бяло Братство** 16, 56, 57, 58, 77, 387
– **Велико Бяло Братство** 16, 29,
– **Бяло Братство** 33*, 36*, 44*, 45, 46, 57, 114,
– **Всемирно Братство** 379, 378, 396

Вглъбяване 38, 82, 100, 246, 388

Вдъхновение 10, 40, 49, 53, 61, 70, 73, 76, 82, 86, 117, 118, 123, 215, 322, 348, 356, 378, 384, 394

Великодушие 27

Великото 10, 11, 13, 15, 16, 17, 20, 21, 22, 23, 26, 27*, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 39, 41, 43, 44, 46, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 58, 61, 64, 69, 70, 72, 76, 77, 78, 79, 81, 82, 83, 85, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 110, 113, 115, 118, 119, 127, 128, 130, 135, 137, 138, 148, 149, 150, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 167, 168, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 179, 181, 182, 183, 184, 185, 188, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 203, 206, 208, 209, 210, 212, 213, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 248, 249, 250, 252, 256, 257, 258, 259, 261, 262, 263, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 274, 276, 277, 278, 279, 280, 285, 287, 288, 290, 291, 292, 293, 295, 297, 299, 300, 301, 302, 304, 305, 310, 311, 313, 314, 317, 318, 320, 322, 323, 324, 326, 328, 329, 330, 332, 333, 334, 335, 339, 341, 343, 344, 345, 346, 348, 349, 350, 351, 354, 357, 358, 359, 360, 361, 364, 368, 369, 371, 375, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 390, 394, 395, 396, 398, 399, 400, 401, 402, 403

Веселие 30, 65, 84, 91, 110, 111, 114, 116, 129, 243, 305, 325, 393, 397

Вечност, вечното 16, 17, 20, 21, 22, 23, 26, 27, 28, 30, 31, 33, 35, 41, 43, 47, 48, 50, 51, 53, 61, 64, 65, 66, 67, 71, 73, 75, 82, 88, 89, 90, 91, 94, 95, 99, 100, 101, 102, 105, 107, 108, 109, 110, 111, 113, 118, 119, 120, 123, 126, 129, 138, 140, 142, 145, 146, 149, 150, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 168, 169, 170, 174, 175, 182, 183, 184, 185, 191, 209, 213, 228, 231, 232, 241, 242, 243, 244, 247, 251, 258, 268, 269, 276, 280, 286, 287, 291, 295, 299, 304, 307, 309, 310, 320, 321, 323, 324, 328, 330, 341, 342, 345, 353, 354, 369, 371, 372, 377, 380, 385, 387, 394, 402

Виделина 23, 30, 31, 32, 44, 95, 99, 106, 108, 110, 118, 306

Видение 38, 378

Висшето 15, 17, 26, 57, 61, 89, 98, 99, 103, 104, 105, 107, 123, 126, 135, 144, 151, 165, 176, 177, 186, 187, 190, 194, 198, 202, 204, 205, 212, 213, 227, 236, 252, 258, 270, 277, 278, 280, 281, 286, 295, 296, 301, 316, 320, 321, 322, 324, 325, 327, 329, 330, 331, 348, 351, 358, 359, 360, 361, 369, 378, 380, 383, 388, 390, 401

Владеене 15, 49, 81, 89, 96, 141, 266, 314, 316, 318, 327, 334, 385, 386, 400

Власт 82, 101, 151, 220, 226, 283, 334

Внимание 20, 38, 39, 45, 46, 53, 58, 82, 86, 92, 93, 94, 99, 115, 160, 170, 173, 186, 191, 206, 224, 229, 285, 286, 344

Внимателност 25, 32, 36, 39, 82, 85, 91, 92, 170, 174, 199, 220, 232, 292, 334

Внушение 49, 265, 285, 389

Вода 13, 16, 22, 35, 40, 42, 43, 50, 62, 63, 65, 68, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 81, 83, 90, 94, 95, 104, 113, 114, 115, 116, 138, 162, 174, 179, 180, 183, 188, 197, 204, 206, 212, 226, 227, 229, 249, 251, 257, 258, 260, 281, 295, 296, 302, 305, 306, 323, 328, 343, 351, 360, 361, 363, 364, 371, 387, 389, 400

Воля 17, 24, 31, 32, 33, 44, 46, 48, 52, 53, 54, 55, 63, 64, 65, 68, 72, 85, 87, 89, 94, 95, 102, 105, 108, 109, 110, 118, 119, 120, 126, 128, 138, 161, 162, 163, 180, 208, 213, 222, 224, 234, 243, 245, 246, 247,
248, 250, 252, 256, 259, 264, 272, 279, 285, 287, 290, 295, 297, 298, 304, 307, 318, 322, 325, 326, 328, 330, 332, 333, 345, 349, 357, 377, 381, 389, 392, 393, 400, 403, 404

Време, временно
– **временно** 30, 101, 162, 164, 183, 228, 233, 295, 314, 323, 374, 398

– **календар** 95
– **навременност** 41, 97, 306, 316, 401
– **преждевременност** 98, 346
– **хроника** 53
245, 258, 260, 265, 311, 319, 325, 327, 332, 368, 369, 370, 372, 373, 381, 382, 386,389, 390, 394, 399, 404
– **настояще** 46, 53, 103, 138, 149, 218, 221, 242, 245, 396
– **епоха** 15, 16, 20, 21, 22, 29, 38, 45, 46, 48, 53, 88, 95, 97, 101, 129, 135, 136, 140,143, 144, 145, 156, 194, 228, 232, 237*, 239, 240, 250, 268, 293, 301, 311, 312, 313, 314, 353, 357, 362, 368, 371, 372, 374, 375, 376, 378, 379, 380, 381, 383, 384, 386, 393, 394, 396, 399, 401
– **бъдеще, бъдно** 16, 36, 72, 94, 286, 377
– **едновременност** 20, 45, 125, 143, 172, 176, 188, 204, 234, 301, 353, 368
– **минало** 17, 21, 41, 44, 46, 50, 52, 53, 88, 101, 120, 138, 149, 183, 195, 218, 221, 222, 227, 239, 242,
– **древност** 15, 20, 22, 29, 57, 113, 124, 135, 140, 141, 272, 312, 356, 370, 375
– **годишни времена** 22, 30, 41, 281, 292
– **време** 16, 21, 23, 28, 29, 34, 38, 39, 41, 44, 45, 47, 48, 50, 53, 56, 63, 66, 67, 68, 69, 76, 78, 79, 81, 85, 87, 88, 90, 91, 94, 95, 96, 97, 100, 103, 106, 113, 115, 119, 122, 135, 142, 144, 147, 148, 151, 152, 161, 166, 172, 173, 184, 186, 187, 189, 190, 199, 203, 213, 230, 232, 240, 241, 244, 247, 250, 251, 257, 261, 263, 272, 276, 277, 279, 280, 287, 302, 303, 311, 316, 326, 341, 348, 369, 371, 374, 375, 376, 379, 380, 381, 389, 390, 394, 395, 397, 398, 399, 400, 403

Вселяване 293, 379

Второ пришествие 399

Възвишено 16, 22, 35, 36, 49, 52, 62, 66, 82, 83, 87, 93, 104, 108, 111, 118, 120, 121, 122, 127, 148, 157, 159, 160, 162, 166, 170, 171, 172, 173, 176, 177, 183, 185, 191, 194, 198, 205, 207, 209, 230, 232, 244, 249, 250, 267, 275, 276, 277, 278, 279, 284, 294, 300, 303, 304, 318, 323, 324, 325, 326, 327, 329, 358, 359, 364, 380, 381, 382, 383, 387, 388, 389, 400

Въздух
– **въздух** 13, 37, 40, 44, 62, 64, 65, 71, 83, 94, 124, 130, 158, 260, 295, 296, 302, 312, 335, 343, 349, 377, 387, 388, 389, 391, 400, 403 го
– **вятър** 13, 44, 65, 68, 97, 122, 123, 148, 195, 204, 208, 230, 257, 288, 302, 328, 349, 378, 388 го

Въздържание 163, 264, 314

Възкресение 10, 52, 66, 94, 145, 162, 182, 183, 205, 212, 213, 241, 268, 274, 280, 349, 387, 389, 396, 397, 402

Възраждане 23*, 25, 54, 93, 126, 151, 232*, 371

Възход, възходящо 21, 104, 108, 114, 120, 124, 126, 128, 129, 135, 150, 151, 162, 184, 199, 200, 208, 235, 267, 355, 369, 370, 371, 372, 375, 381, 383, 401

Външно 15, 16, 20, 26, 28, 30, 33, 35, 38, 41, 46, 49, 52, 53, 54, 56, 57, 58, 62, 64, 65, 83, 87, 88, 91, 94, 95, 97, 99, 101, 105, 107, 108, 110, 113, 116, 118, 121, 122, 127, 128*, 135, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 148, 149, 167, 168, 171, 175, 179, 181, 182, 188, 197, 202, 208, 209, 212, 214, 219, 222, 228, 233, 234, 235, 237, 240, 242, 244, 248, 249, 260, 261, 270, 271, 272, 274, 275, 276, 280, 281, 283, 285, 289, 290, 292, 300, 302, 311, 314, 315, 320, 324, 325, 326, 329, 330, 332, 335, 340, 341, 344, 347, 351, 357, 358, 359, 361, 362, 363, 364, 370, 372, 373, 379, 383, 384, 390, 392, 394, 395, 397, 400

Въодушевление 33, 115

Въплъщение 100*, 293, 312, 363

Вътрешно 10, 11, 15, 16, 20, 26, 27, 28, 30, 32, 33, 35, 36, 38, 40, 41, 46, 49, 50, 54, 56, 57, 58, 61, 62, 64, 65, 66, 69, 75, 81, 82, 84, 87, 88, 91, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 105, 108, 109, 113, 115, 121, 122, 124, 125, 127, 135, 137, 139, 140, 145, 148, 150, 151, 160, 163, 165, 166, 168, 171, 174, 179, 181, 193, 196, 197, 198, 202, 209, 213, 214, 215, 218, 219, 222, 223, 224, 225, 226, 227*, 228, 231, 234, 237, 239, 242, 248, 252, 257, 258, 261, 267, 268, 270, 271, 274, 275, 278, 280, 283, 284, 285, 287, 289, 290, 292, 294, 295, 300, 301, 302, 311, 315, 316, 318, 322, 324, 325, 326, 327, 328, 330, 331, 334, 336, 340, 341, 342, 344, 357, 358, 359, 361, 362, 363, 368, 377, 380, 381, 382, 383, 384, 390, 394, 395, 396, 397, 400, 401, 402

Вяра 20, 21, 23, 25, 28, 30, 31, 36, 39, 52, 55, 61, 65, 72, 76, 78, 79, 82, 93, 97, 104, 105, 107, 109, 116, 121, 143, 159, 160, 165, 176, 185, 187, 190, 201, 212, 218, 221, 226, 231, 236, 241, 244, 245, 274, 285, 295, 299, 302, 324, 329, 335, 355, 368, 376, 383, 384, 392, 393, 399, 401

Вярност 21, 22, 27, 30, 31, 33, 38, 72, 106, 107, 109, 212, 341

Гениалност 15, 21, 107, 218, 232, 257, 266, 287, 293, 343, 351, 370, 387, 393

Географски имена и местности
– **Австралия** 139, 311
– **Азия** 139, 374
– **Америка** 26, 139, 311, 374
– **Асирия** 312, 370
– **Атлантида** 139*, 140*, 143*, 312, 370*, 374
– **Атлантически океан** 374
– **Атон** 25*
– **Африка** 139, 311
– **Балдер-Дару** 74
– **Балкани** 15, 22, 145*
– **Близнака** 75
– **Бургас** 34
– **България** 15, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 29, 34, 76, 77, 78
– **Вавилон** 312, 370
– **Варна** 25, 28, 34
– **Велики океан** 311
– **Велико Търново** 34
– **Витоша** 62, 66
– **Германия** 143
– **Гибралтарски проток** 374
– **Гърция** 141, 143, 312, 370

– **Европа** 143, 145, 237*, 351*, 399
– **Египет** 15, 141, 312, 370, 378, 391,
– **Елбур** 73
– **Ел-Шадай** 62, 65, 100
– **Естония** 76
– **Индия** 143, 370, 391
– **Италия** 76, 340
– **Канарски острови** 374
– **Китай** 370
– **Латвия** 76, 166
– **Махабур** 75, 116
– **Махарзи** 226, 227
– **Мексико** 311, 374
– **Мизия** 22
– **Мраморно море** 147
– **Мусала** 66, 67, 68, 69,
– **Палестина** 370
– **Париж** 77, 398
– **Персия** 370
– **Пасха** 311
– **Перу** 311, 374
– **Пирин** 22, 67
– **Рига** 166
– **Рила** 15, 22, 66, 70, 76, 77, 78, 97, 118, 226*, 229*, 230*,
– **Рим** 312, 370, 391
– **Родопи** 15, 22, 67
– **Свищов** 25
– **Седемте рилски езера** 70, 76, 226, 229, 230
– **Сливен** 34
– **Солун** 25
– **София** 17*, 38, 41, 62
– **Съединени американски щати** 26, 76, 145
– **Тракия** 22
– **Тулуза** 78
– **Финландия** 76, 148*
– **Франция** 76, 77, 78, 79, 143
– **Хотанца** 25
– **Чили** 311
– **Швейцария** 76, 145*
– **Швеция** 76
– **Шемхаа** 75
– **Югославия** 76

Геология 22, 144

Геометрия
– **геометрия** 141, 281*
– **кръг** 20, 44, 46, 65*, 74, 114, 125, 127, 128, 129, 138, 192, 205, 256, 289, 346, 379
– **линия** 127, 164, 197, 232, 281, 296, 297, 298
– **неевклидова геометрия** 272,
– **перпендикуляр** 297
– **сфера** 256, 380*, 384*, 390*
– **точка** 164, 297
– **успоредност** 281, 325*
– **ъгъл** 297

Герой, героизъм 68, 93, 107, 222, 233, 394, 403

Господство, господар 21, 29, 54, 74, 127, 219, 246, 263, 266, 289, 299, 307,
327, 329, 357, 379, 386, 389, 400

Дар 13, 27, 35, 50, 51, 61, 62, 68, 73, 90, 94, 124, 130, 139, 157, 197, 231, 242, 349, 360, 362, 363, 382*, 387

Дарба 46, 48, 184, 185, 218, 234, 276, 287, 292, 295, 300, 316, 317, 318, 329, 302, 330, 335, 348, 387

Движение
– **гимнастически упражнения** 36, 41, 44, 66
– **движение** 15, 20, 21, 23, 25*, 27, 28, 36, 40, 44, 50, 54, 57, 62, 65, 66, 73, 76, 81, 82, 85, 86, 93, 94, 97, 99, 100, 101, 114, 118, 120, 121, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 135, 144, 157, 158, 162, 164, 168, 200, 208, 214, 219, 235, 252, 257, 259, 272, 275, 281, 284, 294, 306, 323, 325, 335, 340, 341, 346, 348, 359, 369, 371, 376, 379, 380, 383, 401, 402
– **евритмични упражнения** 66, 74
– **екскурзия** 54, 63, 84, 115, 290
– **неподвижност** 100, 114, 128, 226, 227, 242, 257
– **походка** 346
– **танц** 124, 128

Действие
– **акт** 49, 57, 162, 164, 176, 183, 249, 273, 287, 318, 344, 348, 360, 361
– **дело** 28, 29, 30, 31, 32, 33, 40, 44, 65, 76, 79, 87, 115, 124, 234, 246, 251, 259, 332, 345, 395
– **свещенодействие** 65, 361
– **въдействие** 48, 49, 96, 125, 126, 147, 281, 371
– **взаимодействие** 97
– **действие** 15, 16, 21, 22, 30, 34, 40, 41, 44, 48, 58, 64, 69, 90, 95, 97, 98, 99, 100, 106, 115, 127, 128, 137, 145, 159, 199, 202, 203, 210, 220, 221, 222, 224, 228, 234, 247, 249, 258, 259, 263, 264, 266, 267, 281, 289, 294, 295, 301, 303, 309, 310, 313, 318, 322, 325, 330, 331, 332, 333, 336, 343, 344, 346, 354, 361, 362, 368, 371, 377, 383, 384, 398, 401
– **противодействие** 20, 27, 31, 199, 325, 373
– **дейност** 22, 38, 97, 107, 158, 210, 231, 343, 345, 350, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362

Деликатност 196, 388

Дисциплина 99

Дихарма 266

Дишане 43, 44, 47, 64, 65, 77, 83, 85, 114, 127, 158, 168, 186*, 258, 281, 292, 295, 298, 329, 335, 387, 403

Доблест 25, 106

Добро, добродетел 22, 27, 28, 29, 30, 31, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 44, 46, 48, 49, 50, 52, 53, 62, 63*, 64, 66, 67, 68, 69, 71, 72, 74, 77, 78, 79, 81, 82, 83, 85, 88*, 89, 90, 91, 93, 94, 96, 97, 99, 101, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 128, 129*, 137, 140, 146, 152, 159, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 178, 179*, 181, 183, 184, 185, 186, 191, 192, 194, 195, 196, 197, 199, 200, 201, 204,

205, 209, 210, 211, 213, 214, 215, 216, 218, 220, 221, 222, 225, 229, 230, 231, 233, 234, 236, 240, 242, 243, 247, 249, 250, 251, 252, 259, 264, 265, 267*, 269, 275, 276, 281, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 295, 300, 301, 303, 304, 305, 306, 307, 311, 314, 317, 318, 323, 325, 326, 328, 329, 330, 334, 335, 339, 343, 345, 346, 349, 351, 352, 358, 362, 363*, 364, 368, 369, 376, 378, 380, 383, 384, 386, 388, 389, 391, 393, 399*, 400, 402

Доверие 79, 82, 94, 197, 239, 284, 285, 329

Доволство 84, 104, 176, 197, 244, 288, 305

Досетливост 42, 92, 297, 388

Достойнство, достойно 52, 77, 85, 98, 105, 169, 230, 299, 313, 341, 359

Дух
– **Абсолютен Дух** 369
– **Божествен Дух** 16, 27, 28, 29, 31, 34, 37, 53, 54, 64, 72, 88, 90, 91, 92, 94, 102, 104, 110, 119, 150*, 166, 168, 206, 226*, 228, 239, 260, 263, 267*, 284, 285, 288, 312, 324, 325, 336, 355*, 357, 369, 377, 382, 384, 397*
– **възвишен Дух** 318
– **Господен Дух** 28, 29, 263
– **Дух на Любовта** 98, 300
– **духовен Живот** 15, 29, 32, 50, 56, 57, 78, 96, 113, 152, 233, 275, 289, 292, 394
– **Духовен свят** 20, 22, 48, 49, 53, 66, 95, 98, 102, 105, 140, 141, 173, 211, 242, 272, 289, 293, 302, 334, 358, 368
– **Духовна Любов** 181, 182
– **духовна работа** 36
– **духовна сила** 194, 276, 279, 377, 383, 386, 371, 390
– **духовни сетива** 198
– **духовно богатство** 21, 184, 330
– **духовно развитие** 225
– **Духовно тяло** 226, 267, 289
– **Животворящ Дух** 396, 397
– **Завет на Духа** 111
– **Свети Дух** 111
– **тъмен дух** 221
– *в друг контекст* 10, 13, 17, 23, 24, 26, 30, 33, 40, 41, 43, 44, 46, 55, 61, 62, 63, 65, 67, 68, 69, 77, 81, 84, 87, 89, 99, 107, 108, 117, 120, 121, 122, 125, 128, 135, 139, 143, 151, 161, 163, 165, 167, 172, 176, 180, 185, 194, 197, 202, 203, 209, 214, 215, 219, 220, 227, 234, 243, 244, 252, 276, 278, 279, 281, 287, 295, 304, 307, 318, 319, 326, 329, 346, 352, 353, 359, 360, 361, 367, 370, 371, 373, 374, 375, 378, 379, 380, 383, 385, 386, 387, 389, 390, 393, 396, 400, 401

Душа 10, 13, 15, 16, 17, 20, 21, 22, 23, 25, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 43, 44, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 61, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 125, 126, 127, 129, 130, 135, 136, 138, 139, 142, 145, 146, 147, 148, 150, 156, 157, 159, 160, 161, 162, 163, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 173, 176, 177, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 194, 195, 196, 198, 202, 203, 204, 206, 208, 209, 210, 213, 214, 215, 216, 218, 220, 222, 223, 225, 228, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 252, 264, 268, 272, 274, 275, 276, 277, 280, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 291, 292, 294, 295, 296, 300, 301, 303, 304, 305, 306, 307, 310, 312, 313, 315, 318, 320, 321, 322, 323, 324, 326, 327, 329, 330, 336, 343, 346, 348, 349, 353, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 367, 369, 370, 372, 374, 375, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 390, 391, 393, 394, 395, 400, 401, 402, 403

Дълбочина, глъбина 22, 25, 27, 28, 30, 35, 36, 38, 43, 50, 57, 61, 64, 66, 73, 75, 76, 77, 78, 81, 82, 84, 86, 87, 89, 91, 94, 96, 98, 100, 104, 106, 115, 119, 121, 122, 123, 125, 126, 128, 135, 141, 145, 147, 148, 157, 160, 165, 167, 170, 172, 176, 178, 179, 183, 197, 198, 202, 206, 209, 225, 227, 228, 230, 236, 246, 261, 265, 272, 273, 274, 275, 276, 280, 281, 283, 284, 294, 301, 303, 311, 312, 320, 322, 324, 325, 331, 354, 358, 359, 363, 368, 369, 371, 373, 380, 388, 394, 398, 400, 403

Дърво на Живота 163, 238, 309, 341, 347*

Еволюция 147, 150, 151, 152, 200, 202, 206, 261, 263, 293, 294, 300, 323, 330, 349, 353, 368, 369, 370, 375, 385, 395

Единство, единно, единение 21, 29, 43, 57, 58, 73, 76, 88*, 101, 125, 129, 138, 146, 147, 157, 158, 159, 161, 168, 175, 176, 178*, 182*, 191, 205*, 221, 237, 242, 250, 258, 262, 263, 271, 275, 276, 303*, 310, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 350, 353, 355, 362, 385, 388

Език 21, 25, 27, 44, 49, 61, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 73, 79, 94, 95, 97, 101, 118, 119, 120, 145, 165, 166, 167, 182, 190, 240, 244, 259, 278, 280, 287, 288, 291, 299, 305, 384, 391, 392, 396

Езотерично 395

Електричество 143, 256, 281*, 282, 340*

Енергичност 22, 127

Енергия 20, 41, 44, 61, 62, 96, 127, 162, 188, 213, 231, 239, 258, 260, 267, 281, 290, 299, 311, 312, 341, 343, 346, 351, 362, 363, 368, 380, 384, 386, 394

Естественост 35, 36, 40, 41, 46, 62, 82, 85, 87, 91, 95, 113, 125, 157, 167, 190, 266, 272, 278, 288, 292, 326, 350, 353, 371, 376

Етер 256, 391, 394

Желание 27, 29, 32, 33, 40, 42, 47, 51, 66, 69, 82, 85, 89, 90, 104, 110, 123, 125, 142, 163, 172, 176, 189, 194, 197, 199, 203, 209, 218, 221, 225, 233, 234, 235, 243, 244, 247, 248, 259, 264, 267, 276, 277, 286, 287, 288, 295, 303, 304, 305, 315, 332, 339, 346, 361, 376, 377, 379, 387, 390, 391, 396, 397, 401

Жена
– **жена** 52, 143, 185, 187, 188, 189, 190, 191, 201, 214, 220, 245, 301, 340, 363
– **мома** 123, 186, 203, 220, 384, 391
– **момиче** 170, 356, 391

Жертва 21, 27, 28, 31, 32, 35, 46, 101, 151, 159, 161, 162,

169, 172, 197, 198, 204, 223, 224, 230, 242, 246, 251, 324, 327, 349, 350, 358, 364, 395, 396, 403

Живот, живо, животворно 9, 13, 15, 16, 17, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 155, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 189, 190, 191, 192, 195, 196, 197, 198, 199, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 232, 233, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 250, 251, 252, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 325, 326, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 368, 369, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404

Животни
– **бръмбар** 68
– **буболечица** 92
– **влечуги** 386
– **вол** 316, 343
– **вълк** 206, 386
– **главоноги** 144
– **гълъб** 202
– **гъсеница** 294, 329
– **животно, животинско** 20, 21, 62, 63, 90, 96, 97, 106, 137, 145, 149, 150, 158, 161, 165, 174, 180, 182, 187, 201, 206, 210, 234, 235, 258, 259, 260, 272, 289, 296, 302, 310, 313, 316, 330, 340, 345, 361, 386, 393
– **звяр** 194, 386
– **змия** 206, 234, 329
– **кобра** 185
– **комар** 201
– **кон** 325
– **крава** 68
– **куче** 187, 325
– **кърт** 399
– **личинка** 257
– **мечка** 206, 305
– **мишка** 399
– **млекопитаещи** 386
– **мравка** 139*, 202, 246, 286, 310, 345
– **муха** 242, 310
– **насекомо** 234, 257
– **оса** 257
– **паразит** 383
– **паяк** 64, 257
– **пеперуда** 294, 329
– **птица** 44, 70, 75, 113, 148, 167, 240, 257, 326, 328, 329, 332, 386
– **пчела** 69, 110, 202
– **риба** 94, 328, 329
– **свиня** 150
– **славей** 114, 257, 258
– **теле** 150
– **хищник** 386
– **щурец** 124

Жизнерадост 41, 125

Забава, забавление 96, 255, 358

Завет 81, 105, 111

Задача 17, 20, 24, 26, 30, 33, 35, 36, 38, 39, 43, 46, 47, 49, 50, 57, 65, 66, 70, 78, 94, 107, 108, 109, 110, 114, 116, 121, 123, 124, 129, 135, 138, 165, 167, 168, 176, 180, 206, 213, 224, 225, 232, 233, 234, 241, 246, 257, 262, 279, 281, 288, 301, 304, 332, 334, 344, 351, 354, 357, 358, 369, 380, 383, 389, 391, 392, 398, 403, 404

Закон 15, 20, 26, 27, 33, 36, 39, 42, 43, 44, 48, 52, 64, 69, 86, 87, 91, 92, 94, 95, 97, 98, 99, 100, 104, 105, 106, 107, 108, 115, 120, 121, 124, 125, 126, 135, 136, 137, 138, 141, 142, 156, 157, 161, 162, 163, 164, 165, 168, 171, 174, 175, 177, 179, 181, 182, 183, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 196, 199, 201, 208, 209, 213, 218, 219, 220, 222, 224, 231, 232, 233, 235, 236, 237, 238, 239, 246, 248, 249, 250, 251, 252, 260, 261, 263, 265, 267, 268, 269, 276, 277, 278, 279, 280, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 299, 300, 301, 302, 304, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 334, 335, 340, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 350, 353, 355, 360, 362, 364, 368, 369, 370, 371, 372, 374, 376, 379, 383, 384, 385, 386, 390, 392, 395, 396, 398, 400, 401, 402, 403, 404

Закрила 16, 44, 179

Заложби 116, 129, 150, 160, 283, 287, 330, 348, 353, 359, 369, 374, 375, 380, 383, 390

Заповед 35, 88, 246, 268, 354

Защита 52, 92, 204, 266

Звук
– **глас** 13, 33, 35, 36, 38, 61, 67, 82, 88, 95, 100, 103, 108, 110, 115*, 121, 172, 204, 241, 248, 268, 284, 285, 289, 295
– **ехо** 74, 289
– **звук** 29*, 35, 44, 61*, 67*, 71, 74, 75, 82*, 94, 96, 119, 125, 374, 392, 402
– **мантра** 117
– **шум** 75, 85, 97, 239, 248, 279

Здраве и болест
Вж. *Медицина*
– **болест, болен** 39, 63, 64, 87, 97, 105, 116, 163, 185, 212, 213, 214, 216, 222, 227, 234, 235, 237, 241, 257, 267, 281, 299, 341, 363, 383, 393
– **глухота** 202, 212
– **жизнен еликсир** 208
– **здраве, здраво, здравословно** 25, 40, 41, 47, 53, 54, 57, 64, 71, 77, 87, 97, 104, 105, 117, 118, 123, 126, 163, 188, 197, 202, 210, 213, 214, 217, 227, 230, 234, 244, 252, 275, 276, 281, 282, 295, 300, 304, 307, 318, 326, 335, 341, 392, 400
– **изпотяване** 63, 281
– **имунитет** 213, 266
– **инвалид** 79
– **кръвотечение** 201
– **лекар** 360
– **лекуване** 39, 40, 41, 43, 44, 46, 63*, 87, 89, 95, 116, 212, 214, 226*, 267, 281, 282, 343, 393
– **настинка** 63
– **осакатяване** 345
– **пришки** 198
– **рана** 227* 259
– **склероза** 372
– **слепота** 202, 212

Земя
– **Земя** 22, 23, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 33, 34, 35, 37, 41, 44, 45, 46, 49, 52, 54, 55, 56, 57, 63, 64, 65, 68, 70, 73, 75, 76, 77, 79, 81, 85, 87, 88, 89, 92, 93, 94, 95, 96, 98, 100, 101, 103, 108, 110, 119, 122, 123, 127, 135, 136, 145, 149, 150, 157, 158, 161, 169, 172, 176, 181, 182, 183, 185, 187, 190, 198, 203, 210, 211, 224, 225, 226, 227, 228, 232, 237, 238, 239, 240, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 251, 257, 258, 274, 275, 279, 282, 290, 291, 293, 294, 295, 299, 302, 303, 304, 305, 310, 316, 317, 318, 324, 335, 340, 341, 343, 348, 349, 350, 351, 354, 356, 358, 361, 369, 371, 374, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 403
– **подземие** 126, 142, 172, 349, 399
– **почва** 48, 71, 120, 127, 227, 239, 292, 334, 383
– **пръст** 396

Знание
– **знание, познание, познаване** 11, 15, 16, 20, 26, 30, 31, 32, 33, 36, 37, 39, 40, 41, 42, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 54, 55, 61, 62, 64, 65, 67, 68, 69, 71, 72, 73, 75, 76, 79, 81, 83, 84, 85, 86, 87, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 107, 108, 109, 110, 114, 118, 121, 122, 124, 125, 127, 135, 142, 147, 151, 155, 157, 158, 160, 161, 163, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 175, 176, 178, 179, 181, 182, 183, 186, 190, 191, 192, 194, 196, 198, 200, 202, 205, 207, 210, 211, 213, 215, 217, 218, 219, 221, 222, 224, 225, 227, 229, 230, 232, 233, 234, 236, 237, 238, 241, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 251, 252, 255, 257, 258, 260, 262, 263, 265, 267, 268, 269, 270, 272, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 283, 285, 286, 289, 291, 296, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 311, 315, 317, 320, 321, 322, 323, 324, 326, 327, 328, 329, 332, 334, 335, 336, 341, 343, 344, 345, 348, 354, 358, 361, 362, 368, 371, 373, 376, 379, 380, 381, 387, 388, 391*, 392, 393, 394*, 396, 397, 398, 399, 400, 402, 403, 404
– **незнайно** 119, 166, 190, 228, 359
– **просвета** 23, 29, 30, 240

Зрялост, зреене 21, 24, 48, 53, 100, 105, 110, 120, 136, 208, 239, 245, 246, 256,
257, 279, 287, 292, 309, 332, 400, 402

Игра 74, 75, 77, 124, 125, 128, 285*, 391

Идеал, идеално 16, 17, 35, 40, 47, 61, 66, 69, 83, 99, 101, 102, 103, 108, 122, 123, 129, 135, 160, 161, 162, 173, 177, 190, 196, 205, 206, 209, 224, 309, 316, 318, 324, 330, 345, 356, 358, 367, 380, 382, 401

Идея, идейно 15, 16, 21, 22, 24, 31, 34, 36, 42, 48, 57, 69, 76, 83, 86, 87, 94, 96, 98, 100, 101, 106, 110, 114, 115, 116, 118, 121, 123, 125, 126, 127, 128, 135, 142, 144, 145, 146, 147, 151, 162, 174, 175, 178, 190, 198, 204, 227, 238, 239, 240, 242, 262, 264, 265, 268, 272, 278, 279, 280, 281, 285, 286, 287, 288, 294, 297, 313, 317, 319, 324, 335, 336, 340, 348, 352, 353, 354, 356, 357, 358, 361, 362, 371, 372, 373, 377, 378, 379, 380, 382, 383, 384, 385, 390, 393, 401

Извинение 64, 92, 170

Издръжливост 46, 64, 68, 97, 101, 104, 106, 107, 121, 122, 163, 172, 185, 213, 226, 227, 230, 258, 399

Изключение 107, 162, 209, 251, 315

Изкупление 24, 384, 394

Изкуство 15, 20, 26, 44, 52, 69, 73, 86, 96, 114, 115, 123, 127, 185, 190, 194, 198, 224, 229, 232, 243, 246, 272, 364, 383, 389, 390
– **артист** 86, 221
– **драма, драматизъм** 119, 143, 148

Измерение 20, 272

Изобилие 13, 15, 29, 50, 61, 66, 84, 106, 111, 127, 130, 192, 208, 209, 231, 245, 259, 275, 276, 285, 296, 333, 346, 347, 389, 401

Изпит, изпитание 16, 20, 31, 46, 54, 65, 66, 72, 101, 106, 107, 108, 148, 151, 164, 185, 195, 211, 221, 279, 332, 376, 388, 394, 398, 399

Импулс 218, 358, 389

Инволюция 150, 151, 152, 199, 200, 300, 349, 353, 369, 370

Индивидуалност, индивидуално 21, 22, 24, 93, 129, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 146, 149, 150, 151, 171, 204, 237, 256, 277, 299, 312, 314, 316, 317, 318, 343, 349, 351, 353, 354, 358, 374, 375, 377, 389, 400, 401

Инстинкт 165

Интелигентност
– **интелигентност** 52, 58, 105, 108, 138, 192, 236, 256, 258, 273, 297, 310, 387, 398, 404
– **умен човек** 72, 92, 129, 217, 234, 246, 255, 262, 277, 279, 284, 304, 307, 368

Интензивност 162, 275, 296

Искреност 27, 77, 82, 93, 206, 224, 225, 387

Истина
– **познаване на Истината** 101*, 213, 241*, 268*, 320, 321, 322, 323, 324, 326, 396*
– *и* Абсолютното 109, 199, 320, 321
– *и* Аз, Себе 93*, 99*, 102, 104, 107, 161*, 166, 168, 180*, 208, 219*, 285, 320*, 321, 322, 333, 334, 348*, 355, 357*, 358*, 388, 396
– *и* Бог, Божественото 15*, 20, 53, 79, 90, 91, 93, 99, 101, 107, 110*, 127*, 161, 168, 169, 182, 191*, 196, 204, 231, 232, 239, 241, 260, 268, 278*, 280, 288*, 300*, 305, 306*, 320, 321, 322, 324, 325, 326*, 333, 334, 336, 341, 355, 357, 382, 396
– *и* Воля 52, 105*, 138, 322, 325, 333, 357*, 404
– *и* Красота 17, 23, 51, 72, 82*, 99, 158*, 160, 184, 208*, 214, 232, 288*, 322, 360*, 386*
– *и* Любов 20, 24, 45, 52*, 64*, 72, 77, 90, 93, 98, 99, 102, 103, 104, 107, 108, 110, 111, 121*, 123, 127, 128, 135, 136, 138, 158, 160*, 161, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 176, 180, 182, 183, 184, 191, 196*, 199, 200, 204, 206, 208, 213*, 214, 215, 216, 217, 218*, 219, 221, 225, 227, 231, 239, 240, 245, 248, 249, 252, 260, 264, 278, 280, 287, 306, 307*, 309, 311, 319*, 320, 321, 322, 323, 325, 327*, 332, 333, 334, 359, 360, 364, 386, 387, 388, 392, 395*, 398, 402*, 403, 404
– *и* Мощ 320, 322
– *и* Мъдрост 20, 21, 24, 45, 52, 72*, 77, 81, 90, 102, 103, 104, 107, 110, 111, 123, 127, 128, 135, 136, 138, 166, 168, 170, 184, 199, 200, 206, 213, 214, 217, 221, 225, 227, 248, 249, 252, 260, 264, 268, 277*, 278, 280, 285, 287, 299, 300*, 306, 307*, 309, 311, 320, 321, 322, 332, 333, 364, 387, 388, 392, 395, 398, 402*, 403, 404
– *и* Работа 36, 79*, 114, 171*, 200*, 231, 252, 332*, 334*, 341*, 348, 357, 358*, 359*, 360*, 398, 404*
– *и* Свобода 17, 22*, 33, 52, 72, 99, 110, 135, 138, 168, 180*, 219, 227, 306, 307, 309, 311, 320, 321, 324, 325, 326, 327*, 331, 333, 334, 335*, 336*, 388, 395, 396, 404
– *и* Сила 24, 52, 53, 79, 99, 110, 123, 138, 158*, 204, 252, 311, 322, 323*, 325, 332, 333, 334, 404
– *и* Христос 109, 199, 320, 321
– *в друг контекст* 15, 16, 29, 30, 39, 46, 48, 50, 65, 78, 83, 91, 92, 95, 113, 118, 197, 201, 233, 242, 244, 247, 265, 269, 274, 283, 296, 302, 305, 316, 343, 346, 368, 377, 382, 391, 401

История
– **история** 16, 20, 21, 23, 53, 56, 78, 123, 142, 143, 156, 274, 313, 324, 368, 369, 370, 372, 373, 374, 376, 377
– **Ренесанс** 232
– **Средноегипетска култура** 141
– **средновековие** 15
– **старогръцка епоха** 313
– **турско робство** 24

Каляване 63, 97, 107, 202, 227

Климат 383

Колективност 99, 126, 135, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 149, 151, 160, 176, 343, 352, 356, 357, 358, 362, 377, 400, 401

Концентрация, съсредоточаване 36, 44, 66, 82, 125, 231, 233, 279, 287, 295, 381

Копнеж 17, 28, 35, 58, 69, 99, 113, 122, 129, 139, 160, 171, 220, 243, 304, 307, 324, 349, 359

Космически човек, човечество 199, 200, 388

Космос, Вселена
– **Вселена** 21, 22, 40, 48, 54, 58, 65, 89, 110, 142, 147, 158, 160, 172, 188, 202, 240, 242, 256, 260, 261, 310, 341, 349, 350, 367, 384, 385, 389, 390, 402
– **Всемир** 16, 54, 56*, 115, 119, 123, 128, 145, 147, 158, 162, 165, 168, 176, 193, 199, 208, 247, 260, 310, 311, 314, 341, 346, 351, 364, 371, 378, 379, 387, 390, 396, 401
– **Космос, космично** 11, 24, 54, 58, 91, 95, 100, 128, 135, 147, 149, 151, 157, 160, 161, 162, 175, 199, 200, 218, 237, 252, 259, 260, 279, 285, 293, 311, 312, 318, 343, 350, 351, 352, 371, 381, 383, 388, 394, 401
– **макрокосмос и микрокосмос** 293

Красота
– **великолепие** 44
– **грациозност** 391
– **красота** 13*, 17, 22, 23, 27, 28, 29, 35, 36, 41, 44, 49, 51*, 61, 62, 64, 65, 66, 68, 70, 72, 74, 75, 76, 77, 81*, 82, 85, 87*, 89, 94, 96, 99, 100, 101, 107, 110, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 122, 123, 124, 125, 126, 128, 129, 130, 156, 158, 160, 165, 166, 167, 170, 171, 172, 175, 178, 181, 182, 183, 184, 185, 192, 197, 206, 208, 209, 210, 214, 216, 218, 224, 225, 226, 229, 230, 232, 242, 245, 246, 247*, 249, 256, 262, 275, 288, 290, 292, 294, 322, 328, 330, 346, 349, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 379, 381, 384, 386, 389, 391, 392, 393, 394, 397, 401, 402, 403
– **хубост, хубаво** 22, 23, 38, 39, 41, 42, 43, 44, 48, 50, 51, 52, 53, 57, 63, 66, 68, 69, 70, 73, 75, 76, 77, 78, 82, 83, 84, 85, 87, 90, 94, 102, 107, 109, 115, 118, 119, 122, 125, 144, 158, 170, 183, 196, 197, 205, 206, 214, 216, 221, 229, 230, 234, 243, 246, 247, 249, 251, 252, 257, 259, 263, 264, 275, 281, 285, 289, 297, 305, 316, 339, 344, 351, 359, 361, 362, 363, 381, 382, 384, 388, 391, 392

Кротост 41, 73, 92, 163, 187, 194, 210, 243, 264

Кръщение 21, 77

Култура 10, 15, 16, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 30, 34, 52, 53, 56, 58, 65, 79, 85, 95, 113, 127, 130, 135, 136, 138, 140, 141, 142, 143, 145, 147, 152, 165, 176, 177, 202, 236, 237, 238, 239, 240, 242, 243, 247, 248, 252, 260, 272, 274, 277, 295, 299, 301, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 324, 326, 331, 332, 348, 351, 352, 353, 354, 355, 357, 358, 363, 364, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 398, 399, 400, 401, 403

Кураж 79

Лекота 50, 53, 65, 82, 94, 100, 244, 286, 326

Леснота 53, 62, 84, 88, 120, 185, 195, 216, 222, 225, 229, 233, 241, 242, 257, 262, 285, 288, 328, 380, 388

Литература
– **литература** 140, 142, 145
– **Ги дьо Мопасан** 142
– **Гогол** 151
– **Гарбунов-Посадов** 145
– **Достоевски** 149
– **Ибсен** 143
– **Ларсен** 149
– **Метерлинк** 148
– **Толстой** 143, 151

Личности
– **Алфред Ломоние, Анна Монаро** 340
– **Далтон** 142
– **д-р Заменхоф** 145
– **д-р Миркович, Пеню Киров и Тодор Стоименов** 34
– **д-р Ричард Вен** 147
– **Константин Дъновски** 25
– **Михаил Иванов** 78
– **Онорций, Нерон, Амриха** 391
– **Тони Белмен** 77

Лично, личност 17, 61, 101, 139, 141, 151, 165, 166, 237, 313, 317, 346, 348, 358, 374, 375, 380

Логика 143, 401

Любов
– **Абсолютна Любов** 164, 199, 319
– **Божествена Любов** 21, 83, 89, 90, 91, 97, 162, 169, 170, 171, 172, 178, 180, 181, 182, 184, 185, 189, 192, 193, 195, 196, 199, 202, 208, 217, 219, 222, 224, 229, 237, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 249, 279, 381
– **Мирова Любов** 129, 135, 155, 165*, 205, 239
– **Любов към Бога** 35, 55, 64, 66, 67, 87, 88, 91, 101, 104, 113, 161, 162, 163, 164, 208, 213, 221, 224, 230, 246, 252, 268, 277, 297, 327, 344, 345, 357*, 358, 360, 393, 402
– **Любов към себе си** 55, 161, 165, 176
– **Любов към ближния** 55, 67, 161, 164, 165, 245, 327
– **Любов към врага** 194, 195
– **Любов към цялото човечество** 204, 394
– **Любовта като стремеж** 202, 203
– **Любовта като чувство** 202, 203
– **Любовта като сила** 192*, 202, 203, 204, 225, 236, 242
– **Любовта като принцип** 157, 202, 204, 205, 395
– **Любов без обект** 175
– **Любов към Цялото, към всички** 67, 88, 110, 162, 178, 206, 234, 239, 344, 349, 360, 395
– *и* Абсолютното 164, 175, 190, 199, 202, 206, 228, 229, 245*, 312, 319, 321
– *и* Аз 33*, 64, 52, 85*, 88, 93*, 98*, 101, 102, 104, 106, 107, 118, 129, 157, 158, 159, 161, 163, 165, 166, 167, 168, 171, 172, 173, 175, 176, 179*, 180, 182, 183*, 187, 190, 191*, 194, 195, 197, 198, 201, 204*, 205, 208, 209*, 210*, 211*, 212, 213, 215, 219, 220, 225*, 228*, 230, 231*, 233*, 237*, 241, 242*, 243, 245, 246, 247, 277, 297*, 313*, 321*, 322, 327, 334, 343, 344*, 345, 349, 358*, 360*, 361, 362*, 364, 356*, 358*, 359*, 361*, 375*, 377*, 388, 392, 394, 395*, 400*, 403
– *и* Бог, Божественото 20, 21, 28, 29, 31, 32, 33, 35, 39, 43, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 55, 56, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 75, 78, 83, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94*, 97, 98*, 101, 102, 103, 104, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 113, 119, 127, 129, 135, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 188, 189, 190*, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 252, 259, 260, 262, 264, 265, 266*, 268, 277, 278, 279, 280, 287, 289, 294, 295, 297, 303, 305, 306, 312, 313, 314, 315, 318*, 319, 320, 321, 322, 323, 327, 329, 330, 332, 333, 334, 335, 336, 344, 345, 348, 349*, 353, 357, 358, 360, 361, 364, 368, 379*, 381, 384, 386, 387*, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 402, 403
– *и* Истина 20, 24, 45, 52*, 64*, 72, 77, 90, 93, 98, 99, 102, 103, 104, 107, 108, 110, 111, 121*, 123, 127, 128, 135, 136, 138, 158, 160*, 161, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 176, 180, 182, 183, 184, 191, 196*, 199, 200, 204, 206, 208, 213*, 214, 215, 216, 217, 218*, 219, 221, 225, 227, 231, 239, 240, 245, 248, 249, 252, 260, 264, 278, 280, 287, 306, 307*, 309, 311, 319*, 320, 321, 322, 323, 325, 327*, 332, 333, 334, 359, 360, 364, 386, 387, 388, 392, 395*, 398, 402*, 403, 404
– *и* Мъдрост 20, 21, 24, 31, 43, 45, 47, 52, 56, 72, 77, 78, 81, 89, 90, 97, 102, 103, 104, 107, 110, 111, 123, 127, 128, 135, 136, 138, 166, 168, 170, 171, 184, 199, 200, 206, 213, 214, 217, 218, 220, 221, 225, 227, 231, 238, 242, 243, 246, 248, 249, 252, 259, 260, 262, 264, 277, 278, 279, 280, 287, 301, 303, 304, 306, 307, 309, 311, 318, 320, 321, 322, 327, 332, 333, 364, 387, 392, 395, 396, 397, 398, 400, 402, 403, 404
– *и* Топлина 30, 54, 68*, 78, 110, 111, 173, 189, 208, 225, 243, 303, 348*, 381, 384, 387, 393
– *и* Христос 55*, 156, 174, 175, 194, 195, 204, 213, 225, 226, 236, 237, 238, 241, 244, 246, 247, 295, 333, 394, 395, 396
– *в друг контекст* 13, 15, 22, 25, 26, 34, 36, 40, 42, 51, 57, 61, 62, 63, 65, 66, 71, 74, 76, 82, 95, 96, 100, 105, 114, 120, 122, 125, 126, 130, 142, 145, 147, 152, 223, 235, 258, 284, 290, 292, 296, 300, 302, 310, 326, 350, 363, 383, 385, 390, 399, 401

Магия, вълшебство 15, 39, 65, 70, 89, 128, 158, 163, 194, 208, 209, 220, 225, 244*, 251, 267, 335, 361, 400

Магнетизъм 21, 203, 281, 282, 340*

Математика 20, 272, 274

Материализиране 158, 392

Материя, материално 20, 21, 23, 27, 28, 32, 36, 54, 57, 62, 83, 96, 122, 135, 139, 140, 141, 143, 147, 150, 175, 183, 190, 202, 267, 272, 274, 275, 292, 293, 295, 314, 317, 334, 351, 356, 359, 371, 373, 375, 380, 383, 389, 391, 392

Машина 143, 357, 359

Медитация 289

Медицина 26, 87

Мекота 13, 51, 53, 63, 73, 78, 82, 100, 109, 115, 121, 142*, 162, 172, 174, 196, 214, 220, 222, 226, 227, 281, 376, 383, 384

Метод 10, 15, 16, 27, 36, 40, 42, 43, 48, 53, 56, 62, 83, 86, 87, 88, 93, 95, 105, 106, 108, 114, 116, 124, 126, 135, 152, 156, 163, 167, 170, 194, 196, 220, 222, 224, 225, 226, 228, 229, 230, 231, 232, 236, 249, 252, 259, 269, 270, 271, 272, 275, 276, 277, 278, 280, 281, 283, 286, 287, 289, 290, 291, 292, 295, 296, 300, 301, 312, 318, 320, 332, 350, 369, 373, 379, 395, 396, 400

Мечта 25, 28, 29, 37, 75, 77, 171

Милост, мило 27, 61, 76, 92, 196, 204, 242, 391

Милосърдие 72, 91, 105, 114, 142, 163, 198, 264, 287

Минарали
– **бисер** 38, 41, 67*, 391*
– **въглен** 47, 107, 384
– **диамант** 104, 107, 384
– **камък** 22, 50, 52, 54, 65, 66, 71, 72, 74, 115, 149, 158, 162, 166, 208, 227, 242, 246, 256*, 258, 277*, 280, 311, 376, 378, 379, 391
– **кварц** 74
– **кристал** 62, 87*, 244, 256, 367, 372*
– **минерал** 21, 150, 256, 259, 330
– **скъпоценен камък** 13, 24, 47, 220, 221, 247, 376

Мир 23, 28, 31, 35, 38, 49, 61, 63, 65, 70, 76, 78, 79, 81, 84, 87, 92, 93, 94, 98, 107, 110, 111, 113, 117, 122, 187, 192, 197, 198, 209, 213, 215, 227, 228, 233, 235, 252, 266, 286, 288, 289, 290, 318, 330, 377, 380, 382, 397, 398, 403

Мисия 23, 24, 26, 27, 34, 88, 94, 110, 135, 136, 260, 341, 351, 369, 374, 375, 382

Мистерия 15

Мистика 15, 37, 56, 57, 61, 62, 89, 101, 119, 135, 163, 171, 172, 295, 394, 395

Мисъл
Вж. *Размишление*
– **мисъл, разсъждение** 21, 22, 26, 28, 30, 31, 32, 34, 36, 37, 39, 40, 41, 43, 44, 47, 48, 49, 50, 52, 53, 54, 55, 57, 62, 64, 66, 67, 68, 69, 71, 72, 75, 76, 77, 78, 79, 82, 83, 85, 87, 90, 93, 95, 96, 98, 99, 102, 103, 104, 106, 108, 109, 110, 115, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 125, 126, 127, 129, 137, 142, 143, 147, 150, 157, 158, 161, 162, 166, 167, 168, 169, 171, 172, 174, 177, 179, 180, 185, 187, 191, 196, 197, 200, 201, 205, 209, 210, 212, 214, 215, 216, 217, 220, 221, 226, 227, 228, 230, 233, 234, 238, 239, 241, 244, 246, 247, 248, 249, 250, 252, 256, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 270, 275, 277, 278, 279, 283, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 296, 297, 299, 300, 303, 304, 305, 306, 307, 310, 311, 312, 313, 314, 318, 320, 321, 322, 325, 326, 328, 330, 331, 334, 335, 341, 343, 344, 346, 352, 359, 361, 363, 371, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 381, 382, 383, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 392, 393, 395, 398, 399, 402, 403, 404

Младост 26*, 32, 35, 41, 43, 45, 46, 47, 51, 54, 63, 64, 71, 114, 163, 167, 182, 203, 213, 214, 220, 247, 252, 291, 304, 307, 330, 346, 354, 356, 363, 391

Могъщество 21, 36, 62, 91, 122, 156*, 369

Молитва, молба 25, 27, 29, 30, 32, 35, 38, 40, 41, 44, 50, 62, 65, 67, 70, 71, 79, 87, 88, 93, 96, 100, 113, 150, 163*, 166, 178, 231, 241, 245, 246, 279, 281, 287, 288, 289, 290, 303, 388, 391

Монада 341

Морал 78, 151, 203, 248, 250, 278, 296, 297, 300, 310, 312, 314, 351, 354

Мощ 10, 13, 16, 22, 23, 24, 36, 46, 52, 62, 73, 82, 87, 88, 95, 108, 114, 115, 121, 128, 150, 156, 157, 172, 178, 185, 192, 199, 221, 223, 225, 226, 230, 232, 236, 239, 242, 243, 248, 249, 252, 266, 267, 287, 290, 294, 306, 312, 319, 320, 322, 350, 354, 357, 367, 369, 372, 373, 377, 380, 386, 394, 395

Музика
– **ария** 122
– **арфа** 13, 75
– **вокално упражнение** 114
– **гама** 115, 119, 120, 121, 123
– **камертон** 393
– **класици** 86
– **концерт** 82, 122, 356
– **мажорност** 115, 119
– **марш** 127, 128
– **мелодия** 44, 74, 82, 100, 113, 114, 116, 118, 119, 123, 124, 125, 128, 294
– **мотив** 113, 115, 116, 118, 123, 124, 125, 128, 129
– **музика** 13, 15, 26, 36, 44, 61, 65, 66, 75, 78, 82, 86, 94, 96, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 129, 190, 199, 218, 225, 232, 242, 243, 248, 281, 290, 294, 340, 348, 356, 362, 371, 377, 384, 390, 393
– **оркестър** 125
– **певец** 86, 361
– **пеене** 36, 41, 44, 50, 65, 70, 73, 74, 75, 82, 100, 113, 115, 116, 117, 118, 119, 120,121, 122, 123, 129, 171, 240, 332, 361, 384
– **песен** 13, 35, 36, 38, 41, 44, 50, 64, 65, 66, 67, 68, 70, 71, 73, 75, 78, 82, 89, 100, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 128, 129, 246, 248, 281, 384
– **ритъм** 66, 82, 114, 115, 116, 118, 123, 125, 126, 127, 128
– **свирене** 26, 61, 82, 116, 119, 120, 121, 122, 124, 125, 171, 218, 221, 242, 262, 344, 384
– **симфония** 242
– **съзвучие** 61, 82
– **темпо** 115, 127
– **терца** 120
– **тон** 16*, 119, 120, 121, 123*, 340, 393
– **химн** 36, 65, 73, 114, 118, 119

Музикални инструменти
– **китара** 125, 344
– **пиано** 125

– **струни** 13, 61, 100, 119, 242, 359*, 361*
– **цигулка** 26, 73*, 82, 100, 116, 125, 218*

Мъдрост
– **Космична Мъдрост** 285
– **Култура на Мъдростта** 136*, 138*, 238*, 299, 392*
– **дреха на Мъдростта** 307, 397
– *и* Абсолютното 102, 199
– *и* Аз, себе 102, 104, 107, 166, 168, 277, 285, 299*, 320*, 321*, 388
– *и* Бог, Божественото 20, 27, 43, 47, 78, 82, 90, 97, 110, 127, 135, 138, 141, 168, 217, 242, 243, 246, 248, 259, 260, 261, 262, 263, 268, 271, 277, 278, 279, 280, 299, 300, 303, 322, 332, 333, 343, 396
– *и* Вселена, Космос 24, 256*, 259, 260, 261*, 279*, 285
– *и* Дух 72, 90, 107, 110, 111, 128*, 260, 307, 400
– *и* Знание 15, 26, 30, 52, 72, 135, 151*, 200*, 217, 227, 243*, 252, 255, 270, 277, 278*, 280, 299*, 300*, 301, 303, 306, 307, 327, 332, 388, 396, 402*
– *и* Истина 20, 21, 24, 45, 52, 72*, 77, 81, 90, 102, 103, 104, 107, 110, 111, 123, 127, 128, 135, 136, 138, 166, 168, 170, 184, 199, 200, 206, 213, 214, 217, 221, 225, 227, 248, 249, 252, 260, 264, 268, 277*, 278, 280, 285, 287, 299, 300*, 306, 307*, 309, 311, 320, 321, 322, 332, 333, 364, 387, 388, 392, 395, 398, 402*, 403, 404
– *и* Любов 20, 21, 24, 31, 43, 45, 47, 52, 56, 72, 77, 78, 81, 89, 90, 97, 102, 103, 104, 107, 110, 111, 123, 127, 128, 135, 136, 138, 166, 168, 170, 171, 184, 199, 200, 206, 213, 214, 217, 218, 220, 221, 225, 227, 231, 238, 242, 243, 246, 248, 249, 252, 259, 260, 262, 264, 277, 278, 279, 280, 287, 301, 303, 304, 306, 307, 309, 311, 318, 320, 321, 322, 327, 332, 333, 364, 387, 392, 395, 396, 397, 398, 400, 402, 403, 404
– *и* наука 26, 135, 141, 151*, 218, 260, 277*, 280*, 299, 301
– *и* Права мисъл 262
– *и* Природа 15*, 43*, 135, 213, 242, 255, 256, 258, 259, 260, 261, 269*, 271, 277*, 278, 280, 285*, 292*, 299*, 300*, 301, 318, 322, 327*
– *и* Разумност 31, 45*, 107*, 110*, 213, 217*, 243, 256, 258, 259, 260, 262, 268, 269, 270, 277, 278, 280, 285, 299*, 300, 301, 306, 307, 311, 318, 321, 332*, 396
– *и* Светлина 15*, 47, 52, 56*, 72, 78*, 97, 110, 111, 123, 127*, 135, 138, 168, 171, 217, 243, 255, 259, 270, 271, 277, 278*, 294, 302, 303, 307*, 318, 320, 321, 327, 369, 387, 395, 396, 402, 404
– *и* Справедливост, Правда 52, 81, 90, 103, 104, 107, 128, 170, 200, 213, 221, 252, 264, 287, 300*, 306, 315, 318, 320, 321, 332
– *и* Христос 246, 268, 333, 395, 396
– *и* Чистота 78*, 104*, 278, 387*
– *в друг контекст* 27, 51, 82, 94, 257, 263, 331, 343

Мъж
– **възмъжаване** 24, 50
– **момък** 123, 186, 203, 220
– **мъж** 187, 188, 189, 190, 191, 220, 245, 301

Мълчание 22, 28, 35, 38, 44, 45, 50, 61, 66, 67, 70, 73, 84, 87, 92, 95, 100, 124, 187, 227

Мъченик 172, 324

Мярка 94, 263

Наблюдение 61, 97, 106, 107, 125, 200, 234, 280, 281, 302, 395

Навик 22, 41, 46, 63, 221, 326, 327, 329

Награда, възнаграждение 68, 356, 361

Надежда 21, 30, 36, 54, 72, 78, 97, 117, 121, 122, 123, 176, 187, 212, 216, 218, 231, 245, 304

Наслаждение 233

Насърчение 29, 33, 82, 86, 93, 96, 159, 216, 290

Наука
– **естествознание, естествени науки** 141, 143
– **наука** 10, 20, 21, 26, 27, 49, 53, 66, 69, 85, 86, 92, 95, 96, 110, 114, 121, 123, 135, 141, 142, 143, 150, 151, 156, 163, 194, 198, 217, 218, 224, 225, 229, 233, 243, 246, 260, 262, 265, 270, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 280, 281, 284, 296, 299, 300, 301, 334, 340, 348, 351, 360, 364, 368, 374, 377, 383, 387, 389, 391, 393, 395, 403
– **техника** 143, 145, 351, 389
– **учен** 20, 36, 96, 106, 119, 151, 206, 218, 225, 234, 238, 243, 246, 300, 304, 315, 340, 345, 348, 360, 387, 391

Начало
16, 20, 21, 23, 27, 31, 32, 33, 47, 48, 51, 56, 57, 58, 61, 62, 72, 85, 88, 97, 99, 101, 102, 105, 113, 118, 119, 120, 121, 123, 129, 135, 138, 139, 144, 147, 149, 150, 151, 152, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 168, 169, 172*, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 181, 182, 183, 184, 188, 191, 196, 199, 202, 203, 204, 214, 221, 226, 228, 229, 231, 232, 234*, 237, 239, 240, 241, 242, 243, 246, 258, 260, 262, 268, 270, 274, 277, 278, 285, 287, 290, 295, 297, 304, 307, 310, 311, 313, 315, 317, 320, 324, 328, 330, 341, 344, 345, 348, 353, 357, 364, 371, 377, 378, 379, 384, 394, 395, 400, 401, 403

Небе, небеса 21, 23, 29, 30, 44, 47, 50, 57, 62, 64, 68, 77, 87, 88, 89, 98, 107, 108, 147, 172, 176, 177, 183, 208, 210, 211, 218, 226, 238, 239, 242, 244, 246, 284*, 288, 305, 311, 343, 349, 357, 361, 364, 378, 387, 393, 397

Невидим свят, невидимо 16, 20, 31, 33, 41, 49, 53, 62, 64*, 81, 87, 92, 94, 95*, 98*, 103, 105, 148, 173, 175, 192, 198, 199, 246, 260*, 272, 312, 351, 354*, 359, 363, 364, 374, 383, 387, 388, 389, 394, 395, 396

Нежност 13, 25, 37, 47, 77, 82, 91, 116, 172, 190, 196, 214, 239, 297

Незлобие 27

Незнайното 119, 190, 228, 359

Неизменност 33, 71, 90, 91, 103, 106, 107, 118, 159, 163, 174, 182, 201, 316, 320, 323, 390

Неизмеримото 260, 272

Неизповедимото 142, 196

Неизразимото 76, 81, 94, 145

Неизчерпаемото 61, 281, 291

Необикновеното 10, 22, 104, 148, 350

Необходимост 219, 222, 230, 327, 335, 359, 363

Необятното 17, 49, 67, 89, 95, 97, 105, 129, 158, 172, 173, 204, 272, 310, 385, 390

Неповторимост 93

Непоколебимост 31, 393

Непрекъснатост 26, 49, 126, 182, 189, 285, 341

Непреривност 65, 95, 99, 103, 119, 121, 135, 138, 182, 184, 205, 247, 270, 321, 330

Непреходното 113, 140, 160, 395

Непроявеното 68, 293, 303, 358, 380

Неуловимото 54, 81, 94, 123

Неуморност 85, 125

Неуязвимост 54, 88, 101, 163, 192, 267, 380

Новораждане 173, 263, 264, 327, 349

Новото 10, 13, 15, 16, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 28, 29, 30, 35, 36, 37, 38, 41, 43, 44, 45, 46, 48, 50, 52, 53, 54, 58, 62, 63, 65, 68, 76, 77, 78, 79, 86, 87, 88, 91, 95, 96, 97, 98, 101, 107, 108, 113, 114, 116, 121, 122, 123, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 135, 136, 137, 138, 145, 146, 147, 150, 151, 159, 160, 162, 165, 173, 177, 179, 180, 182, 184, 190, 191, 194, 195, 204, 205, 209, 213, 215, 218, 221, 224, 228, 229, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 242, 243, 244, 247, 248, 250, 252, 257, 262, 263, 264, 266, 268, 270, 272, 273, 274, 275, 278, 279, 281, 283, 285, 286, 288, 291, 294, 299, 300, 301, 302, 305, 312, 314, 315, 317, 318, 327, 331, 332, 333, 336, 342, 344, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 367, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404

Нравственост 324

Обаяние 98

Обединение 21, 54, 56, 65, 76, 78, 91, 97, 144, 145, 157, 158, 167, 171, 205, 236, 237, 241, 242, 250, 267, 300, 301, 332, 356, 379, 385, 400, 401, 402

Обетована земя 122

Обещание 76, 78, 85, 106

Обикновеното 22, 61, 77, 85, 97, 102, 104, 114, 115, 125, 147, 148, 170, 171, 177, 183, 187, 199, 202, 212, 218, 221, 230, 243, 279, 293, 318, 324, 350, 356, 360, 387

Обич 11, 25, 26, 35, 36, 37, 42, 44, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 73, 74, 75, 77, 78, 81, 82, 83, 85, 92, 93, 96, 98, 99, 103, 104, 105, 106, 107, 111, 119, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 201, 204, 205, 206, 208, 209, 210, 211, 212, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 223, 224, 226, 228, 229, 230, 233, 234, 235, 238, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 251, 262, 277, 281, 295, 304, 305, 321, 322, 325, 327, 339, 344, 345, 346, 349, 353, 358, 361, 363, 382, 387, 393, 404

Облага 314

Обмяна 28, 125, 126, 179, 189, 363

Образование 25, 86, 375, 391

Обхода 62, 63, 64, 82, 196

Общуване, общение 26, 41, 44, 57, 76, 78, 83, 85, 88, 126, 177, 231, 258, 281, 288, 329, 383, 387, 388

Общество
– **гражданство*, гражданин** 58, 239, 310, 311, 316, 326, 385, 393, 398
– **държава** 16, 148, 189, 310, 311, 312, 314, 317, 351, 364, 385, 398
– **икономика, стопанство** 16, 45, 139, 143, 351, 364, 368, 389, 390, 398, 400
– **класи** 21, 56, 400
– **международна общност** 317, 351
– **общество** 17, 20, 27, 30, 38, 52, 53, 57, 65, 85, 108, 113, 137, 138, 143, 145, 151, 171, 187, 189, 203, 204, 206, 211, 225, 234, 236, 237, 241, 242, 277, 299, 300, 301, 310, 311, 312, 315, 316, 318, 344, 345, 351, 354, 355, 364, 368, 372, 373, 385, 386, 397, 400, 401
– **собственост** 139, 140, 141, 142, 143, 144, 294, 295
– **социализъм** 144
– **социално, социализация** 15, 20, 21, 45, 144, 223, 237, 316, 400
– **феодализъм** 15

Общото 15, 23, 24, 35, 41*, 44, 50, 56*, 57*, 79, 127, 137, 145, 157, 177, 187, 202, 237, 238, 240, 258, 268, 270, 292, 313, 317, 318*, 319, 340, 341, 342, 343, 344, 346, 347, 349, 351, 352, 353, 356, 357, 358, 361, 369, 370, 377, 379, 385, 401, 403

Ограждане 81, 87, 171, 179, 192, 216, 267, 300

Огън, пламък 15*, 16, 21, 23, 29*, 35, 54, 63, 65, 66, 73, 78, 89, 101, 108, 110, 125, 147, 160, 165, 184, 185, 189, 191, 193, 199, 202, 203, 218, 221, 224, 227, 233, 234, 238, 240, 243, 328, 376, 279, 369, 377, 386, 394, 398

Озарение 26, 35, 40, 61, 66, 73, 87, 88, 147, 151, 163, 217, 294, 358, 401

Окултна наука, окултно 11, 114, 115, 116, 117, 118, 124, 391, 397

Опит, опитност 10, 11, 24, 36, 44, 46, 47, 49, 75, 81, 86, 89, 90, 98, 110, 125*, 149, 163, 172, 187, 205, 212, 226, 227, 229, 232, 233, 234, 235, 237, 241, 244, 248, 258, 259, 267, 269, 275, 276, 280, 281, 282, 311, 315, 340, 346, 376, 381, 382, 388, 390, 391, 394

Органично 11, 20, 114, 184, 300, 384

Отвъден свят 65

Отговорност 16, 46, 85, 291, 310, 312, 398

Отечество, родина 30, 53, 57, 67, 77, 90

Отзивчивост 25, 29, 46, 85, 101, 234, 239, 258, 259, 383

Откровение 35, 50, 78, 135, 173, 184, 239, 374, 377, 394

Относителност 164, 321, 330

Отрицателни качества и състояния
– **ад** 199, 236, 238, 284, 299, 311, 312
– **алчност** 244, 295
– **бедност, сиромашия** 64, 106, 126, 150, 152, 179, 189, 206, 208, 235, 238, 241, 243, 291, 294, 317, 356, 361, 370, 384, 391
– **безпокойство**
– **болка** 39, 65, 145, 172
– **глупост** 171, 222, 234, 255, 331, 375
– **гняв** 201, 290, 363
– **гордост** 347
– **грешка, грешник** 24, 39, 46, 53, 92, 93, 105, 106, 110, 152, 170, 174, 191, 193, 201, 202, 219, 220, 221, 229, 230, 236, 240, 243, 246, 248, 266, 286, 323, 324, 341, 354, 393, 404
– **грозота** 170, 214, 246, 391
– **грубост** 47, 65, 166, 170, 202, 222, 283, 285, 287, 311, 355, 360, 370, 386
– **грях** 47, 51, 52, 54, 87, 171, 180*, 185, 193, 201, 221, 222, 303, 345, 346, 397
– **завист** 166, 186, 295, 347
– **зло** 49, 53, 54, 82, 89, 94, 99, 115, 122, 140, 170, 179, 186, 192, 194, 195, 196, 205, 210, 211, 221, 222, 226, 228, 237, 238, 267, 288, 295, 301, 304, 311, 313, 328, 329, 335, 336, 384, 399
– **изкушение** 175, 221
– **изневяра** 102, 182
– **критика** 105, 220, 221, 230, 233
– **лицемерие** 39, 375
– **лъжа** 39, 49, 52, 99, 158, 168, 200, 212, 323, 334, 387, 394
– **насилие** 21, 23, 49, 52, 76, 82, 91, 99, 104, 135, 143, 144, 152, 181, 190, 219, 240, 304, 310, 311, 312, 313, 314, 316, 317, 324, 329, 331, 346, 356, 386, 389, 390, 394
– **недоволство** 20, 117, 186, 197, 288, 305, 317, 359
– **нещастие** 68, 88, 93, 98, 199, 210, 222, 226, 237, 239, 246, 266, 267, 285, 310, 313, 317, 331, 359, 361, 393
– **обида** 33, 192, 362
– **омраза** 166, 180, 182, 186, 193, 194, 199, 204, 210, 230, 238, 244, 295, 304, 395
– **отмъщение** 123, 194, 312, 327
– **отрицателно** 39, 46, 49, 93, 116, 127, 171, 180, 181, 186, 189, 192, 197, 220, 221, 227, 229, 251, 267, 269, 276, 285, 288, 290, 301, 312, 326, 335, 347, 354, 359, 363, 380
– **престъпление** 106, 166, 170, 180, 212, 214, 220, 221, 222, 229, 234, 237, 266, 267, 291, 312, 314, 316, 317, 318, 328, 335, 346, 359, 361, 376, 401
– **противоречие** 16, 21, 23, 26, 28, 39, 46, 48, 50, 52, 53, 61, 72, 89, 91, 97, 107, 108, 120, 122, 135, 161, 169, 180, 182, 189, 194, 198, 205, 220, 222, 233, 239, 244, 279, 302, 311, 317, 324, 332, 341, 345, 347, 355, 380, 392, 401
– **ревност** 180, 181, 295
– **самоубийство** 182, 187
– **смърт** 13, 20, 64, 126, 164, 182, 199, 205, 210, 212, 213, 222, 241, 244, 257, 267, 304, 305, 310, 312, 323, 325, 346, 395
– **страдание** 16, 21, 22, 24, 28, 30, 31, 37, 39, 46, 50, 72, 76, 88, 92, 93, 97, 98, 101, 105, 107, 113, 122, 145, 148, 151, 159, 164, 166, 168, 180, 182, 185, 187, 197, 198, 199, 201, 212, 214, 216, 222, 226, 227, 228, 236, 237, 238, 239, 241, 244, 246, 266, 267, 268, 278, 279, 285, 286, 288, 291, 299, 301, 310, 311, 312, 313, 317, 324, 325, 331, 332, 334, 335, 341, 346, 347, 349, 351, 354, 372, 376, 382, 384, 388, 393, 394, 395, 398, 399, 402, 403
– **страх** 20, 52, 53, 77, 87, 95, 105, 106, 180, 206, 210, 221, 222, 247, 248, 286, 314, 335, 346, 349, 376, 391, 403
– **съмнение** 20, 31, 39, 48, 54, 61, 95, 105, 116, 147, 163, 178, 180, 186, 189, 216, 218, 221, 222, 229, 244, 285, 334, 387
– **тъмнина, мрак**
– **убийство** 245, 310, 312
– **фанатизъм** 204, 294

Отстъпчивост 220, 232, 317

Палеонтология 144

Памет 77, 183, 295

Паневритмия 44, 78, 123, 124, 125, 126, 127

Пари 116*, 195, 249, 314, 348, 356, 361, 363, 364, 392*

Пасивност 98, 147, 188, 189, 280, 292, 359

Педагогика, възпитание 27, 35, 39, 54, 86, 98, 103, 105, 114, 121, 236, 252, 291, 296, 346, 391

Периодичност 183, 285, 287, 340, 379

Планина 15, 22, 54, 57, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 70, 72, 73, 75, 77, 78, 82, 87, 95, 96, 100, 108, 115, 118, 148, 197, 226, 240, 281, 282, 290, 305, 334, 335, 349, 361, 371, 378

Пластичност 214, 372

Плът 13, 216, 263, 326, 379, 402

Победа 27, 31, 88, 107, 127, 150, 152, 156, 195, 213, 239, 334, 369, 372, 386, 395

Повдигане 13, 16, 23, 36, 40, 50, 54, 55, 62, 66, 88, 95, 96, 99, 101, 104, 108, 114, 117, 120, 123, 126, 193, 195, 198, 214, 216, 226, 229, 236, 238, 240, 245, 247, 267, 283, 288, 289, 290, 330, 336, 372, 373, 378, 384, 387, 393, 395, 403

Поглед 22, 30, 38, 39, 50, 53, 57, 71, 75, 82, 90, 93, 97, 110, 116, 145, 162, 164, 170, 190, 196, 209, 231, 235, 243, 288, 302, 346

Подбуда 27, 145, 196, 208, 332, 356, 359, 363, 364, 384

Подвиг 65, 76, 92

Подем 125, 129, 172, 209, 215, 233, 311, 346, 358

Подкрепа 27, 28, 29, 32, 33, 40, 50, 56, 92, 93, 98, 172, 179, 262, 316, 317, 343, 350, 361

Подтик 16, 20, 29, 37, 39, 50, 56, 65, 90, 91, 96, 99, 101, 105, 106, 108, 114, 121, 123, 126, 128, 137, 143, 146, 151, 157, 159, 165, 168, 181, 193, 198, 226, 227, 233, 237, 245, 249, 252, 265, 270, 279, 285, 288, 291, 324, 326, 331, 332, 335, 348, 353, 356, 358, 359, 361, 377, 378, 379, 395

Поезия 15, 73, 87, 118, 121, 147, 218, 225, 243, 248, 249, 348, 359, 360, 362, 377, 384, 390, 393

Поклонение, поклон 65, 124, 355

Покой 37, 68, 73, 75, 226

Политика 16, 34, 45, 167, 389, 398, 400, 401

Положително 39, 46, 48, 49, 93, 96, 107, 116, 127, 189, 193, 197, 220, 251, 267, 274, 275, 281, 288, 290, 301, 348, 386

Помощ 21, 27, 28, 29, 32, 33, 36, 39, 40, 49, 50, 51, 62, 72, 76, 77, 78, 87, 92, 93, 96, 101, 105, 114, 116, 117, 120, 124, 126, 136, 143, 144, 145, 159, 165, 166, 177, 179, 187, 193, 194, 198, 206, 208, 211, 216, 231, 233, 234, 236, 237, 240, 241, 245, 246, 252, 258, 263, 269, 280, 286, 288, 290, 291, 293, 295, 303, 304, 306, 307, 314, 325, 332, 335, 343, 350, 351, 356, 357, 360, 378, 379, 389, 391, 400

Порив 16, 101, 160

Посвещение, посветен 15, 16, 147, 150, 151*, 195, 224, 260, 278*, 303, 378

Последователност 48, 115, 128, 138, 205, 371

Послушание 16, 31, 104, 238, 285, 306

Пост 40

Постепенност 20, 31, 36, 38, 41, 50, 61, 62, 65, 76, 77, 81, 96, 108, 113, 115, 119, 135, 136, 139, 140, 143, 144, 145, 146, 149, 151, 152, 184, 199, 202, 203, 204, 205, 213, 214, 215, 218, 227, 233, 234, 258, 266, 272, 281, 283, 289, 292, 310, 314, 353, 369, 371, 383, 384, 385, 393, 395, 397

Постижение 20, 46, 54, 83, 97, 99, 101, 119, 120, 138, 158, 163, 182, 203, 208, 209, 266, 272, 285, 295, 311, 330, 332, 340, 348, 359, 362, 374, 389, 390, 402

Постоянство 26, 30, 31, 33, 40, 46, 57, 103, 107, 114, 122, 147, 161, 162, 181, 184, 191, 205*, 206, 230, 245, 247, 248, 263, 280, 309, 371, 385, 387, 402

Постъпка 27, 48, 72, 82, 85, 93, 94, 105, 115, 119, 120, 121, 122, 123, 126, 142, 177, 185, 187, 200, 209, 226, 233, 239, 247, 250, 251, 252, 268, 285, 286, 289, 291, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 310, 315, 317, 325, 326, 327, 335, 336, 358, 359, 360, 361, 363, 379, 382, 392, 404

Похвала 93

Походка 82, 346

Почивка 63, 65, 66, 68, 84, 85, 87, 107, 307, 336, 355

Почит 85, 89, 124, 230, 232, 261, 316, 401

Правда
– **Правда** 52, 64, 81, 90, 94, 103, 104, 107, 113, 128, 163, 170, 194*, 200, 213, 221, 252, 264, 287, 304, 306, 311*, 312*, 315, 318, 320, 321, 332, 376*
– **правдивост** 265, 317
– **праведност** 110, 243, 306, 314, 315, 378, 399
– **Справедливост** 136, 243, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 332

Право
21, 32, 86, 92, 108, 135, 141, 190, 203, 294, 295, 300, 303, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 331, 336, 385, 399, 403

Правило 31, 36, 38, 39, 42, 43, 48, 49, 53, 63, 72, 77, 83, 85, 86, 87, 92, 98, 104, 105, 106, 118, 120, 193, 194, 215, 238, 267, 269, 276, 277, 282, 289, 300, 335, 393

Практика 46, 275

Превръщане 20, 36, 39, 42, 47, 51, 61, 78, 89, 98, 116, 159, 180, 185, 186, 195, 203, 210, 220, 221, 239, 251, 257, 262, 288, 290, 294, 361, 362, 378, 380, 384, 386, 387, 402

Предвидливост, предвиждане 31, 33, 85, 97, 158, 220, 230, 257, 310, 316, 385

Предопределеност 104, 316

Преобразяване, преобразуване 16, 21, 38, 61, 62, 177, 194, 195, 213, 214,
218, 220, 239, 274, 275, 293, 299, 300, 361, 393, 396, 397

Преодоляване, превъзмогване 27, 28, 29, 37, 57, 101, 107, 156, 181, 243, 279, 325, 386

Прераждане 83*, 183, 220, 293, 399

Пресъздаване 113, 225, 239, 354

Претворяване 197, 312, 325
Преустройство 78, 208, 236, 240, 301, 325, 354, 355, 382, 383, 386, 394

Преходното 30, 87, 96, 101, 105, 140, 129,
164, 170, 203, 204, 230, 269, 314, 376, 377, 395

Привидност 217

Привличане 16, 28, 32, 62*, 89, 160, 174, 177, 192, 203, 204, 269, 288, 311, 326, 348

Привързаност 174, 234, 346

Придобивка, придобиване 48, 102, 113, 118, 121, 138, 144, 185, 193, 198, 205, 210, 211, 217, 218, 225, 229, 231, 244, 248, 251, 261, 300, 311, 317, 323, 328, 329, 369, 389, 390, 402

Призвание 23, 30

Признателност 230

Прилежание 220, 302

Приложение 15, 20, 36, 46, 47, 49, 52, 57, 86, 94, 98, 102, 110, 114, 127, 135, 138, 167, 168, 171, 177, 181, 193, 194, 202, 209, 211, 213, 220, 221, 222, 225, 226, 232, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 242, 243, 246, 268, 269, 271, 274, 275, 276, 277, 280,

290, 291, 292, 297, 300, 301, 302, 304, 306, 310, 312, 315, 317, 318, 319, 332, 336, 350, 357, 362, 364, 376, 382, 385, 392, 395, 403, 404

Примирение 22, 91*, 106, 122, 141, 163, 194, 205, 222, 328, 388

Принцип 20, 27, 38, 91, 95, 102, 107, 138, 147, 157, 159, 202, 204, 205, 206, 209, 227, 256, 265, 270, 280, 283, 291, 301, 320, 331, 332, 341, 350, 383, 384, 395, 398, 400

Природа 11, 15, 21, 22, 25, 26, 27, 30, 31, 34, 36, 39, 41, 43, 44, 46, 48, 49, 53, 54, 57, 58, 61, 62, 63, 69, 77, 78, 82, 85, 86, 87, 91, 92, 94, 95, 97, 98, 101, 102, 104, 105, 106, 108, 110, 113, 114, 115, 117, 118, 120, 123, 125, 126, 127, 128, 135, 138, 139, 140, 141, 144, 156, 157, 165, 166, 167, 170, 171, 176, 178, 182, 184, 185, 189, 191, 192, 194, 195, 199, 201, 203, 208, 213, 218, 219, 222, 226, 227, 228, 230, 231, 232, 236, 237, 238, 240, 242, 244, 255, 256, 258, 259, 260, 261, 265, 268, 269, 270, 271, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 283, 284, 285, 288, 289, 290, 291, 292, 294, 295, 296, 299, 300, 301, 305, 310, 311, 313, 315, 316, 317, 318, 321, 322, 324, 326, 327, 329, 330, 331, 332, 340, 341, 343, 344, 346, 347, 348, 350, 355, 357, 358, 359, 364, 371, 372, 374, 377, 378, 379, 381, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 390, 392, 398, 400, 401, 403

Причина 32, 97, 149, 157, 158, 162, 164, 174, 176, 181, 182, 183, 194, 196, 205, 208, 214*, 232, 233*, 237, 241, 242, 258, 262, 267, 287, 293, 315, 320, 328, 329, 330, 339, 340, 344, 345, 358, 384, 398*

Причинен свят 205, 267

Приятелство 29, 32, 41, 49, 63, 72, 77, 92, 94, 96, 107, 160, 182, 187, 190, 194, 195, 197, 203, 206, 209, 215, 224, 229, 234, 235, 245, 274, 305, 307*, 363, 386, 392, 395, 396

Провидение 23, 106, 158, 186

Прогрес 20*, 320*, 332

Прозрение 26, 37, 86, 107, 158, 184, 191

Промисъл 27, 31, 341, 403

Проповед, проповедник 38, 53, 88, 96, 246, 247, 301, 332, 340, 341, 348, 376, 395

Пророчество 53, 182

Просветление 37*, 61, 62, 122*, 135, 147, 151, 158, 160, 191, 217, 227, 235, 279, 294

Пространство 44, 54, 67, 73, 95, 100, 148, 158, 172, 204, 247, 259, 371, 382, 383, 390, 391, 392, 394

Противоположност
– **контраст** 166
– **полюс** 127, 187, 188, 189
– **поляризиране** 20, 93, 127
– **полярност** 21, 189
– **противоположно** 93, 139, 187, 265

Прошка 33, 69, 99, 194, 195, 232, 244, 312, 317, 344

Психика, психология 24, 62, 147, 272, 281, 282, 295, 296, 317, 351, 371

Пустота 13, 20, 23, 30, 56, 122, 145, 194, 326, 361, 362

Пълнота 21, 23, 31, 33, 36, 48, 50, 53, 54, 71, 73, 78, 83, 85*, 87, 88, 89, 96, 107, 113, 116, 119, 123, 124, 125, 127, 128, 159, 182, 187, 190, 191, 194, 202, 219, 222, 226, 231, 237, 239, 240, 242, 245, 246, 262, 271, 273, 283, 321, 327, 330, 343, 346, 358, 359, 364*, 368, 375, 388, 390, 394, 401, 402

Път
13, 15, 16, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 28, 29, 31, 32, 33, 36, 38, 39, 42, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 53, 54, 56, 57, 62, 63, 64, 72, 76, 78, 79, 81, 84, 85, 86, 87, 91, 93, 95, 97, 98, 99, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 113, 114, 120, 122, 123, 126, 128, 129, 135, 138, 147, 148, 150, 156, 158, 160, 162, 163, 164, 165, 166, 171, 173, 175, 176, 179, 182, 184, 186, 192, 193, 194, 195, 196, 199, 200, 201, 205, 209, 211, 213, 216, 217, 220, 222, 226, 227, 228, 233, 235, 236, 240, 241, 243, 245, 247, 256, 258, 262, 265, 267, 268, 270, 275, 277, 278, 284, 285, 299, 303, 304, 305, 306, 307, 312, 314, 321, 322, 323, 324, 330, 332, 333, 334, 335, 336, 339, 340, 345, 350, 354, 355, 356, 360, 361, 368, 369, 371, 372, 373, 375, 376, 377, 379, 383, 385, 388, 391, 392, 395, 400

Работа 13, 15, 16, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 69, 72, 74, 76, 78, 79, 83, 85, 86, 87, 89, 91, 93, 94, 95, 96, 98, 99, 101, 104, 106, 107, 108, 109, 110, 113, 114, 115, 116, 117, 119, 120, 122, 123, 125, 126, 127, 128, 129, 135, 137, 145, 151, 156, 157, 159, 166, 171, 173, 174, 175, 177, 180, 181, 189, 190, 193, 195, 197, 198, 200, 202, 205, 206, 208, 209, 218, 225, 226, 227, 231, 233, 234, 237, 238, 240, 243, 246, 249, 250, 252, 258, 259, 262, 263, 264, 269, 271, 274, 275, 281, 284, 285, 286, 287, 288, 291, 292, 295, 298, 301, 303, 304, 310, 312, 314, 318, 324, 328, 329, 332, 334, 336, 341, 342, 343, 344, 346, 348, 349, 350, 351, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 368, 372, 373, 377, 378, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 389, 390, 391, 392, 395, 398, 400, 403, 404

Равновесие 39, 84, 93, 98, 114, 115, 122, 141, 289, 299, 325, 342, 354, 380

Радост 11, 13, 22, 28, 29, 30, 31, 35, 36, 38, 41, 42, 43, 49, 50, 51, 63, 65, 66, 72, 75, 77, 78, 81, 82, 83, 84, 87, 88, 90, 91, 92, 93, 96, 100, 101, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 114, 116, 117, 118, 122, 123, 125, 126, 127, 129, 130, 145, 147, 148, 150, 158, 163, 165, 166, 172, 176, 177, 181, 182, 185, 197, 198, 199, 206, 210, 212, 213, 215, 216, 230, 233, 234, 235, 238, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 250, 251, 252, 262, 265, 266, 285, 286, 288, 289, 290, 291, 299, 302, 304, 305, 325, 330, 335, 336, 345, 346, 349, 358, 359, 360, 363, 376, 380, 381, 382, 384, 386, 387, 392, 393, 397, 402, 403

Развитие 15, 16, 20, 21, 22, 24, 27, 30, 31, 36, 46, 47, 48, 49, 50, 54, 56, 57, 64, 69, 95, 96, 97, 99, 102, 105, 106, 109, 114, 116, 117, 119, 120, 122, 135, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 150, 152, 156, 165, 173, 176, 178, 190, 198, 201,

202, 203, 206, 208, 212, 218, 219, 224, 225, 226, 228, 230, 231, 239, 247, 252, 257, 259, 260, 262, 265, 270, 272, 273, 275, 276, 277, 279, 283, 284, 286, 292, 293, 295, 297, 298, 301, 305, 310, 311, 312, 313, 314, 316, 317, 318, 319, 323, 326, 331, 332, 335, 341, 343, 348, 350, 352, 353, 358, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 378, 379, 383, 384, 385, 387, 388, 395, 400, 401, 402, 404

Разкаяние 93

Размишление 27, 30, 62, 72, 75, 87, 88, 107, 231, 233, 279, 281, 282, 288, 388

Разнообразие 95, 125, 160, 173, 232, 233, 340, 341, 371, 384

Разположение 35, 57, 63*, 117, 177, 178, 179, 185, 194, 230*, 251, 252*, 263, 281*, 288, 290*, 391, 392*

Разумност 15, 16, 20, 21, 23, 24, 28, 31, 32, 33, 34, 36, 38, 40, 41, 44, 45, 46, 48, 49, 56, 58, 62, 64, 66, 71, 84, 85, 87, 88, 89, 90, 92, 95, 96, 98, 99, 101, 102, 104, 106, 107, 108, 110, 111, 113, 115, 119, 121, 123, 126, 127, 129, 137, 138, 143, 147, 157, 158, 159, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 168, 173, 174, 176, 177, 181, 185, 188, 191, 192, 193, 196, 197, 201, 213, 214, 217, 223, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 237, 238, 240, 241, 242, 243, 244, 251, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 293, 295, 297, 299, 300, 301, 304, 305, 306, 307, 310, 311, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 320, 321, 324, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 334, 335, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 350, 357, 358, 361, 362, 364, 369, 371, 372, 378, 379, 381, 382, 383, 384, 385, 387, 388, 390, 392, 393, 394, 396, 398, 400, 403

Рай 52, 70, 77, 94, 225, 242, 385, 386, 393, 397, 402

Раси и народи
– **адити** 51
– **американци** 76*, 145*, 398
– **англичани** 79*, 191, 398
– **англосаксонска подраса*, англосаксонци** 24, 375
– **араби** 375
– **Атлантска раса** 139, 140, 312, 374
– **българи** 23, 24, 25, 26, 28, 77, 78, 122, 123, 124, 128, 129, 186, 363, 398
– **Бяла раса** 15, 136, 138, 139, 140, 141, 143, 373, 374, 375
– **германци** 79*, 398
– **евреи** 141*, 201, 354, 375, 378, 399
– **египтяни** 140*, 141, 356, 375, 377*
– **елини, гърци** 15, 375
– **ескимоси** 374
– **естонци** 76*, 79*
– **индуси** 140, 375, 377
– **испанци** 374
– **италианци** 76*, 79*, 340*
– **келти** 375
– **лапландци** 374
– **латвийци** 76*, 79*, 375
– **латини** 375
– **Лемурийска раса** 138, 139
– **литовци** 375
– **мексиканци** 311, 374*
– **монголска подраса*, монголи** 139, 374
– **негри** 139
– **Нова раса** 123, 401
– **Общоевропейска федерация** 145
– **одриси** 22
– **перси** 140*, 370*, 375, 378*
– **перуанци** 311, 374*
– **португалци** 374
– **раси** 21, 46, 145, 310, 311, 355, 370, 372, 378, 400
– **римляни** 22, 375, 391
– **руснаци** 79*, 145, 398
– **Светеща раса** 386, 392
– **Седма раса** 393
– **славяни** 23, 24, 26, 136, 375, 384,
– **сърби** 76*, 79*
– **траки** 15*, 22
– **туранска подраса*, туранци** 139, 374
– **финландци** 76*
– **французи** 76, 77, 78, 79, 398
– **хървати** 79*
– **червенокожи** 139, 374
– **чехи** 79*
– **шведи** 76*, 79*
– **швейцарци** 76*, 145*
– **Шеста раса** 136, 225, 355, 367, 375, 377, 382, 386, 387, 388, 389, 390, 392, 393

Растеж 20, 31, 38, 41, 49, 50, 54, 58, 66, 71, 94, 95, 96, 99, 100, 105, 106, 107, 108, 113, 118, 120, 125, 127, 129, 143, 181, 182, 184, 185, 191, 193, 205, 206, 208, 212, 216, 218, 228, 230, 234, 235, 237,
239, 250, 252, 259, 266, 272, 274, 280, 287, 292, 297, 303, 305, 306, 311, 312, 313, 316, 318, 330, 331, 335, 353, 369, 373, 383, 384, 401, 402

Растения
– **растение** 21, 62, 63, 68, 90, 92, 95, 96, 97, 149,
150, 158, 162, 187, 206, 215, 234, 235, 258, 259, 260, 292, 302, 316,
330, 331, 340, 341, 343, 345, 372, 386, 393

Видове растения
– **бегония** 341
– **бор** 41, 44, 63, 124, 257, 281
– **бреза** 65
– **брястове** 35
– **върба** 341
– **дивачка** 53
– **дъб** 281, 369
– **дърво** 16, 41*, 44, 46, 48, 53, 61, 62, 71, 158, 165, 167, 204, 208, 212, 238, 246, 251, 252, 259, 272, 276, 280, 281, 287, 288, 289, 302, 310, 335*, 341, 342, 346, 347, 351, 369, 371, 394
– **жито** 100, 106, 187, 259, 274, 275, 303*, 334, 343, 363, 364, 400

– **жълъд** 369
– **зеленчук** 356
– **зърно** 100, 106, 127, 259, 274, 275, 334, 400
– **клек** 72, 73
– **круша** 206, 245, 278, 302, 316, 364
– **къпина** 38, 71
– **лале** 234
– **лоза** 13, 34, 81, 383
– **лук** 362
– **овошка** 356
– **паячна кълклица** 257
– **седефче** 256
– **сливи** 245
– **смрика** 65, 116
– **стрък** 68, 274, 369
– **трева** 41, 62, 68, 69, 70, 74, 108, 124, 158, 212, 256, 258, 280, 305, 371, 377
– **фасул** 257
– **фиданка** 257, 259
– **храст** 65, 71
– **цвете, цвят** 37, 54, 61, 62, 70, 71, 74, 92, 99, 108, 110, 116, 122, 147, 158, 160, 165, 167, 174, 177, 185, 190, 199, 205, 206, 216, 234, 242, 246, 247, 256, 257, 274, 280, 288, 292, 302, 310, 316, 329, 331, 349, 351, 352, 357, 364, 371, 377, 382, 401, 402
– **череша** 316
– **ябълка** 68, 106, 245, 251, 259, 278, 292, 316, 364, 404

Части на растения
– **клон** 205, 257, 280, 310, 318, 332, 340, 341, 342, 346, 347, 351, 369, 380, 383
– **корен** 32, 203, 205, 274, 292, 302, 340, 352, 369, 371, 380, 400
– **лист** 44, 98, 157, 208, 280, 288, 292, 299, 302, 304, 310, 318, 329, 340, 341, 346, 351, 352, 369, 371, 377, 383
– **луковичка** 234
– **плод** 13, 16, 21, 22, 46, 48, 53, 71, 83, 91, 96, 100, 104, 106, 110, 120, 127, 135, 163, 185, 205, 221, 224, 244, 245, 246, 247, 249, 251, 252, 259, 260, 272, 275, 276, 278, 287, 292, 294, 304, 309, 310, 311, 314, 332, 343, 345, 352, 357, 361, 364, 368, 371, 381, 382, 383, 400, 401, 402
– **прашец** 69, 256, 257
– **пъпка** 357, 377, 381, 402
– **семе** 16, 30, 48, 53, 68, 98, 120, 150, 185, 245, 251, 257, 272, 294, 303, 316, 348, 369, 383, 399, 401
– **стъбло** 292, 340, 352, 371, 400
– **тичинки, пестик** 256, 257
– **шишарка** 257

Реализиране 15, 17, 28, 48, 108, 121, 135, 138, 159, 163, 176, 240, 245, 247, 252, 267, 275, 287, 304, 312, 322, 332, 350, 384, 385, 395, 401, 404

Реалност 13, 26, 35, 41, 43, 64, 65, 71, 83, 90, 93, 95, 98, 102, 123, 127, 135, 139, 140, 141, 158, 160, 164, 165, 170, 171, 172, 174, 175, 182, 185, 190, 206, 208, 217, 228, 242, 258, 263, 267, 269, 272, 276, 283, 284, 285, 295, 300, 312, 320, 321, 330, 364, 380, 384, 388, 390, 396, 402

Революция 52*, 114, 237

Регулиране 44, 49, 125, 208, 278, 299, 300, 317, 398

Ред
– **ред, порядък** 22, 34, 37, 54, 110, 113, 236, 237, 240, 247, 258, 269, 272*, 288, 290, 294, 310, 312, 316, 329, 332, 373, 377, 379, 380, 382, 385, 386, 389
– **уреждане, нареждане** 31, 64, 69, 115, 126, 140, 211, 236, 262, 266, 299, 314, 318, 325, 328, 329, 354

Резонанс 187, 311

Религия
– **външно християнство** 395
– **езотерично християнство** 395
– **жрец** 374
– **кандило** 91
– **манастир** 25
– **мантра** 117
– **монах** 25
– **олтар** 108, 402
– **Персийска религия, Ахура Мазда, Ариман** 140
– **проповедник** 301, 348
– **религия** 16, 20, 35, 52, 53, 91, 113, 114, 160, 272, 305, 360, 361, 390, 395
– **свещеник** 25, 245, 397
– **храм** 32, 148, 156, 245, 276, 278, 311, 374, 402
– **християнство** 396, 399
– **църква** 25, 32, 52, 113, 242, 397

Решителност 49, 97, 285, 393

Ръководство 15, 16, 26, 29, 30, 31, 34, 54, 56, 61, 79, 125, 139, 246, 264, 273, 284, 285, 299, 317, 325, 327, 329, 335, 343, 357, 378, 384, 385, 389, 395, 398

Самовъзпитание 114, 252

Саможертва 197, 364, 395, 396

Самообладание 314

Самоопределение 45, 102, 120, 161, 287

Самоотверженост 159

Самоотричане 31, 151, 190*, 329, 350, 364

Самостоятелност 375

Самоувереност 21*, 54*, 163

Свежест 20, 21, 33, 35, 41, 44, 54, 71, 74, 114, 124, 125, 163, 214, 281, 335, 346, 349, 380, 387, 403

Святост, светия 15*, 23, 25, 27, 30, 31, 38, 70, 77, 81, 84, 104, 105, 160, 167, 171, 177, 201, 204, 210, 218, 230, 242, 243, 266, 287, 293, 324, 332, 358, 360, 388, 393

Светлина 10, 11, 13, 15, 16, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 44, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 75, 76, 77, 78, 79, 81, 82, 83, 84, 85, 87, 88, 90, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 102, 104, 105, 107, 108, 109, 110, 111, 114,

116, 117, 118, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 127, 135, 138, 140, 145, 147, 148, 152, 156, 158, 162*, 163, 164, 166, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 177, 184, 185, 189, 192, 199, 204, 208, 210, 211, 214, 215, 217, 218, 226, 228, 230, 237, 240, 242, 243, 246, 247, 248, 251, 252, 255, 256, 258, 259, 260, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 274, 276, 277, 278, 279, 283, 284, 285, 286, 288, 292, 294, 295, 296, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 318, 319, 320, 321, 324, 326, 327, 334, 335, 340, 343, 346, 348, 349, 359, 360, 361, 367, 368, 369, 371, 377, 378, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 400, 401, 402, 403, 404

Свещеното 15, 32, 35, 36, 38, 42, 50, 56, 57, 61, 62, 65, 66, 67, 69, 70, 71, 73, 76, 82, 83, 87, 88, 89, 92, 93, 95, 98, 99, 100, 104, 108, 113, 117, 122, 123, 148, 160, 162, 164, 165, 176, 183, 190, 197, 199, 228, 232, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 268, 276, 292, 294, 307, 311, 324, 331, 335, 344, 350, 360, 361, 363, 378, 385, 386, 393

Свобода, доброволност 13, 17, 20, 22, 23, 28, 29, 31, 32, 33, 34, 36, 37, 41, 49, 50, 52, 53, 54, 57, 61, 62, 65, 67, 71, 72, 76, 77, 82, 87, 88, 91, 92, 99, 101, 102, 103, 104, 106, 109, 110, 113, 114, 120, 121, 122, 123, 126, 127, 129, 135, 136, 138, 139, 141, 143, 144, 148, 152, 156, 159, 163, 168, 169, 171, 176, 180, 188, 190, 198, 203, 204, 206, 210, 211, 215, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 226, 227, 240, 244, 251, 265, 266, 267, 270, 279, 281, 285, 287, 288, 293, 294, 295, 300, 301, 302, 304, 305, 306, 307, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 349, 351, 356, 357, 359, 360, 361, 363*, 375, 376, 379, 380, 383, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 393, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 404

Сдружаване, задружност 49, 57, 144, 318, 400

Себепознание 49, 175, 305*

Семейство
– **баща** 25, 29, 30, 31, 38, 41, 44, 48, 49, 50, 51, 54, 68, 74, 75, 82, 94, 101, 123, 150, 206, 215, 303, 318, 325, 349, 364, 388
– **вдовица** 291, 310
– **дете** 25, 29, 33*, 35, 45, 47, 51, 54, 56, 58, 77, 82, 86, 94, 97, 103, 106, 110, 113, 124, 145, 148, 158, 189, 196, 202, 203, 215, 230, 233, 241, 244, 259, 263, 273, 294, 303, 321, 325, 329, 346, 349, 350, 358, 363*, 364, 381, 384
– **дом** 25, 27, 30, 40, 38, 81, 83, 102, 122, 128, 150, 185, 210, 216, 235, 304, 313, 321, 349, 381, 391, 392, 399, 401
– **дъщеря** 54, 64, 72, 336
– **дядо** 195
– **майка** 25, 29, 33, 48, 51, 54, 82, 103, 123, 129, 157, 158, 206, 215, 239, 263, 264, 317, 325, 346, 363, 388
– **поколение** 10, 23, 48, 94, 124, 240
– **род, родство** 25, 138, 139, 145
– **родители** 244
– **семейство** 24, 25, 35, 76, 77, 145, 211, 237, 242, 244, 293, 335, 364, 368, 401
– **син** 23, 51, 52, 72, 103, 114, 123, 150, 165, 177, 236, 240, 336, 363, 364, 385, 387, 388, 389, 391, 393, 394, 396, 398, 401, 402
– **снаха** 363
– **фамилия** 78

Сериозност 246

Сестра, сестринство 29, 34, 35, 36, 39, 56, 62, 67, 68, 74, 76, 77, 78, 102, 124, 125, 278, 295, 349, 393, 401

Сетива 95, 198, 293, 388

Сетивен свят 390

Сигурност 20*, 28, 76, 82, 94, 95, 141, 244, 247, 292, 371, 389

Сила, сили 13, 15, 16, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 43, 44, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 55, 57, 58, 61, 62, 64, 65, 71, 76, 77, 78, 79, 81, 82, 83, 85, 87, 88, 89, 93,
94, 95, 96, 97, 98, 99, 101, 102, 104, 105, 106, 107, 108, 110, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 135, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 148, 150, 151,
152, 156, 157, 158, 160, 161, 162, 163, 165, 167, 168, 171, 172, 176, 177, 178, 179, 182, 184, 185, 187, 189, 190, 191, 192, 194, 195, 197, 199, 201, 202, 203, 204, 205, 208, 209, 210, 213, 214, 215, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 256, 257, 258, 259, 260, 264, 265, 266, 267, 268, 270, 272, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 283, 284, 285, 287, 288, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 302, 304, 305, 306, 307, 310, 311, 312, 313, 314, 316, 318, 319, 322, 323, 324, 325, 326, 330, 332, 333, 334, 335, 336, 340, 341, 343, 345, 346, 348, 350, 353, 354, 356, 357, 358, 359, 361, 364, 368, 369, 371, 372, 374, 375, 376, 377, 378, 380, 381, 383, 386, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 397, 400, 403, 404

Символ, емблема 16, 21, 42, 43, 51, 57, 58, 63, 66, 69, 74, 94, 108, 115, 123, 126, 127, 128, 129, 148, 150, 185, 243, 302, 317, 391

Синове на Светлината 177, 240, 385, 387, 388, 393, 394, 402

Сияние 21, 43, 54, 66, 71, 94, 100, 147, 287

Скромност 28, 38, 41, 45, 66, 83, 91, 92, 97, 99, 124

Скулптура 166, 227, 232

Слава 23, 28, 30, 31, 48, 91, 96, 109, 114*, 151, 161, 169, 184, 206, 208, 210, 234, 243, 244, 246, 249, 295, 317, 345, 361, 394, 402

Слово 16, 21, 36, 38, 43, 48, 50, 52, 54, 57, 64, 65, 67, 68, 71, 72, 75, 76, 77, 78, 81, 82, 84, 87, 88, 94, 96, 98, 100, 113, 115, 116, 118, 119, 123, 124, 127, 129, 130, 156, 232, 247, 259, 278, 294, 305, 307, 323, 352, 371, 374, 387, 392, 395, 398

Служене, слугуване 23, 29, 31, 32, 35, 36, 39, 46, 54, 64, 65, 68, 69, 74, 76, 77, 78, 85, 89, 91, 92, 95, 96, 122, 129, 150, 151, 161, 165, 169, 190, 194, 197, 198, 206, 208, 214, 218, 219, 226, 230, 231, 234, 237, 244, 245, 246, 248, 250, 256, 260, 289, 304, 305, 307, 314, 322, 327, 328, 333, 336, 344, 345, 349, 350,

356, 357, 358, 360, 361, 362, 364, 369, 381, 385, 389, 390, 395, 398, 400, 401

Случайност 34, 41, 81, 94, 124, 125, 147, 232, 266, 304, 313, 371

Слушане 28, 31, 33, 36, 38, 39, 42, 48, 50, 52, 54, 61, 67, 68, 72, 73, 74, 77, 82, 84, 87, 90, 92, 99, 100, 103, 105, 109, 110, 172, 174, 188, 191, 199, 225, 239, 248, 250, 281, 284, 285, 315, 325, 361, 400, 403

Слънце 16, 22, 30, 31, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 43, 44, 48, 50, 53, 54, 56, 57, 58, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 70, 71, 73, 77, 82, 83, 87, 88, 95, 100, 105, 108, 109, 110, 111, 114, 116, 118, 124, 125, 127, 128, 129, 130, 138, 157, 158, 160, 163, 172, 174, 195, 203, 204, 208, 210, 214, 215, 227, 230, 240, 242, 243, 245, 247, 248, 251, 258, 260, 274, 280, 281, 285, 292, 304, 305, 306, 307, 318, 335, 340, 348, 349, 354, 367, 371, 377, 379, 383, 387, 390, 394, 395, 396, 398, 400, 401, 403

Смелост, безстрашие 25, 36, 49, 52, 54, 106, 113, 114, 158, 222, 285, 317, 325, 388, 393

Смирение 27, 29, 31, 48, 91, 105, 113, 147, 164, 243, 295, 310, 329

Смисъл 20, 35, 38, 41, 43, 46, 50, 53, 61, 62, 66, 69, 77, 82, 83, 84, 85, 88, 91, 94, 96, 98, 108, 109, 115, 118, 119, 120, 121, 123, 124, 126, 128, 151, 160, 161, 163, 169, 170, 173, 175, 176, 182*, 188, 196, 198, 202, 205, 214, 218, 220, 224, 227, 228, 239, 242, 243, 245, 246, 249, 252, 265, 268, 270, 271, 272*, 274, 275, 283, 294, 299, 300, 305, 306, 307, 320, 329, 331, 332, 336*, 346, 358, 360, 369, 380, 381, 384, 395, 401

Снизходителност 187

Спасение 23, 28, 91, 100, 137, 182*, 209, 236, 237, 238, 299, 324, 340*, 345, 351, 376*

Спокойствие 40, 68, 78*, 81, 82, 92, 97*, 98, 105, 113, 122, 147, 198, 199, 203, 227, 281, 282, 290, 318, 330

Способности 22, 46, 48, 61*, 62*, 88, 117, 121, 122, 139, 151, 170, 210, 230, 248, 252, 266, 272, 278, 288, 302*, 317, 318, 329, 330, 335, 352, 353*, 358, 374, 375, 377*, 387, 402

Стабилност 377

Стимул 208, 236, 351, 356

Стремеж, устрем 16, 21, 22, 28, 35, 64, 66, 69, 73, 84, 97, 99, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 114, 122, 123, 126, 127, 128, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 160, 161, 163, 164, 165, 166, 167, 176, 177, 184, 191, 202, 203, 206, 218, 221, 224, 225, 228, 229, 239, 244, 252, 256, 258, 262, 263, 274, 275, 277, 282, 284, 299, 300, 305, 316, 321, 322, 323, 324, 326, 330, 335, 339, 340, 359, 372, 381, 383, 385, 388, 399, 400, 402

Строгост 45, 49, 52, 75, 85, 86, 93, 94, 102, 369, 371

Съвет 31, 33, 39, 78, 86, 87, 99, 119, 163, 248, 325

Съвършенство 17, 20, 22, 29, 30, 32, 33, 50, 52, 56, 67, 68, 69, 71, 81, 82, 85, 87, 88, 89, 91, 92, 98, 101, 102, 104, 107, 115, 118, 125, 127, 142, 144, 161, 165, 182, 185, 189, 197, 204, 205, 211, 213, 221, 225, 247, 248, 251, 252, 256, 258, 259, 262, 269, 286, 295, 302, 310, 312, 318, 319, 328, 333, 334, 350*, 357, 368, 369, 375, 378, 385, 387, 390, 401

Съгласие 26, 31, 54, 72, 121, 125, 138, 172, 182, 252, 269, 279, 291, 299, 303, 310, 325, 327, 328, 343, 355, 360, 364, 377, 385, 388, 393, 396, 403

Съдба 23, 37, 85, 106, 222, 269, 285, 307, 327, 335, 340, 397, 399

Съдържание 38, 50, 52, 53, 76, 82, 83*, 94, 96, 116, 118, 120, 121, 123, 128*, 150*, 199, 212*, 224, 243, 265*, 270, 271, 274, 275, 283, 301*, 306*, 315, 320*, 321*, 322*, 330*, 341*, 371*, 377*, 390

Съзерцание 27, 29, 37, 62, 70, 73, 75, 87, 88, 231, 287, 384, 386

Съзнание
– **Божествено съзнание** 135, 149, 174, 319, 335
– **индивидуално съзнание** 140, 141, 142, 143*, 144, 146*, 149, 150, 151, 312, 343, 353, 354*, 377
– **колективно подсъзнание** 137, 139
– **Колективно съзнание** 126*, 135, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 149, 151, 377, 401
– **Космическо съзнание** 135, 147, 149, 151, 252*, 279, 312
– **ново съзнание** 145, 146, 147, 240, 342, 344, 350, 376, 384, 401
– **подсъзнание** 137, 139, 151, 257, 264, 272, 287, 300, 349, 385
– **разширяване на съзнанието** 120, 138*, 139*, 140*, 143*, 144, 149, 198, 215, 342, 353, 377
– **самосъзнание, себесъзнание** 31*, 129*, 138, 139*, 140, 150, 166, 287, 313, 314, 349, 374, 385
– **свръхсъзнание** 166, 195, 205, 279, 280, 287, 300, 349, 381, 385
– **степени на съзнание** 105, 120, 135, 139, 141, 147, 205, 239, 393, 403
– **съзнание на човечеството** 126, 135, 137*, 142, 143, 145, 279, 314, 342*, 385*, 400, 401*
– *и* Бог, Божественото 23, 25, 26, 31, 65, 87*, 94, 96, 102*, 106*, 122, 135, 138, 140*, 147*, 149, 150, 151, 157, 162, 164, 166, 168, 174, 178, 191, 194*, 198, 202, 203, 205, 206, 218, 222, 230, 231, 238, 239, 240, 252, 258, 262, 264, 278, 279, 284, 286, 287, 300, 302, 303, 319, 324, 332, 335, 342, 344, 349, 358, 360, 361, 364, 381, 384, 393, 396
– *и* будност 21, 28, 82, 94, 101, 114, 120, 125, 126, 129, 135, 137, 138, 139, 140, 143, 144, 145, 146, 147, 149, 167, 194*, 205, 218, 238, 272, 278, 281, 312, 313, 314, 324, 331, 349, 376, 381, 387, 396, 401
– *и* яснота 37, 94, 113*, 138, 139, 140, 143, 146, 149, 150, 205*, 314, 374
– *в друг контекст* 16, 50, 62, 99, 148, 183, 187, 196, 208, 216, 217, 225, 259, 274, 275, 283, 295, 301, 341, 352, 355, 373, 380, 383, 390

Съзнателност
– **несъзнателното** 28, 31, 58, 106, 125, 138, 209, 264, 358
– **полусъзнателност** 138
– **съзнателно пеене и музика** 113, 120
– **съзнателна работа** 114, 120*, 225, 264*, 286, 358, 368
– **съзнателен живот** 51, 96*, 99, 101, 106*, 114, 118, 120, 138, 225, 258, 287, 300, 307, 349, 381, 385, 404
– *в друг контекст* 23, 33, 46, 78, 94, 98, 102, 110, 122, 137, 142, 149, 150, 151, 157, 162, 168, 171, 177, 178, 183, 187, 198, 202, 206, 226, 230, 238, 257, 262, 271, 272, 283, 293, 302, 303, 314, 324, 332, 336, 353, 354, 360, 364, 368, 374, 387, 388, 401

Съкровено 228

Сън 16, 41, 44, 48, 50, 57, 65, 67, 85, 100, 145, 183, 242, 267, 282, 283, 348, 354, 378, 390

Съобразителност 257

Сърце 17, 23, 24, 26, 29, 33, 34, 41, 43, 44, 46, 47, 48, 52, 53, 54, 55, 57, 63, 64, 68, 69, 71, 72, 74, 75, 77, 78, 87, 94, 95, 97, 102, 104, 105, 106, 107, 108, 110, 113, 116, 117, 119, 120, 121, 130, 137, 145, 150, 152, 161, 162, 163, 165, 166, 167, 168, 170, 173, 176, 178, 181, 182, 184, 187, 188, 198, 201, 202, 203, 205, 206, 208, 209, 210, 213, 214, 215, 220, 222, 224, 225, 226, 228, 230, 231, 233, 234, 237, 238, 239, 240, 243, 244, 245, 247, 248, 252, 263, 264, 266, 268, 272, 278, 285, 287, 292, 295, 298, 303, 304, 305, 307, 310, 317, 318, 322, 323, 325, 326, 331, 333, 340, 363, 364, 367, 375, 377, 379, 380, 381, 383, 387, 388, 392, 393, 394, 395, 397, 402, 403

Състрадание 105, 198*, 279*, 341*

Сътрудничество, сърботник 29, 76, 85, 177, 269, 314, 328, 350, 356, 390, 392, 400

Същества
– **Божествени същества** 141
– **Възвишени същества** 16, 66, 104, 159, 176, 177, 236*, 244, 277, 278*, 286*, 304, 325, 378, 381, 387, 388, 400
– **малки съшества** 21, 92, 105, 160, 161, 176, 195, 206, 279, 310, 311, 315, 316, 331, 359, 385
– **Напреднали същества** 62, 95, 108, 176, 177, 239, 260, 269, 270, 273, 280, 283, 284, 286, 306, 364, 378, 387, 388
– **нисши същества** 221, 238*, 264, 286
– **Разумни същества** 44, 66, 90, 95, 99, 159, 176, 192, 236, 237, 240, 243, 244, 260, 263, 273*, 278, 281, 285, 293, 304, 306, 310*, 328, 335, 350, 361, 364, 381, 383, 385, 387, 388
– **Светли същества** 28, 29, 61, 64, 177, 269, 283, 361, 378, 382
– **Съвършени същества** 185, 387
– *и* Бог, Божественото 21, 61, 66, 85, 90, 99, 138, 141, 157, 158, 159, 160, 162, 164, 166, 168, 174, 175, 176, 177, 178, 182, 194, 195, 196, 198, 201, 202, 206, 207, 228, 242, 243, 244, 263, 264, 270, 277, 310, 312, 315, 316, 317, 318, 319, 323, 324, 325, 329, 341, 342, 344, 381, 383, 385, 394
– *в друг контекст* 20, 22, 27, 36, 68, 94, 97, 98, 106, 123, 128, 142, 165, 168, 170, 171, 172, 173, 179, 180, 183, 187, 205, 208, 210, 212, 216, 217, 223, 229, 233, 234, 235, 247, 256, 258, 259, 290, 295, 299, 305, 314, 334, 340, 343, 346, 349, 374, 384, 389, 393, 398, 401

Същност, същина 50, 62, 65, 93, 166, 204, 217, 230, 242, 287, 305, 306, 320, 321, 322, 323, 327, 340, 368, 369, 386

Тайна 22, 35, 77, 83, 142, 224, 241, 255, 272, 278, 303, 391

Талантливост 21, 218, 266, 348, 390

Творчество 17, 51, 54, 58, 61, 79, 110, 113, 114, 116, 123, 126, 156, 157, 160, 162, 172, 188, 192, 197, 220, 256, 271, 291, 311, 312, 322, 325, 348, 351, 352, 360, 361, 363, 368, 369, 370, 372, 373, 378, 380, 383, 404

Твърдост 71, 162, 227, 303*, 328*, 372*

Тишина 13, 25, 33, 35, 37, 38, 44*, 61, 63, 67, 68, 71, 73, 75, 81, 82, 85,
87, 92, 93, 95, 97, 98, 103, 110, 116*, 118*, 147, 199, 204*, 241,
282, 285, 376, 386, 398

Тониране 117, 125, 290

Топлина 11, 27*, 30, 36, 41, 54, 56, 63*, 67, 68, 70, 73, 76*, 78, 95, 98, 100, 102, 110, 111, 116, 121, 122, 124, 127, 138, 152, 173, 174, 189, 208, 225, 243, 256, 278, 281, 303, 305, 343, 348, 377, 381, 384, 387, 393

Точност 20, 50, 85, 106, 181, 250, 276, 302, 303, 316, 352, 353

Трайно 119, 160, 230

Трансформация 15*, 61, 178, 258, 266*, 276, 290, 351

Трезвост 37, 41*, 54*

Труд 26, 27, 42, 61, 77, 110, 118, 280, 303, 314, 353, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 389, 390

Трудолюбие 22, 69, 110

Търпение 27, 28, 29, 31, 33, 38, 39, 47, 48, 52, 71, 78, 82, 91, 92, 109, 111, 114, 143*, 171, 186*, 190*, 197, 204*, 220*, 242, 245, 319*, 327, 394

Физическо тяло
– **физическо тяло** 77, 125
– **тяло** 40, 46, 47, 53, 63, 83, 96, 105, 125, 162, 166, 202, 213, 215, 222, 257, 278, 281, 282, 295, 296, 310, 312, 318, 331, 341, 342, 343, 371, 379, 390, 391
– **организъм** 21, 39, 44, 48, 63, 115, 117, 125, 127, 139, 157, 158, 213, 256, 257, 258, 260, 299, 318, 340, 341, 343, 351, 354, 357, 372, 400
Органи и части на тялото
– **бедро** 378
– **бели дробове** 53, 329, 391
– **брада** 82, 297, 298
– **глава** 82, 105, 188, 214, 227, 257, 281, 282, 297, 323, 378, 386, 392
– **капиляри** 257
– **клетка** 21, 139, 158, 225, 257, 340, 341, 342, 343, 351, 354
– **кожа** 13, 378, 379

– **корем** 378
– **коси** 73, 81
– **кост** 13, 23, 212, 257, 378, 379
– **крак** 72, 125, 172, 188, 199, 227, 305, 326, 328, 331, 345, 375, 378, 379, 386, 393
– **кръв** 138, 145, 162, 188, 201, 257, 326, 340, 378, 379, 401, 402
– **лице** 35, 36, 38, 40, 61, 72, 73, 81, 82, 93, 101, 125, 128, 145, 189, 197, 207, 214, 226, 246, 287, 296, 297, 298, 346, 349, 391
– **мозък** 53, 108, 137, 147, 225, 257, 380, 390
– **мускул** 197, 223, 257, 378, 379, 386
– **нервна система** 97, 126, 202, 225, 226, 227, 275, 281, 376, 380
– **нос** 81, 214, 217, 297, 298
– **око** 22, 32, 35, 38, 41, 45, 50, 51, 61, 67, 68, 71, 77, 81, 82, 93, 99, 100, 106, 116, 145, 170, 185, 186, 194, 198, 205, 214, 215, 217, 227, 231, 243, 245, 252, 273, 280, 294, 295, 326, 345, 402, 403
– **орган** 158, 257, 340, 341, 342, 343, 351, 354
– **пищяли** 378
– **пръст** 341
– **ръка** 23, 26, 29, 31, 33, 39, 43, 46, 48, 50, 51, 73, 74, 78, 81, 87, 94, 95, 98, 122, 125, 127, 128, 129, 139, 145, 148, 150, 160, 166, 198, 202, 226, 233, 236, 238, 240, 241, 246, 259, 290, 301, 326, 341, 342, 345, 350, 386, 389, 391, 392, 393, 394
– **скули** 81
– **стомах** 53
– **теме** 297
– **уд** 21, 54, 91, 145, 157, 296, 344, 401
– **уста** 117, 214, 305, 345, 346, 391
– **ухо** 48, 109, 115, 118, 119, 296, 297, 345, 402
– **физиологично** 282, 295
– **хрущял** 257
– **чело** 27, 81, 214, 217, 297, 298, 323
– **череп** 296

Уважение 94, 230, 232, 261, 316, 401

Увереност 163, 403

Удивление 85, 256, 257

Уединение 27, 142, 400
Ум, умствено
– **интелектуално** 26, 78
– **разсъдък*** 122, 296
– **разум** 143, 274
– **ум** 17, 23, 24, 26, 28, 30, 33, 41, 44, 46, 47, 48, 53, 54, 55, 63, 64, 68, 69, 71, 72, 94, 95, 97, 99, 102, 104, 105, 108, 110, 116, 117, 120, 121, 125, 130, 139, 140, 141, 143, 147, 150, 152, 158, 161, 163, 165, 166, 167, 170, 173, 176, 184, 187, 196, 197, 202, 208, 209, 213, 215, 222, 224, 225, 233, 234, 237, 238, 240, 243, 245, 247, 248, 252, 259, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 272, 278, 285, 287, 288, 295, 297, 298, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 310, 317, 318, 323, 325, 326, 331, 333, 340, 341, 367, 374, 375, 377, 379, 380, 381, 383, 386, 387, 388, 392, 393, 394, 395, 400, 402, 403
– **Умствен свят** 267

Умиление 43

Упование 27, 31, 36, 43, 52, 82, 94, 100, 107, 122, 334

Упражнение 27, 36, 41, 43, 44, 47, 65, 66, 74, 82, 114, 115, 116, 117, 118, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 280, 281, 295, 399

Усилие 77, 85, 87, 93, 101, 142, 162, 214, 218, 225, 226, 231, 232, 275, 280, 289, 343, 352, 373, 389

Услужливост, услуга 25, 68, 85, 89, 159, 183, 187, 214, 244, 290

Усмивка 41, 53, 54, 81, 84, 116, 245, 264, 287, 289, 305, 349, 399

Успех 32, 33, 41, 79, 105, 145, 163, 167, 197, 206, 209, 234, 251, 275*, 280, 283, 287*, 349, 354, 394*

Устойчивост 23, 46, 82, 108, 182*, 197, 202, 203, 256, 297*, 380, 399

Усърдие 29, 31, 329

Утешение 22, 39, 93, 113, 123, 179, 233, 281, 304, 393

Учене 20, 26, 27, 28, 30, 31*, 33, 39, 41, 42, 44, 45, 46, 48, 49, 52, 57, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 69, 70*,74, 75, 77, 78, 83*, 87, 93, 94, 95, 96, 98, 99, 101, 102, 103, 104, 105, 107, 108, 109, 111, 114, 119, 120, 123, 124, 125, 129, 141, 156, 158, 162, 163, 168, 170, 189, 199*, 202, 210, 217, 218, 220, 224, 225, 230, 231, 233, 234, 239, 243, 246, 249, 255, 256, 258, 260, 262, 263, 265, 270, 271, 272, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 283, 285, 287, 288, 291, 292, 293, 299, 300, 301, 302, 303, 304*, 306, 310, 311, 318, 334, 335, 339, 345, 346, 349, 362, 364*, 369, 370, 373, 375*, 385, 387, 388, 390, 391, 392, 395, 396, 399, 402, 403

Учение 15, 35, 38, 42, 48, 51, 52, 53, 64, 77, 88, 96, 159, 197, 225, 227, 236, 237, 240, 244, 245, 246, 265, 274, 291, 295, 305, 332, 345, 354, 373, 376, 383, 392, 400, 403, 404

Ученик 15, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 40, 43, 44, 45, 46, 48, 49, 56, 57, 61, 62, 65, 68, 69, 70, 71, 72, 74, 77, 78, 81, 83, 87, 91, 93, 96, 97, 98, 99, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 114, 116, 118, 119, 120, 122, 166, 189, 200, 201, 222, 228, 230, 231, 232, 233, 234, 243, 269, 278, 281, 302, 303, 304, 314, 345, 392, 395, 398

Учител 15, 16, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 56, 57, 58, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 127, 128, 129, 130, 135, 137, 138, 151, 152, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 239, 240, 249, 251,

252, 255, 256, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 274, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 348, 349, 350, 351, 353, 354, 356, 357, 358, 360, 361, 362, 363, 364, 367, 368, 369, 370, 372, 373, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 398, 400, 401, 403

Учтивост 27, 82, 297

Физика 20, 272

Физически свят, физическо 41, 43, 46, 49, 50, 53, 57, 62, 66, 77, 78, 93, 95, 96, 98, 102, 105, 130, 140, 141, 150, 158, 173, 182, 189, 203, 211, 220, 227, 237, 242, 267, 270, 275, 281, 293, 295, 296, 302, 312, 316, 317, 319, 325, 326, 346, 358, 359, 360, 361, 363, 368, 371, 376, 383, 389, 390

Философия
– **анархизъм** 143, 144
– **дуализъм** 140
– **материализъм** 20, 141, 143, 167, 375
– **философия** 27, 119, 121, 140, 143, 151, 210, 218, 243, 274, 279, 286, 299, 301, 305, 330, 340, 348, 360, 368, 391
Философи
– **Бакунин** 143
– **Демокрит** 141, 142, 143
– **Кант** 143, 274
– **Кропоткин** 143, 144
– **Макс Щирнер** 142, 143
– **Ницше** 142
– **Паскал** 375
– **Питагор** 274
– **Платон** 374
– **Себастиян Фор** 143
– **Сенека** 391
– **Успенски** 147
– **Фихте** 143
– **Хегел** 143
– **Шелинг** 143

Фино 360, 383, 388, 390, 391, 392

Форма 16, 17, 21, 22, 27, 32, 41, 44, 47, 49, 50, 52, 53, 54, 57, 62, 68, 74, 75, 87, 99, 108, 109, 114, 135, 140, 144, 147, 150, 160, 161, 164, 168, 175, 193, 203, 224, 225, 232, 234, 237, 242, 244, 256, 258, 259, 260, 261, 263, 270, 271, 274, 275, 276, 279, 283, 293, 296, 304, 305, 320, 321, 329, 340, 353, 354, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 368, 372, 373, 375, 376, 377, 378, 380, 384, 390, 393, 395, 400, 401

Френология, физиогномика 28, 81, 82, 170*, 214, 217*, 281*, 282*, 296, 297, 298, 392*

Характер, нрав 22, 27, 46, 70, 91, 117, 121, 220, 229, 233, 244, 258, 266, 275, 281, 283, 297, 298, 304, 324, 369, 382, 388

Хармония 13, 26, 35, 36, 44, 54, 57, 64, 66, 68, 73, 76, 82, 88, 97, 98, 99, 110, 113, 115, 117, 119, 120, 121, 123, 125, 126, 127, 161, 163, 171, 172, 177, 186, 190, 192, 196, 198, 199, 208, 209, 214, 215, 233, 236, 242, 250, 256, 258, 260, 265, 269, 281, 282, 289, 290, 299, 301, 310, 325, 327, 328, 331, 342, 343, 346, 350, 353, 356, 362, 364, 369, 379, 380, 381, 389, 390, 396, 400, 401, 403

Хваление 32, 41, 113, 119

Химия, химични елементи и процеси 20, 46, 142, 258, 272, 312, 340, 378*, 340

Хранене
– **пост** 40
– **хляб** 53, 68, 83, 94, 208, 276, 303, 305, 306, 310, 362, 363
– **хранене, храна** 35, 40, 41, 57, 83, 92, 96, 103, 104, 109, 127, 150, 167, 179, 192, 194, 208, 219, 221, 239, 252, 257, 263, 267, 278, 279, 292, 295, 296, 303, 305, 329, 341, 360, 363, 364, 375, 387, 390, 392, 400, 402
– **ядене** 35, 53, 83, 96, 106, 167, 257, 299, 302, 303, 317, 362, 389

Христос
– **Глава на Великото Всемирно Братство** 56*, 396
– **Второ Пришествие на Христос** 13*, 52*, 65*, 237*, 238, 239, 240*, 377*, 379*, 384*, 394, 395, 396, 397*, 399
– **Син Человечески** 396
– **Новия Адам** 396
– **Господ** 27, 29, 31, 32, 33, 36, 44, 55, 67, 68, 69, 85, 87, 99, 100, 107, 159, 166, 168, 169, 199, 206, 209, 218, 226, 231, 238, 240, 241, 244, 245, 246, 247, 248, 250, 263, 268, 288, 303, 322, 325, 329, 335, 384, 393, 397, 400
– **Живия Бог** 21, 54, 55, 244*, 378, 394*, 396*, 400*, 404
– **Великия Вдъхновител на Откровения** 394
– **Вожда на Спасението** 23
– **Единия, Великия Учител** 101, 108, 378, 395
– **Учението Христово** 15, 38, 225, 236, 237, 244, 246, 376
– **Живата вода** 305
– **Живия хляб** 305
– **виждане на Христос** 52, 158*, 160*, 162*, 163*, 169*, 173*, 175*, 194*, 195*, 204*, 206*, 207*, 227*, 245*, 305*, 306*, 316*, 393*, 394, 396
– **докосване на Христос** 168*, 201
– **разбиране и познаване на Христос** 101, 198, 241, 394
– *и* Аз, себе 54*, 107*, 157*, 166*, 168*, 205*, 246*, 250*, 262, 263*, 268, 295, 303*, 305, 322*, 335, 357, 394, 395, 396, 404*
– *и* благословение 237
– *и* Божественото 38, 238, 241, 262, 268, 295, 302, 357, 379, 394, 395, 396
– *и* брат и сестра, братство 102, 278, 395, 396
– *и* Величие 226
– *и* власт 226
– *и* воля 333
– *и* враг 194, 195
– *и* Възкресение 52, 396

– *и* Вяра 201, 226
– *и* Добро 93*, 195, 305
– *и* Дух 56*, 102, 108, 194*, 166*, 226, 394*
– *и* душа 51, 52, 108, 166*, 244, 379, 394, 395, 400
– *и* езотерично, мистично Християнство 395
– *и* енергия, здраве 213
– *и* жертва 198, 395, 396
– *и* Живот 38, 52, 55, 92*, 93*, 175, 198, 225, 226, 241, 268, 295, 305, 394, 395, 396, 400
– *и* Земята 55, 226, 237, 238, 394, 395, 396
– *и* Знание 237, 241, 302, 396
– *и* идея 135, 357
– *и* изкупление 51*, 394
– *и* инволюция, еволюция 150, 151, 395
– *и* Истина 93*, 333, 395, 396
– *и* Космос 394
– *и* криза, катастрофа 237*, 238, 376
– *и* Любов 55*, 156, 174, 175, 194, 195, 204, 213, 225, 226, 236, 237, 238, 241, 244, 246, 247, 295, 333, 394, 395, 396
– *и* мирова религия 395
– *и* мисъл 55*, 305, 379, 404*
– *и* мощ 226, 394
– *и* Мъдрост 246, 268, 333, 395, 396
– *и* наука 225, 395
– *и* Небе 23, 226, 238, 305
– *и* Новата епоха, Култура 237, 294, 295, 376, 394, 395
– *и* новото 247, 294, 376, 379, 394, 395, 396, 404*
– *и* плод 246, 400
– *и* постъпка 305, 379
– *и* преображение 62
– *и* приятел 194, 195, 395, 396*
– *и* Път 268, 333, 395
– *и* Работа 357, 378, 395
– *и* Радост 241, 262
– *и* разпятие 394, 395
– *и* Разумна Природа 237, 278
– *и* Разумното 268, 379, 396
– *и* света 23, 51, 52, 238, 294, 335, 394, 395, 396, 399
– *и* Светлина 55*, 237, 278, 394, 395, 396
– *и* Свобода 335, 395, 396
– *и* Сила 23, 201, 204, 236, 335, 394
– *и* Синове на Светлината 394, 396*
– *и* скончание на века 237, 247, 395
– *и* Слава 394
– *и* Слово Божие 21*, 247
– *и* Слънце 394, 395, 396
– *и* страдание 226, 236, 238, 244, 246, 262, 268, 335, 376, 394, 395
– *и* съвършенство 333
– *и* съдба 335, 399
– *и* сърце 52, 55*, 305, 333, 394, 395
– *и* Тесния път 175
– *и* ум 55*, 238, 333, 394, 395
– *и* ученик 56, 278, 395
– *и* форма 52, 395
– *и* характер 244
– *и* Царство Божие, Новия Йерусалим 236, 378, 394, 395, 396
– *и* частна собственост 294, 295
– *и* Чистота 244
– *и* човек 38, 52, 55*, 93*, 156, 226, 238, 262, 376, 379, 394, 395, 396, 399, 400*
– *и* човечество 38, 135, 225, 236, 237, 376*, 379, 394, 395, 396, 399, 400*
– *и* чувство 52, 305,379
– *в друг контекст* 16, 17

Художество
– **картина, картинност** 76, 81, 115, 116, 118, 184, 218, 271, 356, 363, 371, 379
– **художество, художник** 218, 225, 230, 248, 298, 348, 360, 363
– **живопис** 232, 390

Хумор 52, 53, 84

Цветове и краски 13, 36, 35, 44, 62, 67, 82, 114, 145, 147, 148, 199, 232, 282, 306, 340, 349, 359, 369, 377, 387

Цел 17, 32, 40, 51, 87, 114, 142, 144, 158, 165, 221, 226, 257, 299, 314, 317, 323, 324, 332, 333, 343, 349, 358, 359, 361, 394, 403

Целомъдрие 27

Център 15, 16, 21, 31, 34, 36, 38, 41, 42, 44, 45, 54, 56, 84, 101, 127, 128, 142, 143, 150, 158, 160, 162, 164, 174, 175, 188, 191, 192, 258, 259, 274, 297, 329, 357, 378, 379, 395, 400, 401

Цяло, цялост, целокупност 16, 17, 21, 22, 23, 33, 36, 38, 45, 46, 50, 53, 54, 57, 58, 62, 63, 65, 72, 73, 76, 77, 78, 82, 91, 92, 97, 98, 101, 105, 107, 108, 110, 119, 125, 127, 128, 129, 130, 136, 137, 138, 141, 142, 145, 147, 150, 151, 152, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 168, 171, 172, 173, 176, 182, 185, 187, 191, 193, 197, 204, 206, 208, 210, 220, 229, 231, 234, 236, 237, 238, 240, 241, 242, 243, 244, 247, 250, 258, 259, 260, 261, 266, 268, 273, 274, 276, 278, 291, 293, 300, 302, 310, 311, 313, 316, 317, 318, 320, 323, 327, 328, 329, 330, 332, 335, 336, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 364, 369, 371, 378, 379, 380, 381, 382, 384, 385, 387, 389, 390, 392, 393, 395, 399, 400, 401, 402, 403

Черна ложа 387

Чест 210

Честност 25, 30, 91, 93, 110, 224

Чистота 13, 15, 25, 27, 30, 32, 33, 34, 35, 38, 40, 41, 42, 43, 44, 47, 48, 52*, 53, 54, 56, 57, 61, 62, 63, 68, 69, 70, 71, 72, 74, 75, 76, 78, 82, 83, 84, 87, 88, 90, 91, 92, 93, 94, 96*, 97, 103, 104, 107, 108, 110, 111, 113, 115, 118, 120, 122, 123, 124, 125, 126, 128, 129, 143*, 163, 173, 177, 178, 182, 189, 197, 203, 204, 209, 213, 226*, 228, 229, 230*, 231, 238, 240, 244, 262, 264, 274*, 278, 281, 284, 286, 290, 294*, 303, 304, 306, 318, 321,

335, 349, 351, 363, 367, 376, 378, 379, 381, 383, 384, 387, 391, 392, 399, 403

Чистосърдечие 33, 97, 113

Човек, човечество 15, 16, 17, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 69, 71, 72, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 101, 102, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 113, 114, 115, 116, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 256, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404

Чувствителност, чуткост 25, 32, 48, 85, 101, 258, 385, 388

Чувство 20, 21, 22, 28, 30, 32, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 43, 44, 48, 50, 52, 53, 54, 55, 58, 61, 62, 63, 64, 65, 72, 73, 76, 77, 78, 81, 82, 83, 84, 85, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 96, 98, 99, 100, 104, 105, 106, 108, 113, 114, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 138, 141, 142, 143, 145, 147, 148, 149, 150, 158, 160, 162, 163, 165, 166, 169, 171, 172, 173, 174, 176, 177, 179, 182, 183, 186, 188, 190, 191, 192, 200, 202, 203, 205, 206, 209, 210, 215, 220, 221, 223, 224, 226, 227, 228, 230, 233, 234, 235, 236, 241, 242, 244, 247, 248, 249, 250, 252, 257, 258, 259, 262, 263, 264, 267, 276, 281, 282, 286, 287, 289, 290, 291, 292, 295, 297, 303, 304, 305, 306, 307, 310, 312, 313, 318, 325, 326, 330, 335, 341, 342, 344, 345, 346, 349, 351, 353, 354, 359, 361, 362, 363, 364, 377, 379, 382, 383, 385, 386, 389, 390, 393, 395, 402

Чудо 16, 97, 156, 208, 267, 287, 391

Широта, разширение 30, 41, 44, 48, 57, 75, 81, 82, 86, 95, 109, 118, 120, 121, 123, 127, 128, 138, 139, 140, 143, 144, 145, 148, 149, 164, 171, 173, 176, 180, 191, 198, 199, 203, 204, 205, 206, 210, 214, 215, 217, 219, 221, 235, 247, 248, 265, 272, 275, 290, 294, 298, 300, 326, 330, 331, 332, 334, 342, 348, 353, 360, 367, 369, 377, 387, 396, 399

Школа
Вж. *задача, опит, опитност, упражнение, метод*
– **беседа** 17, 36, 38, 40, 45, 50, 51, 52, 53, 54, 63, 68, 69, 79, 84, 86, 89, 90, 96, 98, 156, 225, 226, 283, 285, 294, 296, 320, 356, 391
– **лекция** 17, 46, 47, 89, 90, 98, 156, 226, 280, 283, 285, 296, 320, 356
– **Младежки клас** 46, 47
– **Общ клас** 46
– **писмена тема** 47, 166, 167
– **събор** 34, 35, 36, 45, 57, 76, 93, 378
– **Школата** 36, 45, 46, 48, 49, 66, 86, 96, 101, 106, 114, 121, 122, 194, 302, 391

Школи, Окултни школи, Велики Посветени
– **богомили** 15, 23, 34, 113, 372
– **Буда** 329, 378
– **духобори** 143
– **Зороастър** 378
– **Мойсей** 62, 378, 398
– **окултни школи** 124, 278
– **Орфей** 15, 378
– **Питагор** 274
– **Рама** 377
– **Хермес** 377, 378

Щастие 35, 48, 64, 65, 71, 72, 74, 75, 76, 81, 92, 116, 123, 145, 147, 159, 163, 176, 199, 204, 209, 210, 211, 212, 225, 243, 245, 258, 267, 276, 284, 300, 334, 342, 346, 349, 350, 360, 399, 403

Щедрост 83, 87

Ясновидство 390

Яснота 13, 20, 21, 22, 28, 29, 30, 32, 33, 36, 37, 42, 61, 66, 67, 73, 76, 81, 82, 84, 87, 93, 94, 97, 98, 105, 113, 115, 118, 121, 123, 125, 130, 138, 139, 140, 142, 143, 146, 147, 149, 150, 173, 175, 205, 226, 301, 305, 313, 314, 334, 354, 362, 373, 374, 383, 390, 398

КНИГОПИС НА ПУБЛИКУВАНОТО СЛОВО НА УЧИТЕЛЯ

Съдържа заглавия на първи издания на книги и сборници на български (1896-2005)

НЕДЕЛНИ БЕСЕДИ

Сила и Живот – *първа серия*
Сила и Живот – *втора серия*
Сила и Живот – трета серия
Сила и Живот – *четвърта серия*
Сила и Живот – *пета серия*
Двата природни метода
Настанало е Царството Божие
За слава Божия
Затова се родих
Влизане
Праведният
Вехтото премина
Мнозина казваха
Ни мъж, ни жена
Синове на възкресението
За съдба дойдох
Учителю благи
Който има невестата
Голямото благо
Крадецът и пастирът
Да ви даде
Делата Божии
Условия за растене
Да възлюбиш Господа
Все, що е писано
Дали може
Великите условия на Живота
Новият човек
Ще управлява всички народи
Живият Господ
Поучаваше ги
Петимата братя
Който дойде при Мене
Новото човечество
Вечно подмладяване
В начало бе
Възкресението
Радостта
Живият хляб
Изново
Вземи детето
Живот, Светлина и Свобода
Вас ви нарекох приятели
Най-голям в Царството Небесно
Любовта дава Живот
Път на зазоряване
Като роди дете
Благословен
Възпитанието
Проявление
Оживяване

МЛАДЕЖКИ ОКУЛТЕН КЛАС

Двата пътя
Противоречия в Живота
Допирни точки в Природата
Добри навици
Разумният живот
Лекции на МОК IV г.
Време и сила
Влияние на светлината и тъмнината
Жива реч
Посока на растене
Светото място
Божествената мисъл
Божествените условия
Отворени форми
Служене, почит и обич
Закони на Доброто
Път към Живота
Методи за самовъзпитание
Живот и отношения
Фактори в Природата
Великата разумност
Съразмерност в Природата
Перпендикулярно отношение
Силни и слаби степени

Песента на малката тревица
Господар и слуга
Основният тон
Разумните същества – *т.1 и 2*
Възможности в Живота
Възможности на Красотата
Скръб и Радост
Смяна на състоянията
Пътят към щастието
Най-лесното
Живот, Светлина и Сила
Двете Божествени посещения
Минало, настояще и бъдеще
Силите на Природата

ОБЩ ОКУЛТЕН КЛАС

Трите живота
Положителни и отрицателни сили в Природата
Високият идеал
Абсолютна справедливост
Козативни сили
Светлина на мисълта
Условия на разумния човек
Простите истини
Неразрешеното
Възможни постижения
Четирите кръга
Великото и красивото
Малки и големи придобивки
Добри и лоши условия
Ключът на Живота
Смени в Природата
Форми в Природата
Определени движения
Естествен ред на нещата
Степени на съзнанието
Доброто оръжие
Божият глас
Просветено съзнание
Реалности и сенки
Събуждане
Законът и Любовта
Начало на Мъдростта
Новата мисъл
Работа на Природата
Трите посоки
Вечният порядък
Най-малкият опит
Ако говоря – *т.1 и 2*
Милосърдие, смирение и молитва
Към извора
Запалена свещ
Божественият импулс
Славата Божия, Царството Божие и Волята Божия
Силата на мисълта
Наука за Живота
Единственото богатство
Към Обетованата земя
Вътрешният господар
Божественият център
Пробуждане на космичното съзнание
Всеки ден по една добра мисъл
Прав път
Буден ум и будно сърце
Великата възможност
Факти, закони, принципи – *т.1 и 2*
Новият светилник

УТРИННИ СЛОВА

Абсолютна истина
Ново разбиране
Сеятелят
Дреха на Живота
Ново разбиране за времето
Красивата страна на Живота
Младият, възрастният и старият
Учение и работа
Ценната дума
Трите родословия
Устойчиви величини
Той създава
Старото отмина
Ликвидация на века
Красотата на душата
Добрият език
Първият момент на Любовта
Обичайте и радвайте се
Последното добро
Съгласуване на мислите
Важни и належащи неща
Плодовете на Любовта
Близо и далеч
Новото начало

СЪБОРНИ И РИЛСКИ БЕСЕДИ

Мировата Любов. Космичната Обич.
Беседи, обяснения и упътвания от Учителя, 1919 г.
Новото човечество
Беседи и напътвания от Учителя, 1920 г.
Пробуждане на Колективното съзнание
Беседи, обяснения и упътвания от Учителя, 1921 г.
Беседи, обяснения и упътвания от Учителя, 1922 г.
Аз съм истинната лоза
Разумният живот
Наряд и упътвания от Учителя, 1925 г.
Две свещени положения
Свещеният огън
Пътят на ученика
По Бога направени
Благословена между жените
Любов към Бога
Нашето място
Отиване и връщане
Видяхме славата
Ценното из книгата на Великия живот
Бъдещето верую на човечеството
Часът на Любовта
Великото в Живота
Царският път на душата
Да им дам Живот
Лъчи на Живота
Двигатели в Живота
Езикът на Любовта
Божествен и човешки свят
Възможности на щастие
Опорни точки на Живота
Вечното благо

МЛАДЕЖКИ СЪБОРИ

Първи младежки събор
Втори младежки събор
Трети младежки събор
Четвърти младежки събор
Пети младежки събор
Шести младежки събор
Седми младежки събор

РАЗНИ

Писма до първите ученици
Науката и възпитанието
Призвание към народа ми
Вечният завет на Духа
Дневник на Учителя Беинса Дуно
Завета на цветните лъчи на Светлината
В царството на Живата Природа
Той иде
Път на мисълта
Царският път на душата
Окултни упражнения
Аз ви избрах
Искайте сила, имайте вяра
Кротките
Магическата сила на Любовта
Разсмотрете криновете в полето как растат
Разумно разбиране
Тихият глас
Ходете във Виделината
Движение нагоре
Заветът на Любовта – *т.1, 2 и 3*
Трите основи на Живота
Новата Ева
Изворът на Доброто
Акордиране на човешката душа – *т.1, 2 и 3*
Учителя за Библията

ПО УЧИТЕЛЯ

Мисията на богомилството
Свещени думи на Учителя
Учителя говори
Живот за Цялото
Учителя за дишането
Учителя за образованието
Имам дом неръкотворен – *т.1 и 2*
Здраве и болест

Учителя

Българска

Трето издание

Методи Константинов
Боян Боев
Мария Тодорова
Борис Николов

Издателство *Бяло Братство*, София

Официален сайт на *Общество Бяло Братство:*

www.BeinsaDouno.org

Цена: 19 лв.